Holy Bible

Aionian Edition®

Biblia Takatifu Mpya

New Swahili Bible

New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Biblia Takatifu Mpya
New Swahili Bible
New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Door43 World Missions Community, 2019

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Utangulizi

Kiswahili at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Kiswahili at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Yaliyomo

AGANO JIPYA

Mathayo 1
Marko 29
Luka 47
Yohana 78
Matendo 101
Warumi 131
1 Wakorintho 144
2 Wakorintho 156
Wagalatia 165
Waefeso 169
Wafilipi 174
Wakolosai 177
1 Wathesalonike 180
2 Wathesalonike 183
1 Timotheo 185
2 Timotheo 189
Tito 192
Filemoni 194
Wahebrania 195
Yakobo 205
1 Petro 208
2 Petro 212
1 Yohana 214
2 Yohana 217
3 Yohana 218
Yuda 219
Ufunuo 220

KIAMBATISHO

Mwongozo kwa Msomaji
Kamusi
Ramani
Hatima
Michoro, Doré

AGANO JIPYA

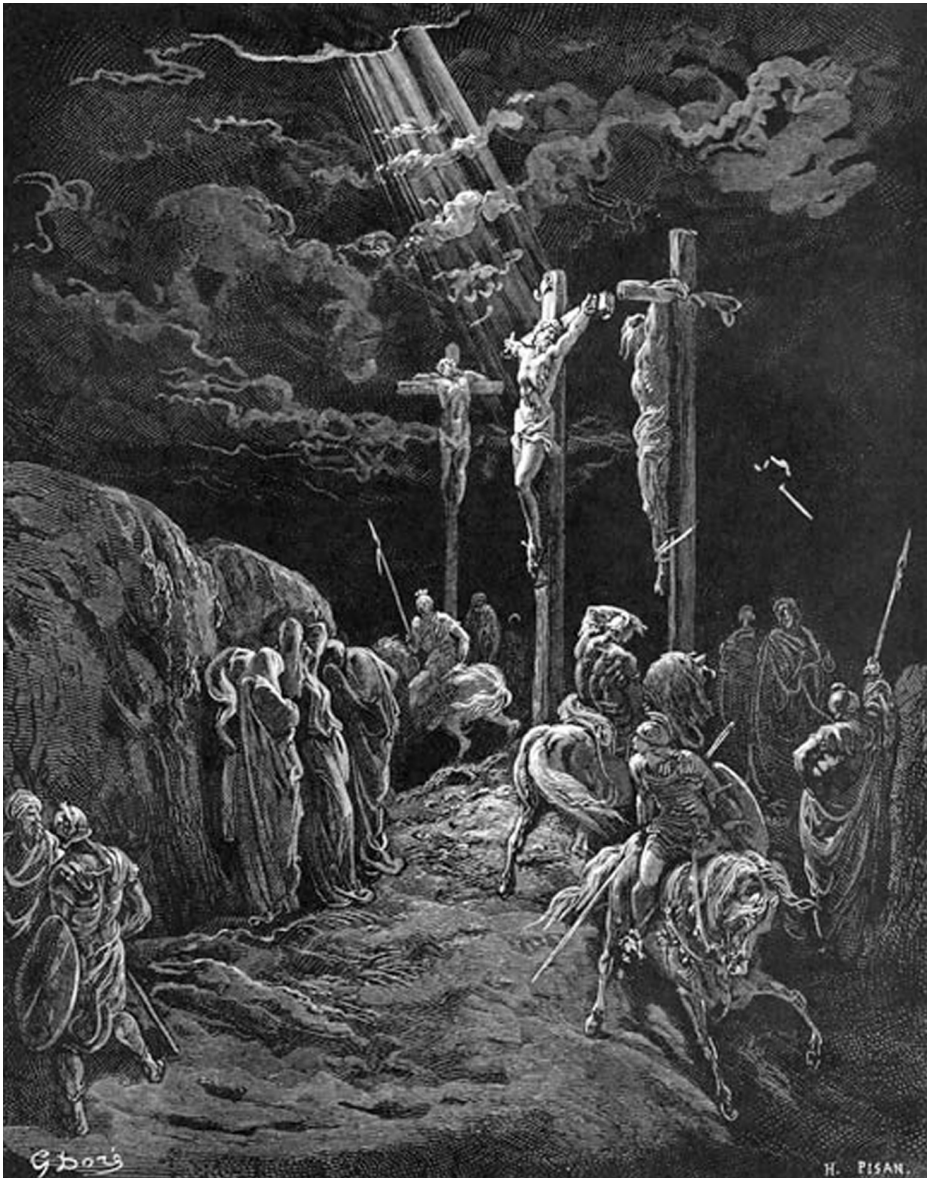

Yesu alisema, “Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo.”
Nao wakapiga kura, kugawa mavazi yake.
Luka 23:34

Mathayo

1 Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo mwana wa Daudi,
mwana wa Ibrahimu. **2** Ibrahimu alikuwa baba wa
Isaka, na Isaka baba wa Yakobo, na Yakobo baba wa
Yuda na ndugu zake. **3** Yuda alikuwa baba wa Peresi
na Sera kwa Tamari, Peresi baba wa Hezeroni, na
Hezeroni baba wa Ramu. **4** Ramu alikuwa baba
wa Aminadabu, Aminadabu baba wa Nashoni, na
Nashoni baba wa Salimoni. **5** Salimoni alikuwa baba
wa Boazi kwa Rahabu, Boazi baba wa Obedi kwa
Ruth, Obedi baba wa Yese, **6** Yese alikuwa baba
wa mfalme Daudi. Daudi alikuwa baba wa Sulemani
kwa mke wa Uria. **7** Sulemani alikuwa baba wa
Rehoboamu, Rehoboamu baba wa Abiya, Abiya
baba wa Asa. **8** Asa alikuwa baba wa Yehoshafati,
Yehoshafati baba wa Yoramu, na Yoramu baba wa
Uzia. **9** Uzia alikuwa baba wa Yothamu, Yothamu
baba wa Ahazi, Ahazi baba wa Hezekia. **10** Hezekia
alikuwa baba wa Manase, Manase baba wa Amoni
na Amoni baba wa Yosia. **11** Yosia alikuwa baba wa
Yekonia na kaka zake wakati wa kuchukuliwa kwenda
Babeli. **12** Na baada ya kuchukuliwa kwenda Babeli,
Yekonia alikuwa baba wa Shatieli, Shatieli alikuwa
babu yake na Zerubabeli. **13** Zerubabeli alikuwa baba
wa Abiudi, Abiudi baba wa Eliakimu, na Eliakimu
baba wa Azori. **14** Azori alikuwa baba wa Zadoki,
Zadoki baba wa Akimu, na Akimu baba wa Eliudi. **15**
Eliudi alikuwa baba wa Elieza, Elieza baba wa Matani
na Matani baba wa Yakobo. **16** Yakobo alikuwa
baba wa Yusufu mume wa Mariamu, ambaye kwa
yeye Yesu alizaliwa, aitwaye Kristo. **17** Vizazi vyote
tangu Ibrahimu hadi Daudi vilikuwa vizazi kumi na
vinne, kutoka Daudi hadi kuchukuliwa kwenda Babeli
vizazi kumi na vinne, na kutoka kuchukuliwa kwenda
Babeli hadi Kristo vizazi kumi na vinne. **18** Kuzaliwa
kwa Yesu Kristo kulikuwa kwa namna hii. Mama
yake, Mariamu, alichumbiwa na Yusufu, lakini kabla
hawajakutana, alionekana kuwa na mimba kwa uwezo
wa Roho Mtakatifu. **19** Mume wake Yusufu, alikuwa
mtu mwenye haki hakutaka kumwaibisha hadharani.
Aliamua kusitisha uchumba wake naye kwa siri. **20**
Alipokuwa akifikiri juu ya mambo haya, Malaika wa
Bwana alimtokea katika ndoto, akisema," Yusufu
mwana wa Daudi, usiogope kumchukua Mariamu
kama mkeo, kwa sababu mimba aliyonayo ni kwa
uweza wa Roho Mtakatifu. **21** Atajifungua mtoto
wa kiume na utamwita jina lake Yesu, kwa maana
atawaokoa watu wake na dhambi zao." **22** Yote haya
yalitokea kutimizwa kile kilichonenwa na Bwana kwa
njia ya nabii, akisema, **23** “Tazama, bikira atachukua
mimba na kuzaa mtoto wa kiume, na watamwita jina
lake Imanueli”— maana yake, “Mungu pamoja nasi.”
24 Yusufu aliamka kutoka usingizini na kufanya kama
malaika wa Bwana alivyomwamuru na alimchukua
kama mkewe. **25** Hata hivyo, hakulala naye mpaka
alipojifungua mtoto wa kiume na alimwita jina lake
Yesu.

2 Baada ya Yesu kuzaliwa katika Bethelehem ya
Uyahudi katika siku za mfalme Herode, watu
wasomi kutoka mashariki ya mbali walifika Yerusalemu
wakisema, **2** “Yuko wapi yeye ambaye aliyezaliwa
Mfalme wa Wayahudi? Tuliiona nyota yake mashariki
nasi tumekuja kumwabudu.” **3** Pindi Mfalme herode
aliposikia haya alifadhaika, na Yerusalemu yote
pamoja naye. **4** Herode akawakusanya wakuu
wa makuhani wote na waandishi wa watu, naye
akawauliza, “Kristo atazaliwa wapi?” **5** Wakamwabia,
“Katika Bethelehemu ya Uyahudi, kwa kuwa hivi
ndivyo ilivyoandikwa na nabii, **6** Nawe Bethelehemu,
katika nchi ya Yuda, si mdogo miongoni mwa viongozi
wa Yuda, kwa kuwa kutoka kwako atakuja mtawala
atakayewachunga watu wangu Israeli.” **7** Hivyo
Herode aliwaita wale wasomi kwa siri na kuwauliza
ni wakati gani hasa nyota ilikuwa imeonekana. **8**
Akawatuma Bethelehem, akisema, “Nendeni kwa
uangalifu mkamtafute mtoto aliyezaliwa. Wakati
mtakapomwona, nileteeni habari ili kwamba mimi
pia niweze kuja na kumwabudu.” **9** Baada ya kuwa
wamemsikia mfalme, waliendelea na safari yao, na
nyota ile waliyokuwa wameiona mashariki iliwatangulia
hadi iliposimama juu ya mahali mtoto aliyezaliwa
alipokuwa. **10** Wakati walipoiona nyota, walifurahi
kwa furaha kuu mno. **11** Waliingia nyumbani na
kumuona mtoto aliyezaliwa na Mariamu mama yake.
Walimsujudia na kumwabudu. Walifungua hazina
zao na kumtolea zawadi za dhahabu, uvumba,
na manemane. **12** Mungu aliwaonya katika ndoto
wasirudi kwa Herode, hivyo, waliondoka kurudi katika
nchi yao kwa njia nyingine. **13** Baada ya kuwa
wameondoka, malaika wa Bwana alimtokea Yusufu
katika ndoto na kusema, “Inuka, mchukue mtoto na

mama yake na mkimbilie Misri. Bakini huko mpaka
nitakapowaambia, kwa kuwa Herode atamtafuta mtoto
ili amwangamize. 14 Usiku huo Yusufu aliamka na
kumchukua mtoto na mama yake na kukimbilia Misri.
15 Aliishi huko hadi Herode alipo kufa. Hii ilitimiza kile
Bwana alichokuwa amenena kupitia nabii, “Kutoka
Misri nimemwita mwanangu.” 16 Kisha Herode,
alipoona kuwa amedhihakiwa na watu wasomi,
alikasirika sana. Aliagiza kuuawa kwa watoto wote
wa kiume waliokuwa Bethelehemu na wote katika
eneo lile ambao walikuwa na umri wa miaka miwili na
chini yake kulingana na wakati aliokuwa amekwisha
thibitisha kabisa kutoka kwa wale watu wasomi. 17
Ndipo lilipotimizwa lile neno lililonenwa kwa kinywa
cha nabii Yeremia, 18 “Sauti ilisikika Ramah, kilio
na maombolezo makubwa, Raheli akiwalilia watoto
wake, na alikataa kufarijiwa, kwa sababu hawapo
tena.” 19 Herode alipo kufa, tazama malaika wa
Bwana alimtokea Yusufu katika ndoto huko Misri
na kusema, 20 “Inuka mchukue mtoto na mama
yake, na mwende katika nchi ya Israeli kwa maana
waliokuwa wakitafuta uhai wa mtoto wamekufa.” 21
Yusufu aliinuka, akamchukua mtoto pamoja na mama
yake, na wakaja katika nchi ya Israeli. 22 Lakini
aliposikia kuwa Arikelau alikuwa anatawala Yuda
mahali pa baba yake Herode, aliogopa kwenda huko.
Baada ya Mungu kumuonya katika ndoto, aliondoka
kwenda mkoa wa Galilaya 23 na alienda kuishi katika
mji uitwao Nazareti. Hili lilitimiza kile kilichokuwa
kimekwisha kunenwa kwa njia ya manabii, kwamba
ataitwa Mnazareti.

3 Katika siku zile Yohana Mbatizaji alikuja akihubiri
katika nyika ya Yuda akisema, 2 “Tubuni kwa
maana ufalme wa mbinguni u karibu.” 3 Kwa maana
huyu ndiye aliyenenwa na nabii Isaya akisema, “sauti
ya mtu aitaye kutoka jangwani; 'wekeni tayari njia ya
Bwana, yanyoosheni mapito yake.'” 4 Sasa Yohana
alivaa manyoya ya ngamia na mkanda wa ngozi
kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali
ya mwituni. 5 Kisha Yerusalemu, Yuda yote, na eneo
lote linalozunguka mto Yorodani wakaenda kwake. 6
Walikuwa wakibatizwa naye katika mto Yorodani huku
wakitubu dhambi zao. 7 Lakini alipowaona wengi wa
mafarisayo na masadukayo wakija kwake kubatizwa,
akawaambia, "Enyi uzao wa nyoka wenye sumu
nani aliye waonya kuikimbia ghadhabu inayokuja?
8 Zaeni matunda yaipasayo toba. 9 Na msifikiri na
kusemezana miongoni mwenu, 'Tunaye Ibrahimu
kama baba yetu.' Kwa kuwa nawaambieni Mungu
anaweza kumwinulia Ibrahimu watoto hata kutoka
katika mawe haya. 10 Tayari shoka limekwisha
kuwekwa kwenye mzizi wa miti. Kwahiyo kila mti
usiozaa matunda mazuri hukatwa na kutupwa kwenye
moto. 11 Ninawabatiza kwa maji kwa ajili ya toba.
Lakini yeye ajaye baada yangu ni mkuu kuliko
mimi nami sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye
atawabatiza kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. 12
Na pepeto lake li mkononi mwake kusafisha kabisa
uwanda wake na kuikusanya ngano yake ghalani.
Lakini atayachoma makapi kwa moto ambao hauwezi
kuzimika. 13 Kisha Yesu akaja kutoka Galilaya mpaka
mto Yorodani kubatizwa na Yohana. 14 Lakini Yohana
alitaka kumzuia akisema, “Mimi nahitaji kubatizwa na
wewe, nawe waja kwangu?" 15 Yesu akajibu akasema,
"Ruhusu iwe hivi sasa, kwa kuwa ndivyo itupasavyo
kuitimiza haki yote." Kisha Yohana akamruhusu.
16 Baada ya kuwa amebatizwa, mara Yesu alitoka
kwenye maji, na tazama, Mbingu zikafunguka kwake.
Na alimuona Roho wa Mungu akishuka kwa mfano
wa njiwa na kutulia juu yake. 17 Tazama, sauti ilitoka
mbinguni ikisema, “Huyu ni mwanangu mpendwa.
Ninaye pendezwa sana naye."

4 Kisha Yesu aliongozwa na Roho mpaka jangwani
ili ajaribiwe na ibilisi. 2 Alipokuwa amefunga kwa
siku arobaini mchana na usiku alipata njaa. 3 Mjarabu
akaja na akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa
Mungu, amuru mawe haya yawe mkate.” 4 Lakini Yesu
alimjibu na kumwambia, “Imeandikwa, 'Mtu hataishi
kwa mkate peke yake, bali kwa kila neno litokalo
kinywani mwa Mungu.'” 5 Kisha ibilisi akampeleka
katika mji mtakatifu na kumweka mahali pa juu sana
pa jengo la hekalu, 6 na kumwambia," kama wewe
ni Mwana wa Mungu, jirushe chini, kwa maana
imeandikwa, 'Ataamuru malaika wake waje wakudake,'
na, 'watakuinua kwa mikono yao, ili usijikwae mguu
wako katika jiwe.” 7 Yesu akamwambia, "Tena
imeandikwa, 'Usimjaribu Bwana Mungu wako.'" 8
Kisha, ibilisi akamchukua na kumpeleka sehemu ya
juu zaidi akamwonyesha falme zote za ulimwengu na
fahari ya hizo zote. 9 Akamwambia, “Nitakupa vitu
vyote hivi ukunisujudia na kuniabudu.” 10 Kisha Yesu
akamwambia, “Nenda zako utoke hapa, Shetani! Kwa

maana imeandikwa, 'Yakupasa kumwabudu Bwana
Mungu wako, na umtumikie yeye peke yake.'" 11
Kisha ibilisi akamwacha, na tazama, malaika wakaja
wakamtumikia. 12 Basi Yesu aliposikia kuwa Yohana
amekamatwa, aliondoka mpaka Galilaya. 13 Aliondoka
Nazareti alienda na kuishi Kaperanaumu, iliyoko
kandokando na Bahari ya Galilaya, mipakani mwa
majimbo ya Zabuloni na Naftali. 14 Hii ilitokea kutimiza
kile kilichonenwa na nabii Isaya, 15 "Katika mji wa
Zabuloni na mji wa Naftali, kuelekea Baharini, ng'ambo
ya Yorodani, Galilaya ya wamataifa! 16 Watu walio kaa
gizani wameuona mwanga mkuu, na wale waliokuwa
wameketi katika maeneo na kivuli cha mauti, juu yao
nuru imewaangazia." 17 Tokea wakati huo Yesu alianza
kuhubiri na kusema, "Tubuni, kwa maana ufalme
wa mbinguni umekaribia." 18 Alipokuwa akitembea
kandokando ya Bahari ya Galilaya, aliwaona ndugu
wawili, Simoni aliyekuwa akiitwa Petro, na Andrea
kaka yake, wakitega nyavu baharini, kwa kuwa
walikuwa wavuvi wa samaki. 19 Yesu akawaambia,
"Njooni mnifuate, nitawafanya kuwa wavuvi wa watu."
20 Mara moja waliziacha nyavu na walimfuata. 21 Na
Yesu alipokuwa akiendelea kutoka hapo aliwaona
ndugu wawili wengine, Yakobo mwana wa Zebedayo,
na Yohana kaka yake. Walikuwa katika mtumbwi
pamoja na Zebedayo baba yao wakishona nyavu
zao. Akawaita, 22 na mara moja wakaacha mtumbwi
na baba yao nao wakamfuata. 23 Yesu alienda karibia
Galilaya yote, akifundisha katika Masinagogi yao,
akihubiri injili ya ufalme, na akiponya kila aina ya
maradhi na magonjwa miongoni mwa watu. 24 Habari
zake zilienea Siria yote, na watu wakawaleta kwake
wale wote waliokuwa wakiugua, wakiwa na maradhi
mbalimbali na maumivu, waliokuwa na mapepo, na
wenye kifafa na waliopooza. Yesu aliwaponya. 25
Umati mkubwa wa watu ulimfuata kutoka Galilaya,
na Dekapoli, na Yerusalemu na Uyahuda na kutoka
ng'ambo ya Yorodani.

5 Yesu alipo uona umati, akaondoka na kuelekea
Mlimani. Alipokuwa ameketi chini, wanafunzi
wake wakaja kwake. 2 Akafunua kinywa chake na
akawafundisha, akisema, 3 "Heri walio maskini wa
roho maana ufalme wa mbinguni ni wao. 4 Heri
walio na huzuni, maana watafarijiwa. 5 Heri wenye
upole, maana watairithi nchi. 6 Heri wenye njaa
na kiu ya haki, maana hao watashibishwa. 7 Heri
wenye rehema maana hao watapata Rehema. 8
Heri wenye moyo safi maana watamwona Mungu.
9 Heri wapatanishi, maana hao wataitwa wana wa
Mungu. 10 Heri wale wanaoteswa kwa ajili ya haki,
maana ufalme wa mbinguni ni wao. 11 Heri ninyi
ambao watu watawatukana na kuwatesa, au kusema
kila aina ya ubaya dhidi yenu kwa uongo kwa ajili
yangu. 12 Furahini na kushangilia, maana thawabu
yenu ni kubwa juu mbinguni. Kwa kuwa hivi ndivyo
watu walivyo watesa manabii walioishi kabla yenu.
13 Ninyi ni chumvi ya dunia. Lakini kama chumvi
imepoteza ladha yake, itawezaje kufanyika chumvi
halisi tena? Kamwe haiwezi kuwa nzuri kwa kitu
kingine chochote tena, isipokuwa ni kutupwa nje na
kukanyagwa na miguu ya watu. 14 Ninyi ni nuru ya
ulimwengu. Mji uliojegwa juu ya mlima haufichiki. 15
Wala watu hawawashi taa na kuweka chini ya kikapu,
bali kwenye kinara, nayo yawaangaza wote walio
ndani ya nyumba. 16 Acha nuru yenu iangaze mbele
za watu kwa namna ambayo kwamba, wayaone
matendo yenu mema na kumtukuza Baba yenu
aliye mbinguni. 17 Msifikiri nimekuja kuiharibu sheria
wala manabii. Sijaja kuharibu lakini kutimiza. 18
Kwa kweli nawaambia kwamba mpaka mbingu na
dunia zote zipite hapana yodi moja wala nukta moja
ya sheria itaondoshwa katika sheria hadi hapo kila
kitu kitakapokuwa kimekwisha timizwa. 19 Hivyo
yeyote avunjaye amri ndogo mojawapo ya amri hizi
na kuwafundisha wengine kufanya hivyo ataitwa
mdogo katika ufalme wa mbinguni. Lakini yeyote
azishikaye na kuzifundisha ataitwa mkubwa katika
ufalme wa mbinguni. 20 Kwa maana nawaambia haki
yenu isipozidi haki ya waandishi na Mafarisayo, kwa
vyovyote vile hamtaingia katika ufalme wa mbinguni.
21 Mmesikia ilinenwa zamani kuwa, "usiue" na 'yeyote
auaye yuko katika hatari ya hukumu.' 22 Lakini
nawaambia yeyote amchukiaye ndugu yake atakuwa
katika hatari ya hukumu. Na yeyote amwambiaye
ndugu yake kuwa, 'Wewe ni mtu usiyefaa!' atakuwa
katika hatari ya baraza. Na yeyote asemaye, 'Wewe
mjinga!' atakuwa katika hatari ya moto wa jehanamu.
(Geenna g1067) 23 Hivyo kama unatoa sadaka yako
katika madhabahu na unakumbuka kuwa ndugu yako
ana jambo lolote dhidi yako, 24 iache sadaka mbele ya
madhabahu, kisha shika njia yako. Kapatane kwanza
na ndugu yako, na kisha uje kuitoa sadaka yako. 25

Patana na mshitaki wako upesi, ukiwa pamoja naye
njiani kuelekea mahakamani, vinginevyo mshtaki
wako anaweza kukuacha mikononi mwa hakimu,
na hakimu akuache mikononi mwa askari, nawe
utatupwa gerezani. 26 Amini nawaambieni, kamwe
hutawekwa huru hadi umelipa senti ya mwisho ya
pesa unayodaiwa. 27 Mmesikia imenenwa kuwa,
'Usizini.' 28 Lakini nawaambieni yeyote amtazamaye
mwanamke kwa kumtamani amekwisha kuzini naye
moyoni mwake. 29 Na kama jicho lako la kulia
linakusababisha kujikwaa, ling'oe na ulitupe mbali
nawe. Kwa kuwa ni afadhali kiungo kimoja katika
mwili wako kiharibike kuliko mwili mzima kutupwa
jehanamu. (Geenna g1067) 30 Na kama mkono wako
wa kuume unakusababisha kujikwaa, ukate kisha
uutupilie mbali nawe. Maana ni afadhali kiungo kimoja
katika mwili wako kiharibike kuliko mwili mzima
kutupwa jehanamu. (Geenna g1067) 31 Imenenwa pia,
yeyote amfukuzaye mkewe, na ampe hati ya talaka.'
32 Lakini mimi nawaambia, yeyote anaye mwacha mke
wake, isipokuwa kwa kwa sababu ya zinaa, amfanya
kuwa mzinzi. Na yeyote amuoaye baada ya kupewa
talaka afanya uzinzi. 33 Tena, mmesikia ilinenwa kwa
wale wa zamani, 'Msiape kwa uongo, bali pelekeni
viapo vyenu kwa Bwana.' 34 Lakini nawaambia,
msiape hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa sababu ni
enzi ya Mungu; 35 wala kwa dunia, maana ni mahali
pa kuweka kiti cha kukanyagia nyayo zake, ama kwa
Jerusalemu, maana ni mji wa mfalme mkuu. 36 Wala
usiape kwa kichwa chako, maana huwezi kufanya
unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi. 37 Bali
maneno yenu yawe, 'Ndiyo, ndiyo, Hapana, hapana.'
Kwa kuwa yazidiyo hayo yatoka kwa yule mwovu. 38
Mmesikia imenenwa kuwa, 'Jicho kwa jicho, na jino
kwa jino.' 39 Lakini mimi namwambia, Msishindane
na mtu mwovu; lakini mtu akikupiga shavu la kulia
mgeuzie na jingine pia. 40 Na kama yeyote anatamani
kwenda na wewe mahakamani na akakunyang'anya
kanzu yako, mwachie na joho lako pia. 41 Na
yeyote akulazimishaye kwenda naye maili moja,
nenda naye maili mbili. 42 Kwa yeyote akuombaye
mpatie, na usimwepuke yeyote anayehitaji kukukopa.
43 Mmesikia imenenwa, 'Umpende jirani yako, na
umchukie adui yako.' 44 Lakini nawaambia, wapendeni
adui zenu, waombeeni wanao waudhi, 45 Ili kwamba
muwe watoto wa baba yenu aliye mbinguni. Kwa
kuwa anafanya jua liwaangazie wabaya na wema,
na anawanyeshea mvua waovu na wema. 46 Kama
mkiwapenda wanaowapenda ninyi, mwapata thawabu
gani? Kwani watoza ushuru hawafanyi hivyo? 47
Na kama mkiwasalimia ndugu zenu tu mwapata nini
zaidi ya wengine? Je!, Watu wa mataifa hawafanyi
vivyo hivyo? 48 Kwa hiyo yawapasa kuwa wakamilifu,
kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

6 Zingatia kutotenda matendo ya haki mbele ya
watu ili kujionyesha, vinginevyo hutapata thawabu
kutoka kwa Baba aliye mbinguni. 2 Hivyo basi
unapotoa usipige tarumbeta na kujisifu mwenyewe
kama wanafiki wanavyofanya katika masinagogi
na katika mitaa, ili kwamba watu wawasifu. Kweli
nawaambia, wamekwisha kupokea thawabu yao. 3
Lakini wewe unapotoa, mkono wako wa kushoto
usijue kinachofanywa na mkono wa kulia, 4 ili kwamba
zawadi yako itolewe kwa siri. Ndipo Baba yako aonaye
sirini atakupatia thawabu yako. 5 Na unapokuwa
ukiomba, usiwe kama wanafiki, kwa kuwa wanapenda
kusimama na kuomba kwenye masinagogi na kwenye
kona za mitaani, ili kwamba watu wawatazame. Kweli
nawaambia, wamekwishapokea thawabu yao. 6 Lakini
wewe, unapo omba, ingia chumbani. Funga mlango,
na uombe kwa kwa Baba yako aliye sirini. Ndipo
Baba yako aonaye sirini atakupatia thawabu yako.
7 Na unapokuwa ukiomba, usirudie rudie maneno
yasiyo na maana kama mataifa wanavyofanya, kwa
kuwa wanafikiri kwamba watasikiwa kwa sababu ya
maneno mengi wanayosema. 8 Kwa hiyo, usiwe
kama wao, kwa kuwa Baba yako anatambua mahitaji
yako hata kabla hujaomba kwake. 9 Hivyo basi omba
hivi: Baba yetu uliye mbinguni, ulitukuze jina lako.
10 Ufalme wako uje, mapenzi yako yafanyike hapa
duniani kama huko mbinguni. 11 Utupatiye leo mkate
wetu wa kila siku. 12 utusamehe deni zetu, kama
nasi tunavyowasamehe wadeni wetu. 13 Na usitulete
katika majaribu, lakini utuepushe kutoka kwa yule
mwovu.' 14 Ikiwa mtawasemehe watu makosa yao,
Baba yako aliye mbinguni pia atawasamehe ninyi. 15
Lakini ikiwa hamtawasamehe makosa yao, wala Baba
yenu hatawasamehe makosa yenu. 16 Zaidi ya yote,
unapokuwa umefunga, usioneshe sura ya huzuni
kama wanafiki wanavyofanya, kwa kuwa wanakunja
sura zao ili kwamba watu wawatambue wamefunga.
Kweli ninakuambia, wamekwisha kupokea thawabu

yao. 17 Lakini wewe, unapokuwa umefunga, paka
mafuta kichwa chako na uoshe uso wako. 18 Hivyo
haitakuonesha mbele ya watu kuwa umefunga, lakini
tu itakuwa kwa Baba yako aliye sirini. Na Baba yako
aonaye sirini, atakupa thawabu yako. 19 Usijitunzie
hazina yako mwenyewe hapa duniani, ambapo nondo
na kutu huharibu, ambapo wezi huvunja na kuiba.
20 Badala yake, jitunzie hazina yako mwenyewe
mbinguni, ambapo wala nondo wala kutu hawezi
kuharibu, na ambapo wezi hawawezi kuvunja na
kuiba. 21 Kwa kuwa hazina yako ilipo, ndipo na
moyo wako utakapokuwepo pia. 22 Jicho ni taa
ya mwili. Kwa hiyo, ikiwa jicho lako ni zima, mwili
wote utajazwa na nuru. 23 Lakini ikiwa jicho lako ni
bovu, mwili wako wote umejaa giza totoro. Kwahiyo,
ikiwa nuru ambayo imo ndani yako ni giza hasa,
ni giza kubwa kiasi gani! 24 Hakuna hata mmoja
anayeweza kuwatumikia mabwana wawili, kwa kuwa
atamchukia mmoja na kumpenda mwingine, au la
sivyo atajitoa kwa mmoja na kumdharau mwingine.
Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali. 25 Kwa
hiyo nakuambia, usiwe na mashaka kuhusu maisha
yako, kuwa utakula nini au utakunywa nini, au
kuhusu mwili wako, utavaa nini. Je! Maisha si zaidi
ya chakula na mwili zaidi ya mavazi? 26 Tazama
ndege walioko angani. Hawapandi na hawavuni na
hawakusanyi na kutunza ghalani, lakini Baba yenu
wa mbinguni huwalisha wao. Je ninyi si wa thamani
zaidi kuliko wao? 27 Na ni nani miongoni mwenu kwa
kujihangaisha anaweza kuongeza dhiraa moja kwenye
uhai wa maisha yake? 28 Na kwa nini mna kuwa
na wasiwasi kuhusu mavazi? Fikiria kuhusu maua
kwenye mashamba, jinsi yanavyokua. Hayafanyi kazi
na hayawezi kujivisha. 29 Bado ninawaambia, hata
Sulemani katika utukufu wake wote hakuvikwa kama
mojawapo ya haya. 30 Ikiwa Mungu anayavalisha
majani katika mashamba, ambayo yadumu siku moja
na kesho yanatupwa katika moto, je ni kwa kiasi gani
atawavalisha ninyi, ninyi wenye imani ndogo? 31 Kwa
hiyo msiwe na wasiwasi nakusema, 'Je tutakula nini?'
au “Je tutakunywa nini?” au “Je tutavaa nguo gani?”
32 Kwa kuwa mataifa wanatafuta mambo haya, na
Baba yenu wa mbinguni anajua kuwa mnahitaji hayo.
33 Lakini kwanza tafuteni ufalme wake na haki yake
na haya yote yatakabidhiwa kwako. 34 Kwa hiyo,
usione shaka kwa ajili ya kesho, kwa kuwa kesho
itajishughulikia yenyewe. Kila siku inatosha kuwa na
tatizo lake yenyewe.

7 Usihukumu, nawe usije ukahukumiwa. 2 Kwa
hukumu unayohukumu, nawe utahukumiwa. Na
kwa kipimo unachopima na wewe pia utapimiwa
hicho hicho. 3 Na kwa nini unatazama kipande cha
mti kilichoko kwenye jicho la ndugu yako, lakini
hutambuwi kipande cha gogo ambalo limo katika jicho
lako? 4 Unawezaje kusema kwa ndugu yako, ngoja
nikutolee kipande kilichomo kwenye jicho lako, wakati
kipande cha gogo kimo ndani ya jicho lako? 5 Mnafiki
wewe; kwanza toa gogo lililomo kwenye jicho lako, na
ndipo utakapoweza kuona vizuri na kukitoa kipande
cha mti kilichomo kwenye jicho la ndugu yako. 6
Usiwape mbwa kilicho kitakatifu, na usiwarushie
nguruwe lulu mbele yao. Vinginevyo wataviharibu
na kuvikanyaga kwa miguu, na tena watakugeukia
wewe na kukurarua vipande vipande. 7 Omba, nawe
utapewa. Tafuta, nawe utapata. Bisha hodi, na wewe
utafunguliwa. 8 Kwa yeyote anayeomba, hupokea.
Na kwa yeyote anayetafuta, hupata. Na kwa mtu
ambaye anayebisha hodi, atafunguliwa. 9 Au kuna
mtu miongoni mwenu ambaye, ikiwa mtoto wake
amemwomba kipande cha mkate atampa jiwe? 10 Au
ikiwa atamwomba samaki, na yeye atampa nyoka?
11 Kwa hiyo, ikiwa ninyi mlio waovu mnajua kuwapa
watoto wenu zawadi nzuri, Je! Ni kiasi gani zaidi
Baba aliye mbinguni atawapa vitu vizuri wale wanao
muomba yeye? 12 Kwa sababu hiyo, unapotaka
kufanyiwa kitu chochote na watu wengine, nawe pia
itakupasa kuwafanyia hivyo hivyo wao. Kwa kuwa
hiyo ni sheria na manabii. 13 Ingieni kwa kupitia
geti jembamba. Kwa kuwa geti ni pana na njia ni
pana inayoongoza kwenye uharibifu, na kuna watu
wengi wanaopitia njia hiyo. 14 Geti ni jembamba,
Geti jembamba ni njia inayongooza katika uzima
na ni wachache wanaoweza kuiona. 15 Jihadhari
na manabii wa uongo, wanaokuja wamevaa ngozi
ya kondoo, lakini kweli ni mbweha wakali. 16 Kwa
matunda yao mtawatambua. Je watu wanaweza
kuvuna matunda kwenye miba, au mtini kwenye
mbengu ya mbaruti? 17 Kwa jinsi hiyo, kila mti
mzuri huzaa matunda mazuri, lakini mti mbaya
huzaa matunda mabaya. 18 Mti mzuri hauwezi
kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi
kuzaa matunda mazuri. 19 Kila mti ambao hauzai

matunda mazuri utakatwa na kutupwa katika moto.
20 Hivyo basi, utawatambua kutokana na matunda
yao. 21 Si kila mtu aniambiaye mimi, 'Bwana, Bwana,'
ataingia katika ufalme wa mbinguni, bali ni yule pekee
atendaye mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. 22
Watu wengi wataniambia siku hiyo, 'Bwana, Bwana,
hatukutoa unabii kwa jina lako, hatukutoa mapepo kwa
jina lako, na kwa jina lako tulifanya matendo mengi
makuu?' 23 Ndipo nitawaambia wazi, 'sikuwatambua
ninyi! Ondokeni kwangu, ninyi mtendao maovu!' 24
Kwa hiyo, kila mmoja asikiaye maneno yangu na
kutii atafanana na mtu mwenye hekima aliyejenga
nyumba yake juu ya mwamba. 25 Mvua ikanyesha,
mafuriko yakaja, na upepo ukaja na ukaipiga nyumba
hiyo, lakini haikuweza kuanguka chini, kwa kuwa
ilikuwa imejengwa juu ya mwamba. 26 Lakini kila
mtu anayesikia neno langu na asilitii, atafananishwa
na mtu mpumbavu aliyejenga nyumba yake juu ya
mchanga. 27 Mvua ikaja, mafuriko yakaja, na upepo
ukaja na kuipiga nyumba hiyo. Na ikaanguka, na
uharibifu wake ukakamilika." 28 Ulifika wakati ambao
Yesu alipomaliza kuongea maneno haya, makutano
walishangazwa na mafundisho yake, 29 kwa kuwa
alifundisha kama mtu mwenye mamlaka, na si kama
waandishi wao.

8 Wakati Yesu aliposhuka chini kutoka mlimani,
umati mkubwa ulimfuata. 2 Tazama, mkoma alikuja
na kusujudu mbele yake, akasema, "Bwana, ikiwa
uko tayari, unaweza kunifanya niwe safi". 3 Yesu
akanyoosha mkono wake na kumgusa, akasema,
"Niko tayari. Uwe msafi." Hapo hapo alitakaswa
ukoma wake. 4 Yesu akamwambia, "Angalia kwamba
usiseme kwa mtu yeyote. Shika njia yako, na jioneshe
mwenyewe kwa kuhani na utoe zawadi ambayo
Musa aliagiza, kwa ajili ya ushuhuda kwao" 5
Wakati Yesu alipofika Kapernaumu, Jemedari akaja
kwake akamuuliza 6 akisema, "Bwana, mtumishi
wangu amelala nyumbani amepooza na ana maumivu
ya kutisha." 7 Yesu akamwambia, "Nitakuja na
kumponya". 8 Jemedari akajibu na kumwambia,
"Bwana, mimi si wathamani hata uje na kuingia
ndani ya dari yangu, sema neno tu na mtumishi
wangu ataponywa. 9 Kwa kuwa mimi pia ni mtu
niliye na mamlaka, na ninao askari walio chini yangu.
Nikisema kwa huyu "Nenda' na huenda, na kwa
mwingine 'Njoo' na yeye huja, na kwa mtumishi wangu,
'Fanya hivi,' na yeye anafanya hivyo" 10 Wakati
Yesu aliposikia haya, alishangazwa na kuwaambia
wale waliokuwa wakimfuata, "Kweli ninawaambia,
Sijapata kuona mtu mwenye imani kama huyu katika
Israel. 11 Ninawambieni, wengi watakuja kutoka
mashariki na magharibi, wataketi katika meza pamoja
na Abrahimu, Isaka, na Yakobo, katika ufame wa
mbinguni. 12 Lakini watoto wa ufalme watatupwa
katika giza la nje, ambapo kutakuwa na kilio na
kusaga meno." 13 Yesu akamwambia Jemadari,
"Nenda! Kama ulivyokwisha amini, na itendeke hivyo
kwako". Na mtumishi aliponywa katika saa hiyo. 14
Wakati Yesu alipofika kwenye nyumba ya Petro,
alimwona mama mkwe wake na Petro amelala akiwa
mgonjwa wa homa. 15 Yesu akamgusa mkono wake,
na homa yake ikamwacha. kisha akaamka akaanza
kumhudumia. 16 Na ilipofika jioni, watu wakamletea
Yesu wengi waliotawaliwa na pepo. Akawafukuza
pepo na wale walio wagonjwa akawaponya. 17 Kwa
jinsi hii yalitimia yale yaliyo kwisha kunenwa na
Isaya nabii, "Yeye mwenyewe alichukua magonjwa
yetu na alibeba maradhi yetu" 18 Kisha Yesu
alipoliona kusanyiko limemzunguka, alitoa maelekezo
ya kwenda upande mwingine wa Bahari ya Galilaya.
19 Kisha mwandishi akaja kwake na kumwambia,
"Mwalimu, nitakufuata popote utakapoenda." 20 Yesu
akamwambia, "Mbweha wana mashimo, na ndege
wa angani wana viota, lakini mwana wa Adamu hana
sehemu ya kulaza kichwa chake." 21 Mwanafunzi
mwingine akamwambia, "Bwana, niruhusu kwanza
niende kumzika baba yangu." 22 Lakini Yesu
akamwambia, "Nifuate, na uwaache wafu wazike
wafu wao." 23 Yesu alipoingia kwenye mtumbwi,
wanafunzi wake wakamfuata mtumbwini. 24 Tazama,
ikainuka dhoruba kuu juu ya bahari, kiasi kwamba
mtumbwi ulifunikwa na mawimbi. Lakini Yesu alikuwa
amelala. 25 Wanafunzi wakaja kwake na kumwamsha
wakisema, "Bwana, tuokoe sisi, tunaelekea kufa!"
26 Yesu akawaambia, "kwa nini mnaogopa, ninyi
wenye imani ndogo?" Ndipo akaamka na kuukemea
upepo na bahari. Kisha kukawa na utulivu mkuu,
27 wanaume wakashikwa na mshangao wakasema,
"Huyu mtu niwa namna gani, kwamba hata pepo na
bahari vinamtii yeye?" 28 Wakati Yesu alipokuwa
amekuja upande mwingine wa nchi ya Magadala,
wanaume wawili waliotawaliwa na pepo walikutana

naye. Walikuwa wakitokea makaburini na walikuwa
wakifanya vurugu sana, kiasi kwamba hakuna msafiri
angeweza kupita njia ile. 29 Tazama, walipaza sauti
na kusema, “Tuna nini cha kufanya kwako, mwana
wa Mungu? Umekuja hapa kututesa kabla ya wakati
kufika?” 30 Sasa kundi kubwa la nguruwe lilikuwa
likichunga, hapakuwa mbali sana walipokuwa, 31
pepo waliendelea kulalamika kwa Yesu na kusema.
“Ikiwa utatuamuru kutoka, tupeleke kwenye kundi la
nguruwe.” 32 Yesu akawaambia, “Nendeni!” Pepo
wakawatoka na kwenda kwa nguruwe. Na tazama,
kundi lote likashuka kutoka mlimani kuteremkia
baharini na lote likafia majini. 33 Wanaume waliokuwa
wakichunga nguruwe walikimbia. Na walipoenda
mjini wakaelezea kila kitu, hususani kilichotokea kwa
wanaume waliotawaliwa na mapepo. 34 Tazama,
mji mzima ukaja kukutana na Yesu. Walipomwona,
walimsihi aondoke kwenye mkoa wao.

9 Yesu akaingia kwenye boti, akavuka na akafika
kwenye mji alipokuwa anaishi. 2 Tazama,
wakamletea mtu aliyepooza amelazwa kwenye
godoro. alipooiona imani yao, Yesu akamwambia
mtu aliyepooza, “Mwanangu, uwe na furaha, Dhambi
zako zimesamehewa” 3 Tazama, Baadhi ya walimu
wa sheria wakasemezana wao kwa wao, “Huyu
mtu anakufuru” 4 Yesu akatambua mawazo yao
na kusema, “Kwa nini mnawaza maovu moyoni
mwenu? 5 Kipi kilicho rahisi kusema, 'Dhambi zako
zimesamehewa' au kusema, 'Simama na utembee?'
6 Lakini mtambue ya kwamba Mwana wa Adamu
anao uwezo wa kusamehe dhambi...” aliyasema
haya kwa yule aliyepooza, “Simama, chukua godoro
lako, na uende nyumbani kwako” 7 Ndipo yule
mtu akasimama na kuondoka kwenda nyumbani
kwake. 8 Makutano walipoona hayo, walishangaa
na kumsifu Mungu, ambaye amewapa uwezo huo
watu. 9 Na Yesu alipokuwa akipita kutoka hapo,
alimwona mtu ambaye aliitwa kwa jina la Mathayo,
ambaye alikuwa amekaa sehemu ya watoza ushuru.
Naye akamwambia, “Nifuate mimi” Naye akasimama
na kumfuata. 10 Na Yesu alipoketi ili ale chakula
ndani ya nyumba, wakaja watoza ushuru wengi na
watu waovu wakashiriki chakula pamoja na Yesu
na wanafunzi wake. 11 Ndipo Mafarisayo walipoona
hayo, wakawaambia wanafunzi “Kwa nini mwalimu
wenu anakula chakula pamoja na watoza ushuru
na watu waovu?” 12 Yesu aliposikia hayo, naye
alisema “Watu walio na afya nzuri hawahitaji mganga,
isipokuwa wale walio wagonjwa. 13 Inawapasa
muende mkajifunze maana yake, “Ninapenda rehema
na siyo dhabihu” Kwa kuwa nilikuja, si kwa wenye haki
kutubu, lakini kwa wenye dhambi. 14 Ndipo wanafunzi
wa Yohana wakaja kwake na kusema, “Kwa nini
sisi na mafarisayo tunafunga, lakini wanafunzi wako
hawafungi?” 15 Yesu akawaambia, Je wasindikizaji
wa arusi wanaweza kuwa na huzuni pindi Bwana
arusi anapokuwa pamoja nao? Lakini siku zinakuja
ambapo Bwana arusi atachukuliwa kutoka kwao, na
ndipo watakapofunga. 16 Hakuna mtu anayeweka
kipande cha nguo mpya kwenye nguo ya zamani,
kiraka kitatatuliwa kutoka kwenye nguo na mpasuko
mkubwa utatokea. 17 Hakuna watu wanaoweka
mvinyo mpya katika chombo cha mvinyo wa zamani,
ikiwa watafanya, ngozi itachanika, mvinyo utatoweka
na ngozi itaharibika. Badala yake, huweka mvinyo
mpya katika ngozi mpya na vyote vitakuwa salama.
18 Wakati Yesu alipokuwa akiwaambia mambo hayo,
tazama, afisa akaja akasujudu mbele yake, Naye
akasema, “Binti yangu amefariki punde, lakini njoo na
uweke mkono wako juu yake na yeye ataishi tena. 19
Ndipo Yesu akasimama na kumfuata na wanafunzi
wake pia. 20 Tazama, mwanamke ambaye alikuwa
anatokwa damu kwa muda wa miaka kumi na miwili,
akaja karibu na Yesu na akagusa sehemu ya pindo la
vazi lake. 21 Kwa kuwa alisema, “Endapo nitagusa
vazi lake, nami nitapata uponyaji.” 22 Yesu akageuka
na kumtazama na kumwambia. “Binti, jipe moyo,
imani yako imekufanya upone,” Na muda huo huo
mwanamke akapata uponyaji muda huo. 23 Na Yesu
alipofika kwenye nyumba ya afisa, naye aliwaona
wapiga tarumbeta na umati wa watu ulikuwa ukipiga
kelele. 24 Naye akasema, “Tokeni hapa, kwa kuwa
binti hajafa, bali amelala. Lakini wao walicheka na
kumkebehi. 25 Na wale watu walipotolewa nje, naye
akaingia chumbani na kumshika mkono na msichana
akaamka. 26 Na habari hizi zikaenea katika mji
mzima. 27 Ndipo Yesu alipokuwa akipita kutoka pale,
wanaume wawili vipofu wakamfuata. Waliendelea
kupaza sauti wakisema, “Tunaomba uturehemu,
Mwana wa Daudi.” 28 Pindi Yesu apokuwa amefika
kwenye nyumba, wale vipofu wakaja kwake. Yesu
akawaambia, “Mnaamini kwamba ninaweza kutenda?”

Nao wakamwambia “Ndiyo, Bwana” **29** Ndipo Yesu
akagusa macho yao na kusema “Na ifanyike hivyo
kwenu kama imani yenu ilivyo” **30** Na macho yao
yakafumbuka. Ndipo Yesu akasisitiza akawaamuru
na kusema “Angalieni mtu yeyote asifahamu kuhusu
jambo hili.” **31** Lakini watu hawa wawili wakaondoka
na kutangaza habari hizi sehemu zote za mji. **32**
Ndipo wale wanaume wawili walipokuwa wakienda
zao, Tazama, mtu mmoja bubu aliyepagawa na pepo
akaletwa kwa Yesu. **33** Na pepo walipomtoka, yule
mtu bubu akaanza kuongea. Umati ukashangazwa
na kusema “Hii haijawahi kutokea katika Israel. **34**
Lakini mafarisayo walikuwa wakisema “Kwa wakuu
wa pepo, anawafukuza mapepo” **35** Yesu akaenda
kwenye miji yote na vijiji. Naye akaendelea kufundisha
katika masinagogi, akihubiri injili ya ufalme, na
kuponya magonjwa ya kila aina na udhaifu wa aina
zote. **36** Wakati alipotazama umati, naye aliwaonea
huruma, kwa sababu walisumbuka na kuvunjika
moyo. Walikuwa kama kondoo wasio na mchungaji.
37 Naye akawaambia wanafunzi wake. “Mavuno ni
mengi, lakini wafanya kazi ni wachache. **38** Hivyo
basi upesi mwombeni Bwana wa mavuno, ili kwamba
atume wafanya kazi katika mavuno yake.”

10 Yesu akawaita wanafunzi wake kumi na wawili
pamoja na kuwapa mamlaka juu ya pepo
wachafu, kuwakemea na kuwafukuza na kuponya
aina zote za maladhi na aina zote za magonjwa.
2 Majina ya mitume kumi na wawili ni haya. La
kwanza simeoni (ambaye pia anaitwa Petro), na
Andrea kaka yake, Yakobo mwana wa Zebedayo,
na Yohana kaka yake: **3** Philipo, na Bartelemayo,
Thomaso, na Mathayo mtoza ushuru, Yakobo mwana
wa Alfayo, na Tadeo, **4** Simoni mkananayo, na
Yuda iskariote, ambaye alimsaliti. **5** Hawa kumi na
wawili Yesu aliwatuma. Naye aliwaelekeza akisema
“Msiende sehemu wanakoishi wamataifa na msiingie
kwenye miji ya wasamalia. **6** Badala yake, mwende
kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israel. **7**
Na mnapokwenda, hubirini na kusema, ufalme wa
mbinguni umekaribia.' **8** Ponyeni wagonjwa, fufueni
wafu, takaseni wenye ukoma na fukuzeni pepo.
Mmepokea bure, toeni bure. **9** Msichue dhahabu,
almasi au shaba kwenye pochi zenu. **10** Usichukue
mkoba katika safari yenu, au nguo za ziada, viatu au
fimbo, kwa kuwa mfanyakazi anastahili chakula chake.
11 Mji wowote au kijiji mtakachoingia, tafuteni ambaye
anastahili na mkae pale mpaka mtakapoondoka. **12**
Mtakapoingia katika nyumba salimieni, **13** endapo
nyumba inastahili, amani yenu ibaki pale, lakini kama
nyumba haistahili, amani yenu iondoke pamoja nanyi.
14 Na kwa wale wasiowapokea ninyi au kusikiliza
maneno yenu, wakati mnaondoka kwenye nyumba
au mji huo, jipanguseni mavumbi ya nyayo zenu
mahali hapo. **15** Kweli ninawaambia, itakuwa ya
kustahimili zaidi miji ya Sodoma na Gomorah siku
ya hukumu kuliko mji huo. **16** Angalia, ninawatuma
kama kondoo katikati ya mbwa mwitu, kwa hiyo iweni
na werevu kama nyoka na wapole kama njiwa. **17**
Muwe waangalifu na watu, watawapeleka kwenye
mabaraza, na watawapiga kwenye masinagogi. **18**
Na mtaletwa mbele ya wakuu na wafalme kwa ajili
yangu, kama ushuhuda kwao na kwa mataifa. **19**
Pindi watakapowashutumu, msiwe na wasiwasi jinsi
gani au nini cha kuongea, kwa kuwa kitu cha kusema
mtapewa kwa wakati huo. **20** Kwa kuwa sio ninyi
mtakaoongea, lakini Roho wa Baba yenu ataongea
ndani yenu. **21** Ndugu atamwinukia ndugu yake
kumwua, na baba kwa mtoto wake. Watoto watainuka
dhidi ya wazazi, na kuwasababishia kifo. **22** Nanyi
mtachukiwa na kila mtu kwa sababu ya jina langu.
Lakini yeyote atakayevumilia mpaka mwisho mtu
huyo ataokolewa. **23** Pindi wanapowatesa katika mji
huu, kimbilieni mji unaofuata, kwa kweli ninawaambia,
hamtakuwa mmekwenda kwenye miji yote ya Israeli
kabla ya mwana wa Adam hajarudi. **24** Mwanafunzi si
mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtumwa aliye juu ya
Bwana wake. **25** Inatosha kwa mwanafunzi kwamba
awe kama mwalimu wake, na mtumishi kama Bwana
wake. Ikiwa wamemwita Bwana wa nyumba Belzabuli,
ni kwa kiasi gani zaidi watawakashifu wa nyumba
yake! **26** Hivyo basi msiwahofu wao, kwa kuwa hakuna
jambo ambalo halitafunuliwa, na hakuna lililofichika
ambalo halitajulikana. **27** Kile ninachowaambia gizani,
mkiseme nuruni, na mnachokisikia kwa ulaini masikioni
mwenu, mkitangaze mkiwa juu ya nyumba. **28**
Msiwaogope wale ambao wanaua mwili lakini hawana
uwezo wa kuua roho. Badala yake, mwogopeni
yule ambaye awezaye kuangamiza mwili na roho
kule kuzimu. **(Geenna g1067)** **29** Je kasuku wawili
hawauzwi kwa senti ndogo? Hata hivyo hakuna
anayeweza kuanguka chini bila Baba yenu kufahamu.

30 Lakini hata idadi ya nywele zenu zimehesabiwa. 31
Msiwe na hofu, kwa kuwa mnathamani zaidi kuliko
kasuku wengi. 32 Hivyo basi kila mmoja atakaye
nikiri mbele za watu, nami pia nitamkiri mbele ya
Baba yangu aliye mbinguni. 33 Lakini yeye atakaye
nikana mbele za watu, nami pia nitamkana mbele
ya Baba yangu aliye mbinguni. 34 Msifikiri kwamba
nimekuja kuleta amani duniani. Sikuja kuleta amani,
lakini upanga. 35 Kwa kuwa nilikuja kumweka mtu
apingane na baba yake, na binti dhidi ya mama yake,
na mkwe dhidi ya mama mkwe wake. 36 Adui wa
mtu watakuwa wale wa nyumbani mwake. 37 Yeye
ambaye anampenda baba au mama zaidi kuliko mimi
huyo hanistahili. Na yeye anayempenda kijana au binti
zaidi kuliko mimi huyo hanistahili. 38 Yeye ambaye
hatabeba msalaba na kunifuata mimi hanistahili. 39
Yeye atakayetafuta maisha atayapoteza. Lakini yeye
atakayepoteza maisha kwa ajili yangu atayapata. 40
Yeye atakayewakaribisha amenikaribisha mimi, na
yeye atakayenikaribisha mimi amemkaribisha yeye
aliyenituma mimi. 41 Na yeye atakayemkaribisha nabii
kwa sababu ni nabii atapokea thawabu ya nabii. Na
yeye atakayemkaribisha mwenye haki kwa sababu ni
mtu wa haki atapokea thawabu ya mtu wa haki. 42
Yeyote atakayempatia mmoja wa wadogo hawa, hata
kikombe cha maji ya kunywa ya baridi, kwa sababu
yeye ni mwanafunzi, kweli ninawaambia, yeye hawezi
kukosa kwa njia yeyote thawabu yake."

11 Ikawa baada ya Yesu kumaliza kuwaelekeza
wanafunzi wake kumi na wawili aliondoka plae
kwenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao, 2
na Yohana akiwa gereszani aliposikia akiwa juu ya
matendo ya Kristo, alituma ujumbe kupitia wanafunzi
wake, 3 na wakamuuliza, "Wewe ni yule ajaye, au
kuna mwingine tunapaswa kumtazamia?" 4 Yesu
akajibu na kusema kwao "Nendeni mkamtaarifu
Yohana yale mnayoyaona na yale mnayoyasikia. 5
Watu wasioona wanapata kuona, viwete wanatembea,
wakoma wanatakaswa, watu wasiosikia wanasikia
tena, watu waliokufa wanafufuliwa kupata uhai, na
watu wahitaji wanahubiriwa habari njema. 6 Na
amebarikiwa yule asiyeona shaka juu yangu. 7
Pindi watu hawa walipoondoka, Yesu alianza kusema
na umati juu ya Yohana, "Ni nini mlikwenda kuona
katika jangwa tete likitikiswa na upepo? 8 Lakini
nini mlikwenda kuona mtu aliyevaa mavazi mololo?
Hakika, wale wavaao mavazi mololo hukaa katika
nyumba za wafalme. 9 Lakini mliondoka kuona nini-
Nabii? Ndiyo, nawaambia, na zaidi ya Nabii. 10 Huyu
ndiye aliyeandikiwa, 'Tazama, namtuma mjumbe
wangu mbele ya uso wako, ambaye ataandaa njia
yako mbele yako. 11 Mimi nawaambia kweli, kati
ya waliozaliwa na wanawake hakuna aliye mkuu
kuliko Yohana Mbatizaji. Lakini aliye mdogo katika
ufalme wa mbinguni ni mkubwa kuliko yeye. 12
Toka siku za Yohana Mbatizaji mpaka sasa, ufalme
wa Mbinguni ni wa nguvu, na watu wenye nguvu,
huuchukua kwa nguvu. 13 Kwa kuwa manabii na
sheria, ikamelcuwa wakitabiri mpaka kwa Yohana.
14 Na kamamko tayari kukubali, huyu ni Eliya, yule
ajaye. 15 Aliye na masikio ya kusikia na asikie. 16
Nikilinganishe na nini kizazi hiki? Ni mfano wa watoto
wanaocheza maeneo ya sokoni, wanaokaa na kuitana
17 na kusema, 'Tuliwapigia zomari na hamkucheza.
Tuliomboleza, na hamukulia.' 18 Kwa kuwa Yohana
alikuja bila kula mkate au kunywa mvinyo, na wakawa
wanasema, 'Ana pepo.' 19 Mwana wa Adamu alikuja
akila na kunywa na wakasema 'Angalia, ni mtu
mlaji na mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye
dhambi!' Lakini hekima inadhihirishwa kwa matendo
yake." 20 Yesu alianza kuikemea miji ambamo
baadhi ya matendo yake ya ajabu yalitendeka,
kwa sababu walikuwa hawajatubu, 21 Ole wako,
Kolazini, Ole wako Bethsaida! Kama matendo makuu
yangetendeka Tiro na Sidoni yale yaliyotendeka hapa,
wangekuwa wametubu zamani kwa kuvaa magunia
na kujipaka majivu. 22 Lakini itakuwa uvumilivu
kwa Tiro na Sidoni siku ya hukumu kuliko kwako.
23 Wewe, Kapernaum, unadhani utainuliwa hadi
mbinguni? Hapana utashushwa hadi chini kuzimu.
Kama kwa Sodoma kungefanyika matendo makuu,
kama yalifanyika kwako, ingekuwepo hadi leo. **(Hadēs g86)** 24 Bali nasema kwako kwamba itakuwa rahisi
kwa nchi ya Sodoma kusimama siku ya hukumu
kuliko wewe. 25 Katika muda huo Yesu alisema,
"Nakusifu wewe, Baba, Bwana wa Mbingu na Nchi,
kwa sababu uliwaficha mambo haya wenye hekima
na ufahamu, na kuyafunua kwa wasio na elimu, kama
watoto wadogo. 26 Baba kwa kuwa ilikupendeza
hivyo machoni pako. 27 Mambo yote yamekabidhiwa
kwangu kutoka kwa Baba. Na hakuna amjuaye
Mwana isipokuwa Baba, na hakuna amjuaye Baba

isipokuwa Mwana, na yeyote ambaye Mwana ana
hamu ya kumfunulia. 28 Njoni kwangu, nyinyi nyote
mnaosumbuka na mnaolemewa na mzigo mzito, nami
nitawapumzisha. 29 Jitieni nira yangu na mjifunze
kutoka kwangu, kwa kuwa mimi ni mnyenyekevu na
mpole wa moyo na mtapata pumziko la nafsi zenu.
30 Kwa kuwa nira yangu ni laini na mzigo wangu ni
mwepesi.

12 Wakati huo Yesu alienda siku ya sabato kupitia
mashambani. Wanafunzi wake walikuwa na njaa
na wakaanza kuyavunja masuke na kuyala. 2 Lakini
Mafarisayo walipoona hayo, wakamwambia Yesu
“Angalia wanafunzi wako wanavunja sheria wanatenda
siku yasiyo yuhusiwa siku ya Sabato" 3 Lakini Yesu
akawaambia, “Hamjasoma jinsi Daudi aliyoyafanya,
wakati alipokuwa na njaa, pamoja na watu aliokuwa
nao? 4 Namna alivyoingia ndani ya nyumba ya Mungu
na kula mikate ya wonyesho, ambayo ilikuwa siyo
halali kwake kuila na wale aliokuwa nao, ila halali
kwa Makuhani? 5 Bado hamjasoma katika sheria,
kwamba katika siku ya Sabato Makuhani ndani ya
hekalu huinajisi Sabato, lakini hawana hatia? 6 Lakini
nasema kwenu kuwa aliye mkuu kuliko hekalu yuko
hapa. 7 Kama mngalijua hii ina maanisha nini; nataka
rehema na siyo dhabihu; msingaliwahukumu wasio na
hatia, 8 Kwa kuwa Mwana wa Adamu ndiye Bwana
wa Sabato.” 9 Kisha Yesu akatoka pale akaenda
katika sinagogi lao. 10 Tazama kulikuwa na mtu
aliyepooza mkono. Mafarisayo wakamuuliza Yesu,
wakisema. “Je, ni halali kuponya siku ya Sabato?” ili
kwamba waweze kumshitaki kwa kutenda dhambi. 11
Yesu akawaambia, “Nani kati yenu, ambaye ikiwa
ana kondoo mmoja, na huyu kondoo akaanguka
ndani ya shimo siku ya sabato, hatamshika na
kumtoa kwa nguvu ndani ya shimo? 12 Je, ni kipi
chenye thamani, zaidi kwani, si zaidi ya kondoo!
Kwa hivyo ni halali kutenda mema siku ya Sabato."
13 Kisha Yesu akamwambia yule mtu,” Nyoosha
mkono wako” Akaunyoosha, na ukapata afya, kama
ule mwingine. 14 Lakini Mafarisayo wakatoka njena
wakapanga jinsi ya kumwangamiza walienda nje
kupanga kinyume chake. Walikuwa wakitafuta jinsi
ya kumuua. 15 Yesu alipoelewa hili aliondoka hapo.
Watu wengi walimfuata, na akawaaponya wote.
16 Aliwaagiza wasije wakamfanya afahamike kwa
wengine, 17 kwamba itimie ile kweli, iliyokuwa
imesemwa na nabii Isaya, akisema, 18 Tazama,
mtumishi wangu niliyemchagua, mpendwa wangu,
katika yeye nafsi yangu imependezwa. Nitaweka
Roho yangu juu yake, na atatangaza hukumu kwa
Mataifa. 19 Hatahangaika wala kulia kwa nguvu; wala
awaye yote kusikia sauti yake mitaani. 20 Hatalivunja
tete lililochubuliwa; hatazima utambi wowote utoao
moshi, mpaka atakapoleta hukumu ikashinda. 21
Na Mataifa watakuwa na ujasiri katika jina lake. 22
Mtu fulani kipofu na bubu, aliyepagawa na pepo
aliletwa mbele ya Yesu. Akamponya, pamoja na
matokeo ya kwamba mtu bubu alisema na kuona.
23 Makutano wote walishangaa na kusema,”Yaweza
mtu huyu kuwa mwana wa Daudi?” 24 Lakini pindi
Mafarisayo waliposikia muujiza huu, walisema, “Huyu
mtu hatoi pepo kwa nguvu zake mwenyewe isipokuwa
kwa nguvu za Belzebuli, mkuu wa pepo. 25 “Lakini
Yesu alifahamu fikra zao na kuwaambia, “Kila ufalme
uliogawanyika wenyewe huharibika, na kila mji au
nyumba inayogawanyika yenyewe haitasimama. 26
Ikiwa Shetani, atamwondoa Shetani, basi anajipinga
katika nafsi yake mwenyewe. 27 Ni namna gani
ufalme wake utasimama? Na kama natoa pepo kwa
nguvu za Belizabuli, wafuasi wenu huwatatoa kwa
nija ya nani? Kwa ajili ya hili watakuwa mahakimu
wenu. 28 Na kama natoa pepo kwa nguvu za Roho
wa Mungu, basi ufalme wa Mungu umekjua kwenu.
29 Na mtu atawezaje kuingia ndani ya nyumba ya
mwenye nguvu na kuiba, bila kumfunga mwenye
nguvu kwanza? Ndiyo atakapoiba mali yake kutoka
ndani ya nyumba. 30 Yeyote asiye kuwa pamoja
nami yuko kinyume changu, naye asiye kusanya
pamoja nami huyo hutawanya. 31 Kwa hiyo nasema
kwenu, kila dhambi na kufuru watu watasamehewa,
ila kumkufuru Roho Mtakatifu hawatasamehewa. 32
Na yeyote asemaye neno kinyume cha Mwana wa
Adamu, hilo atasamehewa. Lakini yeyote asemaye
kinyume na Roho Mtakatifu, huyo hatasamehewa,
katika ulimwengu huu, na wala ule ujao (aiōn g165) 33
Ama ufanye mti kuwa mzuri na tunda lake zuri, au
uuharibu mti na tunda lake, kwa kuwa mti hutambulika
kwa tunda lake. 34 Nyinyi kizazi cha nyoka, nyie ni
waovu, mnawezaje kusema mambo mazuri? Kwa
kuwa kinywa hunena kutoka katika akiba ya yaliyomo
moyoni. 35 Mtu mwema katika akiba njema ya moyo
wake hutoka mema, na mtu mwovu katika akiba ovu

ya moyo wake, hutoa kilicho kiovu. 36 Nawaambia
kuwa katika siku ya hukumu watu watatoa hesabu ya
kila neno lisilo na maana walilosema. 37 Kwa kuwa
kwa maneno yako utahesabiwa haki na kwa maneno
yako utahukumiwa." 38 Kisha baadhi ya waandishi
na Mafarisayo walimjibu Yesu wakisema" Mwalimu,
tungependa kuona ishara kutoka kwako." 39 Lakini
Yesu alijibu na kuwaambia, "Kizazi kiovu na cha zinaa
kinatafuta ishara. Lakini hakuna ishara itakayotolewa
kwao isipokuwa ile ishara ya Yona nabii. 40 Kama
vile nabii Yona alivyokuwa ndani ya tumbo la samaki
mkubwa kwa siku tatu mchana na usiku, hivyo ndivyo
Mwana wa Adam atakavyo kuwa ndani ya moyo
wa nchi kwa siku tatu mchana na usiku. 41 Watu
wa Ninawi watasimama mbele ya hukumu pamoja
na kizazi cha watu hawa na watakihukumu. Kwa
kuwa walitubu kwa mahubiri ya Yona, na tazama,
mtu fulani mkuu kuliko Yona yuko hapa. 42 Malkia
wa kusini atainuka kwenye hukumu pamoja na watu
wa kizazi hiki na kukihukumu. Alikuja toka miisho ya
dunia kuja kusikia hekima ya Selemani, na tazama,
mtu fulani mkuu kuliko Selemani yupo hapa. 43
Wakati pepo mchafu amtokapo mtu, hupita mahali
pasipo na maji akitafuta kupumzika, lakini hapaoni
44 Kisha husema, 'nitarudi kwenye nyumba yangu
niliyotoka.' Arudipo hukuta ile nyumba imesafishwa
na iko tayari. 45 Kisha huenda na kuwaleta wengine
roho wachafu saba walio wabaya zaidi kuliko yeye,
huja kuishi wote pale. Na hali yake ya mwisho huwa
mbaya kuliko ya kwanza. Hivyo ndivyo itakavyo kuwa
kwa kizazi hiki kiovu. 46 Wakati Yesu alipokuwa
akizungumza na umati tazama, mama yake na
ndugu zake walisimama nje, wakitafuta kuongea
naye. 47 Mtu mmoja akamwambia, "Tazama mama
yako na ndugu zako wamesimama nje, wanatafuta
kuongea nawe". 48 Lakini Yesu alijibu na kumwambia
aliyemjulisha, "Mama yangu ni nani? Na ndugu zangu
ni akina nani?" 49 Naye alinyoosha mkono wake kwa
wanafunzi na kusema, "Tazama, hawa ni mama na
ndugu zangu! 50 Kwa kuwa yeyote afanyae mapenzi
ya Baba yangu aliye mbinguni, mtu huyo ndiye ndugu
yangu, dada yangu na mama yangu".

13 Katika siku hiyo Yesu aliondoka nyumbani
na kukaa kando ya bahari. 2 Umati mkubwa
ulikusanyika kwa kumzunguka, aliingia ndani ya
mtumbwi na kukaa ndani yake. Umati wote walisimama
kando ya bahari. 3 Kisha Yesu alisema maneno
mengi kwa mifano, Alisema, "Tazama, mpanzi
alienda kupanda. 4 Alipokuwa akipanda baadhi ya
mbegu zilianguka kando ya njia na ndege walikuja
wakazidonoa. 5 Mbegu zingine zilianguka juu ya
mwamba, ambapo hazikupata udongo wa kutosha.
Ghafla zilichipuka kwa sababu udongo haukuwa na
kina. 6 Lakini jua lilipo chomoza zilichomwa kwa
sababu hazikuwa na mizizi, na zilikauka. 7 Mbengu
zingine zilianguka kati ya miti yenye miiba. Miti
yenye miiba ilirefuka juu ikaisonga. 8 Mbegu zingine
zilianguka kwenye udongo mzuri na kuzaa mbegu,
zingine mara mia moja zaidi, zingine sitini na zingine
thelathini 9 Aliye na masikio na asikie. 10 Wanafunzi
walikuja na kumwambia Yesu, "Kwa nini unazungumza
na makutano kwa mifano?" 11 Yesu alijibu kuwaambia,
"Mmepewa upendeleo wa kufahamu siri za ufalme wa
mbinguni, bali kwao hawajapewa. 12 Lakini yeyote
aliyenacho, kwake yeye ataongezewa zaidi, na atapata
faida kubwa. Ilasiye nacho hata kile alichonacho
atanyang'anywa. 13 Hivyo naongea nao kwa mifano
kwa sababu ingawa wanaona, wasione kweli. Na
ingawa wanasikia wasisikie wala kufahamu. 14 Unabii
wa Isaya umetimia kwao, ule usemao, "Msikiapo
msikie, lakini kwa namna yoyote hamtaelewa; wakati
mwonapo muweze kuona, lakini kwa namna yeyote
ile msijue. 15 Na mioyo ya watu hawa imekuwa giza,
ni vigumu kusikia, na wamefumba macho yao, ili
wasiweze kuona kwa macho yao, au kusikia kwa
masikio yao, au kufahamu kwa mioyo yao, hivyo
wangenigeukia tena, na ningewaponya.' 16 Bali macho
yenu yamebarikiwa, kwa kuwa yanaona, na masikio
yenu kwa kuwa yanasikia. 17 Hakika nawaambia
manabii wengi na watu wenye haki walikuwa na
hamu ya kuyaona mambo yale myaonayo, na
hawakuweza kuyaona. Walitamani kusikia mambo
yale mnayosikia, hawakuyasikia. 18 . Sasa sikilizeni
mfano wa mpanzi. 19 Wakati yeyote asikiapo neno
la ufalme na asilifahamu, ndipo mwovu huja na
kukinyakua kilichokwisha kupandwa ndani ya moyo
wake. Hii ni mbegu ile iliyopandwa kando ya njia.
20 Yeye aliyepandwa katika miamba ni yule asikiaye
neno na kulipokea haraka kwa furaha. 21 Bado
hana mizizi ndani yake, ila huvumilia kwa kitambo
kifupi. Wakati matatizo au mateso yanapotokea kwa
sababu ya neno hujikwaa ghafla. 22 Aliyepandwa

kati ya miti ya miiba, huyu ni yule alisikiaye neno
lakini masumbuko ya ulimwengu na udaganyifu wa
utajiri hulisonga lile neno lisije likazaa matunda. **(aiōn**
g165) **23** Aliyepandwa kwenye udongo mzuri, huyu
ni yule asikiaye neno na kulifahamu. Huyu ni yule
azaaye matunda na kuendelea kuzaa moja zaidi ya
mara mia, nyingine sitini, nyingine thelathini." **24**
Yesu aliwapa mfano mwingine. Akisema, “Ufalme
wa mbinguni unafananishwa na mtu aliye panda
mbengu nzuri katika shamba lake **25** Lakini watu
waliposinzia, adui wake akaja pia akapanda magugu
katikati ya ngano kisha akaenda zake. **26** Baadaye
ngano ilipoota na kutoa mazao yake, ndipo magugu
yalitokea pia. **27** Na watumishi wa mwenye shamba
walikuja wakamwambia, 'Bwana, hukupanda mbengu
nzuri katika shamba lako? Imekuwaje sasa lina
magugu? **28** Akawaambia, Adui ametenda hili.'
Watumishi walimwambia, “Kwa hiyo unataka twende
tukayang'oe?” **29** Mwenye shamba akisema, 'Hapana,
wakati mnayang'oa magugu mtang'oa pamoja na
ngano. **30** Yaacheni yakue pamoja mpaka wakati wa
mavuno. Wakati wa mavuno nitasema kwa wavunaji,
'Kwanza yang'oeri magugu na yafungeni matita matita
na kuyachoma, lakini kusanyeni ngano katika ghala
langu."" **31** Kisha Yesu aliwatolea mfano mwingine.
Akasema, “Ufalme wa mbinguni unafanana na mbegu
ya haradali ambayo mtu aliichukua na kuipanda
katika shamba lake. **32** Mbegu hii kwa hakika ni
ndogo kuliko mbegu zingine zote. Lakini imeapo
huwa kubwa kuliko mimea yote ya bustani, huwa
mti, kiasi kwamba ndege wa angani huja na kujenga
viota katika matawi yake.” **33** Akawaambia mfano
mwingine tena.”Ufalme wa mbinguni ni kama chachu
ile iliyo twaliwa na mwanamke na kuichanganya kwa
vipimo vitatu kwa unga mpaka viumuke. **34** Hayo
yote Yesu aliyasema kwenye umati kwa mifano. Na
pasipo mifano hakusema chochote kwao. **35** Hii
ilikuwa kwamba kile kilichokwisha semwa kupitia kwa
nabii kiweze kutimia, pale aliposema, “Nitafumbua
kinywa changu katika mifano. Nitasema mambo yale
yaliyokuwa yamefichwa tangu misingi ya ulimwengu”.
36 Kisha Yesu aliwaacha makutano na kwenda
nyumbani. Wanafunzi wake walimwendea na kusema,
“Tufafanulie mfano wa magugu ya shambani." **37**
Yesu alijibu na kusema, “Apandae mbegu nzuri ni
Mwana wa Adamu. **38** Shamba ni ulimwengu; na
mbegu nzuri, hawa ni wana wa ufalme. Magugu ni
wana wa yule mwovu, na adui aliye zipanda ni ibilisi.
39 Na mavuno ni mwisho wa ulimwengu, na wavunaji
ni malaika. **(aiōn g165)** **40** Kama vile magugu yanavyo
kusanywa na kuchomwa moto, hivyo ndivyo itakavyo
kuwa mwisho wa ulimwengu. **(aiōn g165)** **41** Mwana wa
Adamu atatuma malaika wake, na kukusanya kutoka
katika ufalme wake mambo yote yaliyosababisha
dhambi na wale watendao maasi. **42** Watawatupa
wote katika tanuru la moto, ambako kutakuwa na
kilio na kusaga meno. **43** Ndipo watu wenye haki
watakapong'aa kama jua katika Ufalme wa Baba yao.
Yeye aliye na masikio na sikie. **44** Ufalme wa mbinguni
ni kama hazina iliyofichwa shambani. Mtu akaiona na
kuificha. Katika furaha yake akaenda kuuza vyote
alivyokuwa navyo, na kulinunua shamba. **45** Tena,
ufalme wa mbinguni ni kama mtu anayefanya biashara
atafutaye lulu yenye thamani. **46** Wakati alipoiona ile
yenye thamani, alienda akauza kila kitu alichokuwa
nacho na akainunua. **47** Ufalme wa mbinguni ni kama
nyavu iliyo ndani ya bahari, na kwamba hukusanya
viumbe vya kila aina. **48** Ulipojaa wavuvi waliuvuta
ufukweni. Kisha wakakaa chini wakakusanya vitu
vyema ndani ya vyombo, lakini visivyo na thamani
vilitupwa mbali. **49** Itakuwa namna hii katika mwisho
wa dunia. Malaika watakuja na kuwatenga watu waovu
kutoka miongoni mwa wenye haki. **(aiōn g165)** **50** Na
kuwatupa ndani ya tanuru ya moto, ambako kutakuwa
na maombolezo na kusaga meno. **51** Mmefahamu
mambo yote haya? Wanafunzi walimjibu, "Ndiyo."
52 Kisha Yesu akawambia, "Kila mwandishi ambaye
amekuwa mwanafunzi wa ufalme anafanana na
mwenye nyumba atoaye katika hazina yake vitu vipya
na vya kale." **53** IkawaYesu alipomaliza mifano yote
hiyo, akaondoka katika sehemu hiyo. **54** Kisha Yesu
akafika katika mkoa wake na akawafundisha watu
katika sinagogi. Matokeo yake ni kuwa walishangaa
na kusema, “Ni wapi mtu huyu alipopata hekima hii na
miujiza hii? **55** Mtu huyu siyo mwana wa seremala?
Mariamu siyo mamaye? Na ndugu zake siyo Yakobo,
Yusuph, Simoni na Yuda? **56** Na dada zake tunao
hapa petu? Basi mtu huyu ameyapata wapi haya
yote?”. **57** Aliwachukiza. Lakini Yesu aliwambia, “Nabii
hakosi kuwa na heshima isipokuwa kwao na katika
nchi yao. **58** Na hakuweza kufanya miujiza mingi kwa
sababu hawakuwa na imani naye.

14 Kwa wakati huo, Herode alisikia habari juu ya
Yesu. 2 Akawaambia watumishi wake, “Huyu
ni Yohana Mbatizaji amefufuka kutoka katika wafu.
Kwa hiyo nguvu hizi zipo juu yake.” 3 Kwa kuwa
Herode alikuwa amemkamata Yohana akamfunga na
kumtupa gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa
Filipo kaka yake. 4 Kwa kuwa Yohana alimwambia,
“Si halali kumchukua yeye kuwa mke wake.” 5 Herode
angemwua lakini aliwaogopa watu kwa sababu
walimwona Yohana kuwa nabii. 6 Lakini wakati
siku ya kuzaliwa Herode ilipofika binti wa Herodia
alicheza katikati ya watu na kumpendeza Herode. 7
Katika kujibu kili aliahidi kwa kiapo kwamba atampa
chochote atakachoomba. 8 Baada ya kushauriwa
na mama yake, alisema, “Nipe mimi hapa katika
kombe kichwa cha Yohana Mbatizaji.” 9 Mfalme
alikuwa na sikitiko kwa maombi ya binti, lakini kwa
ajili ya kiapo chake, kwa sababu ya wote waliokuwa
chakulani pamoja naye aliamuru kwamba inapaswa
ifanyike. 10 Alituma Yohana aletwe kutoka gerezani
11 ili akatwe kichwa chake na kikaletwa juu ya sinia
na akapewa binti na akakipeleka kwa mama yake.
12 Kisha wanafunzi wake wakaja kuuchukua ule
mwili na kuuzika, baada ya hili walienda kumwambia
Yesu. 13 Naye Yesu aliposika haya, akijatenga
kutoka mahali pale akapanda ndani ya mashuka
akaenda sehemu iliyotengwa. Wakati umati ulipo
fahamu alikokuwa, walimfuata kwa miguu kutoka
mijini. 14 Kisha Yesu alikuja mbele yao akauona umati
mkubwa. Akawaonea huruma na kuponya magonjwa
yao. 15 Jioni ilipotimia, wanafunzi wakaja kwake na
kusema, “Hii ni sehemu ya jangwa, na siku tayari
imepita. Watawanyishe makutano ili waende vijijini
wakanunue chakula kwa ajili yao. 16 Lakini Yesu
akawaambia, "Hawana haja ya kwenda zao. Wapeni
ninyi chakula” 17 Wakamwambia, "Hapa tunayo mikate
mitano na samaki wawili tu."' 18 Yesu akasema,
“Ileteni kwangu.” 19 Kisha Yesu akauamuru umati
kukaa chini ya nyasi. Akachukuwa mikate mitano na
samaki wawili. Akatazama juu mbinguni, akabariki
na kumega mikate akawapa wanafunzi. Wanafunzi
wakaupatia umati. 20 Wakala wote na kushiba. Kisha
wakavikusanya vipande vyote vya chakula na kujaza
vikapu kumi na mbili. 21 Wale waliokula walikadiriwa
kuwa wanaume elfu tano bila ya kusehabu wanawake
na watoto. 22 Mara moja aliwaamuru wanafunzi
waingie ndani ya mashua, wakati huo yeye akawaaga
umati waende zao. 23 Baada ya kuwaaga umati
kwenda zao, akapanda juu mlimani kuomba pekee
yake. Wakati ilipokuwa jioni alikuwa huko pekee
yake. 24 Lakini sasa mashua ilipokuwa katikati ya
bahari ukiyumbayumba kwa sababu ya mawimbi,
kwani upepo ulikuwa wa mpisho. 25 Katika usiku
wa zamu ya nne Yesu aliwakaribia, akitembea juu
ya maji. 26 Wakati wanafunzi wake walipomwona
akiitembea juu ya bahari, walihofu na kusema, “Ni
mzuka," na kupaaza sauti katika hali ya uoga. 27
Yesu akawaambia mara moja, akisema, “Jipeni moyo!
ni mimi! msiogope.” 28 Petro alimjibu kwa kusema,
“Bwana, kama ni wewe, niamuru nije kwako juu ya
maji." 29 Yesu akasema, “Njoo." Hivyo Petro akatoka
ndani ya mashua na akatembea juu ya maji kwenda
kwa Yesu. 30 Lakini Petro alipoona mawimbi, aliogopa,
na kuanza kuzama, chini, akaita sauti na kusema,
“Bwana, niokoe!" 31 Haraka Yesu akanyoosha mkono
wake akamnyanyua Petro, na kumwambia, “Wewe
mwenye imani ndogo, kwa nini ulikuwa na mashaka?”
32 Ndipo Yesu na Petro walipoingia katika mashua,
upepo ulikoma kuvuma. 33 Wanafunzi mashuani
wakamwabudu Yesu na kusema, “Kweli wewe ni
Mwana wa Mungu.” 34 Na walipokwisha kuvuka,
walifika katika nchi ya Genesareti. 35 Na watu katika
eneo lile walipomtambua Yesu, walituma ujumbe kila
sehemu za kando, na kuleta kila aliyekuwa mgonjwa.
36 Walimsihi kwamba waweze kugusha pindo la vazi
lake, na wengi walioligusa waliponywa.

15 Ndipo Mafarisayo na waadishi walikuja kwa
Yesu kutoka Yerusalemu. Na kusema, 2 “Kwa
nini wanafunzi wanayahalifu mapokeo ya wazee?
Kwa kuwa hawanawi mikono yao wanapokuwa
wanakula chakula." 3 Yesu akawajibu na kuwaambia,
“Nanyi kwa nini mnaihalifu sheria ya Bwana kwa ajili
ya mapokeo yenu? 4 Kwa kuwa Mungu alisema,
'Mheshimu baba yako na mama yako; na 'Asemaye
uovu kwa baba yake na mama yake, hakika atakufa.'
5 Lakini ninyi husema, 'Kila amwambiaye baba yake
na mama yake, '“Kila msaada ambao angepata
kutoka kwangu sasa ni zawadi kutoka kwa Mungu,"'
6 “Mtu huyo hana haja ya kumuheshimu baba yake.
Katika namna hii mmelitangua neno la Mungu kwa
ajili ya mapokeo yenu. 7 Enyi wanafiki, ni vema
kama Isaya alivyo tabiri juu yenu aliposema, 8

'Watu hawa wananiheshimu mimi kwa midomo yao,
lakini mioyo yao iko mbali nami. 9 Wananiabudu
bure, kwa sababu wanafundisha mafundisho yaliyo
maagizo ya wanadamu.'" 10 Ndipo akawaita makutano
na kuwaambia," Sikilizeni na mfahamu 11 Hakuna
kitu kiingiacho mdomoni mwa mtu na kumfanya
najisi. Bali, kile kitokacho kinywani, hiki ndicho
kimfanyacho mtu kuwa najisi." 12 Ndipo wanafunzi
wakamwendea na kusema na Yesu, "Je!, Unafahamu
Mafarisayo walipolisikia lile neno walikwazika?" 13
Yesu aliwajibu na kusema, "Kila mmea ambao Baba
yangu wa mbinguni hajaupanda utang'olewa. 14
Waacheni pekee, wao ni viongozi vipofu. Kama
mtu kipofu atamuongoza kipofu mwenzake, wote
wawili wataanguka shimoni." 15 Petro akajibu na
kumwambia Yesu," Tuelezee mfano huu kwetu,
16 Yesu akajibu, "Nanyi pia bado hamuelewi? 17
Ninyi hamuoni kuwa kila kiendacho mdomoni hupitia
tumboni na kwenda chooni? 18 Lakini vitu vyote
vitokavyo mdomoni hutoka ndani ya moyo. Ndivyo
vitu vimtiavyo mtu unajisi. 19 Kwa kuwa katika moyo
hutoka mawazo mabaya, uuaji, uzinzi, uasherati,
wizi, ushuhuda wa uongo, na matusi. 20 Haya ndiyo
mambo yamtiayo mtu unajisi. Lakini kula bila kunawa
mikono hakumfanyi mtu kuwa najisi." 21 Ndipo Yesu
akatoka mahali pale na akajitenga kuelekea pande za
miji ya Tiro na Sidoni. 22 Tazama akaja mwanamke
Mkanani kutoka pande hizo. Akapaza sauti akisema,
"Nihurumie, Bwana, Mwana wa Daudi; binti yangu
anateswa sana na pepo." 23 Lakini Yesu hakumjibu
neno. Wanafunzi wake wakaja wakimsihi, wakisema,
"Muondoe aende zake, maana anatupigia kelele."
24 Yesu aliwajibu na kusema, Sikutumwa kwa mtu
yeyoye isipokuwa kwa kondoo waliopotea wa nyumba
ya Israeli." 25 Lakini alikuja na kuinama mbele
yake, akisema, "Bwana nisaidie." 26 Alimjibu na
kusema, "Siyo vema kuchukua chakula cha watoto na
kuwatupia mbwa," 27 Akasema, "Ndiyo, Bwana, hata
hivyo mbwa wadogo hula chakula kiagukacho mezani
mwa Bwana wao." 28 Ndipo Yesu akajibu na akisema
"Mwanamke, imani yako ni kubwa. Na ifanyike kwako
kama utakavyo." Na binti yake alikuwa ameponywa
katika wakati huo. 29 Yesu aliondoka mahali pale na
kwenda karibu na bahari ya Galilaya. Kisha alienda
juu ya mlima na kuketi huko. 30 Kundi kubwa likaja
kwake. Na kumletea viwete, vipofu, bubu, vilema na
wengine wengi, waliokuwa wagonjwa. Waliwaweka
katika miguu ya Yesu na akawaponya. 31 Nao umati
wakashangaa walipoona mabubu wakiongea, na
vilema wakifanywa wazima, viwete wakitembea, na
vipofu wakiona. Walimsifu Mungu wa Israeli. 32 Yesu
akawaita wanafunzi wake na kusema, "Nimewaonea
huruma umati, kwa sababu wamekuwa nami kwa siku
tatu bila kula kitu chochote. Sitawaaga waende kwao
bila kula, wasije wakazimia njiani." 33 Wanafunzi
wake wakamwambia, "Ni wapi tunaweza kupata
mikate ya kutosha hapa nyikani kushibisha umati
mkuwbwa hivi?" 34 Yesu akawaambia, "Mna mikate
mingapi?" Wakasema, "Saba, na samaki wadogo
wachache." 35 Yesu akawaamuru umati uketi chini.
36 Aliitwaa ile mikate saba na samaki, na baada
ya kushukuru, akaimega na kuwapa wanafunzi.
Wanafunzi wakawapa umati. 37 Watu wote wakala na
kutosheka. Na wakakusanya mabaki ya vipande vya
chakula vilivyosalia vipande vipande, vilijaa vikapu
saba. 38 Wote waliokula walikuwa wanaume elfu nne
bila wanawake na watoto. 39 Kisha Yesu akauaga
umati waende zao na akaingia ndani ya mashua na
kwenda sehemu za Magadani.

16 Mafarisayo na Masadukayo walimjia na
kumjaribu Yesu awaonyeshe ishara inayotoka
angani. 2 Lakini Yesu aliwajibu na kuwaambia kuwa
"Ikiwa ni jioni mnasema kuwa hali ya hewa ni nzuri,
kwa kuwa anga ni jekundu. 3 Na asubuhi mnasema
'Hali ya hewa leo si nzuri kwa kuwa anga ni jekundu
na mawingu yameifunika anga lote.' Mnajua kufasiri
mwonekano wa anga, lakini hamwezi kufasiri ishara
za nyakati. 4 Kizazi kiovu na cha uzinzi kinatafuta
ishara, lakini hakuna ishara yoyote kitakachopewa,
isipokuwa ile ya Yona. Kisha Yesu akawaacha na
akaenda zake. 5 Wanafunzi wakaja upande wa pili,
lakini walikuwa wamesahau kuchukua mikate. 6
Yesu akawaambia "Jitahadharini na iweni makini na
chachu ya Mafarisayo na Masadukayo." 7 Wanafunzi
wakahojiana miongoni mwao na kusema. "Ni kwa
sababu hatukuchukua mikate." 8 Yesu alitambua
hilo na kusema, "Enyi wenye imani ndogo, kwa
nini mmewaza na kusemezana miongoni mwenu
na kusema kuwa ni kwa sababu hamkuchukua
mikate? 9 Je bado hamtambui wala hamkumbuki ile
mikate mitano kwa watu elfu tano, na vikapu vingapi
mlivyokusanya? 10 Au mikate saba kwa watu elfu nne,

na ni vikapu vingapi mlikuchukua? 11 Imekuwaje kuwa
hata hamuelewi ya kuwa nilikuwa sizungumzi nanyi
juu ya mikate? Jitunzeni na jihadharini na chachu ya
Mafarisayo na Masadukayo." 12 Kisha wakatambua
kuwa alikuwa hawaambii juu ya kujihadhari na mikate
iliyo na chachu, bali kujihadhari na mafundisho
ya Mafarisayo na Masadukayo. 13 Wakati Yesu
alipofika sehemu za Kaisaria ya Filipi, akawauliza
wanafunzi wake, akisema, "Watu wanasema kuwa
Mwana wa Mtu ni nani?" 14 Wakasema," Wengine
husema kuwa ni Yohana Mbatizaji; wengine, Eliya;
na wengine, Yeremia, au mojawapo wa manabii.
15 Akawaambia, ninyi mwasema mimi ni nani? 16
Kwa akijibu, Simoni Petro akasema, "Wewe ni Kristo
Mwana wa Mungu aliye hai" 17 Yesu akamjibu
na kumwambia, "Umebarikiwa wewe, Simoni Bar
Yona, kwa kuwa damu na nyama havikukufunulia
hili, bali Baba yangu aliye mbinguni. 18 Nami pia
ninakwambia kuwa wewe ni Petro, na juu ya mwamba
huu nitalijenga kanisa langu. Milango ya kuzimu
haitalishinda. **(Hadēs g86)** 19 Nitakupa wewe funguo
za ufalme wa mbinguni. Chochote utakachokifunga
duniani kitakuwa kimefungwa mbinguni, na chochote
utakachokifungua duniani kitafunguliwa na mbinguni."
20 Kisha Yesu akawaamuru wanafunzi wasimwambie
mtu yeyote kuwa yeye alikuwa ni Kristo. 21 Tangu
wakati huo Yesu alianza kuwaambia wanafunzi
kuwa ni lazima aende Yerusalemu, kuteswa kwa
mambo mengi katika mikono ya wazee na wakuu wa
makuhani na waandishi, kuuawa na kufufuka siku ya
tatu. 22 Kisha Petro akamchukua Yesu pembeni na
kumkemea, kwa kusema, "Jambo hili na liwe mbali
nawe, Bwana, hili lisitokee kwako. 23 Lakini Yesu
akageuka na kumwambia Petro, "Rudi nyuma yangu
shetani! Wewe ni kizuizi kwangu, kwa maana hujali
mambo ya Mungu, bali mambo ya wanadamu." 24
Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, "Kama mtu
yeyote akitaka kunifuata mimi, ni lazima ajikane yeye
mwenyewe, auchukue msalaba wake, na anifuate.
25 Kwa kuwa anayetaka kuyaokoa maisha yake
atayapoteza, na kwa yeyote anayepoteza maisha
yake kwa ajili yangu atayaokoa. 26 Je! Ni faida gani
atakayopata mtu akipata dunia yote lakini akapoteza
maisha yake? Je! Ni kitu gani atakachotoa mtu katika
kubadilishana na maisha yake? 27 Kwa kuwa Mwana
wa Adamu atakuja katika utukufu wa Baba yake na
malaika wake. Naye atamlipa kila mtu kulingana na
matendo yake. 28 Kweli nawaambieni kuna baadhi
yenu mliosimama hapa ambao hawataonja mauti
mpaka watakapomwona Mwana wa Adamu akija
katika ufalme wake.

17 Siku sita baadaye Yesu aliwachukua pamoja
naye Petro, na Yakobo, na Yohana nduguye,
na akawachukua mpaka juu ya mlima mrefu wao
wenyewe. 2 Alibadilishwa mbele yao. Uso wake
ukang'aa kama jua, na nguo zake zilionekana zenye
kung'aa kama nuru. 3 Tazama, pale walitokea Musa na
Eliya wakiongea naye. 4 Petro akajibu na kumwambia
Yesu, "Bwana, ni vema kwetu sisi kuwepo mahali
hapa. Kama ukitamani, nitajenga hapa vibanda vitatu
- kimoja chako, na kimoja kwa ajili ya Musa, na
kimoja kwa ajili ya Eliya." 5 Wakati anaongea, tazama
wingu jeupe likawatia kivuli, na tazama, ikatokea sauti
toka kwenye wingu, ikisema, "Huyu ni Mwanangu
mpendwa ninayependezwa naye. Msikilizeni yeye." 6
Wanafunzi waliposikia hayo, wakaanguka kifudifudi
na wakaogopa sana. 7 Kisha Yesu akaja akawagusa
na kusema, "Inukeni wala msiogope." 8 Nao wakainua
nyuso zao juu lakini hawakumwona mtu isipokuwa
Yesu pekee. 9 Na walipokuwa wakishuka mlimani,
Yesu akawaagiza, akasema, "Msitoe habari ya maono
hayo mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka kutoka
katika wafu." 10 Wanafunzi wake wakamwuliza,
wakisema, "Ni kwanini waandishi wanasema kuwa
Eliya atakuja kwanza? 11 Yesu akawajibu na kusema,
"Eliya atakuja kweli na atarudisha mambo yote. 12
Lakini naawaambieni ninyi, Eliya amekwisha kuja,
lakini hawakumtambua. Badala yake, walimfanyia
mambo watakayo wao. Na hivyo ndivyo Mwana
wa Adamu atakavyoteswa katika mikono yao." 13
Ndipo wanafunzi wakatambua kuwa alikuwa akiongea
habari za Yohana Mbatizaji. 14 Walipofika katika
umati wa watu, mtu mmoja alimwendea, akapiga
magoti mbele zake, na kumwambia, 15 "Bwana,
umhurumie mwanangu, maana amekuwa na kifafa
na kuteseka sana. Kwa kuwa mara nyingi huanguka
motoni au kwenye maji. 16 Nilimleta kwa wanafunzi
wako, lakini hawakuweza kumponya. 17 Yesu akajibu
akisema, "Enyi Kizazi kisichoamini na kilichoharibika,
nitakaa pamoja nanyi mpaka lini? Nitavumiliana nanyi
hata lini? Mlete hapa kwangu." 18 Yesu alimkemea,
na pepo akamtoka. Kijana aliponywa tangu saa

ile. 19 Kisha wanafunzi wakamjia Yesu kwa siri na
kumwuliza, “Kwanini hatukuweza kumfukuza?” 20
Yesu akawaambia, “Kwa sababu ya imani yenu ndogo.
Kweli nawaambieni, kama mtakuwa na imani hata
ndogo kama punje ya mbegu ya haradali, mtaweza
kuuambia mlima huu, hama kutoka hapa uende kule,
nao utahama na hakutakuwa na kitu chochote cha
kushindikana kwenu. 21 (Zingatia: Maneno ya msitari
wa 21 “Lakini, aina hii ya pepo haiwezekani kutoka, ila
kwa maombi na Kufunga” hayaonekani katika nakala
bora za kale). 22 Wakati wakiwa bado Galilaya, Yesu
akawaambia Wanafunzi wake, “Mwana wa Adamu
atatiwa mikononi mwa watu. 23 Na watamwua, na
siku ya tatu atafufuka.” Wanafunzi walihuzunika sana.
24 Nao walipofika Kapenaumu, watu wakusanyao kodi
ya nusu shekeli wakamwendea Petro na kusema,
“Je mwalimu wenu hulipa kodi ya nusu shekeli?”
25 Akasema, “Ndiyo” Lakini Petro alipoingia ndani
ya nyumba, Yesu akaongea na Petro kwanza na
kusema, “Unafikiria nini Simon? Wafalme wa dunia,
hupokea kodi au ushuru kutoka nani? Kwa wale
wanaowatawa kutoka kwa wageni? 26 Na wakati Petro
aliposema, “Kutoka kwa wageni” Yesu akamwambia,
hivyo watawaliwa wameondolewa katika ulipaji. 27
Lakini tusije tukawafanya watoza ushuru wakatenda
dhambi, nenda baharini, tupa ndoano, na umtwae
yule samaki ajaye kwanza. Baada ya kuufungua
mdomo wake, utakuta mle shekeli moja. Ichukue na
uwape watoza ushuru kwa ajili yangu na wewe.

18 Muda huo huo wanafunzi wakaja kwa Yesu
na kumwambia, “Ni nani aliye mkubwa katika
ufalme wa mbinguni?” 2 Yesu akamwita mtoto
mdogo, akamweka katikati yao, 3 na kusema, “Kweli
nawaambieni, msipotubu na kuwa kama watoto
wadogo hamtaweza kuingia katika ufalme wa Mungu.
4 Hivyo yeyote ajishushaye kama mtoto mdogo, mtu
kama huyo ni mkuu katika ufalme wa mbinguni.
5 Na yeyote ampokeaye mtoto mdogo kwa jina
langu anipokea mimi. 6 Lakini yeyote asababishaye
mmoja kati ya wadogo hawa wanaoniamini kuasi,
itakuwa vizuri kwa mtu huyo jiwe kuu la kusagia
likafungwa shingoni mwake, na kuzamishwa kilindini
mwa bahari. 7 Ole kwa dunia kwa sababu ya wakati
wa kukwazwa! kwa kuwa haina budi kwa nyakati
hizo kuja, lakini ole kwake kwa mtu yule nyakati hizo
zitakuja kwa ajili yake! 8 kama mkono wako au mguu
wako ukikusababishia kukwazika, ukate na uutupe
mbali na wewe. Ni vizuri zaidi kwako wewe kuingia
kwenye uzima ukiwa bila mkono au kilema, kuliko
kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa na mikono
yote au miguu yote. (aiōnios g166) 9 Kama jicho lako
likikukwaza, uling`oe na ulitupe mbali na wewe. Ni
vizuri zaidi kwako wewe uingie kwenye uzima na jicho
moja, kuliko kutupwa kwenye moto wa milele ukiwa
na macho yote. (Geenna g1067) 10 Tazameni kwamba
msije mkamdharau mmoja wa wadogo hawa. Kwa
maana nawambieni kuwa mbinguni kuna malaika
wao siku zote wakiutazama uso wa Baba yangu
aliye mbinguni. 11 (Zingatia: Maneno yanayoonekana
kama ya msitari wa 11, “Kwa kuwa Mwana wa
Adamu alikuja kuokoa kile kilichokuwa kimepotea”
hayakuonekana katika nakala bora za kale). 12
Mnafikiri nini? Ikiwa mtu ana kondoo mia moja, na
mmoja wao akapotea, je hatawaacha tisini na tisa ya
mlimani na kwenda kumtafuta mmoja aliyepotea? 13
Na akiisha kumpata, kweli nawaambieni, anamfurahia
kuliko wale tisini na tisa wasiopotea. 14 Vivyo
hivyo, siyo mapenzi ya Baba yenu wa mbinguni
kuwa mmoja wa wadogo hawa aangamie. 15 Kama
ndugu yako akikukosea, nenda, kamwonyeshe dosari
iliyopo kati yako na yeye akiwa pekee yake. Kama
akikusikiliza, utakuwa umemrejesha ndugu yako. 16
Lakini kama hatakusikiliza, mchukue ndugu mmoja
au wawili zaidi pamoja nawe, kwa kuwa kwa vinywa
vya mashahidi wawili au watatu kila neno linaweza
kuthibitishwa. 17 Na kama akipuuza kuwasikiliza,
liambie kanisa jambo hilo, kama akipuuza vilevile
kulisikiliza kanisa, basi na awe kama mtu wa mataifa
na mtoza ushuru. 18 Kweli nawaambieni, chochote
kile mtakachokifunga duniani na mbinguni kitafungwa.
na chochote mtakachokifungua duniani na mbinguni
kitafunguliwa. 19 Tena nawaambieni kwamba kama
watu wawili kati yenu wakikubaliana juu ya jambo
lolote duniani waliombalo, hilo Baba yangu wa
mbinguni atalifanya. 20 Kwa kuwa wawili au watatu
wakikusanyika pamoja kwa jina langu, Mimi niko
katikati yao. 21 Tena Petro akaja na kumwambia Yesu,
“Bwana, ni mara ngapi ndugu yangu akinikosea nami
nimsamehe? Hata mara saba?” 22 Yesu akamwambia,
“Sikuambii mara saba, lakini hata sabini mara saba.
23 Kwa sababu hiyo ufalme wa mbinguni ni sawa na
mfalme fulani aliyetaka kusahihisha hesabu kutoka

kwa watumwa wake. 24 Alipoanza kusahihisha
hesabu, mtumwa moja akaletwa kwake ambaye
alikuwa anamdai talanta elfu kumi. 25 Kwa kuwa
hakuwa na njia ya kulipa, bwana wake aliagiza
auzwe, mke wake pamoja na watoto wake na kila
kitu alichokuwa nacho, na malipo yafanyike. 26 Hivyo
mtumwa alianguka, akapiga magoti mbele yake,
akisema, 'Bwana, uwe na uvumilivu pamoja nami, na
nitakulipa kila kitu.' 27 Hivyo bwana wa yule mtumwa,
kwa kuwa alisukumwa sana na huruma, alimwachilia
na kumsamehe deni hilo 28 Lakini mtumwa yule
alitoka na kumpata mmoja kati ya watumwa wenzake,
aliyekuwa anamdai denari mia. Alimvuta, akamkaba
kooni, na kumwambia, 'Nilipe kile ninachokudai.'
29 Lakini yule mtumwa mwenzake alianguka na
kumsihi sana, akisema, 'Uwe na uvumilivu nami, na
nitakulipa.' 30 Lakini mtumwa yule wa kwanza alikataa.
Badala yake, alienda na kumtupa gerezani, mpaka
atakapo mlipa kile anachomdai. 31 Na walipoona
watumwa wenzake kile kilichotokea. Walisikitishwa
sana. Walikuja na kumwambia bwana wao kila kitu
kilichotokea. 32 Ndipo yule bwana wa mtumwa yule
alimwita, na kumwambia, 'Ewe mtumwa mwovu,
nilikusamehe wewe deni langu lote kwa sababu
ulinisihi sana. 33 Je! Haukutakiwa kuwa na huruma
kwa mtumwa mwenzio, kama mimi nilivyokuhurumia
wewe? 34 Bwana wake alikasirika na kumkabidhi
kwa wale watesaji mpaka atakapolipa kiasi chote
alichokuwa anadaiwa. 35 Hivyo ndivyo Baba yangu
wa Mbinguni atakavyowafanyia, kama kila mmoja
wenu hatamsamehe ndugu yake kutoka moyoni
mwenu."

19 Ilitokea wakati Yesu alipomaliza maneno hayo,
akaondoka Galilaya, na akaenda mpakani mwa
Yudea mbele ya mto Jordani. 2 Umati mkubwa
ukamfuata, na akawaponya huko. 3 Mafarisayo
wakamjia, wakamjaribu, wakamwambia, "Je ni halali
kwa mtu kumwacha mke wake kwa sababu yoyote?"
4 Yesu akajibu na kusema, "Hamkusoma, kwamba
yeye aliyewaumba mwanzo aliwaumba mume na
mke? 5 Na tena akasema, 'Kwa sababu hiyo
mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na
kuungana na mke wake, nao wawili watakuwa mwili
mmoja?' 6 Hivyo siyo wawili tena, bali mwili mmoja.
Basi, kile alichokiunganisha Mungu, mtu yeyote
asikitenganishe." 7 Wakamwambia, "Sasa kwa nini
Musa alituamuru kutoa hati ya talaka na kumwacha?"
8 Akawaambia, "Kwa ugumu wenu wa mioyo Musa
aliwaruhusu kuwaacha wake zenu, lakini tangu
mwanzo haikuwa hivyo. 9 Nawaambieni, kwamba
yeyote atayemwacha mke wake, isipokuwa kwa
sababu ya uzinzi, na akamwoa mwingine, amezini. Na
mwanaume atakayemwoa mke aliyeachwa amezini."
10 Wanafunzi wakamwambia Yesu, "Kama ndivyo
ilivyo kwa mume na mkewe, siyo vizuri kuoa." 11
Lakini Yesu akawaambia, "Si kila mtu anaweza
kupokea mafundisho haya, bali ni kwa wale tu
walioruhusiwa kupokea. 12 Kwa vile wapo matowashi
waliozaliwa tokea tumboni mwa mama zao. Na
vilevile kuna matowashi waliofanywa na watu. Na
kuna matowashi waliojifanya matowashi kwa ajili ya
ufalme wa mbinguni. Awezaye kupokea mafundisho
haya na ayapokee." 13 Kisha akaletewa baadhi ya
watoto wadogo ili awawekee mikono juu yao na
kuomba, lakini wanafunzi wake wakawakemea. 14
Bali Yesu akasema, "Waruhusuni watoto wadogo,
wala msiwakataze kuja kwangu, kwa maana ufalme
wa mbinguni ni wa watu kama wao. 15 Naye
akaweka mikono yake juu yao, na kisha akaondoka
pale. 16 Tazama mtu mmoja akaja kwa Yesu na
kusema, "Mwalimu, ni kitu gani kizuri ninachotakiwa
kufanya ili nipate kuwa na uzima wa milele?" **(aiōnios
g166)** 17 Yesu akamwambia, "Kwa nini unaniuliza
ni kitu gani kizuri? Kuna mmoja tu aliye mwema,
lakini kama ukitaka kupata uzima, shika sheria za
Mungu." 18 Yule mtu akamwuliza, "Ni sheria zipi?"
Yesu akasema, "Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie
uongo, 19 waheshimu baba yako na mama yako, na
mpende jirani yako kama nafsi yako." 20 Mtu yule
akamwambia, "Mambo yote hayo nimeyatii. Bado
ninahitaji nini? 21 "Yesu akamwambia, "Kama ukitaka
kuwa mkamilifu, nenda, ukauze ulivyo navyo, na
uwape maskini, na utakuwa na hazina mbinguni.
Kisha njoo unifuate." 22 Lakini kijana yule aliposikia
yale Yesu aliyomwambia, akaondoka kwa huzuni,
kwa sababu alikuwa na amemiliki mali nyingi. 23 Yesu
akawaambia wanafunzi wake, "Kweli nawaambieni,
ni vigumu kwa mtu tajiri kuingia katika ufalme wa
mbinguni. 24 Tena nawaambieni, ni rahisi kwa ngamia
kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa mtu tajiri
kuingia katika ufalme wa Mungu." 25 Wanafunzi
waliposikia hivyo, wakashangaa sana na kusema, "Ni

yupi basi atakayeokoka?” 26 Yesu akawatazama na
kusema, “Kwa wanadamu hilo haliwezekani, lakini
kwa Mungu yote yanawezekana.” 27 Kisha Petro
akamjibu na kumwambia, “Tazama, tumeacha vyote
na kukufuata wewe. Ni kitu gani tutakachopata?”
28 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, yeye
aliyenifuata mimi, katika uzao mpya wakati Mwana
wa Adam atakapoketi katika kiti cha enzi cha utukufu
wake, ninyi pia mtaketi juu ya viti kumi na viwili
vya enzi, kuwahukumu makabila kumi na mawili ya
Israeli. 29 Kila mmoja wenu aliyeacha nyumba, kaka,
dada, baba, mama, watoto, au shamba kwa ajili ya
jina langu, atapokea mara mia na kuurithi uzima wa
milele. (aiōnios g166) 30 Lakini wengi walio wa kwanza
sasa, watakuwa wa mwisho, na walio wa mwisho
watakuwa wa kwanza.

20 Kwa maana ufalme wa mbinguni unafanana
na mmliki wa shamba, aliyeamka asubuhi na
mapema ili kuajiri wafanyakazi katika shamba lake
la mizabibu. 2 Baada ya kuwa amekubaliana na
wafanyakazi dinari moja kwa kutwa, aliwatuma kwenda
katika shamba lake la mizabibu. 3 Alienda tena
baada ya masaa matatu hivi na aliona wafanyakazi
wengine wakiwa wamesimama bila kazi katika eneo
la soko. 4 Akawaambia, 'Ninyi pia, nendeni katika
shamba la mizabibu, na chochote kilicho halali
nitawapa.' Hivyo wakaenda kufanya kazi. 5 Akaenda
tena baada ya masaa sita na tena katika saa ya
tisa, na alifanya hivyo hivyo. 6 Mara nyingine tena
mnamo saa kumi na moja, alienda na kuwakuta watu
wengine wamesimama bila kazi. Aliwaambia, 'kwanini
mmesimama hapa bila kazi yoyote kwa siku nzima?
7 Wakamwambia, kwasababu hakuna mtu yeyote
aliyetuajiri. Akawaambia, 'Nanyi ninyi pia nendeni
katika shamba la mizabibu.' 8 Wakati wa jioni ulipofika,
mwenye shamba la mizabibu alimwambia msimamizi
wake, 'Waite wafanyakazi na uwalipe mishahara, kwa
kuanza na wa mwisho hadi wa kwanza.' 9 Walipokuja
wale walioajiriwa saa kumi na moja, kila mmoja
wao alipokea dinari. 10 Walipokuja wafanyakazi
wa kwanza, walifikiri kuwa watapokea zaidi, lakini
walipokea pia kila mmoja dinari moja kila mtu. 11
Baada ya kupokea malipo yao, walimlalamikia mmiliki
wa shamba. 12 Wakasema, 'Hawa wafanyakazi
wa mwisho wametumia saa moja tu katika kufanya
kazi, lakini umewalinganisha na sisi, sisi tumebeba
mzigo kwa siku nzima na kuungua na joto.' 13 Lakini
mwenye shamba akajibu na kusema kwa mmoja wao,
'Rafiki, sikutenda jambo baya. Je! hatukukubaliana
na mimi kwa dinari moja? 14 Pokea kile kilicho
halali yako na uende zako. Ni furaha yangu kuwapa
hawa wafanyakazi walioajiriwa mwisho sawa sawa na
wewe. 15 Je! Si haki kwangu kufanya kile ninachotaka
na mali zangu? Au jicho lako ni ovu kwa sababu mimi
ni mwema? 16 Hivyo wa mwisho atakuwa kwanza na
wa kwanza wa mwisho" 17 Yesu alipokuwa akipanda
kwenda Yerusalem, aliwachukuwa wanafunzi wake
kumi na mbili pembeni, na njiani akawaambia, 18
"Tazama tunaelekea Yerusalemu, na Mwana wa
Adamu atatiwa katika mikono ya wakuu wa makuhani
na waandishi. Watamhukumu kifo 19 na watamtoa
kwa watu wa mataifa ili kumdhihaki, kumchapa na
kumsulibisha. Lakini katika siku ya tatu atafufuka."
20 Kisha mama wa wana wa Zebedayo alikuja kwa
Yesu na wana wake. Alipiga magoti mbele yake na
kumwomba kitu kutoka kwake. 21 Yesu akamwambia,
“Unataka nini?” Akamwambia, "Amuru kuwa hawa
wanangu wawili wakae, mmoja mkono wako wa
kulia na mmoja mkono wako wa kushoto katika
ufalme wako." 22 Lakini Yesu akajibu na kusema,
“Haujui kile unachoomba. Je! Unaweza kukinywea
kikombe ambacho nitakinywea?” wakamwambia,
“Tunaweza.” 23 Akawaambia, “Kikombe changu
hakika mtakinywea. Lakini kukaa mkono wangu wa
kulia na mkono wangu wa kushoto si jukumu langu
kuwapa, lakini ni kwa wale ambao wamekwisha
kuandaliwa na Baba yangu.” 24 Wanafunzi wengine
kumi waliposikia hivyo, wakahuzunishwa sana na
wale ndugu wawili. 25 Lakini Yesu aliwaita mwenyewe
na kuwaambia, “Mnafahamu ya kuwa watawala
wa mataifa huwatiisha, na wakuu wao hutekeleza
mamlaka juu yao. 26 Lakini isiwe hivyo kwenu.
Badala yake, yeyote atakayetaka kuwa mkubwa
miongoni mwenu lazima awe mtumishi wenu. 27 Na
atakaye kuwa wa kwanza miongoni mwenu lazima
awe mtumishi wenu. 28 Kama vile Mwana wa Adamu
hakuja kutumikiwa, bali kutumika, na kutoa uhai wake
kuwa ukombozi kwa wengi.” 29 Wakati wakitoka
Yeriko, umati mkubwa ulimfuata. 30 Na waliwaona
vipofu wawili wameketi kando ya barabara. Waliposikia
kuwa Yesu alikuwa anapita, walipaza sauti na kusema,
“Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie.” 31 Lakini

umati ukawakemea, na kuwaambia nyamazeni.
Hata hivyo, wao wakapaza sauti zaidi na kusema,
“Bwana, Mwana wa Daudi, utuhurumie.” 32 Kisha
Yesu alisimama na aliwaita na kuwauliza, “Mnataka
niwafanyie nini?” 33 Wakamwambia, “Bwana kwamba
macho yetu yafumbuliwe.” 34 Basi Yesu, akiwa
amevutwa na huruma, akayagusa macho yao, mara
hiyo, wakapokea uwezo wa kuona na wakamfuata.

21 Yesu na wanafunzi wake wakafika karibu na
Jerusalemu na wakaenda mpaka Bethfage,
katika mlima mizeituni, kisha Yesu akawatuma
wanafunzi wawili, 2 akiwaambia, “Nendeni katika
kijiji kinachofuata, na mara moja mtamkuta punda
amefungwa pale, na mwanapunda pamoja naye.
wafungueni na kuwaleta kwangu. 3 Ikiwa mtu yeyote
akiwaambia chochote kuhusu hilo, mtasema, `Bwana
anawahitaji, ` na mtu huyo mara moja atawaruhusu
mje pamoja nao” 4 Jambo hili lilitokea ni lile lililosemwa
kupitia kwa nabii lazima litimizwe. Akawaambia, 5
Waambie binti Sayuni, tazama, mfalme wako anakuja
kwenu, mnyenyekevu na akiwa amempanda punda,
na mwana punda mme, mwana punda mchanga. 6
Kisha wanafunzi waliondoka na kufanya kama Yesu
alivyowaagiza. 7 Wakamleta punda na mwanapunda,
na kuweka nguo zao juu yao, naye Yesu akakaa pale. 8
Wengi katika mkusanyiko walitandaza nguo zao njiani,
na wengine walikata matawi kutoka kwenye miti na
kutandaza barabarani. 9 Umati uliomtangulia Yesu na
wale waliomfuata walipaza sauti, wakisema,”Hosana
kwa mwana wa Daudi! Ni mbarikiwa ajaye kwa
jina la Bwana. Hosana juu zaidi!” 10 Yesu alipofika
Yerusalemu, mji mzima ulishtuka na kusema, “Huyu
ni nani? 11 “Umati ulijibu, “Huyu ni Yesu Nabii, kutoka
Nazareti ya Galilaya.” 12 Kisha Yesu akaingia katika
hekalu la Mungu. akawafukuza nje wote waliokuwa
wakinunua na kuuza hekaluni. Pia alipindua meza za
wabadilishaji wa fedha na viti vya wauza njiwa. 13
Akawaambia, “Imeandikwa, `Nyumba yangu itaitwa
nyumba ya maombi, `lakini ninyi mmeifanya pango la
wanyang`anyi.” 14 kisha vipofu na vilema wakamjia
hekaluni, naye akawaponya. 15 Lakini wakati wakuu
wa makuhani na waandishi walipoona maajabu
aliyoyatenda, na waliposikia watoto wakipiga kelele
hekaluni na kusema, “Hosana kwa Mwana wa Daudi,”
walishikwa na hasira. 16 Wakamwambia, “Umesikia
kile kinachosemwa na hawa watu?” Yesu akawaambia,
“Ndiyo! Lakini hamjawahi kusoma, 'Kutoka kwa
midomo ya watoto na watoto wachanga wanyonyao
mna sifa kamili?" 17 Kisha Yesu akawaacha na
kwenda nje ya mji katika Bethania na kulala huko. 18
Asubuhi alipokuwa anarudi mjini, alikuwa na njaa. 19
Aliona mtini kandokando ya barabara. Akauendea,
lakini hakupata kitu juu yake isipokuwa majani.
Aliuambia, “Kusiwe na matunda kwako daima tena.”
Na mara hiyo mtini ule ukanyauka. (aiōn g165) 20
Wanafunzi walipoona, wakastaajabu na kusema,
“Imekuwaje mtini umenyauka mara moja?” 21 Yesu
akajibu na kuwaambia, “Kweli nawaambieni, kama
mkiwa na imani na bila wasiwasi, hamtafanya kile
kilichofanyika kwa huo mtini tu, lakini mtauambia
hata huo mlima, ` uchukuliwe na ukatupwe baharini,
`na itafanyika. 22 Chochote mtakachoomba kwa
sala, huku mkiamini, mtapokea.” 23 Yesu alipofika
hekaluni, wakuu wa makuhani na wazee wa watu
wakamjia wakati alipokuwa akifundisha na kumwuliza,
“Ni kwa mamlaka gani unafanya mambo haya?
Na ni nani aliyekupa mamlaka haya?” 24 Yesu
akajibu na kuwaambia, “Nami tena nitawauliza swali
moja. kama mkiniambia, nami vilevile nitawaambia
ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya. 25
Ubatizo wa Yohana- ulitoka wapi, mbinguni au kwa
wanadamu?” Wakahojiana wenyewe, wakisema,
tukisema, ulitoka mbinguni, `atatuambia, kwa nini
hamkumwamini? ` 26 Lakini tukisema, `ulitoka kwa
wanadamu, `tunawaogopa makutano, kwa sababu
wote wanamwona Yohana kama nabii.” 27 Kisha
wakamjibu Yesu na kusema, “Hatujui” Akawaambia
pia, “Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani
nafanya mambo haya. 28 Lakini mnafikiri nini?
Mtu mwenye wana wawili. Akaenda kwa moja na
kumwambia, `Mwanangu, nenda ukafanye kazi katika
shamba la mizabibu 29 leo. `Mwana akajibu na
kusema, `sitakwenda, ' Lakini baadaye akabadilisha
mawazo yake na akaenda. 30 Na Mtu yule akaenda
kwa mwana wa pili na kusema kitu kilekile. Mwana
huyu akajibu na kusema, `nitakwenda, bwana', lakini
hakwenda. 31 Yupi kati ya wana wawili aliyefanya
matakwa ya baba yake? Wakasema, “Mwana wa
kwanza.” Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni,
wakusanya ushuru na makahaba wataingia kwenye
ufalme wa Mungu kabla yenu kuingia. 32 Kwa
maana Yohana alikuja kwenu kwa njia iliyo nyoofu,

lakini hamkumwamini, wakati wakusanya ushuru
na makahaba walimwamini. Na ninyi, mlipoona
hilo likitendeka, hamkuweza kutubu ili baadaye
mumwamini. 33 Sikilizeni mfano mwingine. Kulikuwa
na mtu, mtu mwenye eneo kubwa la ardh. Alipanda
mizabibu, akaiwekea uzio, akatengeneza na chombo
cha kukamlia divai, akajenga na mnara wa walinzi,
na akalikodisha kwa watunza zabibu. Kisha akaenda
katika nchi nyingine. 34 Wakati wa mavuno ya
mizabibu ulipokaribia, aliwatuma baadhi ya watumishi
kwa wakulima wa mizabibu kuchukua mizabibu
yake. 35 Lakini wakulima wa zabibu wakawachukua
watumishi wake, wakampiga mmoja, wakamwua
mwingine, na wakampiga mmoja kwa mawe. 36 Kwa
mara nyingine, Mmiliki aliwatuma watumishi wengine,
wengi zaidi ya wale wa kwanza, lakini wakulima wa
mizabibu waliwatendea vilevile. 37 Baada ya hapo
bwana yule akamtuma kwao mwana wake, akisema,
`'Watamheshimu mwanangu.'` 38 Lakini wakulima wa
mizabibu walipomwona kijana yule, wakaambizana,
`'Huyu ni mrithi, Njooni, tumuue na tumiliki urithi.' 39
`Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la
mizabibu na kumwua. 40 Je mmliki wa shamba la
mizabibu atakapokuja, atawafanya nini wakulima wa
mizabibu?" 41 Wakamwambia, "Atawaharibu hao watu
waovu katika njia ya ukali zaidi, na kisha atalikodisha
shamba la mizabibu kwa wakulima wengine wa
mizabibu, watu ambao watalipa kwa ajili ya mizabibu
itakapoiva." 42 Yesu akawaambia, "Hamkusoma katika
maandiko, 'Jiwe walilolikataa waashi limekuwa jiwe
kuu la msingi. Hili lilitoka kwa Bwana, na inashangaza
machoni petu?' 43 Hivyo nawaambieni, Ufalme wa
Mungu utatwaliwa kutoka kwenu na kupewa taifa
linalojali matunda yake. 44 Yeyote atakayeanguka juu
ya jiwe hilo atavunjwa vipandevipande. Lakini kwa
yeyote litakayemwangukia, litamsaga." 45 Wakuu wa
makuhani na mafarisayo waliposikia mifano yake,
wakaona kuwa anawazungumzia wao. 46 Lakini kila
walipotaka kunyosha mikono juu yake, waliogopa
makutano, kwa sababu watu walimtazama kama
nabii.

22 Yesu alisema nao tena katika mifano, akisema,
2 "Ufalme wa mbinguni unafanana na mfalme
aliyeandaa sherehe ya harusi ya mwanawe. 3
Akawatuma watumishi wake kuwakaribisha waliokuwa
wamealikwa kuja katika sherehe ya harusi, lakini
hawakufika. 4 Mfalme aliwatuma tena watumishi
wengine, akisema. "Waambieni wote walioalikwa,
Angalieni, nimeandaa chakula. Fahali na ndama
wangu wanono wamechinjwa, na mambo yote yako
tayari, Njoni katika sherehe ya harusi." 5 Lakini
watu hao hawakuzingatia kwa dhati mwaliko wake.
Baadhi walirejea katika mashamba yao, na wengine
walirudi katika sehemu zao za biashara. 6 Wengine
waliwainukia watumishi wa mfalme na kuwadharirisha
na kuwaua. 7 Lakini mfalme alikasirika. Alituma jeshi
lake, akawaua wale wauaji na kuuteketeza mji wao
kwa moto. 8 Kisha aliwaambia watumishi wake,
"Harusi iko tayari, lakini walioalikwa hawakustahili.
9 Kwa hiyo nendeni kwenye makutano ya njia kuu,
waalikeni watu wengi kadri iwezekanavyo waje
kwenye sherehe ya harusi." 10 Watumishi walienda
njia kuu na kuwakaribisha watu wowote waliowaona,
wema na wabaya. Hivyo ukumbi wa harusi ulijaa
wageni. 11 Lakini mfalme alipoingia kuwatazama
wageni, alimuona mtu mmoja ambaye hakuvaa vazi
rasmi la harusi! 12 Mfalme alimwuliza, 'Rafiki, ulipataje
kufika hapa ndani bila vazi la harusi?' Na mtu huyo
hakujibu chochote. 13 Ndipo mfalme alipowaambia
watumishi wake, "Mfungeni mtu huyu mikono na
miguu na mtupeni nje katika giza, huko ambako
kutakuwa na kilio na kusaga meno. 14 Kwa kuwa
watu wengi wanaitwa, lakini wateule ni wachache."
15 Ndipo Mafarisayo waliondoka na kupanga jinsi ya
kumkamata Yesu katika maneno yake mwenyewe.
16 Ndipo walipowatuma wanafunzi wao pamoja na
Maherode. Na walimwambia Yesu, "Mwalimu, tunajua
kuwa wewe ni mtu wa kweli, na kwamba unafundisha
matakwa ya Mungu katika ukweli. Haujali maoni ya
mtu mwingine na hauoneshi upendeleo kwa watu. 17
Kwa hiyo tuambie, unafikiri nini? Je, ni sahihi kisheria
kulipa kodi kwa Kaisari au hapana?" 18 Yesu alifahamu
uovu wao na akasema, "Kwa nini mnanijaribu, enyi
wanafiki? 19 Nionesheni pesa itumikayo kulipia kodi."
Ndipo wakamletea dinari. 20 Yesu akawauliza, "Sura
na jina hili ni vya nani?" 21 Wakamjibu, "Vya Kaisari."
Ndipo Yesu akawaambia, "Mpeni Kaisari vitu vilivyo
vyake na vya Mungu mpeni Mungu." 22 Waliposikia
hivyo walishangaa. Kisha walimwacha na kwenda
zao. 23 Siku hiyo baadhi ya Masadukayo walikuja
kwa Yesu, wale wasemao kuwa hakuna ufufuo wa
wafu. Wakamwuliza, 24 wakisema, "Mwalimu, Musa

alisema, Ikiwa mtu amefariki bila kuzaa watoto, ndugu
yake na amrithi huyo mwanamke na ampatie mtoto
kwa ajili ya ndugu yake. 25 Walikuwapo ndugu saba.
Wa kwanza alioa na kisha akafariki bila kuzaa watoto.
Akamwachia mke nduguye. 26 Kisha ndugu yake wa
pili naye akafanya vivyo hivyo, kisha yule wa tatu,
ikawa hivyo hadi kwa yule wa saba. 27 Baada ya
kufanya hivyo wote, yule mwanamke naye alifariki. 28
Sasa katika ufufuo huyo mwanamke atakuwa mke
wa nani katika ndugu hao saba? Kwa sababu wote
walimuoa." 29 Lakina Yesu aliwajibu na kuwaambia,
"Mnakosea, kwa sababu hamjui Maandiko wala nguvu
za Mungu. 30 Kwa kuwa katika ufufuo, watu hawaoi
wala kuolewa. Badala yake watu huwa kama malaika
huko mbinguni. 31 Lakini kuhusu ufufuo wa wafu,
hamjawahi kusoma kile ambacho Mungu alikisema
kwenu, akisema, 32 Mimi ni Mungu wa Ibrahimu,
Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? Mungu si
Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai." 33 Wakati
kusanyiko waliposikia hili, waliyashangaa mafundisho
yake. 34 Lakini Mafarisayo waliposikia kuwa Yesu
amewanyamazisha Masadukayo, walijikusanya wao
wenyewe kwa pamoja. 35 Mmoja wao, akiwa mwana
sheria, alimwuliza swali kwa kumjaribu. 36 "Mwalimu,
ni amri ipi iliyo kuu kuliko zote katika sheria?" 37
Yesu akamjibu, "Lazima umpende Bwana kwa moyo
wako wote, kwa roho yako yote, na kwa akili zako
zote. 38 Hii ndiyo amri iliyo kuu na ya kwanza. 39 Na
ya pili inafanana na hiyo- Ni lazima kumpenda jirani
yako kama unavyojipenda mwenyewe. 40 Sheria
zote na Manabii hutegemea amri hizi mbili." 41
Na Mafarisayo walipokuwa bado wamejikusanya
pamoja, Yesu aliwauliza swali. 42 Akisema, "J! e,
Mwafikiri nini juu ya Kristo? Yeye ni Mwana wa nani?"
Nao wakamjibu, "Ni mwana wa Daudi." 43 Yesu
akawajibu, "Ni kwa namna gani Daudi katika Roho
anamwita Bwana, akisema, 44 'Bwana alimwambia
Bwana wangu, "Kaa mkono wangu wa kuume, hadi
nitakapowafanya maadui zako wawekwe chini ya
miguu yako."'?" 45 Kama Daudi anamwita Kristo
"Bwana," jinsi gani atakuwa mtoto wake?" 46 Hakuna
aliyeweza kumjibu neno tena, na hakuna aliyethubutu
tena kumwuliza maswali zaidi tangu siku hiyo na
kuendelea.

23 Baadaye aliongea na umati wa watu na
wanafunzi wake. Akasema, 2 "Waandishi na
Mafarisayo wanakalia kiti cha Musa. 3 Kwa hiyo
chochote wanacho waamuru kufanya, fanyeni huku
mkiwachunguza. Lakini msije mkaiga matendo yao,
kwa sababu wao hutamka mambo wasiyoyafanya. 4
Kweli, wao hufunga mizigo mizito ambayo ni vigumu
kuibeba, na kisha huwabebesha watu mabegani
mwao. Lakini wao wenyewe hawasogezi hata kidole
kuibeba. 5 Matendo yao yote, huyafanya ili watazamwe
na watu. Kwa sababu wao hupanua masanduku
yao na huongeza ukubwa wa mapindo ya mavazi
yao. 6 Wao hupendelea kukaa maeneo ya kifahari
katika sherehe na katika viti vya heshima ndani
ya masinagogi, 7 na kusalimiwa kwa heshima
maeneo ya sokoni, na kuitwa "Walimu" na watu. 8
Lakini ninyi hampaswi kuitwa "Walimu," Kwa kuwa
mnaye Mwalimu mmoja, na ninyi wote ni ndugu.
9 Msimuite mtu yeyote hapa duniani kuwa baba
yenu, kwa kuwa mnaye Baba mmoja tu, naye yuko
mbinguni. 10 Wala msije kuitwa 'walimu,' kwa kuwa
mnaye Mwalimu mmoja tu, yaani Kristo. 11 Bali aliye
mkubwa miongoni mwenu atakuwa mtumishi wenu.
12 Yeyote ajiinuae atashushwa. Na yeyote anaye
jishusha atainuliwa. 13 Lakini ole wenu waandishi na
Mafarisayo, wanafiki! Mnawafungia watu ufalme wa
mbinguni. Nanyi hamwezi kuuingia, na hamwaruhusu
wanaoingia kufanya hivyo. 14 (Zingatia: Msitari wa 14
hauonekani katika nakala bora za kale. Baadhi ya
nakala huongeza msitari huu baada ya msitari wa
12. Msitari wa 14 "Ole wenu wandishi na Mafarisayo
wanafiki! Kwa kuwa mnawameza wajane"). 15 Ole
wenu Waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Mnavuka
ngambo ya bahari na kufika kumfanya mtu mmoja
aamini yale mnayoyafundisha, na anapokuwa kama
ninyi, mnamfanya mara mbili mwana wa jehanamu
kama ninyi wenyewe mlivyo. (Geenna g1067) 16 Ole
wenu viongozi vipofu, ninyi msemao, Yeyote aapaye
kwa hekalu, si kitu. Lakini anayeapa kwa dhahabu ya
hekalu, amefungwa na kiapo chake. 17 Enyi vipofu
wapumbavu, kipi ni kikubwa kuliko kingine, dhahabu
au hekalu ambalo limeweka wakfu dhahabu kwa
Mungu? 18 Na, yeyote aapaye kwa madhabahu,
si kitu. Bali anayeapa kwa sadaka iliyo juu yake,
amefungwa na kiapo chake. 19 Enyi watu vipofu, kipi
ni kikubwa kuliko kingine, sadaka au madhabahu
ambayo huweka wakfu sadaka zinazotolewa kwa
Mungu? 20 Kwa hiyo, yeye aapaye kwa madhabahu

huapa kwa hiyo na kwa vitu vyote vilivyo juu yake. 21
Naye aapaye kwa hekalu, huapa kwa hilo na kwa
yeye akaaye ndani yake. 22 Na yeye aapaye kwa
mbingu, huapa kwa kiti cha enzi cha Mungu na kwa
yeye aketie juu yake. 23 Ole wenu, waandishi na
Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnalipa zaka kwa
bizali, mnaanaa na mchicha, lakini mnaacha mambo
mazito ya sheria- haki, rehema, na imani. Lakini
haya mnapaswa kuwa mmeyafanya, na siyo kuacha
mengine bila kuyatekeleza. 24 Enyi viongozi vipofu,
ninyi ambao mnachuja mdudu mdogo lakini mnameza
ngamia! 25 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo,
wanafiki! Kwa kuwa mnasafisha nje ya vikombe na nje
ya sahani, lakini ndani pamejaa dhuluma na kutokuwa
na kiasi. 26 Enyi Mafarisayo vipofu, safisheni kwanza
ndani ya kikombe na ndani ya sahani, ili upande
wa nje nao pia uwe safi. 27 Ole wenu, waandishi
na Mafarisayo, wanafiki! Kwa kuwa mnafanana na
makaburi yaliyopakwa chokaa, ambayo kwa nje
huonekana mazuri, lakini kwa ndani yamejaa mifupa
ya wafu na kila kitu kilicho kichafu. 28 Vivyo hivyo,
nanyi kwa nje mwaonekana wenye haki mbele ya
watu, lakini kwa ndani mmejaa unafiki na udhalimu.
29 Ole wenu, waandishi na Mafarisayo, wanafiki! Kwa
kuwa mwajenga makaburi ya manabii na kuyapamba
makaburi ya wenye haki. 30 Ninyi mwasema, kama
tungeishi siku za baba zetu, tusingekuwa tumeshiriki
pamoja nao kumwaga damu za manabii. 31 Kwa hiyo
mwajishuhudia wenyewe kwamba ninyi ni watoto wa
hao waliowaua manabii. 32 Pia ninyi mnakamilisha
kujaza sehemu inayostahili dhambi ya baba zenu.
33 Enyi nyoka, wana wa vipiribao, kwa namna gani
mtaikwepa hukumu ya jehanamu? (Geenna g1067) 34
Kwahiyo, tazama, nawatuma kwenu manabii, watu
wenye hekima, na waandishi. Baadhi yao mtawaua
na kuwasulibisha. Na baadhi yao mtawachapa ndani
ya masinagogi yenu na kuwafukuza kutoka mji mmoja
hadi mwingine. 35 Matokeo ni kwamba juu yenu
patatokea damu zote za wenye haki zilizomwagwa
duniani, kuanzia damu ya Habili mwenye haki hadi
kwa damu ya Zakaria mwana wa Barakia, mliye
muua kati ya patakatifu na madhabahu. 36 Kweli,
nawaambieni, mambo haya yote yatakipata kizazi
hiki. 37 Yerusalemu, Yerusalemu, wewe unayewaua
manabii na kuwapiga mawe wale ambao wanatumwa
kwako! mara ngapi nimewakusanya watoto wako
pamoja kama vile kuku awakusanyavyo vifaranga
wake chini ya mbawa zake, lakini haukukubali! 38
Tazama, nyumba yako imebaki ukiwa. 39 Nami
nakuambia, Kuanzia sasa na kuendelea hautaniona,
hadi utakaposema, 'Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina
la Bwana.'"

24 Yesu alitoka hekaluni na kwenda zake.
Wanafunzi wake walimwendea na kumuonesha
majengo ya hekalu. 2 Laikni aliwajibu na kuwaambia,
"Je, hamuyaoni mambo haya yote? Kweli nawaambia,
hakuna jiwe litalobaki juu ya lingine bila kubomolewa."
3 Na alipokaa katika Mlima wa Mizeituni, wanafunzi
wake walimwendea kwa faragha na kusema,
"Tuambie, mambo haya yatatokea lini? Kitu gani
kitakuwa dalili ya kuja kwako na mwisho wa
ulimwengu?" (aiōn g165) 4 Yesu aliwajibu na kuwaambia,
"Iweni makini kwamba asije mtu akawapotosha. 5
Kwa kuwa wengi watakuja kwa jina langu. Watasema,
'Mimi ndiye Kristo', na watawapotosha wengi. 6
Mtasikia vita na taarifa za vita. Angalieni msije mkawa
na wasiwasi, kwa kuwa mambo haya hayabudi
kutokea; lakini ule mwisho utakuwa bado. 7 Kwa
kuwa taifa litainuka dhidi ya taifa jingine, na ufalme
dhidi ya ufalme. Kutakuwa na njaa na matetemeko
ya ardhi katika sehemu mbalimbali. 8 Lakini mambo
haya yote ni mwanzo tu wa uchungu wa kujifungua.
9 Ndipo watawatoa kwa ajili ya mateso na kuwaua.
Mtachukiwa na mataifa yote kwa sababu ya jina
langu. 10 Ndipo wengi watajikwaa na kusalitiana na
watachukiana wenyewe kwa wenyewe. 11 Manabii
wengi wa uongo watatokea na kuwadanganya wengi.
12 Kwa sababu uovu utaongezeka, upendo wa wengi
utapoa. 13 Lakini atakaye vumilia mpaka mwisho,
ataokolewa. 14 Hii Injili ya ufalme itahubiriwa katika
ulimwengu mzima kama ushuhuda kwa mataifa
yote. Na ndipo ule mwisho utafika. 15 Kwa hiyo,
mtakapoona chukizo la uharibifu, lililosemwa na nabii
Danieli limesimama mahali patakatifu [asomaye na
afahamu], 16 ndipo walioko Yuda wakimbilie milimani.
17 Na yule aliyeko juu ya paa la nyumba asiweze
kuteremka chini kuchukua kitu chochote kutoka ndani
ya nyumba yake, 18 naye aliyeko shambani asirudi
kuchukua vazi lake. 19 Lakini ole wao ambao wana
mtoto na wale ambao wananyonyesha katika siku
hizo! 20 Ombeni kwamba kukimbia kwenu kusiwe
wakati wa baridi, wala siku ya sabato. 21 Kwa kuwa

kutakuwa na dhiki kuu, ambayo haijawahi kuwapo
tangu kuumbwa kwa ulimwengu hadi sasa, na wala
haitakuwapo tena. 22 Kama siku hizo zisingefupishwa,
hakuna ambaye angeokoka. Lakini kwa sababu ya
wateule, siku hizo zitafupishwa. 23 Kisha ikiwa mtu
yeyote atawaambia 'Tazama, Kristo yuko hapa! au,
'Kristo yuko kule' msiamini maneno hayo. 24 Kwa kuwa
Makristo wa uongo na manabii wa uongo watakuja
na kuonesha ishara kubwa na maajabu, kwa kusudi
la kupotosha, kama ingewezekana hata na wateule.
25 Tazameni, nimewatahadharisha kabla ya mambo
hayo kutokea. 26 Kwa hiyo, ikiwa watawaambia,
"Kristo yuko jangwani,' msiende huko jangwani.
Au, 'Tazameni, yuko ndani ya nyumba,' msiamini
maneno hayo. 27 Kama vile radi inavyomulika kutokea
mashariki na kuangaza hadi magharibi, ndivyo
itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu. 28 Popote
ulipo mzoga, huko ndiko tai wakusanyikapo. 29 Lakini
mara baada ya dhiki kuu ya siku zile, Jua litatiwa giza,
mwezi hautatoa mwanga wake, nyota zitaanguka
kutoka angani, na nguvu za mbinguni zitatikisika.
30 Ndipo ishara ya Mwana wa Adamu itaonekana
angani, na makabila yote ya dunia wataomboleza.
Watamwona Mwana wa Adamu akija katika mawingu
ya angani kwa nguvu na utukufu mkuu. 31 Atawatuma
malaika wake kwa sauti kuu ya tarumbeta, nao
watawakusanya pamoja wateule wake kutoka pande
nne za dunia, kutoka mwisho mmoja wa mbingu
hadi mwingine. 32 Jifunzeni somo kutokana na mti
mtini. Mara tu tawi linapochipuka na kutoa majani,
mnajua kwamba kiangazi kinakaribia. 33 Hivyo pia,
mtakapoona mambo haya yote, mnapaswa kujua
kwamba amekaribia, karibu na malango. 34 Kweli
nawaambia, kizazi hiki hakitapita, hadi mambo yote
haya yatakuwa yametokea. 35 Mbingu na nchi zitapita,
lakini maneno yangu hayatapita kamwe. 36 Lakini
kuhusu siku ile na saa hakuna mtu ajuaye, hata
malaika wa mbinguni, wala Mwana, bali Baba peke
yake. 37 Kama vile ilivyokuwa katika siku za Nuhu,
ndivyo itakavyokuwa kuja kwa Mwana wa Adamu.
38 Kwa kuwa katika siku hizo kabla ya gharika watu
walikuwa wakila na kunywa, wakioa na kuolewa hadi
siku ile ambayo Nuhu aliingia katika safina, 39 na
hawakujua kitu chochote hadi gharika ilipokuja na
kuwasomba wote - ndivyo itakavyokuwa kuja kwa
Mwana wa Adamu. 40 Ndipo watu wawili watakuwa
shambani- mmoja atachukuliwa, na mmoja ataachwa
nyuma. 41 Wanawake wawili watakuwa wanasaga
pamoja - mmoja atachukuliwa, na mmoja atabaki.
42 Kwa hiyo, kuweni macho kwa sababu hamjui ni
siku gani ambayo atakuja Bwana wenu. 43 Lakini
mjue kwamba, ikiwa bwana mwenye nyumba angejua
ni saa ipi ambayo mwizi angekuja, angekesha na
asingeruhusu nyumba yake kuvamiwa. 44 Kwa hiyo,
pia mnapaswa kuwa tayari, kwa kuwa Mwana wa
Adamu atakuja katika saa msiyoitarajia. 45 Hivyo ni
nani aliye mwaminifu, mtumwa mwenye akili, ambaye
bwana wake amempa madaraka juu ya walio katika
nyumba yake, ili awape chakula kwa wakati unaofaa?
46 Amebarikiwa mtumishi huyo, ambaye bwana wake
atamkuta akifanya hivyo wakati ajapo. 47 Kweli
nawaambia kwamba bwana atamweka juu ya kila
kitu kilicho chake. 48 Lakini kama mtumwa mwovu
akisema moyoni mwake, 'Bwana wangu amekawia,'
49 na akaanza kuwapiga watumishi wake, na akala
na kulewa vileo, 50 Bwana wa mtumwa huyo atakuja
katika siku ambayo haitarajii, na katika saa ambayo
haijui. 51 Bwana wake atamkata vipande viwili na
kumweka katika nafasi moja sawa na wanafiki,
ambako kutakuwa na kilio na kusaga meno.

25 Ndipo ufalme wa mbinguni utafananishwa
na wanawali kumi waliochukua taa zao na
kuondoka kwenda kumpokea bwana harusi. 2 Watano
miongoni mwao walikuwa wapumbavu na watano
wengine walikuwa werevu. 3 Wanawali wapumbavu
walipochukua taa zao, hawakuchukua mafuta yoyote.
4 Bali wanawali welevu walichukua vyombo vyenye
mafuta pamoja na taa zao. 5 Sasa wakati bwana
harusi amechelewa kufika, wote walishikwa usingizi
na wakalala. 6 Lakini wakati wa usiku wa manane
kulikuwa na yowe, 'Tazama, bwana harusi! Tokeni
nje mkampokee.' 7 Ndipo hao wanawali waliamka
wote na kuwasha taa zao. 8 Wale wapumbavu
waliwaambia wale welevu, 'Mtupatie sehemu ya
mafuta yenu kwa sababu taa zetu zinazimika.' 9 Lakini
wale welevu waliwajibu na kuwaambia, 'Kwa kuwa
hayatatutosha sisi na ninyi, badala yake nendeni kwa
wanaouza mjinunulie kiasi kwa ajili yenu.' 10 Wakati
wameenda huko kununua, Bwana harusi alifika, na
wote waliokuwa tayari walienda naye kwenye sherehe
ya harusi, na mlango ulifungwa. 11 Baadaye wale
wanawali wengine pia walifika na kusema, 'Bwana,

bwana, tufungulie.' 12 Lakini alijibu na kusema, 'Kweli
nawaambia, Mimi siwajui.' 13 Kwa hiyo angalieni, kwa
kuwa hamjui siku au saa. 14 Kwa kuwa ni sawa na
mtu alipotaka kusafiri kwenda nchi nyingine. Aliwaita
watumwa wake na kuwakabidhi utajiri wake. 15 Mmoja
wao alimpatia talanta tano, mwingine alimpa mbili,
na yule mwingine alimpa talanta moja. Kila mmoja
alipokea kiasi kulingana na uwezo wake, na yule mtu
alisafari kwenda zake. 16 Mapema yule aliyepokea
talanta tano alienda kuziwekeza, na kuzalisha talanta
zingine tano. 17 Vilevile yule aliyepokea talanta mbili,
alizalisha zingine mbili. 18 Lakini mtumwa aliyepokea
talanta moja, alienda zake, akachimba shimo ardhini,
na kuificha fedha ya bwana wake. 19 Na baada
ya muda mrefu, bwana wa watumwa hao alirudi
na kutengeneza mahesabu nao. 20 Yule mtumwa
aliyepokea talanta tano alikuja na kuleta talanta
zingine tano, akasema, 'Bwana, ulinipa talanta tano.
Tazama, nimepata faida ya talanta zingine tano.' 21
Bwana wake alimwambia, 'Hongera, mtumwa mzuri
na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu vidogo.
Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia katika
furaha ya bwana wako.' 22 Mtumwa aliyepokea talanta
mbili alikuja na kusema, 'Bwana, ulinipa talanta mbili.
Tazama, nimepata faida ya talanta zingine mbili,'
23 Bwana wake alimwambia, 'Hongera, mtumwa
mzuri na mwaminifu! Umekuwa mwaminifu kwa vitu
vichache. Nitakupa madaraka juu ya vitu vingi. Ingia
katika furaha ya bwana wako.' 24 Baadaye mtumwa
aliyepokea talanta moja alikuja na kusema, 'Bwana,
najua kuwa wewe ni mtu mkali. Unachuma mahali
ambapo hukupanda, na unavuna mahali ambapo
hukusia. 25 Mimi niliogopa, nikaenda zangu na
kuficha talanta yako katika udongo. Tazama, unayo
hapa ile iliyo yako.' 26 Lakini bwana wake alijibu na
kusema, 'Wewe mtumwa mwovu na mzembe, ulijua
kwamba ninachuma mahali ambapo sijapanda na
kuvuna mahali ambapo sikusia. 27 Kwahiyo ulipaswa
kuwapa fedha yangu watu wa benki, na wakati
wa kurudi kwangu ningeipokea ile yangu pamoja
na faida. 28 Kwa hiyo mnyang'anyeni hiyo talanta
na mpeni yule mtumwa aliye na talanta kumi. 29
Kila mtu aliye nacho, ataongezewa zaidi-hata kwa
kuzidishiwa sana. Lakini kwa yeyote asiye na kitu,
hata alicho nacho atanyang'anywa. 30 Mtupeni nje
gizani huyo mtumwa asiyefaa, ambako kutakuwa
na kilio na kusaga meno.' 31 Wakati Mwana wa
Adamu atakapokuja katika utukufu wake, na malaika
wote pamoja naye, ndipo atakapokaa juu ya kiti
chake cha utukufu. 32 Mataifa yote yatakusanyika
mbele zake, naye atawatenganisha watu, kama vile
mchungaji anavyowatenganisha kondoo na mbuzi.
33 Atawaweka kondoo mkono wake wa kuume, bali
mbuzi atawaweka mkono wa kushoto. 34 Kisha
mfalme atawaambia wale walio mkono wake wa kulia,
'Njoni, mliobarikiwa na Baba yangu, urithini ufalme
ulioandaliwa kwa ajili yenu tangu kuwekwa msingi
wa ulimwengu. 35 Kwa kuwa nilikuwa na njaa na
mlinipa chakula; Nilikuwa mgeni na mlinikaribisha; 36
Nilikuwa uchi, na mlinivika nguo; Nilikuwa mgonjwa
na mkanitunza; Nilikuwa kifungoni na mkaniijia.' 37
Ndipo wenye haki watamjibu na kumwambia, 'Bwana,
lini tulikuona ukiwa na njaa, na kukulisha? Au una kiu
na tukakupa maji? 38 Na lini tulikuona ukiwa mgeni,
na tukakukaribisha? Au ukiwa uchi na tukakuvisha
nguo? 39 Na lini tulikuona ukiwa mgonjwa, au katika
kifungo, na tukakujia? 40 Na mfalme atawajibu na
kuwaambia, 'Kweli nawaambia, mlichotenda hapa
kwa mmoja wa ndugu zangu wadogo, mlinitendea
mimi.' 41 Ndipo atawaambia hao walio mkono wake
wa kushoto, 'Ondokeni kwangu, mliolaaniwa, nendeni
katika moto wa milele ulioandaliwa kwa ajili ya
shetani na malaika zake, (aiōnios g166) 42 kwa sababu
nilikuwa na njaa lakini hamkunipa chakula; Nilikuwa
na kiu lakini hamkunipa maji; 43 Nilikuwa mgeni
lakini hamkunikaribisha; nikiwa uchi lakini hamkunipa
mavazi; nikiwa mgonjwa na nikiwa kifungoni, lakini
hamkunitunza.' 44 Ndipo wao pia watamjibu na
kusema, 'Bwana, lini tulikuona ukiwa na njaa, au
una kiu, au u mgeni, au ukiwa uchi, au ukiwa
mgonjwa, au ukiwa mfungwa, na hatukukuhudumia?
45 Kisha atawajibu na kusema, 'Kweli nawaambia, kile
ambacho hamkutenda kwa mmoja wa hawa wadogo,
hamkunitendea mimi.' 46 Hawa watakwenda katika
adhabu ya milele bali wenye haki katika uzima wa
milele." (aiōnios g166)

26 Wakati Yesu alipomaliza kusema maneno yote
hayo, aliwaambia wanafunzi wake, 2 "Mnajua
kwamba baada ya siku mbili kutakuwa na sikukuu
ya pasaka, na mwana wa Adamu atatolewa ili
asulibiwe." 3 Baadaye wakuu wa makuhani na wazee
wa watu walikutana pamoja katika makao ya Kuhani

Mkuu, aliye kuwa anaitwa Kayafa. 4 Kwa pamoja
walipanga njama ya kumkamata Yesu kwa siri na
kumuua. 5 Kwa kuwa walisema, “Isifanyike wakati
wa sikukuu, kusudi isije ikazuka ghasia miongoni
mwa watu.” 6 Wakati Yesu alipokuwa Bethania katika
nyumba ya Simoni mkoma, 7 alipokuwa amejinyoosha
mezani, mwanamke mmoja alikuja kwake akiwa
amebeba mkebe wa alabasta iliyokuwa na mafuta
yenye thamani kubwa, na aliyamimina juu ya kichwa
chake. 8 Lakini wanafunzi wake walipoona jambo
hilo, walichukia na kusema, “Nini sababu ya hasara
hii? 9 Haya yangeweza kuuzwa kwa kiasi kikubwa
na kupewa maskini.” 10 Lakini Yesu, akiwa anajua
hili, aliwaambia, “Kwa nini mnamsumbua mwanamke
huyu? Kwa kuwa amefanya kitu kizuri kwangu. 11
Masikini mnao siku zote, lakini hamtakuwa pamoja
nami daima. 12 Kwa sababu alipomimina mafuta
haya juu ya mwili wangu, alifanya hivyo kwa ajili ya
maziko yangu. 13 Kweli nawaambieni, popote Injili
hii itakapohubiriwa katika ulimwengu mzima, kitendo
alichofanya huyu mwanamke, pia kitakuwa kinasemwa
kwa ajili ya kumkumbuka.” 14 Ndipo mmoja wa wale
Kumi na wawili, aliyeitwa Yuda Iskariote, alienda kwa
wakuu wa makuhani 15 na kusema, “Mtanipatia nini
nikimsaliti?” Wakampimia Yuda vipande thelathini
vya fedha. 16 Tangu muda huo alitafuta nafasi
ya kumsaliti. 17 Hata siku ya kwanza ya mikate
isiyotiwa chachu, wanafunzi walimwendea Yesu na
kusema, “Wapi unataka tukuandalie ule chakula cha
Pasaka?” 18 Akawaambia, “Nendeni mjini kwa mtu
fulani na mwambieni, Mwalimu anasema, “Muda
wangu umekaribia. Nitaitimiza Pasaka pamoja na
wanafunzi wangu katika nyumba yako.”” 19 Wanafunzi
walifanya kama Yesu alivyowaagiza, na waliandaa
chakula cha Pasaka. 20 Ilipofika jioni, aliketi kula
chakula pamoja na wale wanafunzi Kumi na Wawili.
21 Walipokuwa wanakula chakula, alisema, “Kweli
nawaambia kwamba mmoja wenu atanisaliti.” 22
Walihuzunika sana, na kila mmoja alianza kumuuliza,
“Je, hakika siyo mimi, Bwana?” 23 Akawajibu, “Yule
ambaye anachovya mkono wake pamoja nami katika
bakuli ndiye atakaye nisaliti. 24 Mwana wa Adamu
ataondoka, kama alivyoandikiwa. Lakini ole wake
mtu ambaye atamsaliti Mwana wa Adamu! Ingekuwa
vizuri kwa mtu huyo kama asingezaliwa.” 25 Yuda,
ambaye angemsaliti alisema, “Je!, Ni mimi Rabi?”
Yesu akamwambia, “Umesema jambo hilo wewe
mwenyewe.” 26 Walipokuwa wakila chakula, Yesu
aliutwaa mkate, akaubariki, na kuumega. Akawapa
wanafunzi wake akisema, “Chukueni, mle. Huu ni
mwili wangu.” 27 Akatwaa kikombe na kushukuru,
akawapa na kusema, “Kunyweni wote katika hiki. 28
Kwa kuwa hii ni damu ya agano langu, inayomwagwa
kwa ajili ya wengi kwa msamaha wa dhambi. 29 Lakini
nawaambieni, sitakunywa tena matunda ya mzabibu
huu, hadi siku ile nitakapokunywa mpya pamoja
nanyi katika ufalme wa Baba yangu.” 30 Walipokuwa
wamemaliza kuimba wimbo, walitoka kwenda Mlima
wa Mizeituni. 31 Kisha Yesu aliwaambia, “Usiku huu
ninyi nyote mtajikwaa kwa sababu yangu, kwa kuwa
imeandikwa, Nitampiga mchungaji na kondoo wa
kundi watatawanyika. 32 Lakini baada ya kufufuka
kwangu, nitawatangulia kwenda Galilaya.” 33 Lakini
Petro alimwambia, “Hata kama wote watakukataa kwa
sababu ya mambo yatakayokupata, mimi sitakukataa.”
34 Yesu akamjibu, “kweli nakuambia, usiku huu kabla
jogoo hajawika, utanikana mara tatu.” 35 Petro
akamwambia, “hata kama ingenipasa kufa na wewe,
sitakukana.” Na wanafunzi wengine wote wakasema
vivyo hivyo. 36 Baadaye Yesu alienda nao mahali
panapoitwa Gethsemane na aliwaambia wanafunzi
wake, “Kaeni hapa wakati nikienda huko na kuomba.”
37 Akamchukua Petro na wana wawili wa Zebedayo
na akaanza kuhuzunika na kusononeka. 38 Kisha
aliwaambia, “Roho yangu ina huzuni kubwa sana, hata
kiasi cha kufa. Bakini hapa na mkeshe pamoja nami.”
39 Akenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, na
kuomba. Akasema, “Baba yangu, kama inawezekana,
kikombe hiki kiniepuke. Isiwe kama ninavyotaka mimi,
bali kama utakavyo wewe.” 40 Akawaendea wanafunzi
na akawakuta wamelala usingizi, na akamwambia
Petro, “Kwa nini hamkuweza kukesha nami kwa
saa moja? 41 Kesheni na kuomba kusudi msiingie
majaribuni. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.” 42
Akaenda zake mara ya pili na kuomba, akasema,
“Baba yangu, kama jambo hili haliwezi kuepukika
na ni lazima nikinywee kikombe hiki, mapenzi yako
yatimizwe.” 43 Akarudi tena na kuwakuta wamelala
usingizi, kwa kuwa macho yao yalikuwa mazito. 44
Kisha akawaacha tena akaenda zake. Akaomba
mara ya tatu akisema maneno yaleyale. 45 Baadaye
Yesu aliwaendea wanafunzi wake na kuwaambia,

“Bado mmelala tu na kujipumzisha? Tazameni, saa
imekaribia, na Mwana wa Adamu anasalitiwa mikononi
mwa wenye dhambi. 46 Amkeni, tuondoke. Tazama,
yule anaye nisaliti amekaribia.” 47 Wakati alipokuwa
bado anaongea, Yuda mmoja wa wale Kumi na Wawili,
akafika. Kundi kubwa lilifika pamoja naye likitokea
kwa wakuu wa makuhani na wazee wa watu. Walikuja
na mapanga na marungu. 48 Tena mtu aliyekusudia
kumsaliti Yesu alikuwa amewapa ishara, akisema,
“Yule nitakayembusu, ndiye yeye. Mkamateni.” 49
Mara hiyo alikuja kwa Yesu na kusema, “Salamu,
Mwalimu!” Na akambusu. 50 Yesu akamwambia,
“Rafiki, lifanye lile ambalo limekuleta.” Ndipo wakaja,
na kumnyooshea mikono Yesu, na kumkamata. 51
Tazama, mtu mmoja aliyekuwa pamoja na Yesu,
alinyosha mkono wake, akachomoa upanga wake, na
akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, na kumkata sikio
lake. 52 Ndipo Yesu akamwambia, rudisha upanga
wako pale ulipoutoa, kwa kuwa wote watumiao
upanga wataangamizwa kwa upanga. 53 Mnadhani
kuwa siwezi kumwita Baba yangu, naye akanitumia
majeshi zaidi ya kumi na mawili ya malaika? 54
Lakini basi jinsi gani maandiko yangeweza kutimizwa,
hivi ndivyo inapasa kutokea?” 55 Wakati huo Yesu
akauambia umati, “Je! Mmekuja na mapanga na
marungu kunikamata kama mnyang'anyi? Kila siku
nilikaa hekaluni nikifundisha, na hamkunishika! 56
Lakini yote haya yametendeka ili Maandiko ya manabii
yatimie.” Ndipo wanafunzi wake wakamwacha na
kukimbia. 57 Wale waliomkamata Yesu alimpeleka
kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, mahali ambapo waandishi
na wazee walikuwa wamekusanyika pamoja. 58 Lakini
Petro alimfuata nyuma kwa mbali hadi katika ukumbi
wa Kuhani Mkuu. Aliingia ndani na kukaa pamoja
na walinzi aone kitakachotokea. 59 Basi wakuu
wa makuhani na Baraza lote walikuwa wakitafuta
ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu, kusudi wapate
kumuua. 60 Ingawa walijitokeza mashahidi wengi,
Lakini hawakupata sababu yoyote. Lakini baadaye
mashahidi wawili walijitokeza mbele 61 na kusema,
“Mtu huyu alisema, "Naweza kulivunja hekalu la
Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.”' 62 Kuhani
Mkuu alisimama na kumwuliza, “Hauwezi kujibu?
Hawa wanakushuhudia nini dhidi yako?” 63 Lakini
Yesu alikaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia, “Kama
Mungu aishivyo, nakuamuru utwambie, kama wewe ni
Kristo, Mwana wa Mungu.” 64 Yesu akamjibu, “Wewe
mwenyewe umesema jambo hilo. Lakini nakuambia,
toka sasa na kuendelea utamwona Mwana wa Adamu
ameketi mkono wa kulia wenye Nguvu, na akija katika
mawingu ya mbinguni.” 65 Ndipo Kuhani Mkuu alirarua
mavazi yake na kusema, “Amekufuru! Je, twahitaji
tena ushahidi wa nini? Angalia, tayari mmesikia
akikufuru. 66 Je! Mnawaza nini? Wakajibu na kusema,
“Anastahili kifo.” 67 Kisha walimtemea mate usoni na
kumpiga ngumi, na kumchapa makofi kwa mikono
yao, 68 na kusema, “Tutabirie, wewe Kristo. Ni nani
amekuchapa?” 69 Wakati huo Petro alikuwa amekaa
nje katika ukumbi, na mtumishi wa kike alimwendea
na kusema, “Wewe pia ulikuwa pamoja na Yesu wa
Galilaya.” 70 Lakini alikana mbele yao wote, akisema,
Sijui kitu unachosema.” 71 Alipoenda nje ya lango,
mtumishi mwingine wa kike alimwona na kuwaambia
waliokuwepo hapo, “Mtu huyu pia alikuwa pamoja
na Yesu wa Nazareti.” 72 Akakana tena kwa kiapo,
“Mimi simjui mtu huyu.” 73 Muda mfupi baadaye, wale
waliokuwa wamesimama karibu, walimwendea na
kusema na Petro, “Kwa hakika wewe pia ni mmoja
wao, kwa kuwa hata lafudhi yako inaonesha.” 74
Ndipo alianza kulaani na kuapa, “Mimi simfahamu
mtu huyu,” na mara hiyo jogoo akawika. 75 Petro
alikumbuka maneno aliyoambiwa na Yesu, “Kabla
jogoo hajawika utanikana mara tatu.”

27 Muda wa asubuhi ulipofika, wakuu wote wa
makuhani na wazee wa watu walikula njama
dhidi ya Yesu wapate kumuua. 2 Walimfunga,
walimwongoza, na kumfikisha kwa Liwali Pilato. 3
Kisha wakati Yuda, ambaye alikuwa amemsaliti,
aliona kwamba Yesu amekwisha kuhukumiwa, alijuta
na kurudisha vipande thelathini vya fedha kwa
mkuu wa makuhani na wazee, 4 na akasema,
“Nimefanya dhambi kwa kuisaliti damu isiyo na hatia.”
Lakini wakajibu, “Inatuhusu nini sisi? Yaangalie hayo
mwenyewe.” 5 Kisha alivirusha chini vile vipande vya
fedha katika hekalu, na kuondoka zake na kujinyonga
mwenyewe. 6 Mkuu wa makuhani alivichukua vile
vipande vya fedha na kusema, “Si halali kuiweka
fedha hii katika hazina, kwa sababu ni gharama
ya damu.” 7 Walijadiliana kwa pamoja na fedha
ikatumika kununulia shamba la mfinyazi la kuzika
wageni. 8 Kwa sababu hii shamba hilo limekuwa
likiitwa, “Shamba la damu” hadi leo hii. 9 Kisha lile

neno lililokuwa limenenwa na nabii Yeremia lilitimia,
kusema, “Walitwaa vipande thelathini vya fedha,
gharama iliyopangwa na watu wa Israel kwa ajili
yake, 10 na waliitumia kwa shamba la mfinyanzi,
kama Bwana alivyokuwa amenielekeza.” 11 Sasa
Yesu alisimama mbele ya liwali, na liwali akamwuliza,
“Je! Wewe ni mfalme wa Wayahudi?” Yesu alimjibu,
“Wewe wasema hivyo.” 12 Lakini wakati aliposhitakiwa
na wakuu wa makuhani na wazee, hakujibu chochote.
13 Kisha Pilato alimwambia, “Hujayasikia mashitaka
yote dhidi yako?” 14 Lakini hakumjibu hata neno
moja, hivyo liwali alijawa na mshangao. 15 Sasa
katika sikukuu ilikuwa desturi ya liwali kumfungua
mfungwa mmoja anayechaguliwa na umati. 16 Wakati
huo walikuwa na mfungwa sugu jina lake Baraba. 17
Hivyo wakati walipokuwa wamekusanyika pamoja,
Pilato aliwauliza, “Ni nani mnataka tumfungue kwa ajili
yenu?” Baraba au Yesu anayeitwa Kristo?” 18 Kwa
sababu alijua kwamba wamekwisha kumkamata kwa
sababu ya chuki. 19 Wakati alipokuwa akiketi kwenye
kiti chake cha hukumu, mke wake alimtumia neno na
kusema, “Usitende jambo lolote kwa mtu huyo asiye
na hatia. Kwani nimeteswa mno hata leo katika ndoto
kwa sababu yake.” 20 Ndipo wakuu wa makuhani na
wazee waliwashawishi makutano wamwombe Baraba,
na Yesu auawe. 21 Liwali aliwauliza, “Ni yupi kati ya
wawili mnataka mimi nimwachie kwenu?” Walisema,
“Baraba.” 22 Pilato akawaambia, “Nimtendee nini
Yesu anayeitwa Kristo?” Wote wakajibu, “Msulibishe”
23 Naye akasema, “Kwa nini, ni kosa gani ametenda?”
Lakini walizidi kupaza sauti hata juu mno, “Msulibishe.”
24 Hivyo wakati Pilato alipoona hawezi kufanya lolote,
lakini badala yake vurugu zilikuwa zimeanza, alitwaa
maji akanawa mikono yake mbele ya umati, na
kusema, “Mimi sina hatia juu ya damu ya mtu huyu
asiye na hatia. Yaangalieni haya wenyewe.” 25
Watu wote wakasema, “Damu yake iwe juu yetu
na watoto wetu.” 26 Kisha akamfungulia Baraba
kwao, lakini alimpiga mijeredi Yesu na kumkabidhi
kwao kwenda kusulibiwa. 27 Kisha askari wa liwali
wakamchukua Yesu mpaka Praitorio na kundi kubwa
la maaskari wote wakamkusanyika. 28 Wakamvua
nguo zake na kumvika kanzu ya rangi nyekundu.
29 Kisha wakatengeneza taji ya miiba na kuiweka
juu ya kichwa chake, na walimwekea mwanzi katika
mkono wake wa kuume. Walipiga magoti mbele
yake na kumkejeri, wakisema, “Salamu, Mfalme wa
Wayahudi?” 30 Na walimtemea mate, na walitwaa
mwanzi na kumpiga kichwani. 31 Wakati walipokuwa
wakimkejeri, walimvua ile kanzu na kumvika nguo
zake, na kumwongoza kwenda kumsulibisha. 32
Walipotoka nje, walimwona mtu kutoka Krene jina
lake Simeoni, ambaye walimlazimisha kwenda nao ili
apate kuubeba msalaba wake. 33 Walipofika mahali
paitwapo Galigotha, maana yake, “Eneo la fuvu la
Kichwa.” 34 Walimpa siki iliyochanganywa na nyongo
anywe. Lakini alipoionja, hakuweza kuinywa. 35
Wakati walipokuwa wamemsulibisha, waligawana
mavazi yake kwa kupiga kura. 36 Na waliketi na
kumwangalia. 37 Juu ya kichwa chake waliweka
mashitaka dhidi yake yakisomeka, “Huyu ni Yesu,
mfalme wa Wayahudi.” 38 Wanyang'anyi wawili
walisulibiwa pamoja naye, mmoja upande wa kulia
wake na mwingine wa kushoto. 39 Wale waliokuwa
wakipita walimdhihaki, wakitikisa vichwa vyao 40 na
kusema, “Wewe uliyekuwa unataka kuliharibu hekalu
na kulijenga katika siku tatu, jiokoe mwenyewe! Kama
ni Mwana wa Mungu, shuka chini utoke msalabani!”
41 Katika hali ile ile wakuu wa makuhani walikuwa
wakimkashifu, pamoja na waandishi na wazee, na
kusema, 42 “Aliokoa wengine, lakini hawezi kujiokoa
mwenyewe. Yeye ni Mfalme wa Wayahudi. Na ashuke
chini toka msalabani, ndipo tutakapomwamini. 43
Alimtumaini Mungu. Acha Mungu amwokoe sasa
kama anataka, kwa sababu alisema, 'Mimi ni Mwana
wa Mungu.'” 44 Na wale wanyang'anyi waliokuwa
wamesulibiwa pamoja naye pia walisema maneno ya
kumdhihaki. 45 Sasa kutoka saa sita kulikuwa na giza
katika nchi yote hadi saa tisa. 46 Ilipofika saa tisa, Yesu
akalia kwa sauti kuu, “Eloi, Eloi, lama thabakithan?”
akimaanisha, “Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini
umeniacha?” 47 Wakati huo baadhi yao waliokuwa
wamesimama pale walisikia, wakasema, “Anamwita
Eliya.” 48 Mara moja mmoja wao alikimbia kuchukua
sifongo na kuijaza kinywaji kichungu, akaiweka juu
ya mti na kumpa apate kunywa. 49 Nao waliosalia
wakasema, “Mwacheni peke yake, acheni tuone kama
Eliya atakuja kumwokoa.” 50 Kisha Yesu akalia tena
kwa sauti kuu na akaitoa roho yake. 51 Tazama,
Pazia la hekalu lilipasuka sehemu mbili kutokea
juu hadi chini. Na ardhi ikatetemeka na miamba
ikapasuka vipande. 52 Makaburi yalifunguka, na miili

ya watakatifu wengi waliokuwa wamelala usingizi
walifufuliwa. **53** Walitoka kwenye makaburi baada ya
ufufuo wake, waliingia mji mtakatifu, na wakaonekana
na wengi. **54** Basi yule akida na wale ambao
walikuwa wakimtazama Yesu waliona tetemeko na
mambo yaliyokuwa yakitokea, walijawa na woga
sana na kusema, “Kweli huyu alikuwa Mwana wa
Mungu.” **55** Wanawake wengi waliokuwa wakimfuata
Yesu kutoka Galilaya ili kumhudumia walikuwa pale
wakitazama kutoka kwa mbali. **56** Miongini mwao
walikuwa Mariamu Magdarena, Mariamu mama
yake Yakobo na Joseph, na mama wa watoto wa
Zebedayo **57** Ilipofika jioni, alikuja mtu tajiri kutoka
Arimathayo, aliyeitwa Yusufu, ambaye pia alikuwa
mwanafunzi wa Yesu. **58** Alimwendea Pilato na
kuuomba mwili wa Yesu. Kisha Pilato aliagiza apate
kupewa. **59** Yusufu aliuchukua mwili akaufunga na
nguo ya sufi safi, **60** na akaulaza katika kaburi
jipya lake alilokuwa amelichonga mwambani. Kisha
akavingirisha jiwe kubwa likafunika mlango wa kaburi
na akaenda zake. **61** Mariamu Magdalena na Mariamu
mwingine walikuwa pale, wamekaa kuelekea kaburi.
62 Siku iliyofuata ambayo ilikuwa siku baada ya
maandalio, wakuu wa makuhani na Mafarisayo
walikusanyika pamoja kwa Pilato. **63** Wakamwambia,
“Bwana, tunakumbuka kuwa wakati yule mdanganyifu
alipokuwa hai, alisema, 'Baada ya siku tatu atafufuka
tena.' **64** Kwahiyo, agiza kwamba kaburi lilindwe
salama mpaka siku ya tatu. Vinginevyo, wanafunzi
wake wanaweza kuja kumwiba na kusema kwa
watu, 'Amefufuka kutoka wafu.' Na udanganyifu wa
mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa kwanza.”
65 Pilato akawaambia, “Chukueni walinzi. Nendeni
mkafanye hali ya usalama kama muwezavyo.” **66**
Hivyo walikwenda na kufanya kaburi kuwa salama,
jiwe liligongwa mhuri na kuweka walinzi.

28 Baadaye jioni siku ya Sabato, jua lilipokuwa
likichwa kuelekea siku ya kwanza ya juma,
Mariamu magadalena, na yule Mariam mwingine
walikuja kuliona kaburi. **2** Tazama kulikuwa na
tetemeko kubwa, kwa sababu malaika wa Bwana
alishuka na kulivingirisha lile jiwe, kisha akalikalia.
3 Sura yake ilikuwa kama ya umeme, na mavazi
yake yalikuwa meupe kama theluji. **4** Wale walinzi
walijawa na hofu na kuwa kama wafu. **5** Yule
malaika akawafafanulia wale wananawake akisema,
“msiogope kwa maana najua kuwa mnamtafuta Yesu,
aliyesulibiwa. **6** Hayupo hapa, lakini amefufuka kama
alivyowaambia. Njooni muone mahali ambapo Bwana
alilala. **7** Nendeni haraka mkawaambie wanafunzi
wake, 'Amefufuka toka wafu, tazama amewatangulia
Galilaya. Huko ndiko mtamwona.' Tazama mimi
nimewaambia.” **8** Wale wanawake waliondoka pale
kaburini haraka wakiwa na hofu na furaha kubwa, na
wakakimbia kuwaambia wanafunzi wake. **9** Tazama
Yesu akakutana nao na kusema, “Salamu.”wale
wanawake walikuja na kushika miguu yake, na
kisha wakamwabudu. **10** Kisha Yesu akawaambia,
“msiogope, nendeni mkawaambie ndugu zangu
watangulie Galilaya. Huko wataniona. **11** Wakati wale
wanawake walipokuwa wakienda, tazama baadhi
ya walinzi walienda mjini na kuwaambia wakuu wa
makuhani mambo yote yaliyokuwa yametokea. **12**
Nao makuhani walipokuwa wamekutana na wazee
na kulijadili jambo hilo pamoja nao, walitoa kiasi
kikubwa cha pesa kwa wale askari **13** na kuwaambia,
“Waambieni wengine kuwa, 'wanafunzi wa Yesu
walikuja usiku wakauiba mwili wa Yesu wakati sisi
tulipokuwa tumelala.' **14** Kama taarifa hii itamfikia liwali,
sisi tutamshawishi na kuwaondoleeni ninyi mashaka
yote.” **15** Kwa hiyo wale askari wakazichukua zile
pesa na kufanya kama walivyokuwa wameelekezwa.
Habari hii ikaenea sana kwa Wayahudi na imekuwa
hivyo hadi leo. **16** Lakini wale mitume kumi na
mmoja walienda Galilaya, kwenye ule mlima aliokuwa
amewaelekeza. **17** Nao walipomwona, walimwabudu.
lakini baadhi yao waliona shaka. **18** Yesu akaja
kwao akawambia akisema, “Nimepewa mamlaka
yote duniani na mbinguni. **19** Kwa hiyo enendeni
mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. Wabatizeni
katika jina la Baba, na la Mwana, na la Roho
Mtatkatifu. **20** Wafundisheni kuyatii mambo yote
niliyowaamuru, Na tazama, mimi niko pamoja nanyi
daima, hata mpaka mwisho wa dunia. **(aiōn g165)**

Marko

1 Huu ni mwanzo wa injili ya Yesu Kristo, Mwana
wa Mungu. **2** Kama ilivyoandikwa na nabii Isaya,
"Tazama, ninamtuma mjumbe wangu mbele yako,
mmoja atakayetayarisha njia yako. **3** Sauti ya mtu
aitaye nyikani, "Ikamilisheni njia ya Bwana; zinyosheni
njia zake". **4** Yohana alikuja, akibatiza nyikani na
kuhubiri ubatizo wa toba kwa msamaha wa dhambi.
5 Nchi yote ya Yudea na watu wote wa Yerusalemu
walikwenda kwake. Walikuwa wakibatizwa naye katika
mto Yordani, wakiungama dhambi zao. **6** Yohana
alikuwa anavaa vazi la manyoya ya ngamia na
mkanda wa ngozi kiunoni mwake, na alikuwa anakula
nzige na asali ya porini. **7** Alihubiri na kusema,
"Yupo mmoja anakuja baada yangu mwenye nguvu
zaidi kuliko mimi, na sina hadhi hata ya kuinama
chini na kufungua kamba za viatu vyake. **8** Mimi
niliwabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza ninyi
kwa Roho Mtakatifu." **9** Ilitokea katika siku hizo
kwamba Yesu alikuja kutoka Nazareti ya Galilaya,
na alibatizwa na Yohana katika mto Yordani. **10**
Wakati Yesu alipoinuka kutoka majini, aliona mbingu
zimegawanyika wazi na Roho akishuka chini juu yake
kama njiwa. **11** Na sauti ilitoka mbinguni, "Wewe ni
Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe."
12 Kisha mara moja Roho akamlazimisha kwenda
nyikani. **13** Alikuwako nyikani siku arobaini, akijaribiwa
na Shetani. Alikuwa pamoja na wanyama wa mwituni,
na malaika walimhudumia. **14** Sasa baada ya Yohana
kukamatwa, Yesu alikuja Galilaya akitangaza injili ya
Mungu, **15** akisema, "Muda umetimia, na ufalme wa
Mungu umekaribia. Tubuni na kuamini katika injili". **16**
Na akipita kando ya bahari ya Galilaya, alimwona
Simoni na Andrea ndugu wa Simoni wakitupa nyavu
zao katika bahari, kwa kuwa walikuwa wavuvi. **17**
Yesu aliwaambia, "Njoni, nifuateni, na nitawafanya
wavuvi wa watu." **18** Na mara moja waliacha nyavu
na wakamfuata. **19** Wakati Yesu alipotembea umbali
kidogo, alimwona Yakobo mwana wa Zebedayo na
Yohana ndugu yake; walikuwa kwenye mtumbwi
wakitengeneza nyavu. **20** Mara aliwaita na wao
walimwacha baba yao Zebedayo ndani ya mtumbwi na
watumishi waliokodiwa, wakamfuata. **21** Na walipofika
Kaperinaumu, siku ya Sabato, Yesu aliingia kwenye
sinagogi na kufundisha. **22** Walilishangaa fundisho
lake, kwa vile alikuwa akiwafundisha kama mtu
ambaye ana mamlaka na siyo kama waandishi. **23**
Wakati huo huo kulikuwa na mtu katika sinagogi
lao aliyekuwa na roho mchafu, na alipiga kelele, **24**
akisema, "Tuna nini cha kufanya na wewe, Yesu
wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza? Nakujua u
nani. Wewe ni Mtakatifu pekee wa Mungu!" **25** Yesu
alimkemea pepo na kusema, "Nyamaza na utoke
ndani yake!" **26** Na roho mchafu alimwangusha chini
na akatoka kwake wakati akilia kwa sauti ya juu. **27**
Na watu wote walishangaa, hivyo wakaulizana kila
mmoja, "Hii ni nini? Fundisho jipya lenye mamlaka?
Hata huamuru pepo wachafu nao wanamtii!" **28**
Na habari kuhusu yeye mara moja zikasambaa
kila mahali ndani ya mkoa wote wa Galilaya. **29**
Na mara moja baada ya kutoka nje ya sinagogi,
waliingia nyumbani mwa Simoni na Andrea wakiwa
na Yakobo na Yohana. **30** Sasa mama mkwe wa
Simoni alikuwa amelala mgonjwa wa homa, na mara
moja walimwambia Yesu habari zake. **31** Hivyo
alikuja, alimshika kwa mkono, na kumwinua juu;
homa ikaondoka kwake, na akaanza kuwahudumia.
32 Jioni hiyo wakati jua limekwisha zama, walimletea
kwake wote waliokuwa wagonjwa, au waliopagawa
na pepo. **33** Mji wote walikusanyika pamoja katika
mlango. **34** Aliwaponya wengi waliokuwa wagonjwa
wa magonjwa mbalimbali na kutoa pepo wengi, bali
hakuruhusu pepo kuongea kwa sababu walimjua. **35**
Aliamka asubuhi na mapema, wakati ilikuwa bado
giza; aliondoka na kwenda mahali pa faragha na
aliomba huko. **36** Simoni na wote waliokuwa pamoja
naye walimtafuta. **37** Walimpata na wakamwambia,
"Kila mmoja anakutafuta" **38** Aliwaambia, "Twendeni
mahali pengine, nje katika miji inayozunguka, ili
niweze kuhubiri huko pia. Ndiyo sababu nilikuja hapa."
39 Alikwenda akipita Galilaya yote, akihubiri katika
masinagogi yao na kukemea pepo. **40** Mwenye ukoma
mmoja alikuja kwake. Alikuwa akimsihi; alipiga magoti
na alimwambia, "Kama unataka, waweza kunifanya
niwe safi." **41** Akisukumwa na huruma, Yesu alinyosha
mkono wake na kumgusa, akimwambia, "Ninataka.
Uwe msafi." **42** Mara moja ukoma ukamtoka, na
alifanywa kuwa safi. **43** Yesu akamwonya vikali na
akamwambia aende mara moja, **44** Alimwambia,
"Hakikisha hausemi neno kwa yeyote, lakini nenda,
ujionyeshe kwa kuhani, na utoe dhabihu kwa ajili

ya utakaso ambayo Musa aliagiza, kama ushuhuda
kwao." 45 Lakini alikwenda na kuanza kumwambia kila
mmoja na kueneza neno zaidi hata Yesu hakuweza
tena kuingia mjini kwa uhuru. Hivyo alikaa mahali pa
faragha na watu walikuja kwake kutoka kila mahali.

2 Aliporudi Kaperinaumu baada ya siku chache,
ilisikika kwamba alikuwa nyumbani. 2 Watu wengi
sana walikuwa wamekusanyika pale na haikuwepo
nafasi tena, hata ile ya pale mlangoni, na Yesu
alisema neno kwao. 3 Kisha baadhi ya watu
walikuja kwake waliomleta mtu aliyekuwa amepooza;
watu wanne walikuwa wamembeba. 4 Wakati
waliposhindwa kumkaribia kwa sababu ya umati wa
watu, waliondoa paa juu ya mahali pale alipokuwa.
Na walipokuwa wamekwishatoboa tundu, walishusha
kitanda ambacho mtu aliyepooza alikuwa amelala. 5
Alipoiona imani yao, Yesu alimwambia mtu aliyepooza,
"mwanangu, dhambi zako zimesamehewa." 6 Lakini
baadhi ya waandishi wale waliokuwa wamekaa pale
walijihoji mioyoni mwao, 7 "Anawezaje mtu huyu
kusema hivi? Anakufuru! Nani awezaye kusamehe
dhambi isipokuwa Mungu peke yake?" 8 Mara Yesu
alijua rohoni mwake walichokuwa wakifikiri miongoni
mwao wenyewe. Aliwaambia, "Kwa nini mnafikiri hivi
mioyoni mwenu? 9 Lipi ni jepesi zaidi kusema kwa mtu
aliyepooza, 'Dhambi zako zimesamehewa' au kusema
'Simama, chukua kitanda chako, na utembee?' 10
Lakini ili wapate kujua ya kuwa Mwana wa Adamu
ana mamlaka ya kusamehe dhambi katika dunia,
alimwambia yule aliyepooza, 11 "Nakuambia wewe,
inuka, chukua mkeka wako, na uende nyumbani
kwako." 12 Alisimama na mara moja akachukua mkeka
wake, na alikwenda nje ya nyumba mbele ya kila mtu,
hivyo wote walishangaa na walimpa Mungu utukufu,
na wakasema "Kamwe, hatujawahi kuona jambo
kama hili." 13 Alienda tena kando ya ziwa, na umati
wote wa watu walikuja kwake, na akawafundisha. 14
Alipokuwa akipita alimwona Lawi mwana wa Alfayo
ameketi kwenye sehemu ya kukusanyia kodi na
akamwambia, "Nifuate." Alisimama na kumfuata. 15
Na wakati Yesu alipokuwa akipata chakula katika
nyumba ya Lawi, wakusanya kodi wengi na watu
wenye dhambi walikuwa wakila na Yesu na wanafunzi
wake, kwa kuwa walikuwa wengi nao walimfuata.
16 Wakati waandishi, ambao walikuwa Mafarisayo,
walipoona kwamba Yesu alikuwa akila na watu wenye
dhambi na wakusanya kodi, waliwaambia wanafunzi
wake, "Kwa nini anakula na wakusanya kodi na
watu wenye dhambi?" 17 Wakati Yesu aliposikia
hivi aliwaambia, "Watu walio na afya katika mwili
hawamhitaji tabibu; ni watu wagonjwa pekee ndio
wanamhitaji. Sikuja kuwaita watu wenye haki, lakini
watu wenye dhambi." 18 Wanafunzi wa Yohana
na Mafarisayo walikuwa wakifunga. Na baadhi ya
watu walikuja kwake na kumwambia, "Kwa nini
wanafunzi wa Yohana na mafarisayo hufunga, lakini
wanafunzi wako hawafungi? 19 Yesu aliwaambia, "Je
waliohudhuria harusini wanaweza kufunga wakati
bwana harusi bado akiwa pamoja nao? Kwa vyovyote
bwana harusi akiwa bado yuko pamoja nao hawawezi
kufunga." 20 Lakini siku zitakuja wakati bwana harusi
atakapoondolewa kwao, na katika siku hizo wao
watafunga. 21 Hakuna mtu ashonaye kipande kipya
cha nguo kwenye vazi kuukuu, vinginevyo kiraka
kitabanduka kutoka katika hilo, kipya kubanduka
kutoka katika kikuukuu, na kutakuwepo mpasuko
mbaya. 22 Hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba
vikuukuu, vinginevyo divai itavipasua viriba na vyote
viwili divai na viriba vitapotea. Badala yake, weka
divai mpya katika viriba vipya." 23 Katika siku ya
Sabato Yesu alipita kwenye baadhi ya mashamba,
na wanafunzi wake walianza kuchukua baadhi ya
masuke ya ngano. 24 Na Mafarisayo walimwambia,
"Tazama, kwa nini wanafanya kitu ambacho ni kinyume
cha sheria katika siku ya Sabato?" 25 Aliwaambia,
"Hamkusoma kile alichofanya Daudi alipokuwa katika
uhitaji na njaa—yeye pamoja na watu waliokuwa
pamoja naye? 26 Jinsi alivyoenda katika nyumba
ya Mungu wakati Abiathari alipokuwa kuhani mkuu
na akala mkate uliowekwa mbele—ambao ilikuwa
kinyume cha sheria kwa mtu yeyote kula isipokuwa
makuhani—na aliwapa hata baadhi ya wale waliokuwa
pamoja naye?" 27 Yesu alisema, "Sabato ilifanywa
kwa ajili ya mwanadamu, siyo mwanadamu kwa ajili
ya Sabato. 28 Kwa hiyo, Mwana wa Adamu ni Bwana,
hata kwa Sabato."

3 Na tena aliingia ndani ya sinagogi na mle palikuwa
na mtu mwenye mkono uliopooza. 2 Baadhi ya
watu walikuwa wakimfuatilia kwa ukaribu kuona kama
atamponya siku ya Sabato ili kwamba wamshitaki.
3 Yesu alimwambia mtu mwenye mkono uliopooza,
"Inuka na usimame katikati ya umati huu." 4 Kisha

akawaambia watu, “Je ni halali kutenda tendo jema
siku ya Sabato au kutenda yasiyo haki; kuokoa maisha,
au kuua?” Lakini walibaki kimya. 5 Akawaangalia
kwa hasira, akihuzunika kwa sababu ya ugumu wa
mioyo yao, na akamwambia yule mtu, “Nyoosha
mkono wako”. Akaunyoosha na Yesu akamponya
mkono wake. 6 Mafarisayo wakaenda nje na mara
wakafanya njama pamoja na Maherode dhidi yake
ili kumuua. 7 Kisha Yesu, pamoja na wanafunzi
wake, walienda baharini, na umati mkubwa wa watu
uliwafuata ukitokea Galilaya na Uyahudi 8 na kutoka
Yerusalemu na kutoka Idumaya na mbele ya Yorodani
na jirani ya Tiro na Sidoni, umati mkubwa, uliposikia
kila kitu alichokuwa anakifanya, walikuja kwake. 9 Na
aliwaambia wanafunzi wake kuandaa mtubwi mdongo
kwa ajili yake kwa sababu ya umati, ili kwamba wasije
wakamsonga. 10 Kwa kuwa aliponya wengi, ili kila mtu
aliyekuwa na mateso alikuwa na shauku ya kumfikia
ili amguse. 11 Popote roho wachafu walipomwona,
walianguka chini mbele yake na kulia, na walisema,
“Wewe ni Mwana wa Mungu”. 12 Aliwaamuru kwa
msisitizo wasifanye ajulikane. 13 Alienda juu ya
mlima, na akawaita aliowataka, na wakaenda kwake.
14 Akawachagua kumi na wawili (aliowaita mitume), ili
kwamba wawe pamoja naye na aweze kuwatuma
kuhubiri, 15 na kuwa na mamlaka ya kutoa mapepo.
16 Na akawachagua kumi na wawili: Simoni, aliyempa
jina la Petro, 17 Yakobo mwana wa Zebedayo,
na Yohana ndugu yake Yakobo, aliyepewa jina la
Bonagesi, hao ni, wana wa ngurumo, 18 na Andrea,
Filipo, Bartholomayo, Mathayo, Tomaso, Yakobo
mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkananayo,
19 na Yuda Iskariote, ambaye atamsaliti. 20 Kisha
alienda nyumbani, na umati wa watu wakaja pamoja
tena, hata wasiweze kula hata mkate. 21 Familia
yake waliposikia habari hiyo, walienda kumkamata,
kwani walisema, “Amerukwa na akili”. 22 Waandishi
waliokuja kutoka Yerusalemu walisema, “Amepagawa
na Beelzebuli,” na, “Kwa mtawala wa mapepo anatoa
mapepo”. 23 Yesu aliwaita kwake na kusema nao kwa
mifano, “Jinsi gani Shetani aweza kumtoa Shetani?
24 Kama ufalme ukigawanyika wenyewe, ufalme huo
hauwezi kusimama. 25 Kama nyumba ikigawanyika
yenyewe, nyumba hiyo haiwezi kusimama. 26 Kama
Shetani atainuka kinyume chake mwenyewe na
kugawanyika, hawezi kusimama, na atakuwa amefika
mwisho wake. 27 Lakini hakuna hata mmoja awezaye
kuingia ndani ya nyumba ya mtu mwenye nguvu
na kuiba vitu vyake bila kumfunga mwenye nguvu
kwanza, na kisha kukusanya kilichomo nyumbani.
28 Kweli nawambieni, dhambi zote za wana wa
watu zitasamehewa, pamoja na kufuru ambazo
wanatamka, 29 lakini yeyote atakaye mkufuru Roho
Mtakatifu hatasamehewa kamwe, bali ana hatia ya
dhambi ya milele”. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 30 Yesu
alilisema hili kwa sababu walikuwa wakisema, “Ana
roho chafu”. 31 Kisha mama yake na ndugu zake
walikuja na kusimama nje. Wakamtuma mtu, kumwita.
32 Na umati wa watu uliokuwa umekaa karibu naye
wakamwambia, “mama yako na ndugu zako wako
nje, na wanakutafuta wewe”. 33 Aliwajibu, “Ni nani
mama yangu na ndugu zangu?” 34 Aliwaangalia
waliokuwa wamekaa wamemzunguka, na akasema,
“Tazama, hawa ni mama zangu na ndugu zangu! 35
Yeyote afanyaye mapenzi ya Mungu, mtu huyo ni
ndugu yangu, na dada yangu, na mama yangu”.

4 Tena alianza kufundisha kandokando ya bahari.
Na umati mkubwa ulikusanyika ukamzunguka,
akaingia ndani ya mtumbwi baharini, na kukaa. Umati
wote walikuwa pembeni mwa bahari ufukweni. 2
Na akawafundisha mambo mengi kwa mifano, na
akasema kwao kwa mafundisho yake. 3 Sikilizeni,
mpanzi alienda kupanda. 4 Alipokuwa akipanda,
baadhi ya mbegu zilianguka njiani, na ndege wakaja
wakazila. 5 Mbegu zingine zilianguka kwenye
mwamba, ambako hapakuwa na udongo mwingi.
Mara zikanyauka, kwa sababu hazikuwa na udongo
wakutosha. 6 Lakini jua lilipochomoza, zilinyauka,
na kwa sababu hazikuwa na mzizi, zilikauka. 7
Mbegu ziingine zilianguka katikati ya miiba. Miiba
ilikua na ikazisonga, na hazikuzaa matunda yeyote.
8 Mbegu zingine zilianguka kwenye udongo mzuri
na zikazaa matunda wakati zikikua na kuongezeka,
zingine zilizaa mara thelathini zaidi, na zingine sitini,
na zingine mia”. 9 Na akasema, “Yeyote mwenye
masikio ya kusikia, na asikie!” 10 Yesu alipokuwa
peke yake, wale waliokuwa karibu naye na wale
kumi na wawili walimuuliza kuhusu mifano. 11
Akasema kwao, “Kwenu mmepewa siri za ufalme wa
Mungu. Lakini kwa walio nje kila kitu ni mifano, 12
ili wakitazama, ndiyo hutazama, lakini hawaoni, na
kwa hiyo wanaposikia ndiyo husikia, lakini hawaelewi,

amasivyo wangegeuka na Mungu angeliwasamehe.”
13 Na akasema kwao, “Je hamuelewi mfano huu?
Mtawezaje kuelewa mifano mingine? 14 Mpanzi
alipanda neno. 15 Baadhi ni wale walioanguka
pembeni mwa njia, mahali neno lilipopandwa. Na
walipolisikia, mara Shetani akaja na kulichukua neno
ambalo lilipandwa ndani yao. 16 Na baadhi ni wale
waliopandwa juu ya mwamba, ambao, wanapolisikia
neno, kwa haraka wanalipokea kwa furaha. 17 Na
hawana mizizi yoyote ndani yao, lakini huvumilia kwa
muda mfupi. Halafu tabu na masumbufu vinapokuja
kwa sababu ya neno, mara hujikwaa. 18 Na wengine
ni wale waliopandwa katika miiba. Wanalisikia neno,
19 lakini masumbufu ya dunia, udanganyifu wa mali,
na tamaa za mambo mengine, huwaingia na kulisonga
neno, na linashindwa kuzaa matunda. (aiōn g165)
20 Kisha kuna wale ambao wamepandwa kwenye
udongo mzuri. Wanalisikia neno na kulipokea na
huzaa matunda: baadhi thelathini, na baadhi sitini,
na baadhi mia moja.” 21 Yesu akawaambia, “Je
huwa unaleta taa ndani ya nyumba na kuiweka chini
ya kikapu, au chini ya kitanda? Huileta ndani na
kuiweka juu ya kiango. 22 Kwa kuwa hakuna chochote
kilichojificha ambacho hakitajulikana, na hakuna siri
ambayo haitawekwa wazi. 23 Akiwapo mwenye
masikio ya kusikia, na asikie!” 24 Akawaambia, “Iweni
makini kwa kile mnachokisikia, kwa kuwa kipimo
mpimacho, ndicho mtakachopimiwa, na itaongezwa
kwenu. 25 Kwa sababu yeye aliyenacho, atapokea
zaidi, na yule asiyenacho, kutoka kwake vitachukuliwa
hata vile alivyonavyo.” 26 Na akasema, “Ufalme wa
Mungu umefananishwa na mtu aliyepanda mbegu
katika udongo. 27 Alipolala usiku na kuamka asubuhi,
na mbegu zikachipuka na kukua, ingawa hajui
ilivyotokea. 28 Dunia hutoa mbegu yenyewe; kwanza
majani, halafu maua, halafu mbegu zilizo komaa. 29
Na wakati mbegu itakapokua imeiva mara hupeleka
mundu, kwa sababu mavuno yamewadia.” 30 Na
akasema, “tuufananishe ufalme wa Mungu na kitu
gani, au tutumie mfano gani kuuelezea? 31 Ni kama
mbegu ya haradali, ambapo ilipopandwa ni ndogo
sana kuliko mbegu zote duniani. 32 Hata, wakati
imepandwa, inakuana kuwa kubwa zaidi ya mimea
yote ya bustani, na inafanya matawi makubwa, hata
ndege wa mbinguni huweza kufanya viota vyao
kwenye kivuli chake.” 33 Kwa mifano mingi alifundisha
na alisema neno kwao, kwa kadiri walivyoweza
kuelewa, 34 na hakusema nao bila mifano. Lakini
wakati alipokuwa peke yake, akawaelezea kila kitu
wanafunzi wake. 35 Katika siku hiyo, wakati wa
jioni ulipowadia, akasema kwao, “Twendeni upande
wa pili”. 36 Hivyo wakauacha umati, wakamchukua
Yesu, wakati huo tayari alikuwa ndani ya mtumbwi.
Mitumbwi mingine ilikuwa pamoja naye. 37 Na upepo
mkali wa dhoruba na mawimbi yalikuwa yakiingia
ndani ya mtumbwi na mtumbwi tayali ulikuwa umejaa.
38 Lakini Yesu mwenyewe alikuwa kwenye shetri,
amelala kwenye mto. Wakamwamsha, wakisema,
“Mwalimu, haujali sisi tunakufa?” 39 Na akaamka,
akaukemea upepo na akaiambia bahari, “‘Iwe shwari,
amani”. Upepo ukakoma, na kulikuwa na utulivu
mkubwa. 40 Na akasema kwao, “Kwa nini mnaogopa?
Je hamna imani bado?” 41 Walijawa na hofu kubwa
ndani yao na wakasemezana wao kwa wao, “Huyu
ni nani tena, kwa sababu hata upepo na bahari vya
mtii?”.

5 Walikuja mpaka upande mwingine wa bahari,
katika mkoa wa Gerasi 2 Na ghafla wakati Yesu
alipokuwa akitoka nje ya mtumbwi, mtu mwenye roho
chafu alikuja kwake kutoka makaburini. 3 Mtu huyu
aliishi makaburini. Hakuna aliyeweza kumzuia zaidi,
hakuna hata kwa minyororo. 4 Alikuwa amefungwa
nyakati nyingi kwa pingu na minyororo. Aliikata
minyororo na pingu zake zilivunjwa. Hakuna hata
mmoja aliyekuwa na nguvu za kumshinda. 5 Usiku
na mchana akiwa makaburini na milimani, alilia
na kujikata yeye mwenyewe kwa mawe makali. 6
Alipomwona Yesu kwa mbali, alikimbilia kwake na
kuinama mbele yake. 7 Alilia kwa sauti kuu, “Wataka
nikufanyie nini, Yesu, Mwana wa Mungu aliye Juu
sana? Ninakusihi kwa Mungu mwenyewe, usinitese.”
8 Kwa kuwa alikuwa amemwambia, “Mtoke mtu huyu,
wewe roho mchafu.” 9 Naye alimwuliza, “Jina lako ni
nani?” Naye alimjibu, “Jina langu ni Legion, kwa kuwa
tuko wengi.” 10 Alimsihi tena na tena asiwapeleke nje
ya mkoa. 11 Sasa kundi kubwa la nguruwe lilikuwa
likilishwa juu ya kilima, 12 nao walimsihi, wakisema,
“Tutume kwa nguruwe; tuingie ndani yao.” 13 Hivyo
aliwaruhusu; roho wachafu waliwatoka na kuingia
ndani ya nguruwe, nao walikimbilia chini ya kilima
mpaka baharini, na karibia nguruwe elfu mbili walizama
baharini. 14 Na wale waliokuwa wakiwalisha nguruwe

walikimbia na kutoa taarifa ya kilichotokea katika mji
na katika nchi. Ndipo watu wengi walitoka kwenda
kuona kilichotokea. 15 Ndipo walikuja kwa Yesu na
walimwona mtu aliyepagawa na pepo—aliyekuwa
na Jeshi—amekaa chini, amevikwa, na akiwa katika
akili yake timamu, nao waliogopa. 16 Wale waliokuwa
wameona kilichotokea kwa mtu aliyekuwa amepagawa
na pepo waliwaambia kilichotokea kwake na pia
kuhusu nguruwe. 17 Nao walianza kumsihi aondoke
katika mkoa wao. 18 Na alipokuwa akiingia ndani ya
mtumbwi, mtu aliyekuwa amepagawa na mapepo
alimsihi kwamba aende pamoja naye. 19 Lakini
hakumruhusu, lakini alimwambia, “Nenda nyumbani
kwako na kwa watu wako, na uwaambie alikufanyia
Bwana, na rehema aliyokupa.” 20 Hivyo alienda
na alianza kutangaza mambo makuu ambayo Yesu
amefanya kwake katika Dekapoli, na kila mmoja
alistaajabu. 21 Na wakati Yesu alipovuka tena
upande mwingine, ndani ya mtumbwi, umati mkubwa
ulikusanyika kumzunguka, alipokuwa kando ya bahari.
22 Na mmoja wa kiongozi wa sinagogi, aliyeitwa Yairo,
alikuja, na alipomwona, alianguka miguuni pake.
23 Akamsihi zaidi na zaidi, akisema, “Binti yangu
mdogo anakaribia kufa. Ninakusihi, njoo na uweke
mikono yako juu yake ili kwamba aweze kupata
afya na kuishi.” 24 Hivyo alikwenda pamoja naye,
na umati mkubwa ulimfuata nao walimzonga karibu
wakimzunguka. 25 Kulikuwa na mwanamke ambaye
damu yake ilikuwa imetoka kwa miaka kumi na miwili.
26 Aliteseka vya kutosha chini ya matabibu wengi
na alitumia kila kitu alichokuwa nacho. Hata hivyo
hakusaidika kwa chochote, lakini badala yake alizidi
kuwa na hali mbaya. 27 Alisikia habari kuhusu Yesu.
Hivyo alikuja nyuma yake wakati alipokuwa akitembea
ndani ya umati, naye aliligusa vazi lake. 28 Kwa kuwa
alisema, “Kama nikiyagusa mavazi yake tu, nitakuwa
mzima.” 29 Alipomgusa, kutokwa damu kulikoma, na
alijisikia katika mwili wake kwamba aliponywa kutoka
kwenye mateso yake. 30 Na ghafla Yesu aligundua
ndani yake mwenyewe kwamba nguvu zimemtoka.
Na aligeuka huku na huku katika umati wa watu na
kuuliza, “Ni nani aliyeligusa vazi langu?” 31 Wanafunzi
wake walimwambia, “Unaona umati huu umekusonga
ukikuzunguka, nawe wasema, 'Ni nani aliyenigusa?'”
32 Lakini Yesu alitazama huku na huku kuona ambaye
aliyekuwa amefanya hili. 33 Mwanamke, akijua
kilichotokea kwake, aliogopa na kutetemeka. Alikuja
na alianguka chini mbele yake na kumwambia ukweli
wote. 34 Alisema kwake, “Binti, imani yako imekufanya
uwe mzima. Enenda kwa amani na uponywe kutoka
kwenye ugonjwa wako.” 35 Alipokuwa akizungumza,
baadhi ya watu walikuja kutoka kwa kiongozi wa
Sinagogi, wakisema, “Binti yako amekufa. Kwa nini
kuendelea kumsumbua mwalimu?” 36 Lakini Yesu
aliposikia ambacho walikisema, alimwambia kiongozi
wa Sinagogi, “Usiogope. Amini tu.” 37 Hakumruhusu
yeyote kuongozana naye, isipokuwa Petro, Yakobo,
na Yohana, ndugu yake Yakobo. 38 Walikuja nyumbani
kwa kiongozi wa Sinagogi naye aliona vurugu, kulia
kwingi na kuomboleza. 39 Alipoingia nyumbani,
aliwaambia, “Kwa nini mmesikitika na kwa nini mnalia?
Mtoto hajafa bali amelala.” 40 Walimcheka, lakini
yeye, aliwatoa wote nje, alimchukua baba wa mtoto
na mama na wale waliokuwa pamoja naye, na aliingia
ndani alimokuwa mtoto. 41 Aliuchukua mkono wa
mtoto na alimwambia, “Talitha koum,” ambayo ni
kusema, “Binti mdogo, nakuambia, amka.” 42 Ghafla
mtoto aliamka na kutembea (kwa kuwa alikuwa na
umri wa miaka kumi na miwili). Na ghafla walishikwa
na mshangao mkubwa. 43 Aliwaamuru kwa nguvu
kwamba hakuna yeyote anapaswa kujua kuhusu hili.
Na aliwaambia wampatie yule binti chakula.

6 Na akaondoka hapo na kwenda mjini kwao,
na wanafunzi wake wakamfuata. 2 Sabato
ilipofika, alianza kufundisha katika Sinagogi. Watu
wengi walimsikia na wakashangazwa. Wakasema,
“Amepata wapi mafundisho haya?” “Ni hekima gani
hii aliyopewa?” “Anatendaje miujiza hii kwa mikono
yake?” 3 “Je huyu si yule seremala, mwana wa
Mariamu na ndugu yao kina Yakobo, Yose, Yuda
na Simioni? Je dada zake si wanaishi papa hapa
pamoja nasi?” Na hawakufurahishwa na Yesu. 4
Yesu akawaambia, “Nabii hakosi heshima, isipokuwa
katika mji wake na miongoni mwa ndugu zake na
nyumbani mwake.” 5 Hakuweza kutenda miujiza
hapo, ila aliwawekea mikono wagonjwa wachache
akawaponya. 6 Alishangazwa sana kwa sababu
ya kutokuamini kwao. Kisha alivitembelea vijiji vya
jirani akifundisha. 7 Aliwaita wale wanafunzi kumi
na wawili akaanza kuwatuma wawili wawili. Aliwapa
mamlaka juu ya pepo wachafu, 8 na kuwaamuru
wasichukue chochote wanapokwenda isipokuwa

fimbo tu. Wasichukue mkate, wala mkoba, wala fedha
kibindoni; 9 lakini wavae viatu, na siyo kanzu mbili.
10 Na akawaambia, “Nyumba yoyote mtakayoingia,
kaeni hapo mpaka mtakapoondoka. 11 Na mji wowote
usipowapokea wala kuwasikiliza, ondokeni kwao,
kung'uteni mavumbi ya miguu yenu, iwe ushuhuda
kwao.” 12 Nao wakaenda wakitangaza watu watubu
na kuacha dhambi zao. 13 Waliwafukuza pepo wengi,
na waliwapaka mafuta wagonjwa na wakaponywa. 14
Mfalme Herode aliposikia hayo, kwa kuwa jina la Yesu
lilikuwa limejulikana sana. Baadhi walisema, “Yohana
mbatizaji amefufuka na kwa sababu hiyo, hii nguvu
ya miujiza inafanya kazi ndani yake.” 15 Baadhi yao
wakasema, “Huyu ni Eliya,” Bado wengine wakasema,
“Huyu ni nabii, kama mmoja wa wale manabii wa
zamani.” 16 Lakini Herode aliposikia haya akasema,
“Yohana, niliyemkata kichwa amefufuliwa.” 17 Maana
Herode mwenyewe aliagiza Yohana akamatwe na
alimfunga gerezani kwa sababu ya Herodia (mke wa
kaka yake Filipo) kwa sababu yeye alikuwa amemuoa.
18 Kwa maana Yohana alimwambia Herode, “Si halali
kumuoa mke wa kaka yako.” 19 Lakini Herodia
alianza kumchukia na alikuwa akitaka kumuua, lakini
hakuweza, 20 maana Herode alimwogopa Yohana;
alijua kwamba ni mwenye haki mtu mtakatifu, na
alimwacha salama. Na alipoendelea kumsikiliza
alihuzunika sana, lakini alifurahi kumsikiliza. 21
Hata ilipofika wakati mwafaka ikiwa imekaribia
siku ya kuzaliwa Herode akawaandalia moafisa
wake karamu, na makamanda, na viongozi wa
Galilaya. 22 Ndipo binti wa Herodia akaingia na
kucheza mbele yao, akamfurahisha Herode na wageni
walioketi wakati wa chakula cha jioni. Ndipo mfalme
akamwambia binti, “Niombe chochote unachotaka
nami nitakupa.” 23 Akamwapia na kusema, chochote
utakachoniomba, nitakupa, hata nusu ya ufalme
wangu.” 24 Akatoka nje akamuuliza mama yake,
“Niombe nini?” Akasema, “Kichwa cha Yohana
Mbatizaji.” 25 Na mara moja akaingia kwa mfalme
akaanza kusema, “Nataka unipatie ndani ya sahani,
kichwa cha Yohana Mbatizaji.” 26 Mfalme alisikitishwa
sana, lakini kwa sababu ya kiapo chake na kwa
ajili ya wageni, hakuweza kumkatalia ombi lake. 27
Hivyo, mfalme akatuma askari kati ya walinzi wake
na kuwaagiza kwenda kumletea kichwa cha Yohana.
Mlinzi alikwenda kumkata kichwa akiwa kifungoni. 28
Akakileta kichwa chake kwenye sahani na kumpatia
binti, na binti akampa mama yake. 29 Na wanafunzi
wake waliposikia hayo, walikwenda kuuchukua mwili
wake wakaenda kuuzika kaburini. 30 Na mitume,
walikusanyika pamoja mbele ya Yesu, wakamweleza
yote waliyofanya na waliyoyafundisha. 31 Naye
akawaambia, “Njooni wenyewe mahali pa faragha
na tupumzike kwa muda.” Watu wengi walikuwa
wanakuja na kuondoka, hata hawakupata nafasi
ya kula. 32 Hivyo wakapanda mashua wakaenda
mahali pa faragha peke yao. 33 Lakini waliwaona
wakiondoka na wengi wakawatambua, kwa pamoja
walikimbia kwa miguu kutoka miji yote, nao wakafika
kabla yao. 34 Walipofika pwani, aliona umati mkubwa
na akawahurumia, kwa sababu walikuwa kama
kondoo wasiokuwa na mchungaji. Na akaanza
kuwafundisha mambo mengi. 35 Muda ulipoendelea
sana, wanafunzi wakamjia wakamwambia,”Hapa
ni mahali pa faragha na muda umeendelea. 36
Uwaage waende miji ya jirani na vijiji ili wakajinunulie
chakula.” 37 Lakini akawajibu akisema, “Wapeni ninyi
chakula.” Wakamwambia, “Tunaweza kwenda na
kununua mikate yenye thamani ya dinari mia mbili na
kuwapa wale?” 38 Akawambia,” Mna mikate mingapi?
Nendeni mkaangalie.” walipopata wakamwambia,
“Mikate mitano na samaki wawili.” 39 Akawaamuru
watu waketi katika makundi juu ya majani mabichi. 40
Wakawaketisha katika makundi; makundi ya mamia
kwa hamsini. 41 Kisha akachukua mikate mitano na
samaki wawili, na kutazama mbinguni, akaibariki kisha
akawapa wanafunzi waweke mbele ya umati. Na kisha
aligawa samaki wawili kwa watu wote. 42 Walikula
wote hadi wakatosheka. 43 Walikusanya vipande vya
mikate iliyobaki, Vikajaa vikapu kumi na viwili, na
pia vipande vya samaki. 44 Na walikuwa wanaume
elfu tano waliokula mikate. 45 Mara akawaambia
wapande kwenye mashua waende sehemu nyingine,
hadi Bethsaida, wakati Yeye akiwaaga makutano.
46 Walipokuwa wamekwisha kuondoka, akaenda
mlimani kuomba. 47 Kulipokuwa jioni, na mashua yao
wakati huo ikiwa katikati ya bahari, naye alikuwa peke
yake nchi kavu. 48 Na aliwaona wakitaabika kupiga
makasia kwa sababu upepo uliwazuia. Ilipokaribia
asubuhi akawaendea, akitembea juu ya maji, na
alitaka kuwapita. 49 Lakini walipomwona anatembea
juu ya maji, wakaingiwa na wasiwasi wakidhani

ni mzimu hata wakapiga kelele. 50 kwa sababu
walimwona wakajawa na hofu. Mara akasema nao
akawaambia, “Muwe wajasiri! ni mimi! Msiwe na
hofu.” 51 Akaingia ndani ya mashua, na upepo
ukaacha kuvuma, nao wakamshangaa kabisa. 52
Hivyo hawakuwa wameelewa maana ya ile mikate.
Maana akili zao zilikuwa na uelewa mdogo. 53 Nao
walipovuka ng'ambo, walifika nchi ya Genesareti
mashua ikatia nanga. 54 Walipotoka nje ya mashua,
mara wakamtambua. 55 Wakakimbia kutangaza katika
mkoa mzima na wakaanza kuwaleta wagonjwa kwa
machela, kila waliposikia anakuja. 56 Popote alipoingia
katika vijiji, au mjini, au katika nchi, waliwaweka
wagonjwa mahali pa soko, na wakamsihi awaruhusu
kugusa pindo la vazi lake. Na wote waliomgusa
waliponywa.

7 Mafarisayo na baadhi ya waandishi ambao
walikuwa wametokea Yerusalemu walikusanyika
kumzunguka yeye. 2 Na waliona kuwa baadhi
ya wanafunzi wake walikula mkate kwa mikono
najisi; ambayo haikuoshwa. 3 (kwa Mafarisayo na
Wayahudi wote hawali mpaka wameosha mikono
yao vizuri; wanashikilia utamaduni wa wazee. Wakati
4 Mafarisayo wanaporudi kutoka mahali pa soko,
hawali mpaka wameoga kwanza. Na kuna sheria
zingine ambazo wanazifuata kabisa, ikiwa ni pamoja
na kuosha vikombe, masufuria, vyombo vya shaba,
na hata viti vinavyotumika wakati wa chakula.) 5
Mafarisayo na waandishi walimuuliza Yesu, “Kwa
nini wanafunzi wako hawaishi kulingana na tamaduni
za wazee, kwani wanakula mkate pasipo kunawa
mikono?” 6 Lakini yeye aliwaambia, “Isaya alitabiri
vizuri kuhusu ninyi wanafiki, aliandika, 'Watu hawa
wananiheshimu kwa midomo yao, lakini mioyo yao
iko mbali na mimi. 7 Wananifanyia ibaada zisizo na
maana, wakifundisha sheria za wanadamu kama
mapokeo yao.' 8 Mmeiacha sheria ya Mungu na
kushikilia kwa wepesi tamaduni za wanadamu.” 9
Na akasema kwao, “Mmeikataa amri ya Mungu kwa
urahisi ili kwamba mtunze tamaduni zenu! 10 Kwa
kuwa Musa alisema, 'mheshimu baba yako na mama
yako,' na 'Yeye asemaye mabaya juu ya baba yake au
mama yake hakika atakufa.' 11 Lakini mnasema, 'kama
mtu akisema kwa baba yake au mama, “Msaada
wowote ambao mngepokea kutoka kwangu ni hazina
ya Hekalu,”' (hiyo ni kusema kwamba, 'imetolewa
kwa Mungu') 12 hivyo haumruhusu kufanya jambo
lolote kwa ajili ya baba au mama yake. 13 Mnaifanya
amri ya Mungu kuwa bure kwa kuleta tamaduni zenu.
Na mambo mengi ya jinsi hiyo mnayoyafanya.” 14
Aliwaita makutano tena na kuwaambia, “Mnisikilize
mimi, ninyi nyote, na mnielewe. 15 Hakuna chochote
kutoka nje ya mtu ambacho chaweza kumchafua
mtu kiingiapo kwake. Bali ni kile kimtokacho mtu
ndicho kimchafuacho. 16 (Zingatia: mstari huu,
“kama mtu yeyote ana masikio ya kusikia, na asikie”
haumo kwenye nakala za kale). 17 Yesu alipowaacha
makutano na kuingia nyumbani, wanafunzi wake
wakamwuliza kuhusu mfano huo. 18 Yesu akasema,
“Na ninyi pia bado hamjaelewa? Hamuoni kwamba
chochote kimuingiacho mtu hakiwezi kumchafua, 19
kwa sababu hakiwezi kwenda kwenye moyo wake,
lakini kinaingia katika tumbo lake na kisha kinapita
kwenda chooni.” Kwa maelezo haya Yesu alivifanya
vyakula vyote kuwa safi. 20 Alisema, “Ni kile ambacho
kinamtoka mtu ndicho kimchafuacho. 21 Kwa kuwa
hutoka ndani ya mtu, nje ya moyo, hutoka mawazo
maovu, zinaa, wizi, mauaji, 22 uasherati, tamaa
mbaya, uovu, udanganyifu, kujamiiana, wivu, kashfa,
majivuno, ujinga. 23 Maovu haya yote yanatoka ndani,
ndiyo yale yamchafuayo mtu.” 24 Aliamka kutoka
pale na kuondoka kwenda katika mkoa wa Tiro na
Sidoni. Aliingia ndani na hakutaka mtu yeyote ajue
kuwa alikuwa hapo, lakini haikuwezekana kumficha.
25 Lakini ghafla mwanamke, ambaye mtoto wake
mdogo alikuwa na roho mchafu, alisikia habari zake,
akaja, na akaanguka miguuni pake. 26 Mwanamke
huyo alikuwa Myunani, wa kabila la Kifoeniki. Alimsihi
yeye amfukuze pepo kutoka kwa binti yake. 27 Yesu
akamwambia mwanamke, “Waache watoto walishwe
kwanza, kwa kuwa sio sawa kuuchukua mkate wa
watoto na kuwatupia mbwa.” 28 Lakini mwanamke
akamjibu na kusema, “Ndiyo Bwana, hata mbwa
chini ya meza hula mabaki ya chakula cha watoto.”
29 Akamwambia, “Kwa kuwa umesema hivi, uko
huru kwenda. Pepo ameshamtoka binti yako.” 30
Mwanamke alirudi nyumbani kwake na akamkuta binti
yake amelala kitandani, na pepo alikuwa amemtoka.
31 Yesu alitoka tena nje ya mkoa wa Tiro na kupitia
Sidoni kuelekea Bahari ya Galilaya mpaka kanda ya
Dikapolisi. 32 Na wakamletea mtu aliyekuwa kiziwi na
alikuwa hawezi kuzungumza vizuri, walimsihi Yesu

aweke mikono juu yake. 33 Alimtoa nje ya kusanyiko
kwa siri, na akaweka vidole vyake kwenye masikio
yake, na baada ya kutema mate, aligusa ulimi wake.
34 Alitazama juu mbinguni, akahema na kumwambia,
“Efata,” hiyo ni kusema “funguka!” 35 Na muda ule
ule masikio yakafunguka, na kilichokuwa kimezuia
ulimi kiliharibiwa na akaweza kuongea vizuri. 36 Na
aliwaamuru wasimwambie mtu yeyote. Lakini kadri
alivyowaamuru, ndivyo walivyotangaza habari hizo
kwa wingi. 37 Hakika walishangazwa, na kusema,
“Amefanya kila kitu vizuri. Hata amewafanya viziwi
kusikia na mabubu kuongea.”

8 Katika siku hizo, kulikuwa tena na umati mkubwa,
na hawakuwa na chakula. Yesu akawaita wanafunzi
wake akawaambia, 2 “Ninauhurumia umati huu,
wameendelea kuwa nami kwa siku tatu na hawana
chakula. 3 Nikiwatawanya warudi majumbani kwao
bila kula wanaweza wakazimia njiani kwa njaa. Na
baadhi yao wametoka mbali sana.” 4 Wanafunzi
wake wakamjibu, “Tutapata wapi mikate ya kutosha
kuwashibisha watu hawa katika eneo hili lililoachwa?”
5 Akawauliza, “mna vipande vingapi vya mikate?”
Wakasema, “Saba”. 6 Aliuamuru umati ukae chini.
Akachukua mikate saba, akamshukuru Mungu, na
kuivunja. Akawapa wanafunzi wake waiweke mbele
yao, nao wakaiweka mbele ya umati. 7 Pia walikuwa
na samaki wadogo wachache, na baada ya kushukuru,
aliwaamuru wanafunzi wake wawagawie hivi pia. 8
Walikula na wakatosheka. Na walikusanya vipande
vilivyo baki, vikapu vikubwa saba. 9 Walikaribia watu
elfu nne. Na aliwaacha waende. 10 Mara aliingia
kwenye mashua na wanafunzi wake, na wakaenda
katika ukanda ya Dalmanuta. 11 Kisha Mafarisayo
walitoka nje na kuanza kubishana naye. Walitaka
awape ishara kutoka mbinguni, kwa kumjaribu. 12
Akatafakari kwa kina moyoni mwake akasema, “Kwa
nini kizazi hiki kinatafuta ishara? Nawaambia ninyi
kweli, hakuna ishara itakayotolewa kwa kizazi hiki.”
13 Kisha akawaacha, akaingia ndani ya mashua tena,
akaondoka kuelekea upande mwingine. 14 Wakati huo
wanafunzi walisahau kuchukua mikate. Hawakuwa
na mikate zaidi ya kipande kimoja kilichokuwa
kwenye mashua. 15 Aliwaonya na kusema, “Muwe
macho na mjilinde dhidi ya chachu ya Mafarisayo na
chachu ya Herode. 16 Wanafunzi wakasemezana
wao kwa wao, “Ni kwa sababu hatuna mikate.”
17 Yesu alilitambua hili, na akawaambia, “Kwa
nini mnasemezana kuhusu kutokuwa na mikate?
Hamjajua bado? Hamuelewi? Mioyo yenu imekuwa
miepesi? 18 Mna macho, hamuoni? Mna masikio,
hamsikii? Hamkumbuki? 19 Nilipoigawanya mikate
mitano kwa watu elfu tano, mlichukua vikapu vingapi
vilivyo jaa vipande vya mikate?” Wakamjibu, “kumi
na mbili.” 20 “Na nilipoigawanya mikate saba kwa
watu elfu nne, mlichukua vikapu vingapi?” 21
Wakasema, “Saba.” Akawaambia, “Bado hamuelewi?”
22 Wakaja Bethsaida. Watu hao walimleta kwa Yesu
mtu kipofu na wakamsihi Yesu amguse. 23 Yesu
akamshika kwa mkono yule kipofu, na kumwongoza
nje ya kijiji. Alipotema mate juu ya macho yake na
kunyosha mikono yake juu yake, alimuuliza, “Unaona
chochote?” 24 Alitazama juu na kusema, “Naona
watu wanaonekana kama miti inatembea.” 25 Ndipo
akanyosha tena mikono yake juu ya macho yake, mtu
yule akafungua macho yake, aliona tena, na akaona
kila kitu vizuri. 26 Yesu alimwacha aende nyumbani
na akamwambia, “Usiingie mjini.” 27 Yesu aliondoka
na wanafunzi wake kwenda vijiji vya Kaiseria ya Filipi.
Wakiwa njiani aliwauliza wanafunzi, “Watu wanasema
mimi ni nani?” 28 Wakamjibu wakasema, “Yohana
mbatizaji. Wengine wanasema, 'Eliya' na wengine,
'Mmoja wa Manabii.” 29 Akawauliza, “Lakini ninyi
mnasema mimi ni nani?” Petro kamwambia, “Wewe ni
Kristo.” 30 Yesu akawaonya wasimwabie mtu yeyote
kumuhusu Yeye. 31 Na akaanza kuwafundisha ya
kuwa Mwana wa Adamu lazima ateseke kwa mambo
mengi, na atakataliwa na viongozi na makuhani
wakuu, na waandishi, na atauawa, na baada ya siku
tatu atafufuka. 32 Alisema haya kwa uwazi. Ndipo
Petro akamchukua pembeni na akaanza kumkemea.
33 Lakini Yesu aligeuka na kuwatazama wanafunzi
wake na akamkemea Petro na kusema, “Pita nyuma
yangu Shetani! Hujali mambo ya Mungu, isipokuwa
mambo ya watu.” 34 Kisha akauita umati na wanafunzi
wake pamoja, na kuwaambia, “Kama kuna mtu
anataka kunifuata, ajikane mwenyewe, achukue
msalaba wake, na anifuate. 35 Kwa kuwa yeyote
anayetaka kuyaokoa maisha yake atayapoteza, na
yeyote atakayepoteza maisha yake kwa ajili yangu na
kwa ajili ya injili, atayaokoa. 36 Inamfaidia nini mtu,
kupata ulimwengu wote, na kisha kupata hasara ya
maisha yake? 37 Mtu anaweza kutoa nini badala ya

maisha yake? 38 Yeyote anioneaye aibu na maneno
yangu katika kizazi hiki cha wazinzi na kizazi cha
wenye dhambi, Mwana wa Adamu atamwonea aibu
atakapokuja katika ufalme wa Baba yake pamoja na
malaika watakatifu.

9 Na alisema kwao, “Hakika nasema kwenu, baadhi
yenu kuna watu waliosimama hapa hawataonja
mauti kabla ya kuuona ufalme wa Mungu ukija kwa
nguvu.” 2 Na baada ya siku sita, Yesu aliwachukua
Petro, Yakobo na Yohana pamoja naye mlimani, pekee
yao. Ndipo alianza kubadilika mbele yao. 3 Mavazi
yake yakaanza kung'aa sana, meupe zaidi, meupe
kuliko mng'arishaji yeyote duniani. 4 Ndipo Eliya
pamoja na Musa walitokea mbele yao, na walikuwa
wakiongea na Yesu. 5 Petro alijibu akamwambia
Yesu, “Mwalimu, ni vyema sisi kuwa hapa, na tujenge
vibanda vitatu, kimoja kwa ajili yako, kimoja kwa
ajili Musa na kingine kwa ajili ya Eliya.” 6 (Kwa
kuwa hakujua nini cha kusema, waliogopa sana.) 7
Wingu lilitokea na kuwafunika. Ndipo sauti ikatoka
mawinguni ikisema, “Huyu ni mwanangu mpendwa.
Msikieni yeye.” 8 Ghafla, walipokuwa wakitazama,
hawakumuona yeyote pamoja nao, isipokuwa Yesu
tu. 9 Walipokuwa wanateremka kutoka mlimani,
aliwaamuru kutokumwambia mtu yeyote yale yote
waliyoyaona, mpaka Mwana wa Adamu atakapofufuka
kutoka kwa wafu. 10 Ndipo waliyatunza mambo
wao wenyewe. Lakini walijadiliana wao kwa wao
ni nini maana yake “kufufuliwa kutoka kwa wafu”
11 Walimwuliza Yesu,”Kwa nini waandishi husema
lazima Eliya aje kwanza?” 12 Akawaambia, “hakika
Eliya atakuja kwanza kuokoa vitu vyote. Kwa nini
imeandikwa Mwana wa Adamu lazima apate mateso
mengi na achukiwe? 13 Lakini nasema kwenu Eliya
alikwisha kuja, na walimfanya kama walivyopenda,
kama vile maandiko yasemavyo kuhusu yeye.”
14 Na waliporudi kwa wanafunzi, waliona kundi
kubwa limewazunguka na Masadukayo walikuwa
wanabishana nao. 15 Na mara walipomwona, kundi
lote lilishangaa na kumkimbilia kumsalimia. 16
Aliwauliza wanafunzi wake, “Mnabishana nao juu ya
nini?” 17 Mmoja wao katika kundi alimjibu, “Mwalimu,
nilimleta mwanangu kwako; ana roho chafu ambayo
humfanya asiweze kuongea, 18 na humsababishia
kutetemeka na kumwangusha chini, na kutoka povu
mdomoni na kusaga meno na kukakamaa. Niliwaomba
wanafunzi wako kumtoa pepo, lakini hawakuweza.
19 Aliwajibu, “Kizazi kisichoamini, nitakaa nanyi kwa
muda gani? Nitachukuliana nanyi hadi lini? Mleteni
kwangu.” 20 Walimleta mtoto wake. Roho mchafu
alipomwona Yesu, ghafla ilimtia katika kutetemeka.
Mvulana alianguka chini na kutoa povu mdomoni.
21 Yesu alimwuliza baba yake, “Amekuwa katika
hali hii kwa muda gani?” Baba alisema, “Tangu
utoto. 22 Mara nyingine huanguka katika moto au
kwenye maji, na kujaribu kumwangamiza. Kama
unaweza kufanya chochote tuhurumie na utusaidie.”
23 Yesu alimwambia, “Kama uko tayari? Kila kitu
kinawezekana kwa yeyote aaminiye.” 24 Ghafla
baba wa mtoto alilia na kusema, “Naamini! Nisaidie
kutokuamini kwangu.” 25 Wakati Yesu alipoona
kundi linakimbilia kwao, alimkemea roho mchafu na
kusema, “wewe roho bubu na kiziwi, nakuamuru
mwache, usiingie kwake tena.” 26 Alilia kwa nguvu
na kumhangaisha mtoto na roho alimtoka. Mtoto
alionekana kama amekufa, Ndipo wengi walisema,
“Amekufa,” 27 Lakini Yesu alimchukua kwa mkono
akamwinua, na mtoto alisimama. 28 Wakati Yesu
alipoingia ndani, wanafunzi wake walimwuliza faragha,
“Kwa nini hatukuweza kumtoa?” 29 Aliwaambia, “kwa
namna hii hatoki isipokuwa kwa maombi.” 30 Walitoka
pale na kupitia Galilaya. Hakutaka mtu yeyote ajue
walipo, 31 kwa kuwa alikuwa anafundisha wanafunzi
wake. Aliwaambia, “Mwana wa Adamu atafikishwa
mikononi mwa watu, na watamuua. Atakapokuwa
amekufa, baada ya siku tatu atafufuka tena.” 32
Lakini hawakuelewa maelezo haya, na waliogopa
kumwuliza. 33 Ndipo walifika Karperinaumu. Wakati
akiwa ndani ya nyumba aliwauliza, "Mlikuwa mnajadili
nini njiani”? 34 Lakini walikuwa kimya. Kwani walikuwa
wanabishana njiani kwamba nani alikuwa mkubwa
zaidi. 35 Alikaa chini akawaita kumi na wawili pamoja,
na alisema nao, “Kama yeyote anataka kuwa wa
kwanza, ni lazima awe wa mwisho na mtumishi wa
wote.” 36 Alimchukua mtoto mdogo akamweka katikati
yao. Akamchukua katika mikono yake, akasema, 37
“Yeyote ampokeaye mtoto kama huyu kwa jina langu,
pia amenipokea mimi, na ikiwa mtu amenipokea,
hanipokei mimi tu, lakini pia aliyenituma.” 38 Yohana
alimwambia, “Mwalimu tulimwona mtu anatoa pepo
kwa jina lako na tukamzuia, kwa sababu hatufuati.”
39 Lakini Yesu alisema, “Msimzuie, kwa kuwa hakuna

atakayefanya kazi kubwa kwa jina langu na ndipo
baadaye aseme neno baya lolote juu yangu. **40**
Yeyote asiyekuwa kinyume nasi yuko upande wetu. **41**
Yeyote atakayekupa kikombe cha maji ya kunywa kwa
sababu uko na Kristo, kweli nawaambia, hatapoteza
thawabu yake. **42** Yeyote anayewakosesha hawa
wadogo waniaminio mimi, ingekuwa vyema kwake
kufungiwa jiwe la kusagia shingoni na kutupwa
baharini. **43** Kama mkono wako ukikukosesha ukate.
Ni heri kuingia katika uzima bila mkono kuliko kuingia
kwenye hukumu ukiwa na mikono yote. Katika moto
"usiozimika". **(Geenna g1067)** **44** (Zingatia: Mstari hii,
"Mahali ambapo funza hawafi na moto usiozimika."
haumo katika nakala za kale). **45** Kama mguu wako
ukikukosesha, ukate. Ni vyema kwako kuingia uzimani
ukiwa kilema, kuliko kutupwa hukumuni na miguu
miwili. **(Geenna g1067)** **46** (Zingatia: Mstari huu, "Mahali
ambapo funza hawafi na moto usioweza kuzimika"
haumo kwenye nakala za kale). **47** Kama jicho lako
likikukosesha ling'oe. Ni vyema kwako kuingia katika
Ufalme wa Mungu ukiwa na jicho moja, kuliko kuwa
na macho mawili na kutupwa kuzimu. **(Geenna g1067)** **48**
Mahali palipo na funza wasiokufa, na moto usiozimika.
49 Kwa kuwa kila mmoja atakolezwa na moto. **50**
Chumvi ni nzuri, kama chumvi ikipoteza ladha yake,
utaifanyaje iwe na ladha yake tena? Muwe na chumvi
miongoni mwenu wenyewe, na muwe na amani kwa
kila mmoja."

10 Yesu aliondoka eneo hilo na akaenda katika
mkoa wa Uyahudi na eneo la mbele ya Mto
Yorodani, na makutano walimfuata tena. Aliwafundisha
tena, kama ilivyokuwa kawaida yake kufanya. **2**
Na Mafarisayo walikuja kumjaribu na wakamuuliza,
"Ni halali kwa mwanamume kuachana na mke
wake?" **3** Yesu akawajibu, "Musa aliwaamuru nini?"
4 Wakasema, "Musa aliruhusu kuandika cheti cha
kuachana na kisha kumfukuza mwanamke." **5** "Ni
kwa sababu ya mioyo yenu migumu ndiyo maana
aliwaandikia sheria hii," Yesu aliwaambia. **6** "Lakini
kutoka mwanzo wa uumbaji, 'Mungu aliwaumba
mwanamume na mwanamke.' **7** Kwa sababu hii
mwanamume atamwacha baba yake na mama yake
na ataungana na mke wake, **8** na hao wawili
watakuwa mwili mmoja; Kwa kuwa si wawili tena,
bali mwili mmoja. **9** Kwa hiyo alichokiunganisha
Mungu, mwanadamu asikitenganishe." **10** Walipokuwa
ndani ya nyumba, wanafunzi wake wakamwuliza tena
kuhusu hili. **11** Akawaambia, "Yeyote amwachaye mke
wake na kumwoa mwanamke mwingine, anafanya
uzinzi dhidi yake. **12** Mwanamke naye akimwacha
mme wake na kuolewa na mwanamme mwingine,
anafanya uzinzi." **13** Nao walimletea watoto wao
wadogo ili awaguse, lakini wanafunzi wakawakemea.
14 Lakini Yesu alipotambua hilo, hakufurahishwa nalo
kabisa akawaambia, "Waruhusuni watoto wadogo
waje kwangu, na msiwazuie, kwa sababu walio
kama hawa ufalme wa Mungu ni wao. **15** Ukweli
nawaambia, yeyote asiyeupokea ufalme wa Mungu
kama mtoto mdogo hakika hawezi kuingia katika
ufalme wa Mungu. **16** Kisha akawachukua watoto
mikononi mwake na akawabariki akiwawekea mikono
yake juu yao. **17** Na alipoanza safari yake mtu
mmoja alimkimbilia na akapiga magoti mbele yake,
akamwuliza, "Mwalimu Mwema, nifanye nini ili niweze
kurithi uzima ya milele?" **(aiōnios g166)** **18** Na Yesu
akasema, "Kwa nini unaniita mwema? Hakuna aliye
mwema, isipokuwa Mungu peke yake. **19** Unazijua
amri: 'Usiue, usizini, usiibe, usishuhudie uongo,
usidanganye, mheshimu baba na mama yako'." **20** Mtu
yule akasema, "Mwalimu, haya yote nimeyatii tangu
nikiwa kijana." **21** Yesu alimwangalia na kumpenda.
Akawambia, "Unapungukiwa kitu kimoja. Unapaswa
kuuza vyote ulivyo navyo na uwape masikini, na
utakuwa na hazina mbinguni. Ndipo uje unifuate."
22 Lakini alikata tamaa kwa sababu ya maelezo
haya; aliondoka akiwa mwenye huzuni, kwa kuwa
alikuwa na mali nyingi. **23** Yesu akatazama pande
zote na kuwaambia wanafunzi wake, "Ni jinsi gani
ilivyo vigumu kwa tajiri kuingia katika ufalme wa
Mungu! **24** Wanafunzi walishangazwa kwa maneno
haya. Lakini Yesu akawaambia tena, "Watoto, ni jinsi
gani ilivyo vigumu kuingia katika ufalme wa Mungu! **25**
Ni rahisi kwa ngamia kupita kwenye tundu la sindano,
kuliko mtu tajiri kuingia katika ufalme wa Mungu."
26 Walishangazwa sana na wakasemezana, "Hivyo
nani ataokoka" **27** Yesu akawaangalia na kusema,
"Kwa binadamu haiwezekani, lakini sio kwa Mungu.
Kwa kuwa katika Mungu yote yanawezekana." **28**
"Petro akaanza kuzungumza naye, "Angalia tumeacha
vyote na tumekufuata." **29** Yesu akasema, "Ukweli
nawaambia ninyi, hakuna aliyeacha nyumba, au
kaka, au dada, au mama, au baba, au watoto,

au ardhi, kwa ajili yangu, na kwa ajili ya Injili, **30** ambaye hatapokea mara mia zaidi ya sasa hapa duniani: nyumba, kaka, dada, mama, watoto, na ardhi, kwa mateso, na ulimwengu ujao, uzima wa milele. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa mwisho na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza." **32** Walipokuwa njiani, kwenda Yerusalemu, Yesu alikuwa amewatangulia mbele yao. Wanafunzi walishangaa, na wale waliokuwa wanafuata nyuma waliogopa. Ndipo Yesu akawatoa pembeni tena wale kumi na wawili na akaanza kuwaambia ambacho kitamtokea hivi karibuni: **33** "Tazama, tunakwenda mpaka Yerusalemu, na Mwana wa Adamu atafikishwa kwa makuhani wakuu na waandishi. Watamhukumu afe na watamtoa kwa watu wa Mataifa. **34** Watamdhihaki, watamtemea mate, watampiga fimbo, na watamwua. Lakini baada ya siku tatu atafufuka." **35** Yakobo na Yohana, wana wa Zebedayo, walikuja kwake na kusema, "Mwalimu, tunakuhitaji utufanyie chochote tukuombacho." **36** Aliwaambia, "Mnataka niwatendee nini?" **37** Wakasema, "Turuhusu tukae nawe katika utukufu wako, mmoja katika mkono wako wa kuume na mwingine mkono wako wa kushoto." **38** Lakini Yesu aliwajibu, "Hamjui mnachoomba. Mnaweza kukinywea kikombe ambacho nitakiywea au kustahimili ubatizo ambao nitabatizwa?" **39** Wakamwambia, "Tunaweza" Yesu akawaambia, "Kikombe nitakachokinywea, mtakinywea. Na ubatizo ambao kwao nimebatizwa, mtaustahimili. **40** Lakini atakayekaa mkono wangu wa kuume au mkono wangu wa kushoto sio mimi wa kutoa, lakini ni kwa wale ambao kwao imekwisha andaliwa." **41** Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia haya, wakaanza kuwakasirikia Yakobo na Yohana. **42** Yesu akawaita kwake na kusema, "Mnajua kuwa wale wanaodhaniwa kuwa watawala wa watu wa Mataifa huwatawala, na watu wao mashuhuri huwaonyesha mamlaka juu yao." **43** Lakini haipaswi kuwa hivi kati yenu. Yeyote atakaye kuwa mkubwa kati yenu lazima awatumikie, **44** na yeyote atakaye kuwa wa kwanza kati yenu ni lazima awe mtumwa wa wote. **45** Kwa kuwa Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa bali kutumika, na kuyatoa maisha yake kuwa fidia kwa wengi." **46** Wakaja Yeriko. Alipokuwa akiondoka Yeriko na wanafunzi wake na kundi kubwa, mwana wa Timayo, Batimayo, kipofu mwombaji, alikaa kando ya barabara. **47** Aliposikia kuwa ni Yesu Mnazareti, alianza kupiga kelele na kusema, "Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!" **48** Wengi walimkemea yule kipofu, wakimwambia anyamaze. Lakini alilia kwa sauti zaidi, "Mwana wa Daudi, nihurumie!" **49** Yesu alisimama na kuamuru aitwe. Walimwita yule kipofu, wakisema, "Kuwa shujaa! Inuka! Yesu anakuita." **50** Akalitupa pembeni koti lake, akakimbia zaidi, na kuja kwa Yesu. **51** Yesu akamjibu na kusema, "Unataka nikufanyie nini?" Yule mwanaume kipofu akamjibu, "Mwalimu, ninataka kuona." **52** Yesu akamwambia, "Nenda. Imani yako imekuponya." Hapo hapo macho yake yakaona; na akamfuata Yesu barabarani.

11 Wakati huo walipokuja Yerusalemu, walipokaribia Besthfage na Bethania, katika Mlima wa Mizeituni, Yesu aliwatuma wawili miongoni mwa wanafunzi wake **2** na aliwaambia, "Nendeni katika kijiji kinachokabiliana nasi. Mara mtakapoingia humo, mtamkuta mwanapunda ambaye hajapandwa. Mfungueni na mmlete kwangu. **3** Na kama yeyote akiwaambia, 'Kwa nini mnafanya hivi'?, mnapaswa kusema, 'Bwana anamhitaji na mara atamrudisha hapa'." **4** Walikwenda na kumkuta mwanapunda amefungwa nje mlangoni kwenye mtaa ulio wazi, nao walimfungua. **5** Na baadhi ya watu walikuwa wamesimama pale na waliwaambia, "Mnafanya nini, kumfungua mwanapunda huyo?" **6** Waliwaambia kama Yesu alivyowaambia, na watu wakawaacha waende. **7** Wanafunzi wawili walimleta mwanapunda kwa Yesu na walitandika mavazi yao juu yake ili Yesu aweze kumpanda. **8** Watu wengi wakatandika mavazi yao barabarani, na wengine wakatandika matawi waliyoyakata kutoka mashambani. **9** Wale waliokwenda mbele yake na wale waliomfuata walipiga kelele, "Hosana! Amebarikiwa anayekuja kwa jina la Bwana. **10** Ubarikiwe ufalme unaokuja wa baba yetu Daudi! Hosana kwa aliye juu" **11** Ndipo Yesu aliingia Yerusalemu na alikwenda hekaluni na alitazama kila kitu. Sasa, wakati ulikuwa umeenda, alikwenda Bethania pamoja nao kumi na wawili. **12** Siku iliyofuata, wakati walipokuwa wakirudi kutoka Bethania, alikuwa na njaa. **13** Na akaona mti wa mtini uliokuwa na majani kwa mbali, alikwenda kutazama kama angeweza kupata chochote juu yake. Na wakati alipokwenda kwa huo, hakupata chochote isipokuwa majani, kwa kuwa haikuwa majira ya mtini.

14 Aliuambia, “Hakuna yeyote atakayekula tunda
kutoka kwako tena”. Na wanafunzi wake wakasikia.
(aiōn g165) 15 Walikuja Yerusalemu, naye aliingia
hekaluni na kuanza kuwatoa nje wauzaji na wanunuzi
ndani ya hekalu. Alizipindua meza za wabadilishaji
wa fedha na viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa.
16 Hakumruhusu yeyote kubeba chochote hekaluni
kilichoweza kuuzwa. 17 Aliwafundisha na akasema,
“Je haikuandikwa, 'nyumba yangu itaitwa nyumba
ya sala kwa mataifa yote'? Lakini mmeifanya pango
la wanyang'anyi”. 18 Makuhani wakuu na waandishi
walisikia alivyokuwa amesema, nao walitafuta njia
ya kumwua. Hata hivyo walimwogopa kwa sababu
umati ulishangazwa na mafundisho yake. 19 Na
kila wakati jioni ilipofika, waliondoka mjini. 20
Walipokuwa wakitembea asubuhi, waliuona mti wa
mtini umekauka mpaka kwenye mizizi yake. 21 Petro
alikumbuka na kusema, “Rabi! Tazama, mti wa mtini
ulioulaani umekauka”. 22 Yesu aliwajibu, “Muwe na
imani katika Mungu. 23 Amini nawaambia kwamba
kila auambiaye mlima huu, 'Ondoka, na ukajitupe
mwenyewe baharini, 'na kama hana mashaka
moyoni mwake lakini anaamini kwamba alichokisema
kitatokea, hivyo ndivyo Mungu atakavyofanya. 24 Kwa
hiyo ninawaambia: kila kitu muombacho na kuuliza
kwa ajili yake, aminini kwamba mmepokea, navyo
vitakuwa vyenu. 25 Wakati mnaposimama na kuomba,
mnapaswa kusamehe chochote mlichonacho dhidi
ya yeyote, ili kwamba Baba yenu aliye mbinguni
awasamehe pia ninyi makosa yenu. 26 (Zingatia:
Mstari huu, “Lakini msiposamehe, wala Baba yenu
aliye mbinguni hatasamehe dhambi zenu” haumo
kwenye nakala za kale). 27 Walikuja Yerusalemu tena.
Na Yesu alipokuwa akitembea hekaluni, makuhani
wakuu, waandishi na wazee walikuja kwake. 28
Walimwambia, “Kwa mamlaka gani unafanya mambo
haya?” Na ni nani aliyekupa mamlaka kuyafanya
haya?” 29 Yesu aliwaambia, “Nitawauliza swali moja.
Niambieni na mimi nitawaambia kwa mamlaka gani
ninayafanya mambo haya. 30 Je, ubatizo wa Yohana
ulitoka mbinguni au ulitoka kwa wanadamu? Nijibuni.”
31 Walijadiliana miongoni mwao na kushindana
na kusema, “Kama tukisema, 'Kutoka mbinguni,'
atasema, 'Kwa nini basi hamkumwamini?' 32
Lakini kama tukisema, 'Kutoka kwa wanadamu,'...”
Waliwaogopa watu, kwa kuwa wote walishikilia
kwamba Yohana alikuwa Nabii. 33 Ndipo walimjibu
Yesu na kusema, “Hatujui. Ndipo Yesu akawaambia,
“Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani
nayafanya mambo haya.

12 Kisha Yesu alianza kuwafundisha kwa mifano.
Akasema, “Mtu alipanda shamba la mizabibu,
akalizungushia uzio, na akachimba shimo la kusindika
mvinyo. Akajenga mnara na kisha akalipangisha
shamba la mizabibu kwa wakulima wa mizabibu. Kisha
alisafiri safari ya mbali. 2 Wakati ulipofika, alimtuma
mtumishi kwa wakulima wa mizabibu kupokea kutoka
kwao baadhi ya matunda ya shamba la mizabibu. 3
Lakini walimkamata, wakampiga, na wakamfukuza
bila chochote. 4 Akamtuma kwao mtumishi mwingine,
wakamjeruhi kichwani na kumtendea mambo ya aibu.
5 Bado alimtuma mwingine, na huyu mmoja walimwua.
Waliwatendea wengine wengi mambo kama hayo
hayo, wakiwapiga na wengine kuwaua. 6 Alikuwa
bado na mtu mmoja zaidi wa kumtuma, mwana
mpendwa. Naye alikuwa wa mwisho aliyetumwa
kwao. Akisema, “Watamheshimu mwanangu”. 7 Lakini
wapangaji walisemezana wao kwa wao, “Huyu ndiye
mrithi. Njoni, hebu na tumwue, na urithi utakuwa wetu.”
8 Walimvamia, wakamuua na kumtupa nje ya shamba
la mizabibu. 9 Kwa hiyo, Je! Atafanya nini mmiliki
wa shamba la mizabibu? Atakuja na kuwaangamiza
wakulima wa mizabibu na atalikabidhi shamba la
mizabibu kwa wengine. 10 Hamjapata kusoma andiko
hili? “Jiwe ambalo wajenzi walilikataa, limekuwa jiwe
la pembeni. 11 Hili lilitoka kwa Bwana, na ni la ajabu
machoni petu.” 12 Walitafuta kumkamata Yesu, Lakini
waliwaogopa makutano, kwani walijua kuwa alikuwa
amenena mfano huo dhidi yao. Hivyo walimwacha
na wakaenda zao. 13 Kisha wakawatuma baadhi
ya mafarisayo na maherodia kwake ili kumtega kwa
maneno. 14 Walipofika, wakamwambia, “Mwalimu,
tunajua kwamba hujali maoni ya yeyote na huonyeshi
upendeleo kati ya watu. Unafundisha njia ya Mungu
katika ukweli. Je! Ni haki kulipa kodi kwa Kaisari au la?
Je! Twaweza kulipa au la? 15 Lakini Yesu alijua unafiki
wao na kuwaambia, “Kwa nini mnanijaribu? Nipeni
dinari niweze kuitazama.” 16 Wakaleta moja kwa
Yesu, Akawaambia, “Je! ni sura ya nani na maandishi
yaliyopo hapa ni ya nani? Wakasema, “Ya Kaisari.” 17
Yesu akawaambia, “Mpeni Kaisari vitu vya Kaisari na
Mungu vitu vya Mungu.” Wakamstaajabia. 18 Kisha

Masadukayo, wasemao hakuna ufufuo, walimwendea.
Wakamuwuliza, wakisema, 19 “Mwalimu, Musa
alituandikia kuwa, 'Ikiwa ndugu ya mtu akifa na
kumwacha mke nyuma yake, lakini hakuacha mtoto,
mtu atamchukua mke wa ndugu yake, na kujipatia
watoto kwa ajili ya ndugu yake.' 20 Kulikuwa na
ndugu saba, wa kwanza alitwaa mke na kisha akafa,
hakuacha watoto. 21 Kisha wa pili alimchukua naye
akafa, hakuacha watoto. Na wa tatu hali kadhalika.
22 Na wa saba alikufa bila kuacha watoto. Mwishowe
na mwanamke pia akafa. 23 Wakati wa ufufuo,
watakapofufuka tena, Je! Atakuwa mke wa nani?
Kwani wale ndugu wote saba walikuwa waume
wake.” 24 Yesu aliwaambia, “Je! Hii si sababu kuwa
mmepotoshwa, kwa sababu hamjui maandiko wala
nguvu za Mungu?” 25 Wakati wa kufufuka toka
kwa wafu, hawataoa wala kuingia katika ndoa, bali
watakuwa kama malaika wa mbinguni. 26 Lakini,
kuhusu wafu ambao wanafufuliwa, Je! Hamkusoma
kutoka katika kitabu cha Musa, katika habari za
kichaka, jinsi Mungu alivyosema na kumwambia,
'Mimi ni Mungu wa Abrahimu, na Mungu wa Isaka,
na Mungu wa Yakobo?' 27 Yeye si Mungu wa wafu,
bali wa walio hai. Ni dhahiri mmepotoka.” 28 Mmoja
wa waandishi alikuja na kuyasikia mazungumzo yao;
aliona kwamba Yesu aliwajibu vema. Alimwuliza,
“Je! ni amri ipi iliyo ya muhimu zaidi katika zote?”
29 Yesu alimjibu, “Iliyo ya muhimu ni hii, “Sikia,
Israeli, Bwana Mungu wetu, Bwana ni mmoja. 30
Lazima umpende Bwana Mungu wako, kwa moyo
wako yote, kwa roho yako yote, kwa akili yako yote,
na kwa nguvu zako zote.' 31 Amri ya pili ni hii,
'Lazima umpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe.' Hakuna amri nyingine kuu zaidi ya hizi.”
32 Mwandishi akasema, “Vema Mwalimu! Umesema
kweli kwamba Mungu ni mmoja, na kwamba hakuna
mwingine zaidi yake. 33 Kumpenda yeye kwa moyo
wote, na kwa ufahamu wote na kwa nguvu zote, na
kumpenda jirani kama mwenyewe, ni muhimu mno
kuliko matoleo na dhabihu za kuteketeza.” 34 Wakati
Yesu alipoona ametoa jibu la busara, alimwambia,
“Wewe hauko mbali na ufalme wa Mungu.” Baada ya
hapo hakuna hata mmoja aliye thubutu kumwuliza
Yesu maswali yoyote. 35 Na Yesu alijibu, wakati
alipokuwa akifundisha katika hekalu, akasema, “Je!
waandishi husemaje kuwa Kristo ni mwana wa Daudi?
36 Daudi mwenyewe katika Roho Mtakatifu, alisema,
'Bwana alisema kwa Bwana wangu, keti katika mkono
wangu wa kuume, mpaka niwafanye maadui wako
kuwa chini ya miguu yako.' 37 Daudi mwenyewe
humwita Kristo, 'Bwana' Je! ni mwana wa Daudi kwa
jinsi gani?” Na kusanyiko kuu lilimsikiliza kwa furaha.
38 Katika mafundisho yake Yesu alisema, “Jihadharini
na waandishi, wanaotamani kutembea na kanzu
ndefu na kusalimiwa kwenye masoko 39 na kuketi
kwenye viti vya wakuu katika masinagogi na katika
sikukuu kwa maeneo ya wakuu. 40 Pia wanakula
nyumba za wajane na wanaomba maombi marefu ili
watu wawaone. Hawa watu watapokea hukumu iliyo
kuu.” 41 Kisha Yesu aliketi chini karibu na sanduku la
sadaka ndani ya eneo la hekalu; alikuwa akitazama
watu waliokuwa wakitia pesa zao ndani ya sanduku.
Watu wengi matajiri waliweka kiasi kikubwa cha pesa.
42 Kisha mwanamke mjane maskini alikuja na kutia
vipande viwili, thamani ya senti. 43 Kisha akawaita
wanafunzi wake na kuwaambia, “Amini nawaambia,
mwanamke huyu mjane ametia kiasi kikubwa zaidi ya
wote ambao wameshatoa katika sanduku la sadaka.
44 Kwani wote wametoa kutokana na wingi wa mapato
yao. Lakini mwanamke mjane huyu, kutoka katika
umaskini wake, katia pesa yote ambayo alipaswa
kuitumia kwa maisha yake.”

13 Yesu alipokuwa akitembea kutoka hekaluni,
mmoja wa wanafunzi wake akamwuliza,
“Mwalimu, tazama mawe haya yakushangaza na
majengo!” 2 Akamwambia, Unaona majengo haya
makubwa? Hakuna hata jiwe moja litakalo salia
juu ya jingine ambalo halitaangushwa chini”. 3
Naye alipokuwa amekaa juu ya Mlima wa Mizeituni
nyuma ya hekalu, Petro, Yakobo, Yohana na Andrea
wakamwuliza kwa siri, 4 “Tuambie, mambo haya
yatakuwa lini? Ni nini dalili ya mambo haya kutokea?” 5
Yesu alianza kuwaambia, “Kuweni makini kwamba mtu
yoyote asiwapotoshe. 6 Wengi watakuja kwa jina langu
wakisema, 'Mimi ndiye', na watawapotosha wengi. 7
Mtakaposikia vita na tetesi za vita, msiogope; mambo
haya hayana budi kutokea, lakini mwisho bado. 8
Taifa litainuka kinyume na taifa jingine, na ufalme
kinyume na ufalme. Patakuwa na matetemeko sehemu
mbalimbali, na njaa. Huu ni mwanzo wa utungu.
9 Iweni macho. Watawapeleka hadi mabarazani,
na mtapingwa katika masinagogi. Mtasimamishwa

mbele ya watawala na wafalme kwa ajili yangu,
kama ushuhuda kwao. 10 Lakini injili lazima kwanza
ihubiriwe kwa mataifa yote. 11 Watakapo wakamata na
kuwakabidhi, msiogope kuhusu kile mtakachosema.
Ndani ya muda huo, mtapewa nini cha kusema;
hamtakuwa ninyi mtakaoongea, bali Roho Mtakatifu.
12 Ndugu atamshitaki ndugu kuuawa, baba na mtoto
wake. Watoto watasimama kinyume cha baba zao
na kuwasababisha kuuawa. 13 Mtachukiwa na kila
mtu kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia
mpaka mwisho, mtu huyo ataokoka. 14 Mtakapoona
chukizo la uharibifu limesimama pale lisipotakiwa
kusimama (asomaye na afahamu), ndipo walioko
ndani ya Yuda wakimbilie milimani, 15 naye aliyeko juu
ya nyumba asishuke chini ya nyumba, au kuchukua
chochote kilichoko nje, 16 na aliyeko shambani
asirudi kuchukua vazi lake. 17 Lakini ole wao
wanawake wenye mimba na wanyonyeshao katika
siku hizo! 18 Ombeni kwamba isitokee wakati wa
baridi. 19 Kwani patakuwa na mateso makubwa,
ambayo hayajawahi kutokea, tangu Mungu alipoumba
ulimwengu, mpaka sasa, hapana, wala haitatokea
tena. 20 Mpaka Bwana atakapopunguza siku, hakuna
mwili utakaookoka, lakini kwa ajili ya wateule,
atakaowachagua, atapunguza namba za siku. 21
Wakati huo kama mtu yeyote atawaambia, Tazama,
Kristo yuko hapa!' au 'Tazama, yuko pale!' msiamini.
22 Kwani Wakristo wa uongo na manabii wa uongo
watatokea na watatoa ishara na maajabu, ili kwamba,
wawadanganye, yamkini hata wateule. 23 Iweni
macho! Nimekwisha wambia haya yote kabla ya
wakati. 24 Lakini baada ya mateso ya siku hizo, jua
litatiwa giza, mwezi hautatoa mwanga wake, 25 nyota
zitaanguka kutoka angani, na nguvu zilizoko mbinguni
zitatikisika. 26 Ndipo watakapomwona Mwana wa
Adamu akija mawinguni kwa nguvu kubwa na utukufu.
27 Ndipo atatuma malaika zake na atawakusanya
pamoja wateule wake kutoka pande kuu nne za dunia,
kutoka mwisho wa dunia mpaka mwisho wa mbingu.
28 Kwa mtini jifunzeni. Kama tawi liwezavyo kutoa na
kuweka haraka majani yake, ndipo mtajua kwamba
kiangazi kiko karibu. 29 Ndivyo ilivyo, mtakapoona
mambo haya yakitokea, jueni kwamba yuko karibu, na
malango. 30 Kweli, nawambieni, hiki kizazi hakitapita
mbali kabla mambo haya hayajatokea. 31 Mbingu na
nchi zitapita, lakini maneno yangu hayatapita kamwe.
32 Lakini kuhusu siku hiyo au saa, hakuna ajuaye, hata
malaika wa mbinguni, wala Mwana, ila Baba. 33 Iweni
macho, Tazama, kwa sababu hamjui ni muda gani
yatatokea. (Zingatia: Mstari huu, “Muwe waangalifu,
Tazameni na ombeni kwa sababu...” haumo kwenye
nakala za kale). 34 Ni kama mtu anayeenda safarini:
akaacha nyumba yake, na kumweka mtumwa wake
kuwa mtawala wa nyumba, kila mmoja na kazi yake.
Na kumwamuru mlinzi kukaa macho. 35 Kwa hiyo
iweni macho! Kwani hamjui ni lini bwana wa nyumba
atakaporudi nyumbani, yawezekana ni jioni, usiku
wa manane, wakati jogoo atakapowika, au asubuhi.
36 Kama akija ghafla, asikukute umelala. 37 Kile
nikisemacho kwako nakisema kwa kila mtu: Kesheni”!

14 Ilikuwa siku mbili tu baada ya sikukuu ya Pasaka
na ya Mikate Isiyotiwa Chachu. Makuhani
wakuu na waandishi walikuwa wakitafuta namna
ya kumkamata Yesu kwa hila na kumuua. 2 Kwa
kuwa walisema, “Sio wakati huu wa sikukuu, watu
wasije wakafanya ghasia.” 3 Wakati Yesu alipokuwa
Bethania nyumbani kwa Simoni mkoma, na alipokuwa
akielekea mezani, mwanamke mmoja alikuja kwake
akiwa na chupa ya marashi ya nardo safi yenye
gharama kubwa sana, aliivunja chupa na kuimimina
juu ya kichwa chake. 4 Lakini kulikuwa na baadhi yao
waliokasirika. Waliambiana wao kwa wao wakisema,
“Ni nini sababu ya upotevu huu? 5 Manukato haya
yangeweza kuuzwa kwa zaidi ya dinari mia tatu,
na wakapewa maskini.” Nao walimkemea. 6 Lakini
Yesu alisema, “Mwacheni peke yake. Kwa nini
mnamsumbua? Amefanya jambo zuri kwangu. 7 Siku
zote maskini mnao, na wakati wowote mnapotamani
mnaweza kufanya mazuri kwao, lakini hamtakuwa
nami wakati wote. 8 Amefanya kile anachoweza:
ameupaka mwili wangu mafuta kwa ajili ya maziko.
9 Kweli nawaambia, kila mahali injili inapohubiriwa
katika ulimwengu wote, kile alichofanya mwanamke
huyu kitazungumzwa kwa ukumbusho wake. 10
Kisha Yuda Iskariote, mmoja wa wale kumi na wawili,
alikwenda kwa wakuu wa makuhani ili kwamba apate
kumkabidhi kwao. 11 Wakati wakuu wa Makuhani
waliposikia hivyo, walifurahi na wakaahidi kumpa
fedha. Alianza kutafuta nafasi ya kumkabidhi kwao.
12 Katika siku ya kwanza ya mkate usiotiwa chachu,
wakati walipotoa mwanakondoo wa pasaka, wanafunzi
wake walimwambia, “Unataka twende wapi tukaandae

ili upate kula mlo wa Pasaka?” **13** Aliwatuma wanafuzi
wake wawili na kuwaambia, “Nendeni mjini, na
mwanamume ambaye amebeba mtungi ataonana
nanyi. Mfuateni. **14** Nyumba atakayoingia, mfuateni na
mmwambie mwenye nyumba hiyo, 'Mwalimu asema,
“Kiko wapi chumba cha wageni mahali nitakapokula
Pasaka na wanafunzi wangu?” **15** Atawaonesha
chumba cha juu kikubwa chenye samani ambacho
kiko tayari. Fanyeni maandalizi kwa ajili yetu pale.” **16**
Wanafunzi waliondoka wakaenda mjini; walikuta kila
kitu kama alivyokuwa amewaambia, na wakaandaa
mlo wa Pasaka. **17** Wakati ilipokuwa jioni, alikuja na
wale Kumi na wawili. **18** Na walipokuwa wakiikaribia
meza na kula, Yesu alisema, “Kweli nawaambia,
mmoja kati yenu anayekula pamoja nami atanisaliti.”
19 Wote walisikitika, na mmoja baada ya mwingine
walimwambia, “Hakika siyo mimi?” **20** Yesu alijibu
na kuwaambia, “Ni mmoja wa Kumi na wawili kati
yenu, mmoja ambaye sasa anachovya tonge katika
bakuli pamoja nami. **21** Kwa kuwa Mwana wa
Adamu atakwenda kama vile maandiko yasemavyo
juu yake. Lakini ole wake mtu yule ambaye kupitia
yeye Mwana wa Adamu atasalitiwa! Ingekuwa vizuri
zaidi kwake kama mtu yule asingezaliwa.” **22** Na
walipokuwa wakila, Yesu alichukua mkate, akaubariki,
na kuumega. Aliwapa akisema, “Chukueni. Huu ni
mwili wangu.” **23** Alichukua kikombe, akashukuru, na
akawapatia, na wote wakakinywea. **24** Aliwaambia,
“Hii ni damu yangu ya agano, damu imwagikayo
kwa ajili ya wengi. **25** Kweli nawaambia, sitakunywa
tena katika zao hili la mzabibu mpaka siku ile
nitakapokunywa mpya katika ufalme wa Mungu.”
26 Walipokwisha kuimba wimbo, walikwenda nje
katika Mlima wa Mizituni. **27** Yesu aliwaaambia,
“Ninyi nyote mtajitenga mbali kwa sababu yangu,
kwa kuwa imeandikwa, 'Nitampiga mchungaji na
kondoo watatawanyika.' **28** Lakini baada ya kufufuka
kwangu, nitawatangulia mbele yenu Galilaya.” **29** Petro
alimwambia, “Hata kama wote watakuacha, mimi
sitakuacha.” **30** Yesu alimwambia, “Kweli nakuambia,
usiku huu, kabla jogoo hajawika mara mbili, utakuwa
umenikana mara tatu.” **31** Lakini Petro alisema,
“Hata itanilazimu kufa pamoja nawe, sitakukana.”
Wote walitoa ahadi ile ile. **32** Walikuja kwenye eneo
lililoitwa Gethsemane, na Yesu akawaambia wanafunzi
wake, “Kaeni hapa wakati nasali.” **33** Aliwachukua
Petro, Yakobo, na Yohana pamoja naye, akaanza
kuhuzunika na kutaabika sana. **34** Aliwaambia,
“Nafsi yangu ina huzuni sana, hata kufa. Bakini
hapa na mkeshe.” **35** Yesu alienda mbele kidogo,
akaanguka chini, akaomba, kama ingewezekana,
kwamba saa hii ingemwepuka. **36** Alisema, “Aba,
Baba, Mambo yote kwako yanawezekana. Niondolee
kikombe hiki. Lakini siyo kwa mapenzi yangu, bali
mapenzi yako.” **37** Alirudi na kuwakuta wamelala, na
akamwambia Petro, “Simoni, je umelala? Hukuweza
kukesha hata saa moja? **38** Kesheni na muombe
kwamba msije mkaingia katika majaribu. Hakika
roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.” **39** Alienda
tena na kuomba, na alitumia maneno yaleyale.
40 Alikuja tena akawakuta wamelala, kwa kuwa
macho yao yalikuwa mazito na hawakujua nini cha
kumwambia. **41** Alikuja mara ya tatu na kuwaambia,
“Bado mmelala na kupumzika? Yatosha! Saa imefika.
Tazama! Mwana wa Adamu atasalitiwa mikononi
mwa wenye dhambi. **42** Amkeni, twendeni. Tazama,
yule anayenisaliti yuko karibu.” **43** Mara tu alipokuwa
bado anaongea, Yuda, mmoja wa wale kumi na
wawili, alifika, na kundi kubwa kutoka kwa wakuu
wa makuhani, waandishi na wazee wenye mapanga
na marungu. **44** Wakati huo msaliti wake alikuwa
amewapa ishara, akisema, Yule nitakayembusu,
ndiye. Mkamateni na kumpeleka chini ya ulinzi.”
45 Wakati Yuda alipofika, moja kwa moja alienda
kwa Yesu na kusema, “Mwalimu!” Na akambusu.
46 Kisha wakumtia chini ya ulinzi na kumkamata.
47 Lakini mmoja kati yao aliyesimama karibu naye
alichomoa upanga wake akampiga mtumishi wa
kuhani mkuu na kumkata sikio. **48** Yesu aliwaambia,
“Mmekuja kunikamata kwa mapanga na marungu
kama mnyang'anyi? **49** Wakati kila siku nilikuwa nanyi
na nikifundisha hekaluni, hamkunikamata. Lakini hili
limefanyika ili maandiko yatimie. **50** Na wale wote
waliokuwa na Yesu walimwacha na kukimbia. **51**
Kijana mmoja alimfuata, aliyekuwa amevaa shuka tu
aliyokuwa amejifunika kumzunguka; walimkamata
lakini **52** aliwaponyoka akaiacha shuka pale akakimbia
uchi. **53** Walimwongoza Yesu kwa kuhani mkuu. Pale
walikusanyika pamoja naye makuhani wakuu wote,
wazee, na waandishi. **54** Petro naye alimfuata Yesu
kwa mbali, kuelekea kwenye ua wa kuhani mkuu.
Aliketi pamoja na walinzi, waliokuwa karibu na moto

wakiota ili kupata joto. 55 Wakati huo makuhani wakuu
wote na Baraza lote walikuwa wakitafuta ushahidi
dhidi ya Yesu ili wapate kumwua. Lakini hawakuupata.
56 Kwa kuwa watu wengi walileta ushuhuda wa uongo
dhidi yake, lakini hata ushahidi wao haukufanana. 57
Baadhi walisimama na kuleta ushahidi wa uongo dhidi
yake; wakisema, 58 "Tulimsikia akisema, 'Nitaliharibu
hekalu hili lililotengenezwa kwa mikono, na ndani siku
tatu nitajenga lingine lisilotengenezwa kwa mikono.'"
59 Lakini hata ushahidi wao haukufanana. 60 Kuhani
mkuu alisimama katikati yao na akamwuliza Yesu,
"Je, huna jibu? Watu hawa wanashuhudia nini dhidi
yako?" 61 Lakini alikaa kimya na hakujibu chochote.
Mara Kuhani mkuu alimwuliza tena, "Je wewe ni
Kristo, mwana wa Mbarikiwa?" 62 Yesu alisema, "Mimi
ndiye. Na utamwona Mwana wa Adamu ameketi
mkono wa kulia wa nguvu akija na mawingu ya
mbinguni." 63 Kuhani mkuu alirarua mavazi yake
na kusema, "Je, bado tunahitaji mashahidi? 64
Mmesikia kufuru. Uamuzi wenu ni upi?" Na wote
walimhukumu kama mmoja aliyestahili kifo. 65
Baadhi wakaanza kumtemea mate na kumfunika
uso na kumpiga na kumwambia, "Tabiri!" Maafisa
walimchukua na kumpiga. 66 Na Petro alipokuwa
bado yuko chini uani, mtumishi mmoja wa wasichana
wa kuhani mkuu alikuja kwake. 67 Alimwona Petro
alipokuwa amesimama akiota moto, na alimtazama
kwa kumkaribia. Kisha alisema, "Nawe pia ulikuwa
na Mnazareti, Yesu". 68 Lakini alikataa, akisema,
"Sijui wala sielewi kuhusu kile unachosema!" Kisha
alitoka akaenda nje uani. (Zingatia; Mstari huu, "Na
jogoo akawika" haumo kwenye nakala za kale). 69
Lakini mtumishi wa kike pale, alimwona na alianza
kuwaambia tena wale ambao walikuwa wamesimama
pale, "Mtu huyu ni mmoja wao!" 70 Lakini alikana
tena. Baadaye kidogo wale waliokuwa wamesimama
pale walikuwa wakimwambia Petro, "Hakika wewe ni
mmoja wao, kwa maana wewe pia ni Mgalilaya." 71
Lakini alianza kujiweka mwenyewe chini ya laana na
kuapa, "Simjui mtu huyu mnayemsema." 72 Kisha
jogoo aliwika mara ya pili. Kisha Petro alikumbuka
maneno ambayo Yesu aliyokuwa amemwambia:
"Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara
tatu." Na alianguka chini na kulia.

15 Asubuhi na mapema wakuu wa makuhani
walikutana pamoja na wazee na waandishi
na baraza zima la wazee. Kisha wakamfunga Yesu
wakampeleka kwa Pilato. Pilato akamwuliza, "wewe
ni Mfalme wa Wayahudi?" 2 "Akamjibu, "Wewe
umesema hivyo." 3 Wakuu wa makuhani wakaeleza
mashitaka mengi juu ya Yesu. 4 Pilato akamwuliza
tena, "Hujibu chochote? Huoni jinsi wanavyokushtaki
kwa mambo mengi? 5 Lakini Yesu hakumjibu Pilato,
na hiyo ilimshangaza. 6 Kwa kawaida wakati wa
sikukuu humfungulia mfungwa mmoja, mfungwa
waliyemwomba. 7 Kulikuwapo wahalifu gerezani,
miongoni mwa wauaji kati ya walioasi wanaotumikia
makosa yao. Alikuwepo mtu mmoja aitwaye Baraba.
8 Umati ulikuja kwa Pilato, na kumwomba afanye
kama alivyofanya huko nyuma. 9 Pilato akawajibu
na kusema, "Mnataka niwafungulie Mfalme wa
Wayahudi?" 10 Kwa kuwa alijua ni kwa sababu ya wivu
wakuu wa makuhani walimkamata Yesu na kumleta
kwake. 11 Lakini wakuu wa makuhani walichochea
umati kupiga kelele kwa sauti kwamba afunguliwe
Baraba badala yake. 12 Pilato akawajibu tena na
kusema, "Nimfanye nini Mfalme wa Wayahudi?
13 Wakapiga kelele tena, "Msulibishe!" 14 Pilato
akasema, "Amefanya jambo gani baya?" Lakini
wakazidi kupiga kelele zaidi na zaidi "Msulibishe."
15 Pilato akitaka kuwaridhisha umati, akawafungulia
Baraba. Akampiga Yesu mijeledi kisha akamtoa ili
asulibiwe. 16 Askari walimwongoza hadi ndani ya ua
(ule ulio ndani ya kambi) na walikusanyika pamoja
kikosi cha askari. 17 Wakamvika Yesu kanzu ya
rangi ya zambarau, na wakasokota taji ya miiba
wakamvika. 18 Wakaanza kumdhihaki na kusema,
"Salam, Mfalme wa Wayahudi!" 19 Wakampiga
kichwani kwa mwanzi na kumtemea mate. Wakapiga
magoti mbele yake kwa kumheshimu. 20 Hata
wakiisha kumdhihaki, wakamvua ile kanzu ya rangi ya
zambarau na kumvika mavazi yake, na wakamtoa nje
kwenda kumsulibisha. 21 Wakamlazimisha mpita njia
kumsaidia, aliyekuwa anaingia mjini kutoka shamba.
Aitwaye Simoni Mkirene (baba yake Iskanda na
Rufo); wakamlazimisha kubeba msalaba wa Yesu. 22
Askari wakampeleka Yesu mahali paitwapo Goligotha
(maana ya tafsiri hii ni, Sehemu ya Fuvu la kichwa).
23 Wakampa mvinyo iliyochanganywa na manemane,
lakini hakunywa. 24 Wakamsulibisha na wakagawana
mavazi yake, wakayapigia kura kuamua kipande
atakachopata kila askari. 25 Yapata saa tatu asubuhi

walipomsulibisha. 26 Wakaweka juu yake ubao
ulioandikwa shitaka, “Mfalme wa Wayahudi.” 27
Walimsubisha pamoja na majambazi wawili, mmoja
upande wake wa kulia na mwingine kushoto kwake.
28 (Zingatia: Mstari huu, “Na maandiko yakatimia
yaliyonena” haumo katika nakala za kale). 29 Nao
waliokuwa wakipita walimtukana, wakitikisa vichwa
vyao wakisema, “Aha! wewe utakayevunja hekalu
na kulijenga kwa siku tatu, 30 jiokoe mwenyewe na
ushuke chini toka msalabani!” 31 Kwa namna ile ile
wakuu wa makuhani walimdhihaki wakisemezana,
pamoja na waandishi na kusema, “Aliwaokoa wengine,
lakini hawezi kujiokoa mwenyewe. 32 Kristo Mfalme
wa Israel, shuka chini sasa toka msalabani, ili tuweze
kuona na kuamini.” Na wale waliosulubiwa pamoja
naye pia walimdhihaki. 33 Ilipofika saa sita, giza likaja
juu ya nchi yote hadi saa tisa. 34 Wakati wa saa
tisa, Yesu alipiga kelele kwa sauti kubwa, “Eloi, Eloi,
lama sabaktani?” ikiwa na maana “Mungu wangu,
Mungu wangu, kwa nini umeniacha?” 35 Baadhi ya
hao waliosimama waliposikia wakasema, “Tazama,
anamwita Eliya.” 36 Mtu mmoja akakimbia, akajaza
siki katika sponji na kuiweka juu ya mti wa mwanzi,
akampa ili anywe. Mtu mmoja akasema, “Ngoja tuone
kama Eliya atakuja kumshusha chini.” 37 Kisha Yesu
akalia kwa sauti kubwa na akafa. 38 Pazia la hekalu
likagawanyika vipande viwili toka juu mpaka chini. 39
Ofisa mmoja aliyekuwa amesimama akimwelekea
Yesu, alipoona amekufa kwa jinsi ile, akasema, “Kweli
huyu mtu alikuwa Mwana wa Mungu.” 40 Walikuwepo
pia wanawake waliokuwa wakitazama kwa mbali.
Miongoni mwao alikuwepo Mariamu Magdalena,
Mariamu (mama yake Yakobo mdogo wa Yose), na
Salome. 41 Wakati alipokuwa Galilaya walimfuata
na kumtumikia. Na wanawake wengine wengi pia
waliambatana naye hadi Yerusalemu. 42 Kulipokuwa
jioni, na kwa kuwa ilikuwa siku ya maandalio, siku
kabla ya Sabato, 43 Yusufu wa Arimathaya alikuja
pale. Alikuwa ni mjumbe wa Baraza anayeheshimiwa
mtu anayeutarajia Ufalme wa Mungu. Kwa ujasiri
akaenda kwa Pilato, na kuuomba mwili wa Yesu. 44
Pilato akashangazwa kwamba Yesu tayari amekufa;
akamwita yule afisa akamwuliza kama Yesu amekufa.
45 Alipopata uhakika kwa afisa kwamba amekufa,
alimruhusu Yusufu kuuchukua mwili. 46 Yusufu alikuwa
amenunua sanda. Akamshusha toka msalabani,
akamfunga kwa sanda, na kumweka ndani ya kaburi
lililochimbwa katika mwamba. Kisha akalivingirisha
jiwe mlangoni mwa kaburi. 47 Mariamu Magdalena na
Mariamu mama yake Yose waliona sehemu alipozikwa
Yesu.

16 Wakati sabato ilipokwisha, Mariamu Magdalena
na Mariamu mama yake na Yakobo, na
Salome, walinunua manukato mazuri, ili waweze
kuja na kuupaka mafuta mwili wa Yesu kwa
ajili ya maziko. 2 Asubuhi na mapema siku ya
kwanza ya juma, walienda kwenye kaburi wakati
jua lilipochomoza. 3 Wakisemezana wao kwa wao,
“Nani ataliviringisha jiwe kwa ajili yetu ili tuingie
kaburini?” 4 Wakati walipotazama, walimuona mtu
amekwisha kulivingirisha jiwe, ambalo lilikuwa kubwa
sana. 5 Wakaingia kwenye kaburi na wakamwona
kijana amevaa joho jeupe, ameketi upande wa kulia,
na wakashangazwa. 6 Akawaambia, “Msiogope.
Mnamtafuta Yesu, wa Nazareti, aliyesulibiwa.
Amefufuka! Hayupo hapa. Tazama mahali pale
walipokuwa wamemweka. 7 Nendeni, mkawaambie
wanafunzi wake na Petro ya kuwa amewatangulia
kuelekea Galilaya. Huko mtamwona, kama alivyokua
amewaambia.” 8 Wakaondoka na kukimbia kutoka
kwenye kaburi; walitetemeka na walishangazwa.
Hawakusema chochote kwa mtu yeyote sababu
waliogopa sana. 9 **(note: The most reliable and earliest
manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** (Zingatia: Nakala
za kale hazina Marko 16: 9-20) Mapema katika
siku ya kwanza ya juma, baada ya kufufuka,
alimtokea kwanza Mariamu Magdalena, ambaye
kutoka kwake alimtoa mapepo saba. 10 Aliondoka
na kuwaambia wale ambao walikuwa pamoja naye,
wakati walipokuwa wakihuzunika na kutoa machozi.
11 Walisikia kwamba ni mzima na ameonekana naye,
lakini hawakumwamini. 12 (Zingatia: Nakala za kale
hazina Marko 16: 9-20) Baada ya hayo, akajitokeza
katika namna tofauti kwa watu wengine wawili,
wakati walipokuwa wakitembea kutoka katika nchi. 13
Walienda na kuwaambia wanafunzi wengine waliobaki,
lakini hawakuwaamini. 14 (Zingatia: Nakala za kale
hazina Marko 16: 9-20) Yesu baadaye akajitokeza
kwa wale kumi na mmoja walipokuwa wameegama
katika meza, na akawakemea kwa kutokuamini kwao
na ugumu wa mioyo, kwa sababu hawakuwaamini
wale waliomwona baada ya kufufuka kutoka kwa

wafu. **15** Akawaambia, “Enendeni ulimwenguni mwote,
na kuhubiri injili kwa viumbe vyote. **16** Yeyote
aaminiye na kubatizwa ataokolewa, na yule asiyeamini
atahukumiwa. **17** (Zingatia: Nakala za kale hazina
Marko 16: 9-20) Ishara hizi zitaambatana na wote
waaminio. Kwa jina langu watatoa pepo. Watasema
kwa lugha mpya. **18** Watashika nyoka kwa mikono
yao, na hata wakinywa kitu chochote cha kufisha
hakitawadhuru. Wataweka mikono kwa wagonjwa,
nao watakuwa wazima”. **19** Baada ya Bwana kusema
nao, akachukuliwa juu mbinguni na ameketi mkono
wa kuume wa Mungu. **20** Wanafunzi wakaondoka
na kuhubiri kila mahali, wakati Bwana akifanya kazi
nao na kulithibitisha neno kwa miujiza na ishara
zikifuatana nao.

Luka

1 Wengi wamejitahidi kuweka katika mpangilio
simulizi kuhusu masuala ambayo yametimizwa
kati yetu, **2** kama walivyotupatia sisi, ambao tangu
mwanzo ni mashahidi wa macho na watumishi wa
ujumbe. **3** Hivyo nami pia, baada ya kuchuguza
kwa uangalifu chanzo cha mambo haya yote tokea
mwanzo - nimeona ni vema kwangu pia kukuandikia
katika mpangilio wake - mheshimiwa sana Theofilo.
4 Ili kwamba uweze kujua ukweli wa mambo
uliyofundishwa. **5** Katika siku za Herode, mfalme wa
Yudea, palikuwa na kuhani fulani aliyeitwa Zekaria,
wa ukoo wa Abiya. Mke wake alitoka kwa binti
za Haruni, na jina lake aliitwa Elizabeti. **6** Wote
walikuwa wenye haki mbele za Mungu; walitembea
bila lawama katika amri zote na maagizo ya Bwana.
7 Lakini hawakuwa na mtoto, kwasababu Elizabethi
alikuwa tasa, na kwa wakati huu wote wawili walikuwa
wazee sana. **8** Sasa ilitokea kwamba Zakaria alikuwa
katika uwepo wa Mungu, akiendelea na wajibu
wa kikuhani katika utaratibu wa zamu yake. **9**
Kulingana na desturi ya kuchagua ni kuhani yupi
atakayehudumu, alikuwa amechaguliwa kwa kura
kuingia katika hekalu la Bwana na hivyo angefukiza
uvumba. **10** Kundi lote la watu lilikuwa likiomba nje
wakati wa kufukizwa kwa ufumba. **11** Sasa malaika
wa Bwana alimtokea na kasimama upande wa kulia
wa madhabahu ya kufukizia. **12** Zakaria alitishika
alipomuona; hofu ikamwangukia. **13** Lakini malaika
akamwambia, “Usiogope Zakaria, kwasababu maombi
yako yamesikika. Mke wako Elizabeth atakuzalia
mwana. Jina lake utamwita Yohana. **14** Utakuwa
na furaha na uchangamfu, na wengi watakufurahia
kuzaliwa kwake. **15** Kwa kuwa atakuwa mkuu mbele
ya macho ya Bwana. Hatakunywa divai au kinywaji
kikali, na atakuwa amejazwa na Roho Mtakatifu
tangu tumboni mwa mama yake. **16** Na watu wengi
wa Israel watageuzwa kwa Bwana Mungu wao. **17**
Atakwenda mbele za uso wa Bwana katika roho na
nguvu ya Eliya. Atafanya hivi ili kurejesha mioyo ya
baba kwa watoto, ili kwamba wasiotii wataenenda
katika hekima ya wenye haki. Atafanya hivi kuweka
tayari kwa Bwana watu ambao wameandaliwa
kwa ajili yake.” **18** Zakaria akamwambia malaika,
“Nitawezaje kujua hili? Kwasababu mimi ni mzee na
mke wangu miaka yake imekuwa mingi sana.” **19**
Malaika akajibu na kumwambia, “Mimi ni Gabrieli,
ambaye husimama mbele za Mungu. Nilitumwa
kukwambia, kukuletea habari hii njema. **20** Na tazama,
hutaongea, utakuwa kimya, hutaweza kuongea
mpaka siku ile mambo haya yatakapotokea. Hii
ni kwasababu ulishindwa kuamini maneno yangu
ambayo yatatimizwa kwa wakati mwafaka.” **21** Sasa
watu walikuwa wakimsubiri Zakaria. Walishangazwa
kwamba alikuwa anatumia muda mwingi hekaluni.
22 Lakini alipotoka nje, hakuweza kuongea nao.
Wakatambua kwamba alikuwa amepata maono
alipokuwa hekaluni. Aliendelea kuonesha ishara na
alibaki kimya. **23** Ikatokea kwamba siku za huduma
yake zilipokwisha aliondoka kurudi nyumbani kwake.
24 Baada ya Zakaria kurudi nyumbani kutoka kwenye
huduma yake hekaluni, mke wake akawa mjamzito.
Naye hakutoka nyumbani mwake kwa muda wa miezi
mitano. Akasema, **25** “Hili ndilo amabalo Bwana
amefanya kwangu aliponitazama kwa upendeleo
ili kuiondoa aibu yangu mbele za watu.” **26** Sasa,
katika mwezi wa sita wa mimba ya Elizabeti, Mungu
alimwambia malaika Gabrieli kwenda kwenye mji wa
Galilaya uitwao Nazareti, **27** kwa bikra aliyekuwa
ameposwa na mwanaume ambaye jina lake lilikuwa
Yusufu. Yeye alikuwa wa ukoo wa Daudi, na jina
la bikra huyo lilikuwa Mariamu. **28** Akaja kwake na
akasema, “Salaam, wewe uliyepokea neema kuu!
Bwana amependezwa nawe.” **29** Lakini maneno
ya malaika yalimchanganya na hakuelewa kwa nini
malaika alisema salaam hii ya ajabu kwake. **30** Malaika
akamwambia, “Usiogope, Mariamu, maana umepata
neema kutoka kwa Mungu. **31** Na tazama, utabeba
mimba katika tumbo lako na utazaa mwana. Nawe
utamwita jina lake 'Yesu.' **32** Atakuwa mkuu na ataitwa
Mwana wa Aliye Juu Sana. Bwana Mungu atampa kiti
cha enzi cha Daudi baba yake. **33** Atatawala juu ya
ukoo wa Yakobo milele na ufalme wake hautakuwa
na mwisho. **(aiōn g165)** **34** Mariamu akamwambia
malaika, hili litatokea kwa namna gani, maana sijawahi
kulala na mwanaume yeyote? **35** Malaika akajibu na
akamwambia, “Roho Mtakatifu atakujia juu yako, na
nguvu ya Aliye Juu Sana itakuja juu yako. Kwa hiyo,
mtakatifu atakayezaliwa ataitwa Mwana wa Mungu.
36 Na tazama, ndugu yako Elizabeti anaujauzito wa
mwana kwenye umri wake wa uzee. Huu ni mwezi

wa sita kwake, ambaye alikuwa anaitwa mgumba.
37 Maana hakuna lisilowezekana kwa Mungu." 38
Mariamu akasema, "Tazama, mimi ni mtumishi wa
kike wa Bwana. Acha iwe hivyo kwangu sawa sawa
na ujumbe wako." Kisha malaika akamwacha. 39
Ndipo katika siku hizo Mariamu aliondoka na kwa
haraka alikwenda katika nchi ya vilima, kwenye mji
katika nchi ya Yudea. 40 Alikwenda nyumbani mwa
Zekaria na akamsalimia Elizabeti. 41 Sasa, ilitokea
kwamba Elizabeti aliposikia salamu ya Mariamu,
mtoto tumboni mwake akaruka, na Elizabeti akajazwa
na Roho Mtakatifu. 42 Akapaza sauti yake na kusema
kwa sauti kuu, "umebarikiwa wewe zaidi miongoni
mwa wanawake, na mtoto aliyemo tumboni mwako
amebarikiwa. 43 Na imekuwaje kwangu kwamba,
mama wa Bwana wangu ilipasa aje kwangu? 44 Kwa
kuwa tazama, iliposikika masikoni mwangu sauti ya
kusalimia kwako, mtoto tumboni mwangu akaruka
kwa furaha. 45 Na amebarikiwe mwanamke yule
ambaye aliamini ya kwamba ungetokea ukamilifu
wa mambo yale aliyoambiwa kutoka kwa Bwana."
46 Mariamu akasema, nafsi yangu inamsifu Bwana,
47 na roho yangu imefurahi katika Mungu Mwokozi
wangu. 48 Kwa maana ameiangalia hali ya chini ya
mtumishi wake wa kike. Tazama, tangu sasa katika
vizazi vyote wataniita mbarikiwa. 49 Kwa maana yeye
aliyemweza amefanya mambo makubwa kwangu, na
jina lake ni takatifu. 50 Rehema yake inadumu toka
kizazi hata kizazi kwa wale wanao mheshimu yeye. 51
Ameonesha nguvu kwa mkono wake; amewatawanya
wale ambao walijivuna juu ya mawazo ya mioyo
yao. 52 Amewashusha chini wana wa wafalme toka
katika viti vyao vya enzi na kuwainua juu walio na
hali ya chini. 53 Aliwashibisha wenye njaa kwa vitu
vizuri, bali matajiri amewafukuza mikono mitupu.
54 Ametoa msaada kwa Israeli mtumishi wake, ili
kukumbuka kuonesha rehema 55 (kama alivyosema
kwa baba zetu) kwa Abrahamu na uzao wake milele."
(aiōn g165) 56 Mariamu alikaa na Elizabeti yapata
miezi mitatu hivi ndipo akarudi nyumbani kwake.
57 Sasa wakati ulikuwa umewadia kwa Elizabeti
kujifungua mtoto wake na akajifungua mtoto wa
kiume. 58 Jirani zake na ndugu zake walisikia jinsi
Bwana alivyoikuza rehema kwake, na wakafurahi
pamoja naye. 59 Sasa ilitokea siku ya nane kwamnba
walikuja kumtahiri mtoto. Ingewapasa kumwita jina
lake, "Zekaria," kwa kuzingatia jina la baba yake,
60 Lakini mama yake akajibu na kusema, "Hapana;
ataitwa Yohana." 61 Wakamwambia, hakuna hata
mmoja katika ndugu zako anayeitwa kwa jina hili."
62 Wakamfanyia ishara baba yake kuashiria yeye
alitaka jina aitwe nani. 63 Baba yake akahitaji kibao
cha kuandikia, na akaandika, "Jina lake ni Yohana."
Wote wakashangazwa na hili. 64 Ghafla mdomo wake
ukafunguliwa na ulimi wake ukawa huru. Akaongea na
kumsifu Mungu. 65 Hofu ikawajia wote walioishi karibu
nao. Mambo haya yakaenea katika nchi yote ya vilima
vya Yudea. 66 Na wote walioyasikia wakayatunza
mioyoni mwao, wakisema, "Mtoto huyu kuwa wa
namna gani?" Kwasababu mkono wa Bwana ulikuwa
pamoja naye. 67 Baba yake Zekaria alijazwa na Roho
Mtakatifu na akatoa unabii, akisema, 68 "Asifiwe
Bwana, Mungu wa Israeli, kwa sababu amesaidia na
alishughulikia wokovu kwa watu wake. 69 Ametuinulia
pembe ya wokovu katika nyumba ya mtumishi wake
Daudi, kutoka miongoi mwa mwa ukoo wa mtumishi
wake Daudi, 70 kama alivyosema kwa kinywa cha
manabii wake waliokuweko katika nyakati za kale.
(aiōn g165) 71 Atatuoka kutoka kwa adui zetu na kutoka
mikononi mwa wote wanaotuchukia. 72 Atafanya hivi
kuonesha rehema kwa baba zetu, na kukumbuka
agano lake takatifu, 73 kiapo alichokisema kwa
Abrahamu baba yetu. 74 Aliapa kuthibitha kwamba
ingewezekana kumtumikia Yeye bila hofu, baada ya
kuokolewa kutoka katika mikononi ya adui zetu. 75
katika utakatifu na haki mbele zake siku zetu zote. 76
Ndiyo, na wewe mtoto, utaitwa nabii wa Aliye Juu
Sana, kwa kuwa utaenenda mbele za uso wa Bwana
ili kumwandalia njia, kuwaandaa watu kwa ajili ya
ujio wake, 77 kuwafahamisha watu wake kwamba,
wataokolewa kwa njia ya kusamehewa dhambi zao.
78 Hili litatokea kwa sababu ya huruma ya Mungu
wetu, sababu ambayo jua tokea juu litatujia, 79
kuangaza kwao wakaao gizani na katika uvuli wa
mauti. Atafanya hivi kuiongoza miguu yetu kwenye
njia ya amani." 80 Sasa, yule mtoto akakua na kuwa
mwenye nguvu rohoni na alikaa nyikani mpaka siku
ya kujitokeza kwake kwa Israeli.

2 Sasa katika siku hizo, ikatokea kwamba Kaisari
Agusto alitoa agizo akielekeza kwamba ichukuliwe
sensa ya watu wote wanaoishi duniani. 2 Hii ilikuwa
ni sensa ya kwanza iliyofanyika wakati Krenio akiwa

gavana wa Siria. 3 Hivyo kila mmoja akaenda mjini
kwake kuandikishwa sensa. 4 Naye Yusufu aliondoka
pia katika mji wa Nazareti huko Galilaya na akasafiri
Yudea katika mji wa Bethlehemu, ujulikanao kama
mji wa Daudi, kwa sababu alitokea katika ukoo ya
Daudi. 5 Alikwenda huko kujiandikisha pamoja na
Mariamu, ambaye alikuwa amemposa na alikuwa
akitazamia mtoto. 6 Sasa ilitokea kwamba, wakiwa
kule wakati wake wa kujifungua mtoto ukawadia.
7 Akajifungua mtoto wa kiume, mzaliwa wake wa
kwanza, akamzungushia nguo mwilini kumkinga
na baridi mtoto. Ndipo akamweka kwenye kihori
cha kulishia wanyama, kwa sababu haikuwepo
nafasi kwenye nyumba za wageni. 8 Katika eneo
hilo, walikuwapo wachungaji walioishi mashambani
wakilinda makundi ya Kondoo wao usiku. 9 Ghafla,
malaika wa Bwana akawatokea, na utukufu wa Bwana
ukang'aa kuwazunguka, na wakawa na hofu sana. 10
Ndipo malaika akwaambia, “Msiogope, kwasababu
nawaletea habari njema ambayo italeta furaha kuu
kwa watu wote. 11 Leo Mwokozi kazaliwa kwaajili yenu
mjini mwa Daudi! Yeye ndiye Kristo Bwana! 12 Hii ndiyo
ishara ambayo mtapewa, mtamkuta mtoto amefungwa
nguo na amelala kwenye hori la kulishia wanyama.” 13
Ghafla kukawa na jeshi kubwa la mbinguni likaungana
na malaika huyo wakamsifu Mungu, wakisema,
14 “Utukufu kwa Mungu aliye juu sana, na amani
iwe duniani kwa wote ambao anapendezwa nao.”
15 Ikawa kwamba malaika walipokwisha kuondoka
kwenda mbinguni, wachungaji wakasemezena wao
kwa wao, “Twendeni sasa kule Bethlehemu, na
tukaone hiki kitu ambacho kimetokea, ambacho
Bwana ametufahamisha.” 16 Wakaharakisha kule, na
wakamkuta Mariamu na Yusufu, na wakamuona mtoto
amelala kwenye hori la kulishia wanyama. 17 Na
walipoona hivi, wakawajulisha watu kile walichokuwa
wameambiwa kumhusu mtoto. 18 Wote waliosikia
habari hii wakashangazwa na kile kilichosemwa na
wachungaji. 19 Lakini Mariamu akaendelea kufikiri
kuhusu yote aliyokwisha kuyasikia, akiyatunza moyoni
mwake. 20 Wachungaji wakarudi wakimtukuza na
kumsifu Mungu kwa ajili ya kila kitu walichokwisha
sikia na kuona, kama tu ilivyokuwa imenenwa kwao. 21
Ilipofika siku ya nane na ilikuwa ni wakati wa kumtahiri
mtoto, wakamwita jina Yesu, jina alilokwishapewa na
yule malaika kabla mimba haijatungwa tumboni. 22
zao zilizotakiwa za utakaso zilipopita, kulingana na
sheria ya Musa, Yusufu na Mariamu wakampeleka
hekaluni kule Yerusalemu kumweka mbele za Bwana.
23 Kama ilivyoandikwa katika sheria ya Bwana, “Kila
mwanaume anayefungua tumbo ataitwa aliyetolewa
wakfu kwa Bwana.” 24 Wao vilevile walikuja kutoa
sadaka kulingana na kile kinachosemwa katika sheria
ya Bwana, “Jozi ya njiwa au makinda mawili ya
njiwa.” 25 Tazama, palikuwa na mtu katika Yerusalemu
ambaye jina lake alikuwa akiitwa Simeoni. mtu huyu
alikuwa mwenye haki na mcha Mungu. Yeye alikuwa
akisubiri kwa ajili ya mfariji wa Israeli, na Roho
Mtakatifu alikuwa juu yake. 26 Ilikuwa imekwisha
funuliwa kwake kupitia Roho Mtakatifu kwamba yeye
hangelikufa kabla ya kuwomwona Kristo wa Bwana.
27 Siku moja alikuja ndani ya hekalu, akiongozwa na
Roho Mtakatifu. Ambapo wazazi walimleta mtoto,
Yesu, kumfanyia yale yaliyopasa kawaida ya sheria,
28 ndipo Simeoni alimpokea mikononi mwake, na
akamsifu Mungu na kusema, 29 “Sasa ruhusu
mtumishi wako aende kwa amani Bwana, kulingana
na Neno lako. 30 Kwa kuwa macho yangu yameuona
wakovu wako, 31 ambao umeonekana kwa macho
ya watu wote. 32 Yeye ni nuru kwa ajili ya ufunuo
kwa Wamataifa na utukufu wa watu Israeli.” 33 Baba
na Mama wa mtoto walishangazwa kwa mambo
ambayo yalizungumzwa juu yake. 34 Ndipo Simeoni
akawabariki na akasema kwa Mariamu mama yake,
“Sikiliza kwa makini! Mtoto huyu atakuwa sababu ya
kupotea na kuokoka kwa watu wengi katika Israeli
na ni ishara ambayo watu wengi wataipinga. 35 Pia
ni upanga utakaochoma nafsi yako mwenyewe, ili
kwamba mawazo ya mioyo ya wengi yadhihirike”.
36 Nabii mwanamke aliyeitwa Ana pia alikuwako
hekaluni. Yeye alikuwa binti wa Fanueli kutoka kabila
la Asheri. Alikuwa na miaka mingi sana. Naye aliishi
na mume wake kwa miaka saba baada ya kuoana,
37 na ndipo akawa mjane kwa miaka themanini na
minne. Naye hakuwahi kuondoka hekaluni na alikuwa
akiendelea kumwabudu Mungu pamoja na kufunga
na kuomba, usiku na mchana. 38 Na kwa wakati
huo, alikuja pale walipo akaanza kumshukuru Mungu.
Aliongea kumhusu mtoto kwa kila mtu ambaye alikuwa
akisubiri ukombozi wa Yerusalemu. 39 Walipomaliza
kila kitu walichotakiwa kufanya kuligana na na sheria
ya Bwana, walirudi Galilaya, mjini kwao, Nazareti. 40

Mtoto alikua, na akawa na nguvu, akiongezeka katika
hekima, na neema ya Mungu ilikuwa juu yake. **41**
Wazazi wake kila mwaka walikwenda Yerusalemu
kwaajili ya sikukuu ya Pasaka. **42** Alipokuwa na umri
wa miaka kumi na miwili, walikwenda tena wakati
mwafaka kidesturi kwa ajili ya sikukuu. **43** Baada
ya kubaki siku zote kwa ajili ya sikukuu, walianza
kurudi nyumbani. Lakini mvulana Yesu alibaki nyuma
mle Yerusalemu na wazazi wake hawakujua hili. **44**
Walidhani kwamba yumo kwenye kundi walilokuwa
wakisafiri nalo, hivyo walisafiri safari ya siku. Ndipo
wakaanza kumtafuta miongoni wa ndugu na marafiki
zao. **45** Waliposhindwa kumpata, walirudi Yerusalemu
na wakaanza kumtafuta humo. **46** Ikatokea kwamba
baada ya siku tatu, wakampata hekaluni, akiwa
ameketi katikati ya waalimu, akiwasikiliza na kuwauliza
maswali. **47** Wote waliomsikia walishangazwa na
ufahamu wake na majibu yake. **48** Walipomwona,
walistaajabu. Mama yake akamwambia, “Mwanangu,
kwa nini umetutendea hivi? Sikiliza, baba yako na
mimi tumekuwa tukikutafuta kwa wasiwasi mkubwa.”
49 Akawaambia, “Kwa nini mmekuwa mkinitafuta?
Hamkujua kwamba lazima niwe kwenye nyumba
ya Baba yangu? **50** Lakini hawakuelewa nini
alichomaanisha kwa maneno hayo. **51** Ndipo akaenda
pamoja nao mpaka nyumbani Nazareti na alikuwa
mtii kwao. Mama yake alihifadhi mambo yote moyoni
mwake. **52** Lakini Yesu aliendelea kukua katika
hekima na kimo, na akazidi kupendwa na Mungu na
watu.

3 Sasa, katika mwaka wa kumi na tano wa utawala
wa Kaisari Tiberia, wakati Pontio Pilato alikuwa
gavana wa Uyahudi, Herode alikuwa mkuu wa
mkoa wa Galilaya, na Filipo ndugu yake alikuwa
mkuu wa mkoa wa Iturea na Trakoniti, na Lisania
alikuwa mkuu wa mkoa wa Abilene, **2** na wakati
wa ukuhani mkuu wa Anasi na Kayafa, Neno la
Mungu lilimjia Yohana mwana wa Zakaria, jangwani.
3 Alisafiri katika mkoa wote kuzunguka Mto Yordani,
akihubiri ubatizo wa toba kwa ajili ya msamaha wa
dhambi **4** Kama ilivyoandikwa katika kitabu cha
maneno ya Isaya nabii, “sauti ya mtu aliaye nyikani,
“Itengenezeni tayari njia ya Bwana, yatengenezeni
mapito yake yaliyoonyoka. **5** Kila bonde litajazwa, kila
mlima na kilima vitasawazishwa, barabara zilizopinda
zitanyoshwa, na njia zilizoparaza zitalainishwa. **6** Watu
wote watauona wokovu wa Mungu.” **7** Hivyo, Yohana
akawaambia makutano makubwa ya watu waliomjia
wapate kubatizwa na yeye, “Ninyi uzao wa nyoka
wenye sumu, nani aliwaonya kuikimbia gadhabu
inayokuja? **8** Zaeni matunda yanayoedana na toba,
na msianze kusema ndani yenu, “Tunaye Ibarahimu
ambaye ni baba yetu; kwa sababu nawaambia
ya kwamba, Mungu anaweza kumwinulia Ibrahimu
watoto hata kutokana na mawe haya. **9** Tayari shoka
limeshawekwa kwenye mzizi wa miti. Hivyo, kila
mti usiozaa matunda mema, hukatwa na kutupwa
motoni. **10** Kisha watu katika makutano walimuuliza
wakisema, “Sasa tunatakiwa tufanyeje?” **11** Alijibu na
kuwaambia, “kama mtu ana kanzu mbili anatakiwa
atoe kanzu moja kwa mwingine ambaye hana kabisa,
na ambaye ana chakula na afanye vivyo hivyo.”
12 Kisha baadhi ya watoza ushuru walikuja pia
kubatizwa, na wakamwambia, “Mwalimu, tunatakiwa
kufanya nini? **13** Akawaambia, “Msikusanye fedha
zaidi kuliko mnachotakiwa kukusanya.” **14** Baadhi ya
maaskari pia wakamuuliza wakisema, “Na sisi je?
Tunatakiwa tufanye nini?” Akawambia, “Msichukue
fedha kwa mtu yeyote kwa nguvu, na msimtuhumu
mtu yeyote kwa uongo. Ridhikeni na mishahara yenu.”
15 Sasa, kwa kuwa watu walikuwa na shauku ya
kumngojea Kristo atakaye kuja, kila mmoja alikuwa
anawaza moyoni mwake kuhusu Yohana kama yeye
ndiye Kristo. **16** Yohana akajibu kwa kuwaambia wote,
“Mimi nawabatiza ninyi kwa maji, lakini kuna mmoja
ajaye ambaye ana nguvu kuliko mimi, na sisitahili
hata kufungua kamba za viatu vyake. Atawabatiza
ninyi kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. **17** Pepeto
lake liko mkononi mwake ili kusafisha vizuri uwanda
wake wa kupepetea ngano na kuikusanya ngano
ghalani mwake. Lakini, atayateketeza makapi kwa
moto ambao hauwezi kuzimika. **18** Kwa maonyo
mengine mengi pia, alihubiri habari njema kwa watu.
19 Yohana alimkemea pia Herode mkuu wa mkoa
kwa kumuoa Herodia, mke wa ndugu yake na kwa
maovu mengine mengi ambayo Herode alikuwa
ameyatenda. **20** Lakini baadaye Herode alifanya
uovu mwingine mbaya sana. Alimfunga Yohana
gerezani. **21** Kisha ilitokea kwamba, wakati watu
wote walipokuwa wakibatizwa na Yohana, naye Yesu
alibatizwa pia. Wakati alipokuwa akiomba, mbingu
zikafunguka. **22** Roho Mtakatifu akashuka juu yake

kwa mfano wa kiwiliwili kama njiwa, wakati huo
huo sauti ikaja kutoka mbinguni ikisema, “Wewe ni
Mwanangu mpendwa. Ninapendezwa sana na wewe.”
23 Sasa Yesu mwenyewe, alipoanza kufundisha,
alikuwa na umri upatao miaka thelathini. Alikuwa ni
mwana (kama ilivyotadhaniwa) wa Yusufu, mwana wa
Eli, 24 mwana wa Mathati, mwana wa Lawi, mwana
wa Melki, mwana wa Yana, mwana wa Yusufu, 25
mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, mwana wa
Nahumu, mwana wa Esli, mwana wa Nagai, 26
mwana wa Maati, mwana wa Matathia, mwana wa
Semeini, mwana wa Yusufu, mwana wa Yuda, 27
mwana wa Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa
Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri,
28 mwana wa Melki, mwana wa Adi, mwana wa
Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri, 29
mwana wa Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa
Yorimu, mwana wa Matathi, mwana wa Lawi, 30
mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa
Yusufu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu,
31 mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa
Matatha, mwana wa Nathani, mwana wa Daudi,
32 mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa
Boazi, mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni, 33
mwana wa Abinadabu, mwana wa Aramu, mwana
wa Hesroni, mwana wa Peresi, mwana wa Yuda, 34
mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa
Ibrahimu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori, 35
mwana wa Seruig, mwana wa Ragau, mwana wa
Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, 36 mwana
wa Kenani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu,
mwana wa Nuhu, mwana wa Lameki, 37 mwana wa
Methusela, mwana wa Henoko, mwana wa Yaredi,
mwana Mahalalei, mwana wa Kenani, 38 mwana wa
Enoshi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu, mwana
wa Mungu.

4 Kisha, Yesu akiwa amejaa Roho Mtakatifu, alirudi
kutoka Mto Jordani, na aliongozwa na Roho
jangwani 2 kwa siku arobaini, na huko alijaribiwa na
Ibilisi. Wakati huo hakula chochote, na mwisho wa
wakati huo alihisi njaa. 3 Ibilisi akamwambia, “Kama
wewe ni Mwana wa Mungu, liamru jiwe hili kuwa
mkate.” 4 Yesu akamjibu, “Imeandikwa; 'mtu hataishi
kwa mkate pekee.” 5 Kisha Ibilisi alimwongoza
juu kwenye kilele cha mlima, na akamwonyesha
falme zote za dunia kwa muda mfupi. 6 Ibilisi
akamwambia, “Nitakupa mamlaka ya kutawala falme
hizi zote pamoja na fahari zake. Naweza kufanya
hivyo kwa sababu vyote vimekabidhiwa kwangu
nivitawale, na ninaweza kumpa yeyote nitakaye
kumpa. 7 Kwahiyo, kama utaniinamia na kuniabudu,
vitu hivi vyote vitakuwa vyako.” 8 Lakini Yesu alijibu
na kumwambia, “Imeandikwa, “lazima umwabudu
Bwana Mungu wako, na lazima umtumikie Yeye
peke yake.” 9 Baadaye Ibilisi alimwongoza Yesu
hadi Yerusalemu na kumweka sehemu ya juu kabisa
ya jengo la hekalu na kumwambia, “Kama wewe
ni Mwana wa Mungu, jitupe chini kutoka hapa.
10 Kwa sababu imeandikwa, “Atawaagiza malaika
zake wakutunze na kukulinda, 11 na watakuinua juu
mikononi mwao ili kwamba usiumize miguu yako juu
ya jiwe.” 12 Yesu akijibu alimwambia, “Imenenwa,
“usimjaribu Bwana Mungu wako.” 13 Ibilisi alipomaliza
kumjaribu Yesu, alienda zake na kumwacha hadi
wakati mwingine. 14 Kisha Yesu alirudi Galilaya kwa
nguvu za Roho, na habari kumhusu yeye zikaenea
na kusambaa katika mikoa jirani yote. 15 Alifundisha
katika masinagogi yao, na kila mmoja alimsifu. 16
Siku moja alikwenda Nazareti, mji ambao alilelewa
na kukulia. Kama ilivyokuwa desturi yake aliingia
kwenye sinagogi siku ya sabato, na alisimama
kusoma maandiko. 17 Alikabidhiwa gombo la nabii
Isaya, hivyo, alilifungua gombo na akatafuta sehemu
iliyoandikwa, 18 “Roho wa Bwana yuu juu yangu,
kwa sababu alinitia mafuta kuhubiri habari njema
kwa maskini. Amenituma kutangaza uhuru kwa
wafungwa, na kuwafanya wasioona waweze kuona
tena. Kuwaweka huru wale wanaogandamizwa, 19
kuutangaza mwaka ambao Bwana ataonesha wema
wake.” 20 Kisha akalifunga gombo, akamrudishia
kiongozi wa sinagogi, na akaketi chini. Macho ya watu
wote waliokuwa katika sinagogi yalimwangalia yeye.
21 Alianza kuzungumza nao akisema, “Leo andiko
hili limetimizwa masikioni mwenu.” 22 Kila mmoja
pale alishuhudia kile alichokisema Yesu, na wengi
miongoni mwao walishangazwa na maneno ya hekima
yaliyokuwa yakitoka katika kinywa chake. Walikuwa
wakisema, “huyu ni kijana tu wa Yusufu, siyo hivyo?”
23 Yesu akawaambia, “hakika mtasema methali hii
kwangu, “Tabibu, jiponye mwenyewe. Chochote
tulichosikia ukifanya Kapernaumu, kifanye hapa pia
kijijini kwako.” 24 Pia alisema, “hakika nawaambia

ninyi, hakuna nabii anayekubalika katika nchi yake.”
25 Lakini nawaambia ninyi kweli kwamba kulikuwa na
wajane wengi Israel katika kipindi cha Eliya, wakati
mbingu ilipofungwa kusiwe na nvua kwa miaka mitatu
na nusu, wakati kulipokuwa na njaa kubwa katika
nchi yote. 26 Lakini Eliya hakutumwa kwa yeyote
mmoja wao, lakini kwa mjane mmoja tu aliyeishi
Sarepta karibu na mji wa Sidoni. 27 Pia, kulikuwa
na wakoma wengi Israel katika kipindi cha Elisha
nabii, lakini hakuna hatammoja wao aliyeponywa
isipokuwa Naamani mtu wa Siria. 28 Watu wote
ndani ya sinagogi walijawa na gadhabu walipoyasikia
haya yote. 29 Walisimama na kumsukumizia nje
ya mji, na kumwongoza mpaka kwenye ukingo wa
mlima wa mji ambapo mji wao ulijengwa juu yake,
ili waweze kumtupa chini. 30 Lakini alipita salama
katikati yao na akaenda zake. 31 Kisha alitelemkia
Kapernaumu, katika mji wa Galilaya. Sabato moja
alikuwa akifundisha watu ndani ya sinagogi. 32
Walishangazwa na mafundisho yake, kwasababu
alifundisha kwa mamlaka. 33 Sasa siku hiyo ndani
ya sinagogi, kulikuwa na mtu aliyekuwa na roho ya
pepo mchafu, na alilia kwa sauti ya juu, 34 “Tuna nini
nawe, Yesu wa Nazareti? Umekuja kutuangamiza?
Ninajua wewe ni nani! Wewe ni mtakatifu wa Mungu!”
35 Yesu alimkemea pepo akisema, “Nyamaza kimya,
na umtoke mtu huyu!” Pepo yule alipomtupa mtu
yule chini katikati yao, alimtoka yule mtu bila ya
kumsababishia maumivu yoyote. 36 Watu wote
walishangaa, na waliendelea kuzungumzia jambo hilo
kila mmoja na mwenzake. Wakasema, “Ni maneno
ya aina gani haya?” Anawaamuru roho wachafu
kwa mamlaka na nguvu na watondoka.” 37 Hivyo,
habari juu ya Yesu zilienea kila sehemu katika
maeneo yanayozunguka mkoa huo. 38 Kisha Yesu
aliondoka katika mji huo na akaingia katika nyumba
ya Simoni. Sasa, mama mkwe wake na Simoni
alikuwa anaumwa homa kali, na wakamsihi kwa
niaba yake. 39 Hivyo, Yesu alimsogelea, akaikemea
ile homa na ikamwachia. Ghafla alisimama na
akaanza kuwatumikia. 40 Jua lilipokuwa likizama,
watu walimletea Yesu kila mmoja aliyekuwa mgonjwa
wa maradhi ya aina mbalimbali. Aliweka mikono
yake juu ya kila mgonjwa na akawaponya wote. 41
Mapepo pia yaliwatoka wengi wao yakilia kwa sauti
na kusema, “Wewe ni mwana wa Mungu!” Yesu
aliwakemea mapepo na hakuwaruhusu waongee,
kwa sababu walijua kwamba yeye alikuwa ni Kristo.
42 Wakati kulipopambazuka, alienda eneo lisilokuwa
na watu. Makutano ya watu walikuwa wakimtafuta na
wakaja katika eneo alilokuwapo. Walijaribu kumzuia
asiende mbali na wao. 43 Lakini akawaambia, “Lazima
pia nihubiri habari njema za ufalme wa Mungu
katika miji mingine mingi, kwa kuwa hii ndiyo sababu
nilitumwa hapa.” 44 Kisha aliendelea kuhubiri ndani
ya masinagogi katika uyahudi wote.

5 Basi ilitokea wakati watu walipomkusanyikia
na kumzunguka Yesu na kusikiliza neno la
Mungu, ambapo alikuwa amesimama kando ya ziwa
Genesareti. 2 Aliona mashua mbili zimetia nanga
pembeni mwa ziwa. Wavuvi walikuwa wametoka
na walikuwa wakiosha nyavu zao. 3 Yesu akaingia
katika mojawapo ya zile mashua, ambayo ilikuwa ya
Simoni na kumwomba aipeleke majini mbali kidogo
na nchi kavu. Kisha akakaa na kufundisha kutokea
kwenye mashua. 4 kuongea, akamwambia Simoni,
“Ipeleke mashua yako mpaka kwenye kilindi cha
maji nakushusha nyavu zako ili kuvua samaki.”
5 Simon akajibu na kusema, Bwana, tumefanya
kazi usiku wote, na hatukukamata chochote, lakini
kwa neno lako, nitazishusha nyavu. 6 Walipofanya
hivyo walikusanya kiasi kikubwa cha samaki na
nyavu zao zikaanza kukatika. 7 Hivyo wakawaashiria
washirika wao kwenye mashua nyingine ili waja
na kuwasaidia. Walikuja wakazijaza mashua zote,
kiasi kwamba zikaanza kuzama. 8 Lakini Simoni
Petro, alipoona hivyo, alianguka magotini pa Yesu
akisema,”Ondoka kwangu, kwa sababu mimi ni
mtu mwenye dhambi Bwana.” 9 Kwa sababu
alishangazwa, na wote waliokuwa pamoja naye,
kwa uvuvi wa samaki waliokuwa wameufanya. 10
Hili liliwajumuisha Yakobo na Yohana wana wa
Zebedayo, ambao walikuwa washirika wa Simoni.
Na Yesu akamwambia Simoni, “Usiogope, kwa
sababu kuanzia sasa na kuendelea utavua watu.” 11
Walipokwishazileta mashua zao nchi kavu, waliacha
kila kitu na kumfuata yeye. 12 Ilitokea kwamba
alipokuwa katika mji mmojawapo, mtu aliyekuwa
amejaa ukoma alikuwa huko. Wakati alipomuona Yesu,
alianguka akiinamisha uso kwake mpaka chini na
kumuomba, akisema, “Bwana, ikiwa unataka, waweza
kunitakasa.” 13 Kisha Yesu alinyoosha mkono wake

na kumgusa, akisema, “Nataka. Takasika.” Na saa
ileile ukoma ukamwacha. 14 “Alimwagiza asimwambie
mtu yeyote, lakini alimwambia, “Nenda zako, na
ukajionyeshe kwa makuhani na utoe sadaka ya
utakaso wako, sawasawa na kile Musa alichokiamuru,
kwa ushuhuda kwao.” 15 Lakini habari kumuhusu
yeye zikaenea mbali zaidi, na umati mkubwa wa watu
ukaja pamoja kumsikiliza akifundisha na kuponywa
magonjwa yao. 16 Lakini mara kwa mara alijitenga
faraghani na kuomba. 17 Ilitokea siku moja kati
ya hizo siku alikuwa akifundisha, na walikuwapo
Mafarisayo na waalimu wa sheria wamekaa hapo
ambao walikuja wakitokea vijiji vingi tofauti katika
mkoa wa Galilaya na Yudea, na pia kutokea katika
mji wa Yerusalemu. Nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja
naye kuponya. 18 watu kadhaa walikuja, wamembeba
kwenye mkeka mtu aliyepooza, na wakatafuta njia ya
kumwingiza ndani ili kumlaza chini mbele ya Yesu. 19
Hawakupata njia ya kumwingiza ndani kwa sababu
ya umati, hivyo walipanda juu ya paa la nyumba na
kumshusha yule mtu chini kupitia kwenye vigae, juu
mkeka wake katikati ya watu, mbele kabisa ya Yesu.
20 Akiangalia imani yao, Yesu alisema, “Rafiki, dhambi
zako umesamehewa.” 21 Waandishi na Mafarisayo
waliaanza kuhoji hilo, wakisema, “Huyu ni nani
anayeongea makufuru? Ni nani anaweza kusamehe
dhambi ila Mungu pekee yake?” 22 Lakini Yesu,
akitambua nini walichokuwa wakifikiri, aliwajibu na
kuwaambia, “Kwa nini mnaulizana hili mioyoni mwenu?
23 Kipi ni rahisi kusema, 'Dhambi zako zimesamehewa'
au kusema 'Simama utembee?' 24 Lakini mjue ya
kwamba Mwana wa Adamu anayo mamlaka duniani
ya kusamehe dhambi, Nakwambia wewe, 'Amka,
chukua mkeka wako na uende nyumbani kwako.'” 25
Wakati huo huo akaamka mbele yao na akachukua
mkeka wake aliokuwa ameulalia. Kisha akariudi
nyumbani kwake akimtukuza Mungu. 26 Kila mmoja
alishangazwa na wakamtukuza Mungu. Walijawa
na hofu, wakisema, “Tumeona mambo yasiyo ya
kawaida leo.” 27 Baada ya mambo haya kutokea,
Yesu alitoka huko na akamwona mtoza ushuru
aliyeitwa Lawi amekaa eneo la kukusanyia kodi.
Akamwambia, “Nifuate.” 28 Hivyo Lawi akanyanyuka
na kumfuata, akiacha kila kitu nyuma. 29 Kisha Lawi
akaandaa nyumbani kwake karamu kubwa kwa ajili
ya Yesu. Walikuwapo watozaushuru wengi kule na
watu wengi walioketi mezani wakila pamoja nao.
30 Lakini Mafarisayo na waandishi wao walikuwa
wakiwanung'unikia wanafunzi, wakisema, “Kwa nini
mnakula na kunywa na watoza ushuru pamoja na
watu wengine wenye dhambi?” 31 Yesu akawajibu,
“Watu walio katika afya njema hawahitaji tabibu, ni
wale tu wanaoumwa ndiyo watakao mhitaji mmoja. 32
Sikuja kuwaita watu wenye haki haki wapate kutubu,
bali kuwaita wenye dhambi wapate kutubu.” 33
Wakamwambia, “Wanafunzi wa Yohana mara nyingi
hufunga na kuomba, na wanafunzi wa Mafarisayo
nao hufanya vivyo hivyo. Lakini wanafunzi wako hula
na kunywa.” 34 Yesu akawaambia, “Inawezekana
mtu yeyote akawafanya waliohudhuria harusi ya
Bwana Arusi kufunga wakati Bwana Arusi bado yu
pamoja nao? 35 Lakini siku zitakuja wakati Bwana
Arusi atakapoondolewa kwao, ndipo katika siku hizo
watafunga.” 36 Kisha Yesu aliongea pia kwao kwa
mfano. “Hakuna anayechana kipande cha nguo
kutoka kwenye vazi jipya na kukitumia kurekebisha
vazi la zamani. Kama akifanya hivyo, ataichana
nguo mpya, na kipande cha nguo kutoka vazi jipya
kisengefaa kutumika na nguo ya vazi la zamani. 37
pia, hakuna mtu ambaye huweka divai mpya kwenye
viriba vikuukuu. Kama akifanya hivyo, divai mpya
ingepasua kile chombo, na divai ingemwagika, na
viriba vingeharibika. 38 Lakini divai mpya lazima
iwekwe kwenye viriba vipya. 39 Na hakuna mtu baada
ya kunywa divai ya zamani, hutataka mpya, kwa
sababu husema, 'Ya zamani ni bora.'”

6 Sasa ilitokea kwenye Sabato kwamba Yesu
alikuwa akipita katika ya shamba la nafaka
na wanafunzi wake walikuwa wakichuma masuke,
wakayasuguasugua kati ya mikono yao wakala nafaka.
2 Lakini baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Kwa nini
mnafanya kitu ambacho si halali kisheria kukifanya
siku ya sabato”? 3 Yesu, akawajibu, akisema,
“Hamkuwahi kusoma kile Daudi alifanya alipokuwa na
njaa, yeye na wanaume waliokuwa pamoja naye? 4
Alikwenda katika nyumba ya Mungu, na akachukuwa
mikate mitakatifu na kuila baadhi, na kuitoa baadhi
kwa watu aliokuwa nao kuila, hatakama ilikuwa
halali kwa makuhani kuila.” 5 Kisha akawaambia,
“Mwana wa Adamu ni Bwana wa Sabato.” 6 Ilitokea
katika Sabato nyingine kwamba alikwenda ndani ya
sinagogi na kuwafundisha watu huko. Palikuwa na

mtu ambaye mkono wake wa kulia ulikuwa umepooza.
7 Waandishi na Mafarisayo walikuwa wanamwangalia
kwa makini kuona kama angemponya mtu siku ya
Sabato, ili waweze kupata sababu ya kumshtaki kwa
kufanya kosa. 8 Lakini alijua nini walikuwa wanafikiri
na akasema kwa mtu aliyekuwa amepooza mkono,
“Amka, simama hapa katikati ya kila mmoja.” Hivyo
huyo mtu akanyanyuka na kusimama pale. 9 Yesu
akasema kwao, “Nawauliza ninyi, ni halali siku ya
Sabato kufanya mema au kufanya madhara, kuokoa
maisha au kuyaharibu?” Kisha aliwaangalia wote na
kumwambia yule mtu, 10 “Nyoosha mkono wako.”
Akafanya hivyo, na mkono wake ulikuwa umeponywa.
11 Lakini walijawa na hasira, wakaongeleshana
wao kwa wao kuhusu nini wanapaswa wafanye
kwa Yesu. 12 Ilitokea siku hizo kwamba alikwenda
mlimani kuomba. Aliendelea usiku mzima kumuomba
Mungu. 13 Ilipokuwa asubuhi, aliwaita wanafunzi
wake kwake, na akawachagua kumi na wawili kati
yao, ambao pia aliwaita “mitume.” 14 Majina ya wale
mitume yalikuwa Simoni (ambaye pia alimwita Petro)
na Andrea ndugu yake, Yakobo, Yohana, Filipo,
Bartolomayo, 15 Mathayo, Tomaso na Yakobo mwana
wa Alfayo, Simoni, ambaye aliitwa Zelote, 16 Yuda
mwana Yakobo na Yuda Iskariote, ambaye alikuwa
msaliti msaliti. 17 Kisha Yesu alitelemka pamoja
nao toka mlimani na kusimama mahali tambarare.
Idadi kubwa ya wanafunzi wake walikuwa huko,
pamoja na idadi kubwa ya watu kutoka Uyahudi na
Yerusalemu, na kutoka pwani ya Tiro na Sidoni. 18
Walikuja kumsikiliza na kuponywa magonjwa yao.
Watu waliokuwa wakisumbuliwa na pepo wachafu
waliponywa pia. 19 Kila mmoja kwenye hilo kusanyiko
alijaribu kumgusa kwa sababu nguvu za uponyaji
zilikuwa zikitokea ndani yake, na aliwaponya wote. 20
Kisha akawaangalia wanafunzi wake, na kusema,
“Mmebarikiwa ninyi mlio maskini, kwa maana ufalme
wa Mungu ni wenu. 21 Mmebarikiwa ninyi mlio na njaa
sasa, kwa maana mtashibishwa. Mmebarikiwa ninyi
mliao sasa, kwa maana mtacheka. 22 Mmebarikiwa
ninyi ambao watu watakapowachukia na kuwatenga
na kuwashutumu ninyi kwamba ni waovu, kwa ajili
ya Mwana Adamu. 23 Furahini katika siku hiyo na
kurukaruka kwa furaha, kwa sababu hakika mtakuwa
na thawabu kubwa mbinguni, kwa maana baba zao
waliwatendea vivyohivyo manabii. 24 Lakini ole wenu
mlio matajiri! Kwa maana mmekwisha pata faraja
yenu. 25 Ole wenu mlio shiba sasa! Kwa maana
mtaona njaa baadaye. Ole wenu mnaocheka sasa!
Kwa maana mtaomboleza na kulia baadaye. 26 Ole
wenu, mtakaposifiwa na watu wote! Kwa maana baba
zao waliwatendea manabii wa uongo vivyohivyo. 27
Lakini nasema kwenu ninyi mnaonisikiliza, wapendeni
adui zenu na kufanya mema kwa wanao wachukieni.
28 Wabarikini wale wanao walaani ninyi na waombeeni
wale wanaowaonea. 29 Kwake yeye akupigaye shavu
moja, mgeuzie na la pili. Kama mtu akikunyang'anya
joho lako usimzuilie na kanzu. 30 Mpe kila akuombaye.
Kama mtu akikunyang'anya kitu ambacho ni mali
yako, usimuombe akurudishie. 31 Kama mpendavyo
watu wawatendee, nanyi watendeeni vivyo hivyo. 32
Kama mkiwapenda watu wawapendao ninyi tu, hiyo ni
thawabu gani kwenu? Kwamaana hata wenye dhambi
huwapenda wale wawapendao. 33 Kama mkiwatendea
mema wale wanaowatendea ninyi mema, hiyo ni
thawabu gani kwenu? Kwa maana hata wenye
dhambi hufanya vivyo hivyo. 34 Kama mkikopesha
vitu kwa watu ambao mnategemea watawarudishia,
hiyo ni thawabu gani kwenu? Hata wenye dhambi
huwakopesha wenye dhambi, na hutegemea kupokea
kiasi hicho hicho tena. 35 Lakini wapendeni adui
zenu na watendeeni mema. Wakopesheni na msihofu
kuhusu kurudishiwa, na thawabu yenu itakuwa kubwa.
Mtakuwa wana wa Aliye Juu, kwasababu yeye
mwenyewe ni mwema kwa watu wasio na shukurani
na waovu. 36 Iweni na huruma, kama Baba yenu
alivyo na huruma. 37 Msihukumu, nanyi hamta
hukumiwa. Msilaani, nanyi hamtalaaniwa. Sameheni
wengine, nanyi mtasamehewa. 38 Wapeni wengine,
nanyi mtapewa. Kiasi cha ukarimu - kilichoshindiliwa,
kusukwasukwa na kumwagika - kitamwagika magotini
penu. Kwa sababu kwa kipimo chochote mnachotumia
kupimia, kipimo hicho hicho kitatumika kuwapimia
ninyi.” 39 Kisha akawaambia mfano pia. “Je mtu aliye
kipofu aweza kumwongoza mtu mwingine kipofu?
Kama alifanya hivyo, basi wote wangalitumbukia
shimoni, je wasingetumbukia? 40 Mwanafunzi hawi
mkubwa kuliko mwalimu wake, lakini kila mtu akiisha
kufundishwa kwa ukamilifu atakuwa kama mwalimu
wake. 41 Na kwa nini basi wakitazama kibanzi kilicho
ndani ya jicho la ndugu yako, na boriti lililo ndani
ya jicho lako huliangalii? 42 Utawezaje kumwambia

ndugu yako, 'Ndugu, naomba nikitoe kibanzi kilicho
ndani ya jicho lako,' nawe huangalii boriti iliyo katika
jicho lako mwenyewe? Mnafiki wewe! Kwanza itoe
boriti katika jicho lako mwenyewe, ndipo utaona vizuri
kutoa kibanzi katika jicho la ndugu yako. 43 Kwa
sababu hakuna mti mzuri uzaao matunda mabaya,
wala hakuna mti mbaya uzaao matunda mazuri.
44 Kwa sababu kila mti hutambulika kwa matunda
yake. Kwa sababu watu hawachumi tini kutoka
kwenye miba, wala hawachumi zabibu kutoka kwenye
michongoma. 45 Mtu mwema katika hazina njema ya
moyo wake hutoa yaliyo mema, na mtu mwovu katika
hazina mbovu ya moyo wake hutoa yaliyo maovu.
Kwa sababu kinywa chake husema yale yaujazayo
moyo wake. 46 Kwanini mnaniita, 'Bwana, Bwana', na
bado hamyatendi yale nisemayo? 47 Kila mtu ajaye
kwangu na kuyasikia maneno yangu na kuyatendea
kazi, nitawaonyesha jinsi alivyo. 48 Anafanana na
mtu ajengae nyumba yake, ambaye huchimba chini
sana, na kujenga msingi wa nyumba juu ya mwamba
imara. Mafuriko yalipokuja, maporomoko ya maji
yaliipiga nyumba, lakini hayakuweza kuitikisa, kwa
sababu ilikuwa imejengwa vizuri. 49 Lakini yeyote
asikiaye neno langu na hakulitii; mfano wake ni
mtu aliyejenga nyumba juu ya ardhi pasipokuwa
na msingi, mto ulipoishukia kwa nguvu, nyumba ile
ilitopata maangamizi makubwa.

7 Baada ya Yesu kumaliza kila kitu alichokuwa
anasema kwa watu waliomsikiliza, akaingia
Kapernaumu. 2 Mtumwa fulani wa akida, aliyekuwa
wa thamani sana kwake, alikuwa mgonjwa sana
na alikuwa karibu ya kufa. 3 Lakini akiwa amesikia
kuhusu Yesu, yule Akida alimtuma kiongozi wa
kiyahudi, kumwomba aje kumwokoa mtumwa wake ili
asife. 4 Walipofika karibu na Yesu, walimsihi kwa bidii
na kusema, “anastahili kwamba unapaswa kufanya
hivi kwa ajili yake, 5 kwa sababu analipenda taifa letu,
na ndiye aliyejenga sinagogi kwa ajili yetu”. 6 Yesu
akaendelea na safari yake pamoja nao. lakini kabla
hajaenda mbali na nyumba, afisa mmoja aliwatuma
marafiki zake kuzungumza naye. “Bwana, usijichoshe
mwenyewe kwa sababu mimi sistahili wewe kuingia
kwenye dari yangu. 7 Kwa sababu hii sikufikiria hata
mimi mwenyewe kuwa ninafaa kuja kwako, lakini
sema neno tu na mtumishi wangu atapona. 8 Kwani
mimi pia ni mtu niliyewekwa kwenye mamlaka na nina
askari chini yangu. Husema kwa huyu “Nenda” na
huenda, na kwa mwingine, “Njoo” naye huja, na kwa
mtumishi wangu 'Fanya hiki', na yeye hufanya”. 9 Yesu
aliposikia haya alishangaa, na kuwageukia makutano
waliokuwa wanamfuata na kusema.”Nawaambia,
hata katika Israeli, sijawahi kuona mtu mwenye
imani kuu kama huyu. 10 Kisha wale waliokuwa
wametumwa walirudi nyumbani na kumkuta mtumishi
akiwa mzima. 11 fulani baada ya haya, ilitokea kuwa
Yesu alikuwa anasafiri kwenda mji ulioitwa Naini.
wanafunzi wake wakaenda pamoja naye wakiambana
na umati wa watu. 12 Alipofika karibu na Lango
la jiji tazama, mtu aliyekufa alikuwa amebebwa,
na ni mtoto wa pekee kwa mama yake. aliyekuwa
mjane, na umati wa wawakilishi kutoka kwenye jiji
walikuwa pamoja naye. 13 Alipomwona, Bwana
akamsogelea kwa huruma kubwa sana juu yake na
akamwambia, “Usilie”. 14 Kisha akasogea mbele
akaligusa jeneza ambalo walibebea mwili, na wale
waliobeba wakasimama akasema “Kijana nasema
amka” 15 Mfu akainuka na kukaa chini na akaanza
kuongea. Kisha Yesu akamkabidhi kwa mama yake.
16 Kisha hofu ikawajaa wote. wakaendelea kumtukuza
Mungu wakisema “Nabii mkuu ameinuliwa miongoni
mwetu” na “Mungu amewaangalia watu wake” 17
Hizi habari njema za Yesu zilienea Yudea yote na
kwa mikoa yote ya jirani. 18 Wanafunzi wa Yohana
walimwamwambia mambo haya yote. 19 Ndipo Yohana
akawaita wawili wa wanafunzi wake na kuwatuma
kwa Bwana kusema “Wewe ndiye yule ajaye, au
kuna mtu mwingine tumtazamie? 20 Walipofika
karibu na Yesu hawa wakasema, “Yohana mbatizaji
ametutuma kwako kusema, 'Wewe ni yule ajaye au
kuna mtu mwingine tumtazamie?” 21 kwa wakati huo
aliowaponya watu wengi kutoka katika magonjwa
na mateso, kutoka kwa roho wachafu, na kwa watu
wenye upofu aliwapa kuona. 22 Yesu akajibu na
kusema kwao. “Baada ya kuwa mmekwenda mlikotoka
mtamjulisha Yohana mlichokiona na kukisikia. Wenye
upofu wanapokea kuona na viwete wanatembea,
wenye ukoma wanatakasika, viziwi wanasikia, wafu
wanafufuliwa na kuwa hai tena, masikini wanaambiwa
habari njema. 23 Na mtu ambaye hataacha kuniamini
mimi kwa sababu ya matendo yangu amebarikiwa”.
24 Baada ya wale waliotumwa na Yohana kurudi
walikotoka, Yesu akaanza kusema kwa makutano

juu ya Yohana, “Mlikwenda nje kuona nini, mwanzi
ukiwa unatikiswa na upepo? 25 lakini mlikwenda nje
kuona nini, mtu aliyevaa vizuri? tazama watu wale
wanaovaa mavazi ya kifalme na kuishi maisha ya
starehe wako kwenye nafasi za wafalme. 26 lakini
mnakwenda nje kuona nini, Nabii? Ndiyo, ninasema
kwenu na zaidi sana kuliko nabii. 27 Huyu ndiye
aliyeandikiwa, “Tazama, namtuma mjumbe wangu
mbele ya macho yenu, atakeyeandaa njia kwa ajili
yangu, 28 Nasema kwenu, kati ya wale waliozaliwa
na mwanamke, hakuna mkuu kama Yohana, lakini
mtu asiye muhimu sana atakayeishi na Mungu
mahali alipo yeye, atakuwa mkuu kuliko Yohana.” 29
Na watu wote waliposikia haya pamoja na watoza
ushuru, walitangaza kuwa Mungu ni mwenye Haki.
Walikuwepo kati yao wale waliobatizwa kwa ubatizo
wa Yohana. 30 Lakini mafarisayo na wataalamu
wa sheria za kiyahudi, ambao hawakubatizwa na
yeye walikataa hekima za Mungu kwa ajili yao
wenyewe. 31 Tena naweza kuwalinganisha na nini
watu wa kizazi hiki? Wakoje hasai? 32 Wanafanana na
watoto wanaocheza kwenye eneo la soko, wanaokaa
na kuitana mmoja baada wa mwingine wakisema,
'Tumepuliza filimbi kwa ajili yenu, na hamkucheza.
tumeomboleza na hamkulia.' 33 Yohana mbatizaji
alikuja hakula mkate wala hakunywa divai, na
mkasema “Ana pepo. 34 Mwana wa Mtu amekuja
amekula na kunywa na mkasema, “Angali ni mlafi na
mlevi, rafiki wa watoza ushuru na wenye dhambi! 35
Lakini hekima imetambulika kuwa ina haki kwa watoto
wake wote.” 36 Mmoja wa mafarisayo alimwomba
Yesu aende kula pamoja naye. Baada ya Yesu kuingia
kwenye nyumba ya farisayo, aliegemea kwenye meza
ili ale. 37 Tazama kulikuwa na mwanamke mmoja
katika jiji hilo aliyekuwa na dhambi. Akagundua kuwa
alikuwa amekaa kwa Farisayo, akaleta chupa ya
manukato. 38 Alisimama nyuma yake karibu na
miguu yake huku akilia. Tena alianza kulowanisha
miguu yake kwa machozi, na kuifuta kwa nywele
za kichwa chake, akiibusu miguu yake na kuipaka
manukato. 39 Na yule farisayo aliyekuwa amemwalika
Yesu alipoona hivyo, akawaza mwenyewe akisema,
“Kama huyu mtu angekuwa nabii, angejua huyu ni
nani na ni aina gani ya mwanamke anayemgusa,
ya kuwa ni mwenye dhambi. 40 Yesu akajibu
na kumwambia, “Simoni nina kitu cha kukuambia.
“Akasema” “Kiseme tu mwalimu!” 41 Yesu akasema
“Kulikuwa na wadaiwa wawili kwa mkopeshaji mmoja.
Mmoja alikuwa anadaiwa dinari mia tano na wa pili
alidaiwa dinari hamsini. 42 Na walipokuwa hawana
pesa ya kumlipa aliwasamehe wote. Sasa ni nani
atampenda zaidi? 43 Simoni akamjibu na kusema,
“Nadhani aliyesamehewa zaidi.”Yesu akamwambia,
“Umehukumu kwa usahihi.” 44 Yesu akamgeukia
mwanamke na kusema kwa Simoni, “Unamwona
huyu mwanamke. Nimeingia kwenye Nyumba yako.
Hukunipa maji kwa ajili ya miguu yangu, lakini huyu,
kwa machozi yake, alilowanisha miguu yangu na
kuifuta kwa nywele zake. 45 Hukunibusu, lakini yeye,
tangu alipoingia humu hakuacha kunibusu miguu
yangu. 46 Hukuipaka miguu yangu kwa mafuta,
lakini ameipaka miguu yangu kwa manukato. 47 Kwa
jambo hili, nakwambia kwamba alikuwa na dhambi
nyingi na amesamehewa zaidi, na pia alipenda zaidi.
Lakini aliyesamehewa kidogo, hupenda kidogo tu.” 48
Baadaye akamwambia mwanamke, “Dhambi zako
zimesamehewa” 49 Wale waliokaa mezani pamoja
naye wakaanza kusemezana wao kwa wao, “Huyu
ni nani mpaka anasamehe dhambi?” 50 Na Yesu
akamwambia mwanamke, “Imani yako imekuokoa.
Enenda kwa amani”

8 Ilitokea muda mfupi baadaye kwamba Yesu alianza
kusafiri katika miji na jiji mbalimbali, akihubiri na
kutangaza habari njema ya ufalme wa Mungu na
wale kumi wawili walikwenda pamoja naye, 2 vilevile
wanawake fulani waliokuwa wameponywa kutoka kwa
roho wachafu na magonjwa mbalimbali. Walikuwa
ni Mariamu aliyeitwa Magdalena ambaye alikuwa
ametolewa pepo saba. 3 Yoana mke wa Kuza na
meneja wa Herode, Susana, na wanawake wengine
wengi, waliotoa mali vyao kwa ajili yao wenyewe. 4
Nabaada ya umati wa watu kukusanyika pamoja,
wakiwemo na watu waliokuja kwake kutoka miji
mbalimbali, akazungumza nao kwa kutumia mifano.
5 “mpandaji alienda kupanda mbegu, alipokuwa
apanda, baadhi ya mbegu hizo ziliangukia kando
ya njia zikakanyagwa chini ya miguu, na ndege wa
angani wakazila. 6 Mbegu zingine zilianguka juu
ya udongo wa miamba na zilipoota na kuwa miche
zilipooza kwa sababu hakukuwa na unyevunyevu.
7 Mbegu zingine ziliangukia kwenye miti ya miiba,
nayo hiyo miti ya miiba ikakua pamoja na zile mbegu

na zikasongwa. 8 Lakini mbegu zingine ziliangukia
kwenye udongo unaofaa na zikazaa mazao mara mia
zaidi. “Baada ya Yesu kusema mambo haya, alipaza
sauti,”Yeyote aliye na masikio ya kusikia na asikie.” 9
Tena wanafunzi wake wakamuuliza maana ya mfano
huo, 10 Yesu akawaambia, “Mmepewa upendeleo wa
kujua siri ya ufalme wa Mungu, lakini watu wengine
watafundishwa tu kwa mifano, ili kwamba 'wakiona
wasione na wakisikia wasielewe.' 11 Na hii ndiyo
maana ya mfano huu. Mbegu ni neno la Mungu.
12 Mbegu zile zilizoanguka kando kando ya njia
ndiyo wale watu wanaolisikia neno, na baadaye
mwovu shetani hulichukua mbali kutoka moyoni,
ili kwamba wasiamini na kuokolewa. 13 Kisha na
zile zilizoangukia kwenye mwamba ni watu wale
wanaosikia neno na kulipokea kwa furaha lakini
hawana mizizi yeyote, wanaamini tu kwa muda mfupi,
na wakati wa majaribu huanguka. 14 Na mbegu zile
zilizoangukia kwenye miiba ni watu wanaosikia neno,
lakini wanapoendelea kukua husongwa na huduma
na utajiri na ubora wa maisha haya na hawazai
matunda. 15 Lakini zile mbegu zilizoangukia kwenye
udongo mzuri ni wale watu, ambao ni wanyeyekevu
na mioyo mizuri, baada ya kulisikia neno hulishikilia
na likawa salama na kuazaa matunda ya uvumilivu.
16 Sasa, hakuna hata mmoja, anayewasha taa na
kuifunika kwa bakuli au kuiweka chini ya kitanda.
Badala ya kuiweka kwenye kinara cha taa ili kwamba
kila mmoja anayeingia apate kuiona. 17 Kwa kuwa
hakuna kitakachojificha ambacho hakitajulikana,
au chochote kilicho sirini ambacho hakitajulikana
kikiwa kwenye mwanga. 18 kwa hiyo kuwa makini
unapokuwa unasikiliza. Kwa sababu aliye nacho,
kwake ataongezewa zaidi, lakini asiye nacho hata
kile kidogo alicho nacho kitachukuliwa.” 19 baadaye
mama yake Yesu na ndugu zake wakaja kwake
hawakaribia kwa sababu ya umati wa watu. 20 Na
akataarifiwa, “Mama yako na ndugu zako wako pale
nje wanahitaji kukuona wewe. 21 Lakini, Yesu akajibu
akasema “Mama yangu na ndugu zangu ni wale
wanaolisikia neno la Mungu na kulitii.” 22 Ilitokea
siku moja kati ya siku zile Yesu na wanafunzi wake
alipanda kwenye mtumbwi, na akawaambia, “Na
tuvuke ng'ambo ya pili ya ziwa.” Wakaandaa mashua
yao. 23 Lakini walipoanza kuondoka, Yesu akalala
usingizi, na dhoruba kali yenye upepo, na mashua yao
ikaanza kujaa maji na walikuwa kwenye katika kubwa
sana. 24 baadaye wanafunzi wake wakaja kwake na
kumwamsha, wakisema, “Bwana mkubwa! Bwana
mkubwa! tuko karibu kufa!” Akaamka na akaukemea
upepo na mawimbi ya maji vikatulia na kukawa na
utulivu. 25 Tena akawaambia, “Imani yenu iko wapi?”
Wakaogopa, Walishangaa, wakasemezana kia mmoja
na mwenzake,”Huyu ni nani, kiasi kwamba anaamuru
hata upepo, na maji na humtii?” 26 Wakafika kwenye
mji wa Gerasini iliyo upande wa nyuma ya Galilaya.
27 Yesu aliposhuka na kukanya kwenye ardhi, mtu
fulani kutoka mjini, akakutana naye, na huyu mtu
alikuwa na nguvu za giza. Kwa muda mrefu alikuwa
havai nguo, na alikuwa haishi kwenye Nyumba, lakini
aliishi kwenye makaburi. 28 Alipomwona Yesu akalia
kwa sauti, na akaanguka chini mbele yake. kwa sauti
kubwa akisema, Nimefanya nini kwako, Yesu mwana
wa Mungu aliye juu? Nakusihi, Usiniadhibu mimi”
29 Yesu akaamuru roho chafu imtoke mtu yule, kwa
kuwa mara nyingi amepamgaa. hata kama alikuwa
amefungwa minyororo na kubanwa na kuwekwa chini
ya ulinzi, alivunja vifungo na kuendeshwa na mapepo
mpaka jangwani. 30 Yesu akamwuliza, “Jina lako
nani?” akajibu akisema, “Legioni” Kwa maana mapepo
mengi yameingia kwake. 31 Wakaendelea kumsihi
usituamuru twende kwenye shimo. **(Abyssos g12)** 32
Kundi la Nguruwe lilikuwa likichunga juu ya kilima,
wakamsihi awaruhusu wakaingie kwa hao nguruwe.
Na akawaruhusu kufanya hivyo. 33 kwa hiyo wale
mapepo wakamtoka mtu yule na kuingia kwa wale
nguruwe, na lile kundi likakimbia kwenye mwinuko
wa mlima mpaka ziwani na wakazama humo. 34
wale watu waliokuwa wanachunga wale nguruwe
walipoona kilichotokea, wakakimbia na wakatoa
taarifa pale mjini na nje katika miji iliyowazunguka. 35
Watu waliposikia hayo walienda kuona kilichotokea,
na wakaja kwa Yesu na wakamwona mtu ambaye
mapepo yalikuwa yamemtoka. alikuwa amevaa vizuri
na mwenye akili timamu, amekaa kwenye miguu ya
Yesu, na waliogopa. 36 ndipo mmoja wao aliyeona
kilichotokea alianza kuwasimlia wengine jinsi huyu
mtu aliyekuwa anaongozwa na mapepo alivyoponywa.
37 Watu wote wa mkoa wa Wagerasi na maeneo
yaliyozunguka walimwomba Yesu aondoke kwao kwa
sababu walikuwa na hofu kuu. Na aliingia kwenye
mtumbwi ili arudi. 38 Mtu yule aliyetokwa na pepo

alimsihi Yesu kwenda naye, lakini Yesu alimwambia
aende na kusema, 39 “Rudi kwenye nyumba yako na
uhesabu yale yote ambayo Mungu amekutendea”
Huyu mtu aliondoka, akitangaza pote katika mji wote
yale yote ambayo Yesu aliyofanya kwa ajili yake. 40
Na Yesu akarudi, makutano wakamkaribisha, kwa
sababu wote walikuwa wanamngoja. 41 Tazama
akaja mtu mmoja anaitwa Yairo ni mmoja kati ya
viongozi katika sinagogi. Yairo akaanguka miguuni
pa Yesu na kumsihi aende nyumbani kwake, 42
kwa sababu alikuwa na mtoto msichana mmoja
tu, mwenye umri wa miaka kumi na wibili, na
alikuwa katika hali ya kufa. Na alipokuwa akienda,
makutano walikuwa wakisongama dhidi yake. 43
Mwanamke mwenye kutokwa damu kwa miaka kumi
na miwili alikuwa pale na alitumia pesa zote kwa
waganga, lakini hakuna aliyemponya hata mmoja,
44 alikuja nyuma ya yesu na kugusa pindo la vazi
lake, na ghafla kutokwa damu kukakoma. 45 Yesu
akasema, “Nani ambaye kanigusa?” Walipokataa
wote, Petro akasema, Bwana Mkubwa, umati wa watu
wanakusukuma na wanakusonga.” 46 Lakini Yesu
akasema, “Mtu mmoja alinigusa, maana nilijua nguvu
zimetoka kwangu.” 47 Mwanamke alipoona ya kuwa
hawezi kuficha alichokifanya, akaanza kutetemeka,
akaanguka chini mbele za Yesu alitangaza mbele
ya watu wote sababu zilizofanya amguse na vile
alivyoponywa gafla. 48 Kisha akasema kwake, “Binti,
imani yako imekufanya uwe mzima. Enenda kwa
Amani.” 49 Alipokuwa akiendelea kusema, mtu
mmoja akaja kutoka kwenye nyumba ya kiongozi wa
sinagogi, akisema, “Binti yako amefariki. Usimsumbue
mwalimu.” 50 Lakini Yesu aliposikia hivyo, alimjibu,
“Usiogope. Amini tu, na ataokolewa.” 51 Kisha
alipoingia kwenye hiyo nyumba, hakuruhusu mtu
yeyote kuingia pamoja naye, isipokuwa Petro, Yohana
na Yakobo, baba yake binti, na mama yake. 52 Sasa
watu wote walikuwa wanaomboleza na kutoa sauti
kwa ajili yake, lakini akasema, “Msipige kelele, hajafa,
lakini amelala tu.” 53 Lakini wakamcheka kwa dharau,
wakijua kuwa amekufa. 54 Lakini Yeye, akimshika
binti mkono, akaita kwa sauti, akisema, “Mtoto, inuka”
55 roho yake ikamrudia, na akainuka wakati huohuo.
Akaamrisha kwamba, apewe kitu furani kwa ili ale.
56 Wazazi wake wakashangaa, lakini aliwaamuru
wasimwambie mtu kilichokuwa kimetokea.

9 Akawaita wale kumi na wawili pamoja, akawapa
uwezo na mamlaka juu ya mapepo yote na kuponya
magonjwa. 2 Akawatuma waende kuhubiri ufalme
wa Mungu na kuponya wagonjwa. 3 Akawaambia,
“Msichukue chochote kwa ajili ya safari yenu wala
fimbo, wala mkoba, wala mkate, wala pesa wala
msichukue kanzu mbili. 4 Nyumba yoyote mtakayo
iingia, kaeni humo mpaka mtakapo ondoka mahali
hapo. 5 Na kwa wale wasio wapokea, mtakapo
ondoka mji huo, jikung'uteni vumbi katika miguu
yenu kwa ushuhuda juu yao”. 6 Wakaondoka na
kwenda kupitia vijijini, wakitangaza habari njema na
kuponya watu kila mahali. 7 Sasa Herode, mtawala,
alisikia yote yaliyo kuwa yakitokea alitaabika sana,
kwa sababuu ilisemekana na baadhi kwamba Yohana
mbatizaji amefufuka kutoka wafu, 8 na baathi kwamba
Elia amekwisha tokea, na kwa wengine kwamba
mmoja wa manabii wa zamani amefufuka katika wafu
tena. 9 Herode alisema, “nilimchinja Yohana, lakini
huyu ni nani ninae sikia habari zake? Na Herode
alitafuta njia ya kumwona Yesu. 10 Wakati waliporudi
wale waliotumwa, wakamwamwambia kila kitu walicho
fanya. Akawachukua pamoja naye, akaenda peke
yake katika mji uitwao Bethsadia. 11 Lakini makutano
wakasikia kuhusu hili wakamfuata, na aliwakaribisha,
na akaongea nao kuhusu ufalme wa Mungu, na
aliwaponya wale waliohitaji uponyaji. 12 Siku ikaanza
kuisha, na wale kumi na wawili wakaenda kwake na
kusema, “Watawanye makutano kwamba waende
katika vijiji vya karibu na mijini wakatafute mapumziko
na chakula, kwa sababu tupo eneo la nyikani.” 13
Lakini akawaambia, “Nyie wapeni kitu cha kula.”
Wakasema “Hatuna zaidi ya vipande vitano vya
mikate na samaki wawili, isipokuwa tungeenda na
kununua chakula kwa ajili ya kusanyiko hili la watu.”
14 Kulikua na wanaume wapatao elfu tano pale.
Akawambia wanafunzi wake. “Wakalisheni chini katika
makundi ya watu wapatao hamsini kwa kila kundi.
15 Kwa hiyo wakafanya hivyo na watu wa wakaketi
chini. 16 Akachukua mikate mitano na samaki wawili
na akatazama mbinguni, akavibariki, na kuvimega
katika vipande, akawapa wanafunzi wake ili waviweke
mbele ya makutano. 17 Wote wakala na wakashiba,
na vipande vya chakula vilivyo baki viliokotwa na
kujaza vikapu kumi na viwili. 18 Nayo ikawa kwamba,
alipokuwa akiomba peke yake, wanafunzi wake

walikuwa pamoja naye, na akawauliza akisema,
“watu husema mimi ni nani?” 19 Wakijibu, wakasema,
“Yohana mbatizaji, lakini wengine husema Eliya, na
wengine husema mmoja wa manabii wa nyakati za
zamani amefufuka tena.” 20 Akawambia, “Lakini ninyi
mwasema mimi ni nani?” Akijibu Petro akasema,
“Kristo kutoka kwa Mungu.” 21 Lakini kwa kuwaonya,
Yesu akawaelekeza kutomwambia yeyote juu ya
hili, 22 akasema kwamba mwana wa Adamu lazma
ateseke kwa mambo mengi na kukataliwa na wazee
na Makuhani wakuu na waandishi, na atauawa, na
siku ya tatu atafufuka. 23 Akawambia wote, “kama mtu
yeyote akitaka kunifuata, lazima ajikane mwenyewe,
achukue msalaba wake kila siku, na anifuate. 24
Yeyote ajaribuye kuyaokoa maisha yake atayapoteza,
lakini yeyote apotezae maisha yake kwa faida yangu,
atayaokoa. 25 Je kitamfaidia nini mwanadamu, kama
akiupata ulimwengu wote, lakini akapoteza au akapata
hasara ya nafsi yake? 26 Yeyote atakaye nionea aibu
mimi na maneno yangu, kwake yeye mwana wa Adam
atamuonea aibu atakapo kuwa katika utukufu wake,
na utukufu wa Baba na malaika watakatifu. 27 Lakini
ninawaambia ukweli, kuna baadhi yenu wasimamao
hapa, hawata onja umauti mpaka wauone ufalme wa
Mungu.” 28 Ikatokea yapata siku nane baada ya Yesu
kusema maneno haya kwamba akawachukua pamoja
nae Petro, Yohana na, Yakobo, wakapanda mlimani
kuomba. 29 Na alipokuwa katika kuomba, muonekano
wa uso wake ulibadilika, na mavazi yake yakawa
meupe na ya kung'aa. 30 Na tazama, walikuwepo
wanaume wawili wakiongea naye! Walikuwa Musa
na Elia, 31 walionekana katika utukufu. Waliongea
kuhusu kuondoka kwake, jambo ambalo alikaribia
kulitimiza Yerusalem. 32 Sasa Petro na wale waliokua
pamoja naye walikuwa katika usingizi mzito. Lakini
walipokuamka, waliuona utukufu wake na wanaume
wawili waliokuwa wamesimama pamoja nae. 33
Ikatokea kwamba, walipokuwa wakiondoka kwa Yesu,
Petro akamwambia, “Bwana, ni vizuri kwetu kukaa
hapa na inatupasa tutengeneze makazi ya watu
watatu. Tutengeneze moja kwa ajili yako, moja kwa
ajili ya Musa, na moja kwa ajili ya Eliya.” Hakuelewa
alichokuwa akiongelea. 34 Alipokuwa akisema hayo,
likaja wingu na likawafunika; na waliogopa walipoona
wamezunguwa na wamezungukwa na wingu. 35 Sauti
ikatoka kwenye wingu ikasema, “Huyu ni Mwanangu
mteule. Msikilizeni yeye.” 36 Sauti iliponyamaza, Yesu
alikuwa peke yake. walikaa kimya, na katika siku
hizo hawakumwambia yeyote lolote miongoni mwa
waliyoyaona. 37 Siku iliyofuata, baada ya kutoka
mlimani, kusanyiko kubwa la watu lilikutana naye. 38
Tazama, mwanaume kutoka kwenye kusanyiko alilia
kwa sauti, akisema, “Mwalimu ninakuomba umtazame
mwanangu, kwa kuwa ni mwanangu wa pekee. 39
Unaona roho chafu humshika, na mara hupiga kelele,
na pia humfanya achanganyikiwe na kutokwa povu
kinywani. Nayo humtoka kwa shida, ikimsababshia
maumivu makali. 40 Naliwasihi wanafunzi wako
kuikea itoke. lakini hawakuweza.” 41 Yesu akajibu
akasema, “Enyi kizazi kisichoamini na kilichopotoka,
mpaka lini nitkaa nanyi na kuchukuliana nanyi? Mlete
mwanao hapa.” 42 Kijana aliokuwa anakuja, roho cha
ikamuangusha chini na kumtikisa kwa fujo. Lakini
Yesu aliikemea ile roho chafu, alimponya mvulana, na
kamkabidhi kwa baba yake. 43 Wote walishangazwa
na ukuu wa Mungu. Lakini walipokuwa wakistaajabu
wote kwa mambo yote aliyo yaliyotedeka, akasema
kwa wanafunzi wake, 44 “Maneno yawakae masikioni
mwenu, kwa kuwa Mwana wa Adamu atatolewa
mikononi mwa wanadamu.” 45 Lakni hawakuelewa
maana ya maneno hayo, na yalifichwa machoni pao,
ili wasije wakalielewa. Waliogopa kumuuliza kuhusu
neno hilo. 46 Kisha mgogoro ulianza ulizuka miongoni
mwao i juu ya nani angekuwa mkuu. 47 Lakini Yesu
alipotambua walichokuwa wakihojiana mioyoni mwao,
alimchukua mtoto mdogo, na kumuweka upande
wake, 48 na akasema, “kama mtu yeyote akimpokea
mtoto mdogo kama huyu kwa jina langu, anipokea
mimi pia, na yeyote akinipokea mimi, ampokea
pia aliyenituma, kwa kuwa aliye mdogo kati yenu
wote ndiye alie mkuu” 49 Yohana akajibu akasema,
“Bwana, tulimuona mtu akifukuza pepo kwa jina
lako na tukamzuia, kwa sababu haambatani na sisi.”
50 Lakini Yesu akamwambia, “Msimzuie, kwa kuwa
asiye kinyume na ninyi ni wa kwenu” 51 Ikatokea
kwamba, kulinga na siku zilivyokua zikikaribia zsiku
zake za kwenda mbinguni, kwa uimara alielekeza
uso wake Yerusalemu. 52 Akatuma wajumbe mbele
yake, nao wakaenda na kuingia katika kijiji cha
Wasamaria ili wamtayarishie mahali. 53 Lakini watu
huko hawakumpokea, kwasababu alikua ameelekeza
uso wake Yerusalemu. 54 Wanafunzi wake Yakobo

na Yohana walipo liona hili, wakasema, “Bwana
unahitaji tuamuru moto ushuke chini kutoka mbinguni
uwateketeze?” 55 Lakini aliwageukia akawakemea.
56 Kisha walikwenda kijiji kingine. 57 Walipokuwa
wakienda katika njia yao, mtu mmoja akamwambia,
“Nitakufuata popote uendapo.” 58 Yesu akamwambia,
“Mbweha wanamashimo, ndege wa angani wana
viota, lakini mwana wa Adamu hana pakulaza
kichwa chake.” 59 Ndipo akamwambia mtu mwingine,
“Nifuate.” Lakini yeye akasema, “Bwana, niruhusu
kwanza niende nikamzika baba yangu,” 60 Lakini yeye
akamwambia, “Waache wafu wawazike wafu wao,
lakini wewe nenda ukautangaze ufalme wa Mungu kila
mahali.” 61 Pia mtu mwingine akasema. “Nitakufuata,
Bwana, lakini niruhusu kwanza nikawaage walio
katika nyumba yangu.” 62 Laki Yesu akamwambia
hakuna mtu, atiaye mkono wake kulima na kuangalia
nyuma atakayefaa kwa ufalme wa Mungu.”

10 Baada ya mambo hayo, Bwana akachagua
sabini wengine, na kuwatuma wawili wawili
wamtangulie katika kila mji na eneo alilotarajia
kwenda. 2 Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini
wafanyakazi ni wachache. Hivyo basi muombeni
Bwana wa mavuno, ili kwamba atume haraka
wafanyakazi katika mavuno yake. 3 Enendeni katika
miji. Angalieni, ninawatuma kama kondoo katikati
ya mbwa mwitu. 4 Msibebe mfuko wa pesa, wala
mikoba ya wasafiri, wala viatu, wala msimsalimie
yeyote njiani. 5 Katika nyumba yeyote mtakayo ingia,
kwanza semeni, 'Amani iwe katika nyumba hii.' 6
kama mtu wa amani yupo pale, amani yenu itabaki
juu yake, lakini kama sivyo, itarudi kwenu. 7 Bakini
katika nyumba hiyo, kuleni na mnywe watakachokitoa,
kwa maana mfanyakazi anastahili mshahara wake.
Msihame kutoka nyumba hii kwenda nyingine. 8
Mji wowote muuingiao, na wakawapokea, kuleni
chochote kitakachowekwa mbele yenu, 9 na ponyeni
wagonjwa waliomo humo. Semeni kwao, 'Ufalme wa
Mungu umekuja karibu yanu' 10 Lakini katika mji
wowote mtakaoingia, na wasiwapokee, nendeni nje
katika barabara na semeni, 11 'Hata vumbi katika mji
wenu lililonata miguu mwetu tunalikung'uta dhidi yenu!
Lakini tambueni hili, Ufalme wa Mungu umekaribia.'
12 Ninawambieni kwamba siku ya hukumu itakuwa
ni usitahamilivu zaidi kwa Sodoma kuliko mji huo.
13 Ole kwako Korazini, Ole kwako Bethsaida! Kama
kazi kuu zilizo fanyika ndani yako ingalifanyika Tiro
na Sidoni, Wangelitubu zamani sana, wakikaa ndani
ya nguo za gunia na majivu. 14 Lakini itakuwa
usitahamilivu zaidi siku ya hukumu kwa Tiro na
Sidoni zaidi yenu. 15 Wewe Kapernaumu, Unafikiri
utainuliwa mpaka Mbinguni? Hapana, utashushwa
chini mpaka kuzimu **(Hadēs g86)** 16 Atakaye wasikiliza
ninyi anisikiliza mimi, na yeyote atakaye wakataa
anikataa mimi, na yeyote anikataaye mimi anmtakaa
aliyenituma” 17 Wale sabini walirudi kwa furaha,
wakisema, “Bwana, hata mapepo wanatutii katika
jina lako.” 18 Yesu akawaambia, “Nilimwona Shetani
akianguka kutoka mbinguni kama radi. 19 Tazama,
nimewapa mamlaka ya kukanyaga nyoka na nge, na
nguvu zote za adui, na hapana chochote kwa njia
yoyote kitakachowadhuru. 20 Hata hivyo msifurahi
tu katika hili, kwamba roho zinawatii, lakini furahini
zaidi kwamba majina yenu yameandikwa mbinguni.”
21 Katika mda uleule alifurahi sana katika Roho
Mtakatifu, na kusema, “Ninakusifu wewe, Baba,
Bwana wa mbingu na dunia, kwa sababu umeyaficha
mambo haya kutoka kwa wenye hekima na akili,
na kuyafunua kwa wasio fundishwa, kama watoto
wadogo. Ndio, Baba, kwa kuwa ilipendeza katika
machoni pako.” 22 “Kila kitu kimekabidhiwa kwangu
na Baba yangu, na hakuna afahamuye Mwana ni
nani ila Baba, na hakuna afahamuye Baba ni nani
ila Mwana, na ye yote ambaye Mwana hutamani
kujifunua kwake.” 23 Akawageukia wanafunzi,
akasema faraghani, “Wamebarikiwa wayaonayo haya
ambayo ninyi mnayaona. 24 Ninawambia ninyi,
kwamba manabii wengi na wafalme walitamani kuona
mambo myaonayo, na hawakuyaona, na kusikia
kusikia mnayoyaikia, na hawakuyasikia.” 25 Tazama,
mwalimu fulani wa sheria ya Kiyahudi alisimama na
kumjaribu, akisema, “Mwalimu, nifanye nini niurithi
izima wa milele?” **(aiōnios g166)** 26 Yesu akamwambia,
“Kimeandikwa nini katika sheria? Unaisoma je?” 27
Akajibu akasema, “Utampenda Bwana Mungu wako
kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa
nguvu zako zote, na kwa akili zako zote, na jirani
yako kama nafsi yako mwenyewe.” 28 Yesu akasema,
“Umejibu kwa usahihi. Fanya hivi na utaishi.” 29 Lakini
mwalimu, akitamani kujihesabia haki mwenyewe,
Akamwambia Yesu, “Na jirani yangu ni nani?” 30
Yesu akijibu akasema, “Mtu fulani alikuwa akitelemka

kutoka Yerusalem kwenda Yeriko. Akaangukia kati
ya wanyang'anyi, waliomnyang'anya mali yake, na
kumpiga na kumuacha karibu akiwa nusu mfu. 31
Kwa bahati kuhani fulani alikuwa akishuka katika
njia hiyo, alipo muona alipita upande mwingine.
32 Vivyo hivyo Mlawi pia, alipofika mahali pale
na kumuona, akapita upande mwingine. 33 Lakini
Msamaria mmoja, alipokuwa akisafiri, alipita pale
alipokuwa mtu huyo. alipomuona, alisukumwa kwa
huruma. 34 Alimkaribia na kumfunga vidonda vyake,
akimwiga mafuta na divai juu yake. Alimpandisha juu
ya mnyama wake, na kumpeleka katika nyumba ya
wageni na kumhudumia. 35 Siku ilyofuata alichukua
dinari mbili, na akampatia mmiliki wa nyumba ya
wageni na kumwambia, 'Muhudumie na chochote
cha ziada utakacho tumia, nitakulipa nitakaporudi.'
36 Ni yupi kati ya hawa watatu, unafikiri, alikuwa ni
jirani kwake yeye aliyeangukia kati ya wanyang'anyi?"
37 Mwalimu alisema, "Ni yule aliyeonesha huruma
kwake." Yesu akamwambia, "Nenda na ukafanye
vivyo hivyo" 38 Sasa walipokuwa wakisafiri, waliingia
katika kijiji fulani, na mwanamke mmoja jina lake
Martha alimkaribisha nyumbani kwake. 39 Alikuwa na
dada aliyeitwa Mariamu, aliekaa miguuni pa Bwana
na kusikiliza neno lake. 40 Lakini Martha alijipa
shughuli nyingi za kuandaa mlo. Alikwenda kwa
Yesu, na kusema, "Bwana, haujali kwamba dada
yangu ameniacha nihudumu peke yangu? Hivyo
basi mwambie anisaidie." 41 Lakini Bwana alimjibu
na kumwambia, "Martha, Martha, una sumbuka
juu ya mambo mengi, 42 lakini ni kitu kimoja tu
cha muhimu. Mariamu amechagua kilicho chema,
ambacho hakitaondolewa kutoka kwake."

11 Ilitokea wakati Yesu alipokuwa anaomba
mahali fulani, mmoja wa mwanafunzi wake
alimwambia, "Bwana, tufundishe sisi kuomba kama
Yohana alivyo wafundisha wanafunzi wake'. 2 Yesu
akawaambia, Msalipo, semeni, 'Baba, Jina lako
litakazwe. Ufalme wako uje. 3 Utupe mkate wetu
wa kila siku. 4 Utusamehe makosa yetu, kama nasi
tunavyowasamehe wote waliotukosea. Usituongoze
katika majaribu." 5 Yesu akawaambia, "Ni nani kwenu
atakuwa na rafiki, ambaye atamuendea usiku, na
kumwambia, Rafiki niazime mikate mitatu. 6 Kwa
sababu rafiki yangu amenijia sasa hivi kutoka safarini,
nami sina cha kumuandalia.' 7 Na yule aliyeko
ndani akamjibu, usinitaabishe, Mlango umekwisha
kufungwa, na watoto wangu, pamoja nami tumekwisha
kulala kitandani. Siwezi kuamka na kukupa wewe
mikate. 8 Nawaambia, japo kuwa haamki na kukupatia
mikate kama rafiki yake, kwa sababu ya kuendelea
kumgongea bila aibu, ataamka na kukupatia vipande
vingi vya mikate kulingana na mahitaji yako. 9 Nami
pia nawaambieni, Ombeni, nanyi mtapewa; tafuteni,
nanyi mtapata, pigeni hodi nanyi mtafunguliwa. 10
Kwa kuwa kila mtu aombaye atapokea, na kila
mtu atafutaye atapata, na kila mtu apigaye hodi,
mlango utafunguliwa kwake. 11 Ni baba yupi miongoni
mwenu, mwanaye akimuomba samaki atampa nyoka
badala yake? 12 Au akimuomba yai atampa nge
badala yake? 13 Kwa hiyo, ikiwa ninyi mlio waovu
mnajuwa kuwapa watoto wenu zawadi nzuri, je si
zaidi sana Baba yenu wa mbinguni kwamba atawapa
Roho Mtakatifu hao wamuombao?" 14 Baadaye,
Yesu akawa anakemea pepo, na mtu mwenye pepo
alikuwa bubu. Ikawa pepo lilipomtoka, mtu huyo
aliweza kuongea. Umati wakastaajabu sana. 15 Lakii
watu wengine wakasema, huyu anaondo mapepo
kwa Beelzebul, mkuu wa mapepo 16 Wengine
walimjaribu na kumtaka awaonyeshe ishara kutoka
mbinguni. 17 Lakini Yesu aliyatambua mawazo yao na
kuwaambia, "Kila ufalme utakaogawanyika itakuwa
ukiwa, na nyumba iliyo gawanyika itaanguka. 18
Kama Shetani atakuwa amegawanyika, ufalme wake
utasimamaje? Kwa sababu mwasema natoa mapepo
kwa Belzebuli 19 Kama mimi natoa mapepo kwa
Belzebuli, je wenzenu wanatoa mapepo kwa njia
gani? Kwa sababu hii, wao watawahukumu ninyi. 20
Lakini, kama natoa mapepo kwa kidole cha Mungu,
basi uflame wa Mungu umewajia. 21 Mtu mwenye
nguvu aliye na silaha akilinda nyumba yake, vitu
vyake vitakaa salama. 22 Lakini akivamiwa na
mtu mwenye nguvu zaidi, Yule mtu mwenye nguvu
atamnyang'anya silaha zake, na kuzichukua mali
zake zote. 23 Yeye asiye pamoja nami yuko kinyume
nami, na yeye asiyekusanya pamoja nami hutapanya.
24 Pepo mchafu amtokapo mtu, huenda na kutafuta
mahali pasipo na maji ili ajipumzishe. Atakapokuwa
amekosa, husema, 'nitarudi nilipotoka. 25 Akirudi
na kukuta nyumba imefagiliwa na imekaa vizuri. 26
Hivyo huenda na kutafuta mapepo saba walio waovu
kuliko yeye mwenyewe na kuwaleta waje wakae

mahali pale. Na hali ya mtu huyo huwa mbaya kuliko
ilivyokuwa mara ya kwanza." 27 Ilitokea kwamba
alipokuwa akisema maneno hayo, mwanamke fulani
alipasa sauti yake zaidi ya wote kwanye mkutano
wa watu na kusema "Limebarikiwa tumbo lililo kuzaa
na matiti uliyoyanyonya" 28 Lakini yeye akasema,
wamebarikiwa wale wasikio neno la Mungu na
kulitunza. 29 Wakati umati wa watu wanakusanyika
na kuongezeka, Yesu akaanza kusema "Kizazi hiki ni
kizazi cha uovu. Hutafuta ishara, na hakuna ishara
watayopewa zaidi ya ile ishara ya Yona. 30 Maana
kama Yona alivyokuwa ishara kwa watu wa Ninawi,
ndivyo na Mwana wa Adamu atakavyokuwa ishara
kwa kizazi hiki 31 Malkia wa Kusini atasimama siku
ya hukumu na watu wa kizazi hiki na kuwahukumu
wao, kwani yeye alitoka katika mwisho wa nchi ili
aje asikilize hekima za Solomoni, na hapa yuko
aliye mkuu kuliko Solomoni. 32 Watu wa Ninawi
watasimama katika hukumu pamoja na watu wa
kizazi hiki siku ya hukumu watakihukumu, kwani
wao walitubu kwa mahubiri ya Yona, na tazama,
hapa yuko aliye mkuu kuliko Yona. 33 Hakuna Mtu
yeyote, awashaye taa na kuiweka sehemu ya chini
yenye giza isiyoonekana au chini ya kikapu, ila
huwasha na kuweka juu ya kitu ili kila mtu aingiaye
aweze kuona mwanga. 34 Jicho lako ni taa ya mwili.
Jicho lako likiwa zuri basi mwili wako wote utakuwa
kwenye mwanga. Lakini jicho lako likiwa baya basi
mwili wako wote utakuwa kwenye giza. 35 Kwa
hiyo, mjihadhari ili mwanga ulio ndani yenu usitiwe
giza. 36 Hivyo basi, kama mwili wako wote uko
kwenye mwanga, na hakuna sehemu iliyo katika
giza, basi mwili wako utakuwa sawa na taa iwakayo
na kutoa mwanga kwenu." 37 Alipomaliza kuongea,
Farisayo alimwalika akale chakula nyumbani kwake,
naye Yesu akaingia ndani na kuwa pamoja nao.
38 Na Mafarisayo wakashangaa kwa jinsi ambavyo
hakunawa kwanza kabla ya chakula cha jioni. 39 Lakini
Bwana akawaambia, "Ninyi Mafarisayo mnaosha nje
ya vikombe na bakuli, lakini ndani yenu mmejaa tamaa
na uovu. 40 Ninyi watu msio na ufahamu, Je yeye
aliyeumba nje hakuumba na ndani pia? 41 Wapeni
masikini yaliyo ndani, na mambo yote yatakuwa
safi kwenu. 42 Lakini ole wenu Mafarisayo, kwani
mnatoa zaka ya mnanaa na mchicha na kila aina ya
mboga ya bustani. Lakini mmeacha mambo ya haki
na kumpenda Mungu. Ni muhimu zaidi kufanya yaliyo
ya haki na kumpenda Mungu, bila kuacha kufanya
na hayo mengine pia. 43 Ole wenu Mafarisayo,
kwa kuwa mnapenda kukaa katika viti vya mbele
kwenye masinagogi na kuamkiwa kwa salamu za
heshima sokoni. 44 Ole wenu, kwani mnafanana na
makaburi yasiyo na alama ambayo watu hutembea
juu yake pasipokujua." 45 Mwalimu mmoja wa sheria
za Kiyahudi akamjibu na kumwambia, "Mwalimu,
unachokisema kinatuudhi pia sisi." 46 Yesu akasema,
"Ole wenu, waalimu wa sheria! kwani mnawapa
watu mizigo mikubwa wasiyoweza kuibeba, walakini
ninyi hamgusi mizigo hiyo hata kwa moja ya vidole
vyenu. 47 Ole wenu, kwa sababu mnajenga na
kuweka kumbukumbu kwenye makaburi ya manabii'
ambao waliuwawa na mababu zenu. 48 Hivyo ninyi
mwashuhudia na kukubaliana na kazi walizozifanya
mababu zenu, kwa sababu hakika waliwauwa manabii
ambao mnajenga kumbukumbu katika makaburi yao.
49 Kwa sababu hiyo pia, hekima ya Mungu inasema,
'Nitawatumia manabii na mitume nao watawatesa na
kuwaua baadhi yao. 50 Kizazi hiki kitawajibika kwa
damu ya manabii waliouawa tangu kuanza kwa dunia,
51 Kutoka damu ya Abeli hadi damu ya Zakaria,
aliyeuawa katikati ya madhabahu na patakatifu. Ndiyo,
nawaambia ninyi, kizazi hiki kitawajibika. 52 Ole
wenu waalimu wa sheria za Kiyahudi, kwa sababu
mmechukua funguo za ufahamu; nyie wenyewe
hamuingii, na wale wanaotaka kuingia mnawazuia."
53 Baada ya Yesu kuondoka pale, Waandishi na
Mafarisayo walimpinga na kubishana naye juu ya
mambo mengi. 54 wakijaribu kumnsana kwa maneno
yake.

12 Kwa wakati huo, maelfu mengi ya watu
walikusanyika pamoja, kiasi cha kuanza
kukanyagana, akaanza kusema na wanafunzi wake
kwanza, "Jihadharini na chachu ya Mafarisayo ambayo
ni unafiki" 2 Na hapatakuwepo na siri iliyofichika
ambayo haitafunuliwa, wala jambo lililofichwa ambalo
halitajulikana. 3 Na lolote mlilolisema katika giza,
litasikiwa katika mwanga. Na yoyote mliyoyasema
kwenye sikio ndani ya vyumba vyenu vya ndani
vilivyofungwa yatatangazwa juu ya paa la nyumba. 4
Nawaambieni rafiki zangu, msiwaogope wale wauao
mwili na kisha hawana kitu kingine cha kufanya, 5
Lakini nitawaonya mtakaye mwogopa. Mwogopeni

yule ambaye baada ya kuwa ameua, ana mamlaka
ya kutupa jehanamu. Ndiyo, nawaambiani ninyi,
mwogopeni huyo. **(Geenna g1067)** **6** Je shomoro
watano hawauzwi kwa sarafu mbili? hata hivyo
hakuna hata mmoja wao atakayesahaulika mbele
za Mungu. **7** Lakini mjue kuwa, nywele za vichwa
vyenu vimehesabiwa. Msiogope. Ninyi ni wa thamani
kubwa kuliko shomoro wengi. **8** Ninawaambia,
yeyote atakayenikiri Mimi mbele za watu, Mwana
wa Adamu atamkiri mbele za malaika wa Mungu. **9**
Lakini yeyeyote atakayenikana mbele za watu naye
atakanwa mbele ya Malaika wa Mungu. **10** Yeyote
atakayesema neno baya juu ya Mwana wa Adamu,
atasamehewa, lakini yeyote atakayemkufuru Roho
Mtakatifu, hatasamehewa. **11** Watakapowapeleka
mbele za wakuu wa masinagogi, watawala, na wanye
mamlaka, msiogope juu na namna ya kuongea
katika kujitetea au nini mtakachosema, **12** kwa kuwa
Roho Mtakatifu atawafundisha namna mtakavyosema
kwa wakati huo." **13** Mtu mmoja katika kusanyiko
akamwambia, "Mwalimu, mwambie ndugu yangu
anigawie sehemu ya uruthi wangu." **14** Yesu akamjibu,
ni nani aliye niweka kuwa mwamuzi na mpatanishi
kati yenu? **15** Ndipo akawaambia, Jihadharini na
kila namna ya tamaa, kwa sababu uzima wa mtu
hauko katika wingi wa vitu alivyo navyo." **16** Yesu
akawaambia mfano, akisema, Shamba la mtu mmoja
tajiri lilizaa sana, **17** na akajiuliza ndani yake, akisema,
nitafanyaje kwani sina mahali pa kuhifadhi mazao
yangu? **18** Akasema, nitafanya hivi. Nitavunja ghala
zangu ndogo na kujenga iliyo kubwa, na kuyahifadhi
mazao yangu yote na vitu vingine. **19** Nitaiambia nafsi
yangu, "Nafsi, umejiwekea akiba ya vitu vingi kwa
miaka mingi. Pumzika, ule, unywe na kustarehe." **20**
Lakini Mungu akamwambia, ewe mtu mpumbavu,
usiku wa leo wanahitaji roho kutoka kwako, na vitu
vyote ulivyoviandaa vitakuwa vya nini? **21** Ndivyo
itakavyokuwa kwa kila mtu anayejiwekea mali na si
kujitajirisha kwa ajili ya Bwana. **22** Yesu akawaambia
wanafunzi wake, Kwa hiyo nawaambia msihofu juu
ya maisha yenu ya kuwa mtakula nini au juu ya miili
yenu ya kuwa mtavaa nini **23** Kwa kuwa maisha ni
zaidi ya chakula, na mwili ni zaidi ya mavazi. **24**
Angalieni ndege wa angani, hawalimi wala hawavuni.
Hawana chumba wala ghala ya kuhifadhia, lakini
Baba yenu huwalisha. Ninyi si bora zaidi kuliko ndege!
25 Ni yupi kati yenu ambaye akijisumbua ataweza
kuongeza dhiraa moja katika maisha yake? **26** Ikiwa
basi hamuwezi kufanya hicho kitu kidogo kilicho
rahisi kwa nini basi kusumbukia hayo mengine? **27**
Angalieni maua -yanavyomea. Hayafanyi kazi wala
hayasokoti. Lakini nawaambia, hata Sulemani katika
utukufu wake wote hakuvikwa kama mojawapo ya
haya, **28** Kama Mungu huyavika vizuri majani ya
kondeni, ambayo leo yapo, na kesho hutupwa kwenye
moto. Je si zaidi atawavika ninyi? enyi wa imani
haba! **29** Msisumbukie juu ya kuwa mtakula nini au
mtakunywa nini, wala msiwe na hofu. **30** Kwa kuwa
Mataifa yote ya dunia husumbukia mambao yao.
Na Baba yenu anajua ya kuwa mnahitaji hayo. **31**
Lakini tafuteni ufalme wake kwanza, na hayo mengine
mtazidishiwa, **32** msiogope, enyi kundi dogo, kwa
sababu Baba yenu anafurahia kuwapa ninyi huo
ufalme. **33** Uzeni mali zenu na mkawape maskini,
mjifanyie mifuko isiyoishiwa hazina ya mbinguni
isiyokoma, sehemu ambapo wezi hawatakaribia wala
nondo haitaweza kuharibu. **34** Kwa kuwa palipo na
hazina yako, ndipo na roho yako itakapokuwepo. **35**
Nguo zenu ndefu ziwe zimefungwa kwa mkanda, na
taa zenu zihakikishwe kuwa zinaendelee kuwaka, **36**
na muwe kama watu wanaomtazamia Bwana wao
kutoka kwenye sherehe ya harusi, ili kwamba akija
na kupiga hodi, wataweze kumfungulia mlango kwa
haraka. **37** Wamebarikiwa wale watumishi, ambao
Bwana atawakuta wako macho. Hakika atafunga nguo
yake ndefu kwa mkanda, kisha atawaketisha chini
kwa chakula, na kisha kuwahudumia. **38** Kama Bwana
atakuja kwa zamu ya pili ya ulinzi ya usiku, au hata
zamu ya tatu ya ulinzi, na kuwakuta wakiwa tayari,
itakuwa ni heri kwa hao watumishi. **39** Zaidi ya hayo,
mjue hili, kama bwana mwenye nyumba angelijua saa
ambayo mwivi anakuja, asingeliruhusu nyumba yake
ifunjwe. **40** Iweni tayari pia kwani hamjui ni wakati gani
mwana wa Adamu atarudi. **41** Petro akasema, "Bwana,
watuambia sisi wenyewe hii mifano, au unamwambia
kila mtu? **42** Bwana akawaambia, "Ni nani mtumwa
mwaminifu au mwenye hekima ambaye bwana wake
atamweka juu ya watumishi wengine, ili awagawie
chakula chao kwa wakati mwafaka? **43** Amebarikiwa
mtumishi yule, ambaye bwana wake akija atamkuta
akifanya yale aliyoagizwa. **44** Hakika nawaambia
ninyi ya kuwa atamweka juu ya mali yake yote. **45**

Lakini Mtumishi yule akisema moyoni mwake, “bwana
wangu anachelewa kurudi; hivyo akaanza kuwapiga
wale watumishi wa kiume na wa kike, kisha akaanza
kula, kunywa na kulewa, **46** bwana wake yule mtumwa
atakuja katika siku asiyotegemea na saa asiyoijua,
naye atamkata vipande vipande na kumuweka
katika sehemu pamoja na wasiokuwawaaminifu' **47**
Mtumishi, anayejua mapenzi ya bwana wake, naye
hakujiandaaa wala hakufanya sawa sawa na mapenzi
yake, atapigwa viboko vingi. **48** Lakini mtumishi
asiyejua mapenzi ya bwana wake, lakini akafanya
yanayostahili adhabu, atapigwa viboko vichache. Kwa
kuwa yeye aliyepewa vingi, vingi hudaiwa kutoka
kwake, na yeye aliyeaminiwa kwa vingi, kwake
vitadaiwa vingi zaidi. **49** Nimekuja kuwasha moto
duniani, na natamani iwe umekwishawaka, **50** Lakini
nina ubatizo ambao nitabatizwa, na nina huzuni
mpaka utkapokamilika! **51** Je mnafikiri kuwa nimekuja
kuleta amani duniani? Hapana, Nawaambieni, badala
yake nimeleta mgawanyiko. **52** Tangu sasa na
kuendelea kutakuwa na watu watano katika nyumba
moja wamegawanyika, na watatu watakuwa kinyume
na wawili, na wawili watakuwa kinyume na watatu. **53**
Watagawanyika, baba atakuwa kinyume na mwanae,
na mwanae atakuwa kinyume na babaye, mama
atakuwa kinyume na binti yake, na binti atakuwa
kinyume na mama yake, Mama mkwe atakuwa
kinyume na mkwe wake naye mkwe atakuwa kinyume
na mama mkwe wake. **54** Yesu akawa anawaambia
makutano pia, “Mara muonapo mawingu yakitokea
magharibi, mnasema nyakati za mvua zimewadia;
na ndivyo inavyo kuwa, **55** Na upepo wa kusini
ukivuma, mnasema, Patakuwepo na joto kali, na
ndivyo inavyokuwa. **56** Enyi wanafiki, mnaweza
kutafsiri mwonekano wa nchi na anga, lakini inakuwaje
hamuwezi kuutafsiri wakati uliopo? **57** Ni kwa nini
kila mmoja wenu asipambanue lililo sahihi kwake
kulifanya wakati ambapo angali na nafasi ya kufanya
hivyo? **58** Maana mkienda na mshitaki wako mbele ya
hakimu, jitahidi kupatana na mshitaki wako mungali
bado mko njiani asije akakupeleka kwa hakimu, na
hakimu akupeleka kwa ofisa, na ofisa akakutupa
gerezani. **59** Nakuambia, hutatoka huko hadi umelipa
mpaka senti ya mwisho.

13 Kwa wakataihuo huo, kulikuwa na baadhi watu
waliomtaarifu juu ya Wagalilaya ambao Pilato
aliwaua na kuchanganya damu yao na sadaka zao.
2 Yesu akajibu na kuwaambia, “Je mwadhani kuwa
Wagalilaya hao walikuwa na dhambi kuliko Wagalilaya
wengine wote ndiyo maana wamepatwa na mabaya
hayo? **3** Hapana, nawaambia, lakini msipotubu, nanyi
mtaangamia vivyo hivyo. **4** Au wale watu kumi na
nane katika Siloamu ambao mnara ulianguka na
kuwaua, mnafikiri wao walikuwa wenye dhambi zaidi
kuliko watu wengine katika Yerusalemu? **5** Hapana,
mimi nasema, lakini kama msipotubu, ninyi nyote pia
mtaangamia. **6** Yesu aliwaambia mfano huu, “Mtu
mmoja alikuwa na mtini umepandwa katika shamba
lake na alikwenda kutafuta matunda juu yake lakini
hakupata. **7** Akamwambia mtunza bustani, 'Tazama,
kwa miaka mitatu nimekuja na kujaribu kutafuta
matunda kwenye mtini huu lakini sikupata. Uukate.
Kwani ulete uharibifu wa ardhi? **8** Mtunza bustani
akajibu na kusema, 'uache mwaka huu ili niupalilie na
kuweka mbolea juu yake. **9** Kama ukizaa matunda
mwaka ujao, ni vema; lakini kama hautazaa, uukate!'"
10 Sasa Yesu alikuwa akifundisha katika mojawapo ya
Masinagogi wakati wa Sabato. **11** Tazama, alikuwepo
mama mmoja ambaye kwa miaka kumi na minane
alikuwa na rohomchafu wa udhaifu, na yeye alikuwa
amepinda na hana uwezo kabisa wa kusimama. **12**
Yesu alipomwona, alimwita, akamwambia, “Mama,
umewekwa huru kutoka kwenye udhaifu wako.” **13**
Akaweka mikono yake juu yake, na mara mwili wake
akajinyoosha na akamtukuza Mungu. **14** Lakini mkuu
wa sinagogi alikasirika kwa sababu Yesu alikuwa
amemponya siku ya Sabato. Hivyo mtawala akajibu
akawambia makutano, “Kuna siku sita ambazo ni
lazima kufanya kazi. Njoni kuponywa basi, si katika
siku ya Sabato. ' **15** Bwana akamjibu na akasema,
“wanafiki! Hakuna kila mmoja wenu kufungua punda
wako au ng'ombe kutoka zizini na kuwaongoza
kumpeleka kunywa siku ya Sabato? **16** Hivyo pia
binti wa Abrahamu, ambaye Shetani amemfunga kwa
miaka kumi na minane, je haikumpasa kifungo chake
kisifunguliwe siku ya sabato?” **17** Alipokuwa akisema
maneno hayo, wale wote waliompinga waliona aibu,
bali makutano wote wa wengine walishangilia kwa ajili
ya mambo ya ajabu aliyotenda. **18** Yesu akasema,
“Ufalme wa Mungu unafanana na nini, na naweza
kuulinganisha na nini? **19** Ni kama mbegu ya haradari
aliyoitwaa mtu mmoja na kuipanda shambani mwake,

na ikamea ikawa mti mkubwa, na ndege wa mbinguni
wakajenga viota vyao katika matawi yake. 20 Tena
akasema, “Niufananishe na nini ufalme wa Mungu?
21 Ni kama chachu ambayo mwanamke aliichukua
na kuchanganyakwenye vipimo vitatu vya unga hata
ukaumuka.” 22 Yesu alitembelea kila mji na kijiji
njiani akielekea Yerusalemu na kuwafundisha. 23
Mtu mmoja akauliza, “Bwana, ni watu wachache tu
watakaookolewa?” Hivyo akawaambia, 24 “Jitahidi
kuingia kwa kupitia mlango mwembamba, kwa sababu
wengi watajaribu na hawataweza kuingia. 25 Mara
baada ya mmiliki wa nyumba kusimama na kufunga
mlango, basi mtasimama nje na kupiga hodi mlangoni
na kusema, Bwana, Bwana, tufungulie yeye atajibu
na kuwaambia, siwajui ninyi wala mtokako.' 26
Ndipo mtasema, Tulikula na kunywa mbele yako na
wewe ulifundisha katika mitaa yetu.” 27 Lakini yeye
atawajibu, `nawaambia, siwajui mtokako, ondokeni
kwangu, ninyi watenda maovu!' 28 Kutakuwa na kilio
na kusaga meno wakati mtakapowaona Abrahamu,
Isaka, Yakobo na manabii wote katika ufalme wa
Mungu, lakini ninyi wenyewe mumetupwa nje. 29
Watafika kutoka Mashariki, Magharibi, Kaskazini na
Kusini, na kupumzika katika meza ya chakula cha
jioni katika ufalme wa Mungu. 30 Na tambua hili,
wa mwisho ni wa kwanza na wa kwanza atakuwa
wa mwisho.” 31 Muda mfupi baadaye, baadhi ya
Mafarisayo walikuja na kumwambia, “Nenda na
ondoka hapa kwa sababu Herode anataka kukuua.” 32
Yesu akasema, “Nendeni mkamwambie yule mbweha,
`Tazama, ninawafukuza pepo na kufanya uponyaji
leo na kesho, na siku ya tatu nitatimiza lengo langu.
33 Katika hali yoyote, ni muhimu kwa ajili yangu
kuendelea leo, kesho, na siku iliyofuata, kwa vile
haikubaliki kumuua nabii mbali na Yerusalemu. 34
Yerusalemu, Yerusalemu, nani anawaua manabii
na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwenu. Mara
ngapi nimetaka kuwakusanya watoto wenu kama vile
kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mbawa
zake, lakini humkulitaka hili. 35 Tazama, nyumba yako
imetelekezwa. Nami nawaambia, hamuwezi kuniona
hata mtakaposema 'Amebarikiwa huyo ajaye kwa jina
la Bwana.'”

14 Iltokea siku ya Sabato, alipokua akienda
nyumbani kwa mmoja wa viongozi wa
Mafarisayo kula mkate, nao walikuwa wakimchunguza
kwa karibu. 2 Tazama, pale mbele yake alikuwa
mtu ambaye anasumbuliwa na uvimbe. 3 Yesu
aliuliza wataalam katika sheria ya Wayahudi na
Mafarisayo, “Je, ni halali kumponya siku ya Sabato,
au sivyo?” 4 Lakini wao walikuwa kimya, kwahiyo
Yesu akamshika, akamponya na kumruhusu aende
zake. 5 Naye akawaambia, “Ni nani kati yenu ambaye
ana mtoto au ng'ombe anatumbukia kisimani siku
ya Sabato hata mvuta nje mara moja?” 6 Wao
hawakuwa na uwezo wa kutoa jibu kwa mambo haya.
7 Wakati Yesu alipogundua jinsi wale walioalikwa
kwamba wamechagua viti vya heshima, akawaambia
mfano, akiwaambia, 8 “Wakati mnapoalikwa na
mtu harusini, usiketi katika nafasi za heshima,
kwa sababu inawezekana amealikwa mtu ambaye
ni wakuheshimiwa zaidi kuliko wewe. 9 Wakati
mtu aliyewaalika ninyi wawili akifika, atakuambia
wewe, “mpishe mtu huyu nafasi yako,” na kisha
kwa aibu utaanza kuchukua nafasi ya mwisho. 10
Lakini wewe ukialikwa, nenda ukakae mahali pa
mwisho, ili wakati yule aliyekualika akija, aweze
kukuambia wewe, `Rafiki, nenda mbele zaidi.” ndipo
utakuwa umeheshimika mbele ya wote walioketi
pamoja nawe mezani. 11 Kwa maana kila ajikwezaye
atashushwa, na yeye ajishushae atakwezwa. ' 12
Yesu pia alimwambia mtu aliyemwalika, 'Unapotoa
chakula cha mchana au cha jioni, usiwaalike rafiki
zako au ndugu zako au jamaa zako au majirani
zako matajiri, ili kwamba wao wasije wakakualika
wewe ukapata malipo. 13 Badala yake, unapofanya
sherehe, waalike maskini, vilema, viwete na vipofu,
14 na wewe utabarikiwa, kwa sababu hawawezi
kukulipa. Kwa maana utalipwa katika ufufuo wa wenye
haki.” 15 Wakati mmoja wa wale walioketi mezani
pamoja na Yesu aliposikia hayo, naye akamwambia,
“Amebarikiwe yule atakayekula mkate katika Ufalme
wa Mungu!” 16 Lakini Yesu akamwambia, “Mtu mmoja
aliandaa sherehe kubwa, akaalika watu wengi. 17
Wakati sherehe ilipokuwa tayari, alimtuma mtumishi
wake kuwaambia wale walioalikwa, `'Njooni, kwa
sababu vitu vyote vimekwisha kuwekwa tayari.'
18 Wote, wakaanza kuomba radhi. Wa kwanza
akamwambia mtumishi, 'Nimenunua shamba, lazima
niende kuliona. Tafadhali unisamehe.' 19 Na mwingine
akasema, `'Nimenunua jozi tano za ng'ombe, na mimi
naenda kuwajaribu. Tafadhali uniwie radhi.' 20 Na mtu

mwingine akasema, 'Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi
kuja.' 21 Mtumishi akarudi na kumwambia bwana
wake mambo hayo. Yule mwenye nyumba alikasirika
akamwambia mtumishi wake, `'Nenda upesi mitaani
na katika vichochoro vya mji ukawalete hapa maskini,
vilema, vipofu na walemavu." 22 Mtumimishi akasema,
`Bwana, hayo uliyoagiza yamekwisha tendeka, na
hata sasa bado kuna nafasi.' 23 Bwana akamwambia
mtumishi, 'Nenda katika njia kuu na vichochoro na
uwashurutishe watu waingie, ili nyumba yangu ijae.
24 Kwamaana nawaambia, katika wale walioalikwa
wa kwanza hapana atakayeonja sherehe yangu.
' 25 Sasa umati mkubwa walikuwa wanakwenda
pamoja naye, naye akageuka na akawaambia, 26
'Kama mtu akija kwangu naye hamchukii baba
yake, mama yake, mke wake, watoto wake, ndugu
zake waume na wanawake- ndio, na hata maisha
yake pia -hawezi kuwa mwanafunzi wangu. 27 Mtu
asipochukua msalaba wake na kuja nyuma yangu
hawezi kuwa mwanafunzi wangu. 28 Maana ni
nani kati yenu, ambaye anatamani kujenga mnara
hataketi kwanza akadirie gharama kwa mahesabu
kama ana kile anachohitaji ili kukamilisha hilo? 29
Vinginevyo, baada ya kuweka msingi na kushindwa
kumaliza, wote walioona wataanza kumdhihaki, 30
wakisema, Mtu huyu alianza kujenga, akawa hana
nguvu za kumaliza.' 31 Au mfalme gani, akitaka
kwenda kupigana na mfalme mwingine katika vita,
ambae hatakaa chini kwanza na kuchukua ushauri
kuhusu kama ataweza, pamoja na watu elfu kumi
kupigana na mfalme mwingine anayekuja juu yake
na watu elfu ishirini? 32 Na kama sivyo, wakati jeshi
la wengine bado liko mbali, hutuma balozi kutaka
masharti ya amani. 33 Kwa hiyo basi, yeyote kati yenu
ambaye hataacha vyote alivyo navyo, hawezi kuwa
mwanafunzi wangu. 34 Chumvi ni nzuri, lakini ikiwa
Chumvi imepoteza ladha yake, jinsi gani inaweza
kuwa chumvi tena? 35 Haina matumizi kwa udongo
au hata kwa mbolea. hutupwa mbali. Yeye aliye na
masikio ya kusikia, na asikie."

15 Basi watoza ushuru wote na wengine wenye
dhambi walikuja kwa Yesu na kumsikiliza.
2 Mafarisayowaote na waandishi wakanung'unika
wakisema, "Mtu huyu huwakaribisha wenye dhambi
na hata hula nao." 3 Yesu akasema mfano huu
kwao, akisema 4 "Nani kwenu, kama ana kondoo mia
moja na akipotelewa na mmoja wao, hatawaacha
wale tisini na tisa nyikani, na aende akamtafute
yule aliyepotea hadi amwone? 5 Naye akisha
kumpata humweka mabegani pake na kufurahia. 6
Afikapo kwenye nyumba, huwaita rafiki zake na jirani
zake akawaambia furahini pamoja nami, kwa kuwa
nimempata kondoo wangu aliyepotea.' 7 nawaambia
vivyo hivyo kutakuwa na furaha mbinguni kwa ajili
ya mwenye dhambi mmoja atubuye, zaidi ya wenye
haki tisini na tisa ambao hawana haja ya kutubu
8 Au kuna mwanamke gani mwenye sarafu kumi
za fedha, akipotewa na sarafua moja, hata washa
taa na kufagia nyumba na kutafuta kwa bidii hadi
atakapoipata? 9 Na akiisha kuiona huwaita rafiki zake
na jirani zake akawaambia furahini pamoja nami,
kwa kuwa nimeipata tena sarafu yangu niliyokua
nimeipoteza. 10 Hata hivyo nawaambia kuna furaha
mbele ya malaika wa Mungu kwa ajili ya mwenye
dhambi mmoja atubuye." 11 Na Yesu akasema,
"Mtu mmoja alikua na wana wawili 12 yule mdogo
akamwambia babaye, Baba nipe sehemu ya mali
inayonistali kuirithi. Hivyo akagawanya mali zake
kati yao. 13 Siku si nyingi yule mdogo akakusanya
vyote anavyomiliki akaenda nchi ya mbali, na huko
akatapanya hela zake, kwa kununua vitu asivyo
vihitaji, na kutapanya fedha zake kwa anasa. 14
Nae alipokua amekwisha tumia vyote njaa kuu
iliingia nchi ile naye akaanza kuwa katika uhitaji. 15
Akaenda na kujiajiri mwenyewe kwa mmoja wa raia
wa nchi ile, naye alimpeleka shambani kwake kulisha
nguruwe. 16 Na akawa akitamani kujishibisha kwa
maganda waliyokula nguruwe kwa sababu hakuna
mtu aliempa kitu chochote apate kula. 17 Ila yule
mwana mdogo alipozingatia moyoni mwake, alisema
'ni watumishi wangapi wa baba yangu wanachakula
kingi cha kutosha na mimi niko hapa, ninakufa na
njaa! 18 Nitaondoka na kwenda kwa baba yangu, na
kumwambia, "Baba nimekosa juu ya mbingu na mbele
ya macho yako. 19 Sistahili kuitwa mwana wako
tena; nifanye kama mmoja wa watumishi wako." 20
Ndipo akaondoka akaenda kwa baba yake. Alipokua
angali mbali baba yake alimuona akamwonea huruma
akaenda mbio na kumkumbatia na kumbusu. 21
Yule mwana akamwambia, 'baba nimekosa juu ya
mbingu na mbele ya macho yako sistahili kuitwa
mwana wako.' 22 Yule baba aliwaambia watumishi

wake, 'lileteni upesi vazi lililo bora, mkamvike mtieni
na pete kidoleni na viatu miguuni. 23 Kisha mleteni
ndama yule alienona mkamchinje tule na kufurai.
24 Kwa kuwa mwanangu alikua amekufa naye yu
hai. Alikua amepotea nae ameonekana wakaanza
kushangilia. 25 Basi yule mwanae mkubwa alikuwako
shamba. Alipokuwa akija na kuikaribia nyumba alisikia
sauti ya nyimbo na michezo. 26 Akaita mtumishi
mmoja akamuuliza mambo haya maana yake nini?
27 Mtumishi akamwambia mdogo wako amekuja na
baba yako amemchinjia ndama aliyenona kwa sababu
amerudi salama.' 28 Mwana mkubwa akakasirika
akakataa kuingia ndani na babaye alitoka nje kumsihi.
29 Ila akamjibu babayake akisema, 'Tazama mimi
nimekutumikia miaka mingi, wala sijakosa amri yako,
lakini hujanipa mwana mbuzi, ili niweze kusherehekea
na rafiki zangu. 30 Lakini alipokuja huyu mwana wako
aliyetapanya mali yako yote pamoja na makahaba
umemchinjia ndama alienona. 31 Baba akamwambia,
'Mwanangu, wewe u pamoja nami siku zote na vyote
nilivyo navyo ni vyako. 32 Ila ilikua vyema kwetu
kufanya sherehe na kufurahi, huyu ndugu yako alikua
amekufa, na sasa yu hai; alikua amepotea naye
ameonekana."

16 Yesu aliwaambia tena wanafunzi wake,
"Palikuwa na mtu mmoja tajiri aliyekuwa na
meneja, na alitaarifiwa ya kwamba meneja huyu
anatapanya mali zake. 2 Hivyo tajiri akamwita,
akamwambia, "Ni nini hii ninayo isikia juu yako? Toa
hesabu ya umeneja wako, kwa kuwa huwezi kuwa
meneja tena.' 3 Yule meneja akasema moyoni mwake,
Nifanye nini, maana bwana wangu ananiondolea kazi
yangu ya umeneja? Sina nguvu za kulima, na kuomba
naona haya. 4 Najua nitakalotenda ili nitakapotolewa
katika kazi yangu ya uwakili watu wanikaribishe
nyumbani mwao. 5 Hivyo wakili akawaita wadeni wa
bwana wake kila mmoja akamwambia wa kwanza,
'unadaiwa kiasi gani na bwana wangu?' 6 Akasema
vipimo mia moja vya mafuta akamwambia 'chukua hati
yako keti upesi andika hamsini.' 7 kisha akamwambia
mwingine na wewe unadaiwa kiasi gani?' akasema
'vipimo mia moja vya unga vya ngano.' Akamwambia
'twaa hati yako andika themanini.' 8 Yule bwana
akamsifu meneja dhalimu kwa vile alivyotenda kwa
wereu. Kwakua watoto wa ulimwengu huu ni werevu
nyingi na hushughulika kwa ujanja na watu wa upande
wao kuliko walivyo watoto wa nuru. (aiōn g165) 9
Nami nawaambia jifanyieni marafiki kwa mali ya
udhalimu ili itakapokosekana wawakaribishe katika
makao ya milele. (aiōnios g166) 10 Aliye mwaminifu
katika lililo dogo sana huwa mwaminifu katika lililo
kubwa pia. na aliye dhalimu katika lililo dogo huwa
dhalimu katika lililo kubwa pia. 11 Kama ninyi
hamkuwa waaminifu katika mali ya udhalimu ni nani
atakayewaamini katika mali ya kweli? 12 Na kama
hamkuwa waaminifu katika kutumia mali ya mtu
mwingine ni nani atakayewapa iliyo yenu wenyewe?
13 Hakuna mtumishi awezaye kutumikia mabwana
wawili, kwamaana atamchukia mmoja na kumpenda
mwingine, ama atashikamana na huyu na kumdharau
huyu. Hamuwezi kumtumikia Mungu na mali." 14
Basi Mafarisayo, ambao walikuwa wanapenda fedha
waliyasikia haya yote na wakamdhihaki. 15 Na
akawaambia, "Ninyi ndiyo mnaojidai haki mbele
ya wanadamu, lakini Mungu anaijua mioyo yenu.
Kwa kuwa lililotukuka kwa wanadamu huwa chukizo
mbele za Mungu. 16 Sheria na manabii vilikuwapo
mpaka Yohana alivyokuja. Tangu wakati huo, habari
njema ya ufalme wa Mungu hutangazwa, na kila mtu
hujaribu kujiingiza kwa nguvu. 17 Lakini ni rahisi kwa
mbingu na nchi vitoweke kuliko hata herufi moja ya
sheria ikosekane. 18 Kila amwachaye mkewe na
kumwoa mke mwingine azini, naye amwooaye yeye
aliyeachwa na mumewe azini. 19 Palikua na mtu
mmoja tajiri aliyevaa nguo za rangi ya zambarau
na kitani safi na alikua akifurahia kila siku utajiri
wake mkubwa. 20 Na maskini mmoja jina lake
Lazaro aliwekwa getini pake, na ana vidonda. 21
Naye alikua akitamani kushibishwa kwa makombo
yaliyoanguka katika meza ya yule tajiri hata mbwa
wakaja wakamlamba vidonda vyake. 22 Ikawa yule
maskini alikufa na akachukuliwa na Malaika mpaka
kifuani kwa Ibrahimu. Yule tajiri naye akafa akazikwa.
23 Na kule kuzimu alipokua katika mateso aliyainua
macho yake akamuona Ibrahimu kwa mbali na Lazaro
kifuani mwake. (Hadēs g86) 24 Akalia akasema, 'Baba
Ibrahimu, nihurumue umtume Lazaro achovye ncha
ya kidole chake majini, auburudishe ulimi wangu;
kwa sababu ninateswa katika moto huu. 25 Lakini
Ibrahimu akasema, 'Mwanangu kumbuka ya kwamba
katika maisha yako uliyapokea mambo yako mema,
na Lazaro vivyo alipata mabaya. Ila sasa yupo hapa

anafarijiwa na wewe unaumizwa. 26 Na zaidi ya hayo,
kumewekwa shimo kubwa na refu kati yetu, ili wale
wanaotaka kutoka huku kwenda kwenu wasiweze
wala watu wa kwenu wasivuke kuja kwetu.' 27 Yule
tajiri akasema, 'Nakuomba Baba Ibrahimu, kwamba
umtume nyumbani kwa baba yangu 28 kwa kuwa
ninao ndugu watano ili awaonye, kwa hofu kwamba
wao pia watkuja mahali hapa pa mateso. ' 29 Lakini
Ibrahimu akasema, 'Wanao Musa na manabii. Waache
wawasikilize wao. 30 Yule tajiri akasema, 'hapana,
Baba Ibrahimu, lakini kama akiwaendea mtu atokaye
kwa wafu watatubu.' 31 Lakini Ibrahimu akamwambia,
'wasipowasikia Musa na manabii hawatashawishiwa
hata mtu akifufuka katika wafu.

17 Yesu akawaambia wanafunzi wake, “mambo
yasababishayo watu watende dhambi hayana
budi kutokea, Lakini ole wake mtu anayeyasababisha!
2 Ingekua ni heri kama mtu huyo angefungiwa jiwe
zito la kusagia shingoni na kutubwa baharini, kuliko
kumfanya mmoja wa hawa wadogo atende dhambi.
3 Jilindeni. Kama ndugu yako akikukosea mwonye,
naye akitubu msamehe. 4 Kama akikukosea mara
saba kwa siku moja na mara saba kwa siku moja
akaja kwako akisema, 'ninatubu,' msamehe!” 5
Mitume wake wakamwambia Bwana, “tuongezee
imani yetu.” 6 Bwana akasema, “kama mgekuwa na
imani kama punje ya haradarii, mngeweza kuuambia
mti huu wa mkuyu, 'n'goka na ukaote baharini,' nao
ungewatii. 7 Lakini nani miongoni mwenu, ambaye
ana mtumishi anayelima shamba au anayechunga
kondoo, atamwambia arudipo shambani, 'Njoo haraka
na keti ule chakula? 8 Je hatamwambia, 'Niandalie
chakula nile, na jifunge mkanda na unitumikie mpaka
nitakapo maliza kula na kunywa. Baada ya hapo
uta kula na kunywa? 9 Hata mshukuru mtumishi
huyo kwasababu katimiza yale aliyoamriwa? 10 Vivyo
hivyo nanyi mkiisha kufanya mliyoagizwa semeni
'Sisi tu watumishi tusiostahili. Tumefanya tu yale
tuliyopaswa kufanya.' 11 Ilitokea kwamba alivyokua
akisafiri kwenda Yerusalemu, alipita mpakani mwa
Samaria na Galilaya. 12 Alipokua akiingia kwenye
kijiji kimoja, huko alikutana na watu kumi waliokuwa
na ukoma. Wakasimama mbali 13 wakapaza sauti
wakasema “Yesu, Bwana tuhurumie.” 14 Alipowaona
akawaambia, “Nendeni mkajionyeshe kwa makuhani.”
nao walipokua wakienda wakatakasika. 15 Mmoja
wao alipoona kwamba amepona, akarudi kwa sauti
kuu akimsifu Mungu. 16 Akapiga magoti miguuni mwa
Yesu akamshukuru. Yeye alikua msamaria. 17 Yesu
akajibu, akasema, “Je hawakutakasika wote kumi?
Wako wapi wale wengine tisa? 18 Hakuna hata mmoja
aliyeonekana kurudi ili kumtukuza Mungu, isipokuwa
huyu mgeni?” 19 Akamwambia, “Inuka na uende zako
imani yako imekuponya.” 20 Alipoulizwa na mafarisayo
ufalme wa Mungu utakuja lini, Yesu akawajibu
akisema, “Ufalme wa Mungu sio kitu ambacho
kinaweza kuonekana. 21 Wala watu hawatasema,
'Angalia hapa!' au, 'Angalia kule!' kwa maana ufalme
wa Mungu umo ndani yenu.” 22 Yesu akawaambia
wanafunzi wake, “Wakati utafika ambapo mtatamani
kuiona moja ya siku ya Mwana wa Adamu, lakini
hamtaiona. 23 Watawaambia, 'Angalia, kule! Angalia,
hapa!' Lakini msiende kuangalia, wala kuwafuafata,
24 kama umeme wa radi umulikao katika anga kuanzia
upande mmoja hadi mwingine. Hivyo hata Mwana
wa Adamu atakuwa ivyo katika siku yake. 25 Lakini
kwanza itampasa kuteseka katika mambo mengi
na kukataliwa na kizazi hiki. 26 Kama ilivyokuwa
siku za Nuhu, ndivyo itakavyokua katika siku ya
Mwana wa Adam. 27 Walikula, walikunywa, wakioa na
kuolewa mpaka siku ile ambayo Nuhu alipoingia katika
safina na gharika ikaja na kuwaangamiza wote. 28
Ndivyo ilivyokua katika siku za Lutu, walikula, kunywa,
wakinunua na kuuza, kulima na walijenga. 29 Lakini
siku ile Lutu alipoondoka Sodoma, ikanyesha mvua
ya moto na kiberiti kutoka mbinguni ikawaangamiza
wote. 30 Hivyo ndivyo itakavyo kuwa siku ile ya Mwana
wa Adamu atakapofunuliwa. 31 Siku hiyo, usimruhusu
aliye kwenye dari ya nyumba ashuke kuchukue
bidhaa zake ndani ya nyumba. Na usimruhusu aliyeko
shambani kurudi nyumbani. 32 Mkumbuke mke
wa Lutu. 33 Ye yote anaejaribu kuyaokoa maisha
yake atayapoteza, lakini ye yote atakayeyapoteza
maisha yake atayaokoa. 34 Nakwambia, usiku huo
kutakua na watu wawili katika kitanda kimoja. Mmoja
atachukuliwa, na mwingine ataachwa. 35 Kutakua
na wanawake wawili wanasaga nafaka pamoja,
mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa.” 37
Wakamwuliza, “Wapi, Mungu?” Akawaambia, “Pale
ulipo mzoga, ndipo tai hukusanyika kwa pamoja.”

18 Kisha akawaambia mfano wa namna
wanavyopaswa kuomba daima, na wasikate

tamaa. 2 akaisema, 'Kulikuwa na hakimu katika
mji fulani, ambaye hakuwa anamwogopa Mungu na
hakuwaheshimu watu. 3 Kulikuwa na mjane katika
jiji hilo, naye alimwendea mara nyingi, akisema,
'Nisaidie kupata haki dhidi ya mpinzani wangu.' 4
Kwa muda mrefu hakuwa tayari kumsaidia, lakini
baada ya muda akasema moyoni mwake, `Ingawa
mimi simwogopi Mungu au kuheshimu mtu, 5 lakini
kwa vile huyu mjane ananisumbua nitamsaidia kupata
haki yake, ili asije akanichosha kwa kunijia mara
kwa mara. " 6 Kisha Bwana akasema, 'Sikiliza
alivyosema huyo hakimu dhalimu. 7 Je Mungu pia
hataleta haki kwa wateule wake ambao wanamlilia
mchana na usiku? Je, yeye hatakuwa mvumilivu
kwao? 8 Nawaambia kwamba ataleta haki kwao
upesi. Lakini wakati Mwana wa Adamu atakapokuja,
je, atakuta imani duniani? ' 9 Ndipo akawaambia
mfano huu kwa baadhi ya watu ambao wanajiona
wenyewe kuwa wenye haki na kuwadharau watu
wengine, 10 'Watu wawili walipanda kwenda hekaluni
kusali: mmoja Mfarisayo mwingine mtoza ushuru.
11 Farisayo akasimama akaomba mambo haya juu
yake mwenyewe, 'Mungu, nakushukuru kwa vile
mimi si kama watu wengine ambao ni wanyang'anyi,
watu wasio waadilifu, wazinzi, au kama huyu mtoza
ushuru. 12 Nafunga mara mbili kila wiki. Natoa
zaka katika mapato yote ninayopata. ' 13 Lakini
yule mtoza ushuru, alisimama mbali, bila hakuweza
hata kuinua macho yake mbinguni, akagonga kifua
chake akisema, 'Mungu, nirehemu mimi mwenye
dhambi.' 14 Nawaambia, mtu huyu alirudi nyumbani
akiwa amehesabiwa haki kuliko yule mwingine, kwa
sababu kila ajikwezaye atashushwa, lakini kila mtu
anayejinyenyekeza atainuliwa. ' 15 Watu walimletea
watoto wao wachanga, ili aweze kuwagusa, lakini
wanafunzi wake walipoona hayo, wakawazuia. 16
Lakini Yesu akawaita kwake akisema, 'Waacheni
watoto wadogo waje kwangu, wala msiwazuie. Maana
ufalme wa Mungu ni wa watu kama hao. 17 Amin,
nawaambia, mtu yeyote asiyeupokea ufalme wa
Mungu kama mtoto ni dhahiri hatauingia. ' 18
Mtawala mmoja akamwuliza, akisema, 'Mwalimu
mwema, nifanye nini ili niurithi uzima wa milele?'
(aiōnios g166) 19 Yesu akamwambia, 'Kwa nini unaniita
mwema? Hakuna mtu aliye mwema, ila Mungu
peke yake. 20 Unazijua amri- usizini, usiue, Usiibe,
usishuhudie uongo, waheshimu baba yako na mama
yako. 21 Yule mtawala akasema, 'Mambo haya
yote nimeyashika tangu nilipokuwa kijana.' 22 Yesu
alipoyasikia hayo akamwambia, '"Umepungukiwa
jambo moja. Lazima uuze vyote ulivyonavyo na
uwagawie maskini, nawe utakuwa na hazina mbinguni
-kisha njoo, unifuate. ' 23 Lakini tajiri aliposikia
hayo, alihuzunika sana, kwa sababu alikuwa tajiri
sana. 24 Kisha Yesu, akamwona alivyohuzunika
sana akasema, 'Jinsi gani itakavyokuwa vigumu kwa
matajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu! 25 Maana
ni rahisi sana kwa ngamia kupita katika tundu la
sindano, kuliko kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa
Mungu. ' 26 Wale waliosikia hayo, wakasema, 'Nani
basi, atakayeweza kuokolewa?' 27 Yesu akajibu,
'Mambo yasiyowezekana kwa mwanadamu kwa
Mungu yanawezekana." 28 Petro akasema, 'Naam,
sisi tumeacha kila kitu na tumekufuata wewe. ' 29
Kisha Yesu akawaambia, Amin, nawaambia kwamba
hakuna mtu aliyeacha nyumba, au mke, au ndugu, au
wazazi au watoto, kwa ajili ya Ufalme wa Mungu, 30
ambaye hatapokea mengi zaidi katika ulimwengu huu,
na katika ulimwengu ujao, uzima wa milele. ' (aiōn g165,
aiōnios g166) 31 Baada ya kuwakusanya wale kumi na
wawibili, akawaambia, 'Tazama, tunapanda kwenda
Yerusalemu, na mambo yote ambayo yameandikwa
na manabii kuhusu Mwana wa Adamu yatakamilishwa.
32 Kwa maana atatiwa mikononi mwa watu wa Mataifa
na atatendewa dhihaka na jeuri, na kutemewa mate.
33 Baada ya kumchapa viboko watamwua na siku ya
tatu atafufuka. ' 34 Hawakuelewa mambo haya, na
neno hili lilikuwa limefichwa kwao, na hawakuelewa
mambo yaliyosemwa. 35 Ikawa Yesu ulipokaribia
Yeriko, mtu mmoja kipofu alikuwa ameketi kando ya
barabara akiomba msaada, 36 aliposikia umati wa
watu ukipita aliuliza nini kinatokea. 37 Wakamwambia
kwamba Yesu wa Nazareti anapita. 38 Hivyo yule
kipofu akalia kwa sauti, akisema, 'Yesu, Mwana wa
Daudi, unirehemu.' 39 wale waliokuwa wakitembea
walimkemea huyo kipofu, wakamwambia anyamaze.
Lakini yeye akazidi kulia kwa sauti, 'Mwana wa Daudi,
unirehemu. 40 Yesu akasimama akaamuru mtu yule
aletwe kwake. Kisha yule kipofu alipomkaribia, Yesu
akamwuliza, 41 'Unataka nikufanyie nini?' Akasema,
'Bwana, nataka kuona.' 42 Yesu akamwambia, 'Upate
kuona. Imani yako imekuponya. ' 43 Mara hiyo

akapata kuona, akamfuata Yesu akimtukuza Mungu.
Walipoona hili, watu wote wakamsifu Mungu.

19 Yesu aliingia na kupita katikati ya Yeriko. **2**
Na hapo palikuwa na mtu mmoja aitwaye
Zakayo. Ambaye alikuwa mkuu wa watoza ushuru
tena mtu tajiri. **3** Alikuwa anajaribu kumwona Yesu
ni mtu wa namna gani, lakini hakuweza kuona
kwa sababu ya umati wa watu, kwa kuwa alikuwa
mfupi wa kimo. **4** Hivyo, alitangulia mbio mbele za
watu, akapanda juu ya mkuyu ili aweze kumwona,
kwa sababu Yesu alikaribia kupita njia hiyo. **5**
Wakati Yesu alipofika mahali pale, aliangalia juu
akamwambia, 'Zakayo, shuka upesi, maana leo
ni lazima nishinde nyumbani mwako.' **6** Akafanya
haraka, akashuka na kumkaribisha kwa furaha. **7**
Watu wote walipoona hayo, wakalalamika, wakisema,
'Amekwenda kumtembelea mtu mwenye dhambi.' **8**
Zakayo akasimama akamwambia Bwana, Tazama
Bwana nusu ya mali yangu nawapa maskini, na ikiwa
nimemnyang'anya mtu yeyote kitu, nitamrudishia
mara nne. ' **9** Yesu akamwambia, 'Leo wokovu
umefika katika nyumba hii, kwa sababu yeye pia
ni mwana wa Ibrahimu. **10** Kwa maana Mwana wa
Mtu amekuja kutafuta na kuokoa watu waliopotea.
' **11** Waliposikia hayo, aliendelea kuongea na alitoa
mfano, kwa sababu alikuwa karibu na Yerusalemu,
na wao walidhani ya kuwa ufalme wa Mungu ulikuwa
karibu kuonekana mara moja. **12** Hivyo akawaambia,
'Ofisa mmoja alikwenda nchi ya mbali ili apokee
ufalme na kisha aurudi. **13** Aliwaita watumishi wake
kumi, akawapa mafungu kumi, akawaambia, 'fanyeni
biashara mpaka nitakaporudi.' **14** Lakini wananchi
wake walimchukia na hivyo wakatuma wajumbe
waende kumfuata na kusema, 'Hatutaki mtu huyu
atutawale.' **15** Ikawa aliporudi nyumbani baada
ya kufanywa mfalme, akaamuru wale watumishi
aliokuwa amewaachia fedha waitwe kwake, apate
kujua faida gani waliyoipata kwa kufanya biashara.
16 Wa kwanza akaja, akasema, `Bwana, fungu lako
limefanya mafungu kumi zaidi. ' **17** Huyo Ofisa
akamwambia, Vema, mtumishi mwema. Kwa sababu
ulikuwa mwaminifu katika jambo dogo, utakuwa na
madaraka juu ya miji kumi. ' **18** Wa pili akaja, akasema,
'Bwana, fungu lako limefanya mafungu matano.'
19 Huyo Afisa akamwambia, 'Chukua mamlaka juu
ya miji mitano.' **20** Na mwingine akaja, akasema,
`Bwana hii hapa fedha yako, ambayo niliihifadhi
salama katika kitambaa, **21** kwa maana niliogopa
kwa sababu wewe ni mtu mkali. Unaondoa kile
usichokiweka na kuvuna usichopanda. ' **22** Huyo
Ofisa akamwambia, 'Kwa maneno yako mwenyewe,
nitakuhukumu, ewe mtumishi mbaya. Ulijua kwamba
mimi ni mtu mkali, nachukua nisichokiweka na kuvuna
ambacho sikupanda. **23** Basi, mbona hukuweka
fedha yangu katika benki, ili nikirudi niichukue
pamoja na faida? **24** Ofisa akawaambia watu
waliokuwa wamesimama hapo, 'Mnyang'anyeni hilo
fungu na kumpa yule mwenye mafungu kumi.' **25**
Wakamwambia, `Bwana, yeye ana mafungu kumi. '
26 'Nawaambia, kila mtu ambaye anacho atapewa
zaidi, lakini ambaye hana, hata kile alicho nacho
kitachukuliwa. **27** Lakini hawa maadui zangu, ambao
hawakutaka niwe Mfalme wao, waleteni hapa na
kuwaua mbele yangu. " **28** Baada ya kusema hayo,
aliendelea mbele akipanda kwenda Yerusalemu. **29**
Ikawa alipokaribia Bethfage na Bethania, karibu na
mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili,
30 akisema: `Nendeni katika kijiji cha jirani. Mkiingia,
mtakuta mwana-punda hajapandwa bado. Mfungueni,
mkamlete kwangu. **31** Kama mtu akiwauliza, `Mbona
mnamfungua? ' Semeni, “Bwana anamhitaji. " **32**
Wale waliotumwa wakaenda wakamwona mwana-
punda kama Yesu alivyokuwa amewaambia. **33**
Walipokuwa wanamfungua mwana punda wamiliki
wakawaambia, 'Kwa nini mnamfungua mwana punda
huyu?' **34** Wakasema, `Bwana anamhitaji. ' **35** Basi,
wakampelekea Yesu, wakatandika nguo zao juu ya
mwana punda na wakampandisha Yesu juu yake.
36 Alipokuwa akienda watu wakatandaza mavazi
yao barabarani. **37** Alipokuwa anateremka mlima
wa Mizeituni, jumuiya yote ya wanafunzi wakaanza
kushangilia na kumtukuza Mungu kwa sauti kubwa,
kwa sababu ya mambo makuu waliyoyaona, **38**
wakisema, 'Ndiye mbarikiwa Mfalme ajaye kwa jina la
Bwana! Amani mbinguni, na utukufu juu!' **39** Baadhi ya
Mafarisayo katika mkutano wakamwambia, Mwalimu,
wanyamazishe wanafunzi wako. ' **40** Yesu akajibu,
akasema, `Nawaambieni, kama hawa wakinyamaza,
mawe yatapaza sauti. ' **41** Yesu alipoukaribia mji
aliulilia, **42** akisema, laiti ungelijua hata wewe, katika
siku hii mambo ambayo yanayokuletea amani! Lakini
sasa yamefichika machoni pako. **43** Kwa kuwa siku

zinakuja ambapo adui zako watajenga boma karibu
na wewe, na kukuzunguka na kukukandamiza kutoka
kila upande. 44 Watakuangusha chini wewe na watoto
wako. Hawatakuachia hata jiwe moja juu ya jingine,
kwa sababu haukutambua wakati Mungu alipokuwa
anajaribu kukuokoa'. 45 Yesu aliingia Hekaluni,
akaanza kuwafukuza wale waliokuwa wakiuza, 46
akiwaambia, “Imeandikwa, 'Nyumba yangu itakuwa
nyumba ya sala,' lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la
wanyang'anyi”. 47 Kwa hiyo, Yesu alikuwa akifundisha
kila siku hekaluni. Makuhani wakuu na walimu wa
Sheria na viongozi wa watu walitaka kumuua, 48
lakini hawakuweza kupata njia ya kufanya hivyo,
kwa sababu watu wote walikuwa wakimsikiliza kwa
makini.

20 Ikawa siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha
watu Hekaluni na kuhubiri injili, makuhani wakuu
na walimu wa Sheria walimwendea pamoja na wazee.
2 Walizungumza, wakimwambia, 'Tuambie ni kwa
mamlaka gani unafanya mambo haya? Au ni nani
huyo ambaye amekupa mamlaka haya? “ 3 Naye
akajibu, akawaambia, 'Nami pia nitawauliza swali.
Niambieni 4 ubatizo wa Yohana. Je, ulitoka mbinguni
ama kwa watu? ' 5 Lakini wakajadiliana wao kwa wao,
wakisema, 'Tukisema, `litoka mbinguni, atatuuliza, `
Basi, mbona hamkumwamini?' 6 Na tukisema; ilitoka
kwa wanadamu; watu wote hapa watatupiga mawe,
maana wote wanaamini kwamba Yohana alikuwa
nabii. ' 7 Basi, wakamjibu ya kwamba hawakujua
ilikotoka. 8 Yesu akawaambia, “'Wala mimi siwaambii
ninyi ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.”
9 Aliwaambia watu mfano huu, “Mtu mmoja alipanda
shamba la mizabibu, akalikodisha kwa wakulima
wa mizabibu, na akaenda nchi nyingine kwa muda
mrefu. 10 Kwa muda uliopangwa, alimtuma mtumishi
kwa wakulima mizabibu, kwamba wampe sehemu ya
matunda ya shamba la mizabibu. Lakini wakulima wa
mzabibu wakampiga, wakamrudisha mikono- mitupu.
11 Kisha akamtuma tena mtumishi mwingine na nao
wakampiga, kumtendea vibaya, na wakamrudisha
mikono- mitupu. 12 Alimtuma tena wa tatu na nao
wakamjeruhi na kumtupa nje. 13 Hivyo bwana
wa shamba akasema, 'Nitafanya nini? Nitamtuma
mwanangu mpendwa. Labda watamheshimu. ' 14
Lakini wakulima wa mzabibu walipomwona, walijadili
wao kwa wao wakisema, `Huyu ndiye mrithi. Tumuue,
ili urithi wake uwe wetu. ' 15 Wakamtoa nje ya
shamba la mizabibu na kumuua. Je bwana shamba
atawafanya nini? 16 Atakuja kuwaangamiza wakulima
wa mzabibu, na atawapa shamba hilo wengine”. 'Nao
waliposikia hayo, wakasema, 'Mungu amekataa' 17
Lakini Yesu akawatazama, akasema, “Je andiko hili
lina maana gani? 'Jiwe walilolikataa wajenzi, limekuwa
jiwe la pembeni'? 18 Kila mtu aangukaye juu ya jiwe
hilo, atavunjika vipande vipande. Lakini yule ambaye
litamwangukia, litamponda. ' 19 Hivyo waandishi na
wakuu wa makuhani walitafuta njia ya kumkamata
wakati huohuo, walijua kwamba alikuwa amesema
mfano huu dhidi yao. Lakini waliwaogopa watu. 20
Walimuangalia kwa makini, wakatuma wapelelezi
waliojifanya kuwa watu wa haki, ili wapate kupata
kosa kwa hotuba yake, ili kumpelekakwa watawala na
wenye mamlaka. 21 Nao wakamwuliza, wakisema,
“Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha
mambo ya kweli na si kushawishiwa na mtu yeyote,
lakini wewe hufundisha ukweli kuhusu njia ya Mungu.
22 Je, ni halali kwetu kulipa kodi kwa Kaisari, au la?”
23 Lakini Yesu alitambua mtego wao, akawaambia, 24
“Nionyesheni dinari. Sura na chapa ya nani ipo juu
yake?” Walisema, “'Ya Kaisari.” 25 Naye akawaambia,
'Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake Kaisari, na Mungu
yaliyo yake Mungu.' 26 Waandishi na wakuu wa
makuhani hawakuwa na uwezo wa kukosoa kile
alichosema mbele ya watu. Wakastaajabia majibu
yake na hawakusema chochote. 27 Baadhi ya
Masadukayo wakamwendea, wale ambao wanasema
kwamba hakuna ufufuo, 28 wakamwuliza, wakisema,
“Mwalimu, Musa alituandikia kwamba kama mtu
akifiwa na ndugu mwenye mke ambaye hana mtoto
basi anapaswa kumchukuna mke wa ndugu yake
na kuzaa nae kwa ajili ya kaka yake. 29 Kulikuwa
na ndugu saba Wa kwanza alioa, akafa bila kuacha
mtoto, 30 na wa pili pia. 31 Wa tatu akamchukua
vilevile, vivyo hivyo wa saba hakuacha watoto na
akafa. 32 Baadaye yule mwanamke pia akafa. 33
Katika ufufuo atakuwa mke wa nani? Maana wote
saba walikuwa wamemwoa. ' 34 Yesu akawaambia,
“Wana wa ulimwengu huu huoa na kuolewa. (aiōn g165)
35 Lakini wale wanastaohili kupokea ufufuo wa wafu
na kuingia uzima wa milele hawaoi wala hawaolewi.
(aiōn g165) 36 Wala hawawezi kufa tena, kwa sababu
huwa sawasawa na malaika na ni watoto wa Mungu,

wana wa ufufuo. 37 Lakini hiyo wafu wanafufuliwa,
hata Musa alionyesha mahali katika habari za kichaka,
pale alimwita Bwana kama Mungu wa Ibrahimu na
Mungu wa Isaka na Mungu wa Yakobo. 38 Sasa,
yeye si Mungu wa wafu, bali wa walio hai, kwa
sababu wote huishi kwake. " 39 Baadhi ya walimu
wa Sheria wakamjibu, 'Mwalimu, umejibu vema.
' 40 Hawakuthubutu kumwuliza maswali mengine
zaidi. 41 Yesu akawaambia, "Ki vipi watu wanasema
kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? 42 Maana
Daudi mwenyewe anasema katika Zaburi: Bwana
alimwambia Bwana wangu: Keti mkono wa kulia, 43
mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako. ' 44
Daudi anamwita Kristo 'Bwana', basi atakuwaje mwana
wa Daudi?" 45 Watu wote walipokuwa wakimsikiliza
akawaambia wanafunzi wake, 46 'Jihadharini na
waandishi, wapendao kutembea wamevaa mavazi
marefu, na wapenda salamu maalum sokoni na
viti vya heshima katika masinagogi, na maeneo ya
heshima karamuni. 47 Wao pia hula nyumba za
wajane, na wanajifanya wanasali sala ndefu. Hawa
watapokea hukumu kubwa zaidi. '

21 Yesu alitazama akawaona wanaume matajiri
waliokuwa wanaweka zawadi zao kwenye
hazina. 2 Akamuona mjane mmoja masikini
akiweka senti zake mbili. 3 Hivyo akasema, "Kweli
nawaambieni, huyu Mjane maskini ameweka nyingi
kuliko wengine wote. 4 Hawa wote wametoa hizi
zawadi kutoka katika vingi walivyonavyo. Lakini huyu
mjane, katika umaskini wake, ametoa fedha zote
alizokuwa nazo kwa ajili ya kuishi kwake." 5 Wakati
wengine walipokuwa wakisema juu ya hekalu, namna
lilivyokuwa limepambwa na mawe mazuri na matoleo,
alisema, 6 "Kwa habari ya mambo haya mnayoyaona,
siku zitakuja ambazo hakuna jiwe moja ambalo
litaachwa juu ya jiwe jingine ambalo halitabomolewa."
7 Hivyo wakamuuliza, wakasema, "Mwalimu, mambo
haya yatatokea lini? Na nini ni itakuwa ishara kwamba
haya mambo yako karibu kutokea?" 8 Yesu akajibu,
"Muwe waangalifu kwamba msidanganywe. Kwa
sababu wengi watakuja kwa jina langu, wakisema,
'Mimi ndiye, 'na 'Muda umekaribia'. Msiwafuate. 9
Mkisikia vita na vuruguvurugu msiogope, kwa sababu
haya mambo lazima yatokee kwanza, lakini mwisho
hautatokea upesi." 10 Kisha akawaambia, "Taifa
litainuka kupigana na taifa jingine, na ufalme juu
ya ufalme mwingine. 11 Kutakuwa na matetemeko
makubwa, na njaa na tauni katika maeneo mbalimbali.
Kutakuwa na matukio ya kutisha na ishara za kutisha
kutoka mbinguni. 12 Lakini kabla ya mambo haya
yote, wataweka mikono yao juu yenu na kuwatesa,
kuwapeleka kwenye masinagogi na magereza,
kuwaleta mbele za wafalme na wenye mamlaka
kwa sababu ya jina langu. 13 Hii itawafungulia fursa
kwa ushuhuda wenu. 14 Kwahiyo amueni mioyoni
mwenu kutoandaa utetezi wenu mapema, 15 kwa
sababu nitawapa maneno na hekima, ambayo adui
zenu wote hawataweza kuipinga au kuikana. 16
Lakini mtakataliwa pia na wazazi wenu, ndugu zenu,
jamaa zenu na rafiki zenu, na watawaua baadhi
yenu. 17 Mtachukiwa na kila mmoja kwa sababu ya
jina langu. 18 Lakini hakuna hata unywele mmoja
wa vichwa vyenu utakaopotea. 19 Katika kuvumilia
mtaziponya nafsi zenu. 20 Mtakapoona Yerusalemu
imezungukwa na majeshi, basi jueni kwamba uharibifu
wake umekaribia. 21 Hapo wale walioko Yudea
wakimbilie milimani, na wale walioko katikati ya jiji
waondoke, na msiwaache walioko vijijini kuingia.
22 Maana hizi ni siku za kisasi, ili kwamba mambo
yote yaliyoandikwa yapate kutimilika. 23 Ole ni kwa
wale walio na mimba na kwa wale wanyonyeshao
katika siku hizo! Kwa maana kutakuwa na adha kuu
juu ya nchi, na ghadhabu kwa watu hawa. 24 Na
wataanguka kwa ncha ya upanga na watachukuliwa
mateka kwa mataifa yote, na Yerusalem itakanyagwa
na watu wa mataifa, mpaka wakati wa watu wa
mataifa utakapotimilika. 25 Kutakuwa na ishara katika
jua, mwezi na nyota. Na katika nchi kutakuwa na
dhiki ya mataifa, katika kukata tamaa kutokana
na mlio wa bahari na mawimbi. 26 Kutakuwa na
watu wakizimia kwa hofu na katika kutarajia mambo
yatakoyo tokea juu ya dunia. Kwa maana nguvu za
mbingu zitatikiswa. 27 Kisha watamwona Mwana
wa Adamu akija mawinguni katika nguvu na utukufu
mkuu. 28 Lakini mambo haya yatakapoanza kutokea,
simameni, inueni vichwa vyenu, kwa sababu ukombozi
wenu umesogea karibu." 29 Yesu akawaambia kwa
mfano, "Uangalieni mtini, na miti yote. 30 Inapotoa
machipukizi, mnajionea wenyewe na kutambua
kwamba kiangazi tayari kiko karibu. 31 Vivyo hivyo,
mnapoona mambo haya yanatokea, ninyi tambueni
ya kwamba ufalme wa Mungu umekaribia. 32 Kweli,

nawaambieni, kizazi hiki hakitapita, mpaka mambo
haya yote yatakapotokea. 33 Mbingu na nchi zitapita,
lakini maneno yangu hayatapita kamwe. 34 Lakini
jiangalieni wenyewe, ili kwamba mioyo yenu isije
ikalemewa na ufisadi, ulevi, na mahangaiko ya maisha
haya. Kwa sababu ile siku itawajia ghafla 35 kama
mtego. Kwasababu itakuwa juu ya kila mmoja aishiye
katika uso wa dunia nzima. 36 Lakini mwe tayari
wakati wote, mwombe kwamba mtakuwa imara vya
kutosha kuyaepuka haya yote yatakayotokea, na
kusimama mbele za Mwana wa Adamu." 37 Hivyo
wakati wa mchana alikuwa akifundisha hekaluni na
usiku alitoka nje, na kwenda kukesha katika mlima
unaoitwa wa Mzeituni. 38 Watu wote walimjia asubuhi
na mapemaili kumsikiliza ndani ya hekalu.

22 Basi Sikukuu ya Mkate Usiyotiwa Chachu
ilikuwa imekaribia, ambayo inaitwa Pasaka. 2
Makuhani wakuu na waandishi wakajadiliana namna
ya kumuua Yesu, kwa sababu waliwaogopa watu.
3 Shetani akaingia ndani ya Yuda Iskariote, mmoja
wa wale wanafunzi Kumi na mbili. 4 Yuda akaenda
kujadiliana na wakuu wa makuhani na wakuu namna
ambavyo atamkabidhi Yesu kwao. 5 Walifurahi, na
kukubaliana kumpa fedha. 6 Yeye aliridhia, na alitafuta
fursa ya kumkabidhi Yesu kwao mbali na kundi la
watu. 7 Siku ya mikate isiyotiwa chachu ikafika,
ambapo kondoo wa Pasaka lazima atolewe. 8 Yesu
akawatuma Petro na Yohana, akasema, "Nendeni
mkatuandalie chakula cha Pasaka ili tuje tukile."
9 Wakamuuliza, "Wapi unataka tuyafanyie hayo
maandalizi?" 10 Akawajibu, "Sikilizeni, mtakapokuwa
mmeingia mjini, mwanamume ambaye amebeba
mtungi wa maji atakutana na ninyi. Mfuateni kwenye
nyumba ambayo ataingia. 11 Kisha mwambieni
bwana wa nyumba, "Mwalimu anakwambia, "Kiko
wapi chumba cha wageni, mahali ambapo nitakula
Pasaka na wanafunzi wangu?" 12 Atawaonyesha
chumba cha ghorofani ambacho kiko tayari. Fanyeni
maandalizi humo." 13 Hivyo wakaenda, na wakakuta
kila kitu kama alivyowaambia. Kisha wakaandaa
chakula cha Pasaka. 14 Muda ulipofika alikaa na
wale mitume. 15 Kisha akawaambia, "Nina shauku
kubwa ya kula sikukuu hii ya Pasaka na ninyi kabla
ya kuteswa kwangu. 16 Kwa maana nawaambieni,
sitakula tena mpaka itakapotimizwa katika ufalme
wa Mungu." 17 Kisha Yesu akachukua kikombe, na
alipokwisha kushukuru, akasema, "Chukueni hiki, na
mgawane ninyi kwa ninyi. 18 Kwa maana nawaambia,
sitakunywa tena mzao wa mzabibu, mpaka ufalme
wa Mungu utakapokuja." 19 Kisha akachukua mkate,
na alipokwisha kushukuru, akaumega, na kuwapa,
akisema, "Huu ni mwili wangu ambao umetolewa kwa
ajili yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi." 20
Akachukua kikombe vivyo hivyo baada ya chakula
cha usiku akisema, "Kikombe hiki ni agano jipya
katika damu yangu, ambayo imemwagika kwa ajili
yenu. 21 Lakini angalieni. Yule anisalitie yuko pamoja
nami mezani. 22 Kwa maana Mwana wa Adamu
kwa kweli aenda zake kama ilivyokwisha amuliwa.
Lakini ole kwa mtu yule ambaye kupitia yeye Mwana
wa Adamu asalitiwa!" 23 Wakaanza kuulizana wao
kwa wao, nani miongoni mwao ambaye angefanya
jambo hili. 24 Kisha yakatokea mabishano katikati
yao kwamba ni nani anaye dhaniwa kuwa mkuu
kuliko wote. 25 Akawaambia, "Wafalme wa watu wa
mataifa wana ubwana juu yao, na wale mwenye
mamlaka juu yao wanaitwa waheshimiwa watawala.
26 Lakini haitakiwi kabisa kuwa hivi kwenu ninyi.
Badala yake, acha yule ambaye ni mkubwa kati yenu
awe kama mdogo. Na yule ambaye ni wa muhimu
sana awe kama atumikaye. 27 Kwa sababu yupi
mkubwa, yule akaaye mezani au yule anayetumika?
Je si yule aketie mezani? Na mimi bado ni kati
yenu kama atumikaye. 28 Lakini ninyi ndio ambao
mmeendelea kuwa nami katika majaribu yangu. 29
Nawapa ninyi ufalme, kama vile Baba alivyonipa mimi
ufalme, 30 kwamba mpate kula na kunywa mezani
kwangu kwenye ufalme wangu. Na mtakaa kwenye
viti vya enzi mkizihukumu kabila kumi na mbili za
Israel. 31 Simoni, Simoni, fahamu kwamba, Shetani
ameomba awapate ili awapepete kama ngano. 32
Lakini nimekuombea, kwamba imani yako isishindwe.
Baada ya kuwa umerudi tena, waimarishe ndugu
zako." 33 Petro akamwambia, "Bwana, niko tayari
kwenda na wewe gerezani na hata katika mauti." 34
Yesu akajibu, "Nakwambia, Petro, Jogoo hatawika
leo, kabla hujanikana mara tatu kwamba unanijua."
35 Kisha Yesu akawaambia, "Nilipowapeleka ninyi bila
mfuko, kikapu cha vyakula, ua viatu, je mlipungukiwa
na kitu?" Wakajibu "Hakuna." 36 Kisha akawaambia,
"Lakini sasa, kila mwenye mfuko, na auchukue
pamoja na kikapu cha vyakula. Yule ambaye hana

upanga imempasa auze joho lake anunue mmoja. **37** Kwa sababu nawaambia, yote ambayo yameandikwa kwa ajili yangu lazima yatimilike, 'Na alichukuliwa kama mtu ambaye anavunja torati.' Kwa sababu kile kilichotabiriwa kwa ajili yangu kinatimizwa." **38** Kisha wakasema, "Bwana, tazama! Hizi hapa panga mbili." Na akawaambia"yatosha." **39** Baada ya chakula cha usiku, Yesu aliondoka, kama ambavyo amekuwa akifanya mara kwa mara, akaenda mlima wa Mzeituni, na wanafunzi wakamfuata. **40** Walipofika, aliwaambia, "Ombeni kwamba msiingie majaribuni." **41** Akaenda mbali na wao kama mrusho wa jiwe, akapiga magoti akaomba, **42** akisema, "Baba, kama unataka, niondolee kikombe hiki. Lakini si kama nitakavyo mimi, lakini mapenzi yako yafanyike." **43** Kisha malaika kutoka mbinguni akamtokea, akamtia nguvu. **44** Akiwa katika kuugua, akaomba kwa dhati zaidi, na jasho lake likawa kama matone makubwa ya damu yakidondoka chini. **45** Wakati alipoamka kutoka katika maombi yake, alikuja kwa wanafunzi, na akawakuta wamelala kwa sababu ya huzuni yao, **46** na akawauliza, "Kwanini mnalala? Amkeni muombe, kwamba msiingie majaribuni." **47** Wakati alipokuwa bado akiongea, tazama, kundi kubwa la watu likatokea, na Yuda, mmoja wa mitume kumi na wawili akiwaongoza. Akaja karibu na Yesu ili ambusu, **48** lakini Yesu akamwambia, "Yuda, je unamsaliti Mwana wa Adamu kwa busu?" **49** Wakati wale waliokuwa karibu na Yesu walipoona hayo yanayotokea, wakasema, "Bwana, je tuwapige kwa upanga?" **50** Kisha mmoja wao akampiga mtumishi wa kuhani mkuu, akamkata sikio lake la kulia. **51** Yesu akasema, "hii inatosha. Na akagusa sikio lake, akamponya. **52** Yesu akasema kwa kuhani mkuu, na kwa wakuu wa hekalu, na kwa wazee waliokuja kinyume chake, "Je mnakuja kana kwamba mnakuja kupambana na mnyang'anyi, na marungu na mapanga? **53** Nilipokuwa pamoja nanyi siku zote kwenye hekalu, hamkuweka mikono yenu juu yangu. Lakini hii ni saa yako, na mamlaka ya giza." **54** Wakamkamata, wakamuongoza, wakamleta nyumbani mwa kuhani mkuu. Lakini Petro akamfuatilia kwa mbali. **55** Baada ya kuwa wamewasha moto katika ule uwanda wa ndani na walipokwisha kukaa chini pamoja, Petro akakaa katikati yao. **56** Mtumishi mmoja wa kike akamuona Petro alipokuwa amekaa katika mwanga utokanao na moto, akamtazama akamwambia, "Huyu mtu pia alikuwa pamoja naye." **57** Lakini Petro akakana, akasema, "mwanamke, mimi simjui." **58** Baada ya muda kidogo, mtu mwingine akamuona akasema "Wewe pia ni mmoja wao". Lakini Petro akajibu, "Mwanaume, mimi siyo." **59** Baada ya kama saa moja hivi, mwanaume mmoja akasisitiza akasema, "Kweli kabisa huyu mtu pia alikuwa pamoja naye, maana ni Mgalilaya." **60** Lakini Petro akasema, "Mwanaume, sijui usemalo." Na mara, wakati akiongea, jogoo akawika. **61** Akageuka, Bwana akamtazama Petro. Na Petro akalikumbuka neno la Bwana, pale alipomwambia, "Kabla ya jogoo kuwika leo, utanikana mimi mara tatu." **62** Akienda nje, Petro akalia kwa uchungu mwingi. **63** Kisha wale wanaume waliokuwa wakimlinda Yesu, wakamdhihaki na kumpiga. **64** Baada ya kumfunika macho, wakamuuliza, wakisema, "Tabiri! Ni nani aliyekupiga?" **65** Wakaongea mambo mengine mengi kinyume cha Yesu na kumkufuru yeye. **66** Mara ilipokuwa asubuhi, wazee wa watu walikusanyika pamoja, wakuu wa makuhani na waandishi. Wakampeleka kwenye Baraza, **67** wakisema, "Kama wewe ni Kristo, tuambie." Lakini yeye akawaambia, "Kama nikiwaambia, hamtaniamini, **68** na kama nikiwauliza hamtanijibu." **69** Lakini kuanzia sasa na kuendelea, Mwana wa Adamu atakuwa amekaa mkono wa kuume wa nguvu ya Mungu." **70** Wote wakasema, "Kwa hiyo wewe ni Mwana wa Mungu?" Na Yesu akawaambia, "Ninyi mmesema mimi ndiye." **71** Wakasema, "Kwa nini bado tunahitaji tena ushahidi? Kwa sababu sisi wenyewe tumesikia kutoka katika kinywa chake mwenyewe."

23 Mkutano wote wakasimama, wakampeleka Yesu mbele ya Pilato. **2** Wakaanza kumshutumu, wakisema, "Tumemkuta mtu huyu akipotosha taifa letu, kwa kukataza tusitoe kodi kwa Kaisari, na akisema kwamba yeye mwenyewe ni Kristo, Mfalme." **3** Pilato akamuuliza, akisema, "Je wewe ni Mfalme wa Wayahudi?" Na Yesu akamjibu akisema, "Wewe wasema hivyo". **4** Pilato akamuambia kuhani mkuu na makutano, "Sioni kosa kwa mtu huyu". **5** Lakini wao wakasisitiza, wakisema, "Amekuwa akiwachochea watu, akifundisha katika Uyahudi yote, kuanzia Galilaya na sasa yuko hapa." **6** Pilato aliposikia haya, akaulizia kama mtu huyo ni wa Galilaya? **7** Alipotambua kuwa alikuwa chini ya utawala wa

Herode, akampeleka Yesu kwa Herode, ambaye
naye alikuwa Yerusalemu kwa siku hizo. 8 Herode
alipomuona Yesu, alifurahi sana kwasababu alitaka
kumuona kwa siku nyingi. Alisikia habari zake na
alitamani kuona moja ya miujiza ikifanywa na yeye. 9
Herode alimhoji Yesu kwa maneno mengi, lakini Yesu
hakumjibu chochote. 10 Makuhani wakuu pamoja
na waandishi walisimama kwa ukali wakimshitaki.
11 Herode pamoja na maaskari wake, walimtukana
na kumdhihaki, na kumvika mavazi mazuri, kisha
akamrudisha Yesu kwa Pilato. 12 Herode na Pilato
wakawa marafiki kuanzia siku hiyo, (kabla ya hapo
walikuwa maadui). 13 Pilato akawaita pomoja
makuhani wakuu na watawala na umati wa watu,
14 Akawaambia, “Mmeniletea mtu huyu kama mtu
anaye waongoza watu wafanye mabaya, na tazama,
baada ya kuwa nimemhoji mbele yenu, sikuona
kosa kwa mtu huyu kuhusu mambo yote ambayo
ninyi mnamshitaki yeye. 15 Hapana, wala Herode,
kwa maana amemrudisha kwetu, na tazama hakuna
chochote alichokifanya kinachostahili adhabu ya
kifo. 16 Kwahiyo basi nitamuadhibu na kumuachilia.
17 (Sasa, Pilato anawajibika kumuachilia mfungwa
mmoja kwa wayahudi wakati wa sikukuu). 18 Lakini
wote wakapiga kelele pamoja, wakisema, “Mwondoe
huyo, na tufungulie Baraba!” 19 Baraba alikuwa
ni mtu ambaye amewekwa gerezani kwa sababu
ya uasi fulani katika jiji na kwa kuua. 20 Pilato
akawaambia tena, akitamani kumwachilia Yesu. 21
Lakini wao wakapiga kelele, wakisema, “Msulibishe,
msulibishe.” 22 Akawauliza kwa mara ya tatu, “kwa
nini, huyu mtu amefanya maovu gani? Sikupata
kosa linalostahili adhabu ya kifo kwake. Kwahiyo
nitakapo maliza kumuadhibu nitamuachilia.” 23 Lakini
wakasisitiza kwa sauti ya juu, wakitaka asulubiwe.
Na sauti zao zikamshawishi Pilato. 24 Hivyo Pilato
akaamua kuwapatia matakwa yao. 25 Akamuachilia
yule waliyemtaka ambaye alifungwa kwa kusababisha
ghasia na kuua. Lakini akamtoa Yesu kwa matakwa
yao. 26 Walipokuwa wakimpeleka, walimkamata
mtu mmoja aitwaye Simoni wa Ukirene, akitokea
katika nchi, wakamtwika msalaba ili abebe, akimfuata
Yesu. 27 umati mkubwa wa watu, na wanawake
ambao walihuzunika na kuomboleza kwa ajili yake,
walikuwa wakimfuata. 28 Lakini akawageukia, Yesu
akawaambia, 'Mabinti wa Yerusalemu, msinililie mimi,
bali jililieni ninyi wenyewe na kwa ya ajili watoto
wenu. 29 Tazama, siku zinakuja ambazo watasema,
“Wamebarikiwa walio tasa na matumbo yasiyozaa,
na matiti ambayo hayakunyonyesha. 30 Ndipo
watakapo anza kuiambia milima, 'Tuangukieni,' na
vilima, 'Mtufunike.' 31 Maana kama wakifanya mambo
haya ikiwa mti mbichi, itakuwaje ukiwa mkavu?”
32 wanaume wengine, wahalifu wawili, walipelekwa
pamoja naye ili wauwawe. 33 Walipofika mahali
paitwapo Fuvu la kichwa, ndipo wakamsulubisha
pamoja na wale wahalifu, mmoja upande wa kulia
na mwingine upande wa kushoto. 34 Yesu alisema,
“Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo.
“Nao wakapiga kura, kugawa mavazi yake. 35 Watu
walikuwa wamesimama wakiangalia huku watawala
wakimdhihaki, wakisema, “Aliwaokoa wengine. Sasa
ajiokoe mwenyewe, kama yeye ni Kristo wa Mungu,
mteule”. 36 Askari pia walimdharau, walimkaribia
yeye na wakumpa siki, 37 wakisema, “Kama wewe ni
Mfalme wa Wayahudi jiokoe mwenyewe” 38 Kulikuwa
pia na alama juu yake iliyoandikwa “HUYU NDIYE
MFALME WA WAYAHUDI.” 39 Mmoja wa wahalifu
aliyesulubishwa alimtukana akisema, “Wewe si Kristo?
jiokoe mwenyewe na sisi” 40 Lakini yule mwingine
akajibu, akimkemea na akisema, “Je wewe humuogopi
Mungu, nawe uko katika hukumu hiyo hiyo? 41 Sisi
tupo hapa kwa haki, kwa maana sisi tunapokea kile
tunachostahili kwa matendo yetu. Lakini mtu huyu
hakufanya chochote kibaya.” 42 Na aliongeza, “Yesu,
nikumbuke utakapoingia katika ufalme wako.” 43 Yesu
akamwambia, “Amini nakuambia, leo hii utakuwa
pamoja nami Paradiso.” 44 Hapo ilikuwa karibu saa
ya sita, giza likaja juu ya nchi yote hadi saa ya tisa,
45 Mwanga wa jua ulizimika. Kisha pazia la hekalu
likagawanyika katikati kuanzia juu. 46 Akilia kwa
sauti kuu, Yesu alisema, “Baba mikononi mwako
naiweka roho yangu,” baada ya kusema haya, akafa.
47 Wakati Akida alipoona yaliyotendeka alimtukuza
Mungu akisema, “Hakika huyu alikuwa mtu mwenye
haki.” 48 Wakati umati wa watu waliokuja pamoja
kushuhudia walipoona mambo yaliyofanyika, walirudi
huku wakipiga vifua vyao. 49 Lakini marafiki zake, na
wanawake waliomfuata toka Galilaya, walisimama
kwa mbali wakiangalia hayo mambo. 50 Tazama,
palikuwepo na mtu aitwaye Yusufu, ambaye ni mmoja
wa baraza, mtu mzuri na mwenye haki, 51 (alikuwa

hajakubaliana na maamuzi au matendo yao), kutoka
Armathaya, mji wa Kiyahudi, ambao ulikua ukisubiria
ufalme wa Mungu. 52 Mtu huyu, alimkaribia Pilato,
akaomba apewe mwili wa Yesu. 53 Alimshusha, na
akauzungushia sanda, na akaumweka katika kaburi
lililokuwa limechongwa katika jiwe, ambalo hakuna
aliyewahi kuzikwa. 54 Ilikuwa ni siku ya maandalizi,
na Sabato inakaribia. 55 Wanawake, waliokuja nao
kutoka Galilaya, walimfuata, na wakaona kaburi na
jinsi mwili wake ulivyolazwa. 56 Walirudi na kuanza
kuandaa manukato na marashi. Kisha siku ya sabato
walipumzika kwa mujibu wa sheria.

24 Mapema sana siku ya kwanza ya juma, walikuja
kaburini, wakileta manukato ambayo walikuwa
wameyaandaa. 2 Wakakuta jiwe limevingirishwa mbali
na kaburi. 3 Wakaingia ndani, lakini hawakuukuta
mwili wa Bwana Yesu. 4 Ilitokea kwamba, wakati
wamechanganyikiwa kuhusu hili, ghafla, watu wawili
walisimama katikati yao wamevaa mavazi ya kung'aa.
5 Wanawake wakiwa wamejaa hofu na wakiinamisha
nyuso zao chini, wakawaambia wanawake, “Kwanini
mnamtafuta aliye hai miongoni mwa wafu? 6 Hayupo
hapa, ila amefufuka! Kumbukeni alivyosema nanyi
alipokuwa angali Galilaya, 7 akisema kwamba Mwana
wa Adamu lazima atolewe kwenye mikono ya watu
wenye dhambi na asulubishwe, na siku ya tatu,
afufuke tena.” 8 Wale wanawake wakakumbuka
maneno yake, 9 na wakarudi kutoka kaburini na
wakawaambia mambo haya yote wale kumi na moja
na wengine wote. 10 Basi Maria Magdalena, Joana,
Maria mama wa Yakobo, na wanawake wengine
pamoja nao wakatoa taarifa hizi kwa mitume. 11
Lakini ujumbe huu ukaonekana kama mzaha tu kwa
mitume, na hawakuwaamini wale wanawake. 12 Hata
hivyo Petro aliamka, na akakimbia kuelekea kaburini,
na akichungulia na kuangalia ndani, aliona sanda
peke yake. Petro kisha akaondoka akaenda nyumbani
kwake, akistaajabu nini ambacho kimetokea. 13 Na
tazama, wawili miongoni mwao walikuwa wakienda
siku hiyo hiyo katika kijiji kimoja kiitwacho Emmau,
ambacho kilikuwa maili sitini kutoka Yerusalemu.
14 Wakajadiliana wao kwa wao kuhusu mambo
yote yaliyotokea. 15 Ikatokea kwamba, wakati
walipokuwa wakijadiliana na kuulizana maswali,
Yesu akasogea karibu akaambatana nao. 16 Lakini
macho yao yalizuiliwa katika kumtambua yeye.
17 Yesu akawaambia, “Nini ambacho ninyi wawili
mnakiongelea wakati mnatembea?” Wakasimama
pale wakionekana na huzuni. 18 Mmoja wao, jina
lake Cleopa, akamjibu, “Je wewe ni mtu pekee
hapa Yerusalemu ambaye hajui mambo yaliyotokea
huko siku hizi?” 19 Yesu akawaambia, “Mambo
gani?” Wakamjibu, “Mambo kuhusu Yesu Mnazareti,
ambaye alikuwa nabii, muweza katika matendo na
maneno mbele za Mungu na watu wote. 20 Na kwa
jinsi ambayo wakuu wa makuhani na viongozi wetu
walivyomtoa kuhukumiwa kifo na kumsulubisha. 21
Lakini tulitumaini kwamba yeye ndiye atakaye waweka
huru Israeli. Ndiyo, mbali na haya yote, sasa ni siku ya
tatu tangu mambo haya yatokee. 22 Lakini pia, baadhi
ya wanawake kutoka katika kundi letu walitushangaza,
baada ya kuwapo kaburini asubuhi na mapema. 23
Walipoukosa mwili wake, wakaja, wakisema kwamba
waliona pia maono ya malaika waliosema kwamba
yu hai. 24 Baadhi ya wanaume ambao walikuwa
pamoja nasi walienda kaburini, na kukuta ni kama
vile wanawake walivyosema. Lakini hawakumuona
yeye.” 25 Yesu akawaambia, “Ninyi watu wajinga na
wenye mioyo mizito ya kuamini yote ambayo manabii
wamesema! 26 Je haikuwa lazima Yesu kuteseka
kwa mambo haya, na kuingia katika utukufu wake?”
27 Kisha kuanzia kutoka kwa Musa na manabii wote,
Yesu akawatafsiria mambo yanayomuhusu yeye
katika maandiko yote. 28 Walipokaribia kile kijiji,
huko walikokuwa wakienda, Yesu akafanya kana
kwamba anaendelea mbele. 29 Lakini walimlazimisha,
wakisema, “Kaa pamoja nasi, maana inaelekea jioni
na siku ni kama imeisha.” Hivyo Yesu akaingia kwenda
kukaa nao. 30 Ilitokea kwamba, wakati amekaa
nao kula, alichukua mkate, akaubariki, na kuuvunja,
akawapa. 31 Kisha macho yao yakafunguliwa,
wakamjua, na akatoweka ghafla mbele ya macho yao.
32 Wakasemezana wao kwa wao, “Hivi mioyo yetu
haikuwaka ndani yetu, wakati alipoongea nasi njiani,
wakati alipotufungulia maandiko?” 33 Wakanyanyuka
saa hiyo hiyo, na kurudi Yerusalemu. Wakawakuta
wale kumi na mmoja wamekusanyika pamoja, na
wale waliokuwa pamoja nao, 34 wakisema, “Bwana
amefufuka kwelikweli, na amemtokea Simoni.” 35
Hivyo wakawaambia mambo yaliyotokea njiani, na
namna Yesu alivyodhihirishwa kwao katika kuumega
mkate. 36 Wakati wakiongea mambo hayo, Yesu

mwenyewe alisimama katikati yao, na akawaambia,
“Amani iwe kwenu.” **37** Lakini waliogopa na kujawa
na hofu, na wakafikiri kwamba waliona roho. **38** Yesu
akawaambia, Kwanini mnafadhaika? Kwanini maswali
yanainuka mioyoni mwenu? **39** Angalieni mikono
yangu na miguu yangu, kwamba ni mimi mwenyewe.
Niguseni na muone. Kwa maana roho haina nyama
na mifupa, kama mnionavyo mimi kuwa navyo.” **40**
Alipokwisha kusema hivi, akawaonyesha mikono
yake na miguu yake. **41** Walipokuwa bado na furaha
iliyochanganyikana na kutokuamini, na kustaajabu,
Yesu akawaambia, “Je mna kitu chochote cha kula?”
42 Wakampa kipande cha samaki aliyechomwa.
43 Yesu akakichukua, na kukila mbele yao. **44**
Akawaambia, “Nilipokuwa nanyi, niliwaambia kwamba
yote yalioandikwa kwenye sheria ya Musa na manabii
na Zaburi lazima yatimilike.” **45** Kisha akafungua
akili zao, kwamba waweze kuyaelewa maandiko. **46**
Akawaambia, “Kwamba imeandikwa, Kristo lazima
ateseke, na kufufuka tena kutoka katika wafu siku
ya tatu. **47** Na toba na msamaha wa dhambi lazima
ihubiriwe kwa jina lake kwa mataifa yote, kuanzia
kutokea Yerusalemu. **48** Ninyi ni mashahidi wa
mambo haya. **49** Angalia, nawapelekea ahadi ya
Baba yangu juu yenu. Lakini subirini hapa jijini, mpaka
mtakapovishwa nguvu kutoka juu. **50** Kisha Yesu
akawaongoza nje mpaka walipokaribia Bethania.
Akainua mikono yake juu, na akawabariki. **51**
Ikatokea kwamba, wakati alipokuwa akiwabariki,
aliwaacha na akabebwa juu kuelekea mbinguni. **52**
Basi wakamwabudu, na kurudi Yerusalemu na furaha
kuu. **53** Waliendelea kuwepo hekaluni, wakimbariki
Mungu.

Yohana

1 Mwanzoni kulikuwako Neno, na Neno alikuwa
pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu. 2
Huyu, Neno, Mwanzoni alikuwa pamoja na Mungu. 3
Vitu vyote vilifanyika kupitia yeye, na pasipo yeye
hakuna hata kitu kimoja kilichokuwa kimefanyika. 4
Ndani yake kulikuwa uzima, na huo uzima ulikuwa
nuru ya wanadamu wote. 5 Nuru yang'aa gizani, wala
giza halikuizimisha. 6 Palikuwa na mtu aliyetumwa
kutoka kwa Mungu, ambaye jina lake alikuwa Yohana.
7 Alikuja kama shahidi kushuhudia kuhusu ile nuru,
ili kwamba wote waweze kuamini kupitia yeye. 8
Yohana hakuwa ile nuru, bali alikuja ili ashuhudie
kuhusu ile nuru 9 Hiyo ilikuwa nuru ya kweli ambayo
ilikuwa inakuja katika dunia nayo humtia nuru kila
mmoja 10 Alikuwa katika dunia, na dunia iliumbwa
kupitia yeye, na dunia haikumjua. 11 Alikuja kwa vitu
vyake, na watu wake hawakumpokea. 12 Bali kwa
wale wengi waliompokea, ambao waliamini jina lake,
kwa hao aliwapa haki ya kuwa wana wa Mungu, 13
Ambao walizaliwa, sio kwa damu, wala kwa mapenzi
ya mwili, wala kwa mapenzi ya mtu, bali kwa Mungu
mwenyewe. 14 Naye Neno alifanyika mwili na akaishi
miongoni mwetu, tumeuona utukufu wake, utukufu
kama wa mtu pekee wa kipekee aliyekuja kutoka kwa
Baba, amejaa neema na kweli. 15 Yohana alishuhudia
kuhusu yeye, na alipaza sauti akisema, “Huyu ndiye
ambaye nilisema habari zake nikisema, “Yule ajaye
baada yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa sababu
amekuwako kabla yangu.” 16 Kwa kuwa kutoka katika
utimilifu wake, sisi sote tumepokea bure kipawa baada
ya kipawa. 17 Kwa kuwa sheria ililetwa kupitia Musa.
Neema na kweli vilikuja kupitia Yesu Kristo. 18 Hakuna
mwanadamu aliyemwona Mungu wakati wowote. Mtu
pekee ambaye ni Mungu, aliye katika kifua cha Baba,
amemfanya yeye ajulikane. 19 Na huu ndio ushuhuda
wa Yohana wakati makuhani na walawi waliotumwa
kwake na Wayahudi kumwuliza, “Wewe ni nani?” 20
Bila kusitasita na hakukana, bali alijibu, “Mimi sio
Kristo.” 21 Hivyo wakamuuliza, “kwa hiyo wewe ni
nani sasa?” Wewe ni Eliya? Akasema, “Mimi siye.”
Wakasema, Wewe ni nabii? Akajibu,” Hapana.” 22
Kisha wakamwambia, “Wewe ni nani, ili kwamba
tuwape jibu waliotutuma”? Wajishuhudiaje wewe
mwenyewe?” 23 Akasema, “Mimi ni sauti yake aliaye
nyikani: 'Inyosheni njia ya Bwana,' kama nabii Isaya
alivyosema.” 24 Basi kulikuwa na watu wametumwa
pale kutoka kwa Mafarisayo. Wakamuuliza na kusema,
25 “Kwa nini unabatiza basi kama wewe sio Kristo
wala Eliya wala nabii?” 26 Yohana aliwajibu akisema,
“Ninabatiza kwa maji. Hata hivyo, miongoni mwenu
anasimama mtu msiyemtambua. 27 Huyu ndiye ajaye
baada yangu. Mimi sisitahili kulegeza kamba za viatu
vyake.” 28 Mambo haya yalitendeka huko Bethania,
ng'ambo ya Yordani, mahali ambapo Yohana alikuwa
akibatiza. 29 Siku iliyofuata Yohana alimwona Yesu
akija kwake akasema, “Tazama mwanakondoo wa
Mungu aichukuae dhambi ya ulimwengu! 30 huyu
ndiye niliyesema habari zake nikisema, “Yeye ajaye
nyuma yangu ni mkuu kuliko mimi, kwa kuwa alikuwa
kabla yangu.' 31 Sikumtambua yeye, lakini ilifanyika
hivyo ili kwamba afunuliwe katika Israeli, kwamba
nilikuja nikibatiza kwa maji.” 32 Yohana alishuhudia,
“Niliona Roho akishuka kutoka mbinguni mfano wa
hua, na ilibaki juu yake. 33 Mimi sikumtambua lakini
yeye aliyenituma ili nibatize kwa maji aliniambia,
'yule ambaye utaona Roho akishuka na kukaa juu
yake, Huyo ndiye abatizaye kwa Roho Mtakatifu.' 34
Nimeona na nimeshuhudia kwamba huyu ni Mwana
wa Mungu.” 35 Tena siku iliyofuata Yohana alikuwa
amesimama pamoja na wanafunzi wake wawili, 36
walimwona Yesu akitembea na Yohana akasema,
“Tazama, Mwana kondoo wa Mungu!” 37 Wanafunzi
wawili walimsikia Yohana akisema haya wakamfuata
Yesu. 38 Tena Yesu aligeuka na kuwaona wanafunzi
wale wakimfuata, na akawambia, “Mnataka nini?”
Wakajibu, “Rabbi, (maana yake 'mwalimu,' unaishi
wapi?” 39 Akawambia, “Njooni na mwone.”Kisha
walikwenda na kuona mahali alipokuwa akiishi;
walikaa pamoja naye siku hiyo, kwa kuwa ilikuwa
yapata kama saa kumi hivi. 40 Mmoja wa wale wawili
waliomsikia Yohana akiongea na kisha kumfuata
Yesu alikuwa ni Andrea, ndugu yake Simoni Petro.
41 Akamwona ndugu yake Simoni na akamwambia,
“Tumempata Masihi” (ambayo inatafsiriwa Kristo). 42
Akamleta kwa Yesu. Yesu akamtazama na akasema,
“Wewe ni Simoni mwana wa Yohana” utaitwa Kefa,”
(maana yake 'Petro'). 43 Siku iliyofuata wakati
Yesu alipotaka kuondoka kwenda Galilaya, alimpata
Filipo na akamwambia, “Nifuate mimi.” 44 Filipo
alikuwa ni mwenyeji wa Bethsaida, mji wa Andrea na

Petro. 45 Filipo alimpata Nathanaeli na kumwambia,
Tumempata yule ambaye Musa aliandika habari
zake katika sheria na Manabii. Yesu mwana wa
Yusufu, kutoka Nazareti. 46 Nathanaeli akamwambia,
“Je kitu chema chaweza kutokea Nazareti?” Filipo
akamwambia, Njoo na uone.” 47 Yesu akamwona
Nathanaeli akija kwake na akasema, “Tazama,
Mwisraeli kweli kweli asiye na udanganyifu ndani
yake!” 48 Nathanaeli akamwambia, “Umenifahamuje
mimi?” Yesu akajibu na akamwambia, “Kabla Filipo
hajakuita ulipokuwa chini ya mtini, nalikuona.” 49
Nathanaeli akajibu, “Rabi wewe u Mwana wa Mungu!
Wewe ni Mfalme wa Israeli”! 50 Yesu akajibu
akamwambia, Kwa sababu nilikuambia 'nilikuona chini
ya mtini' je waamini? utaona matendo makubwa kuliko
haya.” 51 Yesu akasema, “Amini amini nawambieni
mtaziona mbingu zikifunguka, na kuwaona malaika
wakipanda na kushuka juu ya Mwana wa Adamu.”

2 Baada ya siku tatu, kulikuwa na arusi huko Kana
ya Galilaya na mama yake Yesu alikuwa huko. 2
Yesu na wanafunzi wake walikuwa wamealikwa katika
arusi. 3 Wakati walipoishiwa na divai, mama yake
Yesu akamwambia, “Hawana divai.” 4 Yesu akajibu,
“Mwanamke hiyo inanihusu nini mimi? Muda wangu
mimi bado haujatimia.” 5 Mama yake akawambia
watumishi, “Chochote atakachowambia fanyeni.” 6
Basi kulikuwa na mitungi sita ya mawe pale iliyowekwa
kwa ajili ya kunawa katika sikukuu za Wayahudi, kila
moja lilikuwa na ujazo wa nzio mbili tatu. 7 Yesu
akawambia, “Ijazeni maji mitungi ya mawe.” Wakajaza
hadi juu. 8 Kisha akawambia wale watumishi,
“Chukueni kiasi sasa na mpeleke kwa muhudumu
mkuu wa meza.” Wakafanya kama walivyoagizwa.
9 Mhudumu mkuu aliyaonja yale maji yaliyokuwa
yamebadilika na kuwa divai, ila hakujua yalikotoka
(lakini watumishi waliochota maji walijua yalikotoka).
Kisha akamwita bwana harusi na 10 kumwambia,
“Kila mmoja huanza kuwahudumia watu divai nzuri
na wakiishalewa huwapa divai isiyo nzuri. Lakini
wewe umeitunza divai nzuri hadi sasa” 11 Muujiza
huu wa Kana ya Galilaya, ulikuwa ndio mwanzo
wa ishara za miujiza aliyoifanya Yesu, akifunua
utukufu wake, hivyo wanafunzi wake wakamwamini.
12 Baada ya hii, Yesu, mama yake, ndugu zake na
wanafunzi wake walienda katika mji wa Kapernaum
na wakaa huko kwa siku chache. 13 Basi Pasaka ya
Wayahudi ilikuwa imekaribia, hivyo Yesu akaenda
Yerusalemu. 14 Akawakuta wauzaji wa ng'ombe,
kondoo, na njiwa ndani ya Hekalu. Pia na wabadilisha
fedha walikuwa wameketi ndani ya Hekalu. 15 Yesu
akatengeneza mjeledi wenye vifundo, akawatoa wote
walikuwemo katika hekalu, ikijumuisha ng'ombe na
kondoo. Akamwaga fedha za wabadili fedha na
kuzipindua meza zao. 16 Kwa wauzaji wa njiwa
akawambia, “Toeni vitu hivi mbali na mahali hapa,
acheni kuifanya nyumba ya Baba yangu kuwa mahali
pa soko.” 17 Wanafunzi wake wakakumbuka kuwa
ilikuwa imeandikwa, “Wivu wa nyumba yako utanila.”
18 Wakuu wa Kiyahudi wakajibu, wakamwambia, Ni
ishara ipi utakayoionyesha kwa sababu unayafanya
mambo haya?” 19 Yesu akawajibu, libomoeni
Hekalu hili nami nitalijenga baada ya siku tatu.” 20
Kisha wakuu wa Wayahudi wakasema, “Iligharimu
miaka arobaini na sita kujenga hekalu hili nawe
unasema utalijenga kwa siku tatu?” 21 Ingawa,
yeye aliongea hekalu akimaanisha mwili wake. 22
Hivyo baadaye baada ya kufufuka kwake kutoka kwa
wafu, wanafunzi wake wakakumbuka kuwa alisema
hivyo, wakaamini maandiko na kauli hii ambayo
Yesu alikuwa amekwisha kuisema. 23 Basi alipokuwa
Yerusalemu wakati wa Pasaka, wakati wa sikukuu
watu wengi waliamini jina lake, walipoona ishara
ya miujiza aliyoifanya. 24 Lakini Yesu hakuwa na
imani nao kwa sababu aliwajua wanadamu wote. 25
Hakuhitaji mtu yeyote kumwambia kuhusu walivyo
wanadamu kwa sababu alijua kilichokuwamo ndani
yao.

3 Basi kulikuwa na Farisayo ambaye jina lake
Nikodemo, mmoja wa wajumbe wa baraza la
Wayahudi. 2 Mtu huyu alimwendea Bwana Yesu
usiku na akamwambia, “Rabi, tunajua ya kuwa u
mwalimu kutoka kwa Mungu, kwa maana hakuna mtu
awezaye kutenda ishara hizi zote Mungu asipokuwa
pamoja naye.” 3 Yesu akamjibu, “Amini, amini, mtu
hawezi kuingia katika ufalme wa Mungu asipozaliwa
mara ya pili.” 4 Nikodemo akasema,” Mtu anawezaje
kuzaliwa akiwa mzee? Hawezi kuingia tumboni mwa
mama yake mara ya pili na kuzaliwa, je anaweza?”
5 Yesu akajibu, “Amini, amini mtu sipozaliwa kwa
maji na kwa Roho, hawezi kuingia katika ufalme
wa Mungu. 6 Kilichozaliwa kwa mwili ni mwili,
na kilichozaliwa kwa Roho ni roho. 7 Usishangae

kwa sababu nilikuwambia, 'ni lazima kuzaliwa mara
ya pili.' 8 Upepo huvuma popote upendapo na
sauti yake mwaisikia, lakini hamjui utokako wala
uendako. Ndivyo ilivyo hali ya kila aliyezaliwa na
roho. 9 Nikodemo akajibu, kwa kusema, “Mambo
haya yawezekanaje?” 10 Yesu akamjibu, “Wewe u
mwalimu wa Israeli, hata hauyajui mambo haya?
11 Amini, amini, nakuambia, kile tunachokifahamu
twakishuhudia kwa kile tulichokiona. Lakini hampokei
ushuhuda wetu. 12 Kama nimewambia mambo ya
hapa duniani na hamuamini, mtawezaje kuamini
kama nikiwambia mambo ya mbinguni? 13 Maana
hakuna aliyepanda juu kutoka mbinguni isipokuwa
yeye aliyeshuka, Mwana wa Adamu. 14 Kama vile
Musa alivyomwinua nyoka jangwani, vivyo hivyo
Mwana wa Adamu lazima ainuliwe, 15 ili kwamba
wote watakaomwamini wapate uzima wa milele.
(aiōnios g166) 16 Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda
ulimwengu, kwamba akamtoa mwanae wa pekee, ili
kwamba mtu yeyote amwaminiye asiangamie bali
awe na uzima wa milele. (aiōnios g166) 17 Kwa sababu
Mungu hakumtuma mwanae duniani ili auhukumu
ulimwengu, bali kwamba ulimwengu uokolewe katika
yeye. 18 Amwaminiye Yeye hatahukumiwa. Yeye
asiyemwamini tayari ameshahukumiwa kwa sababu
hajaliamini jina la Mwana pekee wa Mungu. 19 Hii
ndiyo sababu ya hukumu, ya kwamba nuru imekuja
ulimwenguni, lakini wanadamu wakapenda giza zaidi
ya nuru kwa sababu matendo yao yalikuwa maovu.
20 kila mtu atendaye mabaya huichukia nuru wala
haji nuruni ili matendo yake yasije yakawekwa wazi.
21 Lakini, yeye atendaye kweli huja kwenye nuru ili
matendo yake yaonekane kwamba yametendwa kwa
utiifu wa Mungu. 22 Baada ya haya, Yesu pamoja
na wanafunzi walienda katika nchi ya Yudea. Huko
alitumia muda pamoja nao na alikuwa akibatiza.
23 Sasa Yohana pia alikuwa akibatiza huko Ainea
karibu na Salim maana kulikuwa na maji mengi pale.
Watu walikuwa wakija kwake na kubatizwa, 24 kwa
kuwa Yohana alikuwa hajatupwa gerezani. 25 Kisha
palitokea mabishano kati ya wanafunzi wa Yohana na
Myahudi kuhusu sikukuuu za utakaso. 26 Wakaenda
kwa Yohana wakamwambia, “Rabi, yeye uliyekuwa
naye ng'ambo ya Mto Yorodani, yeye uliyeshuhudia
habari zake, tazama, anabatiza na wote wanaenda
wanamfuata.” 27 Yohana akajibu mtu hawezi kupokea
kitu chochote isipokuwa kama amepewa kutoka
mbinguni. 28 Ninyi wenyewe mwashuhudia kuwa
nalisema kuwa, 'mimi sio Kristo', badala yake nilisema,
'nimetumwa mbele yake.' 29 Yeye aliye na bibi arusi ni
bwana harusi. Sasa rafiki wa bwana arusi, asimamaye
na kusikiliza hufurahia sana kwa sababu ya sauti ya
bwana arusi. Hii sasa ni furaha yangu iliyotimilika.
30 Anapaswa kuzidi, nami napaswa kupungua. 31
Yeye atokaye juu, yu juu ya yote. Yeye aliye wa
ulimwengu anatoka ulimwenguni na huongea mambo
ya ki ulimwengu. Yeye atokaye mbinguni yuko juu
ya yote. 32 Yeye hushuhudia yale aliyoyaona na
kuyasikia, lakini hakuna apokeaye ushuhuda wake. 33
Yeye aliye pokea ushuhuda wake amehakikisha kuwa
Mungu ni mkweli. 34 Kwa sababu yeye aliyetumwa
na Mungu huongea maneno ya Mungu. Kwa kuwa
hampi Roho kwa kipimo. 35 Baba humpenda Mwana
na amempa vitu vyote mikononi mwake. 36 Yeye
amwaminiye Mwana anao uzima wa milele, lakini
kwa yeye asiye mtii Mwana hatauona uzima, bali
ghadhabu ya Mungu hushikamana juu yake. (aiōnios
g166)

4 Basi Yesu alipofahamu kuwa Mafarisayo wamesikia
kuwa Yesu alikuwa anafuasa na kuwabatiza zaidi
ya Yohana, 2 (ingawa Yesu mwenyewe alikuwa
habatizi ila wanafunzi wake), 3 alitoka Judea na
akaenda Galilaya. 4 Hivyo ilikuwa muhimu kupitia
Samaria. 5 Na akafika kwenye mji wa Samaria,
unaoitwa Sikari, karibu na eneo ambalo Yakobo
alimpa mwanae Yusufu. 6 Na kisima cha Yakobo
kilikuwa hapo. Yesu alikuwa amechoka kwa ajili ya
safari na akakaa karibu na kisima. Ilikuwa muda
wa mchana. 7 Mwanamke Msamaria alikuja kuteka
maji, na Yesu akamwambia, “Nipe maji ninywe.” 8
Kwa sababu wanafunzi wake walikuwa wameenda
zao mjini kununua chakula. 9 Yule mwanamke
akamwambia, “Inakuaje wewe Myahudi, kuniomba
mimi mwanamke Msamaria, kitu cha kunywa?” Kwa
sababu Wayahudi hawachangamani na Wasamaria.
10 Yesu akamjibu, “Kama ungelijua karama ya Mungu,
na yule anayekuambia 'Nipe maji, ' ungelimwomba,
na angelikupa maji ya uzima.” 11 Mwanamke akajibu,
“Bwana hauna ndoo ya kuchotea, na kisima ni kirefu.
Utayapata wapi Maji ya Uzima? 12 Je wewe ni mkuu,
kuliko baba yetu Yakobo, ambaye alitupa kisima
hiki, na yeye mwenyewe na watoto wake pamoja

na mifugo yake wakanywa maji ya kisima hiki?" **13**
Yesu akajibu, "Yeyote anywae maji haya atapata kiu
tena, **14** lakini yeye atakaye kunywa maji nitakayompa
hatapata kiu tena. Badala yake maji nitakayompa
yatakuwa chemchemi inayobubujika hata milele." **(aiōn
g165, aiōnios g166)** **15** Yule mwanamke akamwambia,
"Bwana, nayaomba maji hayo ili nisipate kiu, na
nisihangaike kuja hapa kuchota maji." **16** Yesu
akamwambia, "Nenda kamwite mumeo, kisha urudi."
17 Mwanamke akamwambia, "Sina mume." Yesu
akajibu, "Umesema vyema, 'Sina mume;' **18** kwa
maana umekuwa na wanaume watano, na mmoja
ambaye unaye sasa sio mume wako. Katika hili
umesema kweli!" **19** Mwanamke akamwambia, "Bwana
naona yakuwa wewe ni nabii. **20** Baba zetu waliabudu
katika mlima huu. Lakini ninyi mwasema ya kuwa
Yerusalemu ndiyo sehemu ambayo watu wanapaswa
kuabudu." **21** Yesu akamjibu, "Mwanamke, niamini,
wakati unakuja ambapo hamtamwabudu Baba katika
mlima huu au Yerusalemu. **22** Ninyi watu mwaabudu
kile msichokijua, lakini sisi twaabudu tunachokijua,
kwa sababu wokovu watoka kwa Wayahudi." **23**
Hatahivyo, wakati unakuja, na sasa upo hapa, wakati
waabuduo kweli watamwabudu Baba katika roho
na kweli, kwa sababu Baba anawatafuta watu wa
namna hiyo kuwa watu wake wanao mwabudu. **24**
Mungu ni Roho, na wale wanaomwabudu wanapaswa
kumwabudu kwa roho na kweli." **25** Mwanamke
akamwambia, "Ninajua kuwa Masihi anakuja, (aitwaye
Kristo). Huyo atakapokuja atatwambia yote." **26**
Yesu akamwambia, "Mimi unayesema nami ndiye."
27 Wakati huo huo wanafunzi wake wakarudi. Nao
walishangaa kwa nini alikuwa akizungumza na
mwanamke, lakini hakuna aliyethubutu kumuuliza,
"Unataka nini?" au "Kwa nini unazungumza naye?" **28**
Hivyo mwanamke akauacha mtungi wake na akaenda
mjini na akawambia watu, **29** "Njooni mwone mtu
aliyeniambia mambo yangu yote niliyoyatenda, je
yawezekana akawa ndiye Kristo?" **30** Wakatoka mjini
wakaja kwake. **31** Wakati wa mchana wanafunzi
wake walimsihi wakisema, "Rabi kula chakula."
32 lakini yeye aliwambia, "Mimi ninacho chakula
msichokijua ninyi." **33** Wanafunzi wakaambizana,
hakuna aliyemletea kitu chochotekula,"Je walileta?"
34 Yesu akawambia, "Chakula changu ni kufanya
mapenzi yake yeye aliyenituma na kutimiza kazi
yake. **35** Je, hamsemi, 'Bado miezi mitano na mavuno
yatakuwa tayari?' Ninawambieni tazameni mashamba
yalivyo tayari kwa mavuno! **36** Yeye avunaye hupokea
mishahara na kukusanya matunda kwa ajili ya uzima
wa milele, ili kwamba yeye apandaye naye avunaye
wafurahi pamoja. **(aiōnios g166)** **37** Kwa kuwa msemo
huu ni wa kweli, 'Mmoja apanda na mwingine avuna.'
38 Niliwatuma kuvuna ambacho hamkukihangaikia,
Wengine wamefanya kazi na ninyi mmeingia katika
furaha ya kazi yao." **39** Wasamaria wengi katika
mji ule walimwani kwa sababu ya taarifa ya yule
mwanamke aliyekuwa akishuhudia, "Aliyeniambia
mambo yote niliyoyafanya." **40** Hivyo Wasamaria
walipokuja walimsihi akae pamoja nao na akakaa
kwao kwa siku mbili. **41** Na wengi zaidi wakamwamini
kwa sababu ya neno lake. **42** Wakamwambia yule
mwanamke, "Tunaamini sio tu kwa maneno yako, kwa
sababu sisi wenyewe tumesikia, na sasa twafahamu
kuwa hakika yeye ni mwokozi wa ulimwengu." **43**
Baada ya siku hizo mbili, akaondoka na kuelekea
Galilaya. **44** Kwa sababu yeye mwenyewe alikuwa
ametangaza kuwa nabii hana heshima katika nchi yake
mwenyewe. **45** Alipokuja kutoka Galilaya, Wagalilaya
walimkaribisha. Walikuwa wameona mambo yote
aliyoyafanya Yerusalemu kwenye sikukuu, kwa sababu
na wao pia walikuwa wamehudhuria kwenye sikukuu.
46 Alikuja tena Kana ya Galilaya huko alikoyabadilisha
maji kuwa divai. Palikuwa na ofisa ambaye mwana
wake alikuwa ni mgonjwa huko Kapernaumu. **47**
Aliposikia kuwa Yesu alitoka Judea na kwenda
Galilaya, alienda kwa Yesu na kumsihi atelemke
amponye mwanawe, ambaye alikuwa karibu kufa. **48**
Ndipo Yesu akamwambia, "Ninyi msipoona ishara na
maajabu hamwezi kuamini. **49** Kiongozi akasema,
"Bwana shuka chini kabla mwanangu hajafa." **50** Yesu
akamwambia, "Nenda mwanao ni mzima." Yule mtu
akaamini neno alilolisema Yesu na akaenda zake. **51**
Alipokuwa akishuka, watumishi wake walimpokea na
kumwambia mwana wake alikuwa mzima. **52** Hivyo
akawauliza ni muda gani alipata nafuu. Wakajibu,
"Jana muda wa saa saba homa ilipomwacha." **53**
Ndipo baba yake akatambua kuwa ni muda ule ule
Yesu aliosema, "Mwana wako ni mzima." Hivyo yeye
na familia yake wakaamini. **54** Hii ilikuwa ni ishara
ya pili aliyoifanya Yesu alipotoka Yudea kwenda
Galilaya.

5 Baada ya hapo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi,
na Yesu alipanda kwenda Yerusalemu. **2** Na kule
Yerusalemu palikuwa na birika kwenye mlango wa
kondoo, lililokuwa likiitwa kwa lugha ya Kiebrania
Bethzatha, nalo lina matao matano. **3** Idadi kubwa ya
wagonjwa ilikuwemo, vipofu, viwete, au waliopooza
walikuwa wamelala katika matao hayo. (Zingatia:
Maneno ya mstari wa 3 hayaonekani katika nakala
nzuri za kale. "Wakisubiri maji kutibuliwa.") Kwa
hakikia wakati fulani malaika alishuka ndani ya Bwana
na kuyatibua maji. **4** Kwahiyo, yule ambaye alikuwa
wa kwanza kuingia ndani ya baada ya maji kutibuliwa
alifanywa mzima kutokana na chochote kilichokuwa
kimemshika kwa wakati huo. **5** Na mtu mmoja
aliyekuwa ameugua kwa muda wa miaka thelathini na
minane alikuwa ndani ya matao. **6** Yesu alipomwona
amelala ndani ya matao na baada ya kutambua kuwa
amelala pale kwa muda mrefu Yesu alimwambia, "Je
unataka kuwa mzima?" **7** Yule mgonjwa akamjibu,
"Bwana sina mtu, wa kuniweka katika birika wakati
maji yanapotibuliwa. Wakati ninapojaribu kuingia
mtu mwingine hunitangulia." **8** Yesu akamwambia,
"Inuka na uchukue godoro lako na uende." **9** Mara
yule mtu akaponywa, akachukua kintanda chake na
akaenda. Na siku hiyo ilikuwa siku ya Sabato. **10** Hivyo
Wayahudi wakamwambia yule mtu aliyeponywa,
"Leo ni siku ya Sabato, na hauruhusiwi kubeba
godoro lako." **11** Akajibu, yeye aliyeniponya ndiye
aliyeniambia, "Chukua godoro lako na uende." **12**
Wakauliza, "Ni nani aliyekuambia 'Chukua godoro lako
na uende?'" **13** Ingawa, yule aliyeponywa hakumjua,
kwa sababu Yesu alikuwa ameondoka kwa siri. Kwa
kuwa kulikuwa na watu wengi katika sehemu hiyo.
14 Baada ya hapo Yesu alimkuta yule mtu hekaluni
na akamwambia, "Tazama, umepona! "Usitende
dhambi tena usije ukapatwa na jambo baya zaidi." **15**
Yule mtu akaenda na kuwataarifu Wayahudi kuwa
Yesu ndiye aliyemponya. **16** Hivyo, kwa sababu
ya mambo hayo Wayahudi walimtesa Yesu, kwa
sababu alifanya mambo haya siku ya Sabato. **17** Yesu
akawambia, "Baba yangu anafanya kazi hata sasa
nami nafanya kazi." **18** Kwa sababu hiyo Wayahudi
walizidi kumtafuta ili wamuue sio tu kwa sababu ya
kuivunja Sabato, bali kwa kumwita Mungu Baba yake,
akijifanya kuwa sawa na Mungu. **19** Yesu akawajibu,
"Amini, amini, Mwana hawezi kufanya kitu chochote
isipokuwa kile ambacho amemwona Baba yake
anakifanya, kwa kuwa chochote Baba akifanyacho
ndicho na Mwana atakachofanya. **20** Kwa kuwa
Baba ampenda Mwana, na amwonyesha kila kitu
anachokifanya na atamwonyesha mambo makubwa
kuliko haya ili kwamba mzidi kushangaa." **21** Kwa
kuwa kama vile ambavyo Baba awafufuavyo wafu
na kuwapa uzima, halikadhalika Mwana pia humpa
yeyote ampendaye. **22** Kwa kuwa Baba hamhukumu
yeyote, bali amempa Mwana hukumu yote **23** ili
kwamba wote wamuheshimu Mwana kama vile Mwana
anavyomuheshimu Baba. Yeye asiyemuheshimu
Mwana hamuheshimu Baba aliyemtuma. **24** Amini,
amini, yeye asikiaye neno langu na kumwamini yeye
aliyenituma anao uzima wa milele na hatahukumiwa.
Badala yake, amepita kutoka mautini na kuingia
uzimani. **(aiōnios g166)** **25** Amini, amini, nawambia wakati
unakuja na sasa upo ambao wafu watasikia sauti ya
Mwana wa Mungu, na wote watakao sikia wataishi. **26**
Kwa kuwa kama vile Baba alivyo na uzima ndani yake
mwenyewe, **27** kadhalika amempa Mwana kuwa na
uzima ndani yake, na Baba amempa Mwana mamlaka
ili kwamba ahukumu kwa kuwa ni Mwana wa Adamu.
28 Msishangazwe na hili, kwa kuwa wakati unakuja
ambao wafu wote waliomo makaburini wataisikia sauti
yake **29** nao watatoka nje: kwa waliotenda mema
kwa ufufuo wa uzima, na walio tenda mabaya kwa
ufufuo wa hukumu. **30** Siwezi kufanya kitu chochote
kutoka kwangu mwenyewe. Kama nisikiavyo, ndivyo
ninavyo hukumu na hukumu yangu ni ya haki kwa
kuwa sitafuti mapenzi yangu, bali mapenzi yake
aliyenituma. **31** Kama nikijishuhudia mwenyewe,
ushuhuda wangu usingelikuwa wa kweli. **32** Kuna
mwingine anayeshuhudia kuhusu mimi na ninajua
kwa hakika ushuhuda anaonishuhudia ni wa kweli.
33 Mmetuma kwa Yohana naye ameishuhudia kweli.
34 Hatahivyo, ushuhuda ninaoupokea hautoki kwa
mwanadamu. Ninayasema haya ili kwamba mweze
kuokolewa. **35** Yohana alikuwa ni taa iliyokuwa ikiwaka
na kung'ara, na mlikuwa tayari kuifurahia kwa muda
kitambo nuru yake. **36** Ushuhuda nilionao ni mkuu
kuliko ule wa Yohana, kwa kazi ambazo Baba amenipa
kuzikamilisha, hizo kazi nizifanyazo zashuhudia
kuwa Baba amenituma. **37** Baba aliyenituma yeye
mwenyewe ameshuhudia kuhusu mimi. Hamjawahi
kusikia sauti yake wala kuona umbo lake wakati

wowote. 38 Hamna neno lake likikaa ndani yenu
kwa kuwa hamumwamini yeye aliyetumwa. 39
Mnayachunguza maandiko mkidhani ndani yake mna
uzima wa milele, na hayo maandiko yanashuhudia
habari zangu na (aiōnios g166) 40 hamtaki kuja kwangu
ili mpate uzima wa milele. 41 Sipokei sifa kutoka
kwa watu, 42 lakini ninajua kuwa hamna upendo
wa Mungu ndani yenu ninyi wenyewe. 43 Nimekuja
kwa jina la Baba yangu, hamukuweza kunipokea.
Kama mwingine akija kwa jina lake mngempokea.
44 Je mnawezaje kuamini ninyi ambao mnapokea
sifa kutoka kwa kila mmoja wenu lakini hamtafuti sifa
itokayo kwa Mungu wa pekee? 45 Msidhani mimi
nitawashitaki mbele za Baba. Anayewashitaki ninyi
ni Musa, ambaye ninyi mmeweka matumaini yenu
kwake. 46 Kama mngekuwa mnamwamini Musa,
mngeniamini mimi kwa sababu aliandika kuhusu
habari zangu. 47 Kama hamuamini maandiko yake,
mtawezaje kuamini maneno yangu?

6 Baada ya mambo haya, Yesu alienda pande za
Bahari ya Galilaya, pia huitwa Bahari ya Tiberia.
2 Mkutano mkubwa ulikuwa ukimfuata kwa sababu
waliona ishara alizozifanya kwa waliokuwa wagonjwa.
3 Yesu alipanda juu hadi upande wa juu wa mlima
na akakaa huko na wanafunzi wake 4 (Na Pasaka,
Sikukuu ya Wayahudi ilikuwa imekaribia). 5 Yesu
alipoinua macho yake juu na kuona umati mkubwa
unakuja kwake, akamwambia Filipo, “Tutakwenda
wapi kununua mikate ili hawa waweze kula”? 6 (Lakini
Yesu aliyasema haya kwa Filipo kwa kumjaribu kwa
kuwa yeye mwenyewe alijua atakachofanya). 7 Filipo
akamjibu, “Hata mikate ya thamani ya dinari mia mbili
isingelitosha hata kila mmoja kupata hata kipande
kidogo.” 8 Andrea, mmoja wa wanafunzi wake ndugu
yake Simoni Petro akamwambia 9 Yesu, “Kuna
mvulana hapa ana mikate mitano na samaki wawili,
lakini hii yafaa nini kwa watu wengi namna hii?” 10
Yesu akawambia, “Waketisheni watu chini” (kulikuwa
na nyasi nyingi mahali pale). Hivyo wanaume wapata
elfu tano wakakaa chini. 11 Kisha Yesu akachukua
ile mikate mitano akashukuru akawawagawia wale
waliokuwa wamekaa. Vivyo hivyo akawagawia samaki
kwa kadiri ya vile wavyohitaji. 12 Watu waliposhiba,
aliwambia wanafunzi wake, “Vikusanyeni vipande vya
mabaki, vilivyobaki ili kwamba kisipotee chochote.”
13 Basi wakakusanya na kujaza vikapu kumi na
viwili, vipande vya mikate mitano ya shayiri- vipande
vilivyosazwa na wale waliokula. 14 Kisha watu
walipoona ishara hii aliyoifanya walisema, “Kweli
huyu ndiye yule nabii ajaye ulimwenguni.” 15 Yesu
alipotambua kuwa walikuwa wanataka kumkamata
ili wamfanye kuwa mfalme wao, alijitenga, tena na
akaenda mlimani yeye peke yake. 16 Ilipokuwa
jioni, wanafunzi wake walishuka kwenda ziwani. 17
Wakapanda kwenye mtumbwi na walikuwa wakivuka
kuelekea Kapernaumu. (Giza lilikuwa limeingia na
Yesu alikuwa bado hajaja kwao). 18 Wakati huo
upepo mkali ulikuwa ukivuma, na bahari ilikuwa
ikendelea kuchafuka. 19 Tena wanafunzi wake
walipokuwa wamepiga makasia kama ishirini na
matano au thelathini, wakamwona Yesu akitembea
juu ya bahari kuukaribia mtumbwi, na wakaogopa.
20 Lakini akawambia, “Ni mimi! Msiogope.” 21 Tena
walikuwa tayari kumbeba kwenye mtumbwi, na mara
mtumbwi ulifika kwenye nchi mahali walipokuwa
wakienda. 22 Siku iliyofuata, mkutano uliokuwa
umesimama upande wa bahari waliona kuwa hakuna
mtumbwi mwingine isipokuwa ule ambayo Yesu
na wanafunzi wake walikuwa hawajaupanda lakini
wanafunzi wake walikuwa wameenda zao wenyewe.
23 (Ingawa, kulikuwa na baadhi ya mitumbwi iliyotoka
Tiberia karibu na mahali walipokula mikate baada
ya Bwana kutoa shukrani). 24 Wakati makutano
walipotambua kuwa sio Yesu wala wanafunzi wake
walikuwa kule, wao wenyewe walipanda ndani ya
mitumbwi wakaenda Kapernaumu wakimtafuta Yesu.
25 Baada ya kumpata upande mwingine wa ziwa
wakamuuliza, “Rabbi ulikuja lini huku?” 26 Yesu
akawajibu, akawambia, Amini, amini, mnanitafuta
mimi, sio kwa sababu mliziona ishara, bali kwa sababu
mlikula mikate na kushiba. 27 Acheni kukifanyia
kazi chakula chenye kuharibika, bali mkifanyie
kazi chakula kidumucho hata milele kile ambacho
mwana wa Adamu atawapa, kwa kuwa Mungu
Baba ameweka muhuri juu yake.” (aiōnios g166) 28
Kisha wakamwambia, “Ni nini tunapaswa kufanya
ili kuzifanya kazi za Mungu?” 29 Yesu akajibu, “Hii
ndiyo kazi ya Mungu: kwamba mmwamini yeye
aliyemtuma.” 30 Basi wakamwambia, “Ni ishara
zipi utakazofanya, kwamba tunaweza kuziona na
kukuamini? Utafanya nini? 31 Baba zetu walikula
manna jangwani, kama ilivyo andikwa, “Aliwapa

mikate kutoka mbinguni ili wale." 32 Kisha Yesu
akawajibu, "Amini, amini, sio Musa aliyewapa mkate
kutoka mbinguni, bali Baba yangu ndiye awapaye
mkate wa kweli kutoka mbinguni. 33 Kwa kuwa
mkate wa Mungu ni ule ushukao kutoka mbinguni na
kuupatia uzima ulimwengu. 34 Basi wakamwambia,
"Bwana tupatie huu mkate wakati wote." 35 Yesu
akawambia, "Mimi ndiye mkate wa uzima, yeye ajaye
kwangu hatapata njaa na yeye aniaminiye hatahisi kiu
kamwe." 36 Ingawa niliwaambia kwamba, mmeniona,
na bado hamuamini. 37 Wote ambao Baba anaonipa
watakuja kwangu, na yeyote ajaye kwangu sitamtupa
nje kabisa. 38 Kwa kuwa nimeshuka kutoka mbinguni,
sio kwa ajili ya kufanya mapenzi yangu, bali mapenzi
yake aliyenituma. 39 Na haya ndiyo mapenzi yake
aliyenituma, kwamba nisimpoteze hata mmoja wa
wale alionipa, bali nitawafufua siku ya mwisho. 40 Kwa
kuwa haya ndiyo mapenzi ya Baba yangu, kwamba
yeyote amtazamaye Mwana na kumwamini apate
uzima wa milele; nami nitamfufua siku ya mwisho.
(aiōnios g166) 41 Kisha wayahudi wakamnung`unikia
kumhusu yeye kwa sababu alisema, "Mimi ni mkate
ulioshuka kutoka mbinguni." 42 Wakasema, "Huyu
siyo Yesu mwana wa Yusuph, ambaye baba yake na
mama yake tunamfahamu? Imekuwaje sasa anasema,
'Nimeshuka kutoka mbinguni`?" 43 Yesu akajibu,
akawambia, "Msinung'unikiane miongoni mwenu
wenyewe. 44 Hakuna mtu ajaye kwangu asipovutwa
na Baba yangu aliyenituma, nami nitamfufua siku
ya mwisho. 45 Kwa kuwa imeandikwa katika
manabii, 'Watafundishwa na Mungu.' Kila aliyesikia
na amejifunza kutoka kwa Baba, huja kwangu. 46 Sio
kwamba kuna mtu aliyemwona Baba, isipokuwa yeye
atokaye kwa Mungu- amemwona Baba. 47 Amini,
amini yeye aaminiye anao uzima wa milele. (aiōnios
g166) 48 Mimi ni mkate wa uzima. 49 mababa zenu
walikula manna jangwani, na wakafa. 50 Huu ndio
mkate ushukao kutoka mbinguni, ili kwamba mtu aule
sehemu yake ili asife. 51 Mimi ni mkate uishio ambao
umeshuka kutoka mbinguni. Kama mtu yeyote akila
sehemu ya mkate huu, ataishi milele. Mkate nitakao
utoa ni mwili wangu kwa ajili ya uzima wa ulimwengu."
(aiōn g165) 52 Wayahudi wakakasirika wenyewe kwa
wenyewe na wakaanza kubishana wakisema, "Mtu
huyu anawezaje kutupa mwili wake tuule?" 53 Kisha
Yesu akawambia, "Amini, amini, msipoula mwili wa
Mwana wa Adamu na kuinywa damu yake, hamta
kuwa na uzima ndani yenu. 54 Yeyote aulaye mwili
wangu na kuinywa damu yangu anao uzima wa
milele, nami nitamfufua siku ya mwisho. (aiōnios g166)
55 Kwa kuwa mwili wangu ni chakula cha kweli, na
damu yangu ni kinywaji cha kweli. 56 Yeye aulaye
mwili wangu na kuinywa damu yangu hukaa ndani
yangu, nami ndani yake. 57 Kama Baba mwenye
uzima alivyonituma, na kama niishivyo kwa sababu ya
Baba, na yeye pia ataishi kwa sababu yangu. 58 Huu
ndio mkate ushukao kutoka mbinguni, sio kama vile
mababa walivyo kula wakafa. Yeye aulaye mkate huu
ataishi milele. (aiōn g165) 59 Yesu aliyasema mambo
haya ndani ya sinagogi alipokuwa akifundisha huko
Kapernaumu. 60 Ndipo wengi wa wanafunzi wake
waliposikia haya, wakasema, "Hili nifundisho gumu ni
nani awezaye kulipokea?" 61 Yesu kwa sababu alijua
ya kuwa wanafunzi wake walikuwa wakilinung'unikia
jambo hili, akawambia je jambo hili linawakwaza?
62 Basi itakuaje mtakapomwona mwana wa Adamu
akishuka kutoka alikokuwa kabla? 63 Ni Roho ndiye
atoaye uzima. Mwili haufaidii kitu chochote. Maneno
niliyoyasema kwenu ni roho na ni uzima. 64 Bado
kuna watu kati yenu wasioamini." kwa sababu Yesu
alijua tangu mwanzo yule ambaye asiyeweza kuamini
na yeye ambaye angemsaliti. 65 Akawambia, ni kwa
sababu hii niliwambia kwamba hakuna mtu awezaye
kuja kwangu isipokuwa amepewa na Baba." 66 Baada
ya haya wanafunzi wake wengi walirudi nyuma na
hawakuambatana naye tena. 67 Yesu akawambia
wale kumi na wawili, "Je na ninyi mnataka kuondoka?"
68 Simoni Petro akamjibu, "Bwana twende kwa nani
kwani wewe unayo maneno ya uzima wa milele,
(aiōnios g166) 69 na tumeamini na kujua kuwa wewe ni
Mtakatifu wa Mungu." 70 Yesu akawambia, "Je mimi
sikuwachagua ninyi, na mmoja wenu ni ibilisi? 71 Sasa
alikuwa akiongea kuhusu Yuda, mwana wa Simoni
Iskariote, kwa kuwa alikuwa ni yeye akiwa mmoja wa
wale kumi na wawili, ambaye ndiye angemsaliti Yesu.

7 Na baada ya mambo haya Yesu alisafiri hivi
katika Galilaya, kwa sababu hakupenda kwenda
Uyahudi kwa sababu wayahudi walikuwa wakifanya
mipango ya kumwua. 2 Sasa sikukuu ya Wayahudi,
sikukuu ya Vibanda, ilikuwa karibu. 3 Ndipo ndugu
zake walipomwambia, "Ondoka mahali hapa uende
Uyahudi, ili kwamba wanafunzi wako vile vile wayaone

matendo ufanyayo. 4 Hakuna afanyaye lolote kwa
siri iwapo yeye mwenyewe anataka kujulikana
wazi. Iwapo unafanya mambo haya, jionyeshe
mwenyewe kwa ulimwengu." 5 Hata ndugu zake pia
hawakumwamini. 6 Ndipo Yesu alipowaambia, "Wakati
wangu haujafika bado, lakini wakati wenu kila mara
uko tayari. 7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi,
bali unanichukia mimi kwa sababu ninaushuhudia
kuwa matendo yake ni maovu. 8 Pandeni kwenda
katika sikukuu; mimi siendi katika sikukuu hii kwa
sababu muda wangu haujakamilika bado." 9 Baada ya
kusema mambo hayo kwao, alibaki Galilaya. 10 Hata
hivyo, ndugu zake walipokuwa wamekwenda katika
sikukuu, ndipo naye alienda, siyo kwa wazi bali kwa
siri. 11 Wayahudi walikuwa wakimtafuta katika sikukuu
na kusema, "Yuko wapi?" 12 Kulikuwa na majadiliano
mengi miongoni mwa makutano juu yake. Wengine
walisema, "Ni mtu mwema." Wengine walisema,
"Hapana, huwapotosha makutano." 13 Hata hivyo
hakuna aliyezungumza wazi juu yake kwa kuwaogopa
Wayahudi. 14 Wakati sikukuu ilipofika katikati, Yesu
alipanda kwenda Hekaluni na kuanza kufundisha.
15 Wayahudi walikuwa wakishangaa na kusema,
"Kwa jinsi gani mtu huyu anajua mambo mengi?
Hajasoma kamwe." 16 Yesu akawajibu na kuwaambia,
"Mafundisho yangu siyo yangu, bali ni yake yeye
aliyenituma. 17 Iwapo yeyote atapenda kufanya
mapenzi yake yeye, atajua kuhusu mafundisho haya,
kama yanatoka kwa Mungu, au kama ninazungumza
kutoka kwangu mwenyewe. 18 Kila anayezungumza
yatokayo kwake mwenywe hutafuta utukufu wake,
bali kila atafutaye utukufu wake yeye aliyemtuma, mtu
huyo ni wa kweli, na ndani yake hakuna kutotenda
haki. 19 Musa hakuwapa nyinyi sheria? Lakini
hakuna hata mmoja kati yenu atendaye sheria. Kwa
nini mnataka kuniua? 20 Makutano wakajibu, "Una
pepo. Nani anataka kukuua?" 21 Yesu akajibu na
akawaambia, "Nimetenda kazi moja, nanyi nyote
mmeshangazwa kwa sababu yake. 22 Musa aliwapa
tohara (siyo kwamba inatoka kwa Musa, bali ile
inatoka kwa mababa), na katika Sabato mnamtahili
mtu. 23 Iwapo mtu atapokea tohara katika siku ya
Sabato ili kwamba sheria ya Musa isivunjwe, kwa nini
mnanikasirikia mimi kwa sababu nimemfanya mtu
kuwa mzima kabisa katika Sabato? 24 Msihukumu
kulingana na mwonekano, bali hukumuni kwa haki.
25 Baadhi yao kutoka Yerusalemu wakasema, "Siye
huyu wanayemtafuta kumwua? 26 Na tazama,
anaongea wazi wazi, na hawasemi chochote juu
yake. Haiwezi ikawa kwamba viongozi wanajua kweli
kuwa huyu ni Kristo, inaweza kuwa? 27 Tunajua huyu
mtu anatokea wapi. Kristo atakapokuja, hata hivyo,
hakuna atakayejua wapi anakotoka." 28 Yesu alikuwa
akipaza sauti yake hekaluni, akifundisha na kusema,
"Ninyi nyote mnanijua mimi na mnajua nitokako.
Sikuja kwa nafsi yangu, bali yeye aliyenituma ni wa
kweli, na hamumjui yeye. 29 Ninamjua yeye kwa
sababu nimetoka kwake na alinituma." 30 Walikuwa
wanajaribu kumkamata, lakini hakuna hata mmoja
aliyeinua mkono wake juu yake kwa sababu saa
yake ilikuwa bado haijafika. 31 Hata hivyo, wengi
katika makutano walimwamini. Walisema, "Kristo
atakapokuja, atafanya ishara nyingi kuliko alizofanya
mtu huyu?" 32 Mafarisayo waliwasikia makutano
wakinong'onezana mambo haya kuhusu Yesu, na
wakuu wa makuhani na Mafarisayo wakatuma maafisa
ili kumkamata. 33 Ndipo Yesu aliposema, "Bado
kuna muda kitambo niko pamoja nanyi, na baadaye
nitakwenda kwake yeye aliyenituma. 34 Mtanitafuta
wala hamtaniona; kule niendako, hamtaweza kuja."
35 Kwa hiyo Wayahudi wakasemezana wao kwa
wao, "Mtu huyu atakwenda wapi kwamba tusiweze
kumuona? Ataenda kwa Waliotawanyika kati ya
Wayunani na kuwafundisha Wayunani? 36 Ni neno
gani hili alilolisema, 'Mtanitafuta wala hamtaniona;
kule niendako hamtamweza kuja'?" 37 Sasa katika
siku ya mwisho, siku kubwa ya sikukuu, Yesu
alisimama akapaza sauti, akisema, "Ikiwa yeyote ana
kiu, na aje kwangu anywe. 38 Yeye aniaminiye mimi,
kama maandiko yalivyosema, kutoka ndani yake
itatiririka mito ya maji ya uzima." 39 Lakini aliyasema
haya kuhusu Roho, ambaye wao wamwaminio
watampokea; Roho alikuwa bado hajatolewa kwa
sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa bado. 40 Baadhi
ya makutano, waliposikia maneno haya, walisema,
"Kweli huyu ni nabii." 41 Wengine walisema, "Huyu ni
Kristo." Lakini wengine walisema, "nini, Kristo aweza
kutoka Galilaya? 42 Maandiko hayajasema kuwa
Kristo atatokea katika ukoo wa Daudi na kutoka
Bethlehemu, kijiji ambacho Daudi alikuwa? 43 Hivyo,
pale ukainuka mgawanyiko katikati ya makutano kwa
ajili yake. 44 Wengine kati yao wangelimkamata,

lakini hakuna aliyenyoosha mikono yake juu yake.
45 Ndipo wale maofisa wakarudi kwa wakuu wa
makuhani na Mafarisayo, nao wakawaambia, “Kwa
nini hamjamleta?” 46 Maofisa wakajibu, “Hakuna
mtu aliyewahi kuzungumza kama huyu kabla.”
47 Ndipo Mafarisayo walipowajibu, “Na nyinyi pia
mmepotoshwa? 48 Kuna yeyote kati ya watawala
anayemwamini, au yeyote wa Mafarisayo? 49 Bali
hawa makutano wasiojua sheria - wamelaaniwa.” 50
Nikodemo akawaambia (yeye aliyemwendea Yesu
zamani, akiwa mmoja wa Mafarisayo), 51 “Je sheria
yetu inamhukumu mtu isipokuwa amesikilizwa kwanza
na kujua anachokifanya?” 52 Walijibu na kumwambia,
“Na wewe pia unatokea Galilaya? Tafuta na uone
kwamba hakuna nabii aliyetokea Galilaya.” 53
(Zingatia: Baadhi ya maneno ya Yohana 7: 53 - 8: 11
hayamo katika nakala bora za kale). Kisha kila mtu
alienda nyumbani kwake.

8 (Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana 7: 53 -
8: 11 hapo juu). Yesu alienda mlima wa Mizeituni.
2 Mapema asubuhi akaja tena hekaluni, na watu
wote wakamwendea; akakaa na kuwafundisha. 3
Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke
aliyekamatwa katika kitendo cha kuzini. Wakamweka
katikati. 4 (Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana
7: 53 - 8: 11 hapo juu). Ndipo wakamwambia Yesu,
“Mwalimu, mwanamke huyu amekamatwa katika
uzinzi, katika kitendo kabisa. 5 Sasa, katika sheria,
Musa ametuamuru kuwaponda mawe watu kama
hawa, unasemaje juu yake? 6 Walisema haya ili
kumtega ili kwamba wapate jambo la kumshitaki,
lakini Yesu akainama chini akaandika katika ardhi kwa
kidole chake. 7 (Zingatia: Angalia ufafanuzi wa Yohana
7: 53 - 8: 11 hapo juu). Walipoendelea kumwuliza,
alisimama na kuwaambia, “Yeye asiyekuwa na dhambi
miongoni mwenu, awe wa kwanza kumponda mawe.”
8 Akainama tena chini, akaandika katika ardhi kwa
kidole chake. 9 (Zingatia: Angalia ufafanuzi wa
Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo juu). Waliposikia hayo,
waliondoka mmoja baada ya mwingine, kuanzia
aliye mzee. Mwishowe Yesu aliachwa peke yake,
pamoja na mwanamke aliyekuwa katikati yao. 10 Yesu
alisimama na kumwambia, “Mwanamke, waliokushitaki
wako wapi? Hakuna hata mmoja aliyekuhukumu?”
11 Akasema, “Hakuna hata mmoja Bwana.” Yesu
akasema, “Hata mimi sikuhukumu. Nenda njia yako;
kuanzia sasa na kuendelea usitende dhambi tena.”
12 Tena Yesu akazungumza na watu akisema, “Mimi
ni nuru ya ulimwengu; yeye anifuataye hatatembea
gizani bali atakuwa na nuru ya uzima.” 13 Mafarisayo
wakamwambia, “Unajishuhudia mwenyewe; ushuhuda
wako siyo wa kweli.” 14 Yesu alijibu akawaambia,
“Hata kama nitajishuhudia mwenyewe, ushuhuda
wangu ni kweli. Ninajua mahali nilikotoka na kule
ninakoenda, lakini ninyi hamjui mahali ninapotoka au
kule ninakoenda. 15 Nyinyi mnahukumu kimwili; mimi
simhukumu yeyote. 16 Mimi hata nikihukumu, hukumu
yangu ni kweli kwa sababu siko peke yangu, bali niko
pamoja na baba aliyenituma. 17 Ndiyo, na katika sheria
yenu imeandikwa kwamba ushuhuda wa watu wawili
ni kweli. 18 Mimi ndiye ninayejishuhudia, na Baba
aliyenituma ananishuhudia.” 19 Wakamwambia, “Baba
yako yuko wapi?” Yesu akajibu, “mimi hamnijui wala
Baba yangu hammjui; mngelikuwa mnanijua mimi,
mngemjua na Baba yangu pia.” 20 Alisema maneno
haya akiwa karibu na hazina alipokuwa akifundisha
hekaluni, na hakuna hata mmoja aliyemkamata kwa
sababu saa yake ilikuwa bado haijafika. 21 Basi
akawaambia tena, “Ninaenda zangu; mtanitafuta na
mtakufa katika dhambi zenu. Kule niendako, hamuwezi
kuja.” 22 Wayahudi wakasema, “Atajiua mwenyewe,
yeye ambaye alisema, 'kule niendako hamuwezi
kuja'?” 23 Yesu akawaambia, “Mnatoka chini; mimi
natoka juu. Ninyi ni wa Ulimwengu huu; mimi si wa
ulimwengu huu. 24 Kwa hiyo, naliwaambieni kuwa
mtakufa katika dhambi zenu. Vinginevyo muamini
kuwa MIMI NDIYE, mtakufa katika dhambi zenu”.
25 Kwa hiyo wakamwambia, “Wewe ni nani?” Yesu
akawaambia, Yale niliyowaambia tangu mwanzo. 26
Ninayo mambo mengi ya kuzungumza na kuhukumu
juu yenu. Hata hivyo, yeye aliyenituma ni wa kweli;
na mambo niliyoyasikia kutoka kwake, mambo haya
nayasema kwa Ulimwengu.” 27 Hawakumuelewa
kwamba alikuwa akiongea nao kuhusu Baba. 28 Yesu
akasema, “Mtakapomwinua juu Mwana wa Mtu, ndipo
mtakapojua kuwa MIMI NDIYE, na kwamba sifanyi
lolote kwa nafsi yangu. Kama Baba alivyonifundisha,
ninazungumza mambo haya. 29 Yeye aliyenituma yuko
pamoja nami, na yeye hajaniacha peke yangu, kwani
kila mara nafanya yale yanayompendeza.” 30 Wakati
Yesu akisema mambo haya, wengi walimwamini. 31
Yesu akasema kwa wale Wayahudi waliomwamini,

“Ikiwa mtakaa katika neno langu, ndipo mtakuwa
wanafunzi wangu kweli, 32 nanyi mtaijua kweli, na
kweli itawaweka huru.” 33 Walimjibu, “Sisi ni uzao wa
Ibrahimu na kamwe hatujawahi kwa chini ya utumwa
wa yeyote; utasemaje, “Tutawekwa huru?” 34 Yesu
aliwajibu, “Amini, amini, nawaambia, kila atendaye
dhambi ni mtumwa wa dhambi. 35 Mtumwa hakai
nyumbani wakati wote; mwana hudumu siku zote.
(aiōn g165) 36 Kwa hiyo, ikiwa Mwana akiwaweka huru,
mtakuwa huru kweli kabisa.” 37 Ninajua kwamba
ninyi ni uzao wa Ibrahimu; mnatafuta kuniua kwa
sababu neno langu halina nafasi ndani yenu. 38
Ninasema mambo ambayo nimeyaona pamoja na
Baba yangu, na ninyi vile vile mnafanya mambo
ambayo mliyasikia kutoka kwa baba yenu.” 39
Walijibu na kumwambia, “Baba yetu ni Abrahamu.”
Yesu akawaambia, Kama mngelikuwa watoto wa
Ibrahimu, mngefanya kazi za Ibrahimu. 40 Hata sasa
mnatafuta kuniua, mtu aliyewaambia ukweli kwamba
nilisikia kutoka kwa Mungu. Abrahamu hakufanya hivi.
41 Mnafanya kazi za baba yenu.” Wakamwambia,
“Hatukuzaliwa katika uzinzi, tunaye Baba mmoja,
Mungu.” 42 Yesu akawaambia, “Ikiwa Mungu ni
Baba yenu, mngenipenda mimi, kwa maana nimetoka
kwa Mungu; wala sikuja kwa nafsi yangu, bali yeye
alinituma. 43 Kwa nini hamyaelewi maneno yangu?
Kwa sababu hamuwezi kuvumilia kuyasikia maneno
yangu. 44 Ninyi ni wa baba yenu, shetani, na mnataka
kuzitenda tamaa za baba yenu. Alikuwa mwuaji
tangu mwanzo na hawezi kusimama katika kweli
kwa sababu kweli haimo ndani yake. Anapoongea
uongo, anaongea kutoka kwenye asili yake kwa
sababu ni mwongo na baba wa uongo. 45 Hata sasa,
kwa sababu ninasema iliyo kweli, hamniamini. 46 Ni
nani kati yenu anayenishuhudia kuwa nina dhambi?
ikiwa ninasema iliyo kweli, kwa nini hamniamini? 47
Yeye aliye wa Mungu huyasikia maneno ya Mungu;
ninyi hamyasikii kwa sababu ninyi si wa Mungu.” 48
Wayahudi wakamjibu na kumwambia, hatujasema
kweli kuwa wewe ni Msamaria na una pepo?” 49
Yesu akajibu, sina pepo; lakini namheshimu Baba
yangu, nanyi hamniheshimu. 50 Sitafuti utukufu
wangu; kuna mmoja atafutaye na kuhukumu. 51
Amini, amini, nawaambia, iwapo yeyote atalishika
neno langu, hataona mauti kamwe.” (aiōn g165) 52
Wayahudi wakamwambia, “Sasa tumejua kuwa una
pepo. Abrahamu na mabii walikufa; lakini unasema,
'Ikiwa mtu atalishika neno langu, hataonja mauti'.
(aiōn g165) 53 Wewe si mkuu kuliko baba yetu
Abrahamu aliyekufa, sivyo? Manabii pia walikufa.
Wewe wajifanya kuwa nani?” 54 Yesu akajibu, “Ikiwa
nitajitukuza mwenyewe, utukufu wangu ni bure; ni
Baba yangu anayenitukuza - yule mnayemsema kuwa
ni Mungu wenu. 55 Ninyi hamjamjua yeye, lakini
mimi namjua yeye. Ikiwa nitasema, 'simjui,' nitakuwa
kama nyinyi, muongo. Hata hivyo, ninamjua na
maneno yake nimeyashika. 56 Baba yenu Abrahamu
alishangilia atakavyoiona siku yangu; aliiona na
alifurahi.” 57 Wayahudi wakamwambia,”Haujafikisha
umri wa miaka hamsini bado, nawe umemuona
Ibrahimu?” 58 Yesu akawaambia, “Amini, amini,
nawaambia, kabla Abrahamu hajazaliwa, MIMI NIKO.”
59 Ndipo waliokota mawe wapate kumpiga, lakini
Yesu alijificha na akatoka nje ya hekalu.

9 Wakati, kama Yesu alipokuwa akipita, alimwona
mtu kipofu tangu kuzaliwa kwake. 2 Wanafunzi
wake wakamwuliza, “Rabi, nani aliyetenda dhambi,
mtu huyu au wazazi wake, hata azaliwe kipofu?”
3 Yesu akawajibu, “Siyo huyu mtu wala wazazi
wake waliotenda dhambi, bali kazi za Mungu zipate
kufunuliwa kupitia kwake. 4 Tunapaswa kufanya
kazi zake yeye aliyenituma wakati bado ni mchana.
Usiku waja wakati ambapo hakuna atakayeweza
kufanya kazi. 5 Wakati niwapo ulimwenguni, mimi
ni nuru ya ulimwengu.” 6 Baada ya Yesu kusema
maneno haya, alitema kwenye ardhi, alifanya tope
kwa mate, na akampaka yule mtu machoni na lile
tope. 7 Akamwambia, nenda kaoge katika kisima cha
Siloam (Inayotafsiriwa kama 'aliyetumwa').” Kwa hiyo
huyo mtu alienda, akanawa, na akarudi, anaona. 8
Majirani wa yule mtu na wale waliomuona mwanzo
kama mwombaji walisema, Je! huyu siye yule mtu
aliyekuwa akikaa na kuomba?” wengine walisema,
“Ni yeye.” 9 Na wengine walisema, “Hapana, bali
anafanana naye.” Lakini alikuwa akisema, “Ni mimi.” 10
Wakamwambia, “Sasa macho yako yalifunguliwaje?”
11 Alijibu, mtu aitwaye Yesu alifanya tope na kupaka
macho yangu na kuniambia, 'Nenda Siloam ukanawe.'
Kwa hiyo nilienda, na nikanawa, na nikapata kuona
tena.” 12 Wakamwambia, “Yuko wapi?” Alijibu, “Sijui.”
13 Wakampeleka yule mtu aliyewahi kuwa kipofu
kwa Mafarisayo. 14 Nayo ilikuwa siku ya Sabato

wakati Yesu alipotengeneza tope na kuyafumbua
macho yake. 15 Ndipo tena Mafarisayo wakamwuliza
alipataje kuona. Aliwaambia, “Aliweka tope katika
macho yangu, nikanawa, na sasa naweza kuona.”
16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, “Mtu huyu
hajatoka kwa Mungu kwa sababu haishiki Sabato.”
Wengine walisema, “Inawezekanaje mtu mwenye
dhambi kufanya ishara kama hizo?” Kwa hiyo kukawa
na mgawanyiko kati yao. 17 Ndipo walipomwuliza
yule kipofu tena, “Unasemaje juu yake kwa sababu
aliyafungua macho yako?” Kipofu akasema, “Ni
nabii.” 18 Hata wakati huu Wayahudi hawakumwamini
kwamba alikuwa kipofu naye amepata kuona mpaka
walipowaita wazazi wake yeye aliyepata kuona.
19 Waliwauliza wazazi, Je, huyu ni mtoto wenu
mnayesema alizaliwa kipofu? amewezaje sasa
kuona?” 20 Hivyo wazazi wake wakamjibu, “Tunajua
kuwa huyu ni mtoto wetu na kwamba alizaliwa
kipofu. 21 Jinsi gani sasa anaona, hatujui, na yeye
aliyemfumbua macho yake, hatumjui. Mwulizeni yeye.
Ni mtu mzima. Anaweza kujieleza mwenyewe.” 22
Wazazi wake walisema mambo haya, kwa sababu
waliwaogopa Wayahudi. Kwa vile Wayahudi walikuwa
wamekubaliana tayari kuwa, ikiwa yeyote atakiri kuwa
Yesu ni Kristo, atatengwa na Sinagogi. 23 Kwa sababu
hii, wazazi wake walisema, “Ni mtu mzima, mwulizeni
yeye.” 24 Kwa hiyo kwa mara ya pili, walimwita yule
mtu aliyewahi kuwa kipofu na kumwambia, “Mpe
Mungu utukufu. Tunajua kwamba mtu huyu ni mwenye
dhambi.” 25 Ndipo yule mtu alijibu, “Awe ni mwenye
dhambi, mimi sijui. Kitu kimoja ninachokijua: nilikuwa
kipofu, na sasa ninaona.” 26 Ndipo walipomwambia,
“Amekufanyia nini? Aliyafumbuaje macho yako?”
27 Alijibu, “Nimekwishawaambia tayari, na nyinyi
hamkusikiliza! Kwa nini mnataka kusikia tena?
Nanyi hamtaki kuwa wanafunzi wake pia, sivyo?
28 Walimtukana na kusema, “Wewe ni mwanafunzi
wake, lakini sisi ni wanafunzi wa Musa. 29 Tunajua
kwamba Mungu alizungumza na Musa, lakini kwa
huyu mtu, hatujui kule atokako.” 30 Yule mtu akajibu
na kuwaambia, “Kwa nini, hili ni jambo la kushangaza,
kwamba hamjui anakotoka, na bado ameyafumbua
macho yangu. 31 Tunajua kuwa Mungu hawasikilizi
wenye dhambi, lakini ikiwa mtu yeyote anamwabudu
Mungu na hufanya mapenzi yake, Mungu humsikiliza.
32 Tangu kuanza kwa Ulimwengu haijawahi kamwe
kusikiwa kwamba yeyote ameyafumbua macho
ya mtu aliyezaliwa kipofu. (aiōn g165) 33 Ikiwa
mtu huyu hakutoka kwa Mungu, asingelifanya
chochote.” 34 Walijibu na kumwambia, “Ulizaliwa
katika dhambi kabisa, na wewe unatufundisha sisi?”
Ndipo walipomfukuza kutoka katika sinagogi. 35 Yesu
alisikia kwamba wamemwondoa kwenye sinagogi.
Alimpata na kumwambia, “Unamwamini Mwana wa
Mtu?” 36 Alijibu na kusema, “Ni nani, Bwana, ili
nami nipate kumwamini?” 37 Yesu akamwambia,
“Umeshamuona, naye unayezungumza naye ndiye.”
38 Yule mtu akasema, “Bwana, Naamini.” Ndipo
akamsujudia. 39 Yesu akasema, “Kwa hukumu
nimekuja katika Ulimwengu huu ili kwamba wale
wasioona wapate kuona na wale wanaoona wawe
vipofu.” 40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa pamoja
naye wakasikia maneno hayo na kumwuliza, “Na
sisi pia ni vipofu?” 41 Yesu akawaambia, “Kama
mngelikuwa vipofu, msingelikuwa na dhambi. Hata
hivyo, sasa mnasema, 'Tunaona,' dhambi yenu
inakaa.”

10 Amin, Amini nawaambieni, yule asiyeingia
kwa kupitia mlango wa zizi la kondoo, lakini
anapanda kwa njia nyingine, mtu huyo ni mwizi na
mnyang'anyi. 2 Yeye aingiaye mlangoni ni mchungaji
wa kondoo. 3 Kwake mlinzi wa mlango humfungulia.
Kondoo waisikia sauti yake na huwaita kondoo zake
kwa majina yao na kuwatoa nje. 4 Atakapowatoa nje
hao walio wake, huwatangulia, na kondoo humfuata,
kwa sababu wanaijua sauti yake. 5 Hawatamfuata
mgeni lakini badala yake watamuepuka, kwa sababu
hawazijui sauti za wageni.” 6 Yesu alisema mfano huu
kwao, lakini hawakuyaelewa mambo haya ambayo
alikuwa akisema kwao. 7 Yesu akasema nao tena,
“Amini, amini, nawaambia, Mimi ni mlango wa kondoo.
8 Wote walionitangulia ni wezi na wanyang'anyi, lakini
kondoo hawakuwasikiliza. 9 Mimi ni mlango. Yeyote
aingiaye kupitia kwangu, ataokolewa; ataingia ndani
na kutoka, naye atajipatia malisho. 10 Mwizi haji
isipokuwa kuiba, kuua, na kuangamiza. Nimekuja ili
kwamba wapate uzima na wawe nao tele. 11 Mimi ni
mchungaji mwema. Mchungaji mwema huutoa uhai
wake kwa ajili ya kondoo. 12 Mtumishi aliyeajiriwa,
na siyo mchungaji, ambaye kondoo si mali yake,
huwaona mbwa mwitu wakija na huwaacha na
kuwakimbia kondoo. 13 Na mbwa mwitu huwakamata

na kuwatawanya. Hukimbia kwa sababu ni mtumishi
wa kuajiriwa na hawajali kondoo. 14 Mimi ni mchungaji
mwema, na ninawajua walio wangu, nao walio wangu
wananijua mimi. 15 Baba ananijua, nami namjua
Baba, nami nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo.
16 Ninao kondoo wengine ambao si wa zizi hili. Hao
pia, yanipasa kuwaleta, nao wataisikia sauti yangu ili
kwamba pawepo na kundi moja na mchungaji mmoja.
17 Hii ndiyo sababu Baba ananipenda: Niutoe uhai
wangu halafu niutwae tena. 18 Hakuna auchukuaye
kutoka kwangu, lakini mimi nautoa mwenyewe. Ninayo
mamlaka ya kuutoa, na ninayo mamlaka ya kuutwaa
pia. Nimelipokea agizo hili kutoka kwa Baba." 19
Mgawanyiko tena ukatokea kati ya wayahudi kwa
sababu ya maneno haya. 20 Wengi wao wakasema,
"Ana pepo na ni kichaa. Kwa nini mnamsikiliza?"
21 Wengine wakasema, "Haya siyo maneno ya mtu
aliyepagawa na mapepo. Pepo linaweza kufungua
macho ya kipofu?" 22 Ndipo ikaja Sikukuu ya Kuwekwa
Wakfu Yerusalemu. 23 Ulikuwa wakati wa baridi, na
Yesu alikuwa akitembea hekaluni katika ukumbi wa
Selemani. 24 Ndipo Wayahudi walipomzunguka na
kumwambia, "Mpaka lini utatuweka katika mashaka?
kama wewe ni Kristo, tuambie wazi. 25 Yesu
akawajibu, "Nimekwisha waambia lakini hamuamini.
Kazi nizifanyazo kwa jina la Baba yangu, hizo
zinashuhudia juu yangu. 26 Hata hivyo hamuamini
kwa sababu ninyi si kondoo wangu. 27 Kondoo
wangu waisikia sauti yangu; Nawajua, nao wanifuata
mimi. 28 Nimewapa uzima wa milele; hawataangamia
kamwe, na hakuna hata mmoja atakayewanyakuwa
kutoka mkononi mwangu. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 29
Baba yangu, aliyenipa hao, ni mkuu kuliko wengine
wote, na hakuna hata mmoja aliye na uwezo wa
kuwanyakua kutoka mkononi mwa Baba. 30 Mimi na
Baba tu mmoja." 31 Wakabeba mawe ili wamponde
tena. 32 Yesu akawajibu, "Nimeshawaonesha kazi
nyingi nzuri kutoka kwa Baba. Kwa kazi zipi kati
ya hizo mnataka kuniponda mawe?" 33 Wayahudi
wakamjibu, "Hatukupondi mawe kwa kazi yoyote iliyo
nzuri, lakini kwa kukufuru, kwa sababu wewe, uliye
mtu, unajifanya kuwa Mungu." 34 Yesu akawajibu,
"Haikuandikwa katika sheria yenu, 'Nilisema, "Ninyi ni
miungu"'?" 35 Ikiwa aliwaita miungu, kwa wale ambao
Neno la Mungu liliwajilia (na Maandiko hayawezi
kuvunjwa), 36 mnasema juu ya yule ambaye Baba
alimtoa na kumtuma katika ulimwengu, 'Unakufuru,'
kwa sababu nilisema, 'mimi ni Mwana wa Mungu'?
37 "Ikiwa sifanyi kazi za Baba yangu, msiniamini. 38
Hata hivyo, ikiwa ninazifanya, hata kama hamniamini,
ziaminini kazi ili kwamba muweze kujua na kufahamu
kwamba Baba yuko ndani yangu na mimi niko ndani
ya Baba." 39 Wakajaribu tena kumkamata Yesu,
lakini alienda zake kutoka mikononi mwao. 40 Yesu
akaenda zake tena ng'ambo ya Yordani sehemu
ambayo Yohana alikuwa akibatiza kwanza, na akakaa
huko. 41 Watu wengi wakaja kwa Yesu. Waliendelea
kusema, "Yohana kweli hakufanya ishara yoyote,
lakini mambo yote aliyoyasema Yohana juu ya huyu
mtu ni ya kweli." 42 Watu wengi wakamwamini Yesu
hapo.

11 Basi mtu mmoja jina lake Lazaro alikuwa
mgonjwa. Alitokea Bethania, kijiji cha Mariamu
na dada yake Martha. 2 Alikuwa ni Mariamu yule
yule aliyempaka Bwana Marhamu na kumfuta miguu
yake kwa nywele zake, ambaye ndugu yake Lazaro
alikuwa ni mgonjwa. 3 Ndipo dada hawa walituma
ujumbe kwa Yesu na kusema, "Bwana, angalia yule
umpendaye anaumwa." 4 Yesu aliposikia alisema,
"Ugonjwa huu si wa mauti, lakini, badala yake ni
kwa ajili ya utukufu wa Mungu ili kwamba Mwana
wa Mungu apate kutukuzwa katika huo Ugonjwa." 5
Yesu alimpenda Martha na dada yake na Lazaro.
6 Aliposikia kuwa Lazaro ni mgonjwa, Yesu alikaa
siku mbili zaidi mahali alipokuwa. 7 Ndipo baada ya
hili aliwaambia wanafunzi wake, "Twendeni Uyahudi
tena." 8 Wanafunzi wakamwambia, "Rabi, Wayahudi
walikuwa wakijaribu kukuponda mawe, na wewe
unataka kurudi huko tena?" 9 Yesu akawajibu, "Saa
za mchana si kumi na mbili? Mtu anapotembea
mchana hawezi kujikwaa, kwa sababu anaona kwa
nuru ya mchana. 10 Hata hivyo, ikiwa atatembea
usiku, atajikwaa kwa sababu nuru haiko ndani yake."
11 Yesu akasema mambo haya, na baada ya mambo
haya, akawaambia, "Rafiki yetu Lazaro amelala,
lakini ninakwenda ili kwamba nipate kumuamsha
kutoka usingizini." 12 Ndipo wanafunzi wakamwambia,
"Bwana, kama amelala, ataamka. 13 Wakati huu Yesu
alikuwa akizungumza habari za kifo cha Lazaro, lakini
wao walidhani anazungumza juu ya kulala usingizi.
14 Ndipo Yesu akazungumza nao wazi wazi, "Lazaro
amekufa. 15 Nina furaha kwa ajili yenu, kwamba

sikuwepo kule ili kwamba mpate kuamini. Twendeni
kwake." 16 Basi Tomaso, aliyeitwa Pacha, aliwaambia
wanafunzi wenzake, "Nasi twendeni pia tukafe pamoja
na Yesu." 17 Wakati Yesu alipokuja, alikuta kwamba
Lazaro tayari amekwishakuwa kaburini siku nne.
18 Nayo Bethania ilikuwa karibu na Yerusalemu
kama kilomita arobaini na tano hivi. 19 Wengi
kati ya Wayahudi wakaja kwa Martha na Mariamu
kuwafariji kwa ajili ya ndugu yao. 20 Ndipo Martha
aliposikia kuwa Yesu anakuja, alienda kukutana
naye, lakini Mariamu aliendelea kukaa nyumbani.
21 Ndipo Martha akamwambia Yesu, "Bwana, kama
ungelikuwa hapa, kaka yangu asingelikufa. 22 Hata
sasa, najua ya kuwa lolote utakaloomba kutoka kwa
Mungu, atakupatia." 23 Yesu akamwambia, kaka
yako atafufuka tena." 24 Martha akamwambia, najua
kwamba atafufuka katika ufufuo siku ya mwisho."
25 Yesu akamwambia, "Mimi ni ufufuo na uzima;
yeye aniaminiye, ingawa atakufa, hata hivyo atakuwa
anaishi; 26 na yeye aishiye na kuniamini mimi
hatakufa. Unaamini hili?" (aiōn g165) 27 Akamwambia,
"Ndiyo, Bwana naamini kwamba wewe ni Kristo,
Mwana wa Mungu, yeye ajaye katika ulimwengu." 28
Alipokwisha kusema hili, alienda zake na kumwita
dada yake Mariamu faraghani. Akasema, "Mwalimu
yuko hapa na anakuita." 29 Mariamu aliposikia
haya, aliinuka kwa haraka na kwenda kwa Yesu. 30
Naye Yesu alikuwa hajaja bado ndani ya kijiji, bali
alikuwa bado mahali alipokutana na Martha. 31 Ndipo
Wayahudi waliokuwa na Mariamu katika nyumba na
wale waliokuwa wakimfariji, walipomuona akiinuka
haraka na kutoka nje, walimfuata; walidhani kuwa
anaenda kaburini ili akalie huko. 32 Ndipo Mariamu,
alipofika pale Yesu alipokuwa alimuona na, alianguka
chini ya miguu yake na kumwambia, "Bwana, kama
ungelikuwa hapa, ndugu yangu asingelikufa." 33
Yesu alipomuona analia, na Wayahudi waliokuja
pamoja naye walikuwa wakilia pia, aliomboleza katika
roho na kufadhaika; 34 akasema, "Mmemlaza wapi?
wakamwambia, Bwana, njoo utazame." 35 Yesu
akalia. 36 Ndipo Wayahudi wakasema, "Angalia
alivyompenda Lazaro!" 37 Lakini wengine kati yao
wakasema, "Siyo huyu, mtu aliyeyafumbua macho
ya yule aliyekuwa kipofu, hakuweza kumfanya huyu
mtu asife?" 38 Ndipo Yesu, hali akiomboleza nafsini
mwake tena, alienda kwenye kaburi. Sasa lilikuwa
pango, na jiwe limewekwa juu yake. 39 Yesu akasema,
"Liondoweni jiwe." Martha, dada yake na Lazaro, yeye
aliyekufa, akamwambia Yesu, "Bwana, kwa muda huu,
mwili utakuwa umeoza, kwa sababu amekwishakuwa
maiti kwa siku nne." 40 Yesu akamwambia, "Mimi
sikukuwaambia ya kwamba, kama ukiamini, utauona
utukufu wa Mungu?" 41 Kwa hiyo wakaliondoa
jiwe. Yesu akainua macho yake juu na kusema,
"Baba, nakushukuru kwa kuwa unanisikiliza. 42 Nilijua
kwamba unanisikia mara zote, lakini ni kwa sababu ya
kusanyiko ambalo limesimama kunizunguka kwamba
nimesema haya, ili kwamba wapate kuamini kuwa
wewe umenituma." 43 Baada ya kusema haya, alilia
kwa sauti kubwa, "Lazaro, toka nje!" 44 Mfu alitoka
nje amefungwa mikono na miguu kwa sanda za
kuzikia, na uso wake ulifungwa na kitambaa." Yesu
akawaambia, "Mfungueni mkamwache aende." 45
Ndipo Wayahudi wengi waliokuja kwa Mariamu na
kuona Yesu alichofanya, walimwamini; 46 lakini baadhi
yao walienda kwa Mafarisayo na kuwaambia mambo
aliyoyafanya Yesu. 47 Ndipo wakuu wa Makuhani
na Mafarisayo wakakusanyika pamoja katika baraza
na kusema, "Tutafanya nini? Mtu huyu anafanya
ishara nyingi. 48 Ikiwa tutamwacha hivi peke yake,
wote watamwamini; Warumi watakuja na kuchukua
vyote mahali petu na taifa letu." 49 Hata hivyo, mtu
mmoja kati yao, Kayafa, aliyekuwa kuhani Mkuu
mwaka huo, akawaambia, "Hamjui chochote kabisa.
50 Hamfikirii kwamba yafaa kwa ajili yenu kwamba
mtu mmoja yapasa kufa kwa ajili ya watu kuliko
taifa lote kuangamia." 51 Haya hakuyasema kwa
sababu yake mwenyewe, badala yake, kwa kuwa
alikuwa kuhani mkuu mwaka ule, alitabiri kwamba
Yesu atakufa kwa ajili ya taifa; 52 na si kwa taifa
peke yake, bali Yesu apate vile vile kuwakusanya
watoto wa Mungu ambao wametawanyika sehemu
mbali mbali. 53 Kwa hiyo kuanzia siku hiyo na
kuendelea wakapanga namna ya kumwua Yesu. 54
Yesu hakutembea tena wazi wazi kati ya Wayahudi,
bali aliondoka hapo na kwenda nchi iliyo karibu na
jangwa katika mji uitwao Efraimu. Hapo alikaa na
wanafunzi. 55 Basi Pasaka ya Wayahudi ilikuwa
karibu, na wengi wakapanda kwenda Yerusalemu nje
ya mji kabla ya Pasaka ili wapate kujitakasa wenyewe.
56 Walikuwa wakimtafuta Yesu, na kuzungumza kila
mmoja walipokuwa wamesimama hekaluni, "Mnafikiri

nini? Kwamba hatakuja katika sikukuu?” **57** Wakati
huu wakuu wa makuhani na Mafarisayo walikuwa
wametoa amri kwamba ikiwa mmoja atajua Yesu
alipo, anapaswa kutoa taarifa ili kwamba wapate
kumkamata.

12 Siku sita kabla ya Pasaka, Yesu alienda
Bethania, alipokuwapo Lazaro, yeye ambaye
alimfufua kutoka katika wafu. **2** Basi wakamwandalia
chakula cha jioni huko, na Martha akamtumikia,
wakati huo Lazaro alikuwa mmoja wapo wa wale
walioketi chakulani pamoja na Yesu. **3** Kisha Mariamu
akachukua ratli ya manukato yaliyotengenezwa
kwa nardo safi, yenye thamani kubwa, akampaka
Yesu miguuni, na kumfuta miguu kwa nywele zake;
nyumba yote ilijaa harufu ya manukato. **4** Yuda
Iskariote, mmoja wa wale wanafunzi wake, ambaye
ndiye atakayemsaliti Yesu, akasema, **5** “Kwanini
manukato haya yasingeuzwa kwa dinari mia tatu
na wakapewa maskini?” **6** Naye aliyasema hayo, si
kwa kuwahurumia maskini, bali kwa sababu alikuwa
mwizi: yeye ndiye aliyeshika mfuko wa fedha na
alikuwa anachukua baadhi ya vilivyowekwa humo
kwa ajili yake mwenyewe. **7** Yesu alisema, “Mwache
aweke alicho nacho kwa ajili ya siku ya maziko
yangu. **8** Maskini mtakuwa nao siku zote; lakini
hamtakuwa nami siku zote.” **9** Basi umati mkubwa wa
Wayahudi walipata kujua ya kuwa Yesu yuko huko,
nao wakaja, si kwa ajili ya Yesu tu, ila wamwone
na Lazaro ambaye Yesu alimfufua kutoka katika
wafu. **10** Nao wakuu wa makuhani wakafanya shauri
ili wamue Lazaro; **11** maana kwa ajili yake wengi
katika Wayahudi walienda zao na wakamwamini
Yesu. **12** Na siku ya pili yake umati mkubwa
walikuja kwenye sikukuu. Waliposikia ya kuwa Yesu
anakuja Yerusalemu, **13** walichukua matawi ya miti ya
mitende na kutoka nje kwenda kumlaki na wakapiga
kelele, “Hosana! Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina
la Bwana, Mfalme wa Israeli.” **14** Yesu alimpata
mwana-punda akampanda; kama vile ilivyoandikwa,
15 “Usiogope, binti Sayuni; tazama, Mfalme wako
anakuja, amepanda mwana-punda.” **16** Wanafunzi
wake hawakuyaelewa mambo haya hapo kwanza;
lakini Yesu alipotukuzwa, ndipo walipokumbuka ya
kuwa mambo haya aliandikiwa yeye na ya kwamba
wametenda mambo haya kwake. **17** Basi lile kundi la
watu waliokuwepo pamoja na Yesu wakati alipomwita
Lazaro kutoka kaburini, wakashuhudia kwa wengine.
18 Na ilikuwa kwa sababu hii pia kwamba kundi la watu
walikwenda kumlaki kwasababu walisikia ya kwamba
ameifanya ishara hiyo. **19** Mafarisayo wakasemezana
wao kwa wao, “Tazama, sasa hamwezi kufanya
lolote; tazama, ulimwengu umekwenda kwake.”
20 Sasa baadhi ya Wayunani walikuwa miongoni
mwa wale waliokuwa wakienda kuabudu kwenye
sikukuu. **21** Hawa walimwendea Filipo, ambaye alitoka
Bethsaida ya Galilaya, wakamwomba wakisema,
“Bwana, sisi tunatamani kumwona Yesu.” **22** Filipo
akaenda akamwambia Andrea; Andrea na Filipo
wakaenda na kumwambia Yesu. **23** Yesu akawajibu
akasema, “Saa imefika kwa ajili ya Mwana wa
Adamu kutukuzwa. **24** Amini, amini, nawaambia,
chembe ya ngano isipoanguka katika nchi ikafa,
hukaa hali iyo hiyo peke yake; bali ikifa, itazaa
matunda mengi. **25** Yeye apendaye uhai wake
ataupoteza; bali yeye auchukiaye uhai wake katika
ulimemngu huu atausalimisha hata uzima wa milele.
(aiōnios g166) **26** Mtu yeyote akinitumikia mimi, na
anifuate; nami nilipo, ndipo na mtumishi wangu
atakapokuwapo. Mtu yeyote akinitumikia, Baba
atamheshimu. **27** Sasa roho yangu imefadhaika: nami
nisemeje? 'Baba, uniokoe katika saa hii'? Lakini ni
kwa kusudi hii nimeifikia saa hii. **28** Baba, ulitukuze
jina lako.” Kisha sauti ikaja kutoka mbinguni na
kusema, “Nimelitukuza nami nitalitukuza tena.” **29**
Basi mkutano uliosimama karibu naye wakasikia,
wakasema ya kwamba kumekuwa ngurumo. Wengine
walisema, “Malaika amesema naye.” **30** Yesu akajibu
na kusema, “Sauti hii haikuja kwa ajili yangu, bali
kwa ajili yenu. **31** Sasa hukumu ya ulimwengu huu
ipo: Sasa mkuu wa ulimwngu huu atatupwa nje.
32 Nami nikiinuliwa juu ya nchi, nitawavuta wote
kwangu.” **33** Aliyanena hayo akionesha ni mauti gani
atakayokufa. **34** Mkutano wakamjibu, “Sisi tumesikia
katika sheria ya kwamba Kristo atadumu hata milele.
Nawe wasemaje, 'Mwana Adamu lazima ainuliwe
juu'? Huyu Mwana wa Mtu ni nani?” **(aiōn g165)** **35** Basi
Yesu akawaambia, “Nuru ingalipo pamoja nanyi muda
kidogo. Enendeni maadamu mnayo nuru, ili kwamba
giza lisije likawaweza. Yeye aendaye gizani hajui
aendako. **36** Mngali mnayo nuru, iaminini nuru hiyo ili
mpate kuwa wana wa nuru.” Yesu aliyasema haya na
kisha akaenda zake akajificha wasimwone. **37** Ingawa

Yesu alifanya ishara nyingi namna hiyo mbele yao,
bado hawakumwamini 38 ili litimie neno la nabii Isaya,
alilosema: “Bwana, ni nani aliyezisadiki habari zetu?
Na mkono wa Bwana amefunuliwa nani?” 39 Ndio
sababu wao hawakuamini, maana Isaya alisema tena,
40 “Amewapofusha macho, na ameifanya migumu
mioyo yao; wasije wakaona kwa macho yao na
wakafahamu kwa mioyo yao, na wakaongoka nami
nikawaponya.” 41 Isaya alisema maneno hayo kwa
kuwa aliuona utukufu wa Yesu na akanena habari
zake. 42 Walakini, hata wakuu wengi walimwamini
Yesu; lakini kwa sababu ya Mafarisayo, hawakukiri ili
wasije wakatengwa na sinagogi. 43 Walipenda sifa za
wanadamu kuliko sifa zitokazo kwa Mungu. 44 Yesu
akapaza sauti na kusema, “Yeye aniaminiye mimi,
haniamini mimi tu bali na yeye aliyenituma mimi, 45
naye anionaye mimi anamuona yeye aliyenituma. 46
Mimi nimekuja kama nuru ulimwenguni ili kila mtu
aniaminiye mimi asikae gizani. 47 Ikiwa mtu yeyote
atayasikia maneno yangu lakini asiyashike, mimi
simhukumu; maana sikuja ili niuhukumu ulimwengu,
bali niuokoe ulimwengu. 48 Yeye anikataye mimi na
asiyeyakubali maneno yangu, anaye amhukumuye:
neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumu siku
ya mwisho. 49 Maana mimi sikunena kwa nafsi
yangu tu. Bali ni Baba aliyenipeleka, yeye mwenyewe
ameniagiza nitakayonena na nitakayosema. 50 Nami
najua ya kuwa agizo lake ni uzima wa milele; basi
hayo ninenayo mimi - kama Baba alivyoniambia,
ndivyo ninenavyo kwao.” **(aiōnios g166)**

13 Sasa kabla ya sikukuu ya pasaka, kwa sababu
Yesu alifahamu kuwa saa yake imefika ambayo
atatoka katika dunia hii kwenda kwa baba, akiwa
amewapenda watu wake ambao walikuwa duniani,
aliwapenda upeo. 2 Na ibilisi alikuwa amewekwa tayari
katika moyo wa Yuda Isikariote, mwana wa simoni,
kumsaliti Yesu. 3 Yesu alifahamu kuwa baba ameweka
vitu vyote katika mikono yake na kwamba ametoka
kwa Mungu na alikuwa anakwenda tena kwa Mungu.
4 Aliamka chakulani na akatandika chini vazi lake la
nje. Kisha alichukua taulo na akajifunga mwenyewe. 5
Kisha akatia maji katika bakuli na akaanza kuwaosha
miguu wanafunzi wake na kuwafuta na taulo ambayo
alijifunga yeye mwenyewe. 6 Akaja kwa Simoni Petro,
na Petro akamwambia, “Bwana, Unataka kuniosha
miguu yangu?” 7 Yesu akajibu na kumwambia,
“Nifanyalo hulijui sasa, lakini utaelewa baadaye.”
8 Petro akamwambia, “Hutaniosha miguu yangu
kamwe.” Yesu akamjibu, “Ikiwa sitakuosha, hutakuwa
na sehemu pamoja nami.” **(aiōn g165)** 9 Simoni Petro
akamwambia, “Bwana, usinioshe miguu yangu tuu,
bali pia na mikono na kichwa changu.” 10 Yesu
akamwambia, “Yeyote ambaye amekwisha kuoga
haitaji kuoga isipokuwa miguu yake, na amekuwa safi
mwili wake wote; ninyi mmekuwa safi, lakini si nyote.”
11 Kwa kuwa Yesu alijua yule atakaye msaliti; hii ndiyo
sababu alisema, si nyote mmekuwa safi.” 12 Wakati
Yesu alipokuwa amewaosha miguu yao na akiisha
chukua vazi lake na kukaa tena, aliwaambia, “Je
Mnaelewa kile ambacho nimewafanyia? 13 Mnaniita
mimi “Mwalimu” na Bwana hii mnasema kweli, maana
ndivyo nilivyo. 14 Ikiwa mimi Bwana na mwalimu,
nimewaosha miguu yenu, ninyi pia imewapasa
kuwaosha wenzenu miguu. 15 Kwa kuwa nimewapa
mfano ili kwamba ninyi pia mfanye kama mimi nilivyo
fanya kwenu. 16 Amini, Amini, nawambia, mtumwa
si mkuu kuliko bwana wake; wala yule ambaye
ametumwa ni mkuu kuliko yule aliye mtuma. 17 Ikiwa
unafahamu mambo haya, umebarikiwa ukiyatenda.
18 Sisemi kuhusu ninyi nyote, kwa kuwa nawajua wale
ambao nimewachagua - bali nasema haya ili kwamba
maandiko yaweze kutimilizwa: 'Yeye alaye mkate
wangu ameniinulia kisigino chake.' 19 Ninawambia
hili sasa kabla halijatokea ili kwamba litakapotokea,
muweze kuamini kuwa mimi NDIYE. 20 “Amini, amini,
nawambia, anipokeaye mimi humpokea ambaye nina
mtuma, na yule anipokeaye mimi humpokea yule
aliye nituma mimi.” 21 Wakati Yesu aliposema haya,
alisumbuka rohoni, alishuhudia na kusema, “Amini,
amini, nawambia kwamba mmoja wenu atanisaliti.” 22
Wanafunzi wake wakatazamana, wakishangaa ni kwa
ajili ya nani alizungumza. 23 Kulikuwa katika meza,
mmoja wa wanafunzi wake ameegama kifuani mwa
Yesu yule ambaye Yesu alimpenda. 24 Simoni Petro
alimuuliza mwanafunzi huyu na kusema, “Twambie ni
yupi ambaye kwake anazungumza.” 25 Mwanafunzi
yule aliye egama kifuani mwa Yesu na akamwambia,
“Bwana, ni nani?” 26 Kisha Yesu alijibu, “Ni kwake yule
nitakaye chovya kipande cha mkate na kumpatia.”
Hivyo alipo kuwa amechovya mkate, alimpatia Yuda
mwana wa Simon Iskariote. 27 Na baada ya mkate,
Shetani alimuingia. Kisha Yesu akamwambia, “Kile

ambacho unataka kukifanya ukifanye haraka." 28
Sasa hakuna mtu katika meza alijua sababu ya Yesu
kusema jambo hili kwake. 29 Baadhi yao walidhani
kwamba, kwa sababu Yuda alishika mfuko wa fedha,
Yesu alimwambia, "Nunua vitu tunavyohitaji kwa
ajili ya sikukuu," au kwamba anapaswa kutoa kitu
kwa masikini. 30 Baada ya Yuda kupokea mkate,
alitoka nje harak; na ilikuwa usiku. 31 Wakati Yuda
alipokuwa ameondoka, Yesu alisema, "Sasa mwana
wa Adam ametukuzwa, na Mungu ametukuzwa katika
yeye. 32 Mungu atamtukuza katika yeye mwenyewe,
na atamtukuza haraka. 33 Watoto wadogo, niko
pamoja nanyi kitambo kidogo. Mtanitafuta, na kama
nilivyowambia Wayahudi, 'Niendako, hamuwezi kuja.'
sasa nawambia ninyi, pia. 34 Ninawapa amri mpya,
kwamba mpendane; kama mimi nilivyo wapenda ninyi,
vivyo hivyo nanyi pia imewapasa kupendana ninyi
kwa ninyi. 35 Kwa ajili ya hili watu watatambua kuwa
ninyi ni wanafunzi wangu, ikiwa mna upendo kwa kila
mmoja na mwingine." 36 Simoni Petro alimwambia,
"Bwana, unakwenda wapi?" Yesu akajibu, "Mahali
ninapokwenda kwa sasa hutaweza kunifuata, lakini
utanifuata baadaye." 37 Petro akamwambia, "Bwana,
kwa nini nisikufuate hata sasa? Mimi nitayatoa maisha
yangu kwa ajili yako." 38 Yesu akajibu, "Je utayatoa
maisha yako kwa ajili yangu? Amini amini nakwambia,
jogoo hatawika kabla hujanikana mara tatu."

14 "Usiruhusu moyo wako kuwa katika mahangaiko.
Unamwamini Mungu niamini pia na mimi.
2 Katika nyumba ya Baba yangu kuna makazi
mengi ya kukaa; kama isingekuwa hivyo, ningekuwa
nimekuambia, kwa vile ninakwenda kukuandalia
mahali kwa ajili yako. 3 Kama nikienda na kuwaandalia
mahali, nitakuja tena kuwakaribisha kwangu, ili mahali
nilipo pia nanyi muwepo. 4 Mnajua njia mahali
ninakoenda." 5 Tomaso alimwambia Yesu, "Bwana,
hatujui mahali unakoenda; Je! Tunawezaje kuijua njia?
6 Yesu alimwambia, "Mimi ndiye njia, kweli, na uzima;
hakuna awezaye kuja kwa Baba isipokuwa kupitia
kwangu. 7 Kama mngeli nijua mimi, mngalikuwa
mnamjua na Baba yangu pia; kuanzia sasa na
kuendelea mnamjua na mmeshamuona yeye." 8
Philipo alimwambia Yesu, "Bwana, tuonyeshe Baba,
na hivyo itakuwa imetutosha." 9 Yesu akamwambia,
"Sijakuwa pamoja nanyi kwa muda mrefu, na
bado hunijui mimi, Philipo? Yeyote aliyeniona mimi
amemwona Baba; Jinsi gani unasema, 'Tuonyeshe
Baba'? 10 Hamuamini kuwa mimi ni ndani ya Baba,
na Baba yu ndani yangu? Maneno ninayoyasema
kwenu sisemi kwa kusudi langu mwenyewe; badala
yake, ni Baba anayeishi ndani yangu anayetenda
kazi yake. 11 Niamini mimi, kwamba niko ndani ya
Baba, na Baba yuko ndani yangu; kadhalika niamini
mimi kwa sababu ya kazi zangu hasa. 12 Amini,
amini, nawaambia, yeye aniaminiye, mimi kazi zile
nizifanyazo, atazifanya kazi hizi pia; na atafanya
hata kazi kubwa kwasababu ninakwenda kwa Baba.
13 Chochote mkiomba katika jina langu, nitafanya
ili kwamba Baba aweze kutukuzwa katika Mwana.
14 Kama mkiomba kitu chochote katika jina langu,
hilo nitafanya. 15 Kama mkinipenda, mtazishika amri
zangu. 16 Na nitamwomba Baba, Naye atawapa
Msaidizi mwingine ili kwamba aweze kuwa pamoja
nanyi milele, (aiōn g165) 17 Roho wa kweli. Ulimwengu
hauwezi kumpokea yeye kwa sababu haumuoni, au
kumjwa yeye. hata hivyo ninyi, mnamjua yeye, kwani
anakaa pamoja nayi na atakuwa ndani yenu. 18
Sitawaacha peke yenu; Nitarudi kwenu. 19 Kwa muda
kitambo, ulimwengu hautaniona tena, lakini ninyi
mwaniona. Kwa sababu ninaishi, nanyi mtaishi pia.
20 Katika siku hiyo mtajua kwamba mimi niko ndani ya
Baba, na kwamba ninyi mko ndani yangu, na kwamba
mimi niko ndani yenu. 21 Yeyote azishikaye amri zangu
na kuzitenda, ndiye mmoja ambaye anipenda mimi; na
ambaye anipenda mimi atapendwa na Baba yangu,
na Nitampenda na nitajionyesha mimi mwenyewe
kwake." 22 Yuda (siyo Iskariote) akamwambia Yesu,
"Bwana, Je! Ni nini kinatokea kwamba utajionyesha
mwenyewe kwetu na siyo kwa ulimwengu? 23 Yesu
alijibu akamwambia, "Kama yeyote danipendaye,
atalishika neno langu. Baba yangu atampenda, na
tutakuja kwake na tutafanya makao yetu pamoja
naye. 24 Yeyote ambaye hanipendi mimi, hashiki
maneno yangu. Neno ambalo mnasikia siyo langu bali
la Baba ambaye alinituma. 25 Nimeyasema mambo
haya kwenu, wakati bado ninaishi miongoni mwenu.
26 Hata hivyo, Mfariji, Roho Mtakatifu, ambaye Baba
atamtuma kwa jina langu, atawafundisha mambo yote
na atawafanya mkumbuke yote ambayo niliyasema
kwenu. 27 Amani nawapa amani yangu ninyi. Siwapi
hii kama ulimwengu utoavyo. Msiifanye mioyo yenu
kuwa na mahangaiko, na woga. 28 Mlisikia vile

nilivyowaambia, 'Ninaenda zangu, na nitarudi kwenu.'
Kama mngelinipenda mimi, mngekuwa na furaha kwa
sababu ninakwenda kwa Baba, kwa kuwa Baba ni
mkuu kuliko mimi. 29 Sasa nimekwisha kuwaambia
kabla haijatokea ili kwamba, wakati ikitokea, mweze
kuamini. 30 Sitaongea nanyi maneno mengi, kwa
kuwa mkuu wa dunia hii anakuja. Yeye hana nguvu
juu yangu, 31 lakini ili kwamba ulimwengu upate kujua
kwamba nampenda Baba, nafanya ambacho Baba
ananiagiza mimi, kama vile alivyonipa amri. Inukeni,
na tutoke mahali hapa.

15 Mimi ni mzabibu wa huu kweli, na baba yangu
ni mkulima wa mzabibu. 2 Kila tawi ndani yangu
ambalo halizai tunda, na husafisha kila tawi ambalo
huzaa tunda huliondoa ili kwamba liweze kuzaa zaidi.
3 Ninyi tayari mmekuwa safi kwa sababu ya ujumbe
ambao nimekwisha waambia. 4 Mkae ndani yangu,
na mimi ndani yenu. Kama tawi lisivyoweza kuzaa
peke yake lisipo kuwa katika mzabibu, kadhalika nayi,
msipo kaa ndani yangu. 5 Mimi ni mzabibu; ninyi ni
matawi. Adumuye ndani yangu na mimi ndani yake,
mtu huyu huzaa matunda mengi, kwa kuwa pasipo
mimi hamuwezi kufanya jambo lolote. 6 Ikiwa mtu
yeyote hatasalia ndani yangu, atatupwa kama tawi
na kukauka; watu hukusanya matawi na kuyatupa
katika moto, na kuteketea. 7 Ikiwa mtadumu ndani
yangu, na kama maneno yangu yakidumu ndani
yenu, ombeni lolote mtakalo, nanyi mtafanyiwa. 8
Katika hili baba yangu ametukuzwa, kwamba mnazaa
matunda mengi na kwamba ni wanafunzi wangu.
9 Kama baba yangu alivyonipenda mimi, mimi pia
nimewapenda ninyi; dumuni katika pendo langu. 10
Ikiwa mtashika amri zangu, mtadumu katika pendo
langu kama nilivyo shika amri za baba yangu na
kudumu katika pendo lake. 11 Nimesema mambo
haya kwenu ili kwamba furaha yangu iwe ndani yenu
na ili kwamba furaha yenu ifanyike kuwa timilifu. 12 Hii
ndiyo amri yangu, kwamba mpendane ninyi kwa ninyi
kama nilivyo wapenda ninyi. 13 Hakuna mtu aliye na
upendo mkuu kuliko huu, kwamba ayatoe maisha
yake kwa ajiliya rafiki zake. 14 Ninyi ni rafiki zangu
ikiwa mtafanya yale niwaagizayo. 15 Siwaiti watumwa,
kwa kuwa mtumwa hajui kile afanyacho bwana wake.
Nimewaita ninyi marafiki, kwa sababu nimewajulisheni
mambo yote ambayo nimesikia kutoka kwa Baba. 16
Hamkunichagua mimi, bali mimi niliwachagua ninyi
na kuwaweka mwende mazae matunda, na tunda
lenu lipate kukaa. Hii liko hivi ili kwamba chochote
muombacho kwa Baba kwa jina langu, atawapeni. 17
Mambo haya ninawaagiza, kwamba mpendane kila
mtu na mwenzake. 18 Kama ulimwengu utawachukia,
mjuwe kwamba ulinichukia mimi kabla haujawachukia
ninyi. 19 Kama mngekuwa wa ulimwengu, ulimwengu
ungewapenda kama wa kwao; Lakini kwa sababau
ninyi sio wa ulimwengu na kwa sababu niliwachagua
kutoka katika ulimwengu, ni kwa ajili hii ulimwengu
huwachukia. 20 Kumbukeni neno ambalo niliwaambia,
'Mtumwa si mkuu kuliko bwana wake.' Ikiwa walinitesa
mimi, watawateseni ninyi pia; Kama walishika neno
langu, wangelishika la kwenu pia. 21 Watawatendeeni
mambo haya yote kwa ajili ya jina langu kwa sababu
hawamjui yule aliyenituma. 22 Kama nisingekuja
na kuwaambia waambia, wasingalikuwa wamefanya
dhambi; lakini sasa hawana udhuru kwa dhambi yao.
23 Anichukiaye mimi humchukia Baba pia. 24 Ikiwa
sijafanya kazi miongoni mwao ambayo hapana mmoja
aliyeifanya, wangelikuwa hawana dhambi; lakini sasa
wamefanya yote mawili wameona na wamenichukia
mimi na Baba yangu. 25 Hili linatokea ili kwamba
neno litimie ambalo limeandikwa katika sheria yao:
'Wananichukia mimi bila sababu.' 26 Wakati mfariji
amekuja, ambaye nitamtuma kwenu kutoka kwa
Baba, huyu ndiye, Roho wa kweli, ambaye anatokea
kwa Baba, atanishuhudia. 27 Ninyi pia mnanishuhudia
kwa sababu mmekuwa pamoja nami tangu mwanzo.

16 Nimewaambia mambo haya ili msiweze
kukwazwa. 2 Watawatoa nje ya masinagogi;
hakika saa inakuja ambayo kila atakayewaua
atafikiri kuwa anafanya kazi njema kwa ajili ya
Mungu. 3 Watawatendea mambo haya kwa sababu
hawamfahamu Baba wala hawanifahamu mimi. 4
Nimewaambia mambo haya ili kwamba wakati ukifika
wa haya kutokea, mnaweza kuyakumbuka na jinsi
nilivyowaambia muweze wao. Sikuwaambia kuhusu
mambo haya tangu mwanzo kwa sababu nilikuwa
pamoja nanyi. 5 Japokuwa, sasa naenda kwa yule
aliyenituma; lakini hakuna kati yenu anayeniuliza,
“Unaenda wapi?” 6 Kwa sababu nimesema maneno
haya kwenu, huzuni imejaa mioyoni mwenu. 7
Hata hivyo, nawaambia ukweli: ni vyema kwenu
nikiondoka; kwa maana nisipoondoka, mfariji hatakuja
kwen; lakini nikienda ntamtuma kwenu. 8 Akija, huyo

mfariji ataubitisha ulimwengu kuhusiana na dhambi,
kuhusiana na haki na kuhusiana na hukumu. 9
Kuhusiana na dhambi, kwa sababu hawakuniamini
mimi, 10 kuhusiana na haki, kwa sababu naenda kwa
baba, na hamtaniona tena; 11 na kuhusiana na hukumu
kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amehukumiwa.
12 Ninayo mengi ya kuwaambia, lakini hamtayaelewa
sasa. 13 Lakini, yeye, Roho wa kweli, akija,
atawaongoza katika kweli yote; kwa kuwa hataongea
kwa ajili yake mwenyewe; lakini yoyote atakayoyasikia,
atayasema mambo hayo; na atayadhihirisha kwenu
mambo yatakayokuja. 14 Yeye atanitukuza mimi, kwa
sababu atayachukua mambo yangu na atayatangaza
kwenu. 15 Vitu vyote alivyonavyo Baba ni vyangu; kwa
hiyo, nimesema kwamba Roho atachukua mambo
yangu na atayadhihirisha kwenu. 16 Bado muda
mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi
tena, mtaniona." 17 Baadhi ya wanafunzi wake
wakaambizana, "Ni nini anachotuambia, "muda mfupi,
na hamtaniona tena,' na, kisha, mda mfupi mtaniona,'
na, 'kwa sababu naenda kwa Baba?" 18 Kwa hiyo
wakasema, "Ni kitu gani anachosema, 'Bado mda
mfupi'? Hatujui asemavyo." 19 Yesu aliona kuwa
walitamani kumuuliza, naye akawaambia, "Mnajiuliza
wenyewe kuhusu hili, nilivyosema, 'Bado muda
mfupi, hamtaniona tena; na baada ya muda mfupi
mtaniona'? 20 Amin, amin, nawaambia, mtalia na
kuomboleza, lakini ulimwengu utashangilia, mtakuwa
na huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa furaha. 21
Mwanamke anakuwa na huzuni wakati anapokuwa na
uchungu kwa sababu wakati wa kujifungua umefika;
lakini anapojifungua mtoto, hakumbuki tena maumivu
kwa sababu ya furaha yake kwamba mtoto amezaliwa
duniani. 22 Ninyi pia mna huzuni sasa, lakini nitawaona
tena; na mioyo yenu itafurahi na hakuna atakayeweza
kuiondoa furaha yenu. 23 Siku hiyo hamtaniuliza
maswali. Amin, Amin, nawaambia, Mkiomba lolote
kwa Baba, atawapa kwa jina langu. 24 Mpaka sasa
hamjaomba lolote kwa jina langu; ombeni, nanyi
mtapokea ili kwamba furaha yenu ikamilike. 25
Nimezungumza na ninyi kwa lugha isiyoeleweka,
lakini saa inakuja ambapo sitazungumza kwa lugha
isiyoeleweka lakini badala yake nitawaambia waziwazi
kuhusu Baba. 26 Siku hiyo mtaomba kwa jina langu,
na siwaambii kwamba nitaomba kwa Baba kwa ajili
yenu; 27 Kwa kuwa Baba mwenyewe anawapenda
kwa sababu mmenipenda mimi na kwa sababu
mmeniamini kuwa nimetoka kwa Baba. 28 Nilitoka
kwa Baba na nimekuja ulimwenguni; tena, naondoka
ulimwenguni na ninaenda kwa Baba". 29 Wanafunzi
wake wakamwambia, "Unaona, sasa unaongea wazi
wazi na hautumii mafumbo. 30 Sasa, tunajua kwamba
unajua mambo yote, na hauhitaji mtu yoyote akuulize
maswali. Kwa sababu hii tunaamini kuwa unatoka
kwa Mungu. 31 Yesu akawajibu, "Sasa mmeamini?"
32 Tazama, saa inakuja, ndiyo na hakika imefika,
ambapo mtatawanyika kila mmoja na kwa wa kwao
mtaniacha mwenyewe. Lakini siko peke yangu kwa
sababu Baba yupo nami. 33 Nawaambia mambo haya
ili kwamba ndani yangu muwe na amani. Duniani mna
matatizo, lakini jipeni moyo, nimeushinda ulimwengu.

17 Yesu aliyasema mambo haya; kisha akainua
macho yake kuelelea mbinguni na akasema,
"Baba, saa imewadia; mtukuze mwanao ili na mwana
naye akutukuze wewe - 2 kama vile ulivyompatia
mamlaka juu ya vyote vyenye mwili ili awape uzima
wa milele wale wote uliompatia. **(aiōnios g166)** 3 Huu
ndio uzima wa milele: kwamba wakujue wewe, Mungu
wa kweli na wa pekee, na yeye uliyemtuma, Yesu
Kristo. **(aiōnios g166)** 4 Nilikutukuza hapa duniani, na
kuikamilisha kazi uliyonipa niifanye. 5 Sasa, Baba,
unitukuze mimi pamoja na wewe mwenyewe kwa
utukufu ule niliokuwa nao pamoja na wewe kabla
ya ulimwengu kuumbwa. 6 Nililifunua jina lako kwa
watu ulionipa hapa duniani. Walikuwa watu wako;
lakini ulinikabidhi mimi. nao wamelishika neno lako. 7
Sasa wanajua kuwa kila kitu ulichonipa mimi kinatoka
kwako, 8 kwa maneno yale uliyonipatia mimi—
Nimekwisha wapatia wao maneno hayo. Waliyapokea
na kweli wakajua ya kuwa mimi nimetoka kwako,
na wakaamini kuwa wewe ndiye uliyenituma. 9
Ninawaombea wao. Siuombei ulimwaengu bali wale
ulionipa kwa kuwa wao ni wako. 10 Vitu vyote
ambavyo ni vyangu ni vyako, na vile ulivyonavyo
wewe ni vyangu; nami ninatukuzwa katika hivyo.
11 Mimi simo tena ulimwenguni, bali wao wamo
ulimwenguni, nami sasa naja kwako. Baba Mtakatifu,
watunze kwa jina lako lile ulilonipa sisi ili wao nao
wawe na umoja, kama vile mimi na wewe tulivyo
na umoja. 12 Nilipokuwa nao, niliwalinda kwa jina
ulilonipa; Niliwalinda, na hakuna hata mmoja wao
aliyepotea isipokuwa mwana wa upotevu, ili kwamba

maandiko yatimie. 13 Sasa ninakuja kwako; lakini
ninasema haya ulimwenguni ili kwamba furaha yangu
ikamilishwe ndani yao wenyewe. 14 Nimewapa neno
lako; ulimwengu imewachukia kwa sababu wao si wa
ulimwengu, kama vile mimi nisivyokuwa wa ulimwengu
15 Siwaombei kwamba uwatoe ulimwenguni bali
uwalinde na yule mwovu. 16 Wao si wa dunia
kama vile mimi nisivyokuwa wa ulimwenguni. 17
Uwaweke wakfu kwako mwenyewe katika Kweli;
neno lako ndiyo kweli. 18 Ulinituma ulimwenguni,
nami nimewatuma ulimwenguni. 19 Kwa ajili yao
mimi mwenyewe ninajitoa kwako ili kwamba na
wao wajitoe kwako kwa ile kweli. 20 Si hawa tu
ninaowaombea, bali na wale watakaoamini kupitia
neno lao 21 ili kwamba wao nao wawe na umoja,
kama vila wewe Baba, ulivyo ndani yangu nami ndani
yako. Nawaombea ili kwamba wao pia waweze kuwa
ndani yetu ili ulimwengu uweze kuamini kuwa wewe
ndiye uliyenituma. 22 Utukufu ule ulionipa mimi -
nimewapa wao, ili kwamba waweze kuwa na umoja,
kama vile sisi tulivyo umoja - 23 Mimi ndani yao, nawe
ndani yangu, ili waweze kukamilishwa katika umoja; ili
ulimwengu ujue kuwa hakika wewe ndiye uliyenituma,
na kuwapenda, kama vile wewe ulivyonipenda, mimi.
24 Baba, kile ulichonipa mimi - Natamani kwamba
wao pia waweze kuwa pamoja nami mahali nilipo ili
waweze kuona utukufu wangu, ule ulionipa: kwa kuwa
wewe ulinipenda mimi kabla ya kuumbwa kwa misingi
ya ulimwengu. 25 Baba mwenye haki, ulimwengu
haukukujua wewe, lakini mimi nakujua wewe; na
wanajua kwamba ulinituma. 26 Nililifanya jina lako
lijulikane kwao, na nitalifanya lijulikane ili kwamba lile
pendo ambalo kwalo ulinipenda mimi liweze kuwa
ndani yao, na mimi niweze kuwa ndani yao."

18 Baada ya Yesu kusema maneno haya, aliondoka
na wanafunzi wake kuelekea bonde la Kidron,
ambako kulikuwa na bustani, ambako yeye na
wanafunzi wake wakaingia ndani yake. 2 Sasa yule
Yuda, aliyetaka kumsaliti, naye alilijua eneo hilo,
kwani Yesu alikuwa akienda hili eneo mara kadhaa
akiwa na wanafunzi wake. 3 Naye Yuda, baada ya
kuwa amepata kundi la maaskari na maofisa toka kwa
wakuu wa makuhani, wakaja wakiwa na taa, kurunzi
na silaha. 4 Naye Yesu, hali akijua kila kitu kilichokuwa
kikifanyika dhidi yake, alijitokeza mbele na akawauliza,
"Ni nani mnayemtafuta?" 5 Nao wakamjibu, "Yesu
Mnazareth." Yesu akawaambia, "Mimi ndiye" Naye
Yuda aliyemsaliti, alikuwa amesimama pamoja na
wale askari. 6 Kwa hiyo alipowaambia, "Mimi ndiye"
walirudi kinyume na kuanguka chini. 7 Halafu
akawauliza tena, "Ni nani mnayemtafuta? Nao
wakamjibu tena "Yesu mnazareth." 8 Yesu akawajibu,
"Nimekwisha kuwaambia kuwa Mimi ndiye; kwa hiyo
kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa wengine
waende." 9 Haya yalikuwa hivyo ili lile neno litimilike;
pale aliposema; "Katika wale ulionipa, sikumpoteza
hata mmoja." 10 Ndipo Simon Petro, aliyekuwa na
upanga, akaufuta na kumkata sikio la kulia mtumishi
wa Kuhani mkuu. Na jina lake mtumishi yule lilikuwa
Malko. 11 Yesu akamwambia Petro, "Rudisha upanga
wako kwenye ala yake. Kwa nini nisikinywee kikombe
kile alichonipa Baba?" 12 Basi lile kundi la askari na
jemedari, na watumishi wa Wayahudi, walimkamata
Yesu na kumfunga. 13 Nao wakamwongoza kwanza
mpaka kwa Anasi, kwani yeye alikuwa mkwe wa
Kayafa, ambaye ndiye aliyekuwa Kuhani mkuu
kwa mwaka huo. 14 Sasa Kayafa ndiye aliyekuwa
amewapa ushauri Wayahudi ya kwamba ilimpasa
mtu mmoja afe kwa ajili ya watu. 15 Simon Petro
alimfuata Yesu, na vivyo hivyo mwanafunzi mwingine.
Na yule mwanafunzi alikuwa akifahamika kwa kuhani
mkuu, naye akaingia pamoja na Yesu katika behewa
ya Kuhani mkuu; 16 lakini Petro alikuwa amesimama
nje ya mlango. Basi yule mwanafunzi aliyekuwa
akifahamika kwa kuhani mkuu, alitoka nje akaenda
kuongea na yule mwanamke mtumishi aliyekuwa
akilinda mlango na kumwingiza Petro ndani. 17 Basi
yule kijakazi aliyekuwa akilinda mlango, alimwambia
Petro, "Je wewe si mmoja wa wafuasi wa huyu mtu?"
Naye akasema, "Mimi siye." 18 Na wale watumishi na
wakuu walikuwa wakisimama mahali pale; wamekoka
moto wa kwa maana, kulikuwa na baridi, na hivyo
walikuwa wakiota moto ili kupata joto. Naye Petro
alikuwa nao, akiota moto akiwa amesimama. 19
Kuhani mkuu alimhoji Yesu juu ya wanafunzi wake na
mafundisho yake. 20 Yesu akamjbu, "Nimeuambia
waziwazi ulimwengu; Mimi nilifundisha mara kwa
mara kwenye masinagogi na hekaluni mahali ambapo
wayahudi hukusanyika. Nami sikusema lolote katika
siri. 21 Kwa nini mliniuliza? Waulizeni walionisikiliza
juu ya kile nilichosema. Hawa watu wanajua mambo
yale niliyosema. 22 Yesu alipokwisha sema hivyo,

mmoja wa wakuu aliyekuwa amesimama akampiga
Yesu kwa mkono wake na kisha akasema, “Je,
hivyo ndivyo inavyokupasa kumjibu kuhani mkuu?”
23 Naye Yesu akamjibu, “Kama nimesema jambo
lolote baya basi uwe shahidi kwa ajili ya uovu, na
kama nimemjibu vyema kwa nini kunipiga? 24 Ndipo
Anasi alipompeleka Yesu kwa Kayafa kuhani mkuu
akiwa amefungwa. 25 Sasa Simoni Petro alikuwa
amesimama akijipasha joto mwenyewe. Halafu wale
watu wakamwambia. “Je, wewe pia si mmoja wa
wanaafunzi wake?” Akakana akisema “Mimi siye.”
26 Mmoja wa watumishi wa kuhani mkuu, ambaye
alikuwa ndugu wa yule mwanaume ambaye Petro
alimkata sikio, alisema, “Je si wewe niliyekuona
naye kule bustanini?” 27 Petro akakana tena, na
mara Jogoo akawika. 28 Kisha wakamchukua Yesu
toka kwa Kayafa mpaka kwenye Praitorio. Ilikwa
asubuhi na mapema. Wao wenyewe hawakuiingia ile
Praitorio ili wasije wakanajisika na kuila pasaka. 29
Kwa hiyo Pilato akawaendea akisema. “Ni shitaka
gani linalomhusu huyu mtu?” 30 Wakamjibu na
kumwambia, “Kama huyu mtu asingekuwa mtenda
maovu, tusingemleta kwako.” 31 Pilato akawaambia,
“Mchukueni ninyi wenyewe, mkamhukumu kulingana
na sheria yenu.” Nao Wayahudi wakamwambia,
“Sheria haituruhusu sisi kumwua mtu yeyote.” 32
Walisema haya ili neno la Yesu litimilike, neno ambalo
alikuwa amekwisha sema juu ya aina ya kifo chake.
33 Basi Pilato akaingia tena Praitorio akumwita Yesu;
akamwambia, “Je, wewe ni mfalme wa Wayahudi?”
34 Yesu akamjibu, “Je, wewe waniuliza swali hili
kwa Sababu wataka kujua au kwa sababu wengine
wamekutuma ili uniulize mimi?” 35 Naye Pilato
akamjibu, “Mimi si Myahudi, au sivyo?” Taifa lako
na kuhani mkuu ndio waliokuleta kwangu; wewe
umefanya nini? 36 Yesu akajibu; “Ufalme wangu si
wa ulimwengu huu, kama ufalme wangu ungekuwa
na sehemu katika ulimwengu huu watumwa wangu
wangenipigania ili nisitolewe kwa wayahudi. Kwa
kweli ufalme wangu hautoki hapa” Basi 37 Pilato
akamwambia, “Je, wewe basi u mfalme?” Yesu
akajibu, “wewe ndivyo unanvyosema kuwa mimi
ni mfalme, Kwa sababu hii mimi nilizaliwa na kwa
sababu hii mimi nimekuja ulimwenguni ili niwe shahidi
wa ile kweli. Yeyote aliye wa hiyo kweli huisikiliza
sauti yangu. 38 Pilato akamwambia, “Kweli ni nini?”
Naye alipokwisha sema haya akaenda kwa Wayahudi
na kuwaambia “Siona katika lolote mtu huyu. 39
Ninyi mna utamaduni unaonifanya nimfunfungulie
mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Je mnataka
nimfungulie mfalme wa Wayahudi.” 40 Kisha walipiga
kelele wakisema, siyo huyu, tufungulie Baraba.” Naye
Baraba alikuwa mnyang'anyi.

19 Basi Pilato alimchukua Yesu na kumchapa.
2 Wale maaskari wakasokota miiba na
kutengeneza taji. Wakaiweka juu ya kichwa cha Yesu
na kumvalisha vazi la rangi ya zambarau. 3 Wakamjia
na kusema, “Wewe mfalme wa Wayahudi! na kisha
kumpiga kwa mikono yao. 4 Kisha Pilato alitoka nje
na kuwaambia watu, “Tazama nawaleteeni huyu mtu
kwenu ili mjue kwamba mimi sikuona hatia yoyote
ndani yake.” 5 Kwa hiyo Yesu akatoka nje; alikuwa
amevaa taji ya miiba na vazi la zambarau. Ndipo Pilato
akawaambia, “Tazameni mtu huyu hapa!” 6 Kwa hiyo
wakati kuhani mkuu na wakuu walipomwona Yesu,
wakapiga kelele wakisema, “Msulubishe, msulubishe.”
Pilato akawaambia, “Mchukueni ninyi wenyewe
mkamsulubishe, kwa kuwa mimi sioni hatia ndani
yake.” 7 Wayahudi wakamjibu Pilato, “Sisi tunayo
sheria, na kwa sheria hiyo inampasa kufa kwa
sababu yeye alijifanya kuwa mwana wa Mungu.” 8
Pilato aliposikia maneno haya alizidi kuogopa, 9
akaingia Praitorio tena na kumwambia Yesu, “Wewe
unatoka wapi? Hata hivyo, Yesu hakumjibu. 10
Kisha Pilato akamwambia, “Je, wewe huongei na
mimi? Je, wewe hujui kuwa mimi nina mamlaka ya
kukufungua na mamlakaya kukusulubisha?” 11 Yesu
akamjibu, “Usingekuwa na nguvu dhidi yangu kama
usingepewa toka juu. Kwa hiyo, mtu aliyenitoa kwako
ana dhambi kubwa.” 12 Kutokana na jibu hili, Pilato
akataka kumwacha huru, lakini Wayahudi wakapiga
kelele wakisema, “Kama utamwacha huru basi wewe
si rafiki wa Kaisari: Kila ajifanyaye kuwa mfalme
hunena kinyume cah kaisari.” 13 Pilato alipoyasikia
maneno haya, akamleta Yesu nje kisha akakaa
kwenye kiti cha hukumu mahali pale panapojulikana
kama sakafu, lakini kwa Kiebrania, Gabatha. 14
Siku ya maandalizi ya pasaka ilipofika, panapo
muda wa saa ya sita. Pilato akawaambia Wayahudi,
“Tazameni mfalme wenu huyu hapa!” 15 Wakapiga
kelele, “Mwondoshe, mwondoshe, msulubishe!” Pilato
akawaambia, “Je, nimsulubishe mfalme wenu?” Naye

Kuhani mkuu akajibu, “Sisi hatuna mfalme isipokuwa
Kaisari.” 16 Ndipo Pilato alipomtoa Yesu kwao ili
asulibiwe. 17 Nao wakamchukua Yesu, naye akatoka,
hali ameubeba msalaba wake mwenyewe mpaka
kwenye eneo liitwalo fuvu la kichwa, kwa Kihebrania
huitwa Golgotha. 18 Ndipo walipomsulibisha Yesu,
pamoja naye wanaume wawili, mmoja upende huu na
mwingine upande huu, na Yesu katikati yao. 19 Kisha
Pilato akaandika alama na kuiwekwa juu ya msalaba.
Hapo paliandikwa: YESU MNAZARETH, MFALME
WA WAYAHUDI. 20 Wengi wa Wayahudi waliisoma
alama hiyo kwani mahali pale aliposulibishwa Yesu
palikuwa karibu na mji. Alama hiyo iliadikwa kwa
Kiebrania, kwa Kirumi na kwa Kiyunani. 21 Kisha
wakuu wa makuhani wa Wayahudi wakamwambia
Pilato, “Usiandike, 'Mfalme wa Wayahudi; bali yeye
alisema mimi ni mfalme wa Wayahudi.” 22 Naye Pilato
akawajibu, “Niliyoandika nimeandika.” 23 Baada ya
askari kumsulibisha Yesu, walichukua mavazi yake na
kuyagawa katika mafungu manne, kila askari fungu
moja, vivyo hivyo na kanzo, Sasa ile kanzu haikuwa
imeshonwa bali ilkuwa imefumwa yote tokea juu. 24
Kisha wakasemezana wao kwa wao, “Tusiipasue, bali
tupigeni kura ili kuona itakuwa ya nani.” Hili lilitokea
ili lile andiko litimizwe, lile lisemalo waligawanya
nguo zangu, na vazi langu wakalipigia kura.” 25
Askari walifanya mambo haya. Mama yake Yesu,
dada wa mama yake, Mariamu mke wa Kleopa na
Mariamu Magdalena - wanawake hawa walikuwa
wamesimama karibu na msalaba wa Yesu. 26 Yesu
alipomwona mama yake pamoja na yule mwanafunzi
aliyempenda wakisimama karibu, akamwambia mama
yake, “Mwanamke, tazama, ona mwanao huyu hapa!”
27 Kisha akamwambia yule mwanfunzi, “Tazama, huyu
hapa mama yako. “Tokea saa hiyo yule mwanafunzi
akamchukua kwenda nyumbani kwake. 28 Baada
ya hilo, Hali Yesu akijua kuwa yote yamekwisha
kumalizika ili kutimiza maandiko, akasema, “Naona
kiu.” 29 Chombo kilichokuwa kimejaa Siki kilikuwa
kimewekwa pale, kwa hiyo wakaweka sifongo iliyojaa
siki juu ya ufito wa hisopo, wakamwekea mdomoni
mwake. 30 Naye Yesu alipoionja hiyo, akasema,
“Imekwisha.” Kisha akainamisha kichwa chake,
akaikabidhi roho yake. 31 Kwa vile ilikuwa ni wakati
wa maandalio, na kwa sababu miili haikutakiwa kubaki
juu ya msalaba wakati wa Sabato (kwa kuwa Sabato
ilikuwa siku ya muhimu), wayahudi walimwomba Pilato
kuwa miguu yao wale wliokuwa wamesulibishwa
ivunjwe, na kwamba miili yao ishushwe. 32 Ndipo
askari walipokuja na kuvunja miguu ya mtu wa
kwanza na wa pili aliyekuwa amesulibiwa pamoja na
Yesu. 33 Walipomfikia Yesu, walimkuta tayari alikuwa
amekwisha kufa, kwa hiyo hawakuvunja miguu yake.
34 Hata hivyo, mmoja wa askari alimchoma Yesu
ubavuni kwa mkuki, na mara yakatoka maji na damu.
35 Naye aliyeona hili ametoa ushuhuda, na ushuhuda
wake ni wa kweli. Yeye anajua kuwa alichokisema
ni cha kweli ili nanyi pia muamini. 36 Mambo haya
yalikuwa ili lile neno lililonenwa lipate kutimia, “Hakuna
hata wake mmoja utakaovunjwa.” 37 Tena andiko
lingine husema, “Watamtazama yeye waliyemchoma”
38 Baada ya mambo haya Yusufu wa Arimathaya, kwa
vile alikuwa mwanafunzi wa Yesu, lakini kwa siri kwa
kuwaogopa Wayahudi, alimwomba Pilato kwamba
auchukue mwili wa Yesu. Naye Pilato akampa ruhusa.
Kwa hiyo Yusufu akaja kuuondoa mwili wa Yesu.
39 Naye Nicodemo ambaye hapo awali alimfuata
Yesu usiku naye akaja. Yeye alileta mchanganyiko
wa manemane na udi, yapata uzito wa ratili mia
moja. 40 Kwa hiyo wakauchukua mwili wa Yesu
wakaufanga kwenye sanda ya kitani na pamoja na
yale manukato, kama ilivyokuwa desturi ya wayahudi
wakati wa kuzika. 41 Mahali ambapo Yesu alisulibiwa
kulikuwa na bustani; ndani ya ile bustani kulikuwa na
kaburi jipya ambalo hakuna mtu alikuwa amawahi
kuzikwa humo. 42 Basi, kwa kuwa ilikuwa siku ya
maandalio kwa Wayahudi, na kwa vile lile kaburi
lilikuwa karibu, basi wakamlaza Yesu ndani yake.

20 Mapema siku ya kwanza ya juma, kungali
bado giza, Mariamu Magdalena alikuja kaburini;
akaliona lile jiwe limeondolewa kaburini. 2 Kwa hiyo
akakimbia mbio kwenda kwa Simon Petro na kwa
yule mwanafunzi mwingine ambaye Yesu alimpenda,
kisha akawaambia, “wamemchukua Bwana kaburini,
nasi hatujui kule walikomlaza.” 3 Kisha Petro na yule
mwanafunzi mwingine wakatoka, kuelekea kaburini.
4 Wote walipiga mbio kwa pamoja; yule mwanafunzi
mwingine alikimbia kwa kasi zaidi ya Petro nakufika
kaburini wa kwanza. 5 Akasimama na kisha kuangalia
kaburini; akaiona ile sanda ya kitani imelala, lakini
hakuingia ndani. 6 Kisha Simon Petro naye akafika
akaingia ndani ya Kaburi. Akaiona ile sanda ya kitani

imelala pale 7 na ile leso iliyokuwa kichwani pake
haikuwa imelala pamoja na zile sanda za kitani
bali ilikuwa imelala pembeni peke yake. 8 Ndipo
yule mwanafunzi mwingine naye alipoingia ndani
ya kaburi; akaona na kuamini. 9 Kwa kuwa hadi
wakati huo walikuwa bado hawajayajua maandiko
kwamba ilimlazimu Yesu afufuke tena katika wafu. 10
Kisha wanafunzi wakaenda tena nyumbani kwao. 11
Hata hivyo, Mariamu alikuwa amesimama kaburini
akilia, alivyokuwa akiendelea kulia alisimama kisha
akatazama kaburini. 12 Akaona malaika wawili wenye
sura nyeupe wamekaa mmoja kichwani na mwingine
miguuni mahali ambapo Yesu alikuwa amelala. 13 Nao
wakamwambia, “Mwanamke, kwa nini unalia?” Naye
akawaambia, “Ni kwa sababu wamemchukua Bwana
wangu, nami sijui walikomweka.” 14 Alipokwisha sema
hayo, aligeuka na kumwona Yesu akiwa amesimama.
Lakini hakutambua kama huyo alikuwa Yesu. 15
Naye Yesu akamwambia, “Mama, kwa nini unalia?
Unamtafuta nani?” Naye huku akidhani kuwa ni
mtunza bustani akamwambia, “Bwana, kama ni
wewe uliyemchukua, niambie ulikomweka, nami
nitamchukua.” 16 Yesu akamwambia, “Mariamu.” Naye
akageuka mwenyewe na kumwambia kwa Kiaramu,
“Raboni,” yaani hii ni kusema, “Mwalimu.” 17 Yesu
akamwambia, “Usiniguse, kwani bado sijapaa kwenda
kwa baba; bali uende kwa ndugu zangu ukawaambie
kuwa nitapaa kwenda kwa Baba yangu ambaye pia
ni Baba yenu, Mungu wangu na Mungu wenu.” 18
Mariamu Magdalena akaja kuwaambia wanafunzi,
“Nimemwona Bwana,” na kwamba amemwambia
mambo haya. 19 Na ilipokuwa jioni, siku hiyo, siku
ya kwanza ya juma, na milango ikiwa imefungwa
mahali wanafunzi walipokuwapo kwa kuwahofia
Wayahudi, Yesu alikuja na kusimama katikati yao na
kuwaambia, “Amani iwe kwenu.” 20 Alipokwisha sema
haya akawaonesha mikono yake na ubavu wake.
Nao wanafunzi walipomwona Bwana walifurahi. 21
Kisha Yesu akawaambia tena, “Amani iwe nanyi.
Kama vile Baba alivyonituma mimi, vivyo hivyo nami
nawatuma ninyi.” 22 Yesu alipokwisha sema hayo,
akawavuvia akawaambia, Pokeeni Roho Mtakatifu.
23 Yeyote mmsameheye dhambi, wamesamehewa;
na wale mtakaowafungia watafungiwa.” 24 Thomaso,
mmoja wa wale kumi na wawili, aliyeitwa Didimas,
hakuwa na wanafunzi wenzake Yesu alipokuja. 25
Wale wanafunzi wengine waka mwambia baadaye,
“Tumemwona Bwana.” Naye akawambia, “Kama
sitaona alama za misumari katika mikono yake,
na kuweka vidole vyangu kwenye hizo alama, na
pia kuweka mkono wangu kwenye ubavu wake
sitaamini.” 26 Baada ya siku nane wanafunzi walikuwa
chumbani tena, naye Thomaso alikuwa pamoja
nao. Wakati milango ilipokuwa imefungwa Yesu
alisimama katikati yao. na akasema, “Amani na iwe
nanyi.” 27 Kisha akamwambia Thomaso, leta kidole
chako na uone mikono yangu; leta hapa mikono
yako na uweke kwenye ubavu wangu; wala usiwe
asiyeamini bali aaminiye.” 28 Naye Thomaso akajibu
na kumwambia, “Bwana wangu na Mungu wangu.” 29
Yesu akamwambia, Kwa kuwa umeniona, umeamini.
Wamebarikiwa wao wanaoamini, pasipokuona.” 30
Kisha Yesu alifanya ishara nyingi mbele ya wanafunzi,
ambazo hazijawahi kuandikwa katika kitabu hiki; 31
bali hizi zimeandikwa ili kwamba muweze kuamini
kwamba Yesu ndiye Kristo, mwana wa Mungu, na
kwamba muaminipo muwe na uzima katika jina lake.

21 Baada ya mambo hayo Yesu alijidhihirisha
tena kwa wanafunzi katika Bahari ya Tiberia;
hivi ndivyo alivyojidhihirisha mwenyewe: 2 Simon
Petro alikuwa pamoja na Thomaso aitwaye Didimas,
Nathanaeli wa kana ya Galilaya, wana wa Zebedayo
na wanafunzi wengine wawili wa Yesu. 3 Simon
Petro akawaambia, “Mimi naenda kuvua samaki.”
Nao wakamwambia, “Sisi, pia tutaenda nawe.”
Wakaenda wakaingia kwenye mashua, lakini usiku
huo wote hawakupata chochote. 4 Na asubuhi
kulipokucha, Yesu alisimama ufukweni, nao wanafunzi
hawakutambua kuwa alikuwa Yesu. 5 Kisha Yesu
akawambia, “Vijana, mna chochote cha kula?” Nao
wakamjibu, “Hapana.” 6 Akawambia, “Shusheni
wavu upande wa kuume wa mashua, nanyi mtapata
kiasi.” Kwa hiyo wakashusha wavu nao hawakuweza
kulivuta tena kwa sababu ya wingi wa cha samaki.
7 Basi yule mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda
akamwambia Petro, “Ni Bwana.” Naye Simon Petro
aliposikia kuwa ni Bwana, akajifunga vazi lake (maana
hakuwa amelivaa vizuri), kisha akajitupa baharini. 8
Wale wanafunzi wengine wakaja kwenye mashua
(kwani hawakuwa mbali na pwani, yapata mita
mia moja kutoka ufukweni), nao walikuwa wakivuta
zile nyavu zilizokuwa zimejaa samaki. 9 Walipofika

ufukweni, waliona moto wa mkaa pale na juu yake
kulikuwa na samaki pamoja na mkate. **10** Yesu
akawambia, “Leteni baadhi ya samaki mliovua sasa
hivi.” **11** Basi Simon Petro akapanda na kuukokota
ule wavu uliokuwa umejaa samaki wakubwa, kiasi
cha samaki 153; japo walikuwa wengi, ule wavu
haukuchanika. **12** Yesu akawaambia, “Njoni mpate
kifungua kinywa.” Hakuna hata mmoja wa wanfunzi
aliyethubutu kumwuliza, “Wewe ni nani?” Walijua
kuwa alikuwa ni Bwana. **13** Yesu akaja, akachukua ule
mkate, kisha akawapa, akafanya vivyo hivyo na kwa
wale samaki. **14** Hii ilikuwa mara ya tatu kwa Yesu
kujidhihirisha kwa wanafunzi wake baada ya kufufuka
toka wafu. **15** Baada ya kuwa wamefungua kinywa,
Yesu akamwambia Simon Petro, “Simon mwana wa
Yohana je, wanipenda mimi kuliko hawa?” Petro
akajibu, “Ndiyo, Bwana; “Wewe wajua kuwa mimi
nakupenda.” Yesu akamwambia, “Lisha wanakondoo
wangu.” **16** Akamwambia mara ya pili, “Simon
mwana wa Yona, je, wanipenda?” Petro akamwambia,
“Ndiyo, Bwana; wewe wajua kuwa nakupenda.
“Yesu akamwambia, “Chunga kondoo wangu.” **17**
Akamwambia tena mara ya tatu, “Simon, mwana
wa Yohana, Je wanipenda?” Naye Petro alihuzunika
kwa vile alivyomwambia mara ya tatu, “Je Wewe
wanipenda?” Naye akamwambia, “Bwana, unajua
yote; unajua kuwa nakupenda.” Yesu akamwambia,
Lisha kondoo wangu. **18** Amini, amini, nakuambia,
ulipokuwa kijana ulizoea kuvaa nguo mwenyewe na
kwenda kokote ulikotaka; lakini utakapokuwa mzee,
utanyosha mikono yako, na mwingine atakuvalisha
nguo na kukupeleka usikotaka kwenda.” **19** Yesu
alisema haya ili kuonesha ni aina gani ya kifo
ambacho Petro angemtukuza Mungu. Baada ya
kuwa amesema haya, akamwambia Petro, “Nifuate.”
20 Petro aligeuka na kumwona yule mwanafunzi
ambaye Yesu alimpenda akawafuata- Huyu ndiye
aliyekuwa amajiegemeza kwenye kifua cha Yesu
wakati wa chakula cha jioni na kumwuliza, “Bwana,
ni nani atakayekusaliti?” **21** Petro alimwona na
kisha akamwuliza Yesu, “Bwana, Huyu mtu atafanya
nini?” **22** Yesu akamjibu, “Kama nataka abaki mpaka
nitakapokuja, hilo linakuhusu nini?” Nifuate.” **23**
Kwa hiyo habari hii ikaenea miongoni mwa wale
ndugu, kwamba mwanafunzi huyo hatakufa. Lakini
Yesu hakumwambia Petro kuwa, mwanafunzi huyo
hafi, “Kama nataka yeye abaki mpaka nitakapokuja
yakuhusu nini?” **24** Huyu ndiye mwanafunzi atoaye
ushuhuda wa mambo haya, na ndiye aliye andika
mambo haya, na tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni
kweli. **25** Kuna mambo mengine mengi ambayo Yesu
aliyafanya. Kama kila moja lingeandikwa, nadhani
kwamba ulimwengu wenyewe usingetosha kuviweka
vitabu ambavyo vingeandikwa.

Matendo

1 Kitabu cha zamani nilikiandika, Theofilo, nikisema
yote Yesu aliyoanza kufanya na kufundisha,
2 mpaka siku ambayo Yeye alipokelewa juu. Hii
ilikuwa baada ya kutoa amri kupitia Roho Mtakatifu
kwa mitume aliokuwa amewachagua. **3** Baada ya
mateso yake, Yeye alionekana kwao akiwa hai
pia na vithibitisho vingi vikishuhudia. Kwa siku
arobaini alijidhihirisha kwao, na alizungumza kuhusu
ufalme wa Mungu. **4** Alipokuwa akikutana pamoja
nao, aliwaamuru wasiondoke Yerusalemu, lakini
wasubiri kwa ajili ya ahadi ya Baba, ambayo,
alisema, “Mlisikia kutoka kwangu **5** kwamba Yohana
alibatiza kabisa kwa maji, lakini mtabatizwa kwa Roho
Mtakatifu katika siku hizi chache.” **6** Na walipokuwa
wamekutanika pamoja walimuuliza, “Bwana, hivi huu
ndio muda utakaowarudishia Israeli ufalme?” **7** Yeye
akawaambia, “Siyo sawa kwenu kujua wakati au
majira ambayo Baba amekusudia kwa mamlaka
yake mwenyewe.” **8** Lakini mtapokea nguvu, wakati
Roho Mtakatifu atakapokuja juu yenu, na ninyi
mtakuwa mashahidi wangu kote katika Yerusalemu
na Uyahudi yote na Samaria mpaka mwisho wa
nchi.” **9** Bwana Yesu alipokwisha yasema haya,
wakiwa wanatazama juu, Yeye aliinuliwa juu, na
wingu likamfunika wasimwone kwa macho yao. **10**
Wakati wanatazama mbinguni kwa makini akienda,
ghafla, watu wawili walisimama katikati yao wamevaa
mavazi meupe. **11** Walisema, “Enyi watu wa Galilaya,
kwa nini mnasimama hapa mkitazama mbinguni?”
Huyu Yesu aliyepaa juu mbinguni atarudi kwa namna
ile ile kama mlivyomuona akienda mbinguni. **12**
Ndipo wakarudi Yerusalemu kutoka kwenye mlima
wa mizeituni, ambao uko karibu na Yerusalemu,
mwendo wa siku ya Sabato. **13** Walipofika walikwenda
ghorofani walikokuwa wakikaa. Nao ni Petro, Yohana,
Yakobo, Andrea, Filipo, Thomaso, Batholomayo,
Mathayo, Yakobo Mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na
Yuda Mwana wa Yakobo. **14** Wote waliungana kama
mtu mmoja, kwa juhudi walikuwa wakiendelea katika
maombi. Pamoja na hao walikuwepo wanawake,
Mariamu Mama yake Yesu, na kaka zake. **15** Katika
siku zile Petro alisimama katikati ya ndugu, kama watu
120, akasema, **16** Ndugu, ilikuwa lazima kwamba
maandiko yatimizwe, ambapo zamani Roho Mtakatifu
alisema kwa kinywa cha Daudi kuhusiana na Yuda,
ambaye aliwaelekeza wale waliomkamata Yesu. **17**
Kwa kuwa yeye alikuwa mmoja wetu na alipokea
fungu lake la faida katika hii huduma.” **18** (Sasa
mtu huyu alinunua eneo kwa kile alichokipokea kwa
uovu wake na hapo alianguka akitanguliza kichwa,
mwili ukapasuka na matumbo yake yote yakawa
wazi yakamwagika. **19** Wote walioishi Yerusalemu
walisikia kuhusu hili, hivyo eneo hilo wakaliita kwa
lugha yao “Akeldama” hilo ni “shamba la damu.”)
20 “Kwenye kitabu cha Zaburi imeandikwa, 'Ngoja
eneo lake liwe hame na isiruhusiwe hata mmoja
kuishi pale;' na, 'Ruhusu mtu mwingine achukue
nafasi yake ya uongozi.' **21** Hiyo ni muhimu, kwa
hiyo, mmoja wa wanaume ambao waliambatana nasi
wakati Bwana Yesu alipotoka na kuingia kati yetu,
22 kuanzia kwenye ubatizo wa Yohana mpaka siku
ile alipotwaliwa juu, lazima awe shahidi wa ufufuo
pamoja nasi. **23** “Wakaweka mbele wanaume wawili,
Yusufu aitwaye Barnaba, ambaye pia aliitwa Yusto
na Mathia. **24** Wao waliomba wakisema, “Wewe,
Bwana, ujuaye mioyo ya watu wote, hivyo weka wazi
yupi kati ya wawili hawa ambaye umemchagua **25**
kuchukua nafasi katika huduma na utume, ambapo
Yuda alitenda uovu na kwenda mahali pake.” **26**
Wakapiga kura kwa ajili yao, na kura ikamwangukia
Mathia ambaye alihesabiwa pamoja na wale mitume
kumi na moja.

2 Ilipofika siku ya Pentekoste, wote walikuwa pamoja
sehemu moja. **2** Ghafla ikatokea muungurumo
kutoka mbinguni kama upepo mkali. ukaijaza nyumba
yote walimokuwa wameketi. **3** Hapo zikawatokea
ndimi, kama ndimi za moto zimegawanyika, zikawa
juu yao kila mmoja wao. **4** Wao wote wakajazwa
na Roho Mtakatifu na wakaanza kusema kwa lugha
zingine, kama vile Roho alivyowajalia kusema. **5**
Sasa walikuwapo wayahudi waliokuwa wanaishi
Yerusalemu, wacha Mungu, kutoka kila taifa chini ya
mbingu. **6** Ngurumo hizi ziliposikiwa, kundi la watu
likaja pamoja na wakiwa na wasiwasi kwa sababu kila
mtu aliwasikia wakiongea kwa lugha yake mwenyewe.
7 waliduwaa na kushangazwa, wao walisema, “Kweli,
hawa wote wanaoongea siyo Wagalilaya? **8** Kwa nini
sisi tunawasikia, kila mmoja katika lugha tulizozaliwa
nazo? **9** Waparthia na Wamedi na Waelamu, na
hao waishio Mesopotamia, Uyahudi, na Kapadokia,

na katika Ponto na Asia, **10** katika Frigia, Pamfilia,
katika Misri, na sehemu ya Libya hata Kirene, na
wageni kutoka Rumi, **11** Wayahudi na waongofu,
Wakrete na Waarabu, tunawasikia wakizungumza
katika lugha zetu kuhusu kazi za uweza wa Mungu."
12 Wote walikuwa wameduwaa na kutatanishwa;
walisemezana wao kwa wao, "Hii ina maana gani?"
13 Lakini wengine walidhihaki wakisema, "Hawa
wamejazwa kwa mvinyo mpya." **14** Lakini Petro
akasimama pamoja na wale kumi na mmoja, akapaza
sauti, akawaambia, "Watu wa Yudea na wote mnaoishi
hapa Yerusalemu, hili lijulikane kwenu, sikilizeni kwa
makini maneno yangu. **15** Watu hawa hawajalewa
kama mnavyodhani, sababu saa hizi ni asubuhi saa
tatu. **16** Lakini hili lilikuwa limesemwa kupitia kwa
nabii Yoeli: **17** Itakuwa katika siku za mwisho; Mungu
asema, nitamwaga Roho wangu kwa watu wote.
Wana wenu na binti zenu watatoa unabii, vijana wenu
wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto. **18**
Vilevile juu ya watumishi wangu na watumishi wangu
wa kike katika siku hizo, nitamwaga Roho wangu,
nao watatabiri. **19** Nitaonesha maajabu juu angani
na ishara chini duniani, damu, moto, na mafusho
ya moshi. **20** Na jua litabadilishwa kuwa giza na
mwezi kuwa damu, kabla haijaja siku kuu na ya
ajabu ya Bwana. **21** itakuwa ya kwamba kila mmoja
ambaye huliitia jina la Bwana ataokoka.' **22** Watu
wa Israeli, sikieni maneno haya: Yesu wa Nazareti,
mwanadamu aliyethibitishwa na Mungu kwenu kwa
matendo ya uweza na maajabu, na ishara ambazo
Mungu kupitia Yeye katikati yenu, kama ninyi wenyewe
mnavyojua- **23** Kwa sababu ya mpango uliokusudiwa
tangu mwanzo, na maarifa ya Mungu, alitolewa, na
ninyi, kwa mikono ya watu wahalifu, mlimsulibisha na
kumuua, **24** ambaye Mungu alimwinua, akauondoa
uchungu wa mauti kwake, kwasababu haikuwezekana
kwake kumilikiwa na huo. **25** Hivyo Daudi anasema
kuhusu yeye, 'Nilimwona Bwana daima mbele ya
uso wangu, yeye yuko mkono wangu wa kulia hivyo
basi sitasogezwa. **26** Kwa hiyo moyo wangu ulikuwa
na furaha na ulimi wangu ulifurahishwa. Pia mwili
wangu utaishi katika ujasiri. **27** Hutaiacha nafsi yangu
iende kuzimu, wala hutaruhusu Mtakatifu wako kuona
uozo. **(Hadēs g86)** **28** Wewe umedhihirisha kwangu
njia za uzima; utanifanya nijae furaha mbele ya uso
wako.' **29** Ndugu, ninaweza kuzungumza kwenu
kwa ujasiri kuhusu baba yetu Daudi: yeye alikufa
na akazikwa, na kaburi lake liko pamoja nasi hata
hivi leo. **30** Hivyo, alikuwa nabii na alijua kuwa
Mungu alishaapa kwa kiapo kwake, kwamba ataweka
mmoja katika uzao wake kwenye kiti cha enzi. **31**
Aliliona hili mapema, na akasema kuhusu ufufuo
wa Kristo, 'wala alikuwa hakuachwa kuzimu, wala
mwili wake haukuoza.' **(Hadēs g86)** **32** Huyu Yesu -
Mungu alimfufua, ambaye sisi wote ni mashahidi.
33 Kwa hiyo, akiwa ameinuliwa katika mkono wa
kuume wa Mungu, na akiwa amepokea ahadi ya
Roho Mtakatifu kutoka kwa Baba, yeye amemimina
hii ahadi, ambaye ninyi mnaona na kusikia. **34** Kwani
Daudi hakupaa kwenda mbinguni, lakini anasema,
'BWANA alisema kwa Bwana wangu, **35** "keti mkono
wangu wa kulia, mpaka nitakapowafanya adui zako
kigoda kwa ajili ya miguu yako. **36** Kwa hiyo nyumba
yote ya Israeli na ijue kwa hakika kwamba Mungu
amemfanya Yeye kuwa Bwana na Kristo, huyu Yesu
ambaye mlimsulibisha." **37** Sasa waliposikia hivyo,
wakachomwa katika mioyo yao, wakamwambia Petro
na mitume wengine, "Ndugu, tufanyeje?" **38** Na Petro
akawaambia, "Tubuni na Mbatizwe, kila mmoja wenu,
katika jina la Yesu Kristo kwa ajili ya msamaha
wa dhambi zenu, na mtapokea zawadi ya Roho
Mtakatifu. **39** Kwani kwenu ni ahadi na kwa watoto
wenu na kwa wale wote walioko mbali, watu wengi
kwa kadri Bwana Mungu wetu atakavyowaita." **40**
Kwa maneno mengi alishuhudia na kuwasihi; alisema,
"Jiokoeni mtoke katika kizazi hiki kiovu." **41** Ndipo
wakayapokea maneno yake na wakabatizwa, hapo
wakaongezeka katika siku hiyo kama nafsi elfu tatu.
42 Wakaendelea katika mafundisho ya mitume na
ushirikiano, katika kuumega mkate na katika maombi.
43 Hofu ikaja juu ya kila nafsi, na maajabu mengi na
ishara zikafanyika kupitia mitume. **44** Wote walioamini
walikuwa pamoja na kuwa na vitu vyao kwa pamoja,
45 na waliuza vitu na milki zao na kugawanya kwa
wote kulingana na hitaji la kila mmoja. **46** Hivyo siku
baada ya siku waliendelea wakiwa na lengo moja
katika hekalu, na walimega mkate kwenye kaya, na
walishiriki chakula kwa furaha na unyenyekevu wa
moyo; **47** walimsifu Mungu na wakiwa na kibali na
watu wote. Bwana aliwaongeza siku kwa siku ambao
walikuwa wakiokolewa.

3 Sasa Peter na Yohana walikuwa wanaelekea
katika hekalu wakati wa maombi, saa tisa. **2**
Mtu fulani, kiwete tangu kuzaliwa, alikuwa akibebwa
kila siku na alikuwa akilazwa katika mlango wa
hekalu uitwao mzuri, ili aweze kuomba sadaka
kutoka kwa watu waliokuwa wakielekea hekaluni. **3**
Alipowaona Petro na Yohana wanakaribia kuingia
hekaluni, aliomba sadaka. **4** Petro, akimkazia macho,
pamoja na Yohana, alisema,"tutazame sisi." **5** Kiwete
akawatazama, akitazamia kupokea kitu fulani kutoka
kwao. **6** Lakini Petro akasema, "fedha na dhahabu
mimi sina, lakini kile nilichonacho nitatoa kwako.
Katika jina la Yesu Kristo wa Nazareth, tembea." **7**
Petro akamchukua kwa mkono wake wa kulia, na
akamwinua juu: mara moja miguu yake na vifundo
vya mifupa yake vikapata nguvu. **8** Akiruka juu, mtu
kiwete alisimama na akaanza kutembea; akaingia
hekaluni pamoja na Petro na Yohana, akitembea,
akiruka, na kumsifu Mungu. **9** Watu wote walimwona
akitembea na akimsifu Mungu. **10** Wakatambua
kwamba alikuwa ni yule mtu ambaye alikuwa akikaa
akiomba sadaka kwenye mlango mzuri wa hekalu;
walijawa na mshangao na kustaajabu kwa sababu
ya kile kilichotokea kwake. **11** Namna alivyokuwa
amewashikilia Petro na Yohana, watu wote kwa
pamoja wakakimbilia kwenye ukumbi uitwao wa
Sulemani, wakishangaa sana. **12** Petro alipoliona hili,
yeye akawajibu watu, "Enyi watu wa Israel, kwa nini
mnashangaa? Kwa nini mnayaelekeza macho yenu
kwetu, kama kwamba tumemfanya huyu atembee
kwa nguvu zetu wenyewe au uchaji wetu?" **13** Mungu
wa Ibrahimu, na wa Isaka, na wa Yakobo, Mungu
wa Baba zetu, amemtukuza mtumishi wake Yesu.
Huyu ndiye ambaye ninyi mlimkabidhi na kumkataa
mbele ya uso wa Pilato, japo yeye alikuwa ameamua
kumwachia huru. **14** Mlimkataa Mtakatifu na Mwenye
Haki, na badala yake mkataka muuaji aachwe huru.
15 Ninyi mlimuua Mfalme wa uzima, ambaye Mungu
alimfufua kutoka kwa wafu - Sisi ni mashahidi wa
hili. **16** Sasa, kwa imani katika jina lake, mtu huyu
ambaye mnamwona na kujua, alifanywa kuwa na
nguvu. Imani ambayo inapitia kwa Yesu imempa yeye
afya hii kamilifu, mbele yenu ninyi nyote. **17** Sasa,
Ndugu, najua kwamba mlitenda katika ujinga, ndivyo
pia walivyofanya viongozi wenu. **18** Lakini mambo
ambayo Mungu aliwaambia mapema kwa vinywa
vya manabii wote, kwamba huyu Kristo atateseka,
sasa ameyatimiza. **19** Kwa hiyo, tubuni na mgeuke, ili
kwamba dhambi zenu ziweze kuondolewa kabisa,
kusudi zije nyakati za kuburudika kutokana na uwepo
wa Bwana; **20** na kwamba aweze kumtuma Kristo
ambaye ameshateuliwa kwa ajili yenu, Yesu. **21** Yeye
ndiye ambaye lazima mbingu zimpokee mpaka wakati
wa kurejeshwa kwa vitu vyote, ambavyo Mungu
alizungumzia zamani za kale kwa vinywa vya manabii
watakatifu. **(aiōn g165)** **22** Hakika Musa alisema, 'Bwana
Mungu atainua nabii kama mimi kutoka katika ndugu
zenu. Mtamsikiliza kila kitu ambacho atawaambia
ninyi. **23** Itatokea kwamba kila mtu ambaye hasikilizi
kwa nabii huyo ataangamizwa kabisa atoke kati ya
watu.' **24** Ndiyo, na manabii wote tokea Samweli
na wale waliofuata baada yake, walizungumza na
walitangaza siku hizi. **25** Ninyi ni wana wa manabii
na wa agano ambalo Mungu alilifanya pamoja na
mababu, kama alivyosema kwa Abrahamu, 'Katika
mbegu yako familia zote za dunia zitabarikiwa.' **26**
Baada ya Mungu kumwinua mtumishi wake, alimtuma
kwenu kwanza, ili awabariki ninyi kwa kugeuka kutoka
katika uovu wenu."

4 Wakati Petro na Yohana walipokuwa
wakizungumza na watu, makuhani na mlinzi wa
hekalu na masadukayo waliwaendea. **2** Walikuwa
wameudhika sana kwa sababu Petro na Yohana
walikuwa wanawafundisha watu kuhusu Yesu na
kutangaza juu ya kufufuka kwake kutoka kwa wafu. **3**
Waliwakamata na kuwaweka gerezani hadi asubuhi
iliyofuata, kwani tayari ilikuwa jioni. **4** Lakini watu
wengi waliokuwa wamesikia ujumbe waliamini; na
idadi ya wanaume waliokuwa wameamini walikadiliwa
kuwa elfu tano. **5** Hata ilipofika asubuhi siku iliyofuata,
kwamba wakuu wao, wazee na waandishi, kwa
pamoja walikusanyika Yerusalemu. **6** Anasi kuhani
mkuu alikuwepo, na Kayafa, na Yohana, na Iskanda,
na wote waliokuwa ni ndugu wa kuhani mkuu. **7**
Walipokuwa wamewaweka Petro na Yohana katikati
yao, waliwauliza, "Kwa uwezo gani, au kwa jina gani
mmefanya hili?" **8** Kisha, Petro, akiwa amejaa Roho
Mtakatifu, akawaambia, "Ninyi wakuu wa watu, na
wazee, **9** kama sisi siku ya leo tunahojiwa kuhusu
tendo jema lililofanywa kwa mtu huyu mgonjwa -
kwa namna gani mtu huyu alifanywa mzima? **10**
Hebu lijulikane hilo kwenu na kwa watu wote katika

Israel, kwamba kwa jina la Yesu Kristo wa Nazareti,
ambaye mlimsulibisha, ambaye Mungu alimfufua
kutoka kwa wafu, ni kwa njia yake kwamba mtu
huyu anasimama hapa mbele yenu akiwa mwenye
afya. 11 Yesu Kristo ni jiwe ambalo ninyi wajenzi
mlilidharau, lakini ambalo limefanywa kuwa jiwe kuu
la pembeni. 12 Hakuna wokovu katika mtu mwingine
awaye yote. Kwa maana hakuna jina jingine chini ya
mbingu walilopewa watu, ambalo kwa hilo tunaweza
kuokolewa." 13 Sasa walipoona ujasiri wa Petro
na Yohana, na wakagundua kwamba walikuwa
ni watu wakawaida wasio na elimu, walishangaa,
wakafahamu kwamba Petro na Yohana wamekuwa
pamoja na Yesu. 14 Kwa sababu walimwona yule mtu
aliyeponywa amesimama pamoja nao, hawakuwa na
kitu cha kusema dhidi ya hili. 15 Lakini walipokuwa
wamekwisha kuwaamuru mitume waondoke mbele
ya mkutano wa baraza, walizungumza wao kwa wao.
16 Walisema, tutawafanyaje watu hawa? Ni kweli
kwamba muujiza wa ajabu umefanyika kupitia wao
unajulikana na kila mmoja anayeishi Yerusalemu;
hatuwezi kulikataa hilo. 17 Lakini, ili kwamba jambo
hili lisienee miongoni mwa watu, hebu tuwaonye
wasinene tena kwa mtu yeyote kwa jina hili. 18
Waliwaita Petro na Yohana ndani na kuwaamuru
kamwe wasinene wala kufundisha kwa jina la Yesu.
19 Lakini Petro na Yohana walijibu na kuwaambia,
"Kama ni sahihi machoni pa Mungu kuwatii ninyi kuliko
Mungu, hukumuni wenyewe. 20 Maana sisi hatuwezi
kuacha kuyanena mambo ambayo tumeyaona na
kuyasikia." 21 Baada ya kuwaonya sana Petro na
Yohana, waliwaacha waende. Hawakuweza kupata
sababu yoyote ya kuwaadhibu, kwa sababu watu
wote walikuwa wakimsifu Mungu kwa kile kilichokuwa
kimetendeka. 22 Mtu aliyekuwa amepokea muujiza
wa uponyaji alipata kuwa na umri zaidi ya miaka
arobaini. 23 Baada ya kuwaacha huru, Petro na
Yohana walikuja kwa watu wao na kuwataarifu
yote ambayo makuhani wakuu na wazee walikuwa
wamewaambia. 24 Walipoyasikia, walipaza sauti
zao kwa pamoja kwa Mungu na kusema, "Bwana,
wewe uliyeumba mbingu na dunia na bahari na
kila kitu ndani yake, 25 wewe ambaye, kwa Roho
Mtakatifu, kwa kinywa cha baba yetu Daudi, mtumishi
wako, ulisema, "Kwanini watu wa mataifa wamefanya
ghasia, na watu wametafakari mambo yasiyofaa? 26
Wafalme wa dunia wamejipanga pamoja, na watawala
wamekusanyika kwa pamoja dhidi ya Bwana na
dhidi ya masihi wake." 27 Ni hakika, wote Herode na
Pontio Pilato, pamoja na watu wa mataifa na watu wa
Israeli, walikusanyika kwa pamoja katika mji huu dhidi
ya mtumishi wako mtakatifu Yesu, ambaye ulimpaka
mafuta. 28 Walikusanyika kwa pamoja kufanya yote
ambayo mkono wako na mapenzi yako yaliyaamuru
tangu awali kabla hayajatokea. 29 Sasa, Bwana,
yaangalie matisho yao, na ukawajaalie watumishi
wako kulinena neno lako kwa ujasiri wote. Ili 30
kwamba unaponyosha mkono wako kuponya, ishara
na maajabu viweze kutokea kupitia jina la mtumishi
wako mtakatifu Yesu." 31 Walipomaliza kuomba, eneo
ambalo walikusanyika kwa pamoja likatikiswa, na
wote wakajazwa na Roho Mtakatifu, na walinena
neno la Mungu kwa ujasili. 32 Idadi kubwa ya wale
walioamini walikuwa na moyo mmoja na roho moja:
na hakuna hata mmoja wao aliyesema kwamba
chochote alichomiliki kilikuwa cha kwake mwenyewe;
badala yake walikuwa na vitu vyote shirika. 33
Kwa nguvu kubwa mitume walikuwa wakiutangaza
ushuhuda wao kuhusu ufufuo wa Bwana Yesu, na
neema kubwa ilikuwa juu yao wote. 34 Hapakuwa
na mtu yeyote miongoni mwao aliyepungukiwa na
mahitaji, kwa sababu watu wote waliokuwa na hati
za viwanja au nyumba, waliviuza na kuleta pesa ya
vitu waliyokuwa wameuza 35 na kuviweka chini ya
miguu ya mitume. Na mgawanyo ulifanywa kwa kila
muumini, kulingana na kila mmoja alivyokuwa na
hitaji. 36 Yusufu, mlawi, mtu kutoka Kipro, alipewa
jina la Barnabasi na mitume (hiyo ikitafasiriwa, ni
mwana wa faraja). 37 Akiwa na shamba, aliliuza na
akaleta fedha, akaziweka chini ya miguu ya mitume.

5 Hivyo, mtu mmoja aliyeitwa Anania, na Safira
mkewe, waliuza sehemu ya mali, 2 na akaficha
sehemu ya fedha waliyouza (mke wake pia alilijua
hili), na akaleta sehemu iliyobakia na kuiweka kwenye
miguu ya mitume. 3 Lakini Petro akasema, "Anania,
kwa nini shetani ameujaza moyo wako kusema
uongo kwa Roho Mtakatifu na kuficha sehemu ya
mali ya shamba? 4 Wakati lilipokuwa halijauzwa,
halikuwa ni mali yako? Na baada ya kuuzwa, halikuwa
chini ya uamuzi wako? Ilikuwaje uwaze jambo hili
moyoni mwako? Hujawadanganya wanadamu, bali
umemdanganya Mungu." 5 Katika kusikia maneno

haya, Anania alidondoka chini na akakata roho.
Na hofu kubwa iliwajia wote waliolisikia hili. 6
Vijana wakaja mbele na kumtia katika sanda, na
kumpeleka nje na kumzika. 7 Baada ya masaa
matatu hivi, mke wake aliingia ndani, asijue ni
nini kilichokuwa kimetokea. 8 Petro akamwambia,
“Niambie, kama mliuza shamba kwa thamani hiyo.”
Akasema, “Ndiyo, kwa thamani hiyo.” 9 Kisha
Petro akamwambia, “Inakuwaje kwamba mmepatana
kwa pamoja kumjaribu Roho wa Bwana? Angalia,
miguu ya wale waliomzika mme wako iko mlangoni,
na watakubeba na kukupeleka nje.” 10 Ghafla
akadondoka miguuni pa Petro, akakata roho, na
wale vijana wakaja ndani wakamkuta ameshakufa.
Wakambeba kumpeleka nje, na kumzika karibu na
mmewe. 11 Hofu kubwa ikaja juu ya kanisa zima,
na juu ya wote walioyasikia mambo haya. 12 Ishara
nyingi na maajabu vilikuwa vinatokea miongoni mwa
watu kupitia mikono ya mitume. Walikuwa pamoja
katika ukumbi wa Sulemani. 13 Lakini, hakuna mtu
mwingine tofauti aliyekuwa na ujasiri wa kuambatana
nao; hata hivyo, walipewa heshima ya juu na watu. 14
Na pia, waamini wengi walikuwa wakiongezeka kwa
Bwana, idadi kubwa ya wanaume na wanawake, 15
kiasi kwamba hata waliwabeba wagonjwa mitaani, na
kuwalaza vitandani na kwenye makochi, ili kwamba
Petro akiwa anapita, kivuli chake kiweze kushuka juu
yao. 16 Hapo pia, idadi kubwa ya watu walikuja kutoka
miji iliyozunguka Yerusalem, wakiwaleta wagonjwa
na wote waliopagawa na roho wachafu, na wote
waliponywa. 17 Lakini kuhani mkuu aliinuka, na wote
waliokuwa pamoja naye (ambao ni wa dhehebu la
masadukayo); na walijawa na wivu 18 wakanyosha
mikono yao kuwakamata mitume na kuwaweka ndani
ya gereza la jumla. 19 Na wakati wa usiku malaika wa
Bwana akaifungua milango ya gereza na kuwaongoza
nje na kusema, 20 “Nendeni, mkasimame hekaluni
na kuwaambia watu maneno yote ya Uzima huu.”
21 Waliposikia hili, waliingia hekaluni wakati wa
kupambazuka na kufundisha. Lakini, kuhani mkuu
alikuja na wote waliokuwa naye, na kuitisha baraza
lote kwa pamoja, na wazee wote wa watu wa Israeli,
na kuwatuma gerezani ili kuwaleta mitume. 22 Lakini
watumishi waliokwenda, hawakuwakuta gerezani,
walirudi na kutoa taarifa, 23 “Tumekuta gereza
limefungwa vizuri salama, na walinzi wamesimama
langoni, lakini tulipokuwa tukifungua, hatukuona mtu
ndani.” 24 Sasa wakati jemedari wa hekalu na
makuhani wakuu waliposikia maneno haya, waliingiwa
na shaka kubwa kwa ajili yao wakiwaza litakuwaje
jambo hili. 25 Kisha mmoja akaja na kuwaambia,
“Watu mliowaweka gerezani wamesimama hekaluni
na wanafundisha watu.” 26 Hivyo jemedari alienda
pamoja na watumishi, na wakawaleta, lakini bila
ya kufanya vurugu, kwa sababu waliwaogopa watu
wangeweza kuwapiga kwa mawe. 27 Walipokwisha
kuwaleta, waliwaweka mbele ya baraza. Kuhani mkuu
aliwahoji 28 akisema, “Tuliwaamuru msifundishe
kwa jina hili, na bado mmeijaza Yerusalemu kwa
fundisho lenu, na kutamani kuleta damu ya mtu
huyu juu yetu.” 29 Lakini Petro na mitume wakajibu,
“Lazima tumtii Mungu kuliko watu. 30 Mungu wa baba
zetu alimfufua Yesu, mliyemuua, kwa kumtundika
juu ya mti. 31 Mungu alimtukuza katika mkono
wake wa kuume, na kumfanya kuwa Mkuu na
mwokozi, kutoa toba kwa Israeli, na msamaha wa
dhambi. 32 Sisi ni mashahidi wa mambo haya, na
Roho Mtakatifu, ambaye Mungu amemtoa kwa wale
wanaomtii.” 33 Wajumbe wa baraza waliposikia hivi,
walishikwa na hasira wakataka kuwaua mitume. 34
Lakini pharisayo aliyeitwa Gamalieli, mwalimu wa
sheria, aliyeheshimiwa na watu wote, alisimama na
kuwaamuru mitume wachukuliwe nje kwa muda mfupi.
35 Kisha akawaambia, “Wanaume wa Israeli, iweni
makini sana na kile mnachopendekeza kuwafanyia
watu hawa. 36 Kwa sababu, zamani zilizopita, Theuda
aliinuka na kujidai kuwa mtu mkuu, na idadi ya
watu, wapata mia nne walimfuata. Aliuawa, na wote
waliokuwa wanamtii walitawanyika na kupotea. 37
Baada ya mtu huyu, Yuda mgalilaya, aliinuka siku
zile za kuandikwa sensa, akavuta watu wengi nyuma
yake. Naye pia alipotea na wote waliokuwa wakimtii
walitawanyika. 38 Sasa nawaambia, jiepusheni na
watu hawa na muwaache wenyewe, kwa sababu,
kama mpango huu au kazi hii ni ya watu itatupwa.
39 Lakini kama ni ya Mungu, hamtaweza kuwazuia;
mnaweza mkajikuta hata mnashindana na Mungu.”
Hivyo, walishawishika na maneno yake. 40 Kisha,
waliwaita mitume ndani na kuwachapa na kuwaamuru
wasinene kwa jina la Yesu, na wakawaacha waende
zao. 41 Waliondoka mbele ya baraza wakifurahi kwa
sababu wamehesabiwa kuwa wamestahili kuteseka

na kutoheshimiwa kwa ajili ya Jina hilo. 42 Kwa hiyo,
kila siku, ndani ya hekalu na kutoka nyumba hadi
nyumba waliendelea kufundisha na kuhubiri Yesu
kuwa ni Masihi.

6 Sasa katika siku hizi, wakati idadi ya wanafunzi
ilipokuwa inaongezeka, lalamiko la Wayahudi wa
Kiyunani lilianza dhidi ya Waebrania, kwa sababu
wajane wao walikuwa wanasahaulika katika mgao wa
kila siku wa chakula. 2 Mitume kumi na wawili waliwaita
kusanyiko lote la wanafunzi na kusema, "Siyo sahihi
kwetu kuliacha neno la Mungu na kuhudumia mezani.
3 Kwa hiyo, ndugu, chagueni, wanaume saba, kutoka
miongoni mwenu, watu wema, waliojaa Roho na
hekima, ambao tunaweza kuwakabidhi huduma hii. 4
Na sisi, tutaendelea daima katika kuomba na katika
huduma ya neno." 5 Hotuba yao ikaupendeza mkutano
wote. Hivyo, wakamchagua Stefano, mtu aliyejaa
imani na Roho Mtakatifu, na Filipo, Prokoro, Nikanori,
Timoni, Parmena, na Nikolao, mwongofu kutoka
Antiokia. 6 Waumini waliwaleta watu hawa mbele
ya mitume, walioomba na badaye wakawawekea
mikono yao. 7 Hivyo, neno la Mungu lilienea; na idadi
ya wanafunzi ilizidi kuongezeka huko Yesrusalem;
na idadi kubwa ya makuhani wakaitii imani. 8 Na
Stefano, aliyejaa neema na nguvu, alikuwa akifanya
maajabu na ishara kubwa miongoni mwa watu. 9
Lakini hapo wakainuka baadhi ya watu wafuasi wa
Sinagogi liitwalo Sinagogi la Mahuru, na la Wakirene
na la Waeskanderia, na baadhi kutoka Kilikia na Asia.
Watu hawa walikuwa wakihojiana na Stefano. 10
Lakini, hawakuweza kushindana na hekima na Roho
ambayo Stefano alikuwa akitumia katika kuzungumza.
11 Kisha waliwashawishi baadhi ya watu kwa siri
kusema, "Tumesikia Stefano akizungumza maneno
ya kufuru dhidi ya Musa na dhidi ya Mungu." 12
Waliwashurutisha watu, wazee, na waandishi, na
kumwendea Stefano, wakamkamata, na kumleta
mbele ya baraza. 13 waliwaleta mashahidi wa
uongo, waliosema, "mtu huyu haachi kunena maneno
mabaya dhidi ya eneo hili takatifu na sheria. 14
Kwani tumemsikia akisema kwamba huyu Yesu wa
Nazareti atapaharibu mahali hapa na kuzibadili desturi
tulizokabidhiwa na Musa." 15 Kila mmoja aliyekuwa
katika baraza, akaelekeza macho yake kumwangalia
Stefano, nao wakauona uso wake ulikuwa kama uso
wa malaika.

7 Kuhani mkuu akasema,"mambo haya ni ya kweli"?
2 Stephano akasema, "Ndugu na mababa zangu,
nisikilizeni mimi: Mungu wa utukufu alimtokea baba
yetu Abrahamu wakati alipokuwa Mesopotamia, kabla
hajaishi Harani,' 3 akamwambia,' Ondoka katika
nchi yako na jamaa zako na uende katika nchi
nitakayokuonyesha'. 4 Kisha akaondoka katika nchi
ya Ukaldayo akaishi Harani, kutoka hapo, baada ya
baba yake kufa, Mungu akamleta kwenye nchi hii,
wanayoishi sasa. 5 Hakumpa chochote kama urithi
wake, hapakuwa na sehemu hata ya kuweka mguu.
Lakini Abrahamu aliahidiwa hata kabla hajapata
mtoto kuwa atapewa nchi kama miliki yake na uzao
wake. 6 Mungu alinena naye hivi, ya kwamba wazao
wake wangeishi katika nchi ya ugeni, na kwamba
wenyeji wa huko watawafanya kuwa watumwa wao
na kuwatenda vibaya kwa muda wa miaka mia nne.
7 Na Mungu akasema, nitalihukumu taifa ambalo
litawafanya mateka, na baada ya hapo watatoka na
kuniabudu katika sehemu hii.' 8 Na akampa Abrahamu
agano la tohara, hivyo Abrahamu akawa baba wa
Isaka akamtahiri siku ya nane; Isaka akawa baba wa
Yakobo, na Yakobo akawa baba wa mababu zetu kumi
na wawili. 9 Mababu zetu wakamwonea wivu Yusufu
wakamuuza katika nchi ya Misri, na Mungu alikuwa
pamoja naye, 10 na akamwokoa katika mateso yake,
na akampa fadhili na hekima mbele ya Farao mfalme
wa Misri. Farao akamfanya awe mtawala juu ya Misri
na juu ya nyumba yake yote. 11 Basi kukawa na
njaa kuu na mateso mengi katika nchi ya Misri na
Kanani, na baba zetu hawakupata chakula. 12 Lakini
Yakobo aliposikia kuna nafaka Misri, aliwatuma baba
zetu kwa mara ya kwanza. 13 Katika safari ya pili
Yusufu akajionyesha kwa ndugu zake, familia ya
Yusufu ikajulikana kwa Farao. 14 Yusufu akawatuma
ndugu zake kwenda kumwambia Yakobo baba yao
aje Misri, pamoja na jamaa yake, jumla ya watu
wote ni sabini na tano. 15 Hivyo Yakobo akashuka
Misri; kisha akafa yeye pamoja na baba zetu. 16
Wakachukuliwa hata Shekemu wakazikwa katika
kaburi ambalo Abrahamu alilinunua kwa vipande vya
fedha kutoka kwa wana wa Hamori huko Shekemu.
17 Wakati wa ile ahadi ambayo Mungu alimwahidi
Abrahamu ulipokaribia, watu wakiwa wameongezeka
huko Misri, 18 wakati huo aliinuka mfalme mwingine
juu ya Misri, mfalme asiyejua kuhusu Yusufu. 19 Huyo

mfalme mwingine akawadanganya watu wetu na
kuwatenda mabaya baba zetu, na kuwatupa watoto
wao wachanga ili wasiishi. **20** Katika kipindi kile Musa
alizaliwa; alikuwa mzuri mbele za Mungu, akalelewa
miezi mitatu katika nyumba ya baba yake. **21** Wakati
alipotupwa, binti wa Farao alimchukua akamlea kama
mwanaye. **22** Musa alifundishwa mafundisho yote ya
Kimisri; alikuwa na nguvu katika maneno na matendo.
23 Lakini baada ya kutimiza miaka arobaini, ikamjia
katika moyo wake kuwatembelea ndugu zake, wana
wa Israeli. **24** Alipomwona Mwisraeli akitendewa
mabaya, Musa alimtetea na kulipiza kisasi aliyekuwa
akimwonea kwa kumpiga Mmisiri: **25** akifikiri kuwa
ndugu zake watafahamu kwamba Mungu anawaokoa
kwa mkono wake, lakini hawakufahamu. **26** Siku
iliyofuata akaenda kwa baadhi ya Waisraeli waliokuwa
wanagombana; akajaribu kuwapatanisha; akisema,'
Mabwana, Ninyi ni ndugu; mbona mnakoseana
ninyi kwa ninyi? **27** Lakini aliyemkosea jirani yake
akamsukumia mbali, na kusema, 'Nani kakufanya
mtawala na muhukumu wetu? **28** Wewe unataka
kuniua, kama ulivyomuua Mmisri jana?" **29** Musa
akakimbia baada ya kusikia hivyo; akawa mgeni
katika nchi ya Midiani, ambapo akawa baba wa
wana wawili. **30** Baada ya miaka arobaini kupita,
malaika akamtokea katika jangwa la mlima Sinai,
katika mwali wa moto ndani ya kichaka. **31** Wakati
Musa alipoona moto, alishangaa na kustaajabia kile
alichokiona, na alipojaribu kukisogelea ili kukitazama,
sauti ya Bwana ikamjia Ikisema, **32** 'Mimi ni Mungu
wa baba zako, Mungu wa Abrahamu, na wa Isaka,
na wa Yakobo'. Musa alitetemeka na hakuthubutu
kuangalia. **33** Bwana akamwambia, 'Vua viatu vyako,
sehemu uliposimama ni mahali patakatifu. **34** Nimeona
mateso ya watu wangu waliopo Misri; Nimesikia
kuugua kwao, nami nimeshuka ili niwaokoe; sasa
njoo, nitakutuma wewe Misri.' **35** Huyu Musa ambaye
waliyemkataa, wakati waliposema, 'nani kakufanya
kuwa mtawala na mwamuzi wetu?' alikuwa ndiye
ambaye Mungu alimtuma awe mtawala na mkombozi.
Mungu alimtuma kwa mkono wa malaika ambaye
alimtokea Musa kichakani. **36** Musa aliwaongoza
kutoka Misri baada ya kufanya miujiza na ishara katika
Misri na katika bahari ya Shamu, na katika jangwa
kwa kipindi cha miaka arobaini. **37** Ni Musa huyu
ndiye aliyewambia watu wa Isiraeli kuwa, 'Mungu
atawainulieni nabii kutoka miongoni mwa ndugu zenu,
nabii kama mimi'. **38** Huyu ni mtu ambaye alikuwa
katika mkutano jangwani na malaika ambaye aliongea
naye katika mlima Sinai. Huyu ndiye mtu ambaye
alikuwa na baba zetu, huyu ni mtu ambaye alipokea
neno lililo hai na kutupatia sisi. **39** Huyu ni mtu ambaye
baba zetu walikataa kumtii; walimsukumia mbali, na
katika mioyo yao waligeukia Misri. **40** Katika kipindi
hicho walimwambia Haruni.'tutengenezee miungu
itakayotuongoza. Huyo Musa, aliyekuwa akituongoza
kutoka katika nchi ya Misri, hatujui kilichompata.'
41 Hivyo wakatengeneza ndama kwa siku hizo na
wakatoa sadaka kwa hiyo sananmu na wakafurahi
kwa sababu ya kazi ya mikono yao. **42** Lakini Mungu
aliwageuza na kuwapa waabudu nyota wa angani,
kama ilivyoandikwa kwenye kitabu cha manabii, 'Je
Mmenitolea mimi sadaka za wanyama mliowachinja
jangwani kwa muda wa miaka arobaini, nyumba ya
Israeli? **43** Mmekubali hema ya kukutania ya Moleki
na nyota ya mungu refani, na picha mliyoitengeneza
na kuwaabudu wao: na nitawapeleka mbali zaidi ya
Babeli.' **44** Baba zetu walikuwa na hema ya kukutania
ya ushuhuda jangwani, kama Mungu alivyoamuru
alipoongea na Musa, kwamba angeitengeneza kwa
mfano wa ule aliouona. **45** Hili ni hema ambalo baba
zetu, kwa wakati wao, waliletwa katika nchi na Joshua.
Hii ilitokea wakati walipoingia kumiliki taifa ambalo
Mungu aliwafukuza kabla ya uwepo wa baba zetu. Hii
ilikuwa hivi hadi siku za Daudi, **46** ambaye alipata
kibali machoni pa Mungu,' na akaomba kutafuta
makao kwa Mungu wa Yakobo. **47** Lakini Selemani
alimjengea nyumba ya Mungu. **48** Hata hivyo Aliye Juu
haishi kwenye nyumba zilizojengwa kwa mikono; hii ni
kama nabii alivyosema, **49** Mbingu ni kiti changu cha
enzi, na dunia ni sehemu ya kuwekea miguu yangu.
Nyumba ya aina gani mtanijengea?, asema Bwana:
au ni wapi sehemu yangu ya kupumzikia? **50** Siyo
mkono wangu uliofanya hivi vitu vyote?' **51** Enyi watu
wenye shingo ngumu msiotahiriwa mioyo na masikio,
kila mara mnampinga Roho Mtakatifu,' mnatenda
kama baba zenu walivyotenda. **52** Ni nabii gani katika
manabii ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua
manabii wote waliotokea kabla ya ujio wa Mmoja
mwenye Haki,'na sasa mmekuwa wasaliti na wauaji
wake pia, **53** enyi watu mliopokea sheria ile iliyoagizwa
na malaika lakini hamkuishika." **54** Kisha wajumbe wa

baraza waliposikia mambo haya, walichomwa mioyo
yao, wakamsagia meno Stefano. 55 Lakini yeye, akiwa
amejaa Roho Mtakatifu, alitazama mbinguni kwa
makini na akauona utukufu wa Mungu,' na kumwona
Yesu amesimama mkono wa kuume wa Mungu.
56 Stefano akasema, “Angalia nimeona mbingu
zimefunguka, na Mwana wa Adam amesimama mkono
wa kuume wa Mungu.” 57 Lakini wajumbe wa baraza
wakapiga kelele kwa sauti za juu, wakaziba masikio
yao, wakamkimbilia kwa pamoja, 58 wakamtupa
nje ya mji na wakampiga mawe: na mashahidi
wakavua nguo zao za nje na kuweka chini karibu
na miguu ya kijana aliyeitwa Sauli. 59 Walipokuwa
wakimpiga mawe Stefano, aliendelea kumwita Bwana
na kusema, “Bwana Yesu, pokea roho yangu,”. 60
Akapiga magoti na kuita kwa sauti kubwa, “Bwana,
usiwahesabie dhambi hii. “Aliposema haya, akakata
roho.

8 Sauli alikuwa kwenye makubaliano ya kifo chake.
siku hiyo ndipo alipoanza kuwatesa kinyume cha
kanisa lililokuwa Yerusalemu; na waaminio wote
waliotawanyika katika majimbo ya Yudea na Samaria,
isipokuwa mitume. 2 Watu wachamungu walimzika
Stefano na kufanya maombolezo makubwa juu yake.
3 Lakini Sauli alilidhuru sana kanisa. Alikwenda
nyumba kwa nyumba na kuwaburuza nje wanawake
na waume, na kuwatupia gerezani. 4 waaminio
ambao walikuwa wametawanyika bado walilihubiri
neno. 5 Filipo akashuka katika mji wa Samaria na
akamtangaza Kristo huko. 6 Baada ya makutano
kusikia na kuona ishara alizofanya Filipo; wakaweka
umakini juu ya kile alichosema. 7 Kutoka hapo watu
wengi waliosikia, pepo wachafu waliwatoka watu huku
wakilia kwa sauti kubwa, na wengi waliopooza na
viwete waliponywa. 8 Na kulikuwa na furaha kubwa
katika mji. 9 Lakini palikuwa na mtu mmoja katika
mji ule jina lake Simon, ambaye alikuwa akifanya
uchawi; ambao aliutumia kuwashangaza watu wa
taifa la Samaria, wakati akisema kuwa yeye ni mtu
wa muhimu. 10 Wasamaria wote tangu mdogo hata
mkubwa, wakamsikiliza; wakasema;”mtu huyu ni ile
nguvu ya Mungu ambayo ni kuu.” 11 Wakamsikiliza,
kwa maana amewashangaza muda mrefu kwa uchawi
wake. 12 Lakini wakati walipoamini kuwa Filipo
alihubiri juu ya ufalme wa Mungu na juu ya jina la Yesu
Kristo, walibatizwa, wanaume kwa wanawake. 13
Na Simoni mwenyewe aliamini: baada ya kubatizwa,
aliendelea kuwa na Filipo; alipoona ishara na miujiza
iliyokuwa ikitendeka, alishangaa. 14 Wakati mitume wa
Yerusalemu waliposikia kuwa Samaria imepokea neno
la Mungu, wakawatuma Petro na Yohana. 15 Wakati
walipokuwa wakishuka wakawaombea; kwamba
wampokee Roho Mtakatifu. 16 Mpaka muda huo, Roho
Mtakatifu alikuwa hajawashukia hata mmoja wao;
walikuwa tu wamebatizwa kwa jina la Bwana Yesu.
17 Ndipo Petro na Yohana wakawawekea mikono,
nao wakampokea Roho Mtakatifu. 18 Wakati Simoni
alipoona kwamba Roho Mtakatifu ametolewa kupitia
kuwekewa mikono na mitume; akataka kuwapa pesa,
19 Akasema, “Nipeni hii nguvu, ili kila nitakayemwekea
mikono apokee Roho Mtakatifu.” 20 Lakini Petro
akamwambia; pesa yako pamoja na wewe ipotelee
mbali, kwa sababu umedhani kuwa karama ya Mungu
inapatikana kwa pesa. 21 Hauna sehemu katika
jambo hili, kwa sababu moyo wako si mnyoofu
mbele za Mungu. 22 Hivyo basi tubu maovu yako na
kumwomba Mungu labda utasamehewe fikra za moyo
wako. 23 Kwa maana naona uko katika sumu ya
uchungu na kifungo cha dhambi.” 24 Simoni akajibu
na kusema, “Mwombeni Bwana kwa ajili yangu, kwa
kuwa mambo yote mliyozungumza yaweza kunitokea.
25 Wakati Petro na Yohana walipokuwa wameshuhudia
na kuhubiri neno la Bwana, walirudi Yerusalemu
kwa njia hiyo; walihubiri injili katika vijiji vingi vya
Wasamaria. 26 Basi malaika wa Bwana akanena
na Filipo na kusema, “Angaza na uende kusini
katika njia iendayo chini ya Yerusalemu kuelekea
Gaza.” (Njia hii iko katika jangwa). 27 Akaangaza
na kwenda. Tazama, kulikuwa na mtu wa Ethiopia,
towashi mwenye mamlaka kuu chini ya kandase;
malkia wa Ethiopia. Aliyewekwa juu ya hazina yake
yote; naye alikuwa amekwenda Yerusalemu kuabudu.
28 Alikuwa akirejea ameketi garini mwake akisoma
chuo cha nabii Isaya. 29 Roho akasema na Filipo,
“Sogea karibu na gari hili ukashikamane nalo. 30
“Hivyo Filipo akaenda mbio, akamsikia akisoma
katika chuo cha nabii Isaya; akasema, Je unafahamu
unachosoma?” 31 Muethiopia akasema, “nitawezaje
mtu asiponiongoza?” Akamsihi Filipo apande garini
na kuketi pamoja naye. 32 Sasa fungu la maandiko
alilokuwa akisoma Muethiopia ni hili; Aliongozwa
kama kondoo kwenda machinjioni kuchinjwa; na

kama kondoo alinyamaza kimya, hakufungua kinywa
chake: 33 Kwa kuhuzunishwa kwake hukumu yake
iliondolewa: Nani ataeleza kizazi chake? maisha
yake yameondolewa katika nchi." 34 Hivyo towashi
akamwuliza Filipo, na kusema, "nakuomba, ni nabii
yupi ambaye anaongelewa habari zake, ni kuhusu
yeye, au za mtu mwingine"? 35 Filipo alianza kuongea,
alianza kwa andiko hili la Isaya kumhubiria habari za
Yesu. 36 Wakiwa njiani, wakafika penye maji,' towashi
akasema, "Tazama, pana maji hapa nini kinazuia
nisibatizwe?, 37 maneno haya, "Hivyo Muethiopia
akajibu "naamini kwamba Yesu Kristo ni Mwana wa
Mungu," hayamo kwenyemaandiko ya kale). Ndipo
Muethiopia akaamuru gari lisimame. 38 Walikwenda
ndani ya maji, pamoja Filipo na towashi, Filipo
akambatiza. 39 Wakati walipotoka kwenye maji,
Roho wa Bwana ikampeleka Filipo mbali; towashi
hakumwona, akaenda njia yake akishangilia. 40 Lakini
Philipo akatokea Azoto. Alipita katika mkoa ule na
kuhubiri injili katika miji yote mpaka alipofika Kaisaria.

9 Lakini Sauli, aliendelea kusema vitisho hata vya
kifo kwa wanafunzi wa Bwana, alikwenda kwa
kuhani mkuu 2 na kumwomba barua kwa ajili ya
masinagogi huko Dameski, ili kwamba akimpata mtu
aliye katika Njia ile, awe mwanaume au mwanamke,
awafunge na kuwaleta Yerusalemu. 3 Hata alipokuwa
akisafiri, ilitokea kwamba alipokaribia Dameski, ghafla
ikamwangaza kotekote nuru kutoka mbinguni,' 4 naye
akaanguka chini na akasikia sauti ikimwambia,"Sauli,
Sauli, mbona wanitesa mimi?" 5 Sauli akajibu,
U nani wewe Bwana? Bwana akasema, "Mimi
ndiye Yesu unayeniudhi; 6 Lakini inuka, ingia mjini,
nawe utaambiwa yakupasayo kutenda 7 Wale
watu waliosafiri pamoja na Sauli wakatulia kimya,
wakisikiliza sauti, wasione mtu. 8 Sauli akainuka
katika nchi na alipofungua macho yake, hakuweza
kuona kitu, wakamshika mkono wakamleta mpaka
Dameski. 9 Kwa siku tatu haoni, hali, wala hanywi.
10 Basi palikuwapo mwanafunzi Dameski jina lake
Anania, Bwana alisema naye katika maono, "Anania."
Na akasema, "Tazama, nipo hapa, Bwana. 11 "Bwana
akamwambia, "Inuka uenda zako katika mtaa uitwao
Nyofu, na katika nyumba ya Yuda na ukaulize mtu
kutoka Tarso aitwaye Sauli; maana angali anaomba;
12 na alimwona katika maono mtu jina lake Anania
akiingia na kumwekea mikono juu yake ili kwamba
apate kuona. 13 Lakini Anania akajibu, "Bwana,
nimesikia habari za mtu huyu kwa watu wengi, kwa
kiasi gani alivyowatendea mabaya watakatifu wa huko
Yerusalemu; 14 Hapa ana mamlaka kutoka kwa kuhani
mkuu kumkamata kila mmoja anayeliitia jina lako. 15
Lakini Bwana akamwambia, "Nenda, kwa maana yeye
ni chombo teule kwangu, alichukue jina langu mbele
ya Mataifa na wafalme na wana wa Israeli. 16 Maana
nitawaonesha yalivyo mengi yatakayompasa kuteswa
kwa ajili ya jina langu". 17 Anania akaenda, akaingia
mle nyumbani; Akamwekea mikono akasema, Ndugu
Sauli, Bwana Yesu, aliyekutokea katika njia ulipokuwa
unakuja, amenituma upate kuona tena na ujazwe
Roho Mtakatifu. 18 Ghafla vikaanguka machoni pake
vitu kama magamba, akapata kuona, akasimama,
akabatizwa; akala chakula na kupata nguvu. 19
Akakaa pamoja na wanafunzi huko Dameski kwa
siku nyingi. 20 Wakati huo huo akamtangaza Yesu
katika masinagogi, akisema kwamba yeye ni Mwana
wa Mungu. 21 Na wote waliosikia walishangaa na
kusema, "Siyo mtu huyu aliyewaharibu wote walioita
Jina hili huko Yerusalemu? Na hapa alikuja kwa
kusudi la kuwafunga na kuwapeleka kwa makuhani."
22 Lakini Sauli aliwezeshwa kuhubiri na kuwafanya
Wayahudi waliokaa Dameski wachanganyikiwe na
kuthibitisha ya kuwa huyu ndiye Kristo. 23 Baada
ya siku nyingi, Wayahudi wakafanya shauri pamoja
ili wamuue. 24 Lakini mpango wao ukajulikana na
Sauli. Wakamvizia mlangoni mchana na usiku wapate
kumuua. 25 Lakini wanafunzi wake wakamchukua
usiku wakamshusha kupitia ukutani, wakamtelemsha
chini katika kapu. 26 Na Sauli alipofika Yerusalemu,
alijaribu kujiunga na wanafunzi lakini walikuwa
wakimuogopa, wasisadiki kuwa yeye ni mwanafunzi.
27 Lakini Barnaba akamchukua na kumpeleka kwa
mitume, Na akawaeleza jinsi Sauli alivyomuona
Bwana njiani na Bwana alivyosema nae, na jinsi
Sauli alivyohubiri kwa ujasiri kwa jina la Yesu huko
Dameski. 28 Alikutana nao walipoingia na kutoka
Yerusalemu. Akanena kwa ujasiri kwa jina la Bwana
Yesu, 29 akihojiana na Wayahudi wa Kiyunani lakini
wakijaribu mara kwa mara kumuua. 30 Wakati ndugu
walipojua jambo hilo, wakamchukua mpaka Kaisaria,
na wampeleke aende Tarso. 31 Basi kanisa lote
katika Uyahudi, Galilaya na Samaria, lilikuwa na
amani, na likajengwa, na kutembea katika hofu

ya Bwana na faraja ya Roho Mtakatifu, kanisa
likakua kwa kuongezeka idadi. 32 Kisha ilitokea
Petro alipokuwa akizungukazunguka pande zote za
mkoa, akawateremkia waumini waishio katika mji
wa Lida. 33 Akamuona huko mtu mmoja jina lake
Ainea, mtu huyo amekuwa kitandani miaka minane;
maana alikuwa amepooza. 34 Petro akamwambia,
“Ainea, Yesu Kristo akuponye; Amka na ujitandikia
kitanda chako,” Mara akaamka. 35 Na watu wote
waliokaa Lida na Sharoni walipomuona mtu huyo,
walimgeukia Bwana. 36 Palikuwa na mwanafunzi Yafa
aitwaye Tabitha, ambalo lilitafsiriwa kama “Dorcas”
Huyu mwanamke alijaa kazi njema na matendo
ya rehema aliyoyafanya kwa maskini. 37 Ilitokea
katika siku hizo aliugua na akafa; walipomsafisha,
walimpandisha chumba cha juu na kumlaza. 38 Kwa
vile Lida ilikuwa karibu na Yafa, na wanafunzi walisikia
kwamba Petro alikuwa huko, waliwatuma watu wawili
kwake, wakimsihi, “Njoo kwetu bila kuchelewa”. 39
Petro akaamka na akaondoka pamoja nao. Alipofika,
walimleta katika chumba cha juu. Na wajane wote
walisimama karibu naye wakilia, wakimwonyesha
koti na nguo ambazo Dorcas aliwashonea wakati
akiwa pamoja nao. 40 Petro akawatoa wote nje ya
chumba, akapiga magoti akaomba, kisha akaugekia
mwili, akasema, “Tabitha, amka”. Akafungua macho
yake na alipomwona Petro akakaa chini. 41 Kisha
Petro akampa mkono wake akamwinua, na alipowaita
waamini na wajane, akawakabidhi kwao akiwa hai
42 Jambo hili likajulikana Yafa yote, na watu wengi
wakamwamini Bwana. 43 Ilitokea Petro akakaa
siku nyingi Yafa pamoja na mtu aitwaye Simoni,
mtengeneza ngozi.

10 Kulikuwa na mtu fulani katika mji wa kaisaria,
jina lake aliitwa Kornelio, alikuwa mkuu wa kikosi
cha Kiitalia. 2 Alikuwa mchamungu na alimwabudu
Mungu na nyumba yake yote; alitoa pesa nyingi kwa
wayahudi na aliomba kwa Mungu siku zote. 3 Muda
wa saa tisa za mchana, akaona maono Malaika
wa Mungu anakuja kwake. Malaika akamwambia
“Kornelio! 4 Kornelio akamwangalia malaika na
alikuwa na hofu kubwa sana akasema “Hii ni nini
mkuu?” Malaika akamwambia “Maombi yako na
zawadi zako kwa masikini zimepanda juu kama
kumbukumbu kwenye uwepo wa Mungu”. 5 Sasa
tuma watu kwenda mji wa Yafa kumleta mtu mmoja
anayeitwa Simoni ambaye pia huitwa Petro. 6 Anakaa
na mtengenezaji wa Ngozi aitwaye Simoni ambaye
nyumba yake iko kando ya bahari.” 7 Baada ya
Malaika aliyekuwa akisema naye kuondoka, Kornelio
akawaita watumishi wa nyumbani kwake wawili, na
askari aliyekuwa akimwabudu Mungu kati ya maaskari
waliokuwa wanamtumikia. 8 Kornelio aliwaambia yote
yaliyotokea na akawatuma Yafa. 9 Siku iliyofuata
muda wa saa sita wakiwa njiani na wamekaribia
mjini, Petro akapanda juu darini kuomba. 10 Na pia
akawa na njaa na alihitaji kitu cha kula, lakini wakati
watu wanapika chakula, akaonyeshwa maono, 11
akaona anga limefuguka na chombo kinashuka na
kitu fulani kama nguo kubwa ikishuka chini kwenye
ardhi katika kona zake zote nne. 12 Ndani yake
kulikuwa na aina zote za wanyama wenye miguu
minne na watambaao juu ya ardhi, na ndege wa
angani. 13 Tena sauti ikasema kwake “Amka, Petro
chinja na ule”. 14 Lakini Petro akasema “Siyo hivyo,
Bwana kwa sababu sijawahi kula kitu chochote najisi
na kichafu. 15 Lakini sauti ikaja kwake tena kwa
mara ya pili “Alichokitakasa Mungu usikiite najisi
wala kichafu”. 16 Hii ilitokea mara tatu, na kile
chombo kikawa kimechukuliwa tena angani. 17 Na
wakati Petro akiwa katika hali ya kuchanganyikiwa
juu ya hayo maono yanamaanisha nini, Tazama, watu
waliokuwa wametumwa na Kornelio wakasimama
mbele ya lango, wakiuliza njia ya kwenda kwenye
nyumba. 18 Na wakaita na kuuliza kama Simoni
ambaye pia aliitwa Petro kama alikuwa anakaa pale.
19 Wakati huo Petro alipokuwa akiwaza juu ya hayo
maono, Roho akasema naye, “Tazama watu watatu
wanakutafuta. 20 Amka na ushuke chini na uende nao.
Usiogope kwenda nao, kwa sababu nimewatuma.” 21
Petro akashuka chini kwao na kusema “Mimi ni yule
mnayemtafuta. Kwa nini mmekuja?” 22 Wakasema,
“Akida mmoja jina lake Kornelio, mtu wa haki na
hupenda kumwabudu Mungu, na watu humsema
vyema katika taifa lote la kiyahudi, ameambiwa na
malaika wa Mungu kukutuma ili kwenda kwenye
nyumba yake, ili asikie ujumbe kutoka kwako.” 23
Petro akawakaribisha kuingia ndani na kukaa pamoja
naye. Asubuhi iliyofuata akaamka akaenda pamoja
naye, na ndugu wachache kutoka Yafa wakaambatana
naye. 24 Siku iliyofuata walikuja Kaisaria. Na Kornelio
alikuwa akiwasubiri; na alikuwa amewaita pamoja

ndugu zake na marafiki zake wa karibu. 25 Wakati
Petro akiingia ndani, Kornelio akamlaki na kuinama
hadi chini kwenye miguu yake kwa kumheshimu.
26 Lakini Petro akamwinua na kusema “Simama;
mimi mwenyewe pia ni mwanadamu.” 27 Wakati
Petro akiwa anaongea naye, alienda ndani akakuta
watu wamekusanyika pamoja. 28 Akawaambia, “Ninyi
wenyewe mnajua kuwa siyo sheria ya kiyahudi
kushirikiana au kutembelewa na mtu ambaye si wa
taifa hili. Lakini Mungu amenionesha mimi kuwa
sipaswi kumwita mtu yeyote ni najisi au mchafu. 29 Na
ndiyo maana nimekuja bila kubisha, nilipotumwa kwa
ajili ya hiyo. Kwa hiyo niwaulize kwa nini mlitumwa kwa
ajili yangu.” 30 Kornelio akasema, “Siku nne zilizopita,
wakati kama huu nilikuwa naomba muda wa saa tisa
mchana ndani ya nyumba yangu; Nikaona mbele
yangu mtu amesimama akiwa na mavazi meupe,
31 Akaniambia “Kornelio maombi yako yamesikiwa
na Mungu, na zawadi zako kwa masikini zimekuwa
ukumbusho mbele za Mungu. 32 Kwa hiyo tuma mtu
Yafa na akamwite mtu mmoja anayeitwa Simoni aje
kwako, ambaye pia huitwa Petro. ambaye anaishi
kwa mtengenezaji wa Ngozi mmoja aitwaye Simoni
ambaye nyumba yake iko pembeni mwa bahari. 33
Zingatia: Msatri huu, “Naya atakapokuja atasema
nanyi,” haumo kwenye maandiko ya kale. 34 Ndipo
Petro akafungua mdomo wake na kusema “Kweli,
nimeamini kuwa Mungu hawezi kuwa na upendeleo.
35 Badala yake, kila taifa mtu yeyote anayemwabudu
na kufanya matendo ya haki anakubalika kwake. 36
Unajua ujumbe alioutoa kwa watu wa Israel, alipokuwa
akitangaza habari njema ya amani kupitia Yesu
Kristo ambaye ni Bwana wa wote- 37 ninyi wenyewe
mnajua tukio lililotokea, ambalo limetokea Yudea
yote na lilianzia Galilaya, baada ya ubatizo ambao
Yohana alitangaza. 38 tukio lililokuwa linamhusu
Yesu Kristo jinsi Mungu alivyomtia mafuta kwa Roho
Mtakatifu na kwa nguvu. Alienda akifanya mema na
kuponya wote walioteswa na ibilsi, kwa kuwa Mungu
alikuwa pamoja naye. 39 Sisi ni mashahidi wa mambo
yote aliyoyafanya katika nchi za Uyahudi na katika
Yerusalemu- huyu ni Yesu waliyemuua na kumtundika
mtini. 40 Huyu mtu Mungu alimfufua siku ya tatu na
kumpa kujulikana, 41 si kwa watu wote, lakini kwa
mashahidi waliochaguliwa kabla na Mungu. - sisi
wenyewe, tulio kula naye na kunywa naye baada ya
kufufuka kutoka kwa wafu. 42 Ametuagiza kuhubiri
kwa watu na kushuhudia kuwa huyu ndiye ambaye
Mungu alimchagua kuwa mwamuzi wa walio hai na
waliokufa. 43 Katika yeye manabii wote washuhudie,
ili kwamba kila anayeamini katika yeye atapokea
msamaha wa dhambi kupitia jina lake.” 44 Wakati
Petro akiendelea kusema haya, Roho Mtakatifu
akawajaza wote waliokuwa wakisikiliza ujumbe
wake. 45 Watu wale wanaohusika na kikundi cha
waamini waliotahiriwa- wale wote waliokuja na Petro-
walishangazwa, kwa sababu ya karama ya Roho
Mtakatifu aliyemwagwa pia kwa wamataifa. 46 Kwa
kuwa walisikia hawa wamataifa wanaongea kwa lugha
zingine na kumwabudu Mungu. Petro akajibu, 47 “Kuna
mtu yeyote anaweza kuzuia maji ili watu wasibatizwe,
Watu hawa wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi?”
48 Ndipo akawaamuru wabatizwe kwa jina la Yesu
Kristo. Baadaye wakamwomba akae nao kwa siku
kadhaa.

11 Mitume na ndugu wale waliokuwa huko Yudea
walisikia kuwa wamataifa wamelipokea neno
la Mungu. 2 Petro alipokuja huko Yerusalemu, lile
kundi la watu waliotahiriwa wakaanza kumkosoa,
Wakisema, 3 “Umeshikamana na watu wasiotahiriwa
na kula nao!” 4 Lakini Petro alianza kueleza tukio kwa
kina; akisema, 5 “Nilikuwa naomba katika mji wa Yafa,
na nikaona maono ya chombo kikishuka chini kama
nguo kubwa ikishuka kutoka mbinguni katika pembe
zake zote nne. Kikashuka kwangu. 6 Nilikitazama
na kufikiri juu yake. Nikaona wanyama wenye miguu
minne waishio katika nchi, na wanyama wa polini na
wanyama watambaao na ndege wa angani. 7 Kisha
nikasikia sauti ikisema nami, “Amka, Petro, chinja
naj ule!” 8 Nikasema, “Siyo hivyo, Bwana, mdomoni
mwangu hakujawahi kuingia kitu chochote kisicho
kitakatifu au kichafu” 9 Lakini sauti ikajibu tena kutoka
Mbinguni, kile Mungu alichokitangaza kuwa ni safi,
usikiite najisi, 10 Hii ilitokea mara tatu, na kila kitu
kikachukuliwa mbinguni tena. 11 Tazama, wakati
huo watu watatu walikuwa wamesimama mbele ya
nyumba ile tulimokuwa; wametumwa kutoka Kaisaria
kuja kwangu. 12 Roho akaniambia kwenda nao, na
nisitofautiane nao. Hawa wanaume sita wakaenda
pamoja na mimi na tuliende kwenye nyumba ya
mtu mmoja. 13 Alituambia vile alivyomwona malaika
amesimama ndani ya nyumba yake akisema, “Nitume

Yafa nikamlete simoni ambaye jina lake lingine
ni Petro. 14 Atasema ujumbe kwako katika huo
utaokoka wewe na nyumba yako yote." 15 Nilipoanza
kusema nao, Roho mtakatifu akaja juu yao kama
alivyokuja kwetu mwanzoni. 16 Nakumbuka maneno
ya Bwana, alivyosema, "Yohana alibatiza kwa maji;
lakini mtabatizwa katika Roho mtakatifu." 17 Pia
kama Mungu ametoa zawadi kama alizotupa sisi
tulipoamini katika Bwana Yesu Kristo, mimi ni nani,
kwamba naweza kumpinga Mungu? 18 Waliposikia
mambo haya, hawakurudisha, bali walimsifu Mungu
na kusema, "Mungu ametoa toba kwa ajili ya wa
mataifa pia" 19 Basi waamini ambao mateso yalianzia
kwenye kifo cha Stephano walitawanyika kutoka
Yerusalemu-waamini hawa walienda mbali, hadi
mpaka Foinike, Kipro na Antiokia. Waliwaambia
ujumbe kuhusu Yesu peke yake kwa wayahudi na
si kwa mwingine awaye yote. 20 Lakini baadhi yao
ni watu kutoka Kipro na Krene, walikuja Antiokia na
kusema na wayunani na kumhubiri Bwana Yesu. 21
Na mkono wa Bwana ulikuwa pamoja nao, na watu
wengi waliamini na kumgeukia Bwana. 22 Habari
zao zikafikia masikioni mwa kanisa la Yerusalem:
na wakamtuma Barnaba aende mpaka Antiokia. 23
Alipokuja na kuona karama ya Mungu alifurahi; na
aliwatia moyo wote kubaki na Bwana katika mioyo yao.
24 Kwa sababu alikuwa mtu mwema na amejazwa na
Roho Mtakatifu na imani na watu wengi wakaongezeka
katika Bwana. 25 Baadaye Barnaba alienda Tarso
kumwona Sauli. 26 Alipompata, akamleta Antiokia.
Ikawa kwa mwaka mzima wakakusanyika pamoja na
kanisa na kuwafundisha watu wengi. Na wanafunzi
wakaitwa wakristo kwa mara ya kwanza huko Antiokia.
27 Na katika siku hizi manabii wakashuka kutoka
Yerusalemu mpaka Antiokia. 28 Mmoja wao ni Agabo
ndilo jina lake, akasimama akiashiriwa na Roho kuwa
njaa kali itatokea ulimwenguni mwote. Hii ilitokea
wakati wa siku za Klaudio. 29 Kwa hiyo, wanafunzi, kila
mmoja alivyo fanikiwa, waliamua kupeleka misaada
kwa ndugu walioko Uyahudi. 30 Walifanya hivi;
Walituma pesa kwa mkono wa Barnaba na Sauli.

12 Wakati huo mfalme Herode akanyosha mkono
wake kwa baadhi ya wale wanaotoka kwenye
kusanyiko ili kuwatesa. 2 Akamwuua Yakobo nduguye
Yohana kwa upanga. 3 Baada ya kuona kuwa
inawapendeza Wayahudi, akamkamata na Petro
tena. Hii ilikuwa wakati wa mikate isiyochachwa.
4 Alipomkamata, akamweka gerezani na akaweka
vikosi vinne vya askari ili kumlinda, alikuwa akitarajia
kumpeleka kwa watu baada ya Pasaka. 5 Petro
akawekwa gerezani, lakini maombi yakafanywa kwa
bidii na kusanyiko kwa ajili yake kwa Mungu. 6 Siku
kabla Herode hajaenda kumtoa, Usiku huo Petro
alikuwa amelala katikati ya maaskari wawili, akiwa
amefungwa na minyororo miwili, na walinzi mbele
ya mlango walikuwa wakilinda gereza. 7 Tazama,
malaika wa Bwana ghafla akamtokea na nuru ikang'aa
ndani. Akampiga Petro ubavuni na kumwamsha
akisema, "Amka haraka."ndipo minyororo aliyokuwa
amefungwa ikafunguka kutoka mikononi mwake. 8
Malaika akamwambia, "Vaa nguo zako na vaa viatu
vyako." Petro akafanya hivyo. Malaika akamwambia,
"Vaa vazi lako na unifuate." 9 Hivyo Petro akamfuata
Malaika na akatoka nje. Hakuamini kilichofanywa na
malaika kama ni cha kweli. Alidhani anaona maono.
10 Baada ya kupita lindo la kwanza na la pili, wakafika
kwenye geti la chuma la kuingilia kwenda mjini,
likafunguka lenyewe kwa ajili yao. Wakatoka nje
wakashuka kwenye mtaa, mara Malaika akamwacha.
11 Petro alipojitambua, akasema, "Sasa nimeamini
kuwa Bwana alimtuma Malaika wake ili kunitoa
katika mikono ya Herode, na kwa matarajio ya watu
wote wa uyahudi." 12 Baada ya kujua haya, akaja
kwenye nyumba ya Mariamu mama yake Yohana
ambaye ni Marko; Wakristo wengi walikusanyika
wakiomba. 13 Alipobisha kwenye mlango wa kizuizi,
mtumishi mmoja msichana anayeitwa Roda akaja
kufungua. 14 Alipotambua ni sauti ya Petro, kwa
furaha akashindwa kuufungua mlango; badala yake,
akakimbia ndani ya chumba; na kuwajulisha kuwa
Petro amesimama mbele ya Mlango. 15 Hivyo,
Wakasema kwake, "Wewe ni mwendawazimu" lakini
alikazia kuwa ni kweli ni yeye. Wakasema "Huyo ni
malaika wake." 16 Lakini Petro aliendelea kubisha, na
walipofungua mlango, wakamwona na wakashangaa
sana. Petro akawanyamazisha kwa mkono kimya
kimya na akawaambia jinsi Bwana alivyomtoa kutoka
Gerezani. akasema, 17 "Wajulishe haya mambo
Yakobo na ndugu zake." Kisha akaondoka akaenda
sehemu nyingine. 18 Kulipokuwa mchana, kukawa
na huzuni kubwa kati ya askari, kuhusiana na
kilichotokea kwa Petro. 19 Baada ya Herode kumtafuta

na hakumwona akawauliza walinzi na akaamuru
wauawe. Akaenda kutoka uyahudi mpaka Kaisaria na
kukaa huko. 20 Herode alikuwa na hasira juu ya watu
wa Tiro na Sidoni. Wakaenda kwa pamoja kwake.
Wakawa na urafiki na Blasto msaidizi wa mfalme,
ili awasaidie. Kisha wakaomba amani, kwa sababu
nchi yao ilipokea chakula kutoka katika nchi ya
mfalme. 21 Siku iliyokusudiwa Herode alivaa mavazi
ya kifalme na kukaa kwenye kiti chake cha kifalme,
na akawahutubia. 22 Watu wakapiga kelele, “Hii ni
sauti ya mungu wala si sauti ya mwanadamu!” 23
Mara ghafla malaika akampiga, kwa sababu alikuwa
hakumpa Mungu utukufu; akaliwa na chango na akafa
24 Lakini neno la Mungu likakua na kusambaa. 25
Baada ya Barnaba na Sauli kukamilisha huduma yao
wakatoka pale wakarejea Yerusalemu, wakamchukua
na Yohana ambaye jina la kuzaliwa ni Marko.

13 Sasa katika kanisa la Antiokia, palikuwa na
baadhi ya manabii na walimu. Walikua Barnaba,
Simeoni (aliyeitwa Nigeri). Lukio wa Kirene, Manaeni(
ndugu asiye wa damu wa Herode kiongozi wa
mkoa), na Sauli. 2 Walipokuwa wakimwabudu Bwana
na kufunga, Roho Mtakatifu alisema, “Niteengeeni
pembeni Barnaba na Sauli, waifanye kazi niliyo
waitia.” 3 Baada ya Kanisa kufunga, kuomba, na
kuweka mikono yao juu ya watu hawa, wakawaacha
waende. 4 Kwa hiyo Barnabas na Sauli walimtii Roho
Mtakatifu na walitelemka kuelekea Seleukia; Kutoka
huko walisafiri baharini kuelekea kisiwa cha Kipro.
5 Walipokuwa katika mji wa Salami, walilitangaza
neno la Mungu katika Masinagogi ya Wayahudi. Pia
walikuwa pamoja na Yohana Marko kama msaidizi
wao. 6 Walipokwenda katika kisiwa chote mpaka Pafo,
walikuta mtu fulani mchawi, Myahudi nabii wa uongo,
ambaye jina lake lilikuwa Bar Yesu. 7 Mchawi huyu
alishirikiana na Liwali Sergio Paulus, aliyekuwa mtu
mwenye akili. Mtu huyu aliwaalika Barnaba na Sauli,
kwa sababu alihitaji kusikia neno la Mungu. 8 Lakini
Elima “yule mchawi” (hivyo ndivyo jina lake lilivyo
tafsiriwa) aliwapinga; alijaribu kumgeuza yule liwali
atoke kwenye imani. 9 Lakini Sauli aliyeitwa Paulo,
alikuwa amejazwa na Roho Mtakatikfu, akamkazia
macho 10 na akasema “Ewe mwana wa Ibilisi,
umejazwa na aina zote za udanganyifu na udhaifu.
Wewe ni adui wa kila aina ya haki. Hautakoma
kuzigeuza njia za Bwana, zilizonyooka, je utaweza?
11 Sasa tazama, mkono wa Bwana upo juu yako,
na utakuwa kipofu. Hautaliona Jua kwa muda” mara
moja ukungu na giza vilianguka juu ya Elimas;
alianza kuzunguka pale akiomba watu wamwongoze
kwa kumshika mkono. 12 Baada ya liwali kuona
kilichotokea, aliamini, kwa sababu alishangazwa
kwa mafundisho kuhusu Bwana. 13 Sasa Paulo na
rafiki zake walisafiri majini kutoka Pafo na wakafika
Perge katika Pamfilia. Lakini Yohana aliwaacha na
kurudi Yerusalemu. 14 Paulo na rafiki yake walisafiri
kutoka Perge na wakafika Antiokia ya Pisidia. Huko
walikwenda katika sinagogi siku ya Sabato na kukaa
chini. 15 Baada ya kusoma sheria na manabii,
viongozi wa sinagogi aliwatumia ujumbe wakisema,
“Ndugu, kama mnao ujumbe wa kutia moyo watu
hapa, semeni” 16 Kwa hiyo Paulo alisimama na
kuwapungia mkono; alisema, “Wanaume wa Israeli
na enyi mnao mtii Mungu, sikilizeni. 17 Mungu wa
hawa watu wa Israeli aliwachagua baba zetu na
kuwafanya watu wengi walipokaa katika nchi Misri,
na kwa mkono wake kuinuliwa aliwaongoza nje yake.
18 Kwa miaka arobaini aliwavumilia katika jangwa.
19 Baada ya kuyaharibu mataifa saba katika nchi ya
Kaanani, aliwapa watu wetu nchi yao kwa urithi. 20
Matukio haya yote yalitokea zaidi ya miaka mia nne
na hamsini. Baada ya vitu hivi vyote, Mungu aliwapa
waamuzi mpaka Samweli Nabii. 21 Baada ya haya,
watu waliomba mfalme, hivyo Mungu aliwapa Sauli
mwana wa Kishi, mtu wa kabila la Benjamini, kuwa
mfalme kwa miaka arobaini. 22 Kisha baada ya Mungu
kumuondoa katika ufalme, alimwinua Daudi kuwa
mfalme wao. Ilikuwa ni kuhusu Daudi kwamba Mungu
alisema, 'Nimempata Daudi mwana wa Yese kuwa
mtu apendezwaye na moyo wangu; ambaye atafanya
kila kitu nipendacho.' 23 Kutoka kwenye ukoo wa mtu
huyu Mungu ameiletea Israeli mkombozi, Yesu, kama
alivyoahidi kufanya. 24 Hili lilianza kutokea, kabla
ya Yesu kuja, Yohana kwanza alitangaza ubatizo
wa toba kwa watu wote wa Israeli. 25 Naye Yohana
alipokuwa akimalizia kazi yake, alisema, 'Mwanifikiri
mimi ni nani? mimi si yule. Lakini sikilizeni, ajaye
nyuma yangu, sisitahili kulegeza viatu vya miguu
yake.' 26 Ndugu, watoto wa ukoo wa Abrahamu,
na wale ambao kati yenu mnamwabudu Mungu, ni
kwa ajili yetu kwamba ujumbe huu wa ukombozi
umetumwa. 27 Kwa wale waishio Yerusalemu, na

watawala wao, hawakumtambua kwa uhalisia, na wala
hawakuutambua ujumbe wa manabii ambao husomwa
kila Sabato; kwa hiyo walitimiliza ujumbe wa manabii
kwa kumhukumu kifo Yesu. 28 Japokuwa hawakupata
sababu nzuri kwa kifo ndani yake, walimwomba Pilato
amuue. 29 Walipomaliza mambo yote yaliyoandikwa
kuhusu yeye, walimshusha kutoka mtini na kumlaza
kaburini. 30 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu. 31
Alionekana kwa siku nyingi kwa wale waliokwenda
pamoja naye kutoka Galilaya kuelekea Yerusalemu.
Watu hawa sasa ni mashahidi wa watu. 32 Hivyo
tunawaletea habari njema kuhusu ahadi walizopewa
mababu zetu. 33 Mungu aliweka ahadi hizi kwetu,
watoto wao, katika hilo alimfufua Yesu na kumrudisha
tena katika uhai. Hili pia liliandikwa katika Zaburi ya
pili: 'Wewe ni Mwanangu, leo nimekuwa Baba yako'
34 Pia kuhusu ukweli ni kwamba alimfufua kutoka
wafu ili kwamba mwili wake usiharibike, ameongea
hivi: 'Nitakupatia utakatifu na baraka halisi za Daudi'
35 Hii ndiyo sababu kasema pia katika zaburi nyingine,
'Hautaruhusu mtakatifu wako kuuona uozo.' 36 Kwa
kuwa baada ya Daudi kutumikia mapenzi ya Mungu
katika kizazi chake, alilala, alilazwa pamoja na baba
zake, na aliuona uaharibifu, 37 Lakini aliyefufuliwa na
Mungu hakuuona uharibifu. 38 Hivyo na ifahamike
kwenu, ndugu, kupitia mtu huyu, msamaha wa
dhambi umehubiriwa. 39 Kwa yeye kila aaminiye
anahesabiwa haki na mambo yote ambayo sheria
ya Musa isingewapatia haki. 40 Hivyo basi kuweni
waangalifu kwamba kitu walichokiongelea manabii
kisitokee kwenu: 41 'Tazama, enyi mnaodharau, na
mkashangae na mkaangamie; kwa vile nafanya kazi
katika siku zenu, Kazi ambayo hamwezi kuiamini,
hata kama mtu atawaeleza." 42 Wakati Paulo na
Barnaba walipoondoka, watu wakawaomba waongee
maneno haya siku ya Sabato ijayo. 43 Wakati
mkutano wa sinagogi ulipokwisha, Wayahudi wengi
na waongofu thabiti waliwafuata Paulo na Barnaba,
ambao waliongea nao na waliwahimiza waendelee
katika neema ya Mungu. 44 Sabato iliyofuata, karibu
mji mzima ulikusanyika kusikia neno la Mungu. 45
Wayahudi walipoona makutano, walijawa na wivu
na kuongea maneno yaliyopinga vitu vilivyosemwa
na Paulo na walimtukana. 46 Lakini Paulo na
Barnaba waliongea kwa ujasiri na kusema, "Ilikuwa
ni muhimu kwamba neno la Mungu liongelewe
kwanza kwenu. Kwa kuwa mnalisukumia mbali
kutoka kwenu nakujiona kuwa hamkusitahili uzima wa
milele, angalieni tutawageukia Mataifa. (aiōnios g166)
47 Kama ambavyo Bwana ametuamuru, akisema,
'Nimewaweka ninyi kama nuru kwa watu wa mataifa,
kwamba mlete wokovu kwa pande zote za dunia." 48
Mataifa waliposikia hili, walifurahi na kulisifu neno la
Bwana. Wengi waliochaguliwa kwa uzima wa milele
waliamini. (aiōnios g166) 49 Neno la Bwana lilienea
nchi yote. 50 Lakini wayahudi waliwasihi waliojitoa na
wanawake muhimu, pia na viongozi wa mji. Haya
yalichochea mateso dhidi ya Paulo na Barnaba na
waliwatupa nje ya mipaka ya mji. 51 Lakini Paulo na
Barnaba walikung'uta vumbi ya miguu yao. Kisha
walienda kwenye mji wa Ikonia. 52 Na wanafunzi
walijawa na furaha pamoja na Roho mtakatifu.

14 Ikatokea ndani ya Ikonio kwamba Paulo na
Barnaba waliingia pamoja ndani ya sinagogi la
Wayahudi nakuongea namna ambayo kundi kubwa
la watu Wayahudi na Wayunani waliamini. 2 Lakini
wayahudi wasiotii waliwachochea akili wamataifa na
kuwafanya kuwa wabaya dhidi ya ndugu. 3 Kwa hiyo
walikaa huko kwa muda mrefu, wakiongea kwa ujasiri
kwa nguvu ya Bwana, huku akitoa uthibitisho kuhusu
ujumbe wa neema yake. Alifanya hivi kwa kutoa
ishara na majaabu vifanywe kwa mikono ya Paulo na
Barnaba. 4 Lakini eneo kubwa la mji liligawanyika:
baadhi ya watu walikuwa pamoja na Wayahudi,
na baadhi pamoja na mitume. 5 Wakati wamataifa
na Wayahudi walipojaribu kuwashawishi viongozi
wao kuwatendea vibaya na kuwaponda mawe Paulo
na Barnaba, 6 wakalitambua hilo na kukimbilia
katika miji ya Likaonia, Listra na Derbe, na maeneo
yanayozunguka pale, 7 na huko waliihubiri injili. 8
Na huko Listra palikuwa na mtu mmoja aliyekaa,
hakuwa na nguvu miguuni mwake, kilema kutoka
tumboni mwa mama yake, hajawahi kutembea. 9
Mtu huyu alimsikia Paulo akiongea. Paulo alimkazia
macho na akaona kwamba alikuwa na imani ya
kuponywa. 10 Hivyo alisema kwake kwa sauti ya juu,
"Simama kwa miguu yako." Na yule mtu aliruka juu
na kuanza kutembea. 11 Umati ulipoona alichokifanya
Paulo, waliinua sauti zao, wakisema katika lahaja
ya Kilikaonio, "miungu imetushukia kwa namna ya
binadamu." 12 Walimwita Barnaba "Zeu," na Paulo
"Herme" kwa sababu alikuwa msemaji mkuu. 13

Kuhani wa Zeu, ambaye hekalu lake lilikuwa nje ya
mji, alileta fahari la ng'ombe na mtungo wa maua
mpaka kwenye lango la mji, yeye na umati walitaka
kutoa sadaka. **14** Lakini mitume, Barnaba na Paulo,
walipolisikia hili, walirarua mavazi yao na kwa haraka
walikwenda nje kwenye umati, wakilia **15** na kusema,
"Enyi watu, kwanini mnafanya mambo haya? Na
sisi pia ni binadamu wenye hisia kama za kwenu.
Tunawaletea habari njema, kwamba mgeuke kutoka
kwenye vitu hivi visivyofaa na kumwelekea Mungu
aliye hai, aliyeumba mbingu, dunia na bahari na kila
kitu kilichomo. **16** Katika nyakati zilizopita, aliwaruhusu
mataifa kutembea katika njia zao wenyewe. **17**
Lakini bado, hakuondoka pasipo shahidi, katika hilo
alifanya vizuri na akawapatia mvua kutoka mbinguni
na nyakati za mazao, akiwajaza mioyo yenu kwa
vyakula na furaha" **18** Hata kwa maneno haya, Paulo
na Barnaba kwa shida waliuzuia umati kuwatolea
sadaka. **19** Lakini baadhi ya Wayahudi kutoka Antiokia
na Ikonio walikuja kuushawishi umati. Wakampiga
mawe Paulo na kumburuta hadi nje ya mji, wakidhani
alikuwa amekufa. **20** Hata hivyo wanafunzi walikuwa
wamesimama karibu naye, aliamka, wakaingia mjini.
Siku ya pili, aliende Derbe na Barnaba. **21** Baada
ya kufundisha injili katika mji ule na kuwafanya
wanafunzi wengi, walirudi Listra, hadi Ikoniamu, na
hadi Antiokia. **22** Waliendelea kuimarisha nafsi za
wanafunzi na kutiwa moyo kuendelea katika imani,
akasema, "Lazima tuingie katika ufalme wa Mungu
kwa kupitia mateso mengi." **23** Walipo wateua kwa ajili
yao wazee wa kila kusanyiko la waaminio, na wakiwa
wameomba na kufunga, waliwakabidhi kwa Bwana,
ambaye wao walimwamini. **24** Kisha walipita katika
Pisidia, walifika Pamfilia. **25** Wakati walipoongea
maneno katika Perga, waliteremka kwenda Atalia. **26**
Kutoka huko walipanda meli hadi Antiokia ambako
walikuwa wamejitoa kwa neema ya Mungu kwa ajili
ya kazi ambayo sasa walikuwa wameikamilisha. **27**
Walipofika huko Antiokia, na kulikusanya kusanyiko la
pamoja, wakatoa taarifa ya mambo ambayo Mungu
amefanya kwao, na jinsi alivyowafungulia mlango wa
imani kwa watu wa Mataifa. **28** Walikaa kwa muda
mrefu na wanafunzi.

15 Watu fulani walishuka kutoka Uyahudi na
kuwafundisha ndugu, wakisema, "msipotahiriwa
kama desturi ya Musa, hamwezi kuokolewa." **2** Wakati
Paulo na Barnaba walipokuwa na mapambano na
mjadala pamoja nao, ndugu waliamua kwamba Paulo,
Barnaba, na wengine kadhaa waende Yerusalem
kwa mitume na wazee kwa ajili ya swali hili. **3**
Kwa hiyo, kwa kutumwa kwao na kanisa, walipitia
Foinike na Samaria wakitangaza kugeuzwa nia kwa
wamataifa. Walileta furaha kuu kwa ndugu wote,
4 Walipokuja Yerusalem, walikaribishwa na Kanisa
na mitume na wazee, na waliwasilisha taarifa ya
mambo yote ambayo Mungu amefanya pamoja nao.
5 Lakini watu fulani walioamini, waliokuwa katika
kundi la Mafarisayo, walisimama nakusema, "ni
muhimu kuwatahiri na kuwaamuru waishike sheria
ya Musa." **6** Hivyo mitume na wazee walisimama
pamoja kulifikiria hili swala. **7** Baada ya majadiliano
marefu, Petro alisimama na kusema kwao, "Ndugu
mwatambua kwamba kitambo kizuri kilichopita Mungu
alifanya chaguo kati yenu, kwamba kwa mdomo
wangu Mataifa wasikie neno la injili, na kuamini. **8**
Mungu, anayefahamu mioyo, anashuhudia kwao,
anawapa Roho mtakatifu, kama alivyofanya kwetu; **9**
na hakutengeneza utofauti kati yetu na wao, akiifanya
mioyo yao safi kwa imani. **10** Kwa hiyo, kwa nini
mnamjaribu Mungu kwamba muweke nira juu ya
shingo za wanafunzi ambayo hata baba zetu wala sisi
hatukuweza kustahimili? **11** Lakini twaamini kwamba
tutaokolewa kwa neema ya Bwana Yesu, kama
walivyokuwa." **12** Kusanyiko lote lilinyamaza walipokua
wakimsikiliza Barnaba na Paulo walipokuwa wakitoa
taarifa ya ishara na maajabu ambayo Mungu alifanya
pamoja nao kati ya watu wa mataifa. **13** Walipoacha
kuongea, Yakobo alijibu akisema, "Ndugu nisikilizeni.
14 Simoni ameelezea jinsi kwanza Mungu kwa neema
aliwasaidia Mataifa ili kwamba ajipatie kutoka kwao
watu kwa ajili ya jina lake. **15** Maneno ya manabii
yanakubaliana na hili kama lilivyoandikwa. **16** 'Baada
ya mambo haya nitarudi na kuijenga tena hema
ya Daudi, iliyoanguka chini; nitainua na kuhuisha
uhararibifu wake, **17** ili kwamba watu waliobaki
wamtafute Bwana, pamoja na watu wa Mataifa
walioitwa kwa jina langu.' **18** Hivi ndivyo asemavyo
Bwana aliyefanya mambo haya yajulikanayo tangu
enzi za zamani. **(aiōn g165)** **19** Hivyo basi, ushauri
wangu ni, kwamba tusiwapatie shida watu wa Mataifa
wamgeukiao Mungu; **20** lakini tuandike kwao kwamba
wajiepushe mbali na uharibifu wa sanamu, tamaa za

uasherati, na vilivyonyongwa, na damu. 21 Kutoka
vizazi vya wazee kuna watu katika kila mji wahubirio
na kumsoma Musa katika masinagogi kila Sabato."
22 Kwa hiyo ikaonekana kuwa imewapendeza mitume
na wazee, pamoja na kanisa lote, kumchagua Yuda
aliyeitwa Barsaba, na Silas, waliokuwa viongozi wa
kanisa, na kuwatuma Antiokia pamoja na Paulo
na Barnaba. 23 Waliandika hivi, "Mitume, wazee
na ndugu, kwa ndugu wa Mataifa walioko Antiokia,
Shamu na Kilikia, salamu. 24 Tulisika kwamba watu
fulani ambao hatukuwapatia amri hiyo, walitoka kwetu
na wamewataabisha kwa mafundisho yaletayo shida
nafsini mwenu. 25 Kwa hiyo imeonekana vyema
kwetu sote kuchagua watu na kuwatuma kwenu
pamoja na wapendwa wetu Barnaba na Paulo, 26
watu walio hatarisha maisha yao kwa ajili ya jina la
Bwana Yesu Kristo. 27 Kwa hiyo tumemtuma Yuda
na Sila, watawaambia mambo yayo hayo. 28 Kwa
kuwa ilionekana vyema kwa Roho Mtakatifu na kwetu,
kutoweka juu yenu mzigo mkubwa kuliko mambo
haya yaliyo ya lazima: 29 kwamba mgeuke kutoka
kwenye vitu vitolewavyo kwa sanamu, damu, vitu vya
kunyongwa, na uasherati. Kama mtajiweka mbali na
hivi, itakuwa vyema kwenu. Kwa herini." 30 Hivyo basi,
walivyotawanyishwa, waliteremkia Antiokia; baada ya
kukusanya kusanyiko pamoja, waliwasilisha barua.
31 Walipokua wameisoma, walifurahi kwa sababu ya
kutiwa moyo. 32 Yuda na Sila, na manabii, waliwatia
moyo ndugu kwa maneno mengi na kuwatia nguvu. 33
Baada ya kukaa muda fulani huko, walitawanyishwa
kwa amani kutoka kwa ndugu kwa wale waliowatuma.
34 [Lakini ilionekana vyema Sila kubaki huko] 35
Lakini Paulo na wengine walikaa Antiokia pamoja na
wengine wengi, ambapo walifundisha na kuhubiri neno
la Bwana. 36 Baada ya siku kadhaa Paulo alisema
kwa Barnaba, "Na turudi sasa na kuwatembelea
ndugu katika kila mji tulipohubiri neno la Bwana, na
kuwaona walivyo. 37 Barnaba alihitaji pia kumchukua
pamoja nao Yohana aliyeitwa Marko. 38 Lakini
Paulo alifikiria haikuwa vizuri kumchukua Marko,
aliyewaacha huko Pamfilia na hakuendelea nao katika
kazi. 39 Kisha hapo kukatokea mabishano makubwa
kwa hiyo walitengana, na Barnaba alimchukua Marko
na kusafiri kwa meli mpaka Kipro, 40 Lakini Paulo
alimchagua Sila na kuondoka, baada ya kukabidhiwa
na ndugu katika neema ya Bwana. 41 Na alienda
kupitia Shamu na Kilikia, akiimarisha makanisa.

16 Paulo pia alipokuja Derbe na Lystra; na
tazama, pale palikuwepo na mwanafunzi aitwaye
Timotheo, ni Kijana aliyezaliwa na mama wa Kiyahudi
ambaye ni muumini na baba yake ni Mgiriki. 2
Watu wa Listra na Ikonia walimshudia vizuri. 3
Paulo alimtaka ili asafiri naye, hivyo akamchukua
na kumtahiri kwa sababu ya Wayahudi waliokuwako
huko kwani wote walimjua kuwa baba yake ni Mgiriki.
4 Walipokuwa wakienda walipita kwenye miji na kutoa
maagizo kwa makanisa ili kuyatii maagizo hayo
yaliandikwa na mitume na wazee huko Yerusalemu.
5 Hivyo makanisa yakaimarishwa katika imani na
walioamini wakaongezeka kwa idadi kila siku. 6 Paulo
na mwenzake wakaenda Firigia na Galatia, kwani
Roho wa Mungu aliwakataza kuhubiri neno huko
kwenye jimbo la Asia. 7 Walipokaribia Misia, walijaribu
kwenda Bithinia, lakini Roho wa Yesu akawakataza. 8
Kwa hiyo wakapita Misia wakaja mpaka Mji wa Troa.
9 Maono yalimtokea Paulo usiku, kulikuwa na mtu wa
Makedonia amesimama, akimwita na kusema "Njoni
mtusaidie huku Makedonia". 10 Paulo alipoona maono,
mara tukajiandaa kwenda Makedonia, akijua kwamba
Mungu alituita kwenda kuwahubiria injili. 11 Hivyo
tukaondoka kutoka Troa, tukaenda moja kwa moja
Samothrake, na siku iliyofuata tukafika mji wa Neapoli.
12 Kutoka hapo tukaenda Filipi ambao ni moja ya mji
wa Makedonia, mji muhimu katika wilaya na utawala
wa Kirumi na tukakaa siku kadhaa. 13 Siku ya Sabato,
tulikwenda nje ya lango kwa njia ya mto, sehemu
ambayo tulidhania kutakuwa na mahali pa kufanyia
maombi. Tulikaa chini na kuongea na akinamama
waliokuja pamoja. 14 Mwanamke mmoja aitwaye Lidia,
muuzaji wa zambarau, kutoka katika mji wa Tiatira,
mwenye kumwabudu Mungu, alitusikiliza. Bwana
alimfungua moyo wake na kuweka maanani maneno
yaliyosemwa na Paulo. 15 Baada ya kubatizwa,
yeye na nyumba yake yote, alitusihi akisema "kama
mmeniona kuwa mimi ni mwaminifu katika Bwana,
basi nawasihi muingie na kukaa kwangu". Akatusihi
sana. 16 Ikawa kwamba, tulipokuwa tunaenda mahali
pa kuomba, msichana mmoja aliyekuwa na pepo
la utambuzi akakutana nasi. Alimletea bwana wake
faida nyingi kwa kubashiri. 17 Mwanamke huyu
alimfuata Paulo pamoja na sisi, akipiga kelele na

kusema “Hawa wanaume ni watumishi wa Mungu aliye
Mkuu, wanaowatangazia ninyi habari ya wokovu”.
18 Alifanya hivyo kwa siku nyingi, lakini Paulo akiwa
amekasirishwa na tendo hilo, aligeuka nyuma na
kumwambia pepo, “Nakuamuru kwa Jina la Yesu
umtoke ndani yake.” Naye akatoka na kumwacha mara
moja. 19 Mabwana zake walipoona ya kuwa tumaini
la faida yao limeondoka, waliwakamata Paulo na Sila
na kuwaburuza sokoni mbele ya wenye mamlaka. 20
Walipowafikisha kwa mahakimu, walisema, “Hawa
wanaume ni Wayahudi na wanasababisha ghasia
kubwa katika mji wetu. 21 Wanafundisha mambo
ambayo siyo sheria sisi kuyapokea wala kuyafuata
kama Warumi.” 22 Umati ukawainukia kinyume
Paulo na Sila, mahakimu wakararua nguo zao na
kuwavua na kuamuru wachapwe viboko 23 Baada
ya kuwachapa viboko vingi, waliwatupa gerezani
na kumuamuru askari wa gereza kuwalinda vyema.
24 Baada ya kupokea amri hiyo, askari wa gereza
aliwatupa katika chumba cha ndani ya gereza na
kuwafunga miguu yao kwenye sehemu alipowahifadhi.
25 Wakati wa usiku wa manane, Paulo na Sila
wakawa wakiomba na kuimba nyimbo za kumsifu
Mungu, huku wafungwa wengine wakiwasikiliza,
26 Ghafla kukatokea tetemeko kuu na misingi ya
gereza ikatikiswa, milango ya gereza ikafunguka,
na minyororo ya wafungwa wote ikalegezwa. 27
Mlinzi wa Gereza aliamka kutoka usingizini na
akaona milango yote ya gereza imefunguliwa; hivyo
akachukua upanga wake maana alitaka kujiua kwa
sababu alifikiri wafungwa wote walikwishatoroka, 28
Lakini, Paulo akapiga kelele kwa sauti kuu, akisema
“usijidhuru kwa sababu wote tuko mahali hapa”. 29
Mlinzi wa gereza aliomba taa ziletwe na akaingia
ndani ya gereza kwa haraka, akitetemeka na kuogopa,
akawaangukia Paulo na Sila, 30 na kuwatoa nje ya
gereza na kusema, “Waheshimiwa, nifanye nini ili
nipate kuokoka?” 31 Nao wakamwambia, “Mwamini
Bwana Yesu nawe utaokoka pamoja na nyumba
yako.” 32 Walinena neno la Bwana kwake, pamoja
na watu wote wa nyumbani kwake, 33 Mlinzi wa
gereza aliwachukua usiku ule na kuwaosha sehemu
walizoumia, yeye pamoja na watu wa nyumbani
mwake wakabatizwa mara. 34 Akawaleta Paulo
na Sila nyumbani kwake na kuwatengea chakula.
Naye akawa na furaha kuu pamoja na watu wa
nyumbani mwake kwa sababu walimwamini Mungu.
35 Ilipokuwa mchana, mahakimu walituma ujumbe
kwa yule mlinzi wa gereza wakisema, “Waruhusu
wale watu waende”, 36 Mlinzi wa gereza akamjulisha
Paulo juu ya maneno hayo ya kuwa, “Mahakimu
walituma ujumbe niruhusu mwondoke: hivyo tokeni
nje na mwende kwa amani.” 37 Lakini Paulo
akawaambia, “Walitupiga hadharani, watu ambao
ni Warumi bila kutuhukumu na waliamua kututupa
gerezani; halafu sasa wanataka kututoa kwa siri?
Hapana, haitawezekana, wao wenyewe waje kututoa
mahali hapa”. 38 Walinzi wakawajulisha mahakimu juu
ya maneno hayo, mahakimu wakaogopa sana pale
walipojua kuwa Paulo na Sila ni Warumi. 39 Mahakimu
wakaja na kuwasihi watoke, na walipowatoa nje ya
gereza, waliwaomba Paulo na Sila watoke nje ya
mji wao. 40 Kwa hiyo Paulo na Sila wakatoka nje
ya gereza wakaja nyumbani kwa Lidia. Paulo na
Sila walipowaona ndugu, waliwatia moyo na kisha
kuondoka katika mji huo.

17 Na walipopita katika miji ya Amfipoli na Apolonia,
walikuja mpaka mji wa Thesalonike ambao
kulikuwa na sinagogi la Wayahudi. 2 Kama ilivyo
kawaida ya Paulo, alienda kwao, na kwa muda wa
siku tatu za Sabato alijadiliana nao juu ya maandiko.
3 Alikuwa akiwafungulia maandiko na kuwaeleza
kuwa, ilimpasa Kristo ateseke na kisha kufufuka
tena kutoka kwa wafu. Aliwaambia, “Huyu Yesu
ninayewaambia habari zake ndiye Kristo” 4 Baadhi ya
Wayahudi walishawishika na kuungana na Paulo na
Sila, pamoja na Wagiriki wachamungu, akinamama
wengi waongofu na kundi kubwa la watu. 5 Lakini
baadhi ya Wayahudi wasioamini, waliojawa na wivu,
walienda sokoni na kuwachukuwa baadhi ya watu
waovu, wakakusanya umati wa watu pamoja, na
kusababisha ghasia mjini, kisha wakaivamia nyumba
ya Jason, wakitaka kuwakamata Paulo na Sila
ilikuwaleta mbele za watu. 6 Lakini walipowakosa,
walimkamata Yasoni na baadhi ya ndugu wengine na
kuwapeleka mbele ya maofisa wa mji, wakipiga kelele,
“Hawa wanaume walioupindua ulimwengu wamefika
mpaka huku pia, 7 Wanaume hawa waliokaribishwa
na Yasoni wanaihalifu sheria ya Kaisari, wanasema
kuna mfalme mwingine anayeitwa Yesu” 8 Umati na
maofisa wa mji waliposikia mambo hayo, waliingiwa
na wasiwasi. 9 Baada ya kuwa wamekwisha kuchukua

fedha ya thamani ya ulinzi kutoka kwa Yason na
wengine, waliwaachia waende. 10 Usiku ule ndugu
walimtuma Paulo na Sila Beroya. Na walipofika
kule walikwenda katika sinagogi la Wayahudi. 11
Watu wale walikuwa wenye werevu mkubwa kuliko
wale watu wa Thesalonike, kwa sababu walikuwa
na utayari wa kulipokea neno kwa akili zao, na
kuchunguza maandiko kila siku ili kuona kama maneno
yaliyonenwa ndivyo yalivyo. 12 Kwa hiyo wengi wao
waliamini, wakiwemo wanawake wenye ushawishi
mkubwa wa Kigiriki na wanaume wengi. 13 Lakini
Wayahudi wa Thesalonike walipogundua kwamba
Paulo anatangaza neno la Mungu huko Beroya,
walienda huko na kuchochea na kisha kuanzisha
ghasia kwa watu. 14 Kwa haraka, ndugu wakampeleka
Paulo kwa njia ya ziwa, lakini Sila na Timotheo
wakabaki pale. 15 Wale ndugu waliompeleka Paulo
walienda naye hadi Athene, walipomwacha Paulo
huko, walipokea maagizo kutoka kwake kuwa, Sila
na Timotheo waje kwake kwa haraka iwezeanavyo.
16 Na wakati akiwasubiri huko Athene, roho yake
ilikasirishwa ndani yake kwa jinsi alivyouona mji
ulivyojaa sanamu nyingi. 17 Hivyo akajadiliana katika
sinagogi na wayahudi wale waliomcha Mungu na
kwa wale wote aliokutana nao kila siku sokoni.
18 Lakini baathi ya Wanafalsafa wa Waepikureo
na Wastoiko wakamkabili. Na wengine wakasema,
“Ni nini anachokisema huyu mwongeaji mchanga?
Wengine wakasema, “inaonekana anahubiri habari
ya mungu mgeni,” kwasababu anahubiri habari
ya Yesu na ufufuo. 19 Wakamchukua Paulo na
kumleta Areopago, wakisema, “Twaweza kujua haya
mafundisho mapya unayoyaongea? 20 Kwasababu
unaleta mambo mapya katika masikio yetu. Kwahivyo
tunataka kujua haya mambo yana maana gani?” 21
(Na watu wote wa Athene pamoja na wageni waliopo
kwao, hutumia muda wao aidha katika kuongea na
kusikiliza juu ya jambo jipya.) 22 Kwa hiyo Paulo
akasimama katikati ya watu wa Areopago na kusema,
“Enyi watu wa Athene, naona kuwa ninyi ni watu wa
dini kwa kila namna, 23 Kwani katika kupita kwangu
na kuangalia vitu vyenu vya kuabudu, nimeona
maneno yalioandikwa kwenye moja ya madhabahu
yenu, ikisema “KWA MUNGU ASIYEJULIKANA”.
Hivyo basi, huyo mnayemwabudu pasipokujua, ndiye
ninayewajulisha ninyi. 24 Mungu aliyeumba dunia
na kila kitu kilichoko ndani, kwa kuwa ni Bwana
wa mbingu na nchi, hawezi kukaa katika mahekalu
yaliyotengenezwa na mikono. 25 Na pia hatumikiwi
na mikono ya wanadamu kana kwamba anahitaji
kitu kwao, kwani yeye mwenyewe huwapa watu
uzima na pumzi na vitu vingine vyote. 26 Kupitia
mtu mmoja, alifanya mataifa yote ya watu waishio
juu ya uso wa dunia, na akawawekea nyakati na
mipaka katika maeneo wanaoishi. 27 Kwa hiyo,
wanatakiwa kumtafuta Mungu, na yamkini wamfikie
na kumpata, na kwa uhakika hayupo mbali na kila
mmoja wetu. 28 Kwake tunaishi, tunatembea na kuwa
na uzima wetu, kama vile mtunzi wenu mmoja wa
shairi aliposema 'tu wazaliwa wake.' 29 Kwa hiyo,
ikiwa sisi ni wazaliwa wa Mungu, hatupaswi kufikiri
kuwa uungu ni kama dhahabu, au shaba, au mawe,
sanamu iliyochongwa kwa ustadi na mawazo ya
watu. 30 Kwa hiyo, Mungu alinyamazia nyakati zile za
ujinga, lakini sasa anaamuru watu wote kila mahali
wapate kutubu. 31 Hii ni kwa sababu ameweka siku
atakayo ihukumu dunia kwa haki kwa mtu ambaye
alimchagua. Mungu alitoa uhakika wa mtu huyu kwa
kila mtu pale alipomfufua katoka kwa wafu. 32 Na
watu wa Athene waliposikia habari ya kufufuliwa kwa
wafu, baadhi yao wakamdhihaki Paulo, ila wengine
wakasema “Tutakusikiliza tena kwa habari ya jambo
hili” 33 Baada ya hapo, Paulo akawaacha. 34 Lakini
baadhi ya watu waliungana naye wakaamini, akiwemo
Dionisio Mwareopago, na Mwanamke anaitwa Damari
na wengine pamoja nao.

18 Baada ya mambo hayo, Paulo aliondoka Athene
kwenda Korintho. 2 Huko akampata Myahudi
aitwaye Akwila mtu wa kabila la Ponto, yeye na mke
wake aitwaye Prisila walikuja kutoka huko Italia, kwa
sababu Klaudia aliamuru Wayahudi wote waondoke
Roma; Paulo akaja kwao; 3 Paulo akaishi na kufanya
kazi nao kwani yeye anafanya kazi inayofanana na
yao. Wao walikuwa ni watengeneza mahema. 4 Paulo
akajadiliana nao katika sinagogi kila siku ya Sabato.
Aliwashawishi Wayahudi pamoja na Wagiriki. 5 Lakini
Sila na Timotheo walipokuja kutoka Makedonia, Paulo
alisukumwa na Roho kuwashuhudia Wayahudi kuwa
Yesu ndiye Kristo. 6 Wakati Wayahudi walipompinga
na kumdhihaki, hivyo Paulo akakung'uta vazi lake
mbele yao, na kuwaambia, “Damu yenu na iwe juu
ya vichwa vyenu wenyewe; Mimi sina hatia. Kutoka

sasa na kuendelea, nawaendea Mataifa". 7 Hivyo
akaondoka kutoka pale akaenda kwenye nyumba
ya Tito Yusto, Mtu anayemwabudu Mungu. Nyumba
yake iko karibu na sinagogi. 8 Krispo, kiongozi
wa sinagogi pamoja na watu wa nyumbani mwake
wakamwamini Bwana. Watu wengi wa Korintho
waliomsikia Paulo akiongea waliamini na kubatizwa. 9
Bwana akamwambia Paulo usiku kwa njia ya maono,
"Usiogope, lakini ongea na usinyamaze. 10 Kwani
Mimi niko pamoja nawe, na hakuna atakayejaribu
kukudhuru, maana nina watu wengi katika mji huu".
11 Paulo akakaa huko kwa muda wa mwaka mmoja
na miezi sita akifundisha neno la Mungu miongoni
mwao. 12 Lakini Galio alipofanywa mtawala wa Akaya,
Wayahudi walisimama pamoja kinyume na Paulo na
kumpeleka mbele ya kiti cha hukumu, 13 wakisema,
"Mtu huyu huwashawishi watu wamwabudu Mungu
kinyume cha sheria". 14 Wakati Paulo alipokuwa
akitaka kusema, Galio akawaambia Wayahudi, "Ninyi
Wayahudi, kama ingelikuwa ni kosa au uhalifu,
ingekuwa halali kuwashughulikia. 15 Lakini kwa
sababu ni maswali, yanayohusu maneno na majina,
na sheria zenu, basi hukumuni ninyi wenyewe. Mimi
sitamani kuwa hakimu kwa habari ya mambo hayo."
16 Galio akawaamuru waondoke mbele ya kiti cha
hukumu, 17 Hivyo, wakamkamata Sosthene, kiongozi
wa sinagogi, wakampiga mbele ya kiti cha hukumu.
Lakini Galio hakujali walichokifanya. 18 Paulo, baada
ya kukaa pale kwa muda mrefu, aliwaacha ndugu
na kwenda kwa meli Siria pamoja na Prisila na
Akwila. Kabla ya kuondoka bandarini, alinyoa nywele
zake kwani alikuwa ameapa kuwa Mnadhiri. 19
Walipofika Efeso, Paulo alimwacha Prisila na Akwila
pale, lakini yeye mwenyewe akaingia kwenye sinagogi
na kujadiliana na Wayahudi. 20 Walipomwambia
Paulo akae nao kwa muda mrefu, yeye alikataa.
21 Lakini akaondoka kwao, akawaambia, "Nitarudi
tena kwenu, ikiwa ni mapenzi ya Mungu". Baada
ya hapo, akaondoka kwa meli kutoka Efeso. 22
Paulo alipotua Kaisaria, alipanda kwenda kusalimia
Kanisa la Yerusalemu, kisha akashuka chini kwa
kanisa la Antiokia. 23 Baada ya kukaa kwa muda
pale, Paulo aliondoka kupitia maeneo ya Galatia
na Frigia na kuwatia moyo wanafunzi wote. 24
Myahudi mmoja aitwaye Apolo, aliyezaliwa huko
Alexandria, alikuja Efeso. Alikuwa na ufasaha katika
kuongea na hodari katika Maandiko. 25 Apollo alikuwa
ameelekezwa katika mafundisho ya Bwana. Kwa
jinsi alivyokuwa na bidii katika roho, aliongea na
kufundisha kwa usahihi mambo yanayomuhusu Yesu,
ila alijua tu ubatizo wa Yohana. 26 Apolo akaanza
kuzungumza kwa ujasiri katika hekalu. Lakini Prisila
na Akwila walipomsikia, walifanya urafiki naye na
wakamwelezea juu ya njia za Mungu kwa usahihi.
27 Alipotamani kuondoka kwenda Akaya, ndugu
walimtia moyo na kuwaandikia barua wanafunzi
walioko Akaya ili wapate kumpokea. Alipowasili, kwa
neema aliwasaidia sana wale waliomini. 28 Kwa
nguvu zake na maarifa, Apolo aliwazidi Wayahudi
hadharani akionesha kupitia maandiko ya kuwa Yesu
ndiye Kristo.

19 Ikawa kwamba Apolo alipokuwa Korintho, Paulo
akapita nyanda za juu na kufika katika mji
wa Efeso, na akakuta wanafunzi kadhaa huko. 2
Paulo akawaambia, "Je, mlipokea Roho Mtakatifu
mlipoamini?" Wakamwambia, "Hapana, hatukuweza
hata kusikia kuhusu Roho Mtakatifu." 3 Paul alisema,
"Sasa ninyi mlibatizwaje?" Wakasema, "Katika ubatizo
wa Yohana. 4 Basi Paulo akajibu, "Yohana alibatiza
kwa ubatizo wa toba. Akawaambia wale watu kwamba
wanapaswa kumwamini yule ambaye angekuja baada
yake, yaani, Yesu." 5 Watu waliposikia habari hii,
wakabatizwa kwa jina la Bwana Yesu. 6 Na ikawa
Paulo alipoweka mikono yake juu yao, Roho Mtakatifu
akaja juu yao na wakaanza kunena kwa lugha na
kutabiri. 7 Jumla yao walikuwa wanaume wapatao
kumi na wawili. 8 Paulo alienda katika sinagogi
akanena kwa ujasiri kwa muda wa miezi mitatu.
Alikuwa akiongoza majadiliano na kuwavuta watu
kuhusu mambo yanayohusu ufalme wa Mungu.
9 Lakini Wayahudi wengine walikuwa wakaidi na
wasiotii, walianza kusema mabaya kuhusu njia ya
Kristo mbele ya umati. Basi Paulo aliachana nao
na akawatenga waaminio mbali nao. Naye alianza
kuongea kila siku katika ukumbi wa Tirano. 10
Hii iliendelea kwa miaka miwili, kwa hiyo wote
waliokuwa wanaishi katika Asia walisikia neno la
Bwana, wote Wayahudi na Wayunani. 11 Mungu
alikuwa akifanya matendo makuu kwa mikono ya
Paulo, 12 kwamba hata wagonjwa waliponywa, na
roho chafu waliwatoka, wakati walipochukua leso
na nguo zilizotoka mwilini mwa Paulo. 13 Lakini

palikuwapo Wayahudi wapunga pepo wakisafiri kupitia
eneo hilo, wakilitumia jina la Yesu kwa ajili ya matumizi
yao wenyewe. Wakiwaambia wale walikuwa na pepo
wachafu; Wakisema, “Ninawaamuru mtoke kwa jina
la Yesu ambaye Paulo anamhubiri.” 14 Waliofanya
haya walikuwa wana saba wa kuhani Mkuu wa
Kiyahudi, Skewa. 15 Roho wachafu wakawajibu,
“Yesu namjua, na Paulo namjua; lakini ninyi ni nani?
“ 16 Yule roho mchafu ndani ya mtu akawarukia
wapunga pepo na akawashinda nguvu na kuwapiga.
Ndipo wakakimbia kutoka ile nyumba wakiwa uchi
na kujeruhiwa. 17 Jambo hili likajulikana kwa wote,
Wayahudi na Wayunani, ambao waliishi huko Efeso.
Wakawa na hofu sana, na jina la Bwana likazidi
kuheshimiwa. 18 Pia, wengi wa waumini walikuja na
wakaungama na wakidhihirisha matendo mabaya
waliyoyafanya. 19 Wengi waliokuwa wakifanya uganga
wakakusanya vitabu vyao, wakavichoma mbele ya
kila mtu. Wakati wao walipohesabu thamani ya vitu
hivyo, ilikuwa vipande hamsini elfu vya fedha. 20
Hivyo Neno la Bwana likaenea kwa upana sana
katika nguvu. 21 ya Paulo kukamilisha huduma yake
kule Efeso, Roho akamwongoza kwenda Yerusalemu
kupitia Makedonia na Akaya; Akasema, “Baada
ya kuwako huko, yanipasa kuiona Rumi pia.” 22
Paul akawatuma Makedonia wanafunzi wake wawili,
Timotheo na Erasto, ambao walikuwa wamemsaidia.
Lakini yeye mwenyewe akabaki Asia kwa muda.
23 Wakati huo kulitokea ghasia kubwa huko Efeso
kuhusu ile Njia. 24 Sonara mmoja jina lake Demetrio,
ambaye aliyetengeneza visanamu vya fedha vya
mungu Diana, alileta biashara kubwa kwa mafundi.
25 Hivyo akawakusanya mafundi wa kazi hiyo na
kusema, “Waheshimiwa, mnajua kwamba katika
biashara hii sisi tunaingiza pesa nyingi. 26 Mnaona
na kusikia kwamba, si tu hapa Efeso, bali karibia Asia
yote, huyu Paulo amewashawishi na kuwageuza watu
wengi. Anasema kwamba hakuna miungu ambayo
imefanywa kwa mikono. 27 Na si tu iko hatari kwamba
biashara yetu itakuwa haihitajiki tena, lakini pia na
hekalu la mungu mke aliye mkuu Diana anaweza
kuchukuliwa kuwa hana maana. Tena angeweza
hata kupoteza ukuu wake, yeye ambaye Asia na
dunia humwabudu.” 28 Waliposikia haya, walijawa
na hasira na wakapiga kelele, wakisema, “Diana
wa Waefeso ni mkuu.” 29 Mji wote ukajaa ghasia,
na watu wakakimbia pamoja ndani ya ukumbi wa
michezo. wakawakamata wasafiri wenzake na Paulo,
Gayo na Aristariko, waliotoka Makedonia. 30 Paulo
alitaka kuingia katika umati wa watu, lakini wanafunzi
walimzuia. 31 Pia, baadhi ya maafisa wa mkoa wa
Asia ambao walikuwa marafiki zake wakampelekea
ujumbe kwa nguvu kumwomba asiingie katika ukumbi
wa michezo. 32 Baadhi ya watu walikuwa wakisema
kitu hiki na wengine jambo lile, kwa sababu umati
wa watu ulikuwa umechanganyikiwa. Wengi wao
hawakuweza hata kujua kwa nini walikuja pamoja.
33 Wayahudi wakamleta Iskanda nje ya umati wa
watu na kumuweka juu mbele ya watu. Iskanda
akatoa ishara kwa mkono wake kutoa maelezo kwa
watu. 34 Lakini walipotambua kuwa yeye ni Myahudi,
wote wakapiga kelele kwa sauti moja kwa muda wa
saa mbili, “Diana ni mkuu wa Wafeso.” 35 Baada
ya karani wa mji kuunyamazisha umati, alisema,
'Enyi wanaume wa Efeso, ni nani asiyejua kwamba
mji huu wa Efeso ni mtunzaji wa hekalu la Diana
mkuu na ile picha ilivyoanguka kutoka mbinguni? 36
Kuona Basi kwamba mambo haya hayatawezekana,
tunapaswa kuwa na utulivu na msifanye chochote
kwa haraka. 37 Kwa maana mmewaita watu hawa
hapa mahakamani ambao si wezi wa hekalu wala si
wenye kumkufuru mungu wetu mke. 38 Kwa hiyo,
kama Demetrio na mafundi waliopamoja naye wana
mashtaka dhidi ya mtu yeyote, mahakama ziko wazi
na maliwali wapo. Na waletwe mbele ya shauri. 39
Lakini kama wewe ukitafuta chochote kuhusu mambo
mengine, yatashughurikiwa katika kikao halali. 40
Kwa kweli tuko katika hatari ya kutuhumiwa kuhusu
ghasia siku hii. Hakuna sababu ya machafuko haya,
na hatutakuwa na uwezo wa kuyaeleza. 41 Baada ya
kusema haya, aliwatawanya makutano.

20 Baada ya ghasia kumalizika, Paulo aliwaita
wanafunzi na kuwatia moyo. Kisha kuwaaga na
akaondoka kwenda Makedonia. 2 Naye akiishakupita
mikoa hiyo na alikuwa akiwatia moyo waamuni,
akaingia Uyunani. 3 Baada ya yeye kuwa pale kwa
muda wa miezi mitatu, njama ziliundwa dhidi yake
na Wayahudi alipokuwa akikaribia kusafiri kwa njia
ya bahari kuelekea Shamu, hivyo aliazimu kurudi
kupitia Makedonia. 4 Walioandamana naye hadi Asia
walikuwa Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea;
Aristariko na Sekundo, wote kutoka waamini wa

Wathesalonike; Gayo wa Derbe; Timotheo; Tikiko na
Trofimo kutoka Asia. 5 Lakini watu hawa wamekwisha
tangulia na walikuwa wanatungojea kule Troa. 6 kwa
njia ya Bahari kutoka Filipi baada ya siku za mikate
isiyotiwa chachu, na katika siku tano tukawafikia
huko Troa. Tulikaa huko kwa siku saba. 7 Hata
siku ya kwanza ya juma, tulipokuwa tumekusanyika
pamoja ili kuumega mkate, Paulo alizungumza na
Waamini. Alikuwa akipanga kuondoka kesho yake,
hivyo akaendelea kuongea hadi usiku wa manane.
8 Kulikuwa na taa nyingi katika chumba cha juu
ambapo tulikuwa tumekusanyika pamoja. 9 Katika
dirisha alikuwa amekaa kijana mmoja jina lake Utiko,
ambaye alielemewa na usingizi mzito. Hata Paulo
alipokuwa akihutubu kwa muda mrefu, kijana huyu,
akiwa amelala, akaanguka chini kutoka ghorofa ya
tatu na aliokotwa akiwa amekufa. 10 Lakini Paulo
alishuka chini, alijinyoosha yeye mwenyewe juu yake,
akamkumbatia. Kisha akasema, “Msikate tamaa, kwa
kuwa yu hai.” 11 Kisha akapanda tena ghorofani
na akaumega mkate, akala. Baada ya kuzungumza
nao kwa muda mrefu hadi alfajiri, akaondoka. 12
Wakamleta yule kijana akiwa hai wakafarijika sana.
13 Sisi wenyewe tulitangulia mbele ya Paul kwa meli
na tukaelekea Aso, ambapo sisi tulipanga kumchukua
Paul huko. Hiki ndicho yeye mwenyewe alitaka
kufanya, kwa sababu alipanga kwenda kupitia nchi
kavu. 14 Alipotufikia huko Aso, tukampakia kwenye
Meli tukaenda Mitilene. 15 Kisha sisi tukatweka
kutoka huko na siku ya pili tulifika upande wa pili
wa kisiwa cha Kio. Siku iliyofuata, tukawasili kisiwa
cha Samo, na kesho yake tukafika mji wa Mileto.
16 Kwa sababu Paulo alikuwa ameamua kusafiri
kupitia Efeso, ili kwamba asitumie muda wowote
katika Asia; kwa maana alikuwa na haraka ya kuwahi
Yerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya Pentekoste, kama
ingeliwezekana yeye kufanya hivyo. 17 Kutoka Mileto
akatuma watu hadi Efeso na akawaita wazee wa
Kanisa. 18 Walipofika kwake, akawaambia, ninyi
wenyewe mwajua tangu siku ya kwanza nilipokanyaga
hapa Asia, jinsi nilivyokuwa kwenu muda wote. 19
Nimemtumikia Bwana kwa unyenyekevu wote na
kwa machozi, na mateso yaliyonipata mimi kwa hila
za Wayahudi. 20 Mwajua jinsi ambavyo sikujizuia
kutangaza kwenu kitu chochote ambacho kilikuwa
muhimu, na jinsi mimi nilivyowafundisha wazi wazi
na pia kwenda nyumba kwa nyumba. 21 Mnajua
jinsi mimi nilivyoendelea kuwaonya Wayahudi na
Wayunani juu ya toba kwa Mungu na imani katika
Bwana wetu Yesu. 22 Na sasa, angalieni, mimi,
nikiwa ninamtii Roho Mtakatifu kuelekea Yerusalemu,
nisiyajue mambo ambayo yatanitokea mimi huko,
23 ila kwa kuwa Roho Mtakatifu hunishuhudia mimi
katika kila mji na anasema kwamba minyororo na
mateso ndivyo vinavyoningojea. 24 Lakini mimi si
kufikiria kwamba maisha yangu ni kwa njia yoyote ya
thamani kwangu, ili niweze kumaliza mwendo wangu
na huduma niliyopokea kutoka kwa Bwana Yesu,
kuishuhudia injili ya neema ya Mungu. 25 Na sasa,
tazama, najua kwamba wote, miongoni mwa wale
nilioenda kuwahubiri Ufalme, hamtaniona uso tena.
26 Kwa hiyo nawashuhudia leo hii, kwamba sina hatia
kwa damu ya mtu yeyote. 27 Kwa maana sikujizuia
kuwatangazia mapenzi yote ya Mungu. 28 Kwa hiyo
iweni waangalifu juu yenu ninyi wenyewe, na juu
ya kundi lolote ambalo Roho Mtakatifu amewaweka
ninyi kuwa waangalizi. Iweni waangalifu kulichunga
kusanyiko la Bwana, ambalo alilinunua kwa damu yake
mwenyewe. 29 Najua kwamba baada ya kuondoka
kwangu, mbwa mwitu wakali wataingia kwenu, na
wasilihurumie kundi. 30 Najua kwamba hata miongoni
mwenu wenyewe baadhi ya watu watakuja na kusema
mambo mapotovu, ili kuwavuta wanafunzi wawafuate
wao. 31 Kwa hiyo muwe macho. Kumbukeni kwamba
kwa miaka mitatu sikuweza kuacha kuwafundisha
kila mmoja wenu kwa machozi usiku na mchana.
32 Na sasa mimi nawakabidhi kwa Mungu, na kwa
neno la neema yake, ambalo laweza kuwajenga
na kuwapa urithi pamoja nao wote waliowekwa
wakfu kwa Mungu. 33 Sikutamani fedha, dhahabu,
au mavazi. 34 Mnajua ninyi wenyewe kwamba
mikono hii imenipatia mahitaji yangu mwenyewe na
mahitaji ya wale waliokuwa pamoja nami. 35 Katika
mambo yote niliwapa mfano wa jinsi inavyopasa
kuwasaidia wanyonge kwa kufanya kazi, na jinsi
mnavyopaswa kukumbuka maneno ya Bwana Yesu,
maneno ambayo yeye mwenyewe alisema: “Ni heri
kutoa kuliko kupokea.” 36 Baada ya kusema namna
hii, alipiga magoti akaomba pamoja nao. 37 Wote
wakalia sana na kumwangukia Paulo shingoni na
kumbusu. 38 Walihuzunika zaidi ya yote kwa sababu
ya kile ambacho alikuwa amesema, kwamba kamwe

hawatauona uso wake tena. Kisha wakamsindikiza
merikebuni.

21 Wakati tulipokua tumeachana nao, na tunasafiri
baharini, tukafika moja kwa moja kwenye mji
wa Kosi, na kesho yake tukafika mji wa Rodo, na
kutoka huko tukafika mji wa Patara. **2** Tulipopata
meli inayovuka kwenda Foinike, tulipanda tukasafiri.
3 Tulipofika mbele ya kisiwa cha Kipro, tukaiacha
upande wa kushoto, tukasafiri hadi Siria, tukaweka
nanga katika mji wa Tiro, kwa sababu huko ndiko meli
ilikuwa ipakuliwe shehena yake. **4** Baada ya kuwaona
wanafunzi, tukakaa huko siku saba. Wanafunzi hawa
wakamwambia Paulo kupitia kwa Roho kwamba yeye
asikanyage Yerusalemu. **5** Hata tulipotimiza siku zile,
sisi tukaondoka tukaenda zetu. Wote pamoja, na
wanawake zao na watoto wao, walitusindikiza katika
njia zetu hadi tulipotoka nje ya mji. Kisha tukapiga
magoti pwani, tukaomba, tukaagana kila mmoja.
6 Tukapanda meli, huku nao wakarudi nyumbani
kwao tena. **7** Hata tulipomaliza safari yetu kutoka
Tiro, tukafika Tolemai. Pale tulisalimia ndugu, na
kukakaa nao kwa siku moja. **8** Kesho yake tuliondoka
tukaenda Kaisaria. Sisi tukaingia nyumbani mwa
Filipo, mhubiri wa injili, aliyekuwa mmoja wa wale
saba, nasi tukakaa pamoja naye. **9** Mtu huyu alikuwa
na mabinti wanne mabikira ambao walitabiri. **10**
Baada ya kukaa huko kwa siku kadhaa, akashuka
kutoka Uyahudi nabii mmoja aitwaye Agabo. **11** Yeye
alikuja kwetu na akautwaa mkanda wa Paulo. kwa
huo alijifunga miguu na mikono yake mwenyewe na
kusema, “Roho Mtakatifu asema hivi,” “Wayahudi wa
Yerusalemu watamfunga mtu anayemiliki mkanda huu,
nao watamkabidhi mikononi mwa watu wa mataifa.”
12 Tuliposikia mambo hayo, sisi na watu waliokuwa
wakiishi mahali pale tulimsihi Paulo asipande kwende
Yerusalemu. **13** Ndipo Paulo alijibu, “Mnafanya nini,
mnalia na kunivunja moyo wangu? Kwa maana
niko tayari, siyo tu kufungwa, lakini pia kufia huko
Yerusalemu kwa ajili ya jina la Bwana Yesu.” **14**
Kwa vile Paulo hakutaka kushawishiwa, tuliacha
na kusema, “Basi mapenzi ya Bwana yafanyike.”
15 Baada ya siku hizi, tulichukua mifuko yetu na
tukapanda Yerusalemu. **16** Baadhi ya wanafunzi
kutoka Kaisaria pia walifuatana nasi. Wakamleta mtu
mmoja aitwaye Mnasoni, mtu wa Kipro, mwanafunzi
wa zamani, ambaye tulikaa naye. **17** Tulipofika
Yerusalemu, ndugu walitukaribisha kwa furaha. **18**
Kesho yake Paulo alienda pamoja nasi kwa Yakobo,
na wazee wote walikuwepo. **19** Baada ya kuwasalimu,
aliwapa taarifa moja baada ya nyingine ya mambo
ambayo Mungu aliyotenda miongoni mwa mataifa
kwa kupitia huduma yake. **20** Wakati waliposikia
hayo, wakamsifu Mungu, na wakamwambia, “Unaona,
ndugu, kuna maelfu wangapi wameamini miongoni
mwa Wayahudi. Wao wote wana nia ya kushika sheria.
21 Wameambiwa kuhusu wewe, kwamba unafundisha
Wayahudi wanaoishi kati ya mataifa kuachana na
Musa, na kwamba unawaambia wasiwatahiri watoto
wao, na wasifuate desturi za zamani. **22** Tunapaswa
tufanye nini? Bila shaka watasikia kwamba wewe
umekuja. **23** Hivyo fanya kile sisi tunachokuambia
sasa: tunao watu wanne ambao wameweka nadhiri.
24 Wachukue watu hawa na ujitakase mwenyewe
pamoja nao, na uwalipie gharama zao, ili waweze
kunyoa vichwa vyao. Hivyo kila mmoja apate kujua
kwamba mambo waliyoambiwa kuhusu wewe ni
ya uongo. Watajifunza kwamba wewe pia unafuata
sheria. **25** Lakini kwa habari za mataifa ambao
wamekuwa waumini, tuliandika na kutoa maagizo
kwamba wanapaswa kujiepusha na vitu vilivyotolewa
dhabihu kwa sanamu, na damu, kutokana na kile
kilichonyongwa, na wajiepushe na uasherati.” **26**
Ndipo, Paulo aliwatwaa wanaume, na siku ya
pili, akajitakasa mwenyewe pamoja nao, akaingia
Hekaluni, kutangaza kipindi cha siku za kujitakasa,
hadi sadaka itolewa kwa ajili ya kila mmoja wao. **27**
Siku hizo saba zilipokaribia kumalizika, baadhi ya
Wayahudi kutoka Asia wakamuona Paulo Hekaluni, na
makutano wakakasirika, na wakamnyoshea mikono.
28 Walikuwa wanapiga kelele, “Watu wa Israeli,
tusaidieni. Huyu ni yule mtu anayewafundisha watu
kila mahali mambo ambayo ni kinyume na watu,
sheria, na mahali hapa. Pia amewaleta Wayunani
katika Hekalu na kupanajisi mahali hapa patakatifu.”
29 Kwa kuwa mwanzoni walikuwa wamemwona
Trofimo Muefeso akiwa pamoja naye mjini, nao
walidhani kwamba Paulo alimleta hekaluni. **30** Mji
wote ulikuwa na taharuki, na watu wakakimbia pamoja
na kumkamata Paulo. Wakamtoa nje ya Hekalu, na
milango mara ikafungwa. **31** Walipokuwa wakijaribu
kumuua, habari zilimfikia mkuu wa jeshi la walinzi
kuwa Yerusalemu yote ilikuwa imejaa ghasia. **32** Mara

hiyo akawachukua askari na jemadari akaukimbilia
umati. Wakati Watu walipomwona mkuu wa jeshi
na askari, wakaacha kumpiga Paulo. 33 Kisha
mkuu wa jeshi alimkaribia na akamshika Paulo, na
akaamuru afungwe minyororo miwili. Akamuuliza
yeye ni nani na amefanya nini. 34 Baadhi ya watu
kwenye umati walikuwa wanapayuka kitu hiki na
wengine kingine. Kwa kuwa jemadari hakuweza
kuwaambia chochote kwa sababu ya zile kelele,
akaamuru Paulo aletwe ndani ya ngome. 35 Basi
alipofika kwenye ngazi, akachukuliwa na askari kwa
sababu ya ghasia za umati. 36 Maana umati wa watu
walimfuata na waliendelea kupiga kelele, “Mwondoeni
huyu!” 37 Paulo alipokuwa analetwa ndani ya ngome,
alimwambia mkuu wa jeshi, “Naweza kukwambia
kitu?” Yule mkuu wa jeshi akasema, “Je unaongea
Kiyunani? 38 Je, wewe si yule Mmisri ambaye awali
aliongoza uasi na alichukua magaidi elfu nne nyikani?”
39 Paulo akasema, “Mimi ni Myahudi, kutoka mji
wa Tarso ya Kilikia. Mimi ni raia wa mji maarufu.
Nawaomba, mniruhusu nizungumze na watu.” 40
Wakati jemadari alipompa ruhusa, Paulo akasimama
penye ngazi na akatoa ishara kwa watu kwa mkono
wake. Wakati kulipokuwa na ukimya sana, akaongea
nao kwa Kihebrania. Akasema,

22 “Ndugu na baba zangu, sikilizeni utetezi
wangu nitakaofanya kwenu sasa.” 2 Makutano
walipo sikia Paulo akiongea nao kwa kiebrania,
wakanyamaza. Akasema, 3 “Mimi ni myahudi,
nimezaliwa mji wa Tarso eneo la Kilikia, ila
nilipata elimu katika mji huu, miguuni pa Gamalieli.
Nilifundishwa kulingana na njia sahihi za sheria
za baba zetu. Mimi ninabidii ya Mungu, kama
ninyi nyote mlivyo leo. 4 Niliwatesa kwa njia hii
hadi kufa; nikawafunga wanaume na wanawake
na kuwatupa gerezani. 5 Hata kuhani mkuu na
wazee wote wanaweza kutoa ushahidi kwamba
nilipokea barua kutoka kwao kwa ajili ya ndugu walio
Dameski, kwangu mimi kusafiri kwenda huko. Ilikuwa
niwalete watu Yerusalemu wa njia ile ili wafungwe
na kuadhibiwa. 6 Ilitokea kwamba pale nilipokua
nikisafiri nakaribia Dameski, majira ya mchana ghafla
nuru kuu ikatokea mbinguni ikaanza kuniangaza. 7
Nikaanguka chini na kusikia sauti ikiniambia, 'Sauli,
Sauli kwanini unaniudhi?' 8 Nikajibu, 'wewe ni
nani, Bwana?' Akaniambia, 'Mini ni Yesu Mnazareti,
ambaye wewe unaniudhi.' 9 Wale waliokuwa na
mimi waliiona nuru, ila hawakusikia sauti ya yule alie
ongea na mimi. 10 Nikasema, 'Nifanye nini, Bwana?'
Bwana akaniambia, 'Simama na uingie Dameski;
huko utaambiwa kila kitu unachopaswa kufanya.'
11 Sikuweza kuona kwa sababu ya muangaza wa
nuru ile, ndipo nikaenda Dameski kwa kuongozwa
na mikono ya wale waliokuwa na mimi. 12 Huko
nikakutana na mtu aitwaye Anania, alikuwa mtu
aliyeshika sheria na mwenye kuheshimika mbele ya
Wayahudi wote walioishi huko. 13 Akaja kwangu,
akasimama mbele yangu, na kusema, 'Ndugu yangu
Sauli, upate kuona.'Kwa muda ule ule nikamuona.
14 Akasema, 'Mungu wa baba zetu amekuchagua
wewe upate kujua mapenzi yake, kumuona yule
mwenyehaki, na kusikia sauti itokayo kwenye kinywa
chake. 15 Kwa sababu utakuwa shahidi kwake kwa
watu wote juu ya uliyoyaona na kusikia. 16 Basi
sasa kwa nini unasubiri? Amka, ubatizwe, ukaoshe
dhambi zako, ukiliita jina lake.' 17 Baada ya kurejea
Yerusalemu, na nilipokuwa nikisali ndani ya hekalu,
ikatokea kwamba nikapewa maono. 18 Nikamuona
akiniambia, 'Hima na utoke Yerusalemu haraka,
kwa sababu hawatakubali ushuhuda wako kuhusu
mimi.' 19 Nikasema, 'Bwana, wao wenyewe wanajua
niliwafunga gerezani na kuwapiga wale waliokuamini
katika kila sinagogi. 20 Na damu ya Stefano shahidi
wako ilipomwagwa, Mimi pia nilikuwa nimesimama
karibu na kukubali na nilikuwa nalinda nguo za
wale waliomwua.' 21 Lakini aliniambia, 'Enenda,
kwa sababu mimi nitakutuma uende mbali kwa watu
wa mataifa.'" 22 Watu wakamruhusu aongee juu ya
neno hili. Lakini baadaye walipaza sauti na kusema,
“mwondoe mtu huyu katika nchi: kwa sababu sio
sahihi aishi.” 23 Walipokuwa wakipaza sauti, na
kutupa mavazi yao na kutupa mavumbi juu, 24
jemedari mkuu akaamuru Paulo aletwe ngomeni.
Akaamuru aulizwe huku anapigwa mijeledi, ili yeye
mwenyewe ajue kwa nini walikuwa wanampigia
kelele namna ile. 25 Hata walipokuwa wamemfunga
kwa kamba, Paulo akamwambia yule akida aliye
simama karibu naye, “Je! ni haki kwenu kumpiga
mtu aliye Mrumi na bado hajahukumiwa?” 26 Yule
akida aliposikia maneno haya, akaenda kwa jemedari
mkuu na kumwambia, akisema, “Unataka kufanya
nini? Kwa maana mtu huyu ni mrumi.” 27 Jemedari

mkuu akaja na kumwambia, “Niambie, je wewe ni
raia wa Rumi?” Paulo akasema, “Ndiyo.” 28 Jemedari
akamjibu, “Ni kupitia kiasi kikubwa cha pesa ndipo
nilipata uraia.” Lakini Paulo akamwambia, “Mimi ni
mrumi wa kuzaliwa.” 29 Basi wale waliokuwa tayari
kwenda kumuuliza wakaondoka na kumwacha wakati
huo huo. Na jemedari naye akaogopa, alipojua kuwa
Paulo ni Mrumi, na kwa sababu amemfunga. 30
Siku iliyofuatayo, jemedari mkuu alitaka kujua ukweli
kuhusu mashtaka ya Wayahudi dhidi ya Paulo. Hivyo
akamfungua vifungo vyake akaamuru wakuu wa
makuhani na baraza lote wakutane. Akamleta Paulo
chini, na kumweka katikati yao.

23 Paulo akawaangalia moja kwa moja watu wa
baraza na kusema, “Ndugu zangu, nimeishi
mbele za Mungu kwa dhamira nzuri hadi hivi leo.” 2
Kuhani mkuu Anania akawaamuru wale waliosimama
karibu naye wampige kinywa chake. 3 Ndipo
Paulo akamwambia, “Mungu atakupiga wewe, ukuta
uliopakwa chokaa. Umekaa ukinihukumu kwa sheria,
nawe unaamuru nipigwe kinyume cha sheria?” 4 Wale
waliokuwa wamesimama karibu naye wakasema, “Hivi
ndivyo unavyomtukana kuhani mkuu wa Mungu?”
5 Paulo akasema, “ndugu zangu, mimi sikujua
kwamba huyu ni kuhani mkuu. Kwa kuwa imeandikwa,
hutazungumza vibaya juu ya mtawala wa watu
wako.” 6 Paulo alipoona ya kwamba upande mmoja
wa baraza ni Masadukayo na wengine Mafarisayo,
akapaza sauti na kusema, “ndugu zangu, mimi ni
Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Ni kwa sababu hii
nategemea kwa ujasiri ufufuo wa wafu ninao hukumiwa
nao.” 7 Alipoyasema haya, malumbano makubwa
yakatokea baina ya Mafarisayo na Masadukayo,
na mkutano ukagawanyika. 8 Kwani Masadukayo
husema hakuna ufufuo, malaika wala hakuna roho, ila
Mafarisayo husema haya yote yapo. 9 Ghasia kubwa
ikatokea na baadhi ya waandishi waliokuwa upande
wa Mafarisayo wakasimama na kujadili, wakisema,
“hatujaona chochote kibaya dhidi ya mtu huyu. Vipi
kama roho au malaika ameongea na yeye?” 10 Wakati
kulitokea hoja kubwa, mkuu wa majeshi aliogopa
kwamba Paulo angeraruliwa vipande vipande na
wao, hivyo akaamuru wanajeshi washuke chini na
kumchukua kwa nguvu kutoka kwa wajumbe wa
baraza, na kumleta katika ngome. 11 Usiku uliofuata
Bwana alisimama karibu naye na kusema, “Usiogope,
kwa kuwa umenishuhudia katika Yerusalemu, hivyo
utatoa ushahidi pia katika Roma.” 12 Kulipokucha,
baadhi ya Wayahudi walifanya agano na kuita laana
juu yao wenyewe: walisema ya kwamba hawatakula
wala kunywa chochote mpaka watakapomuua Paulo.
13 Kulikuwa na watu zaidi ya arobaini ambao walifanya
njama hii. 14 wakaenda kwa wakuu wa makuhani na
wazee na kusema, “Tumejiweka wenyewe kwenye
laana kuu, tusile chochote hadi tutakapomwua Paulo.
15 Hivyo sasa, baraza limwambie jemadari mkuu
amlete kwenu, kana kwamba mnaamua kesi yake
kwa usahihi. Kwetu sisi tuko tayari kumwua kabla
hajaja hapa.” 16 Lakini mtoto wa dada yake na
Paulo akasikia kwamba kulikuwa na njama, akaenda
akaingia ndani ya ngome na kumwambia Paulo. 17
Paulo akamwita akida mmoja akasema, “Mchukue
kijana huyu kwa jemadari; maana ana neno la
kumwambia.” 18 Basi akida akamchukua yule kijana
akampeleka kwa jemedari mkuu akamwambia, “Paulo
yule mfungwa aliniita akataka nikuletee kijana huyu
kwako. Ana neno la kukuambia.” 19 Yule jemadari
mkuu akamshika kwa mkono akajitenga naye kando,
na akamwuliza, “Ni kitu gani unachotaka kuniambia?”
20 Kijana yule akasema, “Wayahudi wamepatana
kukuomba umlete Paulo kesho kwenye baraza kana
kwamba wanataka kupata habari zake kwa usahili
zaidi. 21 Basi wewe usikubali kwa maana watu zaidi
ya arobaini wanamvizia. Wamejifunga kwa laana,
wasile wala wasinywe hata watakapomwua. Hata
sasa wako tayari, wakisubiria kibali toka kwako.”
22 Basi yule jemadari mkuu akamwacha kijana
aende zake, baada ya kumwagiza “usimwambie mtu
yeyote ya kwamba umeniarifu haya.” 23 Akawaita
maakida wawili akasema watayarisheni askari mia
mbili kwenda Kaisaria na askari wapanda farasi
sabini, na wenye mikuki mia mbili, mtaondoka zamu
ya tatu ya usiku. 24 Akawaambia kuweka wanyama
tayari ambaye Paulo atamtumia na kumchukua
salama kwa Feliki Gavana. 25 Akaandika barua
kwa namna hii, 26 Klaudio Lisia kwa Liwali mtukufu
Feliki, salamu. 27 Mtu huyu alikamatwa na wayahudi
wakawa karibu kumwua, ndipo nikaenda pamoja
na kikosi cha askari nikamwokoa, nilipopata habari
ya kuwa yeye ni raia wa kirumi. 28 Nilitaka kujua
kwa nini wamemshtaki, hivyo nikampeleka kwenye
baraza. 29 Nikaona kwamba alikuwa ameshitakiwa

kwa ajili ya maswali ya sheria yao, wala hakushitakiwa
neno lolote la kustahili kuuawa wala kufungwa.
30 Kisha ikajulikana kwangu kwamba kuna njama
dhidi yake, hivyo kwa haraka nikamtuma kwako, na
kuwaagiza wanaomshitaki pia walete mashitaka dhidi
yake mbele yako. Wakaagana." 31 Basi wale askari
wakatii amri: wakamchukua Paulo wakampeleka
hata Antipatri usiku. 32 Siku iliyofuata, maaskari
wengi wakawaacha wale wapanda farasi waende
pamoja naye, nao wakarudi zao ngomeni. 33 Na
wapanda farasi walipofika Kaisaria, na kumpa liwali
ile barua, wakamweka Paulo mbele yake. 34 Naye
liwali alipoisoma barua, alimuuliza Paulo alitokea
jimbo gani; alipojua ya kwamba ni mtu wa Kilikia,
35 akasema, "Nitakusikia wewe watakapo kuja wale
waliokushitaki," akaamuru awekwe katika ikulu ya
Herode.

24 Baada ya siku tano, Anania kuhani mkuu, baadhi
ya wazee na msemaji mmoja aitwaye Tertulo,
wakaenda pale. Watu hawa wameleta mashtaka dhidi
ya Paulo kwa gavana. 2 Paulo alipo simama mbele
ya gavana, Tertulo akaanza kumshitaki na kusema
kwa gavana, "kwa sababu yako tuna amani kuu; na
kwa maono yako yanaleta mageuzi mazuri katika
taifa letu; 3 basi kwa shukurani yote tunapokea kila
kitu ukifanyacho, Wasalam mheshimiwa Feliki. 4
Lakini nisikuchoshe zaidi, nakusihi unisikilize maneno
machache kwa fadhili zako. 5 Kwa maana tumempata
mtu huyu mkorofi, na anasababisha Wayahudi wote
kuasi duniani. Tena ni kiongozi wa madhehebu
ya Wanazorayo. (Zingatia: Sehemu ya maneno ya
mstari huu 24: 6 6 Na tena alijaribu kulitia hekalu
unajisi hivyo tukamkamata., haumo kwenye nakala
bora za kale). (Zingatia: Mstari huu 7 Lisiasi, afisa,
alikuja na akamchukua kwa nguvu mikononi mwetu.,
haumo kwenye nakala bora za maandiko ya kale). 8
Ukimwuliza Paulo kuhusu mambo haya, hata utaweza
kujifunza ni kitu gani tumemshtakia." 9 Wayahudi
nao wakamshtaki Paulo, wakisema kwamba haya
mambo yalikuwa kweli. 10 Liwali alipompungia mkono
ili Paulo aongee, Paulo alijibu, "Ninajua ya kwamba
kwa miaka mingi umekua mwamuzi wa taifa hili, na
nina furaha kujieleza mwenyewe kwako. 11 Waweza
kuhakikisha kuwa hazijapita siku zaidi ya kumi na
mbili tangu nilipopanda kwenda kuabudu Yerusalemu.
12 Na waliponikuta katika hekalu, sikubishana na mtu
yeyote, na sikufanya fujo katika mkutano, wala katika
masinagogi wala ndani ya mji; 13 na wala hawawezi
kuhakikisha kwako mashitaka wanayoyashitaki dhidi
yangu. 14 Ila nakiri hili kwako, ya kwamba kwa
njia ile ambayo wanaiita dhehebu, kwa njia iyo hiyo
ninamtumikia Mungu wa baba zetu. Mimi ni mwaminifu
kwa yote yaliyoko kwenye sheria na maandiko ya
manabii. 15 Nina ujasiri ule ule kwa Mungu ambao
hata hao nao wanaungojea, kuja kwa ufufuo wa
wafu, kwa wote wenye haki na wasio na haki pia;
16 na kwa hili, ninafanya kazi ili niwe na dhamira
isiyo na hatia mbele za Mungu na mbele ya watu
kupitia mambo yote. 17 Sasa Baada ya miaka mingi
nimekuja kuleta msaada kwa taifa langu na zawadi
ya fedha. 18 Nilipofanya hivi, Wayahudi fulani wa Asia
wakanikuta ndani ya sherehe ya utakaso ndani ya
hekalu, bila kundi la watu wala ghasia. 19 Watu hawa
ambao imewapasa kuwapo mbele yako sasa hivi na
waseme kile walichonacho juu yangu kama wana
neno lo lote. 20 Au watu hawa wenyewe na waseme
ni kosa gani waliloliona kwangu niliposimama mbele
za baraza la kiyahudi; 21 isipokuwa kwa ajili ya
kitu kimoja nilichokisema kwa sauti niliposimama
katikati yao, ' ni kwa sababu ya ufufuo wa wafu ninyi
mnanihukumu.'" 22 Feliki alikuwa ametaarifiwa vizuri
kuhusu njia, na akauahirisha mkutano. Akasema,
"Lisia jemedari atakapokuja chini kutoka Yerusalemu
nitatoa maamuzi dhidi ya mashitaka yenu." 23 Ndipo
akamwamuru akida amlinde Paulo, ila awe na nafasi
na hata asiwepo mtu wakuwakataza marafiki zake
wasimsaidie wala wasimtembelee. 24 Baada ya siku
kadhaa, Feliki akarudi na Drusila mkewe aliyekuwa
Myahudi, akatuma kumwita Paulo na akasikiliza toka
kwake habari za imani ndani ya Kristo Yesu. 25 Ila
Paulo alipokuwa akijadiliana naye kuhusu haki, kuwa
na kiasi na hukumu itakayokuja, Feliki akapata hofu
akajibu, "nenda mbali kwa sasa, ila nikipata muda
tena, nitakuita." 26 Muda uo huo, alitegemea kwamba
Paulo atampa fedha kwa hiyo alimwita mara nyingi
akaongea naye. 27 Ila miaka miwili ilipopita, Porkio
Festo akawa Liwali baada ya Feliki, ila Feliki alitaka
kujipendekeza kwa Wayahudi, hivyo akamwacha
Paulo chini ya uangalizi.

25 Ndipo Festo alipoingia katika jimbo hilo na
baada ya siku tatu alienda toka Kaisaria
hadi Yerusalemu. 2 Kuhani mkuu na Wayahudi

mashuhuri walileta shutuma dhidi ya Paulo kwa
Festo, na walizungumza kwa nguvu kwa Festo.
3 Na walimwomba Festo fadhili juu ya habari za
Paulo apate kumwita Yerusalemu ili waweze kumwua
njiani. 4 Lakini Festo alijibu kwamba Paulo alikuwa
mfungwa katika Kaisaria, na kwamba yeye mwenyewe
atarudi huko haraka. 5 Alisema "Kwa hiyo, wale
ambao wanaweza, wanaweza kwenda huko na sisi.
Kama kuna kitu kibaya kwa mtu huyu, mnapaswa
kumshtaki." 6 Baada ya kukaa siku nane au kumi zaidi,
akarudi Kaisaria. Na siku iliyofuata akakaa katika
kiti cha hukumu na kuamuru Paulo aletwe kwake. 7
Alipofika, Wayahudi kutoka Yerusalemu wakasimama
karibu, Wakatoa mashtaka mengi mazito ambayo
hawakuweza kuyathibitisha. 8 Paulo alijitetea na
kusema, 'Si dhidi ya jina la Wayahudi, si juu ya hekalu,
na si juu ya Kaisari, nimefanya mabaya.' 9 Lakini
Festo alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi, na hivyo
akamjibu Paulo kwa kusema, 'Je, unataka kwenda
Yerusalemu na kuhukumiwa na mimi kuhusu mambo
haya huko?' 10 Paulo alisema, 'ninasimama mbele
ya kiti cha hukumu cha Kaisari ambapo napaswa
kuhukumiwa. Sijawakosea Wayahudi, kama wewe
ujuavyo vema. 11 Ikiwa nimekosa na kama nimefanya
kinachostahili kifo, sikatai kufa. Lakini kama shutuma
zao si kitu, hakuna mtu anaweza kunikabidhi kwao.
Ninamwomba Kaisari. ' 12 Baada ya Festo kuongea
na baraza akajibu, "unamwomba Kaisari; utaenda
kwa Kaisari." 13 Baada ya siku kadhaa, mfalme
Agripa na Bernike walifika Kaisaria kufanya ziara
rasmi kwa Festo. 14 Baada ya kukaa hapo kwa siku
nyingi, Festo aliwasilisha kesi ya Paulo kwa mfalme;
Akasema, 'Mtu mmoja aliachwa hapa na Feliki kama
mfungwa. 15 Nilipokuwa Yerusalemu makuhani wakuu
na wazee wa Wayahudi walileta mashtaka juu ya
mtu huyu kwangu, nao waliuliza juu ya hukumu dhidi
yake. 16 Kwa hili mimi niliwajibu kwamba si desturi
ya Waroma kumtoa mtu kwa upendeleo badala yake,
mtuhumiwa anapaswa kuwa na nafasi ya kuwakabili
washitaki wake na kujitetea dhidi ya tuhuma hizo.
17 Kwa hiyo, walipokuja pamoja hapa, sikuweza
kusubiri, lakini siku iliyofuata niliketi katika kiti cha
hukumu na kuamuru mtu huyo aletwe ndani. 18
Wakati washitaki waliposimama na kumshtaki, nilifikiri
kwamba hakuna mashtaka makubwa yaliyoletwa dhidi
yake. 19 Badala yake, walikuwa na mabishano fulani
pamoja naye kuhusu dini yao na kuhusu Yesu ambaye
alikuwa amekufa, lakini Paulo anadai kuwa yu hai.
20 Nilikuwa nimefumbwa jinsi ya kuchunguza suala
hili, na nikamwuliza kama angeenda Yerusalemu
kuhukumiwa kuhusu mambo haya. 21 Lakini Paulo
alipoitwa awekwe chini ya ulinzi kwa ajili ya uamuzi wa
Mfalme, niliamuru awekwe hata nitakapompeleka kwa
Kaisari. ' 22 Agripa alizungumza na Festo, "ningependa
pia kumsikiliza mtu huyu." "Festo, akasema, "kesho
utamsikiliza." 23 Hivyo kesho yake, Agripa na Bernike
walifika na sherehe nyingi; walifika katika ukumbi
na maafisa wa kijeshi, na watu mashuhuri wa mji.
Na Festo alipotoa amri, Paulo aliletwa kwao. 24
Festo akasema, "Mfalme Agripa, na watu wote ambao
wapo hapa pamoja nasi, mnamwona mtu huyu;
jumuiya yote ya Wayahudi huko Yerusalemu na
hapa pia wametaka niwashauri, na wao wakapiga
kelele kwangu kwamba asiishi. 25 Naliona kwamba
hakufanya lolote linalostahili kifo; lakini kwa sababu
amemwita Mfalme, niliamua kumpeleka kwake. 26
Lakini sina kitu dhahiri cha kuandika kwa Mfalme.
Kwa sababu hii, nimemleta kwako, hasa kwako wewe,
Mfalme Agripa, ili nipate kuwa na kitu cha kuandika
kuhusu kesi. 27 kwa kuwa naona haina maana
kumpeleka mfungwa na bila kuonyesha mashitaka
yanayomkabili.

26 Hivyo, Agripa akamwambia Paulo,
`Unaruhusiwa kujitetea. ' Ndipo Paulo
akanyoosha mkono wake akajitetea hivi. 2 "Najiona
mwenye furaha, Mfalme Agripa, ili kufanya kesi yangu
mbele yako leo dhidi ya mashtaka yote ya Wayahudi.
3 Hasa, kwa sababu wewe ni mtaalamu wa desturi
za Wayahudi na maswali. Hivyo naomba unisikilize
kwa uvumilivu. 4 Kweli, Wayahudi wote wanajua
jinsi nilivyoishi tangu ujana wangu katika taifa langu
huko Yerusalemu. 5 Wananijua tangu mwanzo na
wanapaswa kukubali kwamba niliishi kama Mfarisayo,
dhehebu lenye msimamo mkali kwenye dini yetu. 6
Sasa nimesimama hapa nihukumiwe kwa sababu
mimi naliangalia ahadi ambayo Mungu aliifanya na
baba zetu. 7 Hii ni ahadi ambayo makabila yetu kumi
na mbili yanatumaini kupokea kama wakimwabudu
Mungu kwa bidii usiku na mchana. Ni kwa ajili ya
tumaini hili, mfalme Agripa, kwamba Wayahudi
wananishitaki. 8 Kwa nini yeyote kati yenu anafikiri ni
ajabu kwamba Mungu hufufua wafu? 9 Wakati mmoja

nilifikiria mwenyewe kwamba ningefanya mambo
mengi dhidi ya jina la Yesu wa Nazareti. 10 Nilifanya
haya katika Yerusalemu; Niliwafunga waamini wengi
gerezani, na nilikuwa na mamlaka kutoka kwa wakuu
wa makuhani kufanya hivyo; na wakati wanauawa,
nilipiga kura dhidi yao. 11 Mara nyingi niliwaadhibu
katika masinagogi yote na nilijaribu kuwafanya
waikane imani yao. Nilikuwa na hasira sana juu
yao na niliwafukuza hata katika miji ya ugenini. 12
Wakati nilipokuwa nikifanya haya, nilienda Dameski,
nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa makuhani
wakuu; 13 nilipokuwa njiani wakati wa mchana,
Mfalme, niliona mwanga kutoka mbinguni uliokuwa
mkali kuliko jua na uling'aa kutuzunguka mimi na
watu waliokuwa wakisafiri pamoja nami. 14 Sisi
sote tulipoanguka chini, nalisikia sauti ikizungumza
na mimi ikisema katika lugha ya Kiebrania: `Sauli,
Sauli! Kwa nini unanitesa? Ni vigumu kwako kuupiga
teke mchokoo. 15 Ndipo nikasema, 'Wewe ni nani,
Bwana?' Bwana akajibu, 'Mimi ni Yesu ambaye
unanitesa. 16 Sasa inuka usimame kwa miguu
yako; sababu kwa kusudi hili mimi nimeonekana
kwako, nimekuteua kuwa mtumishi na shahidi juu ya
mambo ambayo unajua kuhusu mimi sasa na mambo
nitakayokuonyesha baadaye; 17 na Nitakuokoa
kutoka kwa watu na watu wa Mataifa ambapo
ninakutuma, 18 kufungua macho yao na kuwatoa
gizani kwenda kwenye mwanga na kutoka kwenye
nguvu za shetani wamgeukie Mungu; ili wapate
kupokea kutoka kwa Mungu msamaha wa dhambi na
urithi ambao nimewapa wale niliowatenga kwa imani
iliyo kwangu. 19 Hivyo, mfalme Agripa, sikuweza
kuasi maono ya mbinguni, 20 lakini, kwa wale walio
katika Dameski kwanza, na kisha Yerusalemu na
nchi yote ya Yudea, na pia kwa watu wa mataifa
mengine, nilihubiri kwamba watubu na kumgeukia
Mungu, wafanye matendo yanayostahili toba. 21
Kwa sababu hiyo Wayahudi walinikamata hekaluni,
wakajaribu kuniua. 22 Mungu amenisaidia mpaka
sasa, hivyo nasimama na kushuhudia kwa watu wa
kawaida na kwa wale wakubwa juu ya yale ambayo
manabii na Musa walisema yatatokea na si vingine;
23 kwamba Kristo lazima atateseka na atakuwa wa
kwanza kufufuka kutoka kwa wafu na kutangaza
mwanga kwa Wayahudi na watu wa mataifa. 24 Paulo
alipomaliza kujitetea, Festo alisema kwa sauti kubwa,
'Paulo, wewe ni mwendawazimu! masomo yako
yamekufanya uwe mwendawazimu. 25 Lakini Paulo
akasema, Mimi si mwendawazimu, mheshimiwa
Festo; lakini kwa ujasiri nasema maneno ya ukweli
mtupu. 26 Kwa kuwa mfalme anajua kuhusu mambo
haya; na hivyo, ninaongea kwa uhuru kwake, kwa
maana nina hakika kwamba hakuna lolote lililofichwa
kwake; kwa kuwa hili halijafanywa pembeni. 27 Je,
unaamini manabii, Mfalme Agripa? Najua kwamba
unaamini. ' 28 Agripa akamwambia Paulo, 'Kwa
muda mfupi unaweza kunishawishi mimi na kunifanya
Mkristo? 29 Paulo akasema, '"Namwomba Mungu
kwamba, kwa muda mfupi au mrefu, si wewe tu,
bali pia wote wanaonisikia leo, wawe kama mimi,
lakini bila hii minyororo ya gerezani." 30 Ndipo
mfalme alisimama, na liwali, na Bernike pia, na wale
waliokuwa wamekaa pamoja nao, 31 walipoondoka
ukumbini, walizungumzia wao kwa wao na kusema,
'Mtu huyu hastahili kifo wala kifungo.' 32 Agripa
akamwambia Festo, "Mtu huyu angeweza kuwekwa
huru kama asingekata rufani kwa Kaisari."

27 Ilipoamuliwa kwamba tunatakiwa tusafiri kwa
maji kwenda Italia, walimkabidhi Paulo na
wafungwa wengine kwa afisa mmoja wa jeshi la
Kiroma aliyeitwa Julio, wa Kikosi cha Agustani. 2
Tukapanda meli kutoka Adramitamu, ambayo ilikuwa
isafiri kandokando ya pwani ya Asia. Hivyo tukaingia
baharini. Aristaka kutoka Thesolanike ya Makedonia
akaenda pamoja nasi. 3 Siku iliyofuata tukatua
nanga katika mji wa Sidoni, ambapo Julio alimtendea
Paulo kwa ukarimu na akamruhusu kwenda kwa
rafiki zake kupokea ukarimu wao. 4 Kutoka hapo
tukaenda baharini tukasafiri kuzunguka kisiwa cha
Kipro ambacho kilikuwa kimeukinga upepo, kwa
sababu upepo ulikuwa ukitukabili. 5 Baada ya kuwa
tumesafiri katika maji yaliyo karibu na Kilikia na
Pamfilia, tukaja Mira, mji wa Lisia. 6 Pale yule afisa
wa jeshi la Kiroma, akaikuta meli kutoka Alexandria
ambayo ilikuwa isafiri kuelekea Italia. Akatupandisha
ndani yake. 7 Baada ya kuwa tumesafiri polepole
kwa siku nyingi na hatimaye tukawa tumefika kwa
taabu karibu na Kinidas, upepo haukuturuhusu tena
kuelekea njia hiyo, hivyo tukasafiri kandokando
ya kivuli cha Krete tukiukinga upepo, mkabala na
Salmone. 8 Tukasafiri kandokando ya pwani kwa
ugumu, mpaka tukafika mahali palipoitwa Fari Haveni

ambayo iko karibu na mji wa Lasi. 9 Tulikuwa
tumechukua muda mwingi sana, na muda wa mfungo
wa Kiyahudi ulikuwa umepita pia, na sasa ilikuwa ni
hatari kuendelea kusafiri. Hivyo Paulo akatuonya,
10 na kusema, “Wanaume, naona safari ambayo
tunataka tuichukue itakuwa na madhara na hasara
nyingi, siyo tu ya mizigo na meli, lakini pia ya maisha
yetu.” 11 Lakini afisa wa jeshi la Kiroma akamsikiliza
zaidi bwana wake na mmiliki wa meli, kuliko mambo
yale ambayo yalizungumzwa na Paulo. 12 Kwa
sababu bandari haikuwa sehemu rahisi kukaa wakati
wa baridi, mabaharia wengi wakashauri tusafiri kutoka
pale, ili kwa namna yoyote tukiweza kuufikia mji
wa Foinike, tukae pale wakati wa baridi. Foinike ni
bandari huko Krete, na inatazama kaskazini mashariki
na kusini mashariki. 13 Upepo wa kusini ulipoanza
kuvuma polepole, mabaharia wakafikiri wamepata kile
ambacho walikuwa wanakihitaji. Wakang'oa nanga
na kusafiri kandokando ya Krete karibu na pwani. 14
Lakini baada ya muda mfupi upepo mkali, ulioitwa
Wa kaskazini mashariki, ukaanza kutupiga kutoka
ng'ambo ya kisiwa. 15 Wakati meli ilipolemewa na
kushindwa kuukabili upepo, tukakubaliana na hali hiyo,
tukasafirishwa nao. 16 Tukakimbia kupitia ule upande
uliokuwa unaukinga upepo wa kisiwa kiitwacho Kauda;
na kwa taabu sana tulifanikiwa kuuokoa mtumbwi.
17 Baada ya kuwa wameivuta, walitumia kamba
kuifunga meli. Waliogopa kwamba tungeweza kwenda
kwenye eneo la mchanga mwingi la Syiti, hivyo
wakashusha nanga na waliendeshwa kandokando.
18 Tulipigwa kwa nguvu sana na dhoruba, hivyo
siku iliyofuata mabaharia wakaanza kutupa mizigo
kutoka melini. 19 Siku ya tatu, mabaharia wakaanza
kuyatoa maji kwa mikono yao wenyewe. 20 Wakati
ambapo jua na nyota hazikutuangazia kwa siku
nyingi, bado dhoruba kubwa ilitupiga, na matumaini
kwamba tungeokolewa yalitoweka. 21 Baada ya
kuwa wameenda muda mrefu bila chakula, hapo
Paulo akasimama katikati ya mabaharia akasema,
“Wanaume, mlipaswa mnisikilize, na tusingengo'a
nanga kutoka Krete, ili kupata haya madhara na
hasara. 22 Na sasa nawafariji mjitie moyo, kwa
sababu hakutakuwa upotevu maisha kati yenu,
isipokuwa hasara ya meli tu. 23 Kwa sababu usiku
uliopita malaika wa Mungu, ambaye huyo Mungu
mimi ni wake, na ambaye ninamwabudu pia - malaika
wake alisimama pembeni mwangu 24 na kusema,
“Usiogope Paulo. Lazima usimame mbele ya Kaisari,
na tazama, Mungu katika wema wake amekupa hawa
wote ambao wanasafiri pamoja nawe. 25 Hivyo,
wanaume, jipeni moyo, kwa sababu namwamini
Mungu, kwamba itakuwa kama nilivyoambiwa. 26
Lakini lazima tuumie kwa kupigwa katika baadhi ya
visiwa.” 27 Ulipofika usiku wa kumi na nne, tulipokuwa
tukiendeshwa huko na huko kwenye bahari ya Adratik,
kama usiku wa manane hivi, mabaharia walifikiri
kwamba wamekaribia nchi kavu. 28 Walitumia milio
kupima kina cha maji na wakapata mita thelathini
na sita, baada ya muda mfupi wakapima tena
wakapata mita ishirini na saba. 29 Waliogopa kwanza
tunaweza kugonga miamba, hivyo wakashusha nanga
nne kutoka katika sehemu ya kuwekea nanga na
wakaomba kwamba asubuhi ingekuja mapema. 30
Wale mabaharia walikuwa wanatafuta namna ya
kuitelekeza ile meli na walizishusha majini boti ndogo
ndogo za kuokolea maisha, na wakajifanya kwamba
wanatupa nanga kutoka sehemu ya mbele ya boti.
31 Lakini Paulo akamwambia yule askari wa jeshi la
Kiroma na wale askari, “Hamuwezi kuokoka isipokuwa
hawa watu wanabaki kwenye meli”. 32 Kisha wale
askari wakakata kamba za ile boti na ikaachwa
ichukuliwe na maji. 33 Wakati mwanga wa asubuhi
ulipokuwa unajitokeza, Paulo akawasihi wote angalau
wale kidogo. Akasema, “Hii ni siku ya kumi na
nne mnasuburi bila kula, hamjala kitu. 34 Hivyo
nawasihi mchukue chakula kidogo, kwa sababu hii ni
kwa ajili ya kuishi kwenu; na hakuna hata unywele
mmoja wa vichwa vyenu utakaopotea. 35 Alipokwisha
kusema hayo, akachukua mkate akamshukuru Mungu
mbele ya macho ya kila mtu. Kisha akaumega mkate
akaanza kula. 36 Kisha wote wakatiwa moyo na
wao wakachukua chakula. 37 Tulikuwa watu 276
ndani ya meli. 38 Walipokwisha kula vya kutosha,
waliifanya meli nyepesi kwa kutupa ngano ndani ya
bahari. 39 Ilipokuwa mchana, hawakuitambua nchi
kavu, lakini wakaona sehemu ya nchi kavu iliyoingia
majini iliyokuwa na mchanga mwingi. wakajadiliana
kama wanaweza kuiendesha meli kuelekea hapo.
40 Hivyo wakazilegeza nanga wakaziacha baharini.
Katika muda huo huo wakazilegeza kamba za tanga
na wakaiinua sehemu ya mbele kuelekea kwenye
upepo, hivyo wakaelekea kwenye hiyo sehemu ya

mchanga mwingi. 41 Lakini wakaja mahali ambapo
mikondo miwili ya maji inakutana, na meli ikaelekea
mchangani. Na ile sehemu ya mbele ya meli ikakwama
pale na haikuweza kutoka, lakini sehemu ya mbele
ya meli ikaanza kuvunjika kwa sababu ya ukali
wa mawimbi. 42 Mpango wa wale askari ulikuwa
ni kuwaua wafungwa, ili kwamba hakuna ambaye
angeogelea na kutoroka. 43 Lakini yule askari wa
jeshi la Kiroma alitaka kumwokoa Paulo, hivyo
akausimamisha mpango wao; na akawaamuru wale
ambao wanaweza kuogelea, waruke kutoka melini
kwanza na waende nchi kavu. 44 Kisha wanaume
wengine watafuata, wengine juu ya vipande vya mbao
na wengine juu ya vitu vingine kutoka kwenye meli.
Kwa njia hii ikatokea kwamba wote tutafika salama
nchi kavu.

28 Tulipofikishwa salama, tulitambua kwamba
kisiwa kinaitwa Malta. 2 Watu wenyeji wa pale
si tu kwamba walitupa ukarimu wa kawaida, bali
waliwasha moto na kutukaribisha sote, kwa sababu
ya mvua na baridi iliyokuwa ikiendelea. 3 Lakini Paulo
alipokuwa amekusanya mzigo wa kuni na kuuweka
motoni, nyoka mdogo mwenye sumu akatoka kwenye
zile kuni kwa sababu ya lile joto, na akajizungusha
kwenye mkono wake. 4 Watu wenyeji wa pale
walipoona mnyama ananing'inia kutoka kwenye
mkono wake, wakasemezana wao kwa wao, "Mtu huyu
hakika ni muuaji ambaye ametoroka baharini, lakini
haki haimuruhusu kuishi." 5 Lakini yeye akamtupia
huyo mnyama katika moto na hakupata madhara
yoyote. 6 Wao walimngojea avimbe kwa homa au
aanguke ghafla na kufa. Lakini baada ya kumwangalia
kwa muda mrefu na kuona kwamba hakuna jambo
ambalo si la kawaida kwake, walibadilisha mawazo
yao na kusema alikuwa mungu. 7 Basi mahali pale
karibu palikuwa na ardhi ambayo ilikuwa mali ya
mkuu wa kisiwa, mtu aliyeitwa Pablio. Alitukaribisha
na kutukarimu kwa siku tatu. 8 Ilitokea kwamba baba
wa Pablio alishikwa na homa na ugonjwa wa kuhara.
Na Paulo alipomwendea, aliomba, akaweka mikono
juu yake, na kumponya. 9 Baada ya hili kutokea,
watu wengine pale kisiwani waliokuwa wanaumwa pia
walikwenda na waliponywa. 10 Watu wakatuheshimu
kwa heshima nyingi. Tulipokuwa tunajiandaa kusafiri,
walitupa vile tulivyovihitaji. 11 Baada ya miezi mitatu,
tulisafiri ndani ya meli ya Iskanda ambayo ilikuwa
imepigwa baridi hapo kisiwani, ambayo viongozi wake
walikuwa ndugu wawili mapacha. 12 Baada ya kuwa
tumetua katika mji wa Sirakusa, tulikaa pale siku
tatu. 13 Kutokea pale tulisafiri tukafika katika mji wa
Regio. Baada ya siku moja upepo wa kusini ulitokea
ghafla, na baada ya siku mbili tukafika katika mji
wa Putoli. 14 Huko tuliwakuta baadhi ya ndugu na
tulikaribishwa kukaa nao kwa siku saba. Kwa njia
hii tukaja Rumi. 15 Kutoka huko wale ndugu, baada
ya kuwa wamesikia habari zetu, walikuja kutupokea
huko soko la Apias na Hotel tatu. Paulo alipowaona
wale ndugu alimshukuru Mungu akajitia ujasiri. 16
Tulipoingia Roma, Paulo aliruhusiwa kuishi peke yake
pamoja na yule askari aliyekuwa akimlinda. 17 Basi
ilikuwa baada ya siku tatu Paulo aliwaita pamoja
wale wanume waliokuwa viongozi kati ya Wayahudi.
Walipokuja pamoja, alisema kwao, "Ndugu, pamoja
na kwamba sijafanya kosa lolote kwa watu hawa
au kufanya kinyume na taratibu za mababa zetu
waliotutangulia, nilitolewa kama mfungwa kutoka
Yerusalemu hadi kwenye mikono ya Warumi. 18
Baada ya kunihoji, walitamani kuniacha huru, kwa
sababu kulikuwa hakuna sababu kwangu mimi ya
kustahili adhabu ya kifo. 19 Lakini wale Wayahudi
walipoongea kinyume cha shauku yao, nililazimika
kukata rufaa kwa Kaisaria, japokuwa haikuwa kana
kwamba naleta mashtaka juu ya taifa langu. 20 Kwa
sababu ya kukata kwangu rufaa, hivyo, niliomba
kuwaona na kuongea nanyi. Ni kwa sababu ya kile
ambacho Israel anaujasiri kwacho, nimefungwa na
kifungo hiki. 21 Kisha wakamwambia, "Hatujawahi
kupokea barua kutoka Yudea kukuhusu wewe, wala
hakuna ndugu aliyekuja na kutoa taarifa au kusema
neno lolote baya kuhusu wewe. 22 Lakini tunataka
kusikia kutoka kwako unafikiri nini kuhusu hili kundi la
watu hawa, kwa sababu inajulikana kwetu kwamba
linaongea kinyume kila mahali." 23 Walipokuwa
wametenga siku kwa ajili yake, watu wengi zaidi
walimwijia mahali alipokuwa anaishi. Alisema lile
jambo kwao na kushuhudia kuhusu ufalme wa Mungu.
Alijaribu kuwashawishi kuhusu Yesu, kwa namna zote
mbili kutoka katika sheria za Musa na kutoka kwa
manabii, kuanzia asubuhi hadi jioni. 24 Baadhi yao
walishawishika kuhusu mambo yale yaliyosemwa,
wakati wengine hawakuamini. 25 Waliposhindwa
kukubaliana wao kwa wao, waliondoka baada ya

Paulo kulisema jambo hili moja, “Roho Mtakatifu
alisema vyema kupitia Isaya nabii kwa baba zenu. **26**
Alisema, 'Nenda kwa watu hawa useme, “Kwa masikio
yenu mtasikia, lakini hamtaelewa; Na kwa macho yenu
mtaona lakini hamtatambua. **27** Kwa ajili ya mioyo ya
watu hawa imekuwa dhaifu, masikio yao yamesikia
kwa taabu, wamefumba macho yao; ili kwamba
wasijekutambua kwa macho yao, na kusikia kwa
masikio yao, na kuelewa kwa mioyo yao, na kugeuka
tena, na ningeliwaponya.'" **28** Kwa hiyo, mnapaswa
kujua kwamba huu wokovu wa Mungu umepelekwa
kwa watu wa Mataifa, na watasikiliza.” (Zingatia:
Mstari huu **29** “Wakati alipokuwa amesema mambo
haya, wayahudi waliondoka, wakiwa na mashindano
makubwa kati yao.,” haumo kwenye nakala bora
za kale). **30** Paulo alikaa katika nyumba yake ya
kupanga kwa miaka yote miwili, na aliwakaribisha
wote waliokuja kwake. **31** Alikuwa akihubiri ufalme wa
Mungu na alikuwa akifundisha mambo juu ya Bwana
Yesu Kristo kwa ujasiri wote. Hakuna aliyemzuia.

Warumi

1 Paulo, mtumishi wa Yesu Kristo, aliyeitwa kuwa
mtume, na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu.
2 Hii ndio ile Injili aliyoiahidi zamani kupitia manabii
wake katika maandiko matakatifu. **3** Ni kuhusu Mwana
wake, aliyezaliwa kutoka ukoo wa Daudi kwa jinsi ya
mwili. **4** Yeye alitangazwa kwa Mwana wa Mungu kwa
nguvu ya Roho ya utakatifu kwa ufufuo wa wafu, Yesu
Kristo Bwana wetu. **5** Kupitia yeye tumepokea neema
na utume kwa utii wa imani kati ya mataifa yote, kwa
ajili ya jina lake. **6** Kati ya mataifa haya, ninyi pia
mmeitwa kuwa wa Yesu Kristo. **7** Barua hii ni kwa wote
walioko Rumi, wapendwao na Mungu, walioitwa kuwa
watu watakatifu. Neema na iwe kwenu, na amani
kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo.
8 Kwanza, namshukuru Mungu wangu katika Yesu
Kristo kwa ajili yenu nyote, kwa sababu imani yenu
inahubiriwa katika dunia nzima. **9** Kwa maana Mungu
ni shahidi wangu, ambaye ninamtumikia kwa roho
yangu katika injili ya Mwana wake, jinsi ninavyodumu
katika kuwataja. **10** Daima naomba katika sala zangu
kwamba kwa njia yoyote nipate mwishowe kuwa
na mafanikio sasa kwa mapenzi ya Mungu katika
kuja kwenu. **11** Maana natamani kuwaona, ili nipate
kuwapa ninyi baadhi ya karama za rohoni, nipate
kuwaimarisha. **12** Yaani, natazamia kutiwa moyo
pamoja nanyi, kwa njia ya imani ya kila mmoja
wetu, yenu na yangu. **13** Sasa ndugu, sitaki mkose
kufahamu kwamba, mara nyingi nimekusudia kuja
kwenu, lakini nimezuiliwa mpaka sasa. Nilitaka hivi ili
kuwa na matunda kwenu kama ilivyo pia miongoni
mwa watu wa mataifa. **14** Nadaiwa na Wayunani na
wageni pia, werevu na wajinga. **15** Kwa hiyo, kwa
upande wangu, mimi niko tayari kutangaza injili kwenu
pia ninyi mlio huko Roma. **16** Kwa maana siionei
haya injili, kwa kuwa ni uweza wa Mungu uletao
wokovu kwa kila aaminiye, kwa Myahudi kwanza na
kwa Myunani pia. **17** Kwa maana haki ya Mungu
imedhihirishwa kutoka imani hata imani, kama ilivyo
andikwa, “Mwenye haki ataishi kwa imani.” **18** Maana
ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka mbinguni
dhidi ya uasi na uovu wote wa watu, ambao kwa njia
ya udhalimu huificha kweli. **19** Hii ni kwa sababu,
yote yanayoweza kujulikana juu ya Mungu ni wazi
kwao. Maana Mungu amewafahamisha. **20** Maana
mambo yake yasioonekana vizuri yamekuwa wazi
tangu kuumbwa kwa ulimwengu. Yanaeleweka kupitia
vitu vilivyoumbwa. Mambo haya ni uwezo wake wa
milele na asili ya uungu. Matokeo yake, watu hawa
hawana udhuru. **(aïdios g126)** **21** Hii ni kwa sababu,
ingawa walijua kuhusu Mungu, hawakumtukuza yeye
kama Mungu, wala hawakumpa shukrani. Badala
yake, wamekuwa wapumbavu katika mawazo yao,
na mioyo yao yenye ujinga ilitiwa giza. **22** Walijiita
kuwa ni werevu, lakini wakawa wajinga. **23** Waliubadili
utukufu wa Mungu asie na uharibifu kwa mfano wa
sura ya binadamu aliye na uharibifu, na ya ndege,
ya wanyama wenye miguu minne, na ya viumbe
vitambaavyo. **24** Kwa hiyo Mungu aliwaacha wafuate
tamaa za mioyo yao kwa uchafu, kwa miili yao
kufedheheshwa baina yao. **25** Ni wao walioibadili
kweli ya Mungu kuwa uongo, na ambao waliabudu
na kutumikia viumbe badala ya Muumbaji, ambaye
anasifiwa milele. Amina. **(aiōn g165)** **26** Kwa sababu
hii, Mungu aliwaacha wafuate tamaa zao za aibu,
kwa kuwa wanawake wao walibadilisha matumizi
yao ya asili kwa kile kilicho kinyume na asili. **27**
Hali kadhalika, wanaume pia wakaacha matumizi
yao ya asili kwa wanawake na kuwakwa na tamaa
dhidi yao wenyewe. Hawa walikuwa wanaume ambao
walifanya na wanaume wenzao yasiyo wapasa, na
ambao walipokea adhabu iliyostahili upotovu wao. **28**
Kwa sababu walikataa kuwa na Mungu katika fahamu
zao, aliwaacha wafuate akili zao zisizofaa, wafanye
mambo yale yasiyofaa. **29** Wamejawa na udhalimu
wote, uovu, tamaa na ubaya. Wamejawa na wivu,
uuaji, ugomvi, udanganyifu, na nia mbaya. **30** Wao pia
ni wasengenyaji, wasingiziaji, na wenye kumchukia
Mungu. Wenye vurugu, kiburi, na majivuno. Wao ni
watunga mabaya, na wasiotii wazazi wao. **31** Wao
hawana ufahamu; wasioaminika, hawana mapenzi ya
asili, na wasio na huruma. **32** Wanaelewa kanuni za
Mungu, ya kwamba watu watendao mambo ya jinsi
hiyo wanastahili kifo. Lakini si tu wanafanya mambo
hayo, wao pia wanakubaliana na wale wanaofanya
mambo hayo.

2 Kwa hiyo hauna udhuru, wewe uhukumuye, kwa
maana katika yale uhukumuyo mwingine wajitia
hatiani mwenyewe. Kwa maana wewe uhukumuye
unafanya mambo yale yale. **2** Lakini twajua kwamba
hukumu ya Mungu ni ya kweli juu yao wafanyao

mambo kama hayo. 3 Lakini wewe tafakari hili,
wewe ambaye unahukumu wale wanaotenda mambo
hayo ingawa nawe unafanya mambo yayo hayo. Je
utaepuka hukumu ya Mungu? 4 Au unafikiri kidogo
sana juu ya wingi wa wema wake, kuchelewa kwa
adhabu yake, na uvumilivu wake? Je, hujui kwamba
wema wake unapaswa kukuelekeza katika toba?
5 Bali kwa kadiri ya ugumu wako na kwa moyo
wako usio na toba wajiwekea mwenyewe akiba ya
ghadhabu kwa siku ile ya ghadhabu, yaani, siku
ile ya ufunuo wa hukumu ya haki ya Mungu. 6
Yeye atamlipa kila mtu kipimo sawa na matendo
yake: 7 kwa wale ambao kwa uthabiti wa matendo
mema wametafuta sifa, heshima na kutokuharibika,
atawapa uzima wa milele. **(aiōnios g166)** 8 Lakini
kwa wale ambao ni wabinafsi, wasioitii kweli bali
hutii dhuluma, ghadhabu na hasira kali itakuja. 9
Mungu ataleta dhiki na shida juu ya kila nafsi ya
binadamu aliyefanya uovu, kwa Myahudi kwanza, na
kwa Myunani pia. 10 Lakini sifa, heshima na amani
itakuja kwa kila mtu atendaye mema, kwa Myahudi
kwanza, na kwa Myunani pia. 11 Kwa maana hakuna
upendeleo kwa Mungu. 12 Kwa maana kama vile
wengi waliokosa pasipo sheria watapotea pasipo
sheria, na kama vile wengi waliokosa kulingana
na sheria watahukumiwa kwa sheria. 13 Maana si
wasikiaji wa sheria walio wenye haki mbele za Mungu,
bali ni wale waitendao sheria watakaohesabiwa haki.
14 Kwa maana watu wa Mataifa, ambao hawana
sheria, wanafanya kwa asili mambo ya sheria, wao,
wamekuwa sheria kwa nafsi zao, ingawa wao hawana
sheria. 15 Kwa hili wanaonesha kwamba matendo
yanayohitajika kwa mujibu wa sheria yameandikwa
ndani ya mioyo yao. Dhamiri zao pia zinawashuhudia
wao, na mawazo yao wenyewe ama huwashitaki au
huwalinda wao wenyewe 16 na pia kwa Mungu. Haya
yatatokea katika siku ambayo Mungu atazihukumu
siri za watu wote, sawasawa na injili yangu, kwa
njia ya Yesu Kristo. 17 Tuseme kwamba unajiita
mwenyewe Myahudi, aliyekaa katika sheria, shangilia
kwa kujisifu katika Mungu, 18 yajue mapenzi yake,
na kupima mambo ambayo yanatofautiana nayo,
baada ya kuagizwa na sheria. 19 Na tuseme kwamba
una ujasiri kwamba wewe mwenyewe ni kiongozi
wa kipofu, mwanga kwa wale walio gizani, 20
msahihishaji wa wajinga, mwalimu wa watoto, na
kwamba unayo katika sheria jinsi ya elimu na kweli.
21 Wewe basi, uhubiriye mwingine, je, hujifundishi
mwenyewe? Wewe uhubiriye kutokuiba, je wewe
huiba? 22 Wewe usemae usizini, je unazini? Wewe
uchukiaye sanamu, je unaiba hekaluni? 23 Wewe
ujisifuye katika sheria, je haumfedheheshi Mungu
katika kuvunja sheria? 24 Kwa maana "jina la
Mungu linafedheheshwa kati ya watu wa mataifa
kwa sababu yenu," kama ilivyoandikwa. 25 Kwa
maana Kutahiriwa kweli kwafaa kama ukitii sheria,
lakini kama wewe ni mkiukaji wa sheria, kutahiriwa
kwako kunakuwa kutokutahiriwa. 26 Basi, ikiwa,
mtu asiyetahiriwa anaendelea kushika matakwa ya
sheria, je kutokutahiriwa kwake hakutachukuliwa kana
kwamba ametahiriwa? 27 Na yeye asiyetahiriwa kwa
asili hatakuhukumu kama akitimiza sheria? Hii ni kwa
sababu una maandiko yaliyoandikwa na tohara pia
lakini bado u mkiukaji wa sheria! 28 Kwa maana yeye
si Myahudi aliye kwa hali ya nje; wala kutahiriwa si
kule ambako ni kwa nje tu katika mwili. 29 Lakini yeye
ni Myahudi aliye kwa ndani, na tohara ni ya moyo,
katika roho, si katika andiko. Sifa ya mtu wa namna
hiyo haitokani na watu bali yatoka kwa Mungu.

3 Kisha ni faida gani aliyo nayo Myahudi? Na faida ya
tohara ni nini? 2 Ni vyema sana kwa kila njia. Awali
ya yote, Wayahudi walikabidhiwa ufunuo kutoka kwa
Mungu. 3 Lakini, itakuwaje iwapo baadhi ya Wayahudi
hawakuwa na imani? Je, kutokuamini kwao kutafanya
uaminifu wa Mungu kuwa batili? 4 La hasha. Badala
yake, acha Mungu aonekane kuwa kweli, hata kama
kila mtu ni mwongo. Kama ilivyokuwa imeandikwa,
"Ya kwamba uweze kuonekana kuwa mwenye haki
katika maneno yako, na uweze kushinda uingiapo
katika hukumu." 5 Lakini ikiwa uovu wetu unaonesha
haki ya Mungu, tuseme nini? Mungu si dhalimu atoapo
ghadhabu yake, je yupo hivyo? Naongea kutokana
na mantiki ya kibinadamu. 6 La hasha! Ni jinsi gani
basi Mungu atauhukumu ulimwengu? 7 Lakini ikiwa
kweli ya Mungu kupitia uongo wangu hutoa sifa tele
kwa ajili yake, kwa nini ningali bado nahukumiwa
kama mwenye dhambi? 8 Kwa nini tusiseme, kama
tulivyosingiziwa na kama wengine wanavyothibitisha
kwamba tunasema, "Tufanye uovu, ili mema yaje"?
Hukumu juu yao ni ya haki. 9 Ni nini basi? Tunajitetea
wenyewe? Hapana kabisa. Kwa kuwa sisi tayari
tumewatuhumu Wayahudi na Wayunani wote pamoja,

ya kuwa wapo chini ya dhambi. 10 Hii ni kama
ilivyoandikwa: “Hakuna mwenye haki, hata mmoja. 11
Hakuna mtu ambaye anaelewa. Hakuna mtu ambaye
anamtafuta Mungu. 12 Wote wamegeuka. Wao kwa
pamoja wamekuwa hawana maana. Hakuna atendaye
mema, la, hata mmoja. 13 Makoo yao ni kaburi lililo
wazi. Ndimi zao zimedanganya. Sumu ya nyoka ipo
chini ya midomo yao. 14 Vinywa vyao vimejaa laana
na uchungu. 15 Miguu yao ina mbio kumwaga damu.
16 Uharibifu na mateso yapo katika njia zao. 17
Watu hawa hawajajua njia ya amani. 18 Hakuna hofu
ya Mungu mbele ya macho yao.” 19 Sasa tunajua
kwamba chochote sheria isemacho, husema na wale
walio chini ya sheria. Hii ni ili kwamba kila kinywa
kifungwe, na hivyo kwamba ulimwengu wote uweze
kuwajibika kwa Mungu. 20 Hii ni kwa sababu hakuna
mwili utakaohesabiwa haki kwa matendo ya sheria
mbele za macho yake. Kwa kuwa kupitia Sheria
huja ufahamu wa dhambi. 21 Lakini sasa pasipo
sheria, haki ya Mungu imejulikana. Ilishuhudiwa kwa
sheria na Manabii, 22 hiyo ni, haki ya Mungu kupitia
imani katika Yesu Kristo kwa wale wote wanaoamini.
Maana hakuna tofauti. 23 Kwa kuwa wote wamefanya
dhambi, na kupungukiwa na utukufu wa Mungu. 24
Wamehesabiwa haki bure kwa neema yake kwa njia
ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu. 25 Kwa maana
Mungu alimtoa Kristo Yesu awe upatanisho kwa njia
ya imani katika damu yake. Alimtoa Kristo kama
ushahidi wa haki yake, kwa sababu ya kuziachilia
dhambi zilizopita 26 katika uvumilivu wake. Haya yote
yalitokea ili kuonesha haki yake wakati huu wa sasa.
Hii ilikuwa ili aweze kujithibitisha mwenyewe kuwa
haki, na kuonesha kwamba humhesabia haki mtu
yeyote kwa sababu ya imani katika Yesu. 27 Kuwapi
basi kujisifu? Kumetengwa. Kwa misingi ipi? Misingi
ya matendo? Hapana, lakini kwa misingi ya imani. 28
Hivyo tunahitimisha kwamba mtu huhesabiwa haki
kwa imani pasipo matendo ya sheria. 29 Au Mungu ni
Mungu wa Wayahudi tu? Je yeye si Mungu wa watu
wa Mataifa pia? Ndiyo, wa mataifa pia. 30 Ikiwa kwa
kweli Mungu ni mmoja, atawahesabia haki walio wa
tohara kwa imani, na wasiotahiriwa kwa njia ya imani.
31 Je sisi twaibatilisha sheria kwa imani? La hasha!
Kinyume cha hayo, sisi twaithibitisha sheria.

4 Tutasema nini tena kwamba Abrahamu, baba yetu
kwa jinsi ya mwili, amepatikana? 2 Kwa maana
ikiwa Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo,
angekuwa na sababu ya kujisifu, lakini si mbele za
Mungu. 3 Kwani maandiko yanasemaje? “Abrahamu
alimwamini Mungu, na ikahesabiwa kwake kuwa
haki.” 4 Sasa kwa mtu afanyaye kazi, malipo yake
hayahesabiwi kuwa ni neema, bali kuwa ni deni. 5
Lakini kwa mtu asiyefanya kazi bali anamwamini yeye
ambaye amhesabia haki asiyekuwa mtaua, imani
yake mtu huyo imehesabiwa kuwa haki. 6 Daudi pia
hunena baraka juu ya mtu ambaye Mungu amhesabia
haki pasipo matendo. 7 Alisema, “Wamebarikiwa
wale ambao maovu yao yamesamehewa na ambao
dhambi zao zimefunikwa. 8 Amebarikiwa mtu yule
ambaye Bwana hamhesabii dhambi.” 9 Basi je
baraka hizi ni kwa wale waliotahiriwa tu, au pia kwa
wale wasiotahiriwa? Kwa maana twasema, “kwa
Abrahamu imani yake ilihesabiwa kuwa ni haki.” 10
Hivyo ilihesabiwaje basi? Wakati Abrahamu alikuwa
katika tohara, au kabla hajatahiriwa? Haikuwa katika
kutahiriwa, bali katika kutotahiriwa. 11 Abrahamu
alipokea alama ya kutahiriwa. Huu ulikuwa muhuri
wa ile haki ya imani aliyokuwa nayo tayari kabla
hajatahiriwa. Matokeo ya ishara hii ni kwamba
alifanyika kuwa baba wa wote waaminio, hata kama
wapo katika kutotahiriwa. Hii ina maana kwamba
haki itahesabiwa kwao. 12 Hii pia ilimaanisha kuwa
Abrahamu alifanyika baba wa tohara si tu kwa wale
wanaotokana na tohara, bali pia wale wanaozifuata
nyayo za baba yetu Abrahamu. Na hii ndiyo imani
aliyokuwa nayo kwa wasiotahiriwa. 13 Kwa maana
haikuwa kwa sheria kwamba ahadi ilitolewa kwa
Abrahamu na uzao wake, ahadi hii ya kwamba
watakuwa warithi wa dunia. isipokuwa, ilikuwa kupitia
haki ya imani. 14 Kwa maana kama wale wa
sheria ndio warithi, imani imekuwa bure, na ahadi
imebatilika. 15 Kwa sababu sheria huleta ghadhabu,
lakini pale ambapo hakuna sheria, pia hakuna kutotii.
16 Kwa sababu hii hili hutokea kwa imani, ili iwe
kwa neema. Matokeo yake, ahadi ni dhahiri kwa
uzao wote. Na wazawa hawa si tu wale wanaojua
sheria, bali pia wale ambao ni wa imani ya Abrahamu.
Kwa maana yeye ni baba yetu sisi sote, 17 kama
ilivyoandikwa, “Nimekufanya wewe kuwa baba wa
mataifa mengi.” Abrahamu alikuwa katika uwepo wa
yule aliyemwamini, yaani, Mungu ambaye huwapa
wafu uzima na kuyaita mambo ambayo hayapo

ili yaweze kuwepo. 18 Licha ya hali zote za nje,
Abrahamu kwa ujasiri alimuamini Mungu kwa siku
zijazo. Hivyo akawa baba wa mataifa mengi, kulingana
na kile kilichonenwa,"... Ndivyo utakavyokuwa uzao
wako." 19 Yeye hakuwa dhaifu katika imani. Abrahamu
alikiri kwamba mwili wake mwenyewe ulikwisha kufa
- alikuwa na umri wa karibu miaka mia moja. Pia
alikubaliana na hali ya kufa ya tumbo la Sara. 20 Lakini
kwa sababu ya ahadi ya Mungu, Abrahamu hakusita
katika kutokuamini. Bali, alitiwa nguvu katika imani na
alimsifu Mungu. 21 Alikuwa akijua hakika ya kuwa
kile ambacho Mungu ameahidi, alikuwa pia na uwezo
wa kukikamilisha. 22 Kwa hiyo hii pia ilihesabiwa
kwake kuwa ni haki. 23 Sasa haikuandikwa tu kwa
faida yake, kwamba ilihesabiwa kwake. 24 Iliandikwa
kwa ajili yetu pia, kwa waliowekewa kuhesabiwa,
sisi ambao tunaamini katika yeye aliyemfufua Bwana
wetu Yesu kutoka wafu. 25 Huyu ni yule ambaye
alitolewa kwa ajili ya makosa yetu na kufufuliwa ili
tupate kuhesabiwa haki.

5 Kwa kuwa tumehesabiwa haki kwa njia ya
imani, tuna amani na Mungu kwa njia ya Bwana
wetu Yesu Kristo. 2 Kupitia yeye sisi pia tuna
fursa kwa njia ya imani katika neema hii ambayo
ndani yake tunasimama. Tunafurahi katika ujasiri
atupao Mungu kwa ajili ya baadaye, ujasiri ambao
tutashiriki katika utukufu wa Mungu. 3 Siyo hili tu,
lakini pia tunafurahi katika mateso yetu. Tunajua
kwamba mateso huzaa uvumilivu. 4 Uvumilivu huzaa
kukubalika, na kukubalika huzaa ujasiri kwa ajili ya
baadaye. 5 Ujasiri huu haukatishi tamaa, kwa sababu
upendo wa Mungu umemwagwa katika mioyo yetu
kupitia Roho Mtakatifu, ambaye alitolewa kwetu. 6
Kwa tulipokuwa tungali tu dhaifu, kwa wakati muafaka
Kristo alikufa kwa ajili ya waovu. 7 Kwa kuwa itakuwa
vigumu mmoja kufa kwa ajili ya mtu mwenye haki.
Hii ni kwamba, pengine mtu angethubutu kufa kwa
ajili ya mtu mwema. 8 Lakini Mungu amehakikisha
upendo wake mwenyewe kwetu, kwa sababu wakati
tulipokuwa tungali wenye dhambi, Kristo alikufa kwa
ajili yetu. 9 Kisha zaidi ya yote, sasa kwa kuwa
tumehesabiwa haki kwa damu yake, tutaokolewa kwa
hiyo kutoka katika gadhabu ya Mungu. 10 Kwa kuwa,
ikiwa wakati tulipokuwa maadui, tulipatanishwa na
Mungu kwa njia ya kifo cha mwanae, zaidi sana,
baada ya kuwa tumekwisha patanishwa, tutaokolewa
kwa maisha yake. 11 Siyo hivi tu, bali pia tunafurahi
katika Mungu kupitia Bwana Yesu Kristo, kupitia
yeye ambaye sasa tumepokea upatanisho huu. 12
Kwa hiyo basi, kama kupitia mtu mmoja dhambi
iliingia duniani, kwa njia hii kifo kiliingia kwa njia
ya dhambi. Na kifo kikasambaa kwa watu wote,
kwa sababu wote walifanya dhambi. 13 Kwa kuwa
hadi sheria, dhambi ilikuwa duniani, lakini dhambi
haihesabiki wakati hakuna sheria. 14 Hata hivyo,
kifo kilitawala kutoka Adamu hadi Musa, hata juu
ya wale ambao hawakufanya dhambi kama kutotii
kwa Adamu, ambaye ni mfano wa yeye ambaye
angekuja. 15 Lakini hata hivyo, zawadi ya bure si
kama kosa. Kwa kuwa ikiwa kwa kosa la mmoja
wengi walikufa, zaidi sana neema ya Mungu na
zawadi kwa neema ya mtu mmoja, Yesu Kristo,
imezidi kuongezeka kwa wengi. 16 Kwa kuwa zawadi
si kama matokeo ya yule ambaye alifanya dhambi.
Kwa kuwa kwa upande mwingine, hukumu ya adhabu
ilikuja kwa sababu ya kosa la mtu mmoja. Lakini
kwa upande mwingine, kipawa cha bure kinachotoka
katika kuhesabiwa haki kilikuja baada ya makosa
mengi. 17 Kwa maana, ikiwa kwa kosa la mmoja,
kifo kilitawala kupitia mmoja, zaidi sana wale ambao
watapokea neema nyingi pamoja na kipawa cha haki
watatawala kupitia maisha ya mmoja, Yesu Kristo.
18 Hivyo basi, kama kupitia kosa moja watu wote
walikuja kwenye hukumu, ingawa kupitia tendo moja
la haki kulikuja kuhesabiwa haki ya maisha kwa watu
wote. 19 Kwa kuwa kama kupitia kutotii kwa mtu
mmoja wengi walifanywa wenye dhambi, hivyo kupitia
utii wa mmoja wengi watafanywa wenye haki. 20
Lakini sheria iliingia pamoja, ili kwamba kosa liweze
kuenea. Lakini mahali ambapo dhambi ilizidi kuwa
nyingi, neema iliongezeka hata zaidi. 21 Hii ilitokea ili
kwamba, kama dhambi ilivyotawala katika kifo, ndivyo
hata neema inaweza kutawala kupitia haki kwa ajili
ya maisha ya milele kupitia Yesu Kristo Bwana wetu.
(aiōnios g166)

6 Tuseme nini basi? Tuendelee katika dhambi ili
neema iongezeke? 2 La hasha. Sisi tuliokufa
katika dhambi, tunawezaje tena kuishi katika hiyo? 3
Je hamjui ya kuwa wale waliobatizwa katika Kristo
walibatizwa katika mauti yake? 4 Tulikuwa tumezikwa
pamoja naye kupitia ubatizo katika kifo. Hii ilifanyika
ili kwamba kama vile Kristo alivyoinuliwa kutoka mauti

kupitia utukufu wa Baba, ili kwamba nasi tuweze
kutembea katika upya wa maisha. 5 Maana ikiwa
tumeunganishwa pamoja naye katika mfano wa kifo
chake, pia tutaunganishwa katika ufufuo wake. 6
Sisi tunajua hivi, utu wetu wa zamani ulisulubiwa
pamoja naye, ili kwamba mwili wa dhambi uharibiwe.
Hii ilitokea ili kwamba tusiendelee kuwa watumwa wa
dhambi. 7 Yeye aliyekufa amefanywa mwenye haki
kulingana na dhambi. 8 Lakini kama tumekufa pamoja
na Kristo, tunaamini kwamba tutaishi pamoja naye
pia. 9 Tunajua kwamba Kristo amefufuliwa kutoka
katika wafu, na kwamba si mfu tena. Kifo hakimtawali
tena. 10 Maana kwa habari ya kifo alichokufa kwa
dhambi, alikufa mara moja kwa ajili ya wote. Hata
hivyo, maisha anayoishi, anaishi kwa ajili ya Mungu.
11 Kwa njia iyo hiyo, nanyi pia mnapaswa kujihesabu
kuwa wafu katika dhambi, bali hai kwa Mungu katika
Kristo Yesu. 12 Kwa sababu hiyo usiruhusu dhambi
itawale mwili wako ili kusudi uweze kuzitii tamaa zake.
13 Usitoe sehemu za mwili wako katika dhambi kama
vyombo visivyo na haki, bali jitoeni wenyewe kwa
Mungu, kama walio hai kutoka mautini. Na zitoeni
sehemu za miili yenu kama vyombo vya haki kwa
Mungu. 14 Msiiruhusu dhambi iwatawale. Kwa kuwa
hamko chini ya sheria, bali chini ya neema. 15 Nini
basi? Tutende dhambi kwa kuwa hatupo chini ya
sheria, bali chini ya neema? La hasha. 16 Hamjui ya
kuwa kwake yeye ambaye mnajitoa wenyewe kama
watumishi ndiye ambaye ninyi mnakuwa watumishi
wake, yeye mnayepaswa kumtii? Hii ni kweli hata
kama ninyi ni watumwa katika dhambi ambayo
inapelekea mauti, au watumwa wa utii unaopelekea
haki. 17 Lakini ashukuriwe Mungu! Kwa kuwa mlikuwa
watumwa wa dhambi, lakini mmetii kutoka moyoni ile
namna ya fundisho mliopewa. 18 Mmefanywa huru
kutoka kwenye dhambi, na mmefanywa watumwa
wa haki. 19 Ninazungumza kama mtu kwa sababu
ya madhaifu ya miili yenu. Kwa maana kama vile
mlivyotoa viungo vya miili yenu kuwa watumwa kwa
uchafu na uovu, kwa jinsi iyo hiyo, sasa toeni viungo
vya miili yenu kuwa watumwa wa haki kwa utakaso. 20
Kwa kuwa mlipokuwa watumwa wa dhambi, mlikuwa
huru mbali na haki. 21 Kwa wakati huo, mlikuwa na
tunda lipi kwa mambo ambayo kwa sasa mnaona aibu
kwayo? Kwa kuwa matokeo ya mambo hayo ni kifo.
22 Lakini kwa kuwa sasa mmefanywa huru mbali na
dhambi na mmefanyika watumwa kwa Mungu, mna
tunda kwa ajili ya utakaso. Tokeo ni uzima wa milele.
(aiōnios g166) 23 Kwa kuwa mshahara wa dhambi ni
mauti, bali zawadi ya bure ya Mungu ni uzima wa
milele katika Kristo Yesu Bwana wetu. **(aiōnios g166)**

7 Au hamjui, ndugu zangu (kwa kuwa naongea na
watu wanaoijua sheria), kwamba sheria humtawala
mtu anapokuwa hai? 2 Kwa maana mwanamke
aliyeolewa amefungwa na sheria kwa yule mme
wake anapokuwa hai, lakini ikiwa mme wake atakufa,
atakuwa amewekwa huru kutoka sheria ya ndoa. 3
Hivyo basi, wakati mme wake angali akiishi, ikiwa
anaishi na mwanamme mwingine, ataitwa mzinzi.
Lakini ikiwa mme wake akifa, yuko huru dhidi ya
sheria, hivyo hatakuwa mzinzi ikiwa anaishi na
mwanamme mwingine. 4 Kwa hiyo, ndugu zangu,
ninyi pia mlifanywa wafu kwa sheria kwa njia ya mwili
wa Kristo. Imekuwa hivi ili mpate kuunganishwa na
mwingine, kwake yeye ambaye alifufuliwa kutoka
wafu ili tuweze kumzalia Mungu matunda. 5 Kwa
maana tulipokuwa katika hali ya mwili, tamaa za
dhambi ziliamshwa katika viungo vyetu kwa njia ya
sheria na kuizalia mauti matunda. 6 Lakini sasa
tumefunguliwa kutoka katika sheria. Tumeifia ile hali
iliyotupinga. Ili sisi tupate kutumika katika hali mpya
ya Roho, na si katika hali ya zamani ya andiko. 7
Tusemeje basi? Sheria ni dhambi? La hasha. Hata
hivyo, nisingelitambua dhambi, isingelikuwa kwa njia
ya sheria. Kwa kuwa nisingelijua kutamani kama
sheria isingelisema, “Usitamani.” 8 Lakini dhambi
ilipata nafasi kwa ile amri na ikaleta ndani yangu
kila aina ya kutamani. Kwa maana dhambi pasipo
sheria imekufa. 9 Nami nilikuwa hai hapo kwanza
bila sheria, lakini ilipokuja ile amri, dhambi ilipata
uhai, nami nikafa. 10 Ile amri na ambayo ingelileta
uzima iligeuka kuwa mauti kwangu. 11 Kwa maana
dhambi ilipata nafasi kwa ile amri na ikanidanganya.
Kupitia ile amri, iliniua. 12 Hivyo sheria ni takatifu,
na ile amri ni takatifu, ya yaki, na njema. 13 Hivyo
basi ile iliyo njema ilikuwa mauti kwangu mimi? Isiwe
hivyo kamwe. Lakini dhambi, ili ionekane kuwa ni
dhambi hasa kupitia ile njema, ilileta mauti ndani
yangu. Hii ilikuwa ili kwamba kupitia ile amri, dhambi
izidi kuwa mbaya mno. 14 Kwa maana twajua ya
kuwa sheria asili yake ni ya rohoni, lakini mimi ni mtu
wa mwilini. Nimeuzwa chini ya utumwa wa dhambi.

15 Maana nifanyalo, silielewi dhahiri. Kwa kuwa lile
nilipendalo kutenda, silitendi, na lile nilichukialo,
ndilo ninalolitenda. 16 Lakini kama nikilitenda lile
nisilolipenda, nakubaliana na sheria ya kuwa sheria ni
njema. 17 Lakini sasa si mimi nafsi yangu ninayetenda
hilo, bali ni ile dhambi ikaayo ndani yangu. 18 Kwa
maana najua ya kuwa ndani yangu, yaani ndani ya
mwili wangu, halikai jambo jema. Kwa kuwa tamaa
ya lililo jema imo ndani yangu, lakini silitendi. 19
Kwa maana lile jema nilipendalo silitendi, bali lile ovu
nisilolipenda ndilo nilitendalo. 20 Sasa kama natenda
lile nisilolipenda, si mimi binafsi nilitendaye, bali ni ile
dhambi ikaayo ndani yangu. 21 Nimefahama, tena,
imo kanuni ndani yangu ya kutaka kutenda lililo jema,
lakini uovu hakika umo ndani yangu. 22 Kwa maana
naifurahia sheria ya Mungu kwa utu wa ndani. 23
Lakini naona kanuni iliyo tofauti katika viungo vya
mwili wangu. Inapiga vita dhidi ya kanuni mpya katika
akili zangu. Inanifanya mimi mateka kwa kanuni ya
dhambi iliyo katika viungo vya mwili wangu. 24 Mimi
ni mtu wa huzuni! Ni nani atakayeniokoa na mwili huu
wa mauti? 25 Lakini shukrani kwa Mungu kwa Yesu
Kristo Bwana wetu! Hivyo basi. Mimi mwenyewe kwa
akili zangu naitumikia sheria ya Mungu. Bali, kwa
mwili naitumikia kanuni ya dhambi.

8 Kwa hiyo basi hakuna hukumu ya adhabu juu yao
walio katika Kristo Yesu. 2 Kwa kuwa kanuni ya
Roho wa uzima ule ulio katika Kristo Yesu imenifanya
mimi kuwa huru mbali na kanuni ya dhambi na
mauti. 3 Kwa maana kile ambacho sheria ilishindwa
kufanya kwa sababu ilikuwa dhaifu katika mwili,
Mungu alifanya. Alimtuma Mwana wake wa pekee
kwa mfano wa mwili wa dhambi awe sadaka ya
dhambi, na akaihukumu dhambi katika mwili. 4
Alifanya hivi ili maagizo ya sheria yatimilizwe ndani
yetu, sisi tusioenenda kwa kufuata mambo ya mwili,
bali kwa kufuata mambo ya Roho. 5 Wale waufuatao
mwili huyafikiri mambo ya mwili, lakini wale waifuatao
Roho huyafikiri mambo ya Roho. 6 Kwa kuwa nia ya
mwili ni mauti, bali nia ya Roho ni uzima na amani.
7 Hii ni kwa sababu ile nia ya mwili ni uadui juu ya
Mungu, kwa maana haitii sheria ya Mungu, wala
haiwezi kuitii. 8 Wale waufuatao mwili hawawezi
kumpendeza Mungu. 9 Hata hivyo, hampo katika
mwili bali katika Roho, kama ni kweli kwamba Roho
wa Mungu huishi ndani yenu. Lakini kama mtu hana
Roho wa Kristo, yeye si wake. 10 Kama Kristo yumo
ndani yenu, mwili umekufa kwa mambo ya dhambi,
bali roho ni hai kwa mambo ya haki. 11 Ikiwa Roho wa
yule aliyemfufua Yesu kutoka wafu huishi ndani yenu,
yeye yule aliyemfufua Kristo kutoka katika wafu ataipa
pia miili yenu ya mauti uhai kwa njia ya Roho wake,
aishie ndani yenu. 12 Hivyo basi, ndugu zangu, sisi tu
wadeni, lakini si kwa mwili kwamba tuishi kwa jinsi
ya mwili. 13 Maana ikiwa mnaishi kwa jinsi ya mwili,
mpo karibu kufa, lakini ikiwa kwa Roho mnayafisha
matendo ya mwili, nanyi mtaishi. 14 Maana kama
ambavyo wengi wanaongozwa na Roho wa Mungu,
hawa ni wana wa Mungu. 15 Kwa kuwa hamkupokea
roho wa utumwa tena hata muogope. Badala yake,
mlipokea roho ya kufanywa kuwa wana, ambayo
kwayo tunalia, “Abba, Baba!” 16 Roho mwenyewe
hushuhudia pamoja na roho zetu ya kuwa tu watoto
wa Mungu. 17 Ikiwa tu watoto, basi tu warithi pia,
warithi wa Mungu. Na sisi tu warithi pamoja na
Kristo, ikiwa kwa kweli tunateseka na yeye ili tupate
kutukuzwa pamoja naye. 18 Kwa kuwa nayahesabu
mateso ya wakati huu kuwa si kitu nikilinganisha na
utukufu utakaofunuliwa kwetu. 19 Kwa maana viumbe
vyote pia vinatazamia kwa shauku nyingi kufunuliwa
kwa wana wa Mungu. 20 Kwa maana uumbaji pia
ulitiishwa chini ya ubatili, si kwa hiari yake, ila kwa
sababu yake yeye aliyevitiisha. Ni katika tumaini 21
kwamba uumbaji wenyewe nao utawekwa huru na
kutolewa katika utumwa wa uharibifu, na kuingizwa
katika uhuru wa utukufu wa watoto wa Mungu. 22 Kwa
maana twajua ya kuwa uumbaji nao pia unaugua na
kuteseka kwa uchungu pamoja hata sasa. 23 Si hivyo
tu, ila na sisi wenyewe tulio na malimbuko ya Roho -
sisi pia tunaugua katika nafsi zetu, tukisubiri kufanywa
wana, yaani ukombozi wa miili yetu. 24 Kwa maana ni
kwa taraja hili tuliokolewa. Lakini kitu kilichotarajiwa
kikionekana hakuna taraja tena, kwa maana ni nani
anayekitarajia kile akionacho? 25 Bali tukikitarajia kitu
tusichokiona, twakingojea kwa saburi. 26 Kwa jinsi
iyo hiyo, Roho naye hutusaidia katika udhaifu wetu.
Kwa maana hatujui kuomba jinsi itupasavyo, lakini
Roho mwenyewe hutuombea kwa kuugua kusikoweza
kutamkwa. 27 Na yeye aichunguzaye mioyo huijua
akili ya Roho, kwa sababu huomba kwa niaba yao
walioamini kulingana na mapenzi ya Mungu. 28 Nasi
twajua ya kuwa kwa wote wampendao Mungu, yeye

hufanya mambo yote pamoja kwa wema, kwa wale
wote walioitwa kwa kusudi lake. 29 Kwa sababu wale
wote aliowajua tangu asili, pia aliwachagua tangu asili
wafananishwe na mfano wa Mwana wake, ili yeye
awe mzaliwa wa kwanza miogoni mwa ndugu wengi.
30 Na wale aliowachagua tangu asili, hao aliwaita pia.
Na wale aliowaita, hao aliwahesabia haki. Na wale
aliowahesabia haki, hao pia akawatukuza. 31 Tuseme
nini basi juu ya mambo haya? Mungu akiwa upande
wetu, ni nani aliye juu yetu? 32 Yeye asiyemwachilia
mwana wake mwenyewe bali alimtoa kwa ajili yetu
sisi sote atakosaje kutukirimia na mambo yote pamoja
naye? 33 Ni nani atakayewashitaki wateule wa
Mungu? Mungu ndiye mwenye kuwahesabia haki.
34 Ni nani atakayewahukumia adhabu? Kristo Yesu
ndiye aliyekufa kwa ajili yetu, na zaidi ya hayo, yeye
pia alifufuliwa. Naye anatawala pamoja na Mungu
mahali pa heshima, na tena ndiye anayetuombea
sisi. 35 Ni nani atakayetutenga na upendo wa Kristo?
Dhiki, au shida, au mateso, au njaa, au uchi, au
hatari, au upanga? 36 Kama ilivyoandikwa, "Kwa faida
yako tunauawa mchana kutwa. Tulihesabiwa kama
kondoo wa kuchinjwa." 37 Katika mambo haya yote
sisi tu zaidi ya washindi katika yeye aliyetupenda. 38
Kwa maana nimekwisha kushawishika kwamba wala
mauti, wala uzima, wala malaika, wala mamlaka, wala
vitu vilivyopo, wala vitu vijavyo, wala nguvu, 39 wala
yaliyo juu, wala yaliyo chini, wala kiumbe kinginecho
chote, hakitaweza kututenga na upendo wa Mungu,
ambaye ni Kristo Yesu Bwana wetu.

9 Nasema ukweli katika Kristo. Sisemi uongo, na
dhamira yangu hushuhudia pamoja nami katika
Roho Mtakatifu, 2 kwamba kuna huzuni kubwa na
maumivu yasiyo koma ndani ya moyo wangu. 3
Kwamba ningetamani mimi mwenyewe kulaaniwa
na kutengwa mbali na Kristo kwa ajili ya ndugu
zangu, wale wa jamii yangu katika mwili. 4 Wao
ni Waisraeli. Walio na hali ya kufanyika watoto,
wa utukufu, wa maagano, na zawadi ya sheria,
kumwabudu Mungu, na ahadi. 5 Wao ni watangulizi
ambako Kristo amekuja kwa heshima kuvaa mwili
huu - ambaye yeye ni Mungu wa vyote. Naye asifiwe
milele. Amina. **(aiōn g165)** 6 Lakini si kwamba ahadi
za Mungu zimeshindwa kutimia. Maana si kila mtu
aliye Israeli ni Mwiisraeli halisi. 7 Sivyo hata kwa
uzao wa Abrahamu kuwa ni watoto wake halisi.
Lakini, "ni kupitia Isaka uzao wako utaitwa." 8 Hii ni
kwamba, watoto wa mwili si watoto wa Mungu. Lakini
watoto wa ahadi wanatazamwa kuwa kama uzao. 9
Maana hili ndilo neno la ahadi: "Katika majira haya
nitakuja, na Sara atapewa mtoto." 10 Si hili tu, lakini
baada ya Rebeka kupata mimba kwa mtu mmoja,
Isaka baba yetu- 11 kwamba watoto walikuwa bado
hawajazaliwa na alikuwa hajafanya jambo lolote zuri
au baya, ili kwamba kusudi la Mungu kulingana na
uchaguzi lisimame, wala si kwa matendo, lakini ni kwa
sababu ya yule aitae. 12 Ilinenwa kwake, "Mkubwa
atamtumikia mdogo." 13 Kama ilivyo kwisha andikwa:
"Yakobo nilimpenda, lakini Esau nilimchukia." 14
Basi tena tutasema nini? Je kuna udhalimu kwa
Mungu? La hasha. 15 Kwa kuwa anasema kwa Musa,
"nitakuwa na rehema kwa yule nitakayemrehemu, na
nitakuwa na huruma kwa yule nitakayemhurumia."
16 Kwa hiyo basi, si kwa sababu ya yeye atakaye,
wala si kwa sababu ya yeye ambaye hukimbia, lakini
kwa sababu ya Mungu, ambaye huonesha rehema.
17 Kwa kuwa maandiko husema kwa Farao, "Kwa
kusudi hili maalumu nilikuinua, ili kwamba nioneshe
nguvu zangu katika wewe, na ili kwamba jina langu
litangazwe katika nchi yote." 18 Hivyo basi, Mungu
huwa na rehema kwa yeyote ampendaye, na kwa
ambaye humpenda, humfanya kuwa mkaidi. 19 Kisha
utasema kwangu, "Kwa nini bado anaona kosa? Ni
yupi ambaye alikwisha kustahimili matakwa yake?"
20 Kinyume chake, mwanadamu, wewe ni nani ujibue
kinyume na Mungu? Kuna uwezekano wowote wa
kilichofinyangwa kusema kwa mfinyanzi, "Kwanini
ulinifanya hivi mimi?" 21 Je mfinyazi huwa hana haki
juu ya udongo kutengeneza chombo kwa matumizi
maalumu kutokana na bonge lile lile, na chombo
kingine kwa matumizi ya kila siku? 22 Vipi kama
Mungu, ambaye ana utayari wa kuonesha gadhabu
yake na kufanya nguvu yake kujulikana, alistahimili
kwa uvumilivu wa kutosha vyombo vya gadhabu
vilivyoandaliwa kwa kuangamiza? 23 Vipi kama
alifanya hivi ili kwamba aoneshe wingi wa utukufu
wake juu ya vyombo vya rehema, ambavyo alikwisha
kuviandaa kwa ajili ya utukufu? 24 Vipi kama alifanya
hii pia kwetu, ambaye pia alituita, si tu kutoka kwa
Wayahudi, lakini pia kutoka kwa watu wa Mataifa? 25
Kama asemavyo pia katika Hosea: "Nitawaita watu
wangu ambao hawakuwa watu wangu, na mpendwa

wake ambaye hakupendwa. 26 Na itakuwa kwamba
pale iliposemwa kwao, 'Ninyi si watu wangu,' pale
wataitwa 'wana wa Mungu aliye hai.'" 27 Isaya analia
kuhusiana na Israeli, "Kama hesabu ya wana wa
Israeli ingekuwa kama mchanga wa bahari, itakuwa
ni masalia ambao wataokolewa. 28 Kwa kuwa Bwana
atalichukua neno lake juu ya nchi, mapema na
kwa utimilifu. 29 Na kama jinsi Isaya alivyosema
awali, "Kama Bwana wa majeshi hakutuachia nyuma
uzao kwa ajili yetu, tungekuwa kama Sodoma, na
tungefanywa kama Gomora. 30 Tutasema nini basi?
kwamba watu wa Mataifa ambao walikuwa hawatafuti
haki, walipata haki, haki kwa imani. 31 Lakini Israeli,
ambaye alitafuta sheria ya haki, hakuifikia. 32 Kwanini
si hivyo? Kwa sababu hawakuitafuta kwa imani, bali
kwa matendo. Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa, 33
kama ilivyo kwisha andikwa, "Tazama, nimelaza jiwe
la kujikwaa katika Sayuni na mwamba wa kukosa.
Yeye ambaye huamini katika hili hataaibika."

10 Ndugu, nia ya moyo wangu na ombi langu kwa
Mungu ni kwa ajili yao, kwa ajili ya wokovu
wao. 2 Kwa kuwa nawashuhudia kwamba wanajuhudi
kwa ajili ya Mungu, lakini si kwa ajili ya ufahamu. 3
Kwa kuwa hawajui haki ya Mungu, na wanatafuta
kujenga haki yao wenyewe. Hawakuwa watiifu kwa
haki ya Mungu. 4 Kwa kuwa Kristo ndiye utimilifu
wa sheria kwa ajili ya haki ya kila mtu aaminiye. 5
Kwa kuwa Musa anaandika kuhusu haki ambayo
huja kutokana na sheria: "Mtu ambaye hutenda
haki ya sheria ataishi kwa haki hii." 6 Lakini haki
ambayo inatokana na imani husema hivi, "Usiseme
moyoni mwako, 'Nani atapaa kwenda mbinguni?'
(Hii ni kumleta Kristo chini). 7 Na usiseme, 'Nani
atashuka katika shimo?'" (Hii ni, kumleta Kristo juu
kutoka kwa wafu). **(Abyssos g12)** 8 Lakini inasema nini?
"Neno liko karibu na wewe, katika kinywa chako na
katika moyo wako." Hilo ni neno la imani, ambalo
tunatangaza. 9 Kwa kuwa kama kwa kinywa chako
unamkiri Yesu ya kuwa ni Bwana, na kuamini moyoni
mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka kwa wafu,
utaokoka. 10 Kwa kuwa kwa moyo mtu huamini na
kupata haki, na kwa kinywa hukiri na kupata wokovu.
11 Kwa kuwa andiko lasema, "Kila amwaminiye hata
aibika." 12 kwa kuwa hakuna tofauti kati ya Myahudi
na Myunani. Kwa kuwa Bwana yule yule ni Bwana
wa wote, na ni tajiri kwa wote wamwitao. 13 Kwa
kuwa kila mtu ambaye huliitia jina la Bwana ataokoka.
14 Kwa jinsi gani wanaweza kumwita yeye ambaye
hawajamwamini? Na jinsi gani wanaweza kuamini
katika yeye ambaye hawajamsikia? Na watasikiaje
pasipo muhubiri? 15 Na jinsi gani wanaweza kuhubiri,
isipokuwa wametumwa? - Kama ilivyoandikwa, "Jinsi
gani ni mizuri miguu ya wale ambao wanatangaza
habari za furaha za mambo mema!" 16 Lakini wote
hawakusikiliza injili. Kwa kuwa Isaya hunena, "Bwana,
ni nani aliyesikia ujumbe wetu?" 17 Hivyo imani
huja kutokana na kusikia, na kusikia kwa neno la
Kristo. 18 Lakini nasema, "Je hawakusikia?" Ndiyo,
kwa hakika sana. "Sauti yao imekwisha toka nje
katika nchi yote, na maneno yao kwenda miisho
ya dunia." 19 Zaidi ya yote, Ninasema, "Je Israel
hakujua?" Kwanza Musa hunena, "Nitawachokoza
kuwatia wivu kwa watu ambao si taifa. Kwa njia ya
taifa lisilo na uelewa, nitawachochea hadi mkasirike."
20 Na Isaya ni jasiri sana na husema, "Nilipatikana na
wale ambao hawakunitafuta. Nilionekana kwa wale
ambao hawakunihitaji." 21 Lakini kwa Israel husema,
"Siku zote nilinyoosha mikono yangu kwa wasiotii na
kwa watu wagumu."

11 Basi nasema, je, Mungu aliwakataa watu wake?
Hata kidogo. Kwa kuwa mimi pia ni Mwiisraeli,
wa ukoo wa Abrahamu, wa kabila la Benyamini. 2
Mungu hakuwakataa watu wake, aliowajua tangu
mwanzo. Je hamjui andiko linasema nini kuhusu
Eliya, jinsi alivyomsihi Mungu juu ya Israeli? 3
"Bwana, wamewaua manabii wako, nao wamebomoa
madhabahu zako. Mimi peke yangu nimesalia, nao
wanatafuta uhai wangu." 4 Lakini jibu la Mungu
lasema nini kwako? "Nimetunza kwa ajili yangu watu
elfu saba ambao hawampigii magoti Baali." 5 Hata
hivyo, wakati huu wa sasa pia kuna walio salia
kwa sababu ya uchaguzi wa neema. 6 Lakini ikiwa
ni kwa neema, si tena kwa matendo. Vinginevyo
neema haitakuwa tena neema. 7 Ni nini basi? Jambo
ambalo Israeli alikuwa akitafuta, hakukipata, bali
wateule walikipata, na wengine walitiwa uzito. 8
Ni kama ilivyoandikwa: "Mungu amewapa roho ya
ubutu, macho ili wasione, na masikio ili wasisikie,
mpaka leo hii." 9 Naye Daudi anasema, "Acha meza
zao na ziwe wavu, mtego, sehemu ya kujikwaa, na
kulipiza kisasi dhidi yao. 10 Acha macho yao yatiwe
giza ili wasiweze kuona. Ukawainamishe migongo

yao daima." 11 Basi nasema, "Je, wamejikwaa hata
kuanguka?" Isiwe hivyo kamwe. Badala yake, kwa
kushindwa kwao, wokovu umefika kwa Mataifa, ili
wao wenyewe watiwe wivu. 12 Sasa ikiwa kushindwa
kwao ni utajiri wa ulimwengu, na kama hasara yao
ni utajiri wa mataifa, ni kiasi gani zaidi itakuwa
kukamilika kwao? 13 Na sasa naongea nanyi watu wa
Mataifa. Kwa kuwa nimekuwa mtume kwa watu wa
Mataifa mengine, najivunia huduma yangu. 14 Labda
nitawatia wivu walio mwili mmoja na mimi. Labda
tutawaokoa baadhi yao. 15 Maana ikiwa kukataliwa
kwao ni maridhiano ya dunia, kupokelewa kwao
kutakuwaje ila uhai toka kwa wafu? 16 Kama matunda
ya kwanza ni akiba, ndivyo ilivyo kwa donge la unga.
Kama mzizi ni akiba, matawi nayo kadhalika. 17
Lakini kama baadhi ya matawi yamekatwa, kama
wewe, tawi pori la mzeituni, ulipandikizwa kati yao,
na kama ulishiriki pamoja nao katika mizizi ya utajiri
wa mzeituni, 18 usijisifu juu ya matawi. Lakini kama
unajisifu, si wewe ambaye unaisaidia mizizi, bali
mizizi inakusaidia wewe. 19 Basi utasema, "Matawi
yalikatwa ili nipate kupandikizwa katika shina." 20 Hiyo
ni kweli. Kwa sababu ya kutoamini kwao walikatwa,
lakini wewe ulisimama imara kwa sababu ya imani
yako. Usijifikirie mwenyewe kwa hali ya juu sana, bali
ogopa. 21 Kwa maana ikiwa Mungu hakuyaachia
matawi ya asili, hatakuhurumia wewe pia. 22 Angalia,
basi, matendo mema na ukali wa Mungu. Kwa
upande mmoja, ukali ulikuja juu ya Wayahudi ambao
walianguka. Lakini kwa upande mwingine, wema wa
Mungu huja juu yako, kama utadumu katika wema
wake. Vinginevyo wewe pia utakatiliwa mbali. 23 Na
pia, kama hawataendelea katika kutoamini kwao,
watapandikizwa tena. Maana Mungu anao uwezo
wa kuwapandikiza tena. 24 Kwa maana ikiwa ninyi
mlikatwa nje kwa ulio kwa asili mzeituni mwitu, na
kinyume cha asili mlipandikizwa katika mzeituni ulio
mwema, si zaidi sana hawa Wayahudi, ambao ni
kama matawi ya asili kuweza kupandikizwa tena
ndani ya mzeituni wao wenyewe? 25 Kwa maana
ndugu sitaki msijue, kuhusiana na siri hii, ili kwamba
msiwe na hekima katika kufikiri kwenu wenyewe. Siri
hii ni kwamba ugumu umetokea katika Israeli, hadi
kukamilika kwa mataifa kutakapokuja. 26 Hivyo Israeli
wote wataokoka, kama ilivyoandikwa: "Kutoka Sayuni
atakuja Mkombozi. Atauondoa uovu kutoka kwa
Yakobo. 27 Na hili litakuwa agano langu pamoja nao,
wakati nitakapoziondoa dhambi zao." 28 Kwa upande
mmoja kuhusu injili, wanachukiwa kwa sababu yenu.
Kwa upande mwingine kutokana na uchaguzi wa
Mungu, wamependwa kwa sababu ya mababu. 29
Kwa kuwa zawadi na wito wa Mungu haubadiliki. 30
Kwa kuwa awali ninyi mlikuwa mmemwasi Mungu,
lakini sasa mmeipokea rehema kwa sababu ya kuasi
kwao. 31 Kwa njia iyo hiyo, sasa hawa Wayahudi
wameasi. Matokeo yake ni kwamba kutokana na
huruma mliyojaliwa ninyi wanaweza pia kupokea
rehema. 32 Maana Mungu amewafunga watu wote
katika uasi, ili aweze kuwahurumia wote. **(eleēsē g1653)**
33 Jinsi zilivyo kuu utajiri na hekima na maarifa ya
Mungu! Hazichunguziki hukumu zake, na njia zake
hazigunduliki! 34 "Maana ni nani aliyeijua nia ya
Bwana? Au ni nani amekuwa mshauri wake? 35 Au
ni nani kwanza aliyempa kitu Mungu, ili alipwe tena?"
36 Kwa maana kutoka kwake, na kwa njia yake na
kwake, vitu vyote vipo. Kwake uwe utukufu milele.
Amina. **(aiōn g165)**

12 Kwa hiyo nawasihi, ndugu, kwa huruma zake
Mungu, itoeni miili yenu iwe dhabihu iliyo hai,
takatifu, inayokubalika kwa Mungu. Hii ndiyo ibada
yenu yenye maana. 2 Wala msiifuatishe namna ya
dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu.
Fanyeni hivi mpate kujua mapenzi ya Mungu yaliyo
mema, yakumpendeza na kamilifu. **(aiōn g165)** 3 Kwa
maana nasema, kwa sababu ya neema niliyopewa,
kwamba kila mtu ambaye yupo miongoni mwenu
hapaswi kufikiri zaidi juu yake mwenyewe kuliko
inavyompasa kufikiri. Bali, imempasa kufikiri kwa
hekima, kama ambavyo Mungu amewapa kila mmoja
kiasi fulani cha imani. 4 Kwa kuwa tuna viungo
vingi katika mwili mmoja, lakini si viungo vyote vina
kazi moja. 5 Vivyo hivyo, sisi tulio wengi tu mwili
mmoja katika Kristo, na viungo kila mmoja kwa
mwenzake. 6 Tuna karama zilizo mbalimbali kwa
kadiri ya neema mliyopewa. Ikiwa karama ya mtu
ni unabii, na itendeke kwa kadiri ya imani yake. 7
Ikiwa karama ya mtu ni huduma, na atumike. Ikiwa
mwingine ana karama ya kufundisha, basi, afundishe.
8 Ikiwa karama ya mtu ni faraja, basi, afariji. Ikiwa
karama ya mtu ni kutoa, afanye hivyo kwa ukarimu.
Ikiwa karama ya mtu ni kuongoza, na litendeke kwa
uangalifu. Ikiwa karama ya mtu ni katika kuonesha

huruma, na litendeke kwa furaha. 9 Pendo lisiwe na
unafiki. Chukieni uovu; mshikilie yaliyo mema. 10
Kuhusu upendo wa ndugu, pendaneni ninyi kwa ninyi.
Kuhusu heshima, heshimianeni ninyi kwa ninyi. 11
Kuhusu bidii, msiwe walegevu. Kuhusu roho, iweni na
shauku. Kuhusu Bwana, mtumikieni. 12 Furahini katika
ujasiri mlionao kuhusu siku zijazo. Muwe na subira
katika matatizo yenu. Mdumu katika kuomba. 13
Mshiriki katika mahitaji ya waumini. Tafuteni njia nyingi
za kuonesha ukarimu. 14 Watakieni baraka wote
wanaowatesa ninyi; muwabariki na wala msiwalaani.
15 Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na
wanaolia. 16 Muwe na nia moja ninyi kwa ninyi.
Msifikiri kwa kujivuna, lakini wakubalini watu wa hali
ya chini. Msiwe na hekima juu ya mawazo yenu
wenyewe. 17 Msimlipe mtu yeyote ovu kwa ovu.
Fanyeni mambo mema machoni pa watu wote. 18
Kama inawezekana, kama ilivyowekwa kwenu, muwe
na amani na watu wote. 19 Wapenzi, msijilipizie
kisasi wenyewe, lakini ipisheni ghadhabu ya Mungu.
Kwa maana imeandikwa, " 'kisasi ni changu; Mimi
nitalipa,' asema Bwana." 20 "Lakini ikiwa adui yako
ana njaa, mlishe. Akiwa na kiu, mnyweshe. Kwa
maana ukifanya hivyo, utampalia makaa ya moto
juu ya kichwa chake." 21 Usishindwe na ubaya, bali
ushinde ubaya kwa wema.

13 Kila nafsi na iwe na utii kwa mamlaka ya juu,
kwa kuwa hakuna mamlaka isipokuwa imetoka
kwa Mungu. Na mamlaka zilizopo zimewekwa na
Mungu. 2 Kwa hiyo ambaye anapinga mamlaka
hiyo hupinga amri ya Mungu; na wale waipingao
watapokea hukumu juu yao wenyewe. 3 Kwa kuwa
watawala si tishio kwa watendao mema, bali kwa
watendao maovu. Je unatamani kutoogopa mamlaka?
Fanya yaliyo mema, na utasifiwa nayo. 4 Kwa kuwa
ni mtumishi wa Mungu kwako kwa ajili ya mema.
Bali kama utatenda yaliyo maovu, ogopa; kwa kuwa
habebi upanga bila sababu. Kwa kuwa ni mtumishi
wa Mungu, mlipa kisasi kwa ghadhabu juu ya yule
afanyaye uovu. 5 Kwa hiyo inakupasa utii, si tu
kwa sababu ya gadhabu, bali pia kwa sababu ya
dhamiri. 6 Kwa ajili hii pia unalipa kodi. Kwa kuwa
wenye mamlaka ni watumishi wa Mungu, ambao
wanaendelea kufanya jambo hili. 7 Mlipeni kila
mmoja ambacho wanawadai: kodi kwa astahiliye kodi;
ushuru kwa astahiliye ushuru; hofu kwa astahiliye
hofu; heshima kwa astahiliye heshima. 8 Msidaiwe
na mtu kitu chochote, isipokuwa kupendana ninyi
kwa ninyi. Kwa kuwa yeye ampendaye jirani yake
ametimiliza sheria. 9 Kwa kuwa, "Hautazini, hautaua,
hautaiba, hautatamani," na kama kuna amri nyingine
pia, imejumlishwa katika sentensi hii: "Utampenda
jirani yako kama wewe mwenyewe." 10 Upendo
hamdhuru jirani wa mtu. Kwa hiyo, upendo ni ukamilifu
wa sheria. 11 Kwa sababu ya hili, mnajua wakati,
kwamba tayari ni wakati wa kutoka katika usingizi.
Kwa kuwa wokovu wetu umekaribia zaidi ya wakati
ule tulio amini kwanza. 12 Usiku umeendelea, na
mchana umekaribia. Na tuweke pembeni matendo ya
giza, na tuvae silaha za nuru. 13 Na tuenende sawa
sawa, kama katika nuru, si kwa sherehe za uovu au
ulevi. Na tusienende katika zinaa au tamaa isiyoweza
kudhibitiwa, na si katika fitina au wivu. 14 Bali tumvae
Bwana Yesu Kristo, na tusiweke nafasi kwa ajili ya
mwili, kwa tamaa zake.

14 Mpokeeni yeyote ambaye ni dhaifu katika imani,
bila kutoa hukumu kuhusu mawazo yake. 2 Mtu
mmoja ana imani ya kula chochote, mwingine ambaye
ni dhaifu anakula mboga tu. 3 Mtu ambaye anakula
kila kitu asimdharau yeye asiyekula kila kitu. Na yeye
ambaye hali kila kitu asimuhukumu mwingine ambaye
hula kila kitu. Kwa kuwa Mungu amekwisha mpokea. 4
Wewe ni nani, wewe ambaye unamuhukumu mtumishi
ambaye ni miliki ya mtu mwingine? Ni mbele ya
Bwana wake kwamba husimama au huanguka. Lakini
atainuliwa, kwa kuwa Bwana anaweza kumfanya
asimame. 5 Mtu mmoja huthamini siku moja kuliko
nyingine. Mwingine huthamini kila siku sawa sawa.
Hebu kila mtu na ashawishike katika akili yake
mwenyewe. 6 Yeye ambaye anashika siku, anashika
kwa ajili ya Bwana. Na kwa yeye alaye, hula kwa ajili
ya Bwana, kwa kuwa anampa Mungu shukrani. Yeye
ambaye hali, hujizuia kutokula kwa ajili ya Bwana.
Yeye pia hutoa shukrani kwa Mungu. 7 Kwa kuwa
hakuna aishie kwa nafsi yake, na hakuna afae kwa ajili
yake mwenyewe. 8 Kwa kuwa ikiwa tunaishi, tunaishi
kwa ajili ya Bwana. Na ikiwa tunakufa, tunakufa kwa
ajili ya Bwana. Basi ikiwa tunaishi au tunakufa tu mali
ya Bwana. 9 Kwa kuwa ni kwa kusudi hili Kristo alikufa
na kuishi tena, kwamba awe Bwana wa wote wafu
na waishio. 10 Lakini wewe, kwa nini unamuhukumu
ndugu yako? Na wewe, kwa nini unamdharau ndugu

yako? Kwa kuwa sisi sote tutasimama mbele ya kiti
cha hukumu cha Mungu. 11 Kwa kuwa imeandikwa,
"Kama niishivyo," asema Bwana, "Kwangu mimi kila
goti litapigwa, na kila ulimi utatoa sifa kwa Mungu."
12 Hivyo basi, kila mmoja wetu atatoa hesabu yake
mwenyewe kwa Mungu. 13 Kwa hiyo, tusiendelee tena
kuhukumiana, lakini badala yake amua hivi, kwamba
hakuna atakaye weka kikwazo au mtego kwa ndugu
yake. 14 Ninajua na nimeshawishika katika Bwana
Yesu, kwamba hakuna kitu kilicho najisi chenyewe.
Ni kwa yeye tu anayedhani kuwa chochote ni najisi,
kwa kuwa kwake ni najisi. 15 Ikiwa kwa sababu
ya chakula ndugu yako anahuzunika, hautembei
tena katika upendo. Usimharibu kwa chakula chako
mtu ambaye kwa ajili yake Kristo alikufa. 16 Hivyo
msiruhusu matendo yenu mema yakasababisha watu
kuwadhihaki. 17 Kwa kuwa ufalme wa Mungu si kwa
ajili ya chakula na kinywaji, bali ni kwa ajili ya haki,
amani, na furaha katika Roho Mtakatifu. 18 Kwa kuwa
yeye amtumikiaye Kristo kwa jinsi hii amekubalika
kwa Mungu na amekubalika kwa watu. 19 Kwa hiyo
basi, na tufuate mambo ya amani na mambo ambayo
humjenga mtu na mwingine. 20 Usiharibu kazi ya
Mungu kwa sababu ya chakula. Vitu vyote kwa kweli
ni safi, lakini ni vibaya kwa mtu yule ambaye hula na
kumsababisha yeye kujikwaa. 21 Ni vyema kutokula
nyama, wala kunywa divai, wala chochote ambacho
kwa hicho ndugu yako hukwazwa. 22 Hizi imani
maalumu ulizo nazo, ziweke kati yako mwenyewe
na Mungu. Amebalikiwa yule ambaye hajihukumu
mwenyewe katika kile anachokikubali. 23 Aliye na
mashaka amehukumiwa ikiwa anakula, kwa sababu
haitokani na imani. Na chochote kisichotokana na
imani ni dhambi.

15 Sasa sisi tulio na nguvu tunapaswa kuuchukua
udhaifu wa walio dhaifu, na hatupaswi
kujipendeza wenyewe. 2 Kila mmoja wetu ampendeze
jirani yake kwani ni jambo jema, kwa lengo la
kumjenga. 3 Kwani hata Kristo hakujipendeza
mwenyewe. Badala yake, ilikuwa kama ilivyoandikwa,
"Matusi ya wale waliokutukana yamenipata mimi." 4
Kwa chochote kilichotangulia kuandikwa, kiliandikwa
kwa kutuelekeza, kwa kusudi kwamba kupitia
uvumilivu na kupitia kutiwa moyo na maandiko
tungekuwa na ujasiri. 5 Sasa Mungu wa uvumilivu na
wa kutia moyo awape kuwa na nia sawa kwa kila
mmoja kulingana na Yesu Kristo. 6 Aweze kufanya
hivi kwa nia moja muweze kumsifu kwa kinywa kimoja
Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo. 7
Kwa hiyo mpokeeni kila mmoja, kama vile Kristo
alivyowapokea, kwa utukufu wa Mungu. 8 Kwani
nasema kwamba Kristo amefanywa mtumishi wa
tohara kwa niaba ya ukweli wa Mungu. Alifanya hivi ili
kwamba aweze kuthibitisha ahadi zilizotolewa kwa
mababa, 9 na kwa mataifa kumtukuza Mungu kwa
neema yake. Kama ambavyo imeandikwa, "Kwa hiyo
nitatoa sifa kwako miongoni mwa mataifa na kuimba
sifa katika jina lako." 10 Tena inasema, "Furahini, ninyi
watu wa mataifa, pamoja na watu wake." 11 Na tena,
"Msifuni Bwana, ninyi mataifa yote; acha watu wa
mataifa yote wamsifu yeye." 12 Tena Isaya asema,
"Kutakuwa na shina la Yese, na mmoja atakayeinuka
kutawala juu ya mataifa. Mataifa watakuwa na tumaini
katika yeye." 13 Sasa Mungu wa tumaini awajaze
na furaha yote na amani kwa kuamini, ili kwamba
muweze kuzidi katika tumaini, kwa nguvu ya Roho
Mtakatifu. 14 Mimi mwenyewe pia nimeshawishiwa
nanyi, ndugu zangu. Nimeshawishiwa kwamba pia
ninyi wenyewe mmejazwa na wema, mmejazwa
na maarifa yote. Ninashawishiwa kwamba, ninyi
mwaweza pia kuhimizana kila mmoja na mwenzake.
15 Lakini ninaandika kwa ujasiri zaidi kwenu juu ya
mambo fulani ili kuwakumbusha tena, sababu ya
kipawa nilichopewa na Mungu. 16 Kipawa hiki kilikuwa
kwamba niweze kuwa mtumishi wa Yesu Kristo
aliyetumwa kwa mataifa, kujitoa kama kuhani wa injili
ya Mungu. Ningeweza kufanya hivi ili kujitoa kwangu
kwa mataifa kuwe kumekubaliwa, kumetengwa na
Mungu kwa njia ya Roho Mtakatifu. 17 Hivyo furaha
yangu iko katika Kristo Yesu na katika mambo
ya Mungu. 18 Kwani sitaweza kuthubutu kunena
lolote isipokuwa kwamba Kristo amekamilisha kupitia
kwangu utii wa mataifa. Haya mambo yametimizwa
kwa neno na tendo, 19 kwa nguvu za ishara na
maajabu, na kwa nguvu za Roho Mtakatifu. Hii ilikuwa
ili kwamba kutoka Yerusalem, na kuzungukia mbali
kama Iliriko, niweze kuichukua nje kwa ukamilifu
injili ya Kristo. 20 Kwa njia hii, nia yangu imekuwa
kuitangaza injili, lakini si mahali Kristo anajulikana kwa
jina, ili kwamba nisiweze kujenga juu ya msingi wa
mtu mwingine. 21 Kama ilivyoandikwa: "Ambao kwa
yeye hawana habari zake alikuja watamwona, na wale

ambao hawakumsikia watamfahamu.” 22 Kwahiyo
nilikuwa pia nimezuiliwa mara nyingi kuja kwenu. 23
Lakini sasa, sina tena sehemu yoyote katika mikoa hii,
na nimekuwa nikitamani kwa miaka mingi kuja kwenu.
24 Hivyo mara zote nikienda Hispania, ninatumaini
kuwaona nikipita, na kuweza kupelekwa njia yangu
na ninyi, baada ya kuwa nimefurahia ushirika na ninyi
kwa muda. 25 Lakini sasa ninakwenda Yerusalemu
kuwahudumia waumini. 26 Maana iliwapendeza
watu wa Makedonia na Akaya kufanya changizo
maalumu kwa masikini miongoni mwa waumini huko
Yerusalemu. 27 Ndiyo, ilikuwa kwa upendo wao, na
hakika, wamekuwa wadeni wao. Maana ikiwa mataifa
wameshiriki katika mambo yao ya kiroho, wanadaiwa
na wao pia kuwahudumia katika mahitaji ya vitu.
28 Kwahiyo, wakati nimekamilisha hivi na kuwa na
utoshelevu wa tunda hili kwao, mimi nitakwenda njiani
pamoja nanyi huko Hispania. 29 Najua kwamba,
wakati nikija kwenu, nitakuja katika utimilifu wa
baraka za Kristo. 30 Sasa ninawasihi, ndugu, kwa
Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa upendo wa Roho,
kwamba mshiriki pamoja nami katika maombi yenu
kwa Mungu kwa ajili yangu. 31 Ombeni kwamba
niweze kuokolewa kutoka kwao wasio na utii katika
Yudea, na kwamba huduma yangu huko Yerusalemu
iweze kupokelewa na waumini. 32 Ombeni kwamba
ninaweza kuja kwenu kwa furaha kupitia mapenzi
ya Mungu, na kwamba niweze kuwa pamoja nanyi,
kupata kupumzika. 33 Na Mungu wa amani awe
pamoja nanyi nyote. Amina

16 Namkabidhi kwenu Fibi dada yetu, ambaye
ni mtumishi wa kanisa ambalo liko Kenkrea,
2 ili kwamba mnaweza kumpokea katika Bwana.
Fanyeni hivi katika kicho cha thamani cha waumini,
na msimame pamoja naye katika jambo lolote
atakalokuwa na uhitaji nalo. Maana yeye mwenyewe
amekuwa mhudumu wa wengi, na kwa ajili yangu
mwenyewe. 3 Msalimu Priska na Akila, watenda
kazi pamoja nami katika Kristo Yesu, 4 ambao kwa
maisha yangu waliyahatarisha maisha yao wenyewe.
Ninatoa shukrani kwao, na siyo tu mimi, bali pia kwa
makanisa yote ya mataifa. 5 Lisalimie kanisa ambalo
liko nyumbani kwao. Msalimie Epanieto mpendwa
wangu, ambaye ni mzaliwa wa kwanza wa Kristo
katika Asia. 6 Msalimie Mariamu ambaye ametenda
kazi kwa bidii kwa ajili yenu. 7 Msalimie Androniko
na Yunia, jamaa zangu, na wafungwa pamoja nami.
Ni wa muhimu miongoni mwa mitume, ambao pia
walitangulia kumjua Kristo kabla yangu. 8 Msalimie
Ampliato, mpendwa wangu katika Bwana. 9 Msalimie
Urbano, mtenda kazi pamoja nami katika Kristo, na
Stakisi mpendwa wangu. 10 Msalimie Apele, mwenye
kukubaliwa katika Kristo. Wasalimie wote ambao
walio katika nyumba ya Aristobulo. 11 Nisalimie
Herodioni, jamaa yangu. Nisalimie wote walio katika
nyumba ya Narkiso, ambao wako katika Bwana.
12 Nisalimie Trifaina na Trifosa, wanaotenda kazi
kwa bidii katika Bwana. msalimie Persisi mpendwa,
ambaye ametenda kazi zaidi kwa Bwana, 13 Nisalimie
Rufo, aliyechaguliwa katika Bwana na mama yake na
wangu. 14 Msalimie Asinkrito, Flegon, Herme, Patroba,
Herma, na ndugu wote walio pamoja nao. 15 Nisalimie
Filologo naYulia, Nerea na dada yake, na Olimpa, na
waumini wote walio pamoja nao. 16 Nisalimie kila
mmoja kwa busu takatifu. Makanisa yote katika Kristo
yawasalimu. 17 Sasa nawasihi, ndugu, kutafakari
juu ya hao ambao wanasababisha mgawanyiko na
vipingamizi. Wanakwenda kinyume na mafundisho
ambayo mmekwisha kujifunza. Geukeni mtoke kwao.
18 Kwa maana watu kama hawa hawamtumikii Kristo
Bwana, bali matumbo yao wenyewe. Kwa maneno
yao laini na pongezi za uongo wanadanganya mioyo
ya wasio na hatia. 19 Kwa mfano wa utii wenu
mwamfikia kila mmoja. Kwa hiyo, nafurahi juu yenu,
lakini nawataka ninyi mwe na busara katika hali ya
wema, na kutokuwa na hatia mbele ya uovu. 20
Mungu wa amani hatakawia kumwangamiza shetani
chini ya nyayo zenu. Neema ya Bwana Yesu Kristo
iwe pamoja nanyi. 21 Timotheo, mtendakazi pamoja
nami, awasalimu, na Lukio, Yasoni na Sospeter,
jamaa zangu. 22 Mimi, Tertio, niliyeuandika waraka
huu, nawasalimu katika jina la Bwana. 23 Gayo,
aliyenitunza na kwa kanisa lote, lawasalimu. Erasto,
mtunza hazina wa mji, awasalimu, pamoja na Kwarto
aliye ndugu. 24 (Zingatia: Katika nakala halisi za
kwanza, mstari huu haupo. Tazama Warumi 16: 20.
“Neema ya Bwana Yesu Kristo ikae nanyi nyote.
Amina.”) 25 Sasa kwake yeye aliye na uwezo kufanya
msimame kulingana na injili na mafundisho ya Yesu
Kristo, kulingana na ufunuo wa siri iliyofichwa kwa
muda mrefu, **(aiōnios g166)** 26 lakini sasa imekwisha
funuliwa na kufanywa kujulikana na maandiko ya

unabii kulingana na amri ya Mungu wa milele, kwa utii
wa imani miongoni mwa mataifa yote? **(aiōnios g166)**
27 Kwa Mungu pekee mwenye hekima, kupitia Yesu
Kristo, kuwe na utukufu milele yote. Amina **(aiōn g165)**

1 Wakorintho

1 Paulo, aliyeitwa na Kristo Yesu kuwa mtume kwa
mapenzi ya Mungu, na Sosthene ndugu yetu,
2 kwa kanisa la Mungu lililoko Korintho, kwa wale
ambao wamewekwa wakfu katika Yesu Kristo, ambao
wameitwa kuwa watu watakatifu. Tunawaandikia
pia wale wote wanaoliitia jina la Bwana wetu Yesu
Kristo katika mahali pote, Bwana wao na wetu. 3
Neema na amani iwe kwenu kutoka kwa Mungu
baba yetu na Bwana wetu Yesu Kristo. 4 Siku
zote namshukru Mungu wangu kwa ajili yenu, kwa
sababu ya neema ya Mungu ambayo Kristo Yesu
aliwapa. 5 Amewafanya kuwa matajiri katika kila njia,
katika usemi na pamoja maarifa yote. 6 Amewafanya
matajiri, kama ushuhuda kuhusu Kristo ya kwamba
amethibitishwa kuwa kweli miongoni mwenu. 7 Kwa
hiyo hampungukiwi karama za kiroho, kama mlivyo
na hamu ya kusubiri ufunuo wa Bwana wetu Yesu
Kristo. 8 Atawaimarisha ninyi pia hadi mwisho, ili
msilaumiwe siku ya Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Mungu
ni mwaminifu ambaye aliwaita ninyi katika ushirika
wa mwana wake, Yesu Kristo Bwana wetu. 10 Sasa
nawasihi kaka na dada zangu, kupitia jina la Bwana
wetu Yesu Kristo, kwamba wote mkubali, na kwamba
kusiwe na migawanyiko miongoni mwenu. Nawasihi
kwamba muungane pamoja katika nia moja na katika
kusudi moja. 11 Kwani watu wa nyumba ya Kloe
wamenitaarifu kuwa kuna mgawanyiko unaoendelea
miongoni mwenu. 12 Nina maana hii: Kila mmoja
wenu husema, “Mimi ni wa Paulo,” au “Mimi ni wa
Apolo”, au “Mimi ni wa Kefa” au “Mimi ni wa Kristo”.
13 Je! Kristo amegawanyika? Je! Paulo alisulubiwa
kwa ajili yenu? Je! Mlibatizwa kwa jina la Paulo?
14 Namshukuru Mungu kuwa sikumbatiza yeyote,
isipokuwa Krispo na Gayo. 15 Hii ilikuwa kwamba
hakuna yeyote angesema mlibatizwa kwa jina langu.
16 (Pia niliwabatiza wa nyumba ya Stephania. Zaidi
ya hapo, sijui kama nilimbatiza mtu mwingine yeyote).
17 Kwa kuwa, Kristo hakunituma kubatiza bali kuhubiri
injili. Hakunituma kuhubiri kwa maneno ya hekima ya
kibinadamu, ili kwamba nguvu ya msalaba wa Kristo
isiondolewe. 18 Kwa kuwa ujumbe wa msalaba ni
upuuzi kwa wale wanaokufa. Lakini kwa wale ambao
Mungu anawaokoa, ni nguvu ya Mungu. 19 Kwa kuwa
imeandikwa, “Nitaiharibu hekima ya wenye busara.
Nitauharibu ufahamu wa wenye akili.” 20 Yuko wapi
mtu mwenye busara? Yuko wapi mwenye elimu?
Yuko wapi msemaji mshawishi wa dunia hii? Je,
Mungu hakuigeuza hekima ya dunia hii kuwa ujinga?
(aiōn g165) 21 Tangu dunia imekuwa katika hekima
yake haikumjua Mungu, ilimpendeza Mungu katika
ujinga wao wa kuhubiri ili kuokoa wale wanaoamini.
22 Kwa Wayahudi huuliza ishara za miujiza na kwa
Wayunani hutafuta hekima. 23 Lakini tunamhubiri
Kristo aliyesulubiwa, aliye kikwazo kwa Wayahudi
na ni ujinga kwa Wayunani. 24 Lakini kwa wale
ambao waliitwa na Mungu, Wayahudi na Wayunani,
tunamhubiri Kristo kama nguvu na hekima ya Mungu.
25 Kwa kuwa ujinga wa Mungu una hekima kuliko ya
wanadamu, na udhaifu wa Mungu una nguvu zaidi
ya wanadamu. 26 Angalia wito wa Mungu juu yenu,
kaka na dada zangu. Si wengi wenu mlikuwa na
hekima katika viwango vya kibinadamu. Si wengi
wenu mlikuwa na nguvu. Si wengi wenu mlizaliwa
katika ukuu. 27 Lakini Mungu alichagua vitu vijinga vya
dunia ili kuviaibisha vyenye hekima. Mungu alichagua
kilicho dhaifu katika dunia kukiaibisha chenye nguvu.
28 Mungu alichagua kile kilicho cha hali ya chini na
kilichodharauliwa katika dunia. Alichagua hata vitu
ambavyo havikuhesabiwa kuwa kitu, kwa kuvifanya si
kitu vitu vilivyo na thamani. 29 Alifanya hivi ili asiwepo
yeyote aliye na sababu ya kujivuna mbele zake. 30
Kwa sababu ya kile Mungu alichofanya, sasa mko
ndani ya Kristo Yesu, ambaye amefanyika hekima
kwa ajili yetu kutoka kwa Mungu. Alikuwa haki yetu,
utakatifu na ukombozi. 31 Kama matokeo, kama
andiko lisemavyo, “Anayejisifu, ajisifu katika Bwana.”

2 Nilipokuja kwenu kaka na dada zangu, sikuja kwa
maneno ya ushawishi na hekima kama nilivyohubiri
kweli iliyofichika kuhusu Mungu. 2 Niliamua kutojua
chochote nilipokuwa miongoni mwenu isipokuwa Yesu
Kristo, na yeye aliyesulubiwa. 3 Na nilikuwa nanyi
katika udhaifu, na katika hofu, na katika kutetemeka
sana. 4 Na ujumbe wangu na kuhubiri kwangu
hakukuwa katika maneno ya ushawishi na hekima.
Badala yake, yalikuwa katika kumdhihirisha Roho
na ya nguvu, 5 ili kwamba imani yenu isiwe katika
hekima ya wanadadamu, bali katika nguvu ya Mungu.
6 Sasa tunaizungumza hekima miongoni mwa watu
wazima, lakini si hekima ya dunia hii, au ya watawala
wa nyakati hizi, ambao wanaopita. (aiōn g165) 7

Badala yake, tunaizungumza hekima ya Mungu katika
ukweli uliofichika, hekima iliyofichika ambayo Mungu
aliichagua kabla ya nyakati za utukufu wetu. **(aiōn g165)**
8 Hakuna yeyote wa watawala wa nyakati hizi aliyeijua
hekima hii, Kama wangeifahamu katika nyakati zile,
wasingelimsulubisha Bwana wa utukufu. **(aiōn g165)** **9**
Lakini kama ilivyoandikwa, "Mambo mbayo hakuna
jicho limeyaona, hakuna sikio lililoyasikia, mawazo
hayakufikiri, mambo ambayo Mungu ameyaandaa
kwa ajili ya wale wampendao yeye." **10** Haya ni
mambo ambayo Mungu ameyafunua kwetu kupitia
Roho, Kwa kuwa Roho huchunguza kila kitu, hata
mambo ya ndani ya Mungu. **11** Kwa kuwa nani
afahamuye mawazo ya mtu, isipokuwa roho ya
mtu ndani yake? Hivyo pia, hakuna ajuaye mambo
ya ndani ya Mungu, isipokuwa Roho wa Mungu.
12 Lakini hatukupokea roho ya dunia, lakini Roho
ambaye anatoka kwa Mungu, ili kwamba tuweze
kujua kwa uhuru mambo tuliyopewa na Mungu.
13 Tunasema mambo haya kwa maneno, ambayo
hekima ya mtu haiwezi kufundisha, lakini ambayo
Roho hutufundisha. Roho hutafasiri maneno ya kiroho
kwa hekima ya kiroho. **14** Mtu asiye wa kiroho
hapokei mambo ambayo ni ya Roho wa Mungu,
kwa kuwa hayo ni upuuzi kwake. Hawezi kuyajua
kwa sababu yanatambuliwa kiroho. **15** Kwa yule wa
kiroho huhukumu mambo yote. Lakini huhukumiwa
na wengine. **16** "Ni nani anaweza kuyajua mawazo ya
Bwana, ambaye anaweza kumfundisha yeye?" Lakini
tuna mawazo ya Kristo.

3 Na mimi, kaka na dada zangu, sikusema nanyi
kama watu kiroho, lakini kama na watu wa
kimwili. Kama na watoto wadogo katika Kristo. **2**
Niliwanywesha maziwa na si nyama, kwa kuwa
hamkuwa tayari kwa kula nyama. Na hata sasa
hamjawa tayari. **3** Kwa kuwa ninyi bado ni wa
mwilini. Kwa kuwa wivu na majivuno yanaonekana
miongoni mwenu. Je, hamuishi kulingana na mwili,
na je, hamtembei kama kawaida ya kibinadamu?
4 Kwa kuwa mmoja husema, "Namfuata Paulo"
Mwingine husema "Namfuata Apolo," hamuishi kama
wanadamu? **5** Apolo ni nani? na Paulo ni nani?
Watumishi wa yule mliyemwamini, kwa kila ambaye
Bwana alimpa jukumu. **6** Mimi nilipanda, Apolo akatia
maji, lakini Mungu akakuza. **7** Kwa hiyo, si aliye panda
wala aliyetia maji ana chochote. Lakini ni Mungu
anayekuza. **8** Sasa apandaye na atiaye maji wote ni
sawa, na kila mmoja atapokea ujira wake kulingana
na kazi yake. **9** Kwa kuwa sisi tu watendakazi wa
Mungu, ninyi ni bustani ya Mungu, jengo la Mungu.
10 Kutokana na neema ya Mungu niliyopewa kama
mjenzi mkuu, niliuweka msingi, na mwingine anajenga
juu yake. Lakini mtu awe makini jinsi ajengavyo
juu yake. **11** Kwa kuwa hakuna mwingine awezaye
kujenga msingi mwingine zaidi ya uliojengwa, ambao
ni Yesu Kristo. **12** Sasa, kama mmoja wenu ajenga
juu yake kwa dhahabu, fedha, mawe ya thamani,
miti, nyasi, au majani, **13** kazi yake itafunuliwa,
kwa mwanga wa mchana utaidhihirisha. Kwa kuwa
itadhihirishwa na moto. Moto utajaribu ubora wa
kazi wa kila mmoja alichofanya. **14** Kama chochote
mtu alichojenga kitabaki, yeye atapokea zawadi. **15**
Lakini kama kazi ya mtu ikiteketea kwa moto, atapata
hasara. Lakini yeye mwenyewe ataokolewa, kama
vile kuepuka katika moto. **16** Hamjui kuwa ninyi
ni hekalu la Mungu na kwamba Roho wa Mungu
anakaa ndani yenu? **17** Kama mtu akiliharibu hekalu
la Mungu, Mungu atamharibu mtu yule. Kwa kuwa
hekalu la Mungu ni takatifu, na hivyo na ninyi. **18** Mtu
asijidanganye mwenyewe, kama yeyote miongoni
mwenu anadhani ana hekima katika nyakati hizi,
awe kama "mjinga" ndipo atakuwa na hekima. **(aiōn
g165)** **19** Kwa kuwa hekima ya dunia hii ni ujinga
mbele za Mungu, Kwa kuwa imeandikwa, "Huwanasa
wenye hekima kwa hila zao" **20** Na tena "Bwana
anajua mawazo ya wenye busara ni ubatili." **21**
Hivyo mtu asijivunie wanadamu! Kwa kuwa vitu vyote
ni vyenu. **22** Kama ni Paulo, au Apolo, au Kefa,
au dunia, au maisha, au kifo, au vitu vilivyopo, au
vitakavyokuwepo. Vyote ni vyenu, **23** na ninyi ni wa
Kristo na Kristo ni wa Mungu.

4 Hivi ndivyo mtu atuhesabu sisi, kama watumishi
wa Kristo na mawakili wa siri za kweli za Mungu.
2 Katika hili, kinachotakiwa kwa uwakili ni kwamba
wawe wa kutumainiwa. **3** Lakini kwangu mimi ni
kitu kidogo sana kuwa ninahukumiwa na ninyi au
hukumu ya kibinadamu. Kwa kuwa sijihukumu hata
mimi mwenyewe. **4** Sijihukumu mimi mwenyewe,
hii haina maana kuwa mimi ni mwenye haki. Ni
Bwana anihukumuye. **5** Kwa hiyo, msitamke hukumu
juu ya lolote kabla ya wakati, kabla ya kuja kwa
Bwana. Atayaleta nuruni mambo yaliyofichika gizani

na kufunua makusudi ya mioyo. Ndipo kila mmoja
atapokea sifa yake kutoka kwa Mungu. 6 Sasa, kaka
na dada zangu, mimi mwenyewe na Apolo nimetumia
kanuni hizi kwa ajili yenu. Ili kwamba kutoka kwetu
mnaweza kujifunza maana ya usemi, “Usiende zaidi
ya kilivyoandikwa.” Hii ni kwamba hakuna mmoja wenu
ajivunaye juu ya mwingine. 7 Maana ni nani aonaye
tofauti kati yenu na mwingine? Ni nini ulicho nacho
hukukipokea bure? Kama umekwisha kupokea bure,
kwa nini mnajivuna kama hamkufanya hivyo? 8 Tayari
mnavyo vyote ambavyo mngetaka! Tayari mmekuwa
na utajiri! Mmeanza kutawala-na kwamba mnamiliki
zaidi yetu sisi! Kweli, nawatakia umililki mwema ili
kwamba tumiliki pamoja nanyi. 9 Kwa hiyo ninadhani
Mungu ametuweka sisi mitume kama kutuonyesha
wa mwisho katika mustari wa maandamano na
kama watu waliohukumiwa kuuawa. Tumekuwa kama
tamasha kwa ulimwengu, kwa malaika na kwa
wanadamu. 10 Sisi ni wajinga kwa ajili ya Kristo, lakini
ninyi ni wenye hekima katika Kristo. Tu wanyonge,
lakini ninyi mna nguvu. Mnaheshimiwa, lakina sisi
tunadharauliwa. 11 Hata saa hii tuna njaa na kiu,
hatuna nguo, tuna mapigo, na tena hatuna makazi. 12
Tunafanya kazi kwa bidii, kwa mikono yetu wenyewe.
Tunapodharauliwa, twabariki. Wakati tunapoteswa,
twavumilia. 13 Tunapotukanwa, twarudisha kwa upole.
Tumekuwa, na tu bado tunahesabiwa kuwa kama
kukataliwa na dunia na takataka kwa mambo yote.
14 Siandiki mambo haya kuwaaibisha ninyi, lakini
kuwarudi ninyi kama watoto wangu niwapendao. 15
Hata kama mna waalimu makumi elfu katika Kristo,
hamna baba wengi. Kwa kuwa nimekuwa baba yenu
katika Yesu Kristo kupitia injili. 16 Hivyo ninawasihi
mniige mimi. 17 Hiyo ndiyo sababu nilimtuma kwenu
Timotheo, mpendwa wangu na mtoto mwaminifu
katika Bwana. Atawakumbusheni njia zangu katika
Kristo, kama ninavyofundisha kila mahali na kila
kanisa. 18 Sasa baadhi yenu wanajisifu, wakitenda
kana kwamba sitakuja kwenu. 19 Lakini nitakuja
kwenu kitambo, kama Bwana akipenda. Ndipo nitajua
si maneno yao tu wanaojisifu, lakini nitaona nguvu
zao. 20 Kwa kuwa ufalme wa Mungu hauwi katika
maneno bali katika nguvu. 21 Mnataka nini? Nije
kwenu na fimbo au kwa upendo na katika roho ya
upole?

5 Tumesikia taarifa kuwa kuna zinaa miongoni
mwenu, aina ya zinaa ambayo haipo hata katikati
ya watu wa Mataifa. Tuna taarifa kwamba mmoja
wenu analala na mke wa baba yake. 2 Nanyi
mwajisifu! Badala ya kuhuzunika? Yule aliyefanya
hivyo anapaswa kuondolewa miongoni mwenu. 3
Ingawa sipo pamoja nanyi kimwili lakini nipo nanyi
kiroho, nimekwisha mhukumu yeye aliyefanya hivi,
kama vile nilikuwepo. 4 Mnapokutanika pamoja katika
jina la Bwana wetu Yesu, na roho yangu ipo pale
kama kwa nguvu za Bwana wetu Yesu, nimekwisha
mhukumu mtu huyu. 5 Nimekwisha kumkabidhi mtu
huyu kwa Shetani ili kwamba mwili wake uharibiwe, ili
roho yake iweze kuokolewa katika siku ya Bwana. 6
Majivuno yenu si kitu kizuri. Hamjui chachu kidogo
huharibu donge zima? 7 Jisafisheni ninyi wenyewe
chachu ya kale, ili kwamba muwe donge jipya, ili
kwamba mwe mkate usiochachuliwa. Kwa kuwa,
Kristo, Mwana Kondoo wetu wa pasaka amekwisha
kuchinjwa. 8 Kwa hiyo tusherekee karamu si kwa
chachu ya kale, chachu ya tabia mbaya na uovu.
Badala yake, tusherekee na mkate usiotiwa chachu
wa unyenyekevu na kweli. 9 Niliandika katika barua
yangu kuwa msichangamane na wazinzi. 10 Sina
maana wazinzi wa dunia hii, au na wenye tamaa au
wanyang'anyi au waabudu sanamu kwa kukaa mbali
nao, basi ingewapasa mtoke duniani. 11 Lakini sasa
nawaandikia kutojichanganya na yeyote anayeitwa
kaka au dada katika Kristo, lakini anaishi katika uzinzi
au ambaye ni mwenye kutamani, au mnyang'anyi, au
mwabudu sanamu, au mtukanaji au mlevi. Wala msile
naye mtu wa namna ile. 12 Kwa hiyo nitajihusishaje
kuwahukumu walio nje ya Kanisa? Badala yake, ninyi
hamkuwahukumu walio ndani ya kanisa? 13 Lakini
Mungu anawahukumu walio nje. “Mwondoeni mtu
mwovu miongoni mwenu”

6 Mmoja wenu anapokuwa na tatizo na mwenzake,
anathubutu kwenda kwa mahakama ya wasio haki
kuliko mbele ya waumini? 2 Hamjui kuwa waumini
watauhukumu ulimwengu? Na kama mtauhukumu
ulimwengu, hamuwezi kuamua mambo yasiyo
muhimu? 3 Hamjui kuwa tutawahukumu malaika?
Kwa kiasi gani zaidi, tunaweza kuamua mambo ya
maisha haya? 4 Kama tunaweza kuhukumu mambo
ya maisha haya, kwa nini mnathubutu kupeleka
mashitaka mbele ya wasiosimama kanisani? 5

Nasema haya kwa aibu yenu. Hakuna mwenye
busara miongoni mwenu wa kutosha kuweka mambo
sawa kati ya ndugu na ndugu? 6 Lakini kama ilivyo
sasa, mwamini mmoja huenda mahakamani dhidi
ya muumini mwingine, na mashitaka hayo huwekwa
mbele ya hakimu asiyeamini! 7 Ukweli ni kwamba
kuna matatizo katikati ya Wakristo yaliyoleta tayari
usumbufu kwenu. Kwanini msiteseke kwa mabaya?
Kwanini mnakubali kudanganywa? 8 Lakini mmetenda
uovu na kudanganya wengine, na hao ni kaka na
dada zenu! 9 Hamjui kwamba wasio haki hawataurithi
ufalme wa Mungu? Msiamini uongo. Waasherati,
waabudu sanamu, wazinzi, wafiraji, walawiti, 10
wevi, wachoyo, walevi, wanyang'anyi, watukanaji-
hakuna miongoni mwao atakayeurithi ufalme wa
Mungu. 11 Na hao walikuwa baadhi yao ni ninyi.
Lakini mmekwisha kutakaswa, lakini mmekwisha
kuoshwa, lakini mmekwisha kutengwa kwa Mungu,
lakini mmefanywa haki mbele za Mungu katika jina la
Bwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu. 12
"Vitu vyote ni halali kwangu", lakini si kila kitu kina
faida. "Vitu vyote ni halali kwangu," lakini sitatawaliwa
na kimoja cha hivyo. 13 "Chakula ni kwa ajili ya
tumbo, na tumbo ni kwa ajili ya chakula," lakini
Mungu atavitowesha vyote. Mwili haujaumbwa kwa
ajili ya ukahaba, badala yake, mwili ni kwa ajili ya
Bwana, na Bwana atauhudumia mwili. 14 Mungu
alimfufua Bwana na sisi pia atatufufua kwa nguvu
zake. 15 Hamjui kwamba miili yenu ina muunganiko
na Kristo? Mwawezaje kuvitoa viungo vya Kristo na
kwenda kuviunganisha na kahaba? Haiwezekani! 16
Hamjui kwamba anayeungana na kahaba amekuwa
mwili mmoja naye? Kama andiko lisemavyo, "Wawili
watakuwa mwili mmoja." 17 Lakini anayeungana na
Bwana anakuwa roho moja pamoja naye. 18 Ikimbieni
zinaa! "Kila dhambi aifanyayo mtu ni nje na mwili
wake. Lakini zinaa, mtu hutenda dhambi dhidi ya
mwili wake mwenyewe. 19 Hamjui kuwa miili yenu
ni hekalu la Roho Mtakatifu, akaaye ndani yenu,
yule ambaye mlipewa kutoka kwa Mungu? Hamjui
kwamba si ninyi wenyewe? 20 Kwamba mlinunuliwa
kwa thamani. Kwa hiyo mtukuzeni Mungu kwa miili
yenu.

7 Kuhusu mambo mliyoniandikia: Kuna wakati
ambapo ni vizuri mwanaume asilale na mke wake.
2 Lakini kwa sababu ya majaribu mengi ya zinaa kila
mwanaume awe na mkewe, na kila mwanamke awe
na mmewe. 3 Mume anapaswa kumpa mke haki
yake ya ndoa, na vile vile mke naye kwa mmewe.
4 Si mke aliye na mamlaka juu ya mwili wake, ni
mme. Na vile vile, mme naye hana mamlaka juu ya
mwili wake, bali mke anayo. 5 Msinyimane mnapolala
pamoja, isipokuwa mmekubaliana kwa muda maalum.
Fanyeni hivyo ili kupata muda wa maombi. Kisha
mnaweza kurudiana tena pamoja, Ili kwamba Shetani
asije akawajaribu kwa kukosa kiasi. 6 Lakini nasema
haya mambo kwa hiari na si kama amri. 7 Natamani
kila mmoja angekuwa kama mimi nilivyo. Lakini
kila mmoja ana karama yake kutoka kwa Mungu.
Huyu ana karama hii, na yule ana karama ile. 8
Kwa wasioolewa na wajane ninasema kwamba, ni
vizuri kwao kama wakibaki bila kuolewa, kama nilivyo
mimi. 9 Lakini kama hawawezi kujizuia, wanapaswa
kuolewa. Kwa kuwa heri kwao kuolewa kuliko kuwaka
tamaa. 10 Sasa kwa wale walioolewa nawapa amri,
si mimi bali ni Bwana. "Mke asitengane na mme
wake." 11 Lakini kama akijitenga kutoka kwa mmewe,
abaki hivyo bila kuolewa au vinginevyo apatane
na mmewe. Na "Mme asimpe talaka mke wake."
12 Lakini kwa waliobaki, nasema- mimi, si Bwana-
kwamba kama ndugu yeyote ana mke asiyeamini
na anaridhika kuishi naye, hapaswi kumwacha. 13
Kama mwanamke ana mme asiyeamini, na kama
anaridhika kuishi naye, asimwache. 14 Kwa mme
asiyeamini anatakaswa kwa sababu ya imani ya
mkewe. Na mwanamke asiyeamini anatakaswa kwa
sababu ya mmewe aaminiye. Vinginevyo watoto wenu
wangekuwa si safi, lakini kwa kweli wametakaswa. 15
Lakini mwenzi asiyeamini akiondoka na aende. Kwa
namna hiyo, kaka au dada hafungwi na viapo vyao.
Mungu ametuita tuishi kwa amani. 16 Unajuaje kama
mwanamke, huenda utamwokoa mmeo? Au unajuaje
kama mwanaume, huenda utamwokoa mkeo? 17 Kila
mmoja tu aishi maisha kama Bwana alivyowagawia,
kila mmoja kama Mungu alivyowaita wao. Huu ni
mwongozo wangu kwa makanisa yote. 18 Yupo
aliyekuwa ametahiriwa alipoitwa kuamini? Asijaribu
kuondoa alama ya tohara yake. Yupo yeyote aliyeitwa
katika imani hajatahiriwa? Hapaswi kutahiriwa. 19
Kwa hili aidha ametahiriwa wala asiye tahiriwa hakuna
matatizo. Chenye matatizo ni kutii amri za Mungu. 20
Kila mmoja abaki katika wito alivyokuwa alipoitwa na

Mungu kuamini. 21 Ulikuwa mtumwa wakati Mungu
alipokuita? Usijali kuhusu hiyo. Lakini kama unaweza
kuwa huru, fanya hivyo. 22 Kwa mmoja aliyeitwa na
Bwana kama mtumwa ni mtu huru katika Bwana.
Kama vile, mmoja aliye huru alipoitwa kuamini ni
mtumwa wa Kristo. 23 Mmekwisha nunuliwa kwa
thamani, hivyo msiwe watumwa wa wanadamu. 24
Kaka na dada zangu, katika maisha yoyote kila
mmoja wetu tulipoitwa kuamini, tubaki kama vile. 25
Sasa, wale wote ambao hawajaoa kamwe, sina amri
kutoka kwa Bwana. Lakini nawapa maoni yangu kama
nilivyo. Kwa huruma za Bwana, zinazo aminika 26
Kwa hiyo, ninafikiri hivyo kwa sababu ya usumbufu, ni
vyema mwanaume abaki kama alivyo. 27 Umefungwa
kwa mwanamke na kiapo cha ndoa? Usitake uhuru
kutoka kwa hiyo. Una uhuru kutoka kwa mke au
hujaolewa? Usitafute mke. 28 Lakini kama ukioa,
hujafanya dhambi. Na kama mwanamke hajolewa
akiolewa, hajafanya dhambi. Bado wale wanaoana
wanapata masumbufu ya aina mbalimbali. Nami
nataka niwaepushe hayo. 29 Lakini nasema hivi,
kaka na dada zangu, muda ni mfupi. Tangu sasa na
kuendelea, wale walio na wake waishi kama hawana.
30 Wote walio na huzuni wajifanye kama walikuwa
hawana huzuni, na wote wanaofurahi, kama walikuwa
hawafurahi, na wote wanaonunua kitu chochote, kama
hawakumiliki chochote. 31 Na wote wanaoshughulika
na ulimwengu, wawe kama hawakushughulika nao.
Kwa kuwa mitindo ya dunia inafikia mwisho wake.
32 Ninataka muwe huru kwa masumbufu yote.
Mwanaume asiyeoa anajihusisha na vitu vinavyo
mhusu Bwana, namna ya kumpendeza yeye. 33 Lakini
mwanaume aliyeoa hujihusisha na mambo ya dunia,
namna ya kumpendeza mkewe, 34 amegawanyika.
Mwanawake asiyeolewa au bikira hujihusisha na vitu
kuhusu Bwana, namna ya kujitenga katika mwili na
katika roho. Lakini mwanamke aliyeolewa hujihusisha
kuhusu vitu dunia, namna ya kumfurahisha mme
wake. 35 Nasema hivi kwa faida yenu wenyewe, na
siweki mtego kwenu. Nasema hivi kwa vile ni haki,
ili kwamba mnaweza kujiweka wakfu kwa Bwana
bila kikwazo chochote. 36 Lakini kama mtu anafikiri
hawezi kumtendea kwa heshima mwanawali wake,
kwa sababu ya hisia zake zina nguvu sana, acha
aoane naye kama apendavyo. Siyo dhambi. 37
Lakini kama amefanya maamuzi kutokuoa, na hakuna
haja ya lazima, na kama anaweza kutawala hamu
yake, atafanya vyema kama hatamwoa. 38 Hivyo,
anayemwoa mwanamwali wake afanya vyema, na
yeyote ambaye anachagua kutooa atafanya vyema
zaidi. 39 Mwanamke amefungwa na mmewe wakati
yu hai. Lakini kama mmewe akifa, yuko huru kuolewa
na yeyote ampendaye, lakini katika Bwana tu. 40
Bado katika maamuzi yangu, atakuwa na furaha zaidi
kama akiishi kama alivyo. Na ninafikiri kuwa nami pia
nina Roho wa Mungu.

8 Sasa kuhusu vyakula vilivyotolewa sadaka kwa
sanamu: tunajua ya kwamba “sisi sote tuna
maarifa.” Maarifa huleta majivuno, bali upendo
hujenga. 2 Ikiwa mtu yeyote anadhani kwamba anajua
jambo fulani, mtu huyo bado hajui kama impasavyo
kujua. 3 Lakini ikiwa mmoja wapo akimpenda Mungu,
mtu huyo anajulikana naye. 4 Basi kuhusu kula
vyakula vilivyotolewa sadaka kwa sanamu: twajua
kuwa “sanamu si kitu katika dunia hii,” na ya kuwa
hakuna Mungu ila mmoja tu.” 5 Kwa maana kuna
wengi waitwao miungu ikiwa ni mbinguni au duniani,
kama vile walivyo “miungu na mabwana wengi.” 6
“Ijapokuwa kwetu kuna Mungu mmoja tu ambaye
ni Baba, vitu vyote vimetoka kwake, nasi tunaishi
kwake, na Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye kwake
vitu vyote vimekuwapo, na kwa yeye sisi tupo.” 7 Hata
hivyo, ujuzi huu haupo ndani ya kila mmoja. Badala
yake, wengine walishiriki ibada za sanamu hapo
zamani, na hata sasa wanakula vyakula hivi kana
kwamba ni kitu kilichotolewa sadaka kwa sanamu.
Dhamiri zao zimepotoshwa kwa kuwa ni dhaifu. 8
Lakini chakula hakitatuthibitisha sisi kwa Mungu. Sisi
sio wabaya sana kama tusipo kula, wala wema sana
ikiwa tutakula. 9 Lakini iweni makini ya kwamba
uhuru wenu usiwe sababu ya kumkwaza aliye dhaifu
katika imani. 10 Hebu fikiri kwamba mtu amekuona,
wewe uliye na ujuzi, unakula chakula katika hekalu
la sanamu. Dhamiri yake mtu huyo haitathibitika
hata yeye naye ale vitu vilivyotolewa sadaka kwa
sanamu? 11 Kwa hiyo kwa sababu ya ufahamu wako
wa ukweli juu ya asili ya sanamu, kaka au dada yako
aliye dhaifu, ambaye pia Kristo alikufa kwa ajili yake,
anaangamizwa. 12 Hivyo, unapofanya dhambi dhidi
ya kaka na dada zako na kuzijeruhi dhamiri zao zilizo
dhaifu, mnatenda dhambi dhidi ya Kristo. 13 Kwa
hiyo, ikiwa chakula kinasababisha kumkwaza kaka au

dada, sitakula nyama kamwe, ili nisimsababishe kaka
au dada yangu kuanguka. **(aiōn g165)**

9 Mimi si huru? Mimi si mtume? Mimi sikumwona
Yesu Bwana wetu? Ninyi si matunda ya kazi yangu
katika Bwana? **2** Ikiwa mimi si mtume kwa wengine,
angalau ni mtume kwenu ninyi. Kwa maana ninyi ni
uthibitisho wa utume wangu katika Bwana. **3** Huu
ndio utetezi wangu kwa wale wanaonichunguza mimi.
4 Je hatuna haki ya kula na kunywa? **5** Hatuna haki
kuchukua mke aliye amini kama wafanyavyo mitume
wengine, na ndugu wa Bwana, na Kefa? **6** Au ni mimi
peke yangu na Barnaba ambao tunapaswa kufanya
kazi? **7** Ni nani afanyaye kazi kama askari kwa
gharama zake mwenyewe? Ni nani apandaye mzabibu
na asile matunda yake? Au ni nani achungaye kundi
asiyekunywa maziwa yake? **8** Je ninasema haya
kwa mamlaka ya kibinadamu? Sheria nayo haisemi
haya? **9** Kwa kuwa imeandikwa katika sheria ya
Musa, "usimfunge ng'ombe kinywa apulapo nafaka."
Ni kweli kwamba hapa Mungu anajali ng'ombe? **10**
Au je hasemi hayo kwa ajili yetu? imeandikwa kwa
ajili yetu, kwa sababu yeye alimaye nafaka inampasa
kulima kwa matumaini, naye avunaye inampasa
avune kwa matarajio ya kushiriki katika mavuno. **11**
Ikiwa tulipanda vitu vya rohoni miongoni mwenu, Je!
Ni neno kubwa kwetu tukivuna vitu vya mwilini kutoka
kwenu? **12** Ikiwa wengine walipata haki hii kutoka
kwenu, Je! Sisi si zaidi? Hata hivyo, hatukuidai haki
hii. Badala yake, tulivumilia mambo yote badala ya
kuwa kikwazo cha injili ya Kristo. **13** Hamjui ya kuwa
wote wafanyao kazi hekaluni hupata chakula chao
kutoka hekaluni? Hamjui ya kuwa wote watendao kazi
madhabahuni hupata sehemu ya kile kilichotolewa
madhabahuni? **14** Kwa jinsi iyo hiyo, Bwana aliagiza
ya kuwa wote wanaoitangaza injili sharti wapate
kuishi kutokana na hiyo injili. **15** Lakini sijawadai haki
zote hizi. Na siandiki haya ili jambo lolote lifanyike
kwa ajili yangu. Ni heri mimi nife kuliko mtu yeyote
kubatilisha huku kujisifu kwangu. **16** Maana ikiwa
naihubiri injili, sina sababu ya kujisifu, kwa sababu ni
lazima nifanye hivi. Na ole wangu nisipoihubiri injili!
17 Kwa maana nikifanya hivi kwa hiari yangu, nina
thawabu. Lakini ikiwa si kwa hiari, bado nina jukumu
nililopewa kuwa wakili. **18** Basi thawabu yangu ni
nini? Ya kuwa nihubiripo, nitaitoa injili pasipo gharama
na bila kutumia kwa utimilifu wa haki yangu niliyonayo
katika Injili. **19** Maana japo nimekuwa huru kwa
wote, nilifanyika mtumwa wa wote, ili kwamba niweze
kuwapata wengi zaidi. **20** Kwa Wayahudi nilikuwa
kama Myahudi, ili niwapate Wayahudi. Kwa wale
walio chini ya sheria, nilikuwa kama mmoja wao aliye
chini ya sheria ili niwapate wale walio chini ya sheria.
Nilifanya hivyo ingawa mimi binafsi sikuwa chini ya
sheria. **21** Kwa wale walio nje ya sheria, nilikuwa
kama mmoja wao nje ya sheria, ingawa mimi binafsi
sikuwa nje ya sheria ya Mungu, bali chini ya sheria
ya Kristo. Nilifanya hivyo ili niwapate wale walio nje
ya sheria. **22** Kwa walio wanyonge nilikuwa mnyonge,
ili niwapate walio wanyonge. Nimekuwa hali zote
kwa watu wote, ili kwa njia zote nipate kuwaokoa
baadhi. **23** Nami nafanya mambo yote kwa ajili ya
injili, ili nipate kushiriki katika baraka. **24** Hamjui ya
kuwa katika mbio wote washindanao hupiga mbio,
lakini apokeaye tuzo ni mmoja? Hivyo pigeni mbio ili
mpate tuzo. **25** Mwana michezo hujizuia katika yote
awapo katika mafunzo. Hao hufanya hivyo ili wapokee
taji iharibikayo, lakini sisi tunakimbia ili tupate taji
isiyoharibika. **26** Kwa hiyo mimi sikimbii bila sababu
au napigana ngumi kama kupiga hewa. **27** Lakini
nautesa mwili wangu na kuufanya kama mtumwa,
ili kwamba nijapokwisha kuwahubiri wengine, mimi
mwenyewe nisiwe wa kukataliwa.

10 Nataka ninyi mjue kaka na dada zangu, ya kuwa
baba zetu walikuwa chini ya wingu na wote
walipita katika bahari. **2** Wote walibatizwa wawe wa
Musa ndani ya wingu na ndani ya bahari, **3** na wote
walikula chakula kile kile cha roho. **4** Wote walikunywa
kinywaji kile kile cha roho. Maana walikunywa kutoka
katika mwamba wa roho uliowafuata, na mwamba ule
ulikuwa ni Kristo. **5** Lakini Mungu hakupendezwa sana
na wengi wao, na maiti zao zilisambazwa jangwani.
6 Basi mambo haya yote yalikuwa mifano kwetu,
ili sisi tusiwe watu wa kutamani mabaya kama na
wao walivyofanya. **7** Msiwe waabudu sanamu, kama
wengine wao walivyokuwa. Hii ni kama ilivyoandikwa,
"Watu walikaa chini wakila na kunywa, na waliinuka
kucheza kwa tamaa za mapenzi." **8** Tusifanye
uasherati kama wengi wao walivyofanya. Wakafa siku
moja watu ishirini na tatu elfu kwa sababu hiyo. **9** Wala
tusimjaribu Kristo, kama wengi wao walivyofanya na
wakaharibiwa kwa nyoka. **10** Na pia msinung'unike,
kama wengi wao walivyonung'unika na kuharibiwa na

malaika wa mauti. 11 Basi mambo hayo yalitendeka
kama mifano kwetu. Yakaandikwa ili kutuonya sisi
- tuliofikiliwa na miisho ya zamani. (aiōn g165) 12
Kwa hiyo kila ajionaye amesimama awe makini asije
akaanguka. 13 Hakuna jaribu lililowapata ninyi lisilo
kawaida ya wanadamu. Ila Mungu ni mwaminifu.
Hatawaacha mjaribiwe kupita uwezo wenu. Pamoja
na jaribu yeye atawapa mlango wa kutokea, ili
mweze kustahimili. 14 Kwa hiyo, wapendwa wangu,
ikimbieni ibada ya sanamu. 15 Nasema nanyi kama
watu wenye akili, ili muamue juu ya ninalosema.
16 Kikombe cha baraka tubarikicho, si ushirika wa
damu ya Kristo? Mkate ule tuumegao, si ushirika
wa mwili wa Kristo? 17 Kwa kuwa mkate ni mmoja,
sisi tulio wengi tu mwili mmoja. Sisi sote twapokea
mkate mmoja kwa pamoja. 18 Watazameni watu wa
Israeli: Je! Wale wote walao dhabihu si washiriki
katika madhabahu? 19 Nasema nini basi? Ya kuwa
sanamu ni kitu? Au ya kuwa chakula kilichotolewa
sadaka kwa sanamu ni kitu? 20 Lakini nasema juu
ya vitu vile wavitoavyo sadaka watu wapagani wa
Mataifa, ya kuwa wanatoa vitu hivi kwa mapepo na
sio kwa Mungu. Nami sitaki ninyi kushirikiana na
mapepo! 21 Hamwezi kunywea kikombe cha Bwana
na kikombe cha mapepo. Hamwezi kuwa na ushirika
katika meza ya Bwana na katika meza ya mapepo.
22 Au twamtia Bwana wivu? Tuna nguvu zaidi yake?
23 “Vitu vyote ni halali,” lakini si vyote vifaavyo.
“Vitu vyote ni halali,” lakini si vyote viwajengavyo
watu. 24 Hakuna hata mmoja angetafuta mazuri yake
tu. Badala yake, kila mmoja angetafuta mazuri ya
mwenzake. 25 Mnaweza kula kila kitu kiuzwacho
sokoni bila kuuliza -uliza kwa ajili ya dhamiri. 26
Maana “dunia ni mali ya Bwana, na vyote viijazavyo.”
27 Na mtu asiyeamini akiwaalika kula, na mnataka
kwenda, kuleni chochote awapacho pasipo kuuliza
maswali ya dhamiri. 28 Lakini mtu akiwaambia,
“Chakula hiki kimetokana na sadaka ya wapagani,”
msile. Hii ni kwa ajili yake aliyewaambia, na kwa
ajili ya dhamiri. 29 Nami simaanishi dhamiri zenu,
bali dhamiri ya yule mwingine. Maana kwanini uhuru
wangu uhukumiwe na dhamiri ya mtu mwingine? 30
Ikiwa mimi natumia chakula kwa shukrani, kwanini
nitukanwe kwa kitu ambacho nimeshukuru kwacho?
31 Kwa hiyo, chochote mnachokula au kunywa,
au chochote mfanyacho, fanyeni yote kwa ajili ya
utukufu wa Mungu. 32 Msiwakoseshe Wayahudi au
Wayunani, au kanisa la Mungu. 33 Jaribuni kama
mimi ninavyojaribu kuwapendeza watu wote kwa
mambo yote. Sitafuti faida yangu mwenyewe, bali ya
wengi. Nami nafanya hivi ili wapate kuokolewa.

11 Nifuateni mimi, kama na mimi ninavyomfuata
Kristo. 2 Sasa nawasifu kwasababu ya vile
mnavyonikumbuka katika mambo yote. Nawasifu
kwasababu mmeyashika mapokeo kama nilivyoyaleta
kwenu. 3 Basi nataka mfahamu ya kuwa Kristo ni
kichwa cha kila mwanaume, naye mwanaume ni
kichwa cha mwanamke, na ya kuwa Mungu ni kichwa
cha Kristo. 4 Kila mwanaume aombaye au atoae
unabii akiwa amefunika kichwa anakiabisha kichwa
chake. 5 Lakini kila mwanamke aombae au kutoa
unabii hali kichwa chake kikiwa wazi anakiaibisha
kichwa chake. Kwa maana ni sawa sawa na kama
amenyolewa. 6 Ikiwa kama mwanamke hatafunika
kichwa chake, na akatwe nywele zake ziwe fupi.
Maana ikiwa ni aibu mwanamke kukata nywele
zake au kunyolewa, basi afunike kichwa chake. 7
Kwani haimpasi mwanamume kufunika kichwa chake,
kwa sababu yeye ni mfano na utukufu wa Mungu.
Lakini mwanamke ni utukufu wa mwanamume. 8
Maana mwanamume hakutokana na mwanamke.
Bali mwanamke alitokana na mwanamume. 9 Wala
mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke.
Bali mwanamke aliumbwa kwa ajili ya mwanamume.
10 Hii ndio sababu mwanamke anapaswa kuwa
na ishara ya mamlaka juu ya kichwa chake, kwa
sababu ya malaika. 11 Hata hivyo, katika Bwana,
mwanamke hayupo peke yake pasipo mwanamume,
au mwanamume pasipo mwanamke. 12 Maana kama
vile mwanamke alitoka kwa mwanamume, vile vile
mwanamume alitoka kwa mwanamke. Na vitu vyote
hutoka kwa Mungu. 13 Hukumuni wenyewe: Je! ni
sahihi mwanamke amuombe Mungu hali kichwa chake
kikiwa wazi? 14 Je hata asili peke yake haiwafundishi
ya kwamba mwanamume akiwa na nywele ndefu ni
aibu kwake? 15 Je asili haiwafundishi ya kwamba
mwanamke akiwa na nywele ndefu ni utukufu kwake?
Maana amepewa zile nywele ndefu kama vazi lake. 16
Lakini ikiwa mtu yeyote anataka kubishana juu ya hili,
sisi hatuna namna nyingine, wala makanisa ya Mungu.
17 Katika maagizo yafuatayo, mimi siwasifu. Maana
mnapokusanyika, sio kwa faida bali kwa hasara.

18 Maana kwanza, nasikia ya kuwa mkutanikapo
kanisani, kuna migawanyiko kati yenu, na kwa sehemu
ninaamini. 19 Kwa maana ni lazima iwepo misuguano
kati yenu, ili kwamba wale waliokubaliwa wajulikane
kwenu. 20 Kwa maana mkutanikapo, mnachokula sio
chakula cha Bwana. 21 Mnapokula, kila mmoja hula
chakula chake mwenyewe kabla wengine hawajala.
hata huyu ana njaa, na huyu amelewa. 22 Je hamna
nyumba za kulia na kunywea? Je mnalidharau kanisa
la Mungu na kuwafedhehesha wasio na Kitu? Niseme
nini kwenu? Niwasifu? Sitawasifu katika hili! 23 Maana
nilipokea kutoka kwa Bwana kile ambacho nimewapa
ninyi ya kuwa Bwana Yesu, usiku ule aliposalitiwa,
alichukua mkate. 24 Baada ya kushukuru, aliuvunja
na kusema, “Huu ndio mwili wangu, ulio kwa ajili
yenu. Fanyeni hivi kwa kunikumbuka mimi.” 25
Na vivi hivi akachukua kikombe baada ya kula, na
kusema, “Kikombe hiki ni agano jipya katika damu
yangu. Fanyeni hivi mara nyingi kila mywapo, kwa
kunikumbuka mimi.” 26 Kwa kila muda mlapo mkate
huu na kukinywea kikombe, mwaitangaza mauti ya
Bwana mpaka atakapokuja. 27 Kwa hiyo, kila aulaye
mkate au kukinywea kikombe hicho cha Bwana
isivyostahili, atakuwa amejipatia hatia ya mwili na
damu ya Bwana. 28 Mtu ajihoji mwenyewe kwanza,
na hivyo aule mkate, na kukinywea kikombe. 29
Maana alaye na kunywa bila kuupambanua mwili,
hula na kunywa hukumu yake mwenyewe. 30 Hii ndiyo
sababu watu wengi kati yenu ni wagonjwa na dhaifu,
na baadhi yenu wamekufa. 31 Lakini tukijichunguza
wenyewe hatutahukumiwa. 32 Ila tunapohukumiwa na
Bwana, twarudiwa, ili tusije tukahukumiwa pamoja na
dunia. 33 Kwa hiyo, kaka na dada zangu, mkutanikapo
mpate kula, ngojeaneni. 34 Mtu akiwa na njaa, na ale
nyumbani kwake, ili kwamba mkutanikapo pamoja
isiwe kwa hukumu. Na kuhusu mambo mengine
mliyoandika, nitawaelekeza nitakapokuja.

12 Kuhusu karama za rohoni, kaka na dada zangu
sitaki mkose kufahamu. 2 Mwajua ya kuwa
mlipokuwa wapagani mliongozwa kufuata sanamu
zisizoongea, kwa njia zozote mliongozwa nazo. 3
Kwa hiyo, nataka mfahamu kwamba hakuna yeyote
anenaye kwa Roho wa Mungu akisema, “Yesu
amelaaniwa.” Hakuna yeyote atakayesema, “Yesu
ni Bwana,” isipokuwa katika Roho Mtakatifu. 4 Basi
kuna karama tofauti tofauti, bali Roho ni yeye yule. 5
Na kuna huduma tofauti tofauti, bali Bwana ni yeye
yule. 6 Na kuna aina mbalimbali za kazi, lakini Mungu
ni yeye yule azitendaye kazi zote katika wote. 7 Basi
kila mmoja hupewa ufunuo wa Roho kwa faida ya
wote. 8 Maana mtu mmoja amepewa na Roho neno
la hekima, na mwingine neno la maarifa kwa Roho
yule yule. 9 Kwa mwingine humpa imani kwa Roho
yeye yule, na kwa mwingine karama ya uponyaji
kwa Roho mmoja. 10 Kwa mwingine matendo ya
nguvu, na mwingine unabii. Na kwa mwingine uwezo
wa kupambanua roho, mwingine aina mbalimbali za
lugha, na kwa mwingnine tafsiri za lugha. 11 Lakini
Roho ni yule yule atendaye kazi hizi zote, kumpa kila
mtu karama kwa kadiri ya uchaguzi wake mwenyewe.
12 Kwa maana kama vile mwili ni mmoja, nao una
viungo vingi, na viungo vyote ni vya mwili ule ule, vivyo
hivyo na Kristo. 13 Kwa maana katika Roho mmoja
sisi sote tulibatizwa kuwa mwili mmoja, kwamba tu
Wayahudi au Wayunani, kwamba tu watumwa au
huru, na wote tulinyweshwa Roho mmoja. 14 Kwa
maana mwili si kiungo kimoja, bali ni vingi. 15 Ikiwa
mguu utasema, “kwa kuwa mimi si mkono, mimi si
sehemu ya mwili,” hiyo haiufanyi kutokuwa sehemu
ya mwili. 16 Na ikiwa sikio litasema, “kwa kuwa mimi
si jicho, mimi si sehemu ya mwili,” hiyo hailifanyi
kutokuwa sehemu ya mwili. 17 Kama mwili wote
utakuwa jicho, kungekuwa wapi kusikia? Kama mwili
wote ukiwa sikio, kungekuwa wapi kunusa? 18 Lakini
Mungu aliweka kila kiungo cha mwili mahali pake
kama alivyopanga mwenyewe. 19 Na kama vyote
vingekuwa kiungo kimoja, mwili ungekuwa wapi? 20
Hivyo sasa viungo ni vingi, lakini mwili ni mmoja. 21
Jicho haliwezi kuuambia mkono, “sina haja na wewe.”
Wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu, sina haja na
ninyi.” 22 Lakini viungo vya mwili vinavyoonekana
kuwa na heshima kidogo vyahitajika zaidi. 23 Na
viungo vya mwili tunavyodhani vina heshima kidogo,
twavipa heshima zaidi, na viungo vyetu visivyo na
mvuto vina uzuri zaidi. 24 Na sasa viungo vyetu vilivyo
na mvuto havina haja ya kupewa heshima, kwa kuwa
tayari vina heshima. Lakini Mungu ameviunganisha
viungo vyote pamoja, na amevipa heshima zaidi vile
visivyo heshimiwa. 25 Alifanya hivyo ili pasiwepo
mgawanyiko katika mwili, bali viungo vyote vitunzane
kwa upendo wa mmoja. 26 Na wakati kiungo kimoja
kikiumia, viungo vyote vyaumia kwa pamoja. Au

wakati kiungo kimoja kikiheshimiwa, viungo vyote
vifurahi kwa pamoja. 27 Sasa ninyi ni mwili wa Kristo,
na viungo kila kimoja peke yake. 28 Na Mungu
ameweka katika kanisa kwanza mitume, pili manabii,
tatu waalimu, kisha wale wote watendao matendo
makuu, kisha karama za uponyaji, wale wasaidiao,
wale wafanyao kazi ya kuongoza, na wote walio na
aina mbalimbali za lugha. 29 Je sisi sote ni mitume?
Sisi sote ni manabii? Sisi sote ni waalimu? Je sisi
sote tunafanya matendo ya miujiza? 30 Je sisi sote
tuna karama ya uponyaji? Sisi sote tunaongea kwa
lugha? Sisi sote tunatafsiri lugha? 31 Tafuteni sana
karama zilizo kuu. Nami nitawaonesha njia iliyo bora
zaidi.

13 Tuseme kwamba ninanena kwa lugha za
wanadamu na za malaika. Lakini kama sina
upendo, nimekuwa shaba iliayo au upatu uvumao.
2 Na kwamba nina karama ya unabii na ufahamu
wa kweli zilizofichika na maarifa, na kwamba ninayo
imani ya kuhamisha milima. Lakini ikiwa sina upendo,
mimi si kitu. 3 Na tuseme kwamba ninatoa milki yangu
yote na kuwalisha masikini, na kwamba ninautoa
mwili wangu ili nichomwe moto. Lakini kama sina
upendo, hainifaidii kitu. 4 Upendo huvumilia na
hufadhili. Upendo haujisifu au kujivuna. Hauna kiburi
5 au ukorofi. Hautafuti mambo yake, hauoni uchungu
haraka, wala hauhesabu mabaya. 6 Haufurahii
udhalimu. Badala yake, hufurahi katika kweli. 7
Upendo huvumilia mambo yote; huamini mambo
yote, una ujasiri katika mambo yote, na hustahimili
mambo yote. 8 Upendo haukomi. Ikiwa kuna unabii,
wote utapita. Ikiwa kuna lugha, zitakoma. Ikiwa kuna
maarifa, yatapita. 9 Kwa kuwa tunajua kwa sehemu
na tunafanya unabii kwa sehemu. 10 Lakini ijapo
ile iliyo kamili, ile isiyo kamili itapita. 11 Nilipokuwa
mtoto, nilisema kama mtoto, nilifikiri kama mtoto,
niliamua kama mtoto. Nilipokuwa mtu mzima, niliweka
mbali nami mambo ya kitoto. 12 Kwa kuwa sasa
tunaona kama kwa kioo, kama sura gizani, lakini
wakati ule tutaona uso kwa uso. Sasa ninajua kwa
sehemu, lakini wakati ule nitajua sana kama na mimi
ninavyojulikana sana. 13 Lakini sasa mambo haya
matatu yanadumu: imani, tumaini lijalo, na upendo.
Lakini lililo kuu zaidi ya haya ni upendo.

14 Utafuteni upendo na kutamani sana karama za
rohoni, zaidi sana mpate kutoa unabii. 2 Maana
yeye anenaye kwa lugha hasemi na watu bali husema
na Mungu. Maana hakuna aelewaye kwa sababu
anena mambo yaliyofichika katika Roho. 3 Lakini
yeye atoaye unabii, asema na watu na kuwajenga,
kuwatia moyo, na kuwafariji. 4 Yeye anenaye kwa
lugha hujijenga mwenyewe, lakini yeye atoaye unabii
hulijenga kanisa. 5 Sasa natamani kwamba ninyi nyote
mnene kwa lugha. Lakini zaidi ya hayo, natamani ya
kwamba mtoe unabii. Yeye atoaye unabii ni mkuu
kuliko yeye anenaye kwa lugha (labda awepo wa
kutafasiri), ili kwamba kanisa lipate kujengwa. 6 Lakini
sasa, kaka na dada zangu, nikija kwenu na kunena
kwa lugha, nitawafaidia nini ninyi? Siwezi, isipokuwa
nasema nanyi kwa njia ya ufunuo, au kwa njia ya
maarifa, au unabii, au kwa njia ya fundisho. 7 Ikiwa
vitu visivyo na uhai kama filimbi au kinubi visipotoa
sauti zilizo na tofauti, itatambulikanaje ni chombo
gani kinachezwa? 8 Kwa maana ikiwa baragumu
itatoa sauti isiyojulikana, ni jinsi gani mtu atatambua
ya kuwa ni muda wa kujiandaa kwa vita? 9 Vivyo
hivyo na ninyi. Mkitoa kwa ulimi neno lisilo dhahiri,
ni jinsi gani mtu ataelewa mnachosema? Mtakuwa
mkiongea, na hakuna atakayewaelewa. 10 Hakuna
shaka kwamba kuna lugha nyingi mbalimbali duniani,
na hakuna hata moja isiyo na maana. 11 Lakini ikiwa
sijui maana ya lugha, nitakuwa mgeni kwake yeye
anenaye, naye anenaye atakuwa mgeni kwangu. 12
Vivyo hivyo na ninyi. Kwa kuwa mnatamani sana
kuona uthihirisho wa Roho, takeni kwamba mzidi
sana kulijenga kanisa. 13 Hivyo, yeye anenaye kwa
lugha na aombe apewe kutafasiri. 14 Kwa maana
nikiomba kwa lugha, roho yangu huomba, lakini akili
zangu hazina matunda. 15 Nifanye nini? Nitaomba
kwa roho yangu, lakini pia nitaomba kwa akili zangu.
Nitaimba kwa roho yangu, na nitaimba kwa akili
zangu pia. 16 Vinginevyo, ukimsifu Mungu kwa roho,
yeye aliye mgeni ataitikaje “Amina” utoapo shukurani,
akiwa hayajui usemayo? 17 Maana ni kweli wewe
washukuru vema, lakini yule mwingine hajengwi. 18
Namshukuru Mungu kwa kuwa nanena kwa lugha
zaidi ya ninyi nyote. 19 Lakini katika kanisa ni heri
ninene maneno matano kwa ufahamu wangu ili nipate
kuwafundisha wengine, zaidi ya kunena maneno
kumi elfu kwa lugha. 20 Kaka na dada zangu, msiwe

watoto katika kufikiri kwenu. Badala yake, kuhusiana
na uovu, iweni kama watoto wachanga. Lakini katika
kufikiri kwenu mkawe watu wazima. 21 Imeandikwa
katika sheria, “Kwa watu wa lugha nyingine na
kwa midomo ya wageni nitasema na watu hawa.
Wala hata hivyo hawatanisikia,” asema Bwana. 22
Hivyo, ndimi ni ishara, sio kwa walioamini, bali kwa
wasioamini. Lakini kutoa unabii ni ishara, sio kwa
wasioamini, bali kwa ajili yao waaminio. 23 Haya, ikiwa
kanisa lote limekusanyika pamoja na wote wanene
kwa lugha, na wageni na wasioamini wameingia,
je hawawezi kusema kwamba mna wazimu? 24
Lakini ikiwa wote mnatoa unabii na asiyeamini au
mgeni akaingia, atashawishiwa na yote asikiayo.
Atahukumiwa na yote yasemwayo. 25 Siri za moyo
wake zingefunuliwa. Matokeo yake, angeanguka
kifudifudi na kumwabudu Mungu. Angekiri ya kwamba
Mungu yu kati yenu. 26 Nini kifuatacho basi, kaka
na dada zangu? Mnapokutana pamoja, kila mmoja
ana Zaburi, mafundisho, mafunuo, lugha au tafsiri.
Fanyeni kila kitu ili kwamba mlijenge kanisa. 27
Kama yeyote ananena kwa lugha, wawepo wawili au
watatu, na kila mmoja katika zamu. Na mtu lazima
atafasiri kilichosemwa. 28 Lakini kama hakuna mtu
wa kutafasiri, basi kila mmoja wao akae kimya ndani
ya kanisa. Basi kila mmoja aongee peke yake na kwa
Mungu. 29 Na manabii wawili au watatu wanene, na
wengine wasikilize kwa kupambanua kilichosemwa.
30 Lakini aliyeketi akifunuliwa jambo katika huduma,
yule ambaye alikuwa ananena na anyamaze. 31 Kwa
kuwa kila mmoja wenu anaweza kutoa unabii mmoja
baada ya mwingine ili kwamba kila mmoja aweze
kujifunza na wote waweze kutiwa moyo. 32 Kwa kuwa
roho za manabii ziko chini ya uangalizi wa manabii.
33 Kwa kuwa Mungu si Mungu wa machafuko, bali
wa amani. Kama ilivyo katika makanisa yote ya
waumini, 34 imewapasa wanawake wakae kimya
katika kanisa. Kwa kuwa hawaruhusiwi kuzungumza.
Badala yake, wanapaswa kuwa katika unyenyekevu,
kama pia sheria inavyosema. 35 Kama kuna chochote
wanatamani kujifunza, basi wawaulize waume zao
nyumbani. Kwa kuwa ni aibu kwa mwanamke kuongea
katika kanisa. 36 Je neno la Mungu lilitoka kwenu? Je
limewafikia ninyi tu? 37 Kama mtu akijiona kuwa ni
nabii au wa rohoni, inampasa ayatambue mambo
ninayowaandikia ya kwamba ni maagizo ya Bwana.
38 Lakini asipotambua haya, mwacheni asitambuliwe.
39 Hivyo basi, kaka na dada zangu, takeni sana kutoa
unabii, na msimzuie mtu yeyote kunena kwa lugha.
40 Lakini mambo yote yatendeke kwa uzuri na kwa
utaratibu.

15 Sasa ninawakumbusha, akina kaka na akina
dada, juu ya injili niliyowahubiria, ambayo
mliipokea na kusimama kwayo. 2 Ni katika injili
hii mmeokolewa, kama mkilishika imara neno
nililowahubiri ninyi, isipokuwa mliamini bure. 3 Kama
kwanza nilivyo ipokea kwa umuhimu niliileta kwenu
kama ilivyo: kwamba kutokana na maandiko, Kristo
alikufa kwa ajili ya dhambi zetu, 4 kutokana na
maandiko alizikwa, na kwamba alifufuka siku ya tatu.
5 Na kwamba alimtokea Kefa, kisha kwa wale kumi na
wawili. 6 Kisha aliwatokea kwa wakati mmoja akina
kaka na akina dada zaidi ya mia tano. Wengi wao
bado wako hai, lakini baadhi yao wamelala usingizi.
7 Kisha alimtokea Yakobo, kisha mitume wote. 8
Mwisho wa yote, alinitokea mimi, kama vile kwa mtoto
aliye zaliwa katika wakati usio sahihi. 9 Kwa kuwa
mimi ni mdogo kati ya mitume. Sistahili kuitwa mtume,
kwa sababu nililitesa kanisa la Mungu. 10 Lakini
kwa neema ya Mungu nipo kama nilivyo, na neema
yake kwangu haikuwa bure. Badala yake, nilifanya
bidii kuliko wote. Lakini haikuwa mimi, bali neema ya
Mungu iliyo ndani yangu. 11 Kwa hiyo kama ni mimi
au wao, tuna hubiri hivyo na tunaamini hivyo. 12 Sasa
kama Kristo alihubiriwa kama aliyefufuka kwa wafu,
iweje baadhi yenu mseme hakuna ufufuo wa wafu?
13 Lakini kama hakuna ufufuo wa wafu, basi hata
Kristo pia hakufufuka. 14 Na kama Kristo hakufufuka,
hivyo mahubiri yetu ni bure, na imani yenu ni bure.
15 Na tumepatikana kuwa mashahidi wa uongo
kumuhusu Mungu, kwa sababu tulimshushuhudia
Mungu kinyume, kusema alimfufua Kristo, wakati
hakumfufua. 16 Kama ikiwa wafu hawafufuliwi, Yesu
pia hakufufuliwa. 17 Na kama Kristo hakufufuliwa,
imani yenu ni bure na bado mko kwenye dhambi
zenu. 18 Hivyo hata wale waliokufa katika Kristo pia
wameangamia. 19 Ikiwa kwa maisha haya peke yake
tunaujasiri kwa wakati ujao ndani ya Kristo, watu wote,
sisi niwakuhurumiwa zaidi ya watu wote. 20 Lakini
sasa Kristo amefufuka kutoka kwa wafu, matunda ya
kwanza ya wale waliokufa. 21 Kwa kuwa kifo kilikuja
kupitia mwanadamu, pia kupitia mwanadamu ufufuo

wa wafu. 22 Kwa kuwa kama katika Adam wote
wanakufa, hivyo pia katika Kristo wote watafanywa
hai. 23 Lakini kila moja katika mpango wake: Kristo,
matunda ya kwanza, na kisha wale walio wa Kristo
watafanywa hai wakati wa kuja kwake. 24 Ndipo
utakuwa mwisho, pale Kristo atakapo kabidhi ufalme
kwa Mungu Baba. Hii ni pale atakapo komesha
utawala wote na mamlaka yote na nguvu. 25 Kwa
kuwa lazima atawale mpaka atakapoweka maadui
zake wote chini ya nyayo zake. 26 Adui wa mwisho
kuharibiwa ni kifo. 27 Kwa kuwa "ameweka kila kitu
chini ya nyayo zake." Lakini inaposema "ameweka kila
kitu," ni wazi kwamba hii haihusishi wale walioweka
kila kitu chini yake mwenyewe. 28 Wakati vitu vyote
vimewekwa chini yake, kisha Mwana mwenyewe
atawekwa chini kwake Yeye ambaye aliviweka vitu
vyote chini yake. Hii itatokea ili kwamba Mungu
Baba awe yote katika vyote. 29 Au pia watafanya
nini wale waliobatizwa kwa ajili ya wafu? Kama
wafu hawafufuliwi kabisa, kwa nini tena wanabatizwa
kwa ajili yao? 30 Na kwa nini tuko katika hatari
kila saa? 31 Kaka na dada zangu, kupitia kujisifu
kwangu katika ninyi, ambayo ninayo katika Kristo
Yesu Bwana wetu, natangaza hivi: nakufa kila siku. 32
Inanifaidia nini, katika mtazamo wa wanadamu, kama
nilipigana na wanyama wakali huko Efeso, kama
wafu hawafufuliwi? "Acha basi tule na kunywa, kwa
kuwa kesho tunakufa." 33 Msidanganywe: "Makundi
mabaya huharibu tabia njema. 34 "Muwe na kiasi!
muishi katika haki! msiendelee kutenda dhambi. Kwa
kuwa baadhi yenu hamna maarifa ya Mungu. Nasema
hivi kwa aibu yenu. 35 Lakini mtu mwingine atasema,
"Jinsi gani wafu wanafufuliwa? Nao watakuja na
aina gani ya mwili?" 36 Wewe ni mjinga sana!
Kile ulichopanda hakiwezi kuanza kukua isipokuwa
kimekufa. 37 Na kile unachopanda sio mwili ambao
utakuwa, bali ni mbegu iliyochipua. Inaweza kuwa
ngano au kitu kingine. 38 Lakini Mungu ataipa mwili
kama apendavyo, na katika kila mbengu mwili wake
mwenyewe. 39 Miili yote haifanani. Isipokuwa, kuna
mwili mmoja wa wanadamu, na mwili mwingine wa
wanyama, na wili mwingine wa ndege, na mwingine
kwa ajili ya samaki. 40 Pia kuna miili ya mbinguni na
miili ya duniani. Lakini utukufu wa miili ya mbinguni
ni aina moja na utukufu wa duniani ni mwingine. 41
Kuna utukufu mmoja wa jua, na utukufu mwingine
wa mwezi, na utukufu mwingine wa nyota. Kwa
kuwa nyota moja inatofautiana na nyota nyingine
katika utukufu. 42 Hivyo ndivyo ulivyo pia ufufuo
wa wafu. Kinacho pandwa kinaharibika, na kinacho
ota hakiharibiki. 43 Kimepandwa katika matumizi ya
kawaida, kinaoteshwa katika utukufu. Kimepandwa
katika udhaifu, kinaoteshwa katika nguvu. 44
Kimepandwa katika mwili wa asili, kinaoteshwa katika
mwili wa kiroho. Kama kuna mwili wa asili, kuna mwili
wa kiroho pia. 45 Hivyo pia imeandikwa, "Mtu wa
kwanza Adamu alifanyika roho inayo ishi." Adamu
wa mwisho alifanyika roho itoayo uhai. 46 Lakini
wa kiroho hakuja kwanza bali wa asili, na kisha wa
kiroho. 47 Mtu wa kwanza ni wa dunia, alitengenezwa
kwa mavumbi. Mtu wa pili anatoka mbinguni. 48
Kama vile yule aliyetengenezwa kwa mavumbi, hivyo
pia wale waliotengenezwa kwa mavumbi. Kama vile
mtu wa mbinguni alivyo, hivyo pia wale wa mbinguni.
49 Kama ambavyo tumebeba mfano wa mtu wa
mavumbi, tutabeba pia mfano wa mtu wa mbinguni.
50 Sasa nawaambia, kaka na dada zangu, kwamba
mwili na damu haviwezi kuurithi ufalme wa Mungu.
Wala wakuharibika kurithi wakutoharibika. 51 Tazama!
Nawaambia ninyi siri ya kweli: Hatutakufa wote,
bali wote tutabadilishwa. 52 Tutabadilishwa katika
wakati, katika kufumba na kufumbua kwa jicho, katika
tarumbeta ya mwisho. Kwa kuwa tarumbeta italia,
na wafu watafufuliwa na hali ya kutoharibika, na
tutabadilishwa. 53 Kwani huu wa kuharibika lazima
uvae wa kutoharibika, na huu wa kufa lazima uvae
wa kutokufa. 54 Lakini wakati huu wa kuharibika
ukivikwa wa kutokuharibika, na huu wa kufa ukivaa wa
kutokufa, ndipo utakuja msemo ambao umeandikwa,
"Kifo kimemezwa katika ushindi." 55 "Kifo, ushindi
wako uko wapi? Kifo, uko wapi uchungu wako?"
(Hadēs g86) 56 Uchungu wa kifo ni dhambi, na nguvu
ya dhambi ni sheria. 57 Lakini shukurani kwa Mungu,
atupaye sisi ushindi kupitia Bwana wetu Yesu Kristo!
58 Kwa hiyo, wapendwa kaka na dada zangu, iweni
imara na msitikisike. Daima itendeni kazi ya Bwana,
kwa sababu mnajua kuwa kazi yenu katika Bwana
siyo bure.

16 Sasa kuhusu michango kwa ajili ya waumini,
kama nilivyo elekeza makanisa ya Galatia, vivyo
hivyo mwapaswa kufanya. 2 Katika siku ya kwanza
ya wiki, kila mmoja wenu aweke kitu fulani kando

na kukihifadhi, kama muwezavyo. Fanyeni hivyo ili
kwamba kusiwe na michango wakati nikija. **3** Na
nitakapofika, yeyote mtakayemchagua, nitamtuma
pamoja na barua kutoa sadaka yenu huko Yerusalem.
4 Na kama ni sahihi kwa mimi kwenda pia, watakwenda
pamoja nami. **5** Lakini nitakuja kwenu, wakati ninapitia
Makedonia. Kwa kuwa nitapitia Makedonia. **6** Labda
naweza kukaa nanyi au hata kumaliza majira ya baridi,
ili kwamba muweze kunisaidia katika safari yangu,
popote niendako. **7** Kwa kuwa sitarajii kuwaona sasa
kwa muda mfupi. Kwani ninatumaini kukaa nanyi
kwa muda fulani, kama Bwana ataniruhusu. **8** Lakini
nitakaa Efeso mpaka Pentekoste, **9** kwa kuwa mlango
mpana umefunguliwa kwa ajili yangu, na kuna maadui
wengi wanipingao. **10** Sasa wakati Timotheo akija,
muoneni kwamba yuko na ninyi pasipo kuogopa,
anafanya kazi ya Bwana, kama ninavyofanya. **11**
Mtu yeyote asimdharau. Mumsaidie katika njia yake
kwa amani, ili kwamba aweze kuja kwangu. Kwa
kuwa ninamtarajia aje pamoja na ndugu. **12** Sasa
kuhusiana na ndugu yetu Apolo. Nilimtia moyo sana
kuwatembelea ninyi pamoja na ndugu. Lakini aliamua
kutokuja kwa sasa. Hata hivyo, atakuja wakati ana
nafasi. **13** Muwe macho, simameni imara, mtende
kama wanaume, muwe na nguvu. **14** Basi yote
myafanyayo yafanyike katika upendo. **15** Mnaijua kaya
ya Stefana. Mnajua kwamba walikuwa waamini wa
kwanza huko Akaya, na kwamba walijiweka wenyewe
kwenye huduma ya waumini. Na sasa nawasihi,
kaka na dada zangu, **16** kuweni wanyenyekevu
kwa watu kama hao, na kwa kila mtu anayesaidia
katika kazi na watenda kazi pamoja nasi. **17** Na
ninafurahi kwa ujio wa Stefana, Fotunato, na Akiko.
Wamesimama mahali ambapo ninyi mgepaswa kuwa.
18 Kwa kuwa wameifurahisha roho yangu na yenu.
Kwa hiyo sasa, watambueni watu kama hawa. **19**
Makanisa ya Asia wametuma salamu kwenu. Akila
na Priska wanawasalimu katika Bwana, pamoja na
kanisa lililoko nyumbani kwao. **20** Kaka na dada
zangu wote wanawasalimu. Salimianeni kwa busu
takatifu. **21** Mimi, Paulo, naandika hivi kwa mkono
wangu. **22** Kama yeyote hampendi Bwana, basi laana
iwe juu yake. Bwana wetu, njoo! **23** Neema ya Bwana
Yesu iwe nanyi. **24** Upendo wangu uwe pamoja nanyi
katika Kristo Yesu.

2 Wakorintho

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na Timotheo ndugu yetu, kwa kanisa la
Mungu lililoko Korintho, na kwa waumini wote walioko
katika mkoa wote wa Akaya. 2 Neema na iwe kwenu
na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana
Yesu Kristo. 3 Na asifiwe Mungu na Baba wa Bwana
Yesu Kristo. Yeye ni Baba wa rehema na Mungu wa
faraja yote. 4 Mungu hutufariji sisi katika mateso yetu
yote, ili kwamba tuweze kuwafariji wale walio katika
mateso. Tunawafariji wengine kwa faraja ileile ambayo
Mungu alitumia kutufariji sisi. 5 Kwa kuwa kama vile
mateso ya Kristo huongezeka kwa ajili yetu, vile vile
faraja yetu huongezeka kupitia Kristo. 6 Lakini kama
tunataabishwa, ni kwa ajili ya faraja yenu na wokovu
wenu. Na kama tunafarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu.
Faraja yenu inafanya kazi kikamilifu mnaposhiriki
mateso kwa uvumilivu kama sisi pia tunavyoteseka.
7 Na ujasiri wetu juu yenu ni thabiti. Tunajua kwamba
kama vile ambavyo mnashiriki mateso, vile vile
mnashiriki faraja. 8 Kwa kuwa hatutaki ninyi muwe
wajinga, ndugu, kuhusu matatizo tuliyokuwa nayo
huko Asia. Tulionewa zaidi ya vile tuwezavyo kubeba,
kana kwamba hatukuwa hata na tumaini la kuishi tena.
9 Kweli, tulikuwa na hukumu ya kifo juu yetu. Lakini
hiyo ilikuwa ni kutufanya sisi tusiweke tumaini juu yetu
wenyewe, badala yake tuweke tumaini katika Mungu,
afufuaye wafu. 10 Alituokoa sisi kutoka hayo maafa
ya mauti, na atatuokoa tena. Tumeweka ujasiri wetu
katika yeye ya kwamba atatuokoa tena. 11 Atafanya
hivi kama vile ninyi pia mtusaidiavyo kwa maombi
yenu. Hivyo wengi watatoa shukurani kwa niaba
yetu kwa ajili ya upendeleo wa neema tuliyopewa
sisi kupitia maombi ya wengi. 12 Tunajivunia hili:
ushuhuda wa dhamiri yetu. Kwa kuwa ni katika
nia safi na usafi wa Mungu kwamba tulienenda
wenyewe katika dunia. Tumefanya hivi hasa na ninyi,
na sio katika hekima ya ulimwengu, lakini badala
yake ni katika neema ya Mungu. 13 Hatuwaandikii
chochote ambacho hamwezi kukisoma au kuelewa.
Ninaujasiri 14 kwamba kwa sehemu mumekwisha
kutuelewa. Na ninaujasiri kwamba katika siku ya
Bwana Yesu tutakuwa sababu yenu kwa ajili ya kiburi
chenu, kama vile mtakavyokuwa kwetu. 15 Kwa
sababu nilikuwa na ujasiri kuhusu hili, nilitaka kuja
kwenu kwanza, ili kwamba muweze kupokea faida
ya kutembelewa mara mbili. 16 Nilikuwa napanga
kuwatembelea wakati nikielekea Makedonia. Tena
nilitaka kuwatembelea tena wakati nikirudi kutoka
Makedonia, na kisha ninyi kunituma mimi wakati
nikielekea Uyahudi. 17 Nilipokuwa nafikiria namna
hii, je, nilikuwa nasitasita? Je ninapanga mambo
kulingana na viwango vya kibinadamu, ili kwamba
niseme “Ndiyo, ndiyo” na “Hapana, hapana” kwa
wakati mmoja? 18 Lakini kama vile Mungu alivyo
mwaminifu, hatusemi vyote “Ndiyo” na “Hapana.” 19
Kwa kuwa mwana wa Mungu, Yesu Kristo, ambaye
Silvano, Timotheo na mimi tulimtangaza miongoni
mwenu, siyo “Ndiyo” na “Hapana.” Badala yake, yeye
wakati wote ni “Ndiyo.” 20 Kwa kuwa ahadi zote za
Mungu ni “Ndiyo” katika yeye. Hivyo pia kupitia yeye
tunasema “Amina” kwa utukufu wa Mungu. 21 Sasa ni
Mungu ambaye hututhibitisha sisi pamoja nanyi katika
Kristo, na alitutuma sisi. 22 Aliweka muhuri juu yetu
na alitupa Roho katika mioyo yetu kama dhamana ya
kile ambacho angetupatia baadaye. 23 Badala yake,
namsihi Mungu kunishuhudia mimi kwamba sababu
iliyonifanya nisije Korintho ni kwamba nisiwalemee
ninyi. 24 Hii sio kwa sababu tunajaribu kudhibiti
jinsi imani yenu inavyotakiwa kuwa. Badala yake,
tunafanya pamoja nanyi kwa ajili ya furaha yenu,
kama mnavyosimama katika imani yenu.

2 Kwa hiyo niliamua kwa sehemu yangu mwenyewe
kwamba nisingekuja tena kwenu katika hali ya
uchungu. 2 Kama niliwasababishia ninyi maumivu,
ni nani angenifurahisha mimi, lakini ni yule ambaye
aliumizwa na mimi? 3 Niliandika kama nilivyofanya ili
kwamba wakati nikija kwenu nisiweze kuumizwa na
wale ambao wangekuwa wamenifanya nifurahi. Ninao
ujasiri kuhusu ninyi nyote kwamba furaha yangu ni
furaha ile ile mliyonayo ninyi nyote. 4 Kwa kuwa
niliwaandikia ninyi kutokana na mateso makubwa,
na dhiki ya moyo, na kwa machozi mengi. Sikutaka
kuwasababishia ninyi maumivu. Badala yake, nilitaka
mjue upendo wa kina nilionao kwa ajili yenu. 5 Kama
kuna yeyote amesababisha maumivu, hajasababisha
tu kwangu, lakini kwa kiwango fulani - bila kuweka
ukali zaidi - kwenu ninyi nyote. 6 Hii adhabu ya mtu
huyo kwa wengi inatosha. 7 Kwa hiyo sasa badala ya
adhabu, mnapaswa kumsamehe na kumfariji. Fanyeni
hivi ili kwamba asiweze kushindwa na huzuni iliyozidi.

8 Kwa hiyo ninawatia moyo kuthibitisha upendo wenu
hadharani kwa ajili yake. 9 Hii ndiyo sababu niliandika,
ili kwamba niweze kuwajaribu na kujua kuwa kama ni
watii katika kila kitu. 10 Kama mkimsamehe yeyote, na
mimi pia namsamehe mtu huyo. Kile nilicho kisamehe
- kama nimesamehe chochote-kimesamehewa kwa
faida yenu katika uwepo wa Kristo. 11 Hii ni kwamba
Shetani asije akatufanyia madanganyo. Kwa kuwa
sisi sio wajinga kwa mipango yake. 12 Mlango
ulifunguliwa kwangu na Bwana nilipokuja kwenye mji
wa Troa kuhubiri injili ya Kristo pale. 13 Hata hivyo,
sikuwa na amani ya moyo, kwa sababu sikumkuta
ndugu yangu Tito pale. Hivyo niliwaacha na nikarudi
Makedonia. 14 Lakini ashukuriwe Mungu, ambaye
katika Kristo mara zote hutuongoza sisi katika ushindi.
Kupitia sisi husambaza harufu nzuri ya maarifa yake
mahala pote. 15 Kwa kuwa sisi kwa Mungu, ni harufu
nzuri ya Kristo, wote kati ya wale waliookolewa na
kati ya wale wanaoangamia. 16 Kwa watu ambao
wanaangamia, ni harufu kutoka kifo hadi kifo. Kwa
wale wanaookolewa, ni harufu nzuri kutoka uzima
hadi uzima. Ni nani anayestahili vitu hivi? 17 Kwa
kuwa sisi sio kama watu wengi wanaouza neno la
Mungu kwa faida. Badala yake, kwa usafi wa nia,
tunanena katika Kristo, kama vile tunavyotumwa
kutoka kwa Mungu, mbele ya Mungu.

3 Je, tumeanza kujisifia wenyewe tena? Hatuhitaji
barua ya mapendekezo kwenu au kutoka kwenu,
kama baadhi ya watu, je twahitaji? 2 Ninyi wenyewe
ni barua yetu ya mapendekezo, iliyoandikwa kwenye
mioyo yetu, inayojulikana na kusomwa na watu wote.
3 Na mnaonesha kwamba ninyi ni barua kutoka kwa
Kristo, iliyotolewa na sisi. Iliandikwa siyo kwa wino
bali kwa Roho wa Mungu aliye hai. Haikuandikwa juu
ya vibao vya mawe, bali juu ya vibao vya mioyo ya
wanadamu. 4 Na huu ndiyo ujasiri tulio nao katika
Mungu kupitia Kristo. 5 Hatujiamini wenyewe kwa
kudai chochote kama kutoka kwetu. Badala yake,
kujiamini kwetu kunatoka kwa Mungu. 6 Ni Mungu
ambaye alitufanya tuweze kuwa watumishi wa agano
jipya. Hili ni agano sio la barua bali ni la Roho. Kwa
kuwa barua huua, lakini roho inatoa uhai. 7 Sasa
kazi ya kifo iliyokuwa imechongwa katika herufi juu
ya mawe ilikuja kwa namna ya utukufu kwamba watu
wa Israeli hawakuangalia moja kwa moja kwenye
uso wa Musa. Hii ni kwa sababu ya utukufu wa uso
wake, utukufu ambao ulikuwa unafifia. 8 Je, kazi ya
Roho haitakuwa na utukufu zaidi? 9 Kwa kuwa kama
huduma ya hukumu ilikuwa na utukufu, ni mara ngapi
zaidi huduma ya haki huzidi sana katika utukufu! 10
Ni kweli kwamba, kile kilichofanywa utukufu kwanza
hakina utukufu tena katika heshima hii, kwa sababu
ya utukufu unaouzidi. 11 Kwa kuwa kama kile
ambacho kilikuwa kinapita kilikuwa na utukufu, ni
kwa kiasi gani zaidi kile ambacho ni cha kudumu
kitakuwa na utukufu! 12 Kwa kuwa tunajiamini hiyo,
tunaujasiri sana. 13 Hatuko kama Musa, aliyeweka
utaji juu ya uso wake, ili kwamba watu wa Israel
wasiweze kuangalia moja kwa moja kwenye mwisho
wa utukufu ambao ulikuwa unatoweka. 14 Lakini
fahamu zao zilikuwa zimefungwa. Hata mpaka siku
hii utaji uleule bado unabaki juu ya usomaji wa agano
la kale. Haijawekwa wazi, kwa sababu ni katika Kristo
pekee inaondolewa mbali. 15 Lakini hata leo, wakati
wowote Musa asomwapo, utaji hukaa juu ya mioyo
yao. 16 Lakini mtu anapogeuka kwa Bwana, utaji
unaondolewa. 17 Sasa Bwana ni Roho. Palipo na
Roho wa Bwana, kuna uhuru. 18 Sasa sisi sote,
pamoja na nyuso zisizo wekewa utaji, huona utukufu
wa Bwana. Tunabadilishwa ndani ya muonekano
uleule wa utukufu kutoka shahada moja ya utukufu
kwenda nyingine, kama ilivyo kutoka kwa Bwana,
ambaye ni Roho.

4 Kwa hiyo, kwa sababu tuna huduma hii, na
kama ambavyo tumeipokea rehema, hatukati
tamaa. 2 Badala yake, tumekataa njia zote za aibu
na zilizofichika. Hatuishi kwa hila, na hatulitumii
vibaya neno la Mungu. Kwa kuwasilisha iliyo
kweli, tunajionyesha wenyewe kwa dhamiri ya kila
mtu mbele ya Mungu. 3 Lakini kama injili yetu
imefichika, imefichika kwa wale tu wanaoangamia.
4 Katika uchaguzi wao, mungu wa ulimwengu huu
amewapofusha fahamu zao zisizoamini. Matokeo
yake, hawawezi kuona nuru ya injili ya utukufu wa
Kristo, ambaye ni mfano wa Mungu. (aiōn g165) 5
Kwa kuwa hatujitangazi wenyewe, bali Kristo Yesu
kama Bwana, na sisi wenyewe kama watumishi
wenu kwa ajili ya Yesu. 6 Kwa kuwa Mungu ndiye
ambaye aliyesema, “Mwanga utaangaza toka gizani.”
Ameangaza katika mioyo yetu, kutoa mwanga wa
maarifa ya utukufu wa Mungu katika uwepo wa Yesu
Kristo. 7 Lakini tuna hazina hii katika vyombo vya

udongo, ili kwamba ieleweke kuwa nguvu kuu sana ni
ya Mungu na sio yetu. 8 Tunataabika katika kila hali,
lakini hatusongwi. Twaona shaka lakini hatujawi na
kukata tamaa. 9 Tunateswa lakini hatujatelekezwa.
Twatupwa chini lakini hatuangamizwi. 10 Siku zote
tunabeba katika mwili wetu kifo cha Yesu, ili kwamba
uzima wa Yesu uonekane pia katika miili yetu. 11 Sisi
tulio hai siku zote tumetolewa kufa kwa ajili ya Yesu,
ili kwamba uhai wa Yesu uonekane katika miili yetu
ya kibinadamu. 12 Kwa sababu hii, kifo kinafanya
kazi ndani yetu, bali uzima unafanya kazi ndani yenu.
13 Lakini tuna roho ileile ya imani kulingana na kile
kilicho andikwa: “Niliamini, na hivyo nilinena.” Sisi
pia tunaamini, na hivyo pia tunanena. 14 Tunajua
kuwa yule aliye mfufua Bwana Yesu pia atatufufua
sisi pamoja naye. Tunajua kuwa atatuleta sisi pamoja
nanyi katika uwepo wake. 15 Kila kitu ni kwa ajili
yenu ili kwamba, kwa kadri neema inavyo enea kwa
watu wengi, shukurani zizidi kuongezeka kwa utukufu
wa Mungu. 16 Hivyo hatukati tamaa. Japokuwa kwa
nje tunachakaa, kwa ndani tunafanywa upya siku
hadi siku. 17 Kwa kipindi hiki kifupi, mateso haya
mepesi yanatuandaa sisi kwa ajili ya umilele mzito wa
utukufu uzidio vipimo vyote. **(aiōnios g166)** 18 Kwa kuwa
hatutazami kwa ajili ya vitu ambavyo vinaonekana,
bali kwa ajili ya vitu visivyoonekana. Vitu tunavyoweza
kuviona ni vya muda tu, bali vitu ambayo havionekani
ni vya milele. **(aiōnios g166)**

5 Tunajua kwamba kama maskani ya ulimwenguni
ambayo tunaishi humo yanaharibiwa, tunalo jengo
kutoka kwa Mungu. Ni nyumba isiyotengenezwa kwa
mikono ya wanadamu, bali ni nyumba ya milele,
katika mbingu. **(aiōnios g166)** 2 Kwa kuwa katika hema
hii tunaugua, tukitamani kuvikwa kwa maskani yetu
mbinguni. 3 Tunatamani kwa ajili ya hii kwa sababu
kwa kuivaa hatutaonekana kuwa tu uchi. 4 Kwa hakika
wakati tuko ndani ya hema hii, twaugua tukilemewa.
Hatutaki kuvuliwa. Badala yake, tunataka kuvalishwa,
ili kwamba kile kilicho kufa kiweze kumezwa na
uzima. 5 Yule aliyetuandaa sisi kwa kitu hiki ni
Mungu, ambaye alitupa sisi Roho kama ahadi ya
kile kitakacho kuja. 6 Kwa hiyo muwe na ujasiri siku
zote. Muwe macho kwamba wakati tuko nyumbani
katika mwili, tuko mbali na Bwana. 7 Kwa kuwa
tunatembea kwa imani, sio kwa kuona. Kwa hiyo
tunaujasiri. 8 Ni bora tuwe mbali kutoka kwenye
mwili na nyumbani pamoja na Bwana. 9 Kwa hiyo
tunaifanya kuwa lengo letu, kama tukiwa nyumbani
au mbali, tumpendeze yeye. 10 Kwa kuwa lazima
wote tuonekane mbele ya kiti cha hukumu cha
Kristo, ili kwamba kila mmoja aweze kupokea kile
kinachostahili kwa mambo yaliyofanyika katika mwili,
ikiwa ni kwa uzuri au kwa ubaya. 11 Kwa hiyo, kwa
kuijua hofu ya Bwana, tunawashawishi watu. Jinsi
tulivyo, inaonekana wazi na Mungu. Ninatumaini kuwa
inaeleweka pia kwenye dhamiri zenu. 12 Hatujaribu
kuwashawishi ninyi tena kutuona sisi kama wakweli.
Badala yake, tunawapa ninyi sababu ya kujivuna kwa
ajili yetu, ili kwamba muweze kuwa na jibu kwa wale
wanaojivunia kuhusu mwonekano lakini sio kile kilicho
ndani ya moyo. 13 Kwa kuwa ikiwa kama tumerukwa
na akili, ni kwa ajili ya Mungu. Na kama tuko kwenye
akili zetu timamu, ni kwa ajili yenu. 14 Kwa kuwa
upendo wa Kristo watushurutisha, kwa sababu tuna
uhakika na hili: kuwa mtu mmoja alikufa kwa ajili
ya wote, na kwa hiyo wote wamekufa. 15 Na Kristo
alikufa kwa ajili ya wote, ili kwamba wale wanaoishi
wasiishi tena kwa ajili yao wenyewe. Badala yake,
lazima waishi kwa ajili yake yeye ambaye alikufa
na alifufuliwa. 16 Kwa sababu hii, kuanzia sasa na
kuendelea hatumuhukumu mtu kulingana na viwango
vya wanadamu, ingawa hapo kwanza tulimtazama
Kristo katika namna hii. Lakini sasa hatumuhukumu
yeyote kwa namna hii tena. 17 Kwa hiyo, ikiwa mtu
yeyote yuko ndani ya Kristo, yeye ni kiumbe kipya.
Mambo ya kale yamepita. Tazama, yamekuwa mapya.
18 Vitu vyote hivi vyatoka kwa Mungu. Alitupatanisha
sisi kwake mwenyewe kupitia Kristo, na ametupatia
huduma ya upatanisho. 19 Hiyo ni kusema, katika
Kristo, Mungu anaupatanisha ulimwengu kwake
mwenyewe, sio kuhesabu makosa yao dhidi yao.
Anawekeza kwetu ujumbe wa upatanisho. 20 Kwa
hiyo tunateuliwa kama wawakilishi wa Kristo, kana
kwamba Mungu alikuwa anafanya rufaa yake kupitia
sisi. Tunawasihi ninyi kwa ajili ya Kristo: “Mpatanishwe
kwa Mungu!” 21 Alimfanya Kristo kuwa sadaka kwa
ajili ya dhambi zetu. Yeye ndiye ambaye hakutenda
dhambi. Alifanya hivi ili tuweze kufanyika haki ya
Mungu katika yeye.

6 Na kwa hiyo, kufanya kazi pamoja, tunawasihi
ninyi msiipokee neema ya Mungu pasipo matokeo.
2 Kwa kuwa anasema, “Wakati uliokubalika nilikuwa

makini kwenu, na katika siku ya wokovu niliwasaidia."
Tazama, sasa ni wakati uliokubalika. Tazama, sasa ni
siku ya wokovu. 3 Hatuweki jiwe la kizuizi mbele ya mtu
yeyote, kwa kuwa hatuitakii huduma yetu iletwe katika
sifa mbaya. 4 Badala yake, tunajihakiki wenyewe kwa
matendo yetu yote, kwamba tu watumishi wa Mungu.
Tu watumishi wake katika wingi wa ustahimilivu,
mateso, dhiki, ugumu wa maisha, 5 kupigwa, vifungo,
ghasia, katika kufanya kazi kwa bidii, katika kukosa
usingizi usiku, katika njaa, 6 katika usafi, maarifa,
uvumilivu, wema, katika Roho Mtakatifu, katika
upendo halisi. 7 Tu watumishi wake katika neno la
kweli, katika nguvu ya Mungu. Tuna silaha ya haki kwa
ajili ya mkono wa kuuume na wa kushoto. 8 Tunafanya
kazi katika heshima na kudharauliwa, katika kashfa na
sifa. Tunatuhumiwa kuwa wadanganyifu na wakati tu
wakweli. 9 Tunafanya kazi kana kwamba hatujulikani
na bado tunajulikana vizuri. Tunafanya kazi kama
wanaokufa na -Tazama! - bado tunaishi. Tunafanya
kazi kama tunaoadhibiwa kwa ajili ya matendo
yetu lakini sio kama waliohukumiwa hata kufa. 10
Tunafanya kazi kama wenye masikitiko, lakini siku
zote tuna furaha. Tunafanya kazi kama maskini, lakini
tunatajirisha wengi. Tunafanya kazi kana kwamba
hatupati kitu bali kama tunaomiliki kila kitu. 11
Tumezungumza ukweli wote kwenu, Wakorintho,
na mioyo yetu imefunguka kwa upana. 12 mioyo
yenu haizuiliwi na sisi, bali mnazuiliwa na hisia zenu
wenyewe. 13 Sasa katika kubadilishana kwa haki
- ninaongea kama kwa watoto - fungueni mioyo
yenu kwa upana. 14 Msifungamanishwe pamoja na
wasioamini. Kwa kuwa kuna uhusiano gani kati ya
haki na uasi? Na kuna ushirika gani kati ya nuru na
giza? 15 Ni makubaliano gani Kristo anaweza kuwa
nayo na Beliari? Au yeye aaminiye ana sehemu gani
pamoja na asiyeamini? 16 Na kuna makubaliano gani
yapo kati ya hekalu la Mungu na sanamu? Kwa kuwa
sisi ni hekalu la Mungu aliye hai, kama ambavyo
Mungu alisema: "Nitakaa kati yao na kutembea kati
yao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu
wangu." 17 Kwa hiyo, "Tokeni kati yao, na mkatengwe
nao," asema Bwana. "Msiguse kitu kichafu, na
nitawakaribisha ninyi. 18 Nitakuwa Baba kwenu, nanyi
mtakuwa wanangu wa kiume na wa kike," asema
Bwana Mwenyezi.

7 Wapendwa wangu, kwa kuwa tuna ahadi hizi,
na tujitakase wenyewe kwa kila jambo ambalo
linatufanya kuwa wachafu katika miili yetu na katika
roho. Na tuutafute utakatifu katika hofu ya Mungu.
2 Fanyeni nafasi kwa ajili yetu! Hatujamkosea mtu
yeyote. Hatukumdhuru mtu yeyote. Hatujajinufaisha
kwa faida ya mtu yeyote. 3 Nasema hili siyo
kwa kuwalaumu. Kwa kuwa nimeshasema kwamba
mmo mioyoni mwetu, kwetu sisi kufa pamoja na
kuishi pamoja. 4 Nina ujasiri mwingi ndani yenu,
na ninajivuna kwa ajili yenu. Nimejawa na faraja.
Ninajawa na furaha hata katikati ya mateso yetu
yote. 5 Tulikuja Makedonia, miili yetu haikuwa na
pumziko. Badala yake, tulipata taabu kwa namna
zote kwa kupigwa vita upande wa nje na hofu upande
wa ndani. 6 Lakini Mungu, anayefariji waliokata
tamaa, alitufariji kwa ujio wa Tito. 7 Haikuwa kwa ujio
wake tu kwamba Mungu alitufariji. ilikuwa pia faraja
zile Tito alizopokea kutoka kwenu. Yeye alituambia
upendo mkuu mlionao, huzuni yenu, na mlivyokuwa
na wasiwasi kwa ajili yangu. Hivyo nimezidi kuwa
na furaha zaidi. 8 Hata ingawa waraka wangu
uliwafanya kusikitika, mimi siujutii. lakini ninaujutia
wakati nilipoona waraka huo uliwafanya ninyi kuwa
na huzuni. lakini mlikuwa na huzuni kwa muda mfupi.
9 Sasa nina furaha, si kwa sababu mlikuwa na shida,
lakini kwa sababu huzuni zenu iliwaleta kwenye toba.
Mlipatwa na huzuni ya kiungu, hivyo mliteswa si
kwa hasara kwa sababu yetu. 10 Kwa kuwa huzuni
ya kiungu huleta toba ambayo hukamilisha wokovu
bila ya kuwa na majuto. Huzuni ya kidunia, hata
hivyo, huleta mauti. 11 Angalieni huzuni hii ya kiungu
ilizalisha azma gani kubwa ndani yenu. Jinsi gani
azma ilikuwa kubwa ndani yenu kuthibitisha kuwa
hamkuwa na hatia. Kwa jinsi gani uchungu wenu
ulivyokuwa mkubwa, hofu yenu, matamanio yenu,
bidii yenu, na shauku yenu kuona kwamba haki
inapaswa kutendeka! Katika kila jambo mmethibitisha
wenyewe kutokuwa na hatia. 12 Ingawa niliwaandikia
ninyi, sikuandika kwa ajili ya mkosaji, wala si kwa
mtu aliyeteswa na maovu. Nimeandika ili kwamba
udhati wa mioyo yenu kwa ajili yetu ifanywe kujulikana
kwenu mbele ya macho ya Mungu. 13 Ni kwa ajili ya
hii kwamba tunafarijika. Katika nyongeza ya faraja
yetu wenyewe, tunafurahi pia, hata zaidi kwa sababu
ya furaha ya Tito, kwa kuwa roho yake iliburudishwa

na ninyi nyote. 14 Kwa kuwa kama nilijivuna kwake
kuhusiana na ninyi, sikuwa na aibu. Kinyume chake,
kama tu kila neno tulilolisema kwenu lilikuwa kweli,
Majivuno yetu kuhusu ninyi kwa Tito yalithibitisha
kuwa kweli. 15 Upendo wake kwa ajili yenu hata ni
mkubwa zaidi, kama akumbukapo utii wenu nyote,
jinsi mlivyomkaribisha yeye kwa hofu na kutetemeka.
16 Ninafurahi kwa sababu nina ujasiri kamili ndani
yenu.

8 Tunawataka ninyi mjue, kaka na dada, kuhusu
neema ya Mungu ambayo imetolewa kwa makanisa
ya Makedonia. 2 Wakati wa jaribu kubwa la mateso,
wingi wa furaha yao na ongezeko la umaskini
wao umezaa utjiri mkubwa wa ukarimu. 3 Kwa
maana nashuhudia kwamba walitoa kwa kadiri ya
walivyoweza, na hata zaidi ya walivyoweza. 4 Na kwa
hiari yao wenyewe kwa kutusihi kwingi, walituomba
kwa ajili ya kushiriki katika huduma hii kwa waumini.
5 Hii haikutokea kama tulivyokuwa tunatarajia. Badala
yake, kwanza walijitoa wao wenyewe kwa Bwana.
Kisha wakajitoa wao wenyewe kwetu kwa mapenzi
ya Mungu. 6 Hivyo tulimsihi Tito, aliyekuwa tayari
ameanzisha kazi hii, kuleta katika utimilifu tendo hili
la ukarimu juu yenu. 7 Lakini ninyi mna wingi katika
kila kitu- katika imani, katika usemi, katika maarifa,
katika bidii, na katika upendo wenu kwa ajili yetu.
Hivyo hakikisheni kwamba ninyi mnakuwa na wingi
pia katika tendo hili la ukarimu. 8 Nasema hili si
kama amri. Badala yake, nasema hili ili kupima uhalisi
wa upendo wenu kwa kuulinganisha na shauku ya
watu wengine. 9 Kwa maana mnajua neema ya
Bwana wetu Yesu Kristo. Hata kama alikuwa tajiri,
kwa ajili yenu alikuwa maskini. Ili kwamba kupitia
umaskini wake mweze kuwa tajiri. 10 Katika jambo
hili nitawapa ushauri ambao utawasaidia. Mwaka
mmoja uliopita, hamkuanza tuu kufanya jambo. Lakini
mlitamani kulifanya. 11 Sasa likamilisheni. Kama tu
kulivyokuwa na shauku na nia ya kulifanya, kisha, je,
mngeweza pia kulileta katika ukamilifu, kwa kadri ya
mnavyoweza. 12 Kwa kuwa mnashauku ya kufanya
tendo hili, ni jambo zuri na linakubalika. Lazima
lisimame juu ya kile alichonacho mtu, siyo juu ya
asichokuwa nacho mtu. 13 Kwa kuwa kazi hii siyo kwa
ajili kwamba wengine waweze kupata nafuu na ninyi
mweze kulemewa. Badala yake, kuwe na usawa. 14
Wingi wenu wa wakati wa sasa utasaidia kwa kile
wanachohitaji. Hii ni hivyo pia ili kwamba wingi wao
uweze kusaidia mahitaji yenu, na kwamba kuwe na
usawa. 15 Hii ni kama ilivyoandikwa; “Yeye aliye na
vingi hakuwa na kitu chochote kilichobaki na yeye
aliyekuwa na kidogo hakuwa na uhitaji wowote.” 16
Lakini ashukuriwe Mungu, aliyeweka ndani ya moyo
wa Tito moyo uleule wa bidii ya kujali ambyo ninayo
kwa ajili yenu. 17 Kwa kuwa si tu alipokea maombi
yetu, bali pia alikuwa na bidii kuhusiana na maombi
hayo. Alikuja kwenu kwa hiari yake mwenyewe. 18
Tumemtuma pamoja naye ndugu ambaye anasifiwa
miongoni mwa makanisa kwa ajili ya kazi yake katika
kutangaza injili. 19 Si hivi tu, lakini pia alichaguliwa
na makanisa kusafiri nasisi katika kulibeba sehemu
mbalimbali tendo hili la ukarimu. Hii ni kwa utukufu wa
Bwana mwenyewe na kwa shauku yetu ya kusaidia.
20 Tunaepuka uwezekano kwamba yeyote napaswa
kulalamika kuhusiana na sisi kuhusiana na ukarimu
huu ambao tunaubeba. 21 Tunachukua uangalifu
kufanya kilicho cha heshima, sio tu mbele za Bwana,
lakini pia mbele za watu. 22 Pia tunamtuma ndugu
mwingine pamoja nao. Tumempima mara nyingi,
na tumemwona ni mwenye shauku for ajili ya kazi
nyingi. Hata sasa ana bidii zaidi kwa sababu ya
ujasiri mkubwa alionao ndani yenu. 23 Kwa habari ya
Tito, yeye ni mshirika mwenza wangu na mtendakazi
mwenzangu kwa ajili yenu. Kama kwa ndugu zetu,
wanatumwa na makanisa. Ni waheshima kwa Kristo.
24 Hivyo, waonesheni upendo wenu, na muoneshe
kwa makanisa sababu ya majivuno yetu kwa ajili
yenu.

9 Kuhusiana na huduma kwa ajili ya waumini,
ni bora zaidi kwangu kuwaandikia. 2 Ninajua
kuhusu shauku yenu, ambayo nilijivunia kwa watu wa
Makedonia. Niliwaambia kwamba Akaya imekuwa
tayari tangu mwaka uliopita. Hamu yenu imewatia
moyo wengi wao kutenda. 3 Sasa, nimewatuma
ndugu ili kwamba majivuno yetu kuhusu ninyi yasiwe
ya bure, na ili kwamba mngekuwa tayari, kama
nilivyosema mngekuwa. 4 Vinginevyo, kama mtu
yeyote wa Makedonia akija pamoja nami na kuwakuta
hamjawa tayari, tungeona haya — sisemi chochote
kuhusu ninyi—kwa kuwa jasiri sana katika ninyi. 5
Hivyo niliona ilikuwa muhimu kuwasihi ndugu kuja
kwenu na kufanya mipango mapema kwa ajili ya
zawadi mlizoahidi. Hii ni hivyo ili kwamba ziwe tayari

kama baraka, na si kama kitu kilichoamriwa. 6 Wazo
ni hili: mtu apandaye haba pia atavuna haba, na
yeyote apandaye kwa lengo la baraka pia atavuna
baraka. 7 Basi na kila mmoja atoe kama alivyopanga
moyoni mwake. Basi naye asitoe kwa huzuni au kwa
kulazimishwa. Kwa kuwa Mungu humpenda yule
atoaye kwa furaha. 8 Na Mungu anaweza kuizidishia
kila baraka kwa ajili yenu, ili kwamba, kila wakati,
katika mambo yote, muweze kupata yote mnayohitaji.
Hii itakuwa ili kwamba mueze kuzidisha kila tendo
jema. 9 Ni kama ilivyoandikwa: "Ametapanya utajiri
wake na kuutoa kwa maskini. Haki yake yadumu
milele." (aiōn g165) 10 Naye atoaye mbegu kwa mpanzi
na mkate kwa ajili ya chakula, pia atatoa na kuzidisha
mbegu yenu kwa ajili ya kupanda. Yeye ataongeza
mavuno ya haki yenu. 11 Mtatajirishwa kwa kila
namna ili kwamba muweze kuwa wakarimu. Hii italeta
shukrani kwa Mungu kupitia sisi. 12 Kwa kufanya
huduma hii sio tu inagusa mahitaji ya waumini.
Pia huzidisha katika matendo mengi ya shukrani
kwa Mungu. 13 Kwa sababu ya kupimwa kwenu
na kuthibitishwa kwa huduma hii, pia mtamtukuza
Mungu kwa utii kwa ukiri wenu wa injili ya Kristo.
Pia mtamtukuza Mungu kwa ukarimu wa karama
yenu kwao na kwa kila mmoja. 14 Wanawatamani, na
wanaomba kwa ajili yenu. Wanafanya hivi kwa sababu
ya neema kubwa ya Mungu iliyo juu yenu. 15 Shukrani
ziwe kwa Mungu kwa karama yake isiyoelezeka!

10 Mimi Paulo, mwenyewe nawasihi kwa
unyenyekevu na upole wa Kristo. Mimi ni
mpole wakati nikiwa mbele yenu, Lakini ninaujasiri
kwenu wakati nikiwa mbali nanyi. 2 Nawaomba ninyi
kwamba, wakati nikiwepo pamoja nanyi, sitahitaji
kuwa jasiri na kujiamini kwangu mwenyewe. Lakini
nafikiri nitahitaji kuwa jasiri wakati nikiwapinga wale
wanaodhani kwamba tunaishi kwa jinsi ya mwili.
3 Kwa kuwa hata kama tunatembea katika mwili,
hatupigani vita kwa jinsi ya mwili. 4 Kwa kuwa silaha
tunazotumia kupigana si za kimwili. Badala yake, zina
nguvu ya kiungu ya kuharibu ngome. Zinaondosha
kabisa mijadara inayopotosha. 5 Pia, tunaharibu
kila chenye mamlaka kijiinuacho dhidi ya maarifa
ya Mungu. Tunalifanya mateka kila wazo katika utii
kwa Kristo. 6 Na tunapata utayari wa kuadhibu kila
matendo lisilo na utii, mara tu utii wenu unapokuwa
kamili. 7 Tazama kile kilichowazi mbele yenu. Kama
yeyote anashawishika kwamba yeye ni wa Kristo, na
hebu ajikumbushe yeye mwenyewe kwamba kama
tu alivyo ni wa Kristo, hivyo ndiyo na sisi pia tuko
hivyo. 8 Kwa kuwa hata nikijivuna kidogo zaidi kuhusu
mamlaka yetu, ambayo Bwana aliyatoa kwa ajili
yetu kuwajenga ninyi na siyo kuwaharibu, sitaona
haya. 9 Sihitaji hili lionekane kwamba nawatisha
ninyi kwa nyaraka zangu. 10 Kwa vile baadhi ya
watu husema, "Nyaraka zake ni kali na zina nguvu,
lakini kimwili yeye ni dhaifu. Maneno yake hayastahili
kusikilizwa." 11 Hebu watu wa jinsi hiyo waelewe
kwamba kile tusemacho kwa waraka wakati tukiwa
mbali, ni sawasawa na vile tutakavyotenda wakati
tukiwa pale. 12 Hatuendi mbali mno kama kujikusanya
wenyewe au kujilinganisha wenyewe na wale ambao
hujisifia wenyewe. Lakini wanapojipima wenyewe na
kila mmoja wao, hawana akili. 13 Sisi, hata hivyo,
hatutajivuna kupita mipaka. Badala yake, tutafanya
hivyo tu ndani ya mipaka ambayo Mungu ametupimia
sisi, mipaka inayofika umbali kama wenu ulivyo. 14
Kwa kuwa hatukujizidishia wenyewe tulipowafikia
ninyi. Tulikuwa wa kwanza kufika kwa umbali kama
wenu kwa injili ya Kristo. 15 Hatujajivuna kupita mipaka
kuhusu kazi za wengine. Badala yake, tunatumaini
kama imani yenu ikuwavyo kwamba eneo letu la kazi
litapanuliwa sana, na bado ni ndani ya mipaka sahihi.
16 Tunatumaini kwa hili, ili kwamba tuweze kuhubiri
injili hata kwenye mikoa zaidi yenu. Hatutajivuna
kuhusu kazi inayofanywa katika maeneo mengine.
17 "Lakini yeyote ajivunaye, ajivune katika Bwana."
18 Kwa maana siyo yule ajithibitishaye mwenyewe
anathibitishwa. Isipokuwa, ni yule ambaye Bwana
humthibitisha.

11 Nahisi kwamba mngevumiliana na mimi katika
baadhi ya upumbavu. Lakini kwa kweli
mnavumiliana na mimi. 2 Kwa kuwa ni mwenye wivu
kuhusu ninyi. Nina wivu wa Mungu kwa ajili yenu,
tangu nilipowaahidi ninyi kwenye ndoa ya mume
mmoja. Niliahidi kuwaleta ninyi kwa Kristo kama bikra
safi. 3 Lakini ninaogopa kwamba kwa namna fulani,
kama nyoka alivyomdanganya Eva kwa hila yake,
mawazo yenu yanaweza kupotoshwa mbali kutoka
kwenye ibada halisi na safi kwa Kristo. 4 Kwa kuwa
kwa mfano kwamba mtu fulani akaja na kutangaza
Yesu mwingine tofauti na yule tuliyewahubiri. Au kwa
mfano kwamba mkapokea roho mwingine tofauti na

yule mliyempokea. Au kwa mfano kwamba mkapokea
injili nyingine tofauti na ile mliyoipokea. Mkavumilia
mambo haya vema inatosha! 5 Kwa kuwa nadhani
kwamba mimi si miongoni mwa walio duni kwa hao
wanaoitwa mitume-bora. 6 Lakini hata kama mimi
sijafundishwa katika kutoa hotuba, siko hivyo katika
maarifa. Kwa kila namna na katika mambo yote
tumelifanya hili kujulikana kwenu. 7 Je, nilifanya
dhambi kwa kujinyenyekeza mwenyewe ili ninyi
muweze kuinuliwa? Kwa kuwa nilihubiri kwa uhuru injili
ya Mungu kwenu. 8 Nilinyang'anya makanisa mengine
kwa kupokea msaada kutoka kwao ili kwamba
ningeweza kuwahudumia ninyi. 9 Wakati nilipokuwa
nanyi na nilikuwa katika uhitaji, sikumlemea yeyote.
Kwa kuwa mahitaji yangu yalitoshelezwa na ndugu
waliokuja kutoka Makedonia. Katika kila kitu nimejizuia
mwenyewe kutokuwa mzigo kwenu, na nitaendelea
kufanya hivyo. 10 Kama kweli ya Kristo ilivyo ndani
yangu, huku kujisifu kwangu, hakutanyamazishwa
katika sehemu za Akaya. 11 Kwa nini? Kwa sababu
siwapendi? Mungu anajua nawapenda. 12 Lakini kile
ninachokifanya, nitakifanya pia. Nitakifanya ili kwamba
niweze kuzuia nafasi ya wale wanaotamani nafasi ya
kuwa kama tulivyo katika kile kile wanachojivunia.
13 Kwa kuwa watu wale ni mitume wa uongo na
watendakazi wadanganyifu. Wanajigeuza wenyewe
kama mitume wa Kristo. 14 Na hii haishangazi,
kwa kuwa hata Shetani hujigeuza mwenyewe kama
malaika wa nuru. 15 Hii haina mshangao mkubwa
kama watumishi wake pia kujigeuza wenyewe kama
watumishi wa haki. Hatma yao itakuwa kama matendo
yao yastahilivyo. 16 Nasema tena: Basi na asiwepo
mtu yeyote anayefikiri mimi ni mpumbavu. Lakini
kama mkifanya, nipokeeni mimi kama mpumbavu ili
niweze kujisifu kidogo. 17 Kile ninachosema kuhusu
huku kujiamini kwa kujivuna hakuhukumiwi na Bwana,
lakini nazungumza kama mpumbavu. 18 Kwa vile
watu wengi hujivuna kwa jinsi ya mwili, nitajivuna
pia. 19 Kwa kuwa mlichukuliana kwa furaha na
wapumbavu, ninyi wenyewe mna busara! 20 Kwa
kuwa mnachukuliana na mtu kama akikutia utumwani,
kama husababisha mgawanyiko kati yenu, kama
akiwatumia ninyi kwa faida yake, kama akijiweka juu
hewani, au kama akiwapiga usoni. 21 Nitasema kwa
aibu yetu kwamba sisi tukuwa dhaifu sana kufanya
hivyo. Na bado kama yeyote akijivuna— nazungumza
kama mpumbavu— mimi pia nitajivuna. 22 Je, wao ni
Wayahudi? Na mimi ni hivyo. Je, wao ni Waisraeli?
Na mimi ni hivyo. Je, wao ni uzao wa Abrahamu? Na
mimi ni hivyo. 23 Je, wao ni watumishi wa Kristo?
(Nanena kama nilirukwa na akili zangu.) Mimi ni zaidi.
Nimekuwa hata katika kazi ngumu zaidi, mbali zaidi ya
kuwa vifungoni, katika kupigwa kupita vipimo, katika
kukabili hatari nyingi za kifo. 24 Kutoka kwa Wayahudi
nimepokea mara tano “mapigo arobaini kutoa moja.”
25 Mara tatu nilipigwa kwa fimbo. Mara moja nilipigwa
mawe. Mara tatu nilinusurika melini. Nimetumia usiku
na mchana katika bahari wazi. 26 Nimekuwa katika
safari za mara kwa mara, katika hatari za mito,
katika hatari za majambazi, katika hatari kutoka kwa
watu wangu mwenyewe, katika hatari kutoka kwa
watu wa mataifa, katika hatari ya mji, katika hatari
ya jangwa, katika hatari ya bahari, katika hatari
kutoka kwa ndugu waongo. 27 Nimekuwa katika
kazi ngumu na katika maisha magumu, katika usiku
mwingi wa kutolala, katika njaa na kiu, mara nyingi
katika kufunga, katika baridi na uchi. 28 Mbali na kila
kitu kingine, kuna msukumo wa kila siku juu yangu
wa wasiwasi wangu kwa ajili ya makanisa. 29 Nani
ni dhaifu, na mimi siyo dhaifu? Nani amesababisha
mwingine kuanguka dhambini, na mimi siungui ndani?
30 Kama ni lazima nijivune, nitajivunia kuhusu kile
kinachoonyesha udhaifu wangu. 31 Mungu na Baba
wa Bwana Yesu, yeye ambaye anatukuzwa milele,
anajua kwamba mimi sidanganyi. (aiōn g165) 32 Kule
Dameski, mkuu wa mkoa chini ya mfalme Areta
alikuwa akiulinda mji wa Dameski ili kunikamata.
33 Lakini niliwekwa kikapuni, kupitia dirishani katika
ukuta, na nikanusurika kutoka mikononi mwake.

12 Ni lazima nijivune, lakini hakuna
kinachoongezwa na hilo. Bali nitaendelea
kwenye maono na mafunuo kutoka kwa Bwana. 2
Namjua mtu mmoja katika Kristo ambaye miaka kumi
na minne iliyopita ambaye—ikiwa katika mwili, au
nje ya mwili, mimi sijui, Mungu anajua—alinyakuliwa
juu katika mbingu ya tatu. 3 Na ninajua kwamba
mtu huyu—ikiwa katika mwili, au nje ya mwili,
mimi sijui, Mungu anajua— 4 alichukuliwa juu hadi
paradiso na kusikia mambo matakatifu sana kwa
mtu yeyote kuyasema. 5 Kwa niaba ya mtu kama
huyo nitajivuna. lakini kwa niaba yangu mwenyewe
sitajivuna. Isipokuwa kuhusu udhaifu wangu. 6 Kama

nikitaka kujivuna, nisingekuwa mpumbavu, kwa kuwa
ningekuwa ninazungumza ukweli. Lakini nitaacha
kujivuna, ili kwamba asiwepo yeyote atakayenifikiria
zaidi ya hayo kuliko kinachoonekana ndani yangu
au kusikika kutoka kwangu. 7 Sitajivuna pia kwa
sababu ya hayo mafunuo ya aina ya ajabu. Kwa
hiyo, hivyo sitajawa na kiburi, mwiba uliwekwa ndani
ya mwili wangu, mjumbe wa shetani kunishambulia
mimi, ili nisigeuke kuwa mwenye majivuno. 8 Mara
tatu nilimsihi Bwana kuhusu hili, ili yeye kuundoa
kutoka kwangu. 9 Naye akaniambia, "Neema yangu
inatosha kwa ajili yako, kwa kuwa nguvu hufanywa
kamili katika udhaifu. Hivyo, ningetamani zaidi
kujivuna zaidi kuhusu udhaifu wangu, ili kwamba
uwezo wa Kristo uweze kukaa juu yangu. 10 Kwa
hiyo ninatosheka kwa ajili ya Kristo, katika udhaifu,
katika matukano, katika shida, katika mateso, katika
hali ya masikitiko. Kwa kuwa wakati nikiwa dhaifu,
kisha nina nguvu. 11 Mimi nimekuwa mpumbavu!
ninyi mlinilazimisha kwa hili, kwa kuwa ningekuwa
nimesifiwa na ninyi. Kwa kuwa sikuwa duni kabisa
kwa hao waitwao mitume—bora, hata kama mimi si
kitu. 12 Ishara za kweli za mtume zilifanyika katikati
yenu kwa uvumilivu, ishara na maajabu na matendo
makuu. 13 Kwa namna gani mlikuwa wa muhimu wa
chini kuliko makanisa yaliyobaki, isipokuwa kwamba
sikuwa mzigo kwenu? Mnisamehe kwa kosa hili! 14
Tazama! mimi niko tayari kuja kwenu kwa mara ya
tatu. Sitakuwa mzigo kwenu, kwa kuwa sitaki kitu
kilicho chenu. Nawataka ninyi. Kwa kuwa watoto
hawapaswi kuweka akiba kwa ajili ya wazazi. Badala
yake, wazazi wanapaswa kuweka akiba kwa ajili ya
watoto. 15 Nitafurahi zaidi kutumia na kutumiwa
kwa ajili ya nafsi zenu. Kama ninawapenda zaidi,
natakiwa kupendwa kidogo? 16 Lakini kama ilivyo,
sikuwalemea mzigo ninyi. Lakini kwa kuwa mimi ni
mwerevu sana, mimi ni yule aliyewashika ninyi kwa
nimekuwa ambaye aliyewapata kwa udanganyifu.
17 Je, nilichukua kwa kujifanyia faida kwa yeyote
niliyemtuma kwenu? 18 Nilimsihi Tito kuja kwenu,
na nilituma ndugu mwingine pamoja naye. Je, Tito
aliwafanyia faida ninyi? Je, hatukutembea katika
njia ile ile? Je, hatukutembea katika nyayo zile
zile? 19 Mnadhani kwa muda huu wote tumekuwa
tukijitetea sisi wenyewe kwenu? Mbele za Mungu,
na katika Kristo, tumekuwa tukisema kila kitu kwa
ajili ya kuwaimarisha ninyi. 20 Kwa kuwa nina
hofu kwamba nitakapokuja naweza nisiwapate
ninyi kama ninavyotamani. Nina hofu kwamba
mnaweza msinipate mimi kama mnavyotamani.
Nahofia kwamba kunaweza kuwa na majadiliano,
wivu, milipuko ya hasira, tamaa ya ubinafsi, umbeya,
kiburi, na ugomvi. 21 Nina hofu kwamba nitakaporudi
tena, Mungu wangu anaweza kuninyenyekeza mbele
yenu. Nina hofu kwamba ninaweza kuhuzunishwa na
wengi ambao wamefanya dhambi kabla ya sasa, na
ambao hawakutubu uchafu, na uasherati na mambo
ya tamaa wanayoyatenda.

13 Hii ni mara ya tatu kwamba nakuja kwenu.
"Kila shitaka lazima lijengwe na uthibitisho wa
mashahidi wawili au watatu." 2 Nimekwishashasema
kwa hao waliotenda dhambi kabla na kwa wengine
wote wakati nilipokuwa huko mara ya pili, na ninasema
tena: Nitakapokuja tena, sitawavumilia. 3 Nawaambia
ninyi hili kwa sababu mnatafuta ushahidi kwamba
Kristo ananena kupitia mimi. Yeye sio dhaifu kwenu,
badala yake, yeye ni mwenye nguvu ndani yenu.
4 Kwa kuwa alisulibiwa katika udhaifu, lakini yu
hai kwa nguvu za Mungu. Kwa kuwa sisi pia tu
dhaifu ndani yake, lakini tutaishi naye kwa nguvu za
Mungu miongoni mwenu. 5 Jichunguzeni wenyewe
muone kama mko katika imani. Jipimeni wenyewe.
Hamgundui kwamba Yesu Kristo yu ndani yenu?
Yeye yumo, vinginevyo kama hamjathibitishwa. 6 Na
nina ujasiri kwamba ninyi mtagundua kwamba sisi
hatukukataliwa. 7 Sasa tunaomba kwa Mungu kwamba
msiweze kufanya chochote kibaya. Siombi kwamba
sisi tuweze kuonekana tumepita jaribu, badala yake
ninaomba kwamba muweze kufanya kilicho sahihi,
Ingawa tunaweza kuonekana tumeshindwa jaribu.
8 Kwa kuwa sisi hatuwezi kufanya lolote kinyume
na kweli, lakini ni kwa ajili ya kweli tu. 9 Kwa kuwa
tunafurahi wakati tunapokuwa dhaifu nanyi mkiwa na
nguvu. Tunaomba pia kwamba muweze kufanywa
wakamilifu. 10 Nayaandika mambo haya wakati
nikiwa mbali nanyi, ili kwamba wakati nikiwa pamoja
nanyi sihitaji kuwaonesha ukali ninyi. Sihitaji kutumia
mamlaka Bwana aliyonipaa mimi niwajenge na siyo
kuwaharibu chini. 11 Hatimaye, ndugu wa kiume na
wa kike, furahini! fanyeni kazi kwa ajili ya urejesho,
mtiwe moyo, kubalianeni ninyi kwa ninyi, muishi katika
amani. Na Mungu wa upendo na amani atakuwa

pamoja nanyi. **12** Salimianeni kila mmoja kwa busu
takatifu. **13** Waumini wote wanawasalimu. **14** Neema
ya Bwana Yesu Kristo, upendo wa Mungu, na ushirika
wa Roho Mtakatifu uwe pamoja nanyi nyote.

Wagalatia

1 Mimi ni Paulo mtume. Mimi sio mtume kutoka kwa
wanadamu wala kupitia kwa mwanadamu, lakini
kupitia kwa Yesu Kristo na Mungu Baba aliyemfufua
kutoka kwa wafu. **2** Pamoja na ndugu wote na mimi,
ninayaandikia makanisa ya Galatia. **3** Neema iwe
kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na
Bwana Yesu Kristo, **4** aliyejitoa mwenyewe kwa ajili
ya dhambi zetu ili kwamba atukomboe na nyakati
hizi za uovu, kutokana na mapenzi ya Mungu wetu
na Baba. **(aiōn g165)** **5** Kwake uwe utukufu milele na
milele. **(aiōn g165)** **6** Ninashangaa kwamba mnageukia
haraka kwenye injili nyingine. Ninashangaa kwamba
mnageukia mbali kutoka kwake yeye aliyewaita kwa
neema ya Kristo. **7** Hakuna injili nyingine, lakini
kuna baadhi ya watu wanao wasababishieni nyinyi
matatizo na kutaka kubadilisha injili ya Kristo. **8**
Lakini hata kama ni sisi au malaika kutoka mbinguni
atatangaza kwenu injili tofauti na ile tuliyoitangaza
kwenu, na alaaniwe. **9** Kama tulivyo sema mwanzoni,
na sasa nasema tena, "Kama kuna mtu atawatangazia
kwenu injili tofauti na mliyoipokea, na alaaniwe." **10**
Kwani sasa hivi ninatafuta uthibitisho wa watu au
Mungu? Ninatafuta kuwafurahisha wanadamu? Kama
ninaendelea kujaribu kuwafurahisha wanadamu, mimi
sio mtumishi wa Kristo. **11** Ndugu, ninataka ninyi mjue
kwamba injili niliyoitangaza haitokani na wanadamu.
12 Sikuipokea kutoka kwa mtu, wala sikufundishwa.
Badala yake, ilikuwa ni kwa ufunuo wa Yesu Kristo
kwangu. **13** Mmekwisha sikia juu ya maisha yangu
ya nyuma katika dini ya Kiyahudi, jinsi nilivyokuwa
nikilitesa kwa ukali kanisa la Mungu zaidi ya kipimo
na kuliteketeza. **14** Nilikuwa nimeendelea katika Dini
ya Kiyahudi zaidi ya ndugu zangu wengi Wayahudi.
Nilikuwa na bidii sana katika tamaduni za baba zangu.
15 Lakini Mungu alipendezwa kunichagua mimi kutoka
tumboni mwa mama. Aliniita mimi kupitia neema yake
16 kumdhihirisha Mwanawe ndani yangu, ili kwamba
nimtangaze yeye miongoni mwa watu wa mataifa.
Wala sikutafuta ushauri wa mwili na damu **17** na
sikupanda kwenda Yerusalem kwa wale waliokuwa
mitume kabla yangu. Badala yake nilienda Uarabuni
na baadae kurudi Damesiki. **18** Kisha baada ya miaka
mitatu nilipanda kwenda Yerusalemu kumtembelea
Kefa, nikakaa naye kwa siku kumi na tano. **19**
Lakini sikuona mitume wengine isipokuwa Yakobo,
ndungu yake na Bwana. **20** Tazama, mbele za Mungu,
sidanganyi kwa kile niandikacho kwenu. **21** Kisha
nilikwenda mikoa ya Shamu na Kilikia. **22** Sikuwa
najulikana kwa macho kwa makanisa ya Uyahudi yale
yaliyokuwa katika Kristo, **23** lakini walikuwa wakisikia
tu, "Yeye aliyekuwa akitutesa sasa anatangaza imani
aliyokuwa akiiharibu." **24** Walikuwa wakimtukuza
Mungu kwa ajili yangu.

2 Baada ya miaka kumi na nne nilienda tena
Yerusalemu pamoja na Barnaba. Pia nilimchukua
Tito pamoja nami. **2** Nilienda kwa sababu Mungu
alijidhihirisha kwangu kwamba nilipaswa kwenda.
Niliweka mbele yao Injili ambayo niliitangaza kwa
watu wa mataifa. (Lakini niliongea kwa siri kwa
waliosemekana kuwa viongozi muhimu). Nilifanya
hivi ili kuhakikisha kwamba nilikuwa sikimbii, au
nilikimbia bure. **3** Lakini hata Tito, aliyekuwa pamoja
nami, aliyekuwa Myunani, alilazimishwa kutahiriwa. **4**
Jambo hili lilitokea kwa sababu ya ndugu wa uongo
waliokuja kwa siri kupeleleza uhuru tuliokuwa nao
katika Kristo Yesu. Walitamani kutufanya sisi kuwa
watumwa wa sheria. **5** Hatukujitoa kuwatii hata kwa
saa moja, ili kwamba injili ya kweli ibaki bila kubadilika
kwenu. **6** Lakini wale waliosemwa kuwa walikuwa
viongozi hawakuchangia chochote kwangu. Chochote
walichokuwa wakikifanya hakikuwa na maana kwangu.
Mungu hakubali upendeleo wa wanadamu. **7** Badala
yake, waliniona kwamba nimeaminiwa kuitangaza
injili kwa wale ambao hawakutahiriwa. Ilikuwa kama
Petro atangaze injili kwa waliotahiriwa. **8** Kwa maana
Mungu, aliyefanya kazi ndani ya Petro kwa ajili ya
utume kwa wale waliotahiriwa, pia alifanya kazi ndani
yangu kwa watu wa mataifa. **9** Wakati Yakobo, Kefa,
na Yohana, waliotambulika kuwa waliojenga Kanisa,
walifahamu neema niliyopewa mimi, walitupokea
katika ushirika mimi na Barnaba. Walifanya hivi ili
kwamba twende kwa watu wa mataifa, na ili kwamba
waweze kwenda kwa wale waliotahiriwa. **10** Pia
walitutaka sisi kuwakumbuka masikini. Mimi pia
nilikuwa natamani kufanya jambo hili. **11** Wakati
Kefa alipokuja Antiokia, nilimpinga waziwazi kwa
sababu alikuwa amekosea. **12** Kabla ya watu kadhaa
kuja kutoka kwa Yakobo, Kefa alikuwa akila pamoja
na watu wa mataifa. Lakini hawa watu walipokuja,
aliacha na kuondoka kutoka kwa watu wa mataifa.

Alikuwa anaogopa watu ambao walihitaji tohara. 13
Vilevile Wayahudi wengine waliungana na unafiki huu
pamoja na Kefa. Matokeo yake yalikuwa kwamba
hata Barnaba alichukuliwa na unafiki wao. 14 Lakini
nilipoona kwamba walikuwa hawafuati injili ya kweli,
nilimwambia Kefa mbele yao wote, “Kama ninyi ni
Wayahudi lakini mnaishi tabia za watu wa mataifa
badala ya tabia za Kiyahudi, kwa nini mnawalazimisha
watu wa mataifa kuishi kama Wayahudi?” 15 Sisi
ambao ni Wayahudi kwa kuzaliwa na siyo “Watu wa
mataifa wenye dhambi “ 16 fahamu kwamba hakuna
anayehesabiwa haki kwa matendo ya sheria. Badala
yake, wanahesabiwa haki kwa imani ndani ya Yesu
Kristo. Tulikuja kwa imani ndani ya Kristo Yesu ili
kwamba tunahesabiwa haki kwa imani ndani ya Kristo
na siyo kwa matendo ya sheria. Kwa matendo ya
sheria hakuna mwili utakao hesabiwa haki. 17 Lakini
kama tunapomtafuta Mungu kwa kutuhesabia haki
ndani ya Kristo, tunajikuta wenyewe pia kuwa wenye
dhambi, je Kristo alifanywa mtumwa wa dhambi? Siyo
hivyo! 18 Maana kama nikijenga tegemeo langu juu ya
kutunza sheria, tegemeo ambalo nilikwisha liondoa,
najionesha mwenyewe kuwa mvunja sheria. 19 Kupitia
sheria nilikufa kwa sheria, kwa hiyo napaswa kuishi
kwa ajili ya Mungu. 20 Nimesulubiwa pamoja na
Kristo. Si mimi tena ninayeishi, bali Kristo anaishi
ndani yangu. Maisha ninayoishi katika mwili ninaishi
kwa imani ndani ya Mwana wa Mungu, ambaye
alinipenda na akajitoa kwa ajili yangu. 21 Siikani
neema ya Mungu, maana kama haki ilikuwepo kupitia
sheria, basi Kristo angekuwa amekufa bure.

3 Wagalatia wajinga, ni jicho gani ovu lililowaharibu?
Je Yesu Kristo hakuoneshwa kama msulubiwa
mbele ya macho yenu? 2 Mimi nataka tu kufahamu hili
kutoka kwenu. Je mlimpokea Roho kwa matendo ya
sheria au kwa kuamini kile mlichosikia? 3 Je, ninyi ni
wajinga kiasi hiki? Je mlianza katika Roho ili mmalize
katika mwili? 4 Je mliteseka kwa mambo mengi bure,
kama kweli yalikuwa ya bure? 5 Je yeye atoaye
Roho kwenu na kutenda matendo ya nguvu kati
yenu hufanya kwa matendo ya sheria au kwa kusikia
pamoja na imani? 6 Abraham “Alimwamini Mungu
akahesabiwa kuwa mwenye haki”. 7 Kwa namna
ile ile eleweni kwamba, wale ambao wanaamini ni
watoto wa Abrahamu. 8 Andiko lilitabiri kwamba
Mungu angewahesabia haki watu wa mataifa kwa
njia ya imani. Injili ilihubiriwa kwanza kwa Abrahamu:
“katika wewe mataifa yote yatabarikiwa”. 9 Ili baadaye
wale ambao wana imani wabarikiwe pamoja na
Abrahamu, ambaye alikuwa na imani. 10 Wale ambao
wanategemea matendo ya sheria wako chini ya laana.
Kwa kuwa imeandikwa, “Amelaaniwa kila mtu ambaye
hashikamani na mambo yote yaliyoandikwa katika
kitabu cha sheria, kuyatenda yote.” 11 Sasa ni wazi
kwamba Mungu hamhesabii haki hata mmoja kwa
sheria, kwa kuwa “Mwenye haki ataishi kwa imani”. 12
Sheria haitokani na imani, lakini badala yake “Ambaye
hufanya mambo haya katika sheria, ataishi kwa
sheria.” 13 Kristo alitukomboa sisi kutoka katika laana
ya sheria wakati alipofanyika laana kwa ajili yetu. Kwa
kuwa imeandikwa, “Amelaaniwa kila mtu aangikwaye
juu ya mti.” 14 Lengo lilikuwa kwamba, baraka ambazo
zilikuwa kwa Ibrahimu zingekuja kwa watu wa mataifa
katika Kristo Yesu, ili kwamba tuweze kupokea ahadi
ya Roho kupitia imani. 15 Ndugu, ninazungumza
kwa namna ya kibinadamu. Hata wakati ambapo
agano la kibinadamu limekwisha kuwekwa imara,
hakuna awezaye kupuuza au kuongezea. 16 Sasa
ahadi zilisemwa kwa Ibrahim na kwa kizazi chake.
Haisemi, “kwa vizazi,” kumaanisha wengi, bali badala
yake kwa mmoja pekee, “kwa kizazi chako,” ambaye
ni Kristo. 17 Sasa nasema hivi, sheria ambayo
ilikuja miaka 430 baadaye, haiondoi agano la nyuma
lililowekwa na Mungu. 18 Kwa kuwa kama urithi
ungelikuja kwa njia ya sheria, usingekuwa tena
umekuja kwa njia ya ahadi. Lakini Mungu aliutoa bure
kwa Ibrahimu kwa njia ya ahadi. 19 Kwa nini sasa
sheria ilitolewa? Iliongezwa kwa sababu ya makosa,
mpaka mzao wa Ibrahimu aje kwa wale ambao kwao
alikuwa ameahidiwa. Sheria iliwekwa katika shinikizo
kupitia malaika kwa mkono wa mpatanishi. 20 Sasa
mpatanishi humaanisha zaidi ya mtu mmoja, bali
Mungu ni mmoja peke yake. 21 Kwa hiyo je sheria iko
kinyume na ahadi za Mungu? La hasha! Kwa kuwa
kama sheria iliyokuwa imetolewa ilikuwa na uwezo wa
kuleta uzima, haki ingepatikana kwa sheria. 22 Lakini
badala yake, andiko limefunga mambo yote chini ya
dhambi. Mungu alifanya hivi ili kwamba ahadi yake
ya kutuokoa sisi kwa imani katika Yesu Kristo iweze
kupatikana kwa wale wanao amini. 23 Lakini kabla ya
imani katika Kristo haijaja, tulikuwa tumefungwa na
kuwa chini ya sheria hadi uje ufunuo wa imani. 24

Kwa hiyo sheria ilifanyika kiongozi wetu hadi Kristo
alipokuja, ili kwamba tuhesabiwe haki kwa imani. 25
Sasa kwa kuwa imani imekuja, hatuko tena chini
ya mwangalizi. 26 Kwa kuwa ninyi nyote ni watoto
wa Mungu kupitia imani katika Kristo Yesu. 27 Wote
ambao mlibatizwa katika Kristo mmejivika Kristo. 28
Hakuna Myahudi wala Myunani, mtumwa wala huru,
mwanaume wala mwanamke, kwa kuwa ninyi nyote
ni mmoja katika Kristo Yesu. 29 Kama ninyi ni wa
Kristo, basi ni uzao wa Ibrahimu, warithi kwa mujibu
wa ahadi.

4 Ninasema kwamba maadamu mrithi ni mtoto, hana
tofauti na mtumwa, hata ingawa ni mmiliki wa mali
yote. 2 Badala yake, yuko chini ya waangalizi na
wadhamini mpaka wakati uliowekwa na baba yake. 3
Kadhalika pia na sisi, tulipokuwa watoto, tulishikiliwa
katika utumwa wa kanuni za kwanza za ulimwengu.
4 Lakini wakati sahihi ulipofika, Mungu alimtuma
mwanawe, mzaliwa wa mwanamke, mzaliwa chini ya
sheria. 5 Alifanya hivi ili kuwakomboa wale waliokuwa
chini ya sheria, ili kwamba tupokee hali ya kuwa
kama wana. 6 Kwa sababu ninyi ni wana, Mungu
alimtuma Roho wa mwanawe ndani ya mioyo yetu,
Roho aitaye, “Abba, Baba.” 7 Kwa sababu hii wewe
si mtumwa tena bali mwana. Kama ni mwana, basi
wewe pia ni mrithi kupitia Mungu. 8 Hata kabla,
wakati hamkumjua Mungu, mlikuwa watumwa kwa
wale ambao kwa asili si miungu kabisa. 9 Lakini sasa
kwamba mnamjua Mungu, au kwamba mnajulikana
na Mungu, kwa nini mnarudi tena kwenye kanuni
dhaifu za kwanza na zisizo za thamani? Je mnataka
kuwa watumwa tena? 10 Mnashika kwa uangalifu
siku maalumu, miandamo ya miezi, majira, na miaka.
Ninaogopa kwa ajili yenu. 11 Ninaogopa kwamba
kwa namna fulani nimejitaabisha bure. 12 Ninawasihi,
ndugu, muwe kama nilivyo, kwa kuwa pia nimekuwa
kama mlivyo. Hamkunikosea. 13 Bali mnajua kwamba
ilikuwa ni kwa sababu ya ugonjwa wa mwili kwamba
nilihubiri injili kwenu kwa mara ya kwanza. 14
Ingawa hali yangu ya mwili iliwaweka katika jaribu,
hamkunidharau au kunikataa. Badala yake mlinipokea
kama malaika wa Mungu, kana kwamba nilikuwa
Kristo Yesu mwenyewe. 15 Kwa hiyo, iko wapi sasa
furaha yenu? kwa kuwa ninashuhudia kwenu kwamba,
ikiwezekana, mungelin'goa macho yenu na kunipa
mimi. 16 Hivyo sasa, je nimekuwa adui yenu kwa
sababu ninawaambia ukweli? 17 Wanawatafuta kwa
shauku, bali si kwa mema. Wanataka kuwatenganisha
ninyi na mimi ili muwafuate. 18 Ni vyema daima kuwa
na shauku kwa sababu zilizo njema, na si tu wakati
ninapokuwa pamoja nanyi. 19 Wanangu wadogo,
ninaumwa uchungu kwa ajili yenu tena mpaka Kristo
aumbike ndani yenu. 20 Ningependa kuwepo pale
pamoja nanyi sasa na kugeuza sauti yangu, kwa
sababu ninamashaka juu yenu. 21 Niambieni, ninyi
ambao mnatamani kuwa chini ya sheria, hamsikii
sheria isemavyo? 22 Kwa kuwa imeandikwa kwamba
Abrahamu alikuwa na wana wa kiume wawili, mmoja
kwa yule mwanamke mtumwa na mwingine kwa
mwanamke huru. 23 Hata hivyo, yule wa mtumwa
alizaliwa kwa mwili tu, bali yule wa mwanamke huru
alizaliwa kwa ahadi. 24 Mambo haya yanaweza
kuelezwa kwa kutumia mfano, kwa kuwa wanawake
hawa wanafanana na maagano mawili. Mojawapo
kutoka katika mlima Sinai. Huzaa watoto ambao ni
watumwa. huyu ni Hajiri. 25 Sasa Hajiri ni mlima Sinai
ulioko Arabuni. Hufananishwa na Yerusalem ya sasa,
kwa kuwa ni mtumwa pamoja na watoto wake. 26
Bali Yerusalemu ambayo iko juu ni huru, na hii ndiyo
mama yetu. 27 Kwa kuwa imeandikwa, “Furahi, wewe
mwanamke uliye tasa, wewe usiye zaa. Paza sauti na
upige kelele kwa furaha, wewe ambaye huna uzoefu
wa kuzaa. kwa maana wengi ni watoto wa aliye tasa,
zaidi ya wale wa yule ambaye ana mume.” 28 Sasa
ndugu, kama Isaka, ninyi ni watoto wa ahadi. 29 Kwa
wakati ule ambao mtu ambaye alizaliwa kwa mujibu
wa mwili alimtesa yule aliyezaliwa kwa mujibu wa
Roho. Kwa sasa ni vilevile. 30 Maandiko husemaje?
“Muondoe mwanamke mtumwa pamoja na mwanawe
wa kiume. Kwa kuwa mtoto wa mwanamke mtumwa
hatarithi pamoja na mtoto wa mwanamke huru.”
31 Kwa hiyo, ndugu, sisi si watoto wa mwanamke
mtumwa, bali ni wa mwanamke huru.

5 Ni kwa sababu Kristo alitupa uhuru ili tuwe
huru. Hivyo, simameni imara wala msinaswe
tena katika kongwa la utumwa. 2 Tazama, Mimi
Paulo, ninawaambia kwamba ikiwa mtatahiriwa, Kristo
hatawafaidia kwa njia yoyote ile. 3 Tena, namshuhudia
kila mwanaume aliyetahiriwa kwamba anapaswa
kuwajibika kwa sheria yote. 4 Mmetengwa mbali
na Kristo, wale wote “mnaohesabiwa haki” kwa
sheria. Mmeanguka mbali na neema. 5 Maana kwa

njia ya Roho, kwa imani tunasubiri ujasiri wa haki.
6 Katika Kristo Yesu kutahiriwa au kutokutahiriwa
hakuna maana yoyote. Ni imani pekee inayofanya
kazi kupitia upendo ndiyo humaanisha kitu. 7 Mlikuwa
mnapiga mbio vizuri. Nani aliwazuia kutokuitii kweli?
8 Ushawishi wa kufanya hivyo hautoki kwake yeye
anayewaita ninyi. 9 Chachu kidogo huathiri donge
zima. 10 Nina matumaini na ninyi katika Bwana
kwamba hamtafikiri kwa njia nyingine yoyote. Yeyote
yule atakayewapotosha atabeba hukumu yake yeye
mwenyewe, yeyote yule. 11 Ndugu, kama naendelea
kutangaza tohara, kwanini bado ninateswa? Kwa
suala hilo kile ambacho ni kizuizi cha msalaba
kitaweza kuharibiwa. 12 Ni matakwa yangu kuwa
wale wanaowaongoza vibaya watajihasi wenyewe.
13 Mungu amewaiteni ninyi, ndugu, kwenye uhuru.
Ila msiutumie uhuru wenu kama fursa kwa mwili.
Badala yake kwa upendo mhudumiane ninyi kwa
ninyi. 14 Kwa kuwa sheria yote imekamilika katika
amri moja; nayo ni "Ni lazima umpende jirani yako
kama wewe mwenyewe." 15 Lakini kama mkiumana
na kulana, jiangalieni kwamba msijiharibu ninyi kwa
ninyi. 16 Nasema, tembeeni kwa roho, na wala
hamtazitimiza tamaa za mwili. 17 Kwa kuwa mwili
una tamaa kubwa dhidi ya Roho, na Roho ina
tamaa kubwa dhidi ya mwili. Hizi zinapingana kila
moja na nyingine. Matokeo ni kwamba hamfanyi
vitu mnavyotamani kuvifanya. 18 Lakini kama Roho
anawaongoza ninyi, hamko chini ya sheria. 19 Sasa
matendo ya mwili yanaonekana. Nayo ni uasherati,
uchafu, ufisadi, 20 ibada ya sanamu, uchawi, uadui,
ugomvi, husuda, kuwaka hasira, ushindani, faraka,
mgawanyiko wa madhehebu, 21 wivu, ulevi, ulafi na
mambo mengine kama haya. Nawaonya ninyi, kama
nilivyowaonya mwanzoni, kwamba wale wanaofanya
mambo kama hayo hawataurithi ufalme wa Mungu.
22 Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani,
uvumilivu, ukarimu, utu wema, imani, 23 upole, na
kiasi. Hakuna sheria dhidi ya mambo kama hayo. 24
Wale walio wa Kristo Yesu wameusulubisha mwili
pamoja na shauku na tamaa zao mbaya. 25 Kama
tukiishi kwa Roho, pia tutembee kwa Roho. 26 Tusiwe
wa kujivuna, tusichokozane kila mmoja na mwenzake,
wala tusioneane wivu.

6 Ndugu, ikiwa mtu amekamatwa katika uovu,
ninyi mlio wa kiroho, mnawiwa kumrejesha huyo
ndugu katika roho ya upole. Huku mkijiangalia
wenyewe ili msijaribiwe. 2 Mchukuliane mizigo, na
kwa hiyo mtaikamilisha sheria ya Kristo. 3 Ikiwa mtu
yeyote anajiona ni bora wakati si kitu, anajidanganya
mwenyewe. 4 Kila mmoja na aipime kazi yake. Kisha
atakuwa na kitu mwenyewe peke yake cha kujisifu,
bila kujilinganisha mwenyewe na mtu yeyote. 5 Maana
kila mtu atachukua mzigo wake mwenyewe. 6 Mtu
aliyefundishwa neno lazima amshirikishe mazuri yote
mwalimu wake. 7 Msidanganyike. Mungu hadhihakiwi.
Kila apandacho mtu, ndicho atakachovuna pia. 8 Kila
apandaye mbegu katika asili yake ya dhambi atavuna
uharibifu, lakini yeye apandaye mbegu katika Roho,
atavuna uzima wa milele kutoka kwa Roho. **(aiōnios
g166)** 9 Tusichoke katika kutenda mema, maana kwa
wakati wake tutavuna ikiwa hatutakata tamaa. 10
Hivyo basi, wakati tutakapokuwa na nafasi, tutende
mema kwa kila mmoja. Tutende mema zaidi hasa
kwa walio ndani ya imani. 11 Angalieni ukubwa wa
barua nilizowaandikia kwa mkono wangu mwenyewe.
12 Wale wanaotaka kufanya mema kwa mtazamo
wa mwili ndiyo wenye kuwalazimisha mtahiriwe.
Wanafanya hivyo kwa sababu wasiingie kwenye
mateso ya msalaba wa Kristo. 13 Maana hata hao
waliotahiriwa wenyewe hawaishiki sheria. Badala
yake wanataka ninyi mtahiriwe ili waweze kujivunia
miili yenu. 14 Isitokee nikajivuna isipokuwa kwa
msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo. Ni katika yeye
ulimwengu umesulubiwa kwangu na mimi katika
ulimwengu. 15 Kwa kuwa haijalishi kutahiriwa au
kutokutahiriwa kuwa ni kitu. Badala yake uzao mpya
ni muhimu. 16 Kwa wote wenye kuishi kwa kanuni
hii, wawe na amani na rehema iwe juu yao wote,
na juu ya Israel ya Mungu. 17 Tangu sasa mtu
yeyote asinitaabishe, maana nimebeba chapa za
Yesu mwilini mwangu. 18 Neema ya Bwana wetu
Yesu Kristo iwe na roho zenu, ndugu. Amina.

Waefeso

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, kwa waliotengwa kwa ajili ya Mungu
walioko Efeso na ambao ni waaminifu katika Kristo
Yesu. **2** Neema iwe kwenu na amani itokayo kwa
Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. **3** Mungu
na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo apewe sifa.
Ni yeye aliyetubariki kwa kila baraka za kiroho,
katika mahali pa mbingu ndani ya Kristo. **4** Kabla
ya kuumbwa ulimwengu, Mungu alituchagua sisi
ambao tunaamini katika Kristo. Alituchagua sisi ili
tuweze kuwa watakatifu na tusiolaumika mbele yake.
5 Katika pendo Mungu alituchagua mwanzo kwa
kututwaa kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo.
Alifanya hivi kwa sababu alipendezwa kufanya kile
alichotamani. **6** Matokeo yake ni kwamba Mungu
anatukuzwa kwa neema ya utukufu wake. Hiki ndicho
alichotupatia bure kwa njia ya mpendwa wake. **7**
Kwa kuwa katika mpendwa wake, tunaukombozi
kupitia damu yake, msamaha wa dhambi. Tunalo hili
kwa sababu ya utajiri wa neema yake. **8** Alifanya
neema hii kuwa nyingi kwa ajili yetu katika hekima
na ufahamu. **9** Mungu alifanya ijulikane kwetu ile
kweli iliyofichika ya mpango, kutokana na hamu
iliyodhihirishwa ndani ya Kristo. **10** Wakati nyakati
zimetimia kwa utimilifu wa mpango wake, Mungu
ataviweka pamoja kila kitu cha mbinguni na cha juu
ya nchi ndani ya Kristo. **11** Katika Kristo tulikuwa
tumechaguliwa na kukusudiwa kabla ya wakati. Hii
ilikuwa ni kutokana na mpango wa anayefanya vitu
vyote kwa kusudi la mapenzi yake. **12** Mungu alifanya
hivyo ili kwamba tuweze kuwapo kwa sifa ya utukufu
wake. Tulikuwa wa kwanza kuwa na ujasiri ndani ya
Kristo. **13** Ilikuwa kwa njia ya Kristo kwamba mlisikia
neno la kweli, injili ya wokovu wenu kwa njia ya
Kristo. Ilikuwa katika yeye pia kwamba mmeamini
na kutiwa mhuri na Roho Mtakatifu aliye ahidiwa. **14**
Roho ndiyo dhamana ya urithi wetu mpaka umiliki
utakapopatikana. Hii ilikuwa ni kwa sifa ya utukufu
wake. **15** Kwa sababu hii, tangu wakati niliposikia
kuhusu imani yenu ndani ya Bwana Yesu na kuhusu
pendo lenu kwa wale wote ambao wametengwa kwa
ajili yake. **16** Sijaacha kumshukuru Mungu kwa ajili
yenu na kuwataja katika maombi yangu. **17** Ninaomba
kwamba Mungu wa Bwana wetu Yesu Kristo, baba
wa utukufu, atawapeni roho ya hekima, mafunuo
ya ufahamu wake. **18** Ninaomba kwamba macho
yenu ya moyoni yatiwe nuru kwa ninyi kujua ni upi
ujasiri wa kuitwa kwenu. Naomba kwamba mjue
utajiri wa utukufu wa urithi wake miongoni mwa wale
waliotengwa kwa ajili yake. **19** Naomba kwamba
ujue ukuu uzidio wa nguvu yake ndani yetu ambao
tunaamini. Huu ukuu ni kutokana na kufanya kazi
katika nguvu zake. **20** Hii ni nguvu iliyofanya kazi
ndani ya Kristo wakati Mungu alipomfufua kutoka kwa
wafu na kumketisha katika mkono wake wa kuume
katika mahali pa mbingu. **21** Alimketisha Kristo juu
mbali na utawala, mamlaka, nguvu, enzi, na kila jina
litajwalo. Alimketisha Yesu si tu kwa wakati huu lakini
kwa wakati ujao pia. **(aiōn g165)** **22** Mungu amevitiisha
vitu vyote chini ya miguu ya Kristo. Amemfanya yeye
kichwa juu ya vitu vyote katika kanisa. **23** Ni kanisa
kwamba ndilo mwili wake, ukamilifu wake ambaye
hujaza vitu vyote katika njia zote.

2 Kama vile mlivyo kuwa mmekufa katika makosa
na dhambi zenu. **2** Ilikuwa katika haya kwamba
kwanza mlienenda kulingana na nyakati za ulimwengu
huu. Mlikuwa mkienenda kwa kufuata mtawala wa
mamlaka ya anga. Hii ndiyo roho yake yule afanyaye
kazi katika wana wa kuasi. **(aiōn g165)** **3** Sisi wote hapo
mwanzo tulikuwa miongoni mwa hawa wasioamini.
Tulikuwa tukitenda kwa namna ya tamaa mbaya za
miili yetu. Tulikuwa tukifanya mapenzi ya mwili na
ufahamu wetu. Tulikuwa kwa asili wana wa ghadhabu
kama wengine. **4** Lakini Mungu ni mwingi wa rehema
kwa sababu ya pendo lake kubwa alilotupenda sisi. **5**
Wakati tulipokuwa wafu katika makosa yetu, alituleta
pamoja katika maisha mapya ndani ya Kristo. Ni kwa
neema kwamba mmeokolewa. **6** Mungu alitufufua
pamoja na kutufanya kukaa pamoja katika mahali
pa mbingu ndani ya Kristo Yesu. **7** Alifanya hivi
ili katika nyakati zijazo aweze kutuonesha utajiri
mkuu wa neema yake. Hutuonesha sisi hili kwa njia
ya wema wake ndani ya Kristo Yesu. **(aiōn g165)** **8**
Kwa neema mmeokolewa kwa njia ya imani. Na hii
haikutoka kwetu. Ni zawadi ya Mungu. **9** Haitokani
na matendo. Matokeo yake, asiwepo mmoja wapo
wa kujisifu. **10** Kwa sababu sisi tu kazi ya Mungu,
tumeumbwa katika Kristo Yesu kutenda matendo
mema. Ni matendo haya ambayo Mungu aliyapanga
tangu zamani za kale kwa ajili yetu, ili tutembee

katika hayo. 11 Kwa hiyo kumbukeni kwamba hapo
zamani mlikuwa watu wa Mataifa kwa jinsi ya mwili.
Mnaitwa “msio na tohara” kwa kile kinachoitwa tohara
ya mwili inayofanywa kwa mikono ya binadamu.
12 Kwa wakati huo mlikuwa mmetengwa na Kristo.
Mlikuwa wageni kwa watu wa Israel. Mlikuwa wageni
kwa agano la ahadi. Hamkuwa na uhakika wa wakati
ujao. Mlikuwa bila Mungu katika ulimwengiu. 13 Lakini
sasa katika Kristo Yesu ninyi ambao hapo mwanzo
mlikuwa mbali na Mungu mmeletwa karibu na Mungu
kwa damu ya Kristo. 14 Kwa maana yeye ndiye
amani yetu. Alifanya wawili kuwa mmoja. Kwa mwili
wake aliuharibu ukuta wa utengano ambao ulikuwa
umetutenganisha, huo uadui. 15 Kwamba alikomesha
sheria ya amri na kanuni ili kwamba aumbe mtu
mmoja mpya ndani yake. Akafanya amani. 16 Alifanya
hivi ili kuwapatanisha makundi mawili ya watu kuwa
mwili mmoja kwa Mungu kupitia msalaba. Kwa njia ya
msalaba aliufisha uadui. 17 Yesu alikuja na kutangaza
amani kwenu ninyi mliokuwa mbali na amani kwao
wale waliokuwa karibu. 18 Kwa maana kwa njia ya
Yesu sisi wote wawili tuna nafasi kwa yule Roho
mmoja kuingia kwa Baba. 19 Hivyo basi, ninyi watu
wa mataifa si wasafiri na wageni tena. Bali ni wenyeji
pamoja na wale waliotengwa kwa ajili ya Mungu na
wajumbe katika nyumba ya Mungu. 20 Mmejengwa
juu ya msingi wa mitume na manabii. Kristo Yesu
mwenyewe alikuwa jiwe kuu la pembeni. 21 Katika
yeye jengo lote limeungamanishwa pamoja na kukua
kama hekalu ndani ya Bwana. 22 Ni ndani yake ninyi
nanyi mnajengwa pamoja kama mahali pa kuishi pa
Mungu katika Roho.

3 Kwa sababu ya hii mimi, Paulo, ni mfungwa wa
Yesu Kristo kwa ajili yenu Mataifa. 2 Na amini
ya kwamba mmesikia juu ya kazi ya neema ya
Mungu aliyo nipa kwa ajili yenu. 3 Nawaandikieni
kutokana na jinsi ufunuo ulivyo funuliwa kwangu.
Huu ni ukweli uliyofichika ambao niliandika kwa kifupi
kwenye barua nyingine. 4 Usomapo kuhusu haya,
utaweza kutambua busara yangu katika ukweli huu
uliofichika kuhusu Kristo. 5 Kwa vizazi vingine ukweli
huu haukufanywa utambulike kwa wana wa watu. Ila
kwa sasa umewekwa wazi kwa Roho kwa Mitume
waliotengwa na Manabii. 6 Ukweli huu uliofichika
ni kwamba watu wa Mataifa ni washiriki wenzetu
na wajumbe wenzetu wa mwili. Niwashiriki pamoja
na ahadi ya Kristo Yesu kupitia injili. 7 Na kwa
hili nimefanyika mtumishi kwa zawadi ya neema
ya Mungu iliyotolewa kwangu kupitia utendaji wa
nguvu yake. 8 Mungu alitoa zawadi hii kwangu,
japo kuwa mimi ni mtu mdogo wa wote katika wale
waliotengwa kwa ajili ya Mungu. Zawadi hii ni kwamba
inanipasa kuwatangazia mataifa injili yenye utajiri
usiochunguzika wa Kristo. 9 inanipasa kuwaangazia
watu wote juu ya nini ni mpango wa Mungu wa
siri. Huu ni mpango ambao ulikuwa umefichwa kwa
miaka mingi iliyopita, na Mungu ambaye aliviumba
vitu vyote. **(aiōn g165)** 10 Hii ilikuwa kwamba, kupitia
Kanisa, watawala na mamlaka katika sehemu za
mbingu wapate kujua pande nyingi za asili ya hekima
ya Mungu. 11 Haya yangetokea kupitia mpango wa
milele ambao aliukamilisha ndani ya Kristo Yesu
Bwana wetu. **(aiōn g165)** 12 Kwa kuwa katika Kristo
tuna ujasiri na uwezo wa kuingia kwa ujasiri kwa
sababu ya imani yetu kwake. 13 Kwa hiyo nawaomba
msikate tamaa kwasababu ya mateso yangu kwa
ajili yenu. Haya ni utukufu wenu. 14 Kwa sababu
hii napiga magoti kwa Baba. 15 ambaye kwa yeye
kila familia mbinguni na juu ya nchi imeitwa jina. 16
Ninaomba kwamba apate kuwanemesha, kutokana
na utajiri wa utukufu wake, awafanye imara kwa
nguvu kupitia Roho wake, ambaye yu ndani yenu. 17
Ninaomba kwamba Kristo aishi ndani ya mioyo yenu
kupitia imani. 18 Ninaomba kwamba muwe na shina
na msingi wa upendo wake. Muwe katika pendo lake
ili muweze kuelewa, pamoja na wote waaminio, jinsi
upana, na urefu na kimo na kina cha upendo wa
Kristo. 19 Ninaomba Kwamba mjue ukuu wa upendo
wa Kristo, ambao unazidi ufahamu. Mfanye haya ili
mjazwe na ukamilifu wote wa Mungu. 20 Na sasa
kwake yeye awezaye kufanya kila jambo, zaidi ya
yote tuyaombayo au tuyawazayo, kupitia nguvu yake
itendayo kazi ndani yetu, 21 kwake yeye kuwe utukufu
ndani ya kanisa na katika Kristo Yesu kwa vizazi
vyote milele na milele. Amina. **(aiōn g165)**

4 Kwa hiyo, kama mfungwa kwa ajili ya Bwana,
nawasihi mtembee sawasawa na wito ambao
Mungu aliwaita. 2 Muishi kwa unyenyekevu mkuu na
upole na uvumilivu. Mkichukuliana katika upendo. 3
Fanyeni bidii kuutunza umoja wa Roho katika kifungo
cha amani. 4 Kuna mwili mmoja na Roho moja, kama
ambavyo pia mlikuwa mmeitwa katika uhakika wa

taraja moja la wito wenu. 5 Na kuna Bwana mmoja,
imani moja, ubatizo mmoja, 6 na Mungu mmoja na
Baba wa wote. Yeye yuko juu ya yote, na katika yote
na ndani ya yote. 7 Kwa kila mmoja wetu amepewa
kipawa kulingana na kipimo cha kipawa cha Kristo. 8
Ni kama maandiko yasemavyo: “Alipopaa juu sana,
aliongoza mateka katika utumwa. Akatoa vipawa
kwa watu.” 9 Ni nini maana ya, “Alipaa,” isipokuwa
kwamba alishuka pia pande za chini za dunia? 10
Yeye ambaye alishuka ni mtu yuleyule ambae pia
alipaa mbali juu ya mbingu zote. Alifanya hivi ili uwepo
wake uwe katika vitu vyote. 11 Kristo alitoa vipawa
kama hivi: mitume, manabii, wainjilisti, wachungaji, na
waalimu. 12 Alifanya hivi kuwawezesha waumini kwa
ajili ya kazi ya huduma, kwa ajili ya kuujenga mwili wa
Kristo. 13 Anafanya hivi hadi sisi sote tufikie umoja
wa imani na maarifa ya mwana wa Mungu. Anafanya
hivi hadi tuweze kukomaa kama wale waliofikia kimo
kamili cha Kristo. 14 Hii ni ili kwamba tusiwe tena kama
watoto, tusirushwerushwe huku na huko. Ili kwamba
tusichukuliwe na kila aina ya upepo wa fundisho, kwa
hila za watu katika ujanja wa udanganyifu uliopotoka.
15 Badala yake, tutaongea ukweli katika upendo na
kukua zaidi katika njia zote ndani yake ambaye ndiye
kichwa, Kristo. 16 Kristo ameunganisha, kwa pamoja,
mwili wote wa waumini. Umeungamanishwa pamoja
na kila kiungo ili kwamba mwili wote ukue na kujijenga
wenyewe katika upendo. 17 Kwa hiyo, nasema hili,
na nawasihi katika Bwana: Msitembee tena kama
watu wa mataifa wanavyotembea katika ubatili wa
akili zao. 18 Wametiwa giza katika mawazo yao.
Wamefukuzwa kutoka katika uzima wa Mungu kwa
ujinga ulio ndani yao kwa sababu ya ugumu wa mioyo
yao. 19 Hawajisikii aibu. Wamejikabidhi wenyewe kwa
ufisadi katika matendo machafu, katika kila aina ya
uchoyo. 20 Lakini, hivi sivyo mlivyojifunza kuhusu
Kristo. 21 Nadhani kwamba mmesikia kuhusu yeye.
Nadhani kwamba mmekuwa mkifundishwa katika
yeye, kama tu ukweli ulivyo ndani ya Yesu. 22 Lazima
mvue mambo yote yanayoendana na mwenendo
wenu wa zamani, utu wa zamani. Ni utu wa zamani
unaooza kwa sababu ya tamaa za udanganyifu. 23
Vueni utu wenu wa zamani ili kwamba mfanywe
upya katika roho ya akili zenu. 24 Fanyeni hivi ili
muweze kuvaa utu mpya, unaoendana na Mungu.
Umeumbwa katika haki na utakatifu wa kweli. 25 Kwa
hiyo, weka mbali udanganyifu. “Ongeeni ukweli, kila
mmoja na jirani yake,” kwa sababu tu washirika kwa
kila mmoja kwa mwenzake. 26 Mwe na hasira, lakini
msitende dhambi.” Jua lisizame mkiwa katika hasira
zenu. 27 Msimpe Ibilisi nafasi. 28 Yeyote aibaye
lazima asiibe tena. Badala yake ni lazima afanye
kazi. Afanye kazi yenye manufaa kwa mikono yake,
ili kwamba aweze kumhudumia mtu aliye na hitaji. 29
Kauli mbaya isitoke kinywani mwenu. Badala yake,
maneno lazima yatoke katika vinywa vyenu yafaayo
kwa mahitaji, kuwapa faida wale wanaosikiliza. 30
Na msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu. Ni
kwa Yeye kwamba mmewekewa muhuri kwa ajili ya
siku ya ukombozi. 31 Lazima muweke mbali uchungu
wote, ghadhabu, hasira, ugomvi, na matusi, pamoja
na kila aina ya uovu. Iweni wema ninyi kwa ninyi. 32
Mwe na huruma. Msameheane ninyi kwa ninyi, kama
vile Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi.

5 Kwa hiyo muwe watu wa kumfuata Mungu, kama
watoto wake wapendwao. 2 Mtembee katika
pendo, vilevile kama Kristo alivyotupenda sisi, alijitoa
mwenyewe kwa ajili yetu. Yeye alikuwa sadaka
na dhabihu, kuwa harufu nzuri ya kumfurahisha
Mungu. 3 Zinaa au uchafu wowote na tamaa mbaya
lazima visitajwe kati yenu, kama inavyotakiwa kwa
waaminio, 4 wala machukizo yasitajwe, mazungumzo
ya kipumbavu, au mizaha ya udhalilishaji, ambayo
siyo sawa, badala yake iwepo shukrani. 5 Mnaweza
kuwa na uhakika ya kwamba kuna zinaa, uchafu, wala
atamaniye, huyo nimwabudu sanamu, hana urithi
wowote katika ufalme wa Kristo na Mungu. 6 Mtu yote
asikudanganye kwa maneno matupu, kwa sababu ya
mambo haya hasira ya Mungu inakuja juu ya wana
wasiotii. 7 Hivyo usishiriki pamoja nao. 8 Kwa kuwa
ninyi mwanzo mlikuwa giza, lakini sasa mmekuwa
nuru katika Bwana. Hivyo tembeeni kama watoto wa
nuru. 9 Kwa kuwa matunda ya nuru yanajumuisha
uzuri wote, haki na ukweli. 10 Tafuta kile kinacho
furahisha kwa Bwana. 11 Usiwepo ushiriki katika
kazi za giza zisizo na matunda, badala yake ziweke
wazi. 12 Kwa sababu mambo yanayofanywa na
wao sirini ni aibu sana hata kuyaelezea. 13 Mambo
yote, yanapofichuliwa na nuru, huwa wazi, 14 kwa
kuwa Kila kitu kilichofichuliwa kinakuwa nuruni. Hivyo
husema hivi, “Amka, wewe uliyelala, na inuka kutoka
wafu na Kristo atang'aa juu yako.” 15 Hivyo iweni

makini jinsi mtembeavyo, siyo kama watu wasio
werevu bali kama werevu. 16 Ukomboeni muda kwa
kuwa siku ni za uovu. 17 Msiwe wajinga, badala
yake, fahamuni nini mapenzi ya Bwana. 18 Msilewe
kwa mvinyo, huongoza kwenye uharibifu, badala
yake mjazwe na Roho Mtakatifu. 19 Zungumzeni
na kila mmoja wenu kwa zaburi, na sifa, na nyimbo
za rohoni. Imbeni na sifuni kwa moyo kwa Bwana.
20 Daima toa shukrani kwa mambo yote katika jina
la Kristo Yesu Bwana wetu kwa Mungu Baba. 21
Jitoeni wenyewe kila mmoja kwa mwingine kwa
heshima ya Kristo. 22 Wake, jitoeni kwa waume zenu,
kama kwa Bwana. 23 Kwa sababu mume ni kichwa
cha mke, kama Kristo alivyo kichwa cha kanisa. Ni
mwokozi wa mwili. 24 Lakini kama kanisa lilivyo chini
ya Kristo, vilevile wake lazima wafanye hivyo kwa
waume zao katika kila jambo. 25 Waume, wapendeni
wake zenu kama vile Kristo alivyolipenda kanisa
na akajitoa mwenyewe kwa ajili yake. 26 Alifanya
hivyo ili liwe takatifu. Alilitakasa kwa kuliosha na
maji katika neno. 27 Alifanya hivi ili kwamba aweze
kujiwasilishia mwenyewe kanisa tukufu, pasipo na doa
wala waa au kitu kifananacho na haya, badala yake
ni takatifu lisilo na kosa. 28 Kwa njia ile ile, waume
wanatakiwa kuwapenda wake zao kama miili yao.
Yule ampendae mke wake anajipenda mwenyewe. 29
Hakuna hata mmoja anayechukia mwili wake. Badala
yake, huurutubisha na kuupenda, kama Kristo pia
alivyolipenda kanisa. 30 Kwa kuwa sisi ni washiriki
wa mwili wake. 31 “Kwa sababu hii mwanaume
atamwacha baba yake na mama yake na ataungana
na mke wake, na hao wawili watakuwa mwili mmoja”.
32 huu ulikuwa umefichika. Lakini ninasema kuhusu
Kristo na kanisa. 33 Walakini, kila mmoja wenu lazima
ampende mke wake kama mwenyewe, na mke lazima
amheshimu mumewe.

6 Watoto watiini wazazi wenu katika Bwana, kwa
maana hii ni haki. 2 “Mheshimu baba yako na
mama yako” (Maana hii ndiyo amri ya kwanza
yenye ahadi), 3 “ili iwe heri kwenu na muweze
kuishi maisha marefu juu ya nchi.” 4 Na ninyi akina
baba, msiwakwaze watoto na kuwasababishia hasira,
badala yake, waleeni katika maonyo na maagizo
ya Bwana. 5 Enyi watumwa, iweni watiifu kwa
mabwana zenu wa hapa duniani kwa heshima kubwa
na kutetemeka kwa hofu itokayo mioyoni mwenu.
muwe watiifu kwao kama vile mnavyomtii Kristo. 6 Utii
wenu usiwe tu pale mabwana zenu wanapowatazama
ili kuwafurahisha. Badala yake, iweni watiifu kama
watumwa wa Kristo. Fanyeni Mapenzi ya Mungu
kutoka mioyoni mwenu, 7 watumikieni kwa mioyo
yenu yote, kwa kuwa mnamtumikia Bwana na wala si
wanadamu, 8 mnapaswa kujua kwamba katika kila
tendo jema mtu analofanya, atapokea zawadi kutoka
kwa Bwana, ikiwa ni mtumwa au mtu huru. 9 Na
ninyi mabwana fanyeni vivyo hivyo kwa watumwa
wenu. Msiwatishe mkijua kwamba yeye aliye Bwana
wa wote ni yule aliye mbinguni. Mkijua kuwa hakuna
upendeleo ndani yake. 10 Hatimaye, iweni na nguvu
katika Bwana na katika uwezo wa nguvu zake.
11 Vaeni silaha zote za Mungu, ili kwamba mpate
kusimama kinyume na hila za shetani. 12 kwa kuwa
vita yetu si ya damu na nyama, bali ni dhidi ya falme
na mamlaka ya roho na watawala wa ulimwengu wa
uovu na giza, dhidi ya pepo katika sehemu za mbingu.
(aiōn g165) 13 Kwa hiyo, vaeni silaha zote za Mungu, ili
mpate kusimama imara dhidi ya uovu katika kipindi
hiki kiovu. Baada ya kumaliza kila kitu, mtasimama
imara. 14 Hatimaye simameni imara. Fanyeni hivi
baada ya kuwa mmefunga mkanda katika kweli na
haki kifuani. 15 Fanyini hivi mkiwa mmevaa utayari
miguuni mwenu wa kutangaza injili ya amani. 16
Katika kila hali mkichukua ngao ya imani, ambayo
itakuwezesha kuizima mishale ya yule mwovu. 17
Vaeni kofia ya wokovu na upanga wa Roho, ambayo
ni neno la Mungu. 18 pamoja na maombi na dua.
Ombeni kwa Roho kila wakati. Kwa mtazamo huu
iweni waangalifu kila wakati kwa uvumilivu wote na
maombi kwa ajili ya waamini wote. 19 Ombeni kwa
ajili yangu, ili nipewe ujumbe ninapofungua mdomo
wangu. Ombeni kwamba nieleweshe kwa ujasiri
kweli iliyofichika ihusuyo injili. 20 Ni kwa ajili ya injili
mimi ni balozi niliyefungwa minyororo, ili kwamba
ndani mwao niseme kwa ujasiri kama ninavyowiwa
kusema. 21 Lakini ninyi pia mjue mambo yangu na
jinsi ninavyoendelea, Tikiko ndugu yangu kipenzi na
mtumishi mwaminifu katika Bwana, atawajulisha kila
kitu. 22 Nimemtuma kwenu kwa kusudi hili maalumu,
ili kwamba mjue mambo kuhusu sisi, aweze kuwafariji
mioyo yenu. 23 Amani na iwe kwa ndugu, na upendo
pamoja na imani kutoka kwa Mungu baba na Bwana
Yesu Kristo. 24 Neema na iwe pamoja na wote

wanampenda Bwana Yesu Kristo kwa pendo lile lisilo kufa.

Wafilipi

1 Paulo na Timotheo, watumishi wa Kristo Yesu,
Kwa wale walitengwa katika Kristo wanaoishi Filipi,
pamoja na waangalizi na mashemasi. 2 Neema na
iwe kwenu na amani itokayo kwa Mungu Baba yetu
na Bwana wetu Yesu Kristo. 3 Namshukuru Mungu
wangu kila ninapowakumbuka ninyi nyote. 4 Mara
zote katika kila ombi langu kwa ajili yenu ninyi nyote,
huwa na furahi ninapowaombea. 5 Nina shukrani
nyingi kwa sababu ya ushirika wenu katika injili tangu
siku ya kwanza mpaka leo. 6 Nina hakika kuwa
yeye aliyeanzisha kazi njema ndani yenu ataendelea
kuikamilisha mpaka siku ya Bwana Yesu Kristo. 7
Ni sawa kwangu kujisikia hivi juu yenu ninyi nyote
kwa sababu nimewaweka moyoni wangu. Maana
ninyi mmekuwa washirika wenza katika neema katika
kifungo changu na katika utetezi na uthibitishaji
wangu wa injili. 8 Mungu ni shahidi wangu, jinsi
nilivyo na shauku juu ya yenu nyote katika undani
wa pendo la Kristo Yesu. 9 Na ninaomba kwamba:
upendo wenu uongezeke zaidi na zaidi katika maarifa
na ufahamu wote. 10 Ninaomba kwa ajili ya hili ili
muwe na uwezo wa kupima na kuchagua mambo
yaliyo bora sana. Pia ninawaombea ili muwe safi
pasipokuwa na hatia yoyote katika siku ya Kristo. 11
Na pia ili mjazwe na tunda la haki lipatikanalo katika
Yesu Kristo, kwa utukufu na sifa ya Mungu. 12 Sasa
ndugu zangu, nataka mjue kuwa, mambo yaliyotokea
kwangu yameifanya injili iendelee sana. 13 Ndiyo
maana vifungo vyangu katika Kristo, vimejulikana
kwa walinzi wa ikulu yote na kwa kila mtu pia. 14 Na
ndugu wengi katika Bwana, kwa sababu ya vifungo
vyangu, wameshawishika na kuthubutu kulihubiri
Neno pasipo hofu. 15 Baadhi kweli hata humtangaza
Kristo kwa fitina na ugomvi, na pia wengine kwa nia
njema. 16 Wale wanaomtangaza Kristo kwa upendo
wanajua kuwa nimewekwa hapa kwa ajili ya utetezi
wa injili. 17 Bali wengine wanamtangaza Kristo kwa
ubinafsi na nia mbaya. Hudhani kuwa wanasababisha
matatizo kwangu katika minyororo yangu. 18 Kwa
hiyo? Sijali, aidha njia ikiwa ni kwa hila au kwa kweli,
Kristo anatangazwa, na katika hili ninafurahia! Ndiyo,
nitafurahia. 19 kwa kuwa ninajua ya kuwa hili litaleta
kufunguliwa kwangu. Jambo hili litatokea kwa sababu
ya maombi yenu na kwa msaada wa Roho wa Yesu
Kristo. 20 Kulingana na matarajio yangu ya uhakika
na kweli ni kwamba, sitaona aibu. Badala yake,
kwa ujasiri wote, kama ambavyo siku zote na sasa,
natarajia kuwa Kristo atainuliwa katika mwili wangu,
ikiwa katika uzima au katika kifo. 21 Kwa maana
kwangu mimi, kuishi ni Kristo na kufa ni faida. 22
Lakini, kama kuishi katika mwili huzaa tunda katika
kazi yangu, kwa hiyo sijui ni lipi la kuchagua. 23
Maana ninasukumwa sana na mawazo haya mawili.
Nina hamu ya kuuacha mwili na kuwa pamoja na
Kristo, kitu ambacho ni cha thamani sana sana. 24
Ingawa, kubaki katika mwili huu ni jambo la muhimu
sana kwa ajili yenu. 25 Kwa kuwa nina uhakika juu
ya hili, ninajua nitabaki na kuendelea kuwa pamoja
nanyi nyote, kwa ajili ya maendeleo na furaha ya
imani yenu. 26 Na hii italeta furaha yenu kubwa
katika Kristo Yesu, kwasababu yangu itaongezeka,
kwa sababu ya uwepo wangu tena pamoja nanyi.
27 Mnatakiwa kuishi maisha yenu katika mwenendo
mzuri uipasayo injili ya Kristo. fanyeni hivyo ili nikija
kuwaona au nisipokuja, nisikie kuwa mmesimama
imara katika roho moja. natamani kusikia kuwa mna
roho moja, mkiishindania imani ya injili kwa pamoja.
28 na msitishwe na kitu chochote kinachofanywa na
maadui zenu. Hii kwao ni ishara ya uharibifu. Bali
kwenu ni ishara ya wokovu kutoka kwa Mungu. 29
kwa maana ninyi mmepewa kwa ajili ya Kristo, si
kumwamini tu, bali na kuteswa pia katika Yeye. 30
kwa maana mna mgogoro uleule kama mliouona
kwangu na mnasikia kwamba ninao hata sasa.

2 Ikiwa kuna kutiwa moyo katika Kristo. Ikiwa
kuna faraja kutoka katika pendo lake. Ikiwa kuna
ushirika wa Roho. Ikiwa kuna rehema na huruma.
2 Ikamilisheni furaha yangu kwa kunia mamoja
mkiwa na upendo mmoja, mkiwa wamoja katika
roho, na kuwa na kusudi moja. 3 Msifanye kwa
ubinafsi na majivuno. Isipokuwa kwa unyenyekevu
mkiwaona wengine kuwa bora zaidi yenu. 4 Kila
mmoja wenu asiangalie tu mahitaji yake binafsi, bali
pia ajali mahitaji ya wengine. 5 Muwe na nia kama
aliyonayo Kristo Yesu. 6 Ingawaje yeye ni sawa
na Mungu. Lakini hakujali kuwa sawa na Mungu
ni kitu cha kushikamana nacho. 7 Badala yake,
alijishusha mwenyewe. Alichukua umbo la mtumishi.
Akajitokeza katika mfano wa wanadamu. Alionekana
mwanadamu. 8 Yeye alijinyeyekeza na kuwa mtii

hadi kifo, kifo cha msalaba. 9 Hivyo basi Mungu
alimtukuza sana. Alimpa jina kuu lipitalo kila jina. 10
Alifanya hivyo ili kwamba katika jina la Yesu kila goti
sharti liiname. Magoti ya walio mbinguni na walio juu
ya ardhi na chini ya ardhi. 11 Na alifanya hivyo ili
kwamba kila ulimi sharti ukiri kwamba Yesu kristo ni
Bwana, kwa utukufu wa Mungu Baba. 12 Kwa hiyo
basi, wapendwa wangu kama mnavyotii siku zote,
Si tu katika uwepo wangu lakini sasa ni zaidi sana
hata pasipo uwepo wangu, uwajibikeni wokovu wenu
wenyewe kwa hofu na kutetemeka. 13 Kwa kuwa ni
Mungu anayetenda kazi ndani yenu ili kuwawezesha
kunia na kutenda mambo yale yampendezayo yeye. 14
Fanyeni mambo yote bila malalamiko na mabishano.
15 Fanyeni hivyo ili kwamba msilaumike na kuwa
watoto wa Mungu waaminifu wasiyo na lawama.
Fanyeni hivyo ili kwamba muwe nuru ya dunia, katika
kizazi cha uasi na uovu. 16 Shikani sana neno
la uzima ili kwamba niwe na sababu ya kutukuza
siku ya Kristo. Kisha nitafahamu kwamba sikupiga
mbio bure wala sikutaabika bure. 17 Lakini hata
kama ninamiminwa kama sadaka juu ya dhabidhu
na huduma ya imani yenu, ninafurahi, na ninafurahi
pamoja nanyi nyote. 18 Vilevile na ninyi pia mnafurahi,
na mnafurahi pamoja nami. 19 Lakini natumaini
katika Bwana Yesu kumtuma Timotheo kwenu hivi
karibuni, ili kwamba niweze kutiwa moyo nitakapojua
mambo yenu. 20 Kwa kuwa sina mwingine aliye na
mtazamo kama wake, mwenye nia ya kweli kwa
ajili yenu. 21 Wengine wote ambao ningewatuma
kwenu wanatafuta mambo yao binafsi tu, na siyo
mambo ya Yesu Kristo. 22 Lakini mnaijua thamani
yake, kwa sababu kama mtoto anavyomhudumia
baba yake, ndivyo alivyotumika pamoja nami katika
injili. 23 Kwa hiyo ninatumaini kumtuma haraka pindi
tu nitakapofahamu nini kitatokea kwangu. 24 Lakini
nina hakika katika Bwana kwamba mimi mwenyewe
pia nitakuja hivi karibuni. 25 Lakini nafikiri ni muhimu
kumrejesha kwenu Epafradito. Yeye ni ndugu yangu
na mtenda kazi mwenzangu na askari mwenzangu,
mjumbe na mtumishi wenu kwa ajili ya mahitaji yangu.
26 Kwa sababu alikuwa na hofu na alitamani kuwa
pamoja nanyi nyote, kwa kuwa mlisikia kwamba
alikuwa mgonjwa. 27 Maana hakika alikuwa mgonjwa
sana kiasi cha kufa. Lakini Mungu alimhurumia, na
wema huo haukuwa juu yake tu, lakini pia ulikuwa juu
yangu, ili kwamba nisiwe na huzuni juu ya huzuni. 28
Kwa hiyo ninamrejesha kweny haraka iwezekanavyo,
Ili kwamba mtakapomwona tena mpate kufurahi
na mimi nitakuwa nimeondolewa wasi wasi. 29
Mkaribisheni Epafradito katika Bwana kwa furaha
zote. Waheshimuni watu kama yeye. 30 Kwa kuwa
ilikuwa kwa ajili ya kazi ya Kristo kwamba alikaribia
kufa. Alihatarisha maisha yake ili kuniokoa mimi na
akafanya kile ambacho hamkuweza kufanya katika
kunihudumia mimi kwa mko mbali nami.

3 Hatimaye, ndugu zangu furahini katika Bwana.
Sioni usumbufu kuwaandikia tena maneno
yaleyale. Haya mambo yatawapa usalama. 2
Jihadharini na mbwa. Jihadharini na watenda kazi
wabaya. Jihadharini na wale wajikatao miili yao. 3 Kwa
kuwa sisi nndiyo tohara. Sisi ndiyo huwa tumwabudu
Mungu kwa msaada wa Roho. Tujivuniao katika Kristo
Yesu, na ambao hatuna ujasiri katika mwili. 4 Hata
hivyo, kama kungekuwa na mtu wa kuutumainia mwili
huu, mimi ningeweza kufanya hivyo zaidi. 5 Kwani
nilitahiriwa siku ya nane, nilizaliwa katika kabila la
Waisraeli. Ni wa kabila la Benjamini. Ni Mwebrania
wa waebrani. Katika kuitimiza haki ya sheria ya Musa,
nilikuwa, Farisayo. 6 Kwa juhudi zangu nililitesa
Kanisa. Kwa tuitii haki ya sheria, sikuwa na lawama
kisheria. 7 Lakini katika mambo yote niliyoyaona kuwa
ya faida kwangu mimi, niliyahesabu kama takataka
kwa sababu ya kumfahamu Kristo. 8 Kwa kweli,
nayahesabu mambo yote kuwa hasara kutokana
ubora wa kumjua wa Kristo Yesu Bwana wangu.
Kwa ajili yake nimeaacha mambo yote, nayahesabu
kama takataka ili nimpate Kristo 9 na nionekane
ndani yake. Sina haki yangu binafisi kutoka katika
sheria, bali ninayo haki ile ipatikanayo kwa imani
katika Kristo, itokayo kwa Mungu, yenye msingi
katika imani. 10 Sasa nataka kumfahamu yeye na
nguvu ya ufufuo wake na ushirika wa mateso yake.
Nataka kubadilishwa na Kristo katika mfano wa
kifo chake, 11 angalau niweze kuwa na matumaini
katika ufufuo wa wafu. 12 Siyo kweli kwamba tayari
nimeishayapata mambo hayo, au kwamba nimekuwa
mkamilifu katika hayo. Bali najitahidi ili niweze kupata
kile kupata kile nilichopatikana na Kristo Yesu. 13
Ndugu zangu, sidhani kwamba nimekwisha kupata
mambo haya. Bali nafanya jambo moja: nasahau ya
nyuma nayatazamia ya mbele. 14 Najitahidi kufikia

lengo kusudi ili nipate tuzo ya juu ya wito wa Mungu
katika Kristo Yesu. 15 Sote tulio ukulia wokovu,
tunapaswa kuwaza namna hii. Na ikiwa mwingine
atafikiri kwa namna iliyotofauti kuhusu jambo lo lote,
Mungu pia atalifunuao hiilo kwenu. 16 Hata hivyo,
hatua ifikia na tuenende katika mtindo huo. 17 Ndugu
zangu, niigeni mimi. Waangalieni kwa makini wale
wanaoenenda kwa mfano ulio wa jinsi yetu. 18 Wengi
wanaoishi niwale ambao mara nyingi nimewaambieni,
na sasa nawaambia kwa machozi -wengi wanaishi
kama maadui wa msalaba wa Kristo. 19 Mwisho
wao ni uharibifu. Kwa kuwa Mungu wao ni tumbo,
na kiburi chao kiko katika aibu yao. Wanafikiria
mambo ya kidunia. 20 Bali uraia wetu uko mbinguni,
ambako tunamtarajia mwokozi wetu Yesu Kristo.
21 Atabadilisha miili yetu dhaifu kuwa kama mwili
wake wa utukufu; kwa uweza ule ule unaomwezesha
kuvidhibiti vitu vyote.

4 Kwa hiyo wapendwa wangu, ambao nawatamani,
ambao ni furaha na taji yangu. Simameni imara
katika Bwana, enyi rafiki wapendwa. 2 Ninakusihi
wewe Eudia, pia ninakusihi wewe Sintike, mrejeshe
mahusiano ya amani kati yenu, kwa sababu ninyi,
nyote wawili mliungana na Bwana. 3 Kwa kweli,
niwasihi pia ninyi watenda kazi wenzangu, muwasaidie
hawa wanawake kwa kuwa walitumika pamoja na
mimi katika kueneza injili ya Bwana tukiwa na
Kelementi pamoja na watumishi wengine wa Bwana,
ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha
uzima. 4 katika Bwana siku zote. tena nitasema,
furahini. 5 Upole wenu na ujulikane kwa watu wote.
Bwana yuko karibu. 6 Msijisumbue kwa jambo lolote.
Badala yake, fanyeni mambo yenu yote kwa njia
ya kusali, kuomba na kushukuru. Na mahitaji yenu
yajulikane kwa Mungu. 7 Basi amani ya Bwana iliyo
kuu kuliko ufahamu wote, italinda mioyo na mawazo
yenu kwa msaad Kristo Yesu. 8 Hatimaye, ndugu
zangu; yatakafarini sana mambo yote yenye ukweli,
heshima, haki, usafi, upendo, na yale yenye taarifa
njema, yenye busara, pamoja na yale yanayohitaji
kusifiwa. 9 Yatekelezeni mambo yale mliojifunza,
mliyopokea mliyoyasikia na yale mliyoyaona kwangu
naye Baba yetu wa amani atakuwa nanyi. 10 Ninayo
furaha kubwa sana juu yenu katika Bwana kwa
kuwa ninyi mmeonyesha tena nia ya kujihusisha
kwenu juu ya mahitaji yangu. Kwa kweli, hapo awali
mlitamani kunijali kwa mahitaji yangu japo hamkupata
fursa ya kunisaidia. 11 Sisemi hivyo ili kujipatia
kitu kwa ajili ya mahitaji yangu. Kwani nimejifunza
kuridhika katika hali zote. 12 Nafahamu kuishi katika
hali ya kupungukiwa na pia katika hali ya kuwa na
vingi. Katika mazingira yote haya mimi nimejifunza
siri ya namna ya kula wakati wa shibe na jinsi ya
kula wakati wa njaa, yaani vingi na kuwa mhihtaji.
13 Ninaweza kufanya haya kwa kuwezeshwa na
Yeye anitiaye nguvu. 14 Hata hivyo, mlifanya vyema
kushiriki nami katika dhiki zangu. 15 Ninyi wafilipi
mnafahamu kwamba mwanzo wa injili nilipoondoka
Makedonia, hakuna Kanisa lililoniwezesha katika
mambo yanayohusu utoaji na kupokea isipokuwa
ninyi pekee yenu. 16 Hata nilipokuwa Thesaslonika,
ninyi mlinitumia msaada zaidi ya mara moja kwa ajili
ya mahitaji yangu. 17 Simaanishi kwamba natafuta
msaada. Bali nasema ili mpate matunda yaletayo
faida kwenu. 18 Nimepokea vitu vyote, na sasa
nimejazwa na vitu vingi. Nimepokea vitu vyenu kutoka
kwa Epafradito. Ni vitu vizuri vyenye kunukia mithiri
ya manukato, vyenye kukubalika ambavyo vyote ni
sadaka inayompendeza Mungu. 19 Kwa ajili hiyo,
Mungu wangu atawajazeni mahitaji yenu kwa utajiri
wa utukufu wake katikaYesu Kristo. 20 Sasa kwa
Mungu na Baba yetu uwe utukufu milele na milele.
Amina. (aiōn g165) 21 Salamu zangu zimfikie kila
muumini katika Kristo Yesu. Wapendwa nilio nao
hapa wanawasalimieni. 22 Pia waumini wote hapa
wanawasalimieni, hususani wale wa familia ya Kaisari.
23 Na sasa neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe na
roho zenu.

Wakolosai

1 Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na Timotheo ndugu yetu, **2** kwa waumini
na ndugu waaminifu katika Kristo walioko Kolosai.
Neema iwe kwenu, na amani kutoka kwa Mungu
Baba yetu. **3** Tunatoa shukrani kwa Mungu, Baba
wa Bwana wetu Yesu Kristo, na tunawaombea mara
kwa mara. **4** Tumesikia imani yenu katika Yesu Kristo
na upendo mlionao kwa wale wote waliotengwa kwa
ajili ya Mungu. **5** Mna upendo huu kwa sababu ya
taraja la uhakika lililohifadhiwa mbinguni kwa ajili
yenu. Mlisikia kuhusu taraja hiyo ya uhakika kabla
katika neno la kweli, injili, **6** ambayo imekuja kwenu.
Injili hii inazaa tunda na inaenea ulimwenguni kote.
Imekuwa ikifanya hivi ndani yenu pia tangu siku
mlipoisikia na kujifunza kuhusu neema ya Mungu
katika kweli. **7** Hii ndiyo injili mliyojifunza kutoka
kwa Epafra, mpendwa wetu mtumishi mwenzetu,
ambaye ni mtumishi mwaminifu wa Kristo kwa niaba
yetu. **8** Epafra ameufanya ujulikane kwetu upendo
wenu katika Roho. **9** Kwa sababu ya upendo huu,
tangu siku tuliposikia hivi, hatujaacha kuwaombea.
Tumekuwa tukiomba kwamba mtajazwa na maarifa
ya mapenzi yake katika hekima yote na ufahamu wa
kiroho. **10** Tumekuwa tukiomba kwamba mtatembea
kwa ustahimilivu wa Bwana katika njia zipendezazo.
Tumekuwa tukiomba kwamba mtazaa tunda katika
kila tendo jema na kwamba mtakua katika maarifa ya
Mungu. **11** Tunaomba mweze kutiwa nguvu katika
kila uwezo kulingana na nguvu za utukufu wake
katika uvumilivu na ustahimilivu wote. **12** Tunaomba
kwamba, kwa furaha, mtatoa shukrani kwa Baba,
aliyewafanya ninyi mweze kuwa na sehemu katika
urithi wa waumini katika nuru. **13** Ametuokoa kutoka
katika utawala wa giza na kutuhamishia katika ufalme
wa Mwana wake mpendwa. **14** Katika Mwanae
tuna ukombozi, msamaha wa dhambi. **15** Mwana
ni mfano wa Mungu asiyeonekana. Ni mzaliwa wa
kwanza wa uumbaji wote. **16** Kwakuwa kwa yeye vitu
vyote viliumbwa, vile vilivyoko mbinguni na vilivyoko
duniani, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana.
ikiwa ni vya enzi au mamlaka au utawala au wenye
nguvu, vitu vyote viliumbwa na yeye na kwa ajili
yake. **17** Yeye amekuwepo kabla ya vitu vyote, na
katika yeye vitu vyote vinashikamana pamoja. **18** Na
yeye ndiye kichwa cha mwili yaani kanisa, yeye ni
mwanzo na mzaliwa wa kwanza kutoka miongoni
mwa wafu, hivyo, ana nafasi ya kwanza miongoni
mwa vitu vyote. **19** Kwa kuwa Mungu alipendezwa
kwamba utimilifu wake wote uishi ndani yake, **20** na
kupatanisha vitu vyote kwake kwa njia ya Mwanawe.
Mungu alifanya amani kupitia damu ya msalaba wake.
Mungu alipatanisha vitu vyote kwake mwenyewe,
ikiwa ni vitu vya duniani au vitu vya mbinguni. **21**
Nanyi pia, kwa wakati mmoja mlikuwa wageni kwa
Mungu na mlikuwa maadui wake katika akili na
matendo maovu. **22** Lakini sasa amewapatanisha
ninyi kwa mwili wake kupitia kifo. Alifanya hivi ili
kuwaleta ninyi watakatifu, wasio na lawama na bila
dosari mbele yake, **23** kama mkiendelea katika imani,
mliyoimarishwa na kuwa thabiti, pasipo kuondoshwa
mbali kutoka kwenye taraja la ujasiri la injili mliyoisikia.
Hi ndiyo injili iliyotangazwa kwa kila mtu aliyeumbwa
chini ya mbingu. Hii ndiyo injili ambayo kwayo mimi,
Paulo, nimekuwa mtumishi. **24** Sasa nafurahia mateso
yangu kwa ajili yenu. Nami natimiliza katika mwili
wangu kinachopungua kwa mateso ya Kristo kwa ajili
ya mwili wake, ambao ni kanisa. **25** Mimi ni mtumishi
wa kanisa hili, sawasawa na wajibu niliopewa kutoka
kwa Mungu kwa ajili yenu, kulijaza neno la Mungu. **26**
Huu ni ukweli wa siri iliyokuwa imefichwa kwa miaka
mingi na kwa vizazi. Lakini sasa imefunuliwa kwa
wote waaminio katika Yeye. **(aiōn g165)** **27** Ni kwa
wale ambao Mungu alitaka kufunua kulivyo utajiri wa
utukufu wa siri ya ukweli huu miongoni mwa Mataifa.
Ni kwamba Kristo yumo ndani yenu, ujasiri wa utukufu
ujao. **28** Huyu ndiye tunayemtangaza. Tunamwonya
kila mtu, na kumfundisha kila mtu kwa hekima yote, ili
kwamba tumlete kila mtu mkamilifu katika Kristo. **29**
Kwa jili hii, mimi najibidisha na kujitahidi kulingana na
nguvu yake ifanyayo kazi ndani yangu katika uweza.

2 Kwa kuwa nataka mfahamu jinsi ambavyo
nimekuwa na taabu nyingi kwa ajili yenu, kwa wote
walioko Laodikia na kwa wote ambao hawajaona
uso wangu katika mwili. **2** Nafanya kazi ili kwamba
mioyo yao iweze kufarijiwa kwa kuletwa pamoja
katika upendo na katika utajiri wote wa wingi wa
uhakika kamili wa maarifa, katika kuijua siri ya kweli
ya Mungu, ambaye ni Kristo. **3** Katika Yeye hazina
zote za hekima na maarifa zimefichwa. **4** Nasema
hivi ili kwamba mtu yeyote asije akawafanyia hila kwa

hotuba yenye ushawishi. 5 Na ingawa sipo pamoja
nanyi katika mwili, lakini nipo nanyi katika roho.
Ninafurahi kuona utaratibu wenu mzuri na nguvu
ya imani yenu katika Kristo. 6 Kama mlivyompokea
Kristo Bwana, tembeeni katika yeye. 7 Mwimarishwe
katika yeye, mjengwe katika yeye, mwimarishwe
katika imani kama tu mlivyofundishwa, na kufungwa
katika shukrani nyingi. 8 Angalieni ya kwamba mtu
yeyote asiwanase kwa falsafa na maneno matupu ya
udanganyifu kulingana na mapokeo ya wanadamu,
kulingana na kanuni za kidunia, na sio kulingana na
Kristo. 9 Kwa kuwa katika yeye ukamilifu wote wa
Mungu unaishi katika mwili. 10 Nanyi mmejazwa katika
yeye. Yeye ni kichwa cha kila uweza na mamlaka. 11
Katika yeye pia mlitahiriwa kwa tohara isiyofanywa
na wanadamu katika kuondolewa mwili wa nyama,
lakini ni katika tohara ya Kristo. 12 Mlizikwa pamoja
naye katika ubatizo. Na kwa njia ya imani katika yeye
mlifufuliwa kwa uweza wa Mungu, aliyemfufua kutoka
kwa wafu. 13 Na mlipokuwa mmekufa katika makosa
yenu na kutokutahiriwa kwa miili yenu, aliwafanya
hai pamoja naye na kutusamehe makosa yetu yote.
14 Alifuta kumbukumbu ya madeni iliyoandikwa, na
taratibu zilizokuwa kinyume nasi. Aliiondoa yote
na kuigongomea msalabani. 15 Aliziondoa nguvu
na mamlaka. Aliyaweka wazi na kuyafanya kuwa
sherehe ya ushidi kwa njia ya msalaba wake. 16
Kwa hiyo, mtu yeyote asiwahukumu ninyi katika
kula au katika kunywa, au kuhusu siku ya sikukuu
au mwezi mpya, au siku za Sabato. 17 Hivi ni
vivuli vya mambo yajayo, lakini kiini ni Kristo. 18
Mtu awaye yote asinyang'anywe tuzo yake kwa
kutamani unyenyekevu na kwa kuabudu malaika.
Mtu wa jinsi hiyo huingia katika mambo aliyoyaona
na kushawishiwa na mawazo yake ya kimwili. 19
Yeye hakishikilii kichwa. Ni kutoka katika kichwa
kwamba mwili wote kupitia viungo vyake na mifupa
huungwa na kushikamanishwa kwa pamoja; na hukua
kwa ukuaji utolewao na Mungu. 20 Ikiwa mlikufa
pamoja na Kristo kwa tabia za dunia, mbona mnaishi
kama mnawajibika kwa dunia: 21 “Msishike, wala
kuonja, wala kugusa”? 22 Haya yote yameamuriwa
kwa ajili ya uharibifu ujao na matumizi, kutokana na
maelekezo na mafundisho ya wanadamu. 23 Sheria
hizi zina hekima ya dini zilizotengenezwa kwa ubinafsi
na unyenyekevu na mateso ya mwili. Lakini hazina
thamani dhidi ya tamaa za mwili.

3 Ikiwa tena Mungu amewafufua pamoja na Kristo,
yatafuteni mambo ya juu ambako Kristo anakaa
mkono wa kuume wa Mungu. 2 Fikirini kuhusu mambo
ya juu, sio kuhusu mambo ya duniani. 3 Kwa kuwa
mmekufa, na maisha yenu yamefichwa pamoja na
Kristo katika Mungu. 4 Wakati Kristo atakapoonekana,
ambaye ni maisha yenu, ndipo nanyi pia mtaonekana
naye katika utukufu. 5 Kwa hiyo yafisheni mambo
yaliyo katika nchi yaani, zinaa, uchafu, shauku mbaya,
nia mbaya, na tamaa, ambayo ni ibada ya sanamu.
6 Ni kwa ajili ya mambo haya ghadhabu ya Mungu
inakuja juu ya wana wasio tii. 7 Ni kwa ajili ya
mambo haya ninyi pia mlitembea kwayo mlipoishi
kati yao. 8 Lakini sasa ni lazima myaondoe mambo
haya yote. Yaani, ghadhabu, hasira, nia mbaya,
matusi, na maneno machafu yatokayo vinywani
mwenu. 9 Msidanganyane ninyi kwa ninyi, kwa kuwa
mmeuvua utu wenu wa kale na matendo yake. 10
Mmevaa utu mpya, ambao unafanywa upya katika
maarifa kutokana mfano wa yule aliye muumba. 11
Katika maarifa haya, hakuna Myunani na Myahudi,
kutahiriwa na kutokutahiriwa, msomi, asiye msomi,
mtumwa, asiye mtumwa, lakini badala yake Kristo ni
mambo yote katika yote. 12 Kama wateule wa Mungu,
watakatifu na wapendwao, jivikeni utu wema, ukarimu,
unyenyekevu, upole na uvumilivu. 13 Chukulianeni
ninyi kwa ninyi. Hurumianeni kila mtu na mwenzake.
Kama mtu analalamiko dhidi ya mwingine, amsamehe
kwa jinsi ilele ambayo Bwana alivyo wasamehe ninyi.
14 Zaidi ya mambo haya yote, muwe na upendo,
ambao ndio kigezo cha ukamilifu. 15 Amani ya Kristo
na iwaongoze mioyoni mwenu. Ilikuwa ni kwa ajili ya
amani hii kwamba mliitiwa katika mwili mmoja. Iweni
na shukrani. 16 Na Neno la Kristo likae ndani yenu kwa
utajiri. Kwa hekima yote, fundishaneni na kushauriana
ninyi kwa ninyi kwa Zaburi, nyimbo, na nyimbo za
rohoni. Imbeni kwa shukrani mioyo yenu kwa Mungu.
17 Na chochote mfanyacho, katika maneno au katika
matendo, fanyeni yote katika jina la Bwana Yesu.
Mpeni shukrani Mungu baba kupitia Yeye. 18 Wake,
wanyenyekeeni waume zenu, kama ipendezavyo
katika Bwana. 19 Nanyi waume, wapendeni wake
zenu, na msiwe wakali dhidi yao. 20 Watoto, watiini
wazazi wenu katika mambo yote, maana ndivyo

impendezavyo Bwana. 21 Akina baba msiwachokoze
watoto wenu, ili kwamba wasije wakakata tamaa.
22 Watumwa, watiini mabwana zenu katika mwili
kwa mambo yote, sio kwa huduma ya macho kama
watu wa kufurahisha tu, bali kwa moyo wa kweli.
Mwogopeni Mungu. 23 Chochote mfanyacho, fanyeni
kutoka nafsini mwenu kama kwa Bwana na si kama
kwa wanadamu. 24 Mnajua ya kwamba mtapokea
tuzo ya umilkaji kutoka kwa Bwana. Ni Kristo Bwana
mnayemtumikia. 25 Kwa sababu yeyote atendaye
yasiyo haki atapokea hukumu kwa matendo yasiyo
haki aliyoyafanya, na hakuna upendeleo.

4 Mabwana, toeni kwa watumwa mambo yaliyo haki
na ya adili. Mnajua pia kwamba mnaye Bwana
mbinguni. 2 Endeleeni kuwa thabiti katika maombi.
Kaeni macho katika hilo kwa shukrani. 3 Ombeni
pamoja kwa ajili yetu pia, ili kwamba Mungu afungue
mlango kwa ajili ya neno, kunena siri ya ukweli ya
Kristo. Kwa sababu ya hili nimefungwa minyororo.
4 Na ombeni kwamba niweze kuliweka wazi, kama
inavyonipasa kusema. 5 Enenda kwa hekima kwa
wale walioko nje, na muukomboe wakati. 6 Maneno
yenu na yawe na neema wakati wote, na yakolee
chumvi majira yote, ili kwamba mweze kujua jinsi
inavyowapasa kumjibu kila mtu. 7 Kwa mambo
yanayonihusu mimi, Tikiko atayafanya yajulikane
kwenu. Yeye ni ndugu mpendwa, mtumishi mwaminifu,
na mtumwa mwenzetu katika Bwana. 8 Namtuma
kwenu kwa ajili ya hili, kwamba mweze kujua mambo
kuhusu sisi na pia kwamba aweze kuwatia moyo. 9
Namtuma pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpendwa
mwaminifu, na mmoja wenu. Watawaambia kila kitu
kilichotokea hapa. 10 Aristarko, mfungwa mwenzangu,
anawasalimu, pia na Marko binamu yake na Barnaba
mliyepokea utaratibu kutoka kwake, “kama akija
kwenu, mpokeeni,” 11 Na pia Yesu aitwaye Yusto.
Hawa peke yao wa tohara ni watendakazi wenzangu
kwa jili ya ufalme wa Mungu. Wamekuwa ni faraja
kwangu. 12 Epafra anawasalimu. Yeye ni mmoja wenu
na mtumwa wa Kristo Yesu. Yeye hufanya bidii katika
maombi kwa ajili, ili kwamba mweze kusimama kwa
ukamilifu na kuhakishwa kikamilifu katika mapenzi
yote ya Mungu. 13 Kwa kuwa ninamshuhudia, kwamba
anafanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa hao
walioko Laodekia, na kwa hao walioko Hierapoli. 14
Luka yule tabibu mpendwa, na Dema wanawasalimu.
15 Wasalimu ndugu zangu walioko Laodekia, na
Nimfa, na kanisa lile lililoko nyumbani kwake. 16 Barua
hii itakapokuwa imesomwa miongoni mwenu, isomwe
pia kwa kanisa la walaodekia, nanyi pia hakikisheni
mnaisoma ile barua kutoka Laodekia. 17 Sema kwa
Arkipo, "Angalia ile huduma ambayo umeipokea
katika Bwana, kwamba unapaswa kuitimiza.” 18
Salamu hii ni kwa mkono wangu mwenyewe - Paulo.
Ikuumbukeni minyororo yangu. Neema na iwe nanyi.

1 Wathesalonike

1 Paulo, Silwano na Timotheo kwa kanisa la
Wathesalonike katika Mungu Baba na Bwana Yesu
Kristo. Neema na amani iwe nanyi. **2** Tunatoa shukrani
kwa Mungu kila mara kwa ajili yenu nyote, wakati
tunapowataja katika maombi yetu. **3** Tunaikumbuka
bila kukoma mbele ya Mungu na baba yetu kazi
yenu ya imani, juhudi ya upendo, na uvumilivu wenye
ujasiri kwa ajili ya baadaye katika Bwana Yesu Kristo.
4 Ndugu Mnaopendwa na Mungu, tunajua wito wenu.
5 Na jinsi injili yetu ilivyokuja kwenu si kwa neno
tu, bali pia katika nguvu, katika Roho Mtakatifu, na
katika uhakika. Kwa namna hiyo, mnajua pia sisi
tulikuwa watu wa namna gani miongoni mwenu kwa
ajili yenu. **6** Mlikuwa watu wa kutuiga sisi na Bwana,
kama mlivyopokea neno katika taabu kwa furaha
itokayo kwa Roho Mtakatifu. **7** Na matokeo yake,
mkawa mfano kwa wote katika Makedonia na Akaiya
ambao wanaamini. **8** Kwa kuwa kutoka kwenu neno
la Mungu limeenea kote, na si kwa Mekadonia na
Akaiya peke yake. Badala yake, kwa kila mahali
imani yenu katika Mungu imeenea kote. Na matokeo
yake, hatuhitaji kusema chochote. **9** Kwa kuwa wao
wenyewe wanaarifu ujio wetu ulikuwa wa namna gani
kati yenu. Wanasimulia jinsi mulivyomgeukia Mungu
kutoka katika sanamu na kumtumikia Mungu aliye
hai na wa kweli. **10** Walitoa habari kuwa mnamsubiri
Mwana wake kutoka mbinguni, aliyefufuliwa kutoka
kwa wafu. Na huyu ni Yesu, anayetuweka huru kutoka
kwenye ghadhabu ijayo.

2 Kwa kuwa ninyi wenyewe mnajua, ndugu, kuwa
ujio wetu kwenu haukuwa wa bure. **2** Mnajua
kwamba mwanzoni tuliteseka na walitutenda kwa
aibu kule Filipi, kama mujuavyo. Tulikuwa na ujasiri
katika Mungu kunena injili ya Mungu hata katika
taabu nyingi. **3** Kwa maana mahusia yetu hayatokani
na ubaya, wala katika uchafu, wala katika hila. **4**
Badala yake, kama vile tulivyokubalika na Mungu na
kuaminiwa injili, ndivyo tunenavyo. Tunanena, si kwa
kuwafurahisha watu, lakini kumfurahisha Mungu. Yeye
pekee ndiye achunguzaye mioyo yetu. **5** Kwa maana
hatukutumia maneno ya kujipendekeza wakati wote
wote, kama mjuavyo, wala ukutumia maneno kama
kisingizio kwa tamaa, Mungu ni shahidi wetu. **6** Wala
hatukutafuta utukufu kwa watu, wala kutoka kwenu au
kwa wengine. Tungeweza kudai kupendelewa kama
mitume wa Kristo. **7** Badala yake tulikuwa wapole
kati yenu kama mama awafarijivyo watoto wake
mwenyewe. **8** Kwa njia hii tulikuwa na upendo kwenu.
Tulikuwa radhi kuwashirikisha si tu injili ya Mungu bali
pia na maisha yetu wenyewe. Kwa kuwa mmekuwa
wapendwa wetu. **9** Kwa kuwa ndugu, mnakumbuka
kazi na taabu yetu. Usiku na mchana tulikuwa
tukifanya kazi kusudi tusije tukamlemea yeyote.
Wakati huo, tuliwahubiria injili ya Mungu. **10** Ninyi ni
mashahidi, na Mungu pia, ni kwa utakatifu wa namna
gani, haki, na bila lawama tulivyoenenda wenyewe
mbele yenu mnaoamini. **11** Vivyo hivyo, mnajua
ni kwa namna gani kwa kila mmoja wenu, kama
baba alivyo kwa wanawe tulivyowahimiza na kuwatia
moyo. Tulishuhudia **12** kwamba mlipaswa kuenenda
kama ulivyo mwito wenu kwa Mungu, aliyewaita
kwenye ufalme na utukufu wake. **13** Kwa sababu
hiyo twamshukuru Mungu pia kila wakati. Kwa kuwa
wakati mlipo pokea kutoka kwetu ujumbe wa Mungu
mliosikia, mlipokea si kama neno la wanadamu.
Badala yake, mlipokea kama kweli ilivyo, neno la
Mungu. Ni neno hili ambalo linalofanya kazi kati yenu
mnaoamini. **14** Kwa hivyo ninyi, ndugu, muwe watu
wa kuiga makanisa ya Mungu yaliyoko katika Uyahudi
katika Kristo Yesu. Kwa kuwa ninyi pia mliteseka
katika mambo yale yale kutoka kwa watu wenu, kama
ilivyo kuwa kutoka kwa wayahudi. **15** walikuwa ni
Wayahudi ndiyo waliomuua Bwana Yesu pamoja na
manabii. Ni Wayahudi ambao walitufukuza tutoke
nje. Hawampendezi Mungu na ni maadui kwa watu
wote. **16** Walituzuia tusiseme na Mataifa ili wapate
kuokolewa. Matokeo yake ni kwamba wanaendelea
na dhambi zao. Mwisho ghadhabu imekuja juu yao.
17 Sisi, ndugu, tulikuwa tumetengana nanyi kwa muda
mfupi, kimwili, si katika roho. Tulifanya kwa uwezo
wetu na kwa shauku kuu kuona nyuso zenu. **18** Kwa
kuwa tulitaka kuja kwenu, mimi Paulo, kwa mara
moja na mara nyingine, lakini shetani alituzuia. **19**
Kwa kuwa kujiamini kwetu ni nini kwa baadaye, au
furaha, au taji ya kujivunia mbele za Bwana wetu
Yesu wakati wa kuja kwake? Je si ninyi zaidi kama
walivyo wengine? **20** Kwa kuwa ninyi ni utukufu na
furaha yetu.

3 Kwa hiyo, tulipo kuwa hatuwezi kuvumilia zaidi,
tulifikiri kuwa ilikuwa vema kubaki kule Athene peke

yetu. 2 Tulimtuma Timotheo, ndugu yetu na mtumishi
wa Mungu katika injili ya Kristo, kuwaimalisha na
kuwafariji kuhusiana na imani yenu. 3 Tulifanya haya
ili kusudi asiwepo yeyote wa kuteteleka kutokana na
mateso haya, kwa kuwa wenyewe mnajua kwamba
tumekwisha teuliwa kwa ajili ya hili. 4 Kwa kweli, wakati
tulipokuwa pamoja nanyi, tulitangulia kuwaeleza
ya kuwa tulikuwa karibu kupata mateso, na hayo
yalitokea kama mjuavyo. 5 Kwa sababu hii, nilipo
kuwa siwezi kuvumilia tena, nilituma ilikusudi nipate
kujua juu ya imani yenu. Huenda mjaribu alikuwa
angalau amewajaribu, na kazi yetu ikawa ni bure.
6 Lakini Timotheo alikuja kwetu kutokea kwenu na
akatuletea habari njema juu ya imani na upendo
wenu. Alitwambia ya kuwa mnayo kumbukumbu nzuri
juu yetu, na kuwa mnatamani kutuona kama ambavyo
nasi twatamani kuwaona ninyi. 7 Kwa sababu hii,
ndugu tulifarijika sana na ninyi kwa sababu ya imani
yenu, katika taabu na mateso yetu yote. 8 Kwa sasa
tunaishi, kama mkisimama imara kwa Bwana, 9 Kwani
ni shukurani zipi tumpe Mungu kwa ajili yenu, kwa
furaha yote tuliyonayo mbele za Mungu juu yenu? 10
Tunaomba sana usiku na mchana ili tuweze kuziona
nyuso zenu na kuwaongezea kinachopungua katika
imani yenu. 11 Mungu wetu na Baba mwenyewe,
na Bwana wetu Yesu atuongoze njia yetu tufike
kwenu. 12 Na Bwana awafanye muongezeke na
kuzidi katika pendo, mkipendana na kuwapenda watu
wote, kama tunavyowafanyia ninyi. 13 Na afanye hivi
ili kuiimarisha mioyo yenu iwe bila lawama katika
utakatifu mbele za Mungu wetu na Baba yetu katika
ujio wa Bwana Yesu pamoja na watakatifu wake
wote.

4 Hatimaye, ndugu, twawatia moyo na kuwasihi kwa
Yesu Kristo. Kama mlivyopokea maelekezo toka
kwetu namna iwapasavyo kuenenda na kumpendeza
Mungu, kwa njia hiyo pia muenende na kutenda zaidi.
2 Kwa kuwa mwajua ni maelekezo gani tuliyowapa
kupitia Bwana Yesu. 3 Kwa kuwa haya ndiyo mapenzi
ya Mungu: utakaso wenu - kwamba muepuke zinaa,
4 Kwamba kila mmoja wenu anajua namna ya kumiliki
mke wake mwenyewe katika utakatifu na heshima.
5 Usiwe na mke kwa ajili ya tamaa za mwili (kama
Mataifa wasiomjua Mungu). 6 Asiwepo mtu yeyote
atakaye vuka mipaka na kumkosea nduguye kwa
ajili ya jambo hili. Kwa kuwa Bwana ndiye mwenye
kulipa kisasi kwa mambo yote haya, kama tulivyo
tangulia kuwaonya na kushuhudia. 7 Kwa kuwa
Bwana hakutuita kwa uchafu, bali kwa utakatifu.
8 Kwa hiyo anayelikataa hili hawakatai watu, bali
anamkataa Mungu, anayewapa Roho Mtakatifu wake.
9 Kuhusu upendo wa ndugu, hakuna haja ya mtu
yeyote kukuandikia, kwa kuwa mmefundishwa na
Mungu kupendana ninyi kwa ninyi. 10 Hakika, mlifanya
haya yote kwa ndugu walioko Makedonia yote,
lakini twawasihi, ndugu, mfanye hata na zaidi. 11
Twawasihi mtamani kuishi maisha ya utulivu, kujali
shughuli zenu, na kufanya kazi kwa mikono yenu,
kama tulivyowaamuru. 12 Fanya haya ili uweze
kuenenda vizuri na kwa heshima kwa hao walio nje
ya imani, ili usipungukiwe na hitaji lolote. 13 Hatutaki
ninyi muelewe isivyo sahihi, enyi ndugu, juu ya hao
waliolala, ili msije mkahuzunika kama wengine wasio
na uhakika kuhusu wakati ujao. 14 Iwapo tunaamini
kuwa Yesu alikufa na akafufuka tena, vivyo hivyo
Mungu atawaleta pamoja na Yesu hao waliolala
mauti katika yeye. 15 Kwa ajili ya hayo twawaambia
ninyi kwa neno la Bwana, kwamba sisi tulio hai,
tutakaokuwepo wakati wa kuja kwake Bwana, hakika
hatutawatangulia wale waliolala mauti. 16 Kwa kuwa
Bwana mwenyewe atashuka toka mawinguni. Atakuja
na sauti kuu, pamoja na sauti ya malaika mkuu,
pamoja na parapanda ya Mungu, nao waliokufa katika
Kristo watafufuka kwanza. 17 Kisha sisi tulio hai,
tuliobaki, tutaungana katika mawingu pamoja nao
kumlaki Bwana hewani. Kwa njia hii tutakuwa na
Bwana siku zote. 18 Kwa hiyo, mfarijiane ninyi kwa
ninyi kwa maneno haya.

5 Sasa, kwa habari ya muda na nyakati, ndugu,
hamna haja kwamba kitu chochote kiandikwe
kwenu. 2 Kwa kuwa ninyi wenyewe mwajua kwa
usahihi ya kuwa siku ya Bwana inakuja kama mwizi
ajapo usiku. 3 Pale wasemapo kuna “Amani na
usalama”, ndipo uharibifu huwajia ghafla. Ni kama
utungu umjiavyo mama mwenye mimba. Hawataepuka
kwa njia yeyote. 4 Lakini ninyi, ndugu hampo kwenye
giza hata ile siku iwajie kama mwizi. 5 Kwa maana
ninyi nyote ni wana wa nuru na wana wa mchana.
Sisi siyo wana wa usiku au wa gizani. 6 Hivyo basi,
tusilale kama wengine walalavyo. Bali tukeshe na
kuwa makini. 7 Kwa kuwa wanaolala hulala usiku
na wanao lewa hulewa usiku. 8 Kwa kuwa sisi

ni wana wa mchana, tuwe makini. Tuvae ngao ya
imani na upendo, na, kofia ya chuma, ambayo ni
uhakika wa wokovu wa wakati ujao. **9** Kwa kuwa
Mungu hakutuchagua mwanzo kwa ajili ya gadhabu,
bali kwa kupata wokovu kwa njia ya Bwana Yesu
Kristo. **10** Yeye ndiye aliyetufia ili kwamba, tukiwa
macho au tumelala, tutaishi pamoja naye. **11** Kwa
hiyo, farijianeni na kujengana ninyi kwa ninyi, kama
ambavyo tayari mnafanya. **12** Ndugu, twawaomba
muwatambue wale wanaotumika miongoni mwenu na
wale walio juu yenu katika Bwana na wale wanao
washauri. **13** Tunawaomba pia muwatambue na
kuwapa heshima katika upendo kwa sababu ya kazi
yao. Muwe na amani miongoni mwenu ninyi wenyewe.
14 Twawasihi, ndugu: muwaonye wasio kwenda kwa
utaratibu, watieni moyo walio kata tamaa, Wasaidieni
walio wanyonge, na muwe wavumilivu kwa wote. **15**
Angalieni asiwepo mtu yeyote anayelipa baya kwa
baya kwa mtu yeyote. Badala yake, fanyeni yaliyo
mema kwa kila mmoja wenu na kwa watu wote.
16 Furahini siku zote. **17** Ombeni bila kukoma. **18**
Mshukuruni Mungu kwa kila jambo, kwa sababu
hayo ndiyo mapenzi ya Mungu kwenu katika Yesu
Kristo. **19** Msimzimishe Roho. **20** Msiudharau unabii.
21 Yajaribuni mambo yote. Mlishike lililo jema. **22**
Epukeni kila mwonekano wa uovu. **23** Mungu wa
amani awakamilishe katika utakatifu. Roho, nafsi
na mwili vitunzwe pasipo mawaa katika kuja kwake
Bwana wetu Yesu Kristo. **24** Yeye aliyewaita ni
mwaminifu, naye ndiye mwenye kutenda. **25** Ndugu,
tuombeeni pia. **26** Wasalimuni ndugu wote kwa busu
takatifu. **27** Nawasihi katika Bwana kwamba barua hii
isomwe kwa ndugu wote. **28** Neema ya Bwana wetu
Yesu Kristo iwe pamoja nanyi.

2 Wathesalonike

1 Paulo, Silwano, na Timotheo, kwa kanisa la
Wathesalonike katika Mungu Baba yetu na Bwana
Yesu Kristo. **2** Neema na iwe kwenu na amani itokayo
kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo.
3 Imetupasa sisi kumshukuru Mungu siku zote kwa
ajili yenu, ndugu. Maana hivi ndivyo itupasavyo, kwa
kuwa imani yenu inakua sana, na upendo wenu kwa
kila mtu uongezeke mwingi. **4** Hivyo sisi wenyewe
tunaongea kwa fahari juu yenu katika makanisa ya
Mungu. Tunazungumza habari ya saburi yenu na
imani mliyo nayo katika mateso yote. Tunaongea kwa
habari ya mateso mnayostahimili. **5** Hii ndiyo ishara
ya hukumu ya haki ya Mungu. Matokeo ya haya
ni kuwa ninyi mhesabiwe kuwa mwastahili kuuingia
ufalme wa Mungu ambao kwa ajili yake mnateswa. **6**
Kwa kuwa ni haki kwa Mungu kuwalipa mateso wale
wawatesao ninyi, **7** na kuwapa raha ninyi mteswao
pamoja nasi. Atafanya hivi wakati wa kufunuliwa
kwake Bwana Yesu kutoka mbinguni pamoja na
malaika wa uweza wake. **8** Katika mwali wa moto
atawalipiza kisasi wao wasiomjua Mungu na wao
wasioitii injili ya Bwana wetu Yesu. **9** Watateseka kwa
maangamizi ya milele wakiwa wametengwa na uwepo
wa Bwana na utukufu wa nguvu zake. **(aiōnios g166)** **10**
Atafanya wakati atakapokuja ili kutukuzwa na watu
wake na kustaajabishwa na wote walioamini. Kwa
sababu ushuhuda wetu kwenu ulisadikiwa kwenu.
11 Kwa sababu hii twawaombea ninyi siku zote.
Twaomba kwamba Mungu wetu awahesabu kuwa
mlistahili kuitwa. Twaomba kwamba apate kutimiza
kila haja ya wema na kila kazi ya imani kwa nguvu.
12 Tunaomba mambo haya ili mpate kulitukuza jina la
Bwana Yesu. Tunaomba kwamba mpate kutukuzwa
naye, kwa sababu ya neema ya Mungu na ya Bwana
Yesu Kristo.

2 Sasa kuhusu kuja kwa Bwana wetu Yesu Kristo na
kukusanywa pamoja ili tuwe naye: tunawaomba
ninyi ndugu zetu, **2** kwamba msisumbuliwe wala
kutabishwa kwa urahisi, kwa roho, au kwa ujumbe
au kwa barua inayoonkana kuwa imetoka kwetu,
ikisema ya kuwa siku ya Bwana tayari imekuja. **3**
Mtu na asiwadanganye kwa namna yoyote. Kwa
kuwa haitakuja mpaka lile anguko litokee kwanza na
mtu wa uasi afunuliwe, yule mwana wa uharibifu.
4 Huyu ndiye apingaye naye hujiinua mwenyewe
akimpinga Mungu na chochote kinachoabudiwa.
Na matokeo yake, hukaa kwenye hekalu la Mungu
na kujionyesha yeye kuwa kama Mungu. **5** Je,
hamkumbuki kuwa nilipokuwa nanyi niliwaambia juu
ya mambo haya? **6** Sasa mnajua kile kinachomzuia,
ili kwamba aweze kufunuliwa kwa wakati sahihi
utakapowadia. **7** Kwa kuwa siri ya yule mtu mwenye
kuasi inafanya kazi mpaka sasa, ila tu kuna anaye
mzuia sasa mpaka atakapotolewa njiani. **8** Ndipo yule
mwenye kuasi atakapofunuliwa, amabaye Bwana
Yesu atamwua kwa pumzi ya kinywa chake. Bwana
atamfanya kuwa si chochote kwa ufunuo wa ujio
wake. **9** Ujio wa yule mwenye kuasi utakuwa
kwa sababu ya kazi ya shetani kwa nguvu zote,
ishara na maajabu ya uongo, **10** na uongo wote
wenye udhalimu. Mambo haya yatakuwepo kwa wale
wanaopotea, kwa sababu hawakuupokea upendo
wa kweli kwa ajili ya kuokolewa kwao. **11** Kwa
sababu hiyo Mungu anawatumia kazi yenye uovu ili
waamini uongo. **12** Matokeo yake ni kwamba wote
watahukumiwa, wale ambao hawakuamini ukweli
bali wao hujifurahisha katika udhalimu. **13** Lakini
inatupasa tumshukuru Mungu kila mara kwa ajili
yenu ndugu mpendwao na Bwana. Kwa sababu
Bwana aliwachagua ninyi kama malimbuko ya wokovu
kwa utakaso wa Roho na imani katika ile kweli. **14**
Hiki ndicho alichowaitieni ninyi, kwamba kupitia injili
muweza kuupata utukufu wa Bwana wetu Yesu Kristo.
15 Kwa hiyo, ndugu, simameni imara. Ueleweni ule
utamaduni mliofundishwa, kwa neno au kwa barua
yetu. **16** Sasa, Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe,
na Mungu Baba yetu aliyetupenda na kutupa faraja
ya milele na ujasiri mwema kwa ajili ya maisha yajayo
kupitia neema, **(aiōnios g166)** **17** awafariji na kuifanya
imara mioyo yenu katika kila neno na kazi njema.

3 Na sasa, ndugu, tuombeeni, kwamba neno la
Bwana liweze kuenea na kutukuzwa, kama ilivyo
pia kwenu. **2** Ombeni kwamba tuweze kuokolewa
kutoka katika uovu na watu waasi, kwa kuwa si wote
wana imani. **3** Lakini Bwana ni mwaminifu, ambaye
atawaimarisha ninyi na kuwalinda kutoka kwa yule
mwovu. **4** Tunaujasiri katika Bwana kwa ajili yenu,
kwamba mnatenda na mtaendelea kutenda mambo
ambayo tunawaagiza. **5** Bwana aweze kuongoza

mioyo yenu katika upendo na katika uvumilivu wa
Kristo. 6 Sasa tunawaagiza, ndugu, katika jina la
Bwana Yesu Kristo, kwamba mwepuke kila ndugu
ambaye anaishi maisha ya uvivu na siyo kwa kutokana
na desturi ambazo mlipokea kutoka kwetu. 7 Kwa
kuwa ninyi wenyewe mnajua ni sawa kwenu kutuiga
sisi. Hatukuishi miongoni mwenu kama wale ambao
hawakuwa na nidhamu. 8 Na hatukula chakula cha
mtu yeyote bila kukilipia. Badala yake, tulifanya kazi
usiku na mchana kwa kazi ngumu na kwa shida,
ili tusiweze kuwa mzigo kwa yeyote katika ninyi. 9
Tulifanya hivi si kwa sababu hatuna mamlaka. Badala
yake, tulifanya hivi ili tuwe mfano kwenu, ili kwamba
mweze kutuiga sisi. 10 Wakati tulipokuwa pamoja
nanyi tuliwaagiza, “Ikiwa mmoja wenu hataki kufanya
kazi, na asile.” 11 Kwa kuwa tunasikia kwamba baadhi
wanaenenda kwa uvivu miongoni mwenu. Hawafanyi
kazi lakini badala yake ni watu wasio na utaratibu. 12
Sasa hao nao tunaagiza na kuwaasa katika Bwana
Yesu Kristo, kwamba lazima wafanye kazi kwa utulivu
na kula chakula chao wenyewe. 13 Lakini ninyi,
ndugu, msizimie roho katika kufanya yaliyo sahihi. 14
Ikiwa mtu yeyote hataki kutii neno letu katika waraka
huu, mwe makini naye na msiwe na ushirika pamoja
naye, ili kwamba aweze kuaibika. 15 Msimchukulie
kama adui, lakini mwonyeni kama ndugu. 16 Bwana
wa amani mwenyewe awape amani wakati wowote
katika njia zote. Bwana awe nanyi nyote. 17 Hii ni
salam yangu, Paulo, kwa mkono wangu mwenyewe,
ambayo ni alama katika kila waraka. Hivi ndivyo
niandikavyo. 18 Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo
iweze kuwa nanyi nyote.

1 Timotheo

1 Paulo, Mtume wa Kristo Yesu, kulingana na amri
ya Mungu na Mwokozi wetu Yesu Kristo aliye
ujasiri wetu, **2** kwa Timotheo mwanangu wa kweli
katika imani: Neema, rehema na amani zitokazo
kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu. **3**
Kama nilivyokusihi nilipoondoka kwenda Makedonia,
ubaki Efeso ili kwamba uweze kuwaamru watu fulani
wasifundishe mafundisho tofauti. **4** Pia wasisikilize
hadithi na orodha za nasaba zisizo na mwisho.
Haya husababisha mabishano zaidi kuliko kuwasaidia
kuendeleza mpango wa Mungu wa imani. **5** Basi
lengo la agizo hili ni upendo utokao katika moyo
safi, katika dhamiri nzuri na katika imani ya kweli.
6 Baadhi ya watu wamelikosa lengo wakayaacha
mafundisho haya na kugeukia mazungumzo ya
kipumbavu. **7** Wanataka kuwa waalimu wa sheria,
lakini hawafahamu wanachosema au wanachosisitiza.
8 lakini tunajua kwamba sheria ni njema kama mtu
ataitumia kwa usahihi. **9** Tunajua kuwa, sheria
haikutungwa kwa ajili ya mtu mwenye haki, bali kwa
ajili ya wavunja sheria na waasi, watu wasio wataua
na wenye dhambi, na ambao hawana Mungu na
waovu. Imetungwa kwa ajili ya wauao baba na mama
zao, kwa ajili ya wauaji, **10** kwa ajili ya waasherati, kwa
ajili ya watu wazinzi, kwa ajili ya wale wanaoteka watu
na kuwafanya watumwa, kwa ajili ya waongo, kwa ajili
ya mashahidi wa uongo, na yeyote aliye kinyume na
maelekezo ya uaminifu. **11** Malekezo haya yanatokana
na injili yenye utukufu ya Mungu mwenye kubarakiwa
ambayo kwayo nimeaminiwa. **12** Ninamshukuru
Yesu Kristo Bwana wetu. Alinitia nguvu, kwa kuwa
alinihesabu mimi kuwa mwaminifu, na akaniweka
katika huduma. **13** Nilikuwa mtu wa kukufuru, mtesaji
na mtu wa vurugu. Lakini nilipata rehema kwa sababu
nilitenda kwa ujinga kwa kutoamini. **14** Lakini neema
ya Mungu wetu imejaa imani na upendo ulio katika
Kristo Yesu. **15** Ujumbe huu ni wa kuaminika na
unastahili kupokelewa na wote, ya kuwa Kristo Yesu
alikuja duniani kuokoa wenye dhambi. Mimi ni mbaya
zaidi ya wote. **16** Lakini kwa sababu hii mimi nilipewa
rehema ili kwamba ndani yangu mimi, awali ya yote,
Kristo Yesu adhihirishe uvumilivu wote. Alifanya hivyo
kama kielelezo kwa wote watakaomtumaini Yeye kwa
ajili ya uzima wa milele. **(aiōnios g166)** **17** Na sasa kwa
Mfalme asiye na ukomo, asiyekufa, asiyeonekana,
Mungu pekee, iwe heshima na utukufu milele na
milele. Amina. **(aiōn g165)** **18** Ninaliweka agizo hili
mbele yako Timotheo, mtoto wangu. Nafanya hivi
kulingana na unabii uliotolewa hapo kwanza kukuhusu
wewe, ili kwamba uhusike katika vita njema. **19** Fanya
hivyo ili kwamba uwe na imani na dhamiri njema.
Baadhi ya watu wameyakataa haya wakaangamiza
imani. **20** Kama vile Himeneyo na Alekizanda ambao
nimempa shetani ili wafundishwe wasikufuru.

2 Kwa hiyo awali ya yote, nahitaji maombi, na dua,
na maombezi, na shukrani vifanyike kwa ajili ya
watu wote, **2** kwa ajili ya wafalme na wote ambao
wako kwenye mamlaka, ili kwamba tuweze kuishi
maisha ya amani na utulivu katika utauwa wote na
heshima. **3** Hili ni jema na lenye kukubalika mbele
za Mungu Mwokozi wetu. **4** Yeye hutamani kuwa
watu wote waokolewe na wapate kuijua kweli. **5**
Kwa kuwa kuna Mungu mmoja, na kuna mpatanishi
mmoja kati ya Mungu na mwanadamu ambaye ni
Kristo Yesu. **6** Alijitoa mwenyewe kama fidia kwa
wote, kama ushuhuda kwa wakati muafaka. **7** Kwa
sababu hii, mimi mwenyewe nilifanywa kuwa mjumbe
wa injili na mtume. Nasema kweli. Sisemi uongo.
Mimi ni mwalimu watu Mataifa katika imani na kweli.
8 Kwa hiyo, nataka wanaume kila mahali waombe na
kuinua mikono mitakatifu bila ghadhabu na mashaka.
9 Vivyo hivyo, nataka wanawake wajivike mavazi
yanayokubalika, kwa heshima na kujizuia. Wasiwe na
nywele zilizosukwa, au dhahabu, au Lulu, au mavazi
ya gharama kubwa. **10** Pia nataka wavae mavazi
yanayowastahili wanawake wanaokiri uchaji kwa
kupitia matendo mema. **11** Mwanamke na ajifunze
katika hali ya utulivu na kwa utii wote. **12** Simruhusu
mwanamke kufundisha, au kuwa na mamlaka juu ya
mwanaume bali aishi katika hali ya ukimya. **13** Kwa
kuwa Adamu aliumbwa kwanza, kisha Eva. **14** Adamu
hakudanganywa, lakini mwanamke alidanganywa
kabisa katika uasi. **15** Hata hivyo, ataokolewa kwa
kupitia kuzaa watoto, kama wataendelea katika imani
na upendo na katika utakaso na akili njema.

3 Usemi huu ni wakuaminika: Kama mtu anatamani
kuwa Msimamizi, anatamani kazi njema. **2** Kwa
hiyo msimamizi ni lazima asiwe na lawama. Ni
lazima awe mume wa mke mmoja. Ni lazima awe

na kiasi, busara, mwenye utaratibu, mkarimu. Ni
lazima awe uwezo wa kufundisha. 3 Asiwe anatumia
mvinyo, asiwe mgomvi, bali mpole, mwenye amani.
Ni lazima asiwe mwenye kupenda fedha. 4 Inampasa
kuwasimamia vema watu wa nyumbani mwake
mwenyewe, na watoto wake imewapasa kumtii kwa
heshima zote. 5 Maana ikiwa mtu hajui kuwasimamia
watu wa nyumbani mwake mwenyewe, atalileaje
kanisa la Mungu? 6 Asiwe mwamini mpya, ili kwamba
asije akajivuna na kuanguka katika hukumu kama
yule mwovu. 7 Lazima pia awe na sifa njema kwa
wote walioko nje, ili asije akaanguka kwenye aibu na
mtego wa mwovu. 8 Mashemasi, vilevile wanapaswa
kuwa wenye kustahili heshima, wasiwe wenye kauli
mbili. Wasitumie mvinyo kupita kiasi au kuwa na
tamaa. 9 Waweze kuitunza kwa dhamiri safi ile kweli
ya imani iliyofunuliwa. 10 Wawe pia wamethibitishwa
kwanza, halafu waweze kuhudumu kwa sababu
hawana lawama. 11 Wanawake vivyo hivyo wawe
wenye heshima. Wasiwe wasingiziaji. Wawe na kiasi
na waaminifu kwa mambo yote. 12 Mashemasi ni
lazima wawe waume wa mke mmoja mmoja. Lazima
waweze kuwasimamia vema watoto wao na wa
nyumbani mwao. 13 Kwa kuwa wale wanaotumika
vizuri hupata msimamo mzuri na ujasiri mkubwa
katika imani iliyo katika Kristo Yesu. 14 Ninaandika
mambo haya kwako, na ninatumaini kuja kwako hivi
karibuni. 15 Lakini ikiwa nitachelewa, ninaandika
ili upate kujua namna ya kuenenda katika nyumba
ya Mungu, ambalo ni kanisa la Mungu aliye hai,
nguzo na msaada wa kweli. 16 Na haipingiki kwamba
kweli ya Uungu uliyofunuliwa ni mkuu: “Alionekana
katika mwili, akathibitishwa na Roho, akaonekana
na malaika, akatangazwa miongoni mwa mataifa,
akaaminiwa na ulimwengu, na akachukuliwa juu
katika utukufu.”

4 Sasa Roho anasema waziwazi kwamba katika
nyakati zijazo baadhi ya watu wataiacha imani
na kuwa makini kusikiliza roho zidanganyazo na
mafundisho ya kipepo yatakayofundishwa 2 katika
uongo na unafiki. Dhamiri zao zitabadilishwa. 3
Watawazuia kuoa na kupokea vyakula ambavyo
Mungu aliviumba vitumiwe kwa shukrani miongoni
mwao waaminio na wenye kuijua kweli. 4 Kwa sababu
kila kitu ambacho Mungu amekiumba ni chema.
Hakuna ambacho tunapokea kwa shukrani kinastahili
kukataliwa. 5 Kwa sababu kinatakaswa kupitia neno
la Mungu na kwa njia ya maombi. 6 Kama utayaweka
mambo haya mbele ya ndugu, utakuwa mtumishi
mzuri wa Yesu Kristo. Kwa sababu umestawishwa
kwa maneno ya imani na kwa mafundisho mazuri
ambayo umeyafuata. 7 Lakini zikatae hadithi za
kidunia ambazo zinapendwa na wanawake wazee.
Badala yake, jifunze mwenyewe katika utaua. 8 Kwa
maana mazoezi ya mwili yafaa kidogo, bali utauwa
wafaa sana kwa mambo yote. Hutunza ahadi kwa
maisha ya sasa na yale yajayo. 9 Ujumbe huu ni
wakuaminiwa na unastahili kukubaliwa kabisa. 10 Kwa
kuwa ni kwa sababu hii tunataabika na kufanya kazi
kwa bidii sana. Kwa kuwa tunao ujasiri katika Mungu
aliye hai, ambaye ni Mwokozi wa watu wote, lakini
hasa kwa waaminio. 11 Uyaseme na kuyafundisha
mambo haya. 12 Mtu yeyote asiudharau ujana wako.
Badala yake, uwe mfano kwa wote waaminio, katika
usemi, mwenendo, upendo, uaminifu, na usafi. 13
Mpaka nitakapokuja, dumu katika kusoma, katika
kuonya, na katika kufundisha. 14 Usiipuuze karama
iliyomo ndani yako, ambayo ulipewa kupitia unabii,
kwa kuwekewa mikono na wazee. 15 Uyajali mambo
haya. Ishi katika hayo ili kukua kwako kuwe dhahiri
kwa watu wote. Zingatia sana mwenendo wako na
mafundisho. 16 Dumu katika mambo haya. Maana
kwa kufanya hivyo utajiokoa mwenyewe na wale
wanaokusikiliza.

5 Usimkemee mwanamume mzee. Bali mtiye moyo
kama baba yako. Uwatiye moyo vijana wa kiume
kana kwamba ni ndugu zako. 2 Uwatiye moyo
wanawake wazee kama mama zako, na wanawake
vijana kama dada zako kwa usafi wote. 3 Waheshimu
wajane, wale walio wajane kweli kweli. 4 Lakini
kama mjane ana watoto au wajukuu, waache kwanza
wajifunze kuonesha heshima kwa watu wa nyumbani
mwao wenyewe. Waache wawalipe wazazi wao
mema, kwa kuwa hii inapendeza mbele za Mungu.
5 Lakini mjane kweli kweli ni yule aliyeachwa peke
yake. Naye huweka tegemeo lake kwa Mungu.
Siku zote hudumu katika sala na maombi usiku na
mchana. 6 Hata hivyo, mwanamke yule aishiye kwa
anasa amekufa, ingawaje yu hai. 7 Na uyahubiri
haya mambo ili kwamba wasiwe na lawama. 8 Ila
kama mtu asipowatunza ndugu zake, hususani wale
walioko nyumbani mwake, ameikana imani na ni

mmbaya kuliko mtu asiye amini. 9 Basi mwanamke
aandikishwe kwenye orodha kama mjane akiwa
na umri usiopungua miaka sitini, na ni mke wa
mume mmoja. 10 Lazima awe amejulikana kwa
matendo mema, ikiwa ni kwamba amewajali watoto,
au ameshakuwa mkarimu kwa wageni, au ameosha
miguu ya waaminio, au alimesaidia ambao wamekuwa
wakiteswa, au alijitoa kwa kazi yeyote njema. 11 Lakini
kwa wale wajane vijana, kataa kuwaandikisha kwenye
orodha ya wajane. Kwa kuwa wakiingia kwenye
matamanio ya kimwili dhidi ya Kristo, wanataka
kuolewa. 12 Kwa njia hii huingia kwenye hatia kwa
kuwa huvunja kujitoa kwao kwa awali. 13 Na pia
huingia kwenye mazoea ya uvivu. Wao huzunguka
nyumba kwa nyumba. Si tu kwamba ni wavivu, bali
pia huwa wasengenyaji na na wenye kuingilia mambo
ya wengine. Wao husema mambo wasiyopaswa
kuyasema. 14 Kwa hiyo mimi nataka wanawake vijana
waolewe, wazae watoto, wasimamie nyumba zao, ili
kutokumpa adui nafasi ya kutushitaki kwa kufanya
dhambi. 15 Kwa sababu baadhi yao wameshamgeukia
Shetani. 16 Kama mwanamke yeyote aaminiye ana
wajane, basi na awasaidie, ili kanisa lisilemewe, ili
liweze kuwasaidia wale walio wajane kweli kweli.
17 Basi wazee wale watawalao vyema wahesabiwe
kuwa wamestahili heshima maradufu, hasa wale
wanaojishughulisha na kufundisha neno la Mungu.
18 Kwa kuwa maandiko yanasema, “Usimfumbe
ng'ombe kinywa apulapo nafaka,” na “Mfanya kazi
anastahili mshahara wake.” 19 Usipokee mashitaka
dhidi ya mzee isipokuwa kuna mashahidi wawili au
watatu. 20 Waonye wakosaji mbele ya watu wote ili
wengine waliobaki labda wataogopa. 21 Nakuagiza
kwa dhati mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo
Yesu, na malaika wateule, kwamba uzitunze maagizo
haya bila ubaguzi wowote, na kwamba usifanye
jambo lolote kwa upendeleo. 22 Usimwekee mtu
yeyote mikono haraka. Usishiriki dhambi ya mtu
mwingine. Yakupasa kujitunza mwenyewe uwe usafi.
23 Hakupasi kunywa maji pekee. Badala yake, unywe
mvinyo kidogo kwa ajili ya tumbo na magonjwa yako
ya mara kwa mara. 24 Dhambi za baadhi ya watu
hujulikana kwa uwazi, na huwatangulia hukumuni.
Lakini baadhi ya dhambi hufuata baadaye. 25 Vivyo
hivyo, baadhi ya kazi njema hujulikana kwa uwazi,
lakini hata zingine hazitafichika.

6 Wale wote walio chini ya nira kama watumwa
wawachukulie mabwana zao kama wenye heshima
zote, wanatakiwa kufanya hivyo ili jina la Mungu
na mafundisho yasitukanwe. 2 Watumwa wenye
mabwana waaminio wasiwadharau kwa sababu wao
ni ndugu. Badala yake, wawatumikie zaidi. Kwa
sababu mabwana wanaosaidiwa kazi zao ni waamini
na wanapendwa. Fundisha na kuyatangaza mambo
haya. 3 Iwapo mtu fulani anafundisha kwa upotovu
na hayapokei maelekezo yetu yenye kuaminika,
ambayo ni maneno ya Bwana wetu Yesu Kristo, iwapo
hawalikubali fundisho liongozalo kwenye utauwa.
4 Mtu huyo anajivuna na hajui chochote. Badala
yake, ana vurugu na mabishano juu ya maneno.
Maneno haya huzaa wivu, ugomvi, matukano, shuku
mbaya, 5 na vurugu za mara kwa mara kati ya
watu wenye akili zilizoharibika. Wanaiacha kweli.
Wanafikiri kwamba utauwa ni njia ya kuwa matajiri”
6 Sasa utauwa na kuridhika ni faida kubwa. 7
Kwa maana hatukuja na chochote duniani. Wala
hatuwezi kuchukua chochote kutoka duniani. 8
Badala yake, tutosheke na chakula na mavazi. 9
Sasa hao watakao kuwa na mali huanguka katika
majaribu, katika mtego. Huanguka katika upumbavu
mwingi na tamaa mbaya, na katika kitu chochote
kinachowafanya watu wazame katika maangamizi
na uharibifu. 10 Kwa kuwa kupenda fedha ni chanzo
cha aina zote za uovu. Watu ambao hutamani hiyo,
wamepotoshwa mbali na imani na wamejichoma
wenyewe kwa huzuni nyingi. 11 Lakini wewe mtu wa
Mungu, yakimbie mambo hayo. Fuata haki, utauwa,
uaminifu, upendo, usitahimilivu, na upole. 12 Piga vita
vizuri vya imani. Shikilia uzima wa milele ulioitiwa.
Ilikuwa ni kwa sababu hii kwamba ulitoa ushuhuda
mbele ya mashahidi wengi kwa kile kilicho chema.
(aiōnios g166) 13 Nakupa amri hii mbele za Mungu,
anayesababisha vitu vyote kuishi, na mbele ya Yesu
Kristo, aliyenena iliyo kweli kwa Pontio Pilato: 14
itunze amri kwa ukamilifu, pasipo mashaka, hadi ujio
wa Bwana wetu Yesu Kristo. 15 Mungu atadhihirisha
ujio wake kwa wakati sahihi- Mungu, Mbarikiwa, nguvu
pekee, Mfalme anayetawala, Bwana anayeongoza.
16 Peke yake anaishi milele na akaaye katika mwanga
usiokaribiriwa. Hakuna mtu awezaye kumwona wala
awezaye kumtazama. Kwake iwe heshima na uweza
wa milele. Amina. **(aiōnios g166)** 17 Waambie matajiri

katika ulimwengu huu wasijivune, na wasitumaini
katika utajiri, ambao siyo wa uhakika. Badala yake,
wanapaswa kumtumaini Mungu. Ambaye hutupatia
utajiri wote wa kweli ili tufurahie. **(aiōn g165)** **18** Waambie
watende mema, watajirike katika kazi njema, wawe
wakarimu, na utayari wa kutoa. **19** Katika njia hiyo
watajiwekea msingi mzuri kwa mambo yajayo, ili
kwamba waweze kushika maisha halisi. **20** Timotheo,
linda kile ulichopewa. Jiepushe na majadiliano ya
kipumbavu na mabishano yenye kujipinga ambayo
kwa kwa uongo huitwamaarifa. **21** Baadhi ya watu
huyatangaza mambo haya, na hivyo wameikosa
imani. Neema na iwe pamoja nawe.

2 Timotheo

1 Paulo mtume wa Yesu Kristo kwa mapenzi ya
Mungu, sawasawa na ahadi ya uzima ulio ndani
ya Kristo Yesu, **2** kwa Timotheo mwana mpendwa:
Neema, rehema na amani toka kwa Mungu Baba
na Kristo Yesu Bwana wetu. **3** Ninamshukuru
Mungu, ambaye ninamtumikia kwa nia njema kama
walivyofanya baba zangu, ninapokumbuka daima
katika maombi yangu. Usiku na **4** mchana ninatamani
kukuona, ili kwamba nijawe na furaha. Ninayakumbuka
machozi yako. **5** Nimekuwa nikikumbushwa kuhusu
imani yako halisi, ambayo hapo kwanza ilikaa kwa
bibi yako Loisi na mama yako Yunisi. Na nina hakika
ya kwamba imani hiyo inakaa ndani yako pia. **6** Hii
ndiyo sababu nakukumbusha kuchochea karama ya
Mungu iliyomo ndani yako kwa njia ya kuwekewa
mikono yangu. **7** Kwa kuwa Mungu hakutupa roho
ya woga, bali ya nguvu na upendo na nidhamu. **8**
Kwa hiyo usiuonee haya ushuhuda kuhusu Bwana
wetu, wala wangu mimi Paulo mfungwa wake. Bali
ushiriki mateso kwa ajili ya injili sawasawa na uweza
wa Mungu. **9** Ni Mungu aliyetuokoa na kutuita kwa
wito mtakatifu. Hakufanya hivi kulingana na kazi
zetu bali kulingana na neema na mpango wake
mwenyewe. Alitupatia mambo haya katika Kristo
Yesu kabla ya nyakati kuanza. **(aiōnios g166)** **10**
Lakini sasa wokovu wa Mungu umekwishafunuliwa
kwa kuja kwa mwokozi wetu Kristo Yesu. Ni Kristo
aliyeikomesha mauti na kuleta uzima usiokoma kwa
nuru ya injili. **11** Kwa sababu hiyo nilichaguliwa kuwa
mhubiri, mtume na mwalimu. **12** Kwa sababu hii
nateseka pia, lakini sioni haya kwa kuwa namjua
yeye niliyekwisha kumuamini. Nina hakika kuwa yeye
anaweza kukitunza kile nilichokikabidhi kwake hata
siku ile. **13** Ukumbuke mfano wa ujumbe wa uaminifu
uliousikia toka kwangu, pamoja na imani na upendo
ulio ndani ya Kristo Yesu. **14** Yatunze Mambo mazuri
aliyokukabidhi Mungu kupitia Roho Mtakatifu aishiye
ndani yetu. **15** Unajua ya kuwa, wote waishio katika
Asia waliniacha. Kwenye kundi hili wamo Figelo na
Hemogene. **16** Bwana airehemu nyumba ya Onesiforo
kwa kuwa mara nyingi aliniburudisha na hakuionea
aibu minyororo yangu. **17** Badala yake, alipokuwa
Roma alinitafuta kwa bidii na akanipata. **18** Mungu
amjalie kupata rehema kutoka kwake siku ile. Kama
alivyonisaidia nilipokuwa Efeso, wewe wajua vyema.

2 Kwa hiyo, wewe mwanangu, utiwe nguvu katika
neema iliyondani ya Kristo Yesu. **2** Na mambo
uliyoyasikia kwangu miongoni mwa mashahidi wengi,
uyakabidhi kwa watu waaminifu ambao wataweza
kuwafundisha wengine pia. **3** Shiriki mateso pamoja
nami, kama askari mwema wa Kristo Yesu. **4** Hakuna
askari atumikae wakati huo huo akijihusisha na
shughuli za kawaida za maisha haya, ili kwamba
ampendeze ofisa wake mkuu. **5** Pia kama mtu
akishindana kama mwanariadha, hatapewa taji
asiposhindana kwa kufuata kanuni. **6** Ni Muhimu
kwamba mkulima mwenye bidii awe wa kwanza
kupokea mgao wa mazao yake. **7** Tafakari kuhusu
nisemacho, kwa maana Bwana atakupa uelewa
katika mambo yote. **8** Mkumbuke Yesu Kristo,
kutoka uzao wa Daudi, ambaye alifufuliwa kutoka
kwa wafu. Hii ni kulingana na ujumbe wangu wa
Injili, **9** ambao kwa sababu ya huo ninateswa hata
kufungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la
Mungu halifungwi kwa minyororo. **10** Kwa hiyo,
navumilia mambo yote kwa ajili ya wale ambao
Mungu amekwishawachagua, ili kwamba nao pia
waupate wokovu ulio katika Kristo Yesu pamoja na
utukufu wa milele. **(aiōnios g166)** **11** Usemi huu ni
wakuaminika: “Ikiwa tumekufa pamoja naye, tutaishi
pamoja naye pia, **12** kama tukivumilia, tutatawala
pamoja naye pia, kama tukimkana yeye, naye pia
atatukana sisi. **13** kama hatutakuwa waaminifu, yeye
atabaki kuwa mwaminifu, maana hawezi kujikana
mwenyewe.” **14** Endelea kuwakumbusha juu ya
mambo haya. Waonye mbele za Mungu waache
kubishana kuhusu maneno. Kwa sababu hakuna
manufaa katika jambo hili. Kutokana na hili kuna
uharibifu kwa wale wanaosikiliza. **15** Fanya bidii
kujionesha kuwa umekubalika kwa Mungu kama
mtenda kazi asiye na sababu ya kulaumiwa. Litumie
neno la kweli kwa usahihi. **16** Jiepushe na majadiliano
ya kidunia, ambayo huongoza kwa zaidi na zaidi
ya uasi. **17** Majadiliano yao yatasambaa kama
donda ndugu. Miongoni mwao ni Himenayo na Fileto.
18 Hawa ni watu walioukosa ukweli. Wanasema
ya kuwa ufufuo tayari umishatokea. Wanapindua
imani ya baadhi ya watu. **19** Hata hivyo, msingi
imara wa Mungu unasimama, wenye uandishi huu,

“Bwana anawajua walio wake, na kila alitajaye jina la
Bwana ni lazima ajitenge na udhalimu.” 20 Kwenye
nyumba ya kitajiri, siyo kwamba vimo vyombo vya
dhahabu na shaba tu. Pia kuna vyombo vya miti na
udongo. Baadhi ya hivi ni kwa ajili ya matumizi ya
heshima na baadhi yake ni kwa matumizi yasiyo ya
heshima. 21 Ikiwa mtu atajitakasa mwenyewe kutoka
kwenye matumizi yasiyo ya heshima, yeye ni chombo
chenye kuheshimika. Ametengwa maalumu, mwenye
manufaa kwa Bwana, na ameandaliwa kwa kila kazi
njema. 22 Zikimbie tamaa za ujanani. Ukifuata haki,
imani, upendo na amani pamoja na wale wamwitao
Bwana kwa moyo safi. 23 Lakini ukatae upumbavu na
maswali ya kipuuzi. Kwani unajua ya kuwa huzaa
ugomvi. 24 Mtumishi wa Bwana hapaswi kugombana,
badala yake inampasa kuwa mpole kwa watu wote,
awezaye kufundisha, na mvumilivu. 25 Ni lazima
awaelimishe kwa upole wale wampingao. Yamkini
Mungu aweze kuwapatia toba kwa kuifahamu kweli.
26 Waweze kupata ufahamu tena na kuepuka mtego
wa Shetani, baada ya kuwa wametekwa na yeye kwa
ajili ya mapenzi yake.

3 Lakini fahamu hili: katika siku za mwisho kutakuwa
na nyakati ngumu. 2 kwa sababu watu watakuwa
wenye kujipenda wenyewe, wenye kupenda fedha,
wenye kujisifu, wenye majivuno, wenye dhihaka,
wasiotii wazazi wao, wasiokuwa na shukurani na
waovu. 3 Wasio na upendo wa asili, wasiotaka kuishi
kwa amani na yeyote, wachonganishi, wasingiziaji,
wasioweza kujizuia, wenye vurugu, wasiopenda
mema. 4 Watakuwa wasaliti, wakaidi, wenye kujipenda
wenyewe na wapenda anasa kuliko kumpenda Mungu.
5 Kwa nje watakuwa na sura ya ucha Mungu, lakini
wataikana nguvu yake. Jiepushe na watu hao. 6 Kwa
kuwa baadhi yao ni wanaume wanaoingia kwenye
familia za watu na kushawishi wanawake wajinga.
Hawa ni wanawake waliojawa dhambi na wenye
kuongozwa na tamaa za kila aina. 7 Wanawake hawa
hujifunza siku zote, lakini kamwe hawawezi kuufikia
ufahamu wa ile kweli. 8 Kama vile ambavyo Yane na
Yambre walisimama kinyume na Musa. Kwa njia hii
walimu hawa wa uongo husimama kinyume na kweli.
Ni watu walioharibiwa katika fikira zao, wasiokubalika
kuhusiana na imani. 9 Lakini hawataendelea mbali.
Kwa kuwa upumbavu wao utawekwa wazi kwa watu
wote, kama ulivyokuwa wa wale watu. 10 Lakini wewe
umeyafuata mafundisho yangu, mwenendo wangu,
makusudi yangu, imani yangu, uvumilivu wangu,
upendo wangu na ustahimilivu wangu, 11 mateso,
maumivu na yaliyonipata kule Antiokia, Ikonio na
Listra. Niliyavumilia mateso. Bwana aliniokoa katika
yote hayo. 12 Wote wanaotaka kuishi katika maisha
ya kumcha Mungu katika Kristo Yesu watateswa.
13 Watu waovu na wadanganyifu watazidi kuwa
waovu zaidi. Watawapotosha wengine. Wao wenyewe
wamepotoshwa. 14 Lakini wewe, dumu katika mambo
uliyojifunza na kuyaamini kwa uthabiti. Kwa kuwa
unajua umejifunza kwa nani. 15 Unatambua ya kuwa
tangu utotoni mwako uliyajua maandiko matakatifu.
Haya yanaweza kukuhekimisha kwa ajili ya wokovu
kwa njia ya imani katika kristo Yesu. 16 Kila andiko
limetiwa pumzi na Mungu. Linafaa kwa mafundisho
yenye faida, kwa kushawishi, kwa kurekebisha
makosa, na kwa kufundishia katika haki. 17 Hii ni
kwamba mtu wa Mungu awe kamili, akiwa amepewa
nyenzo zote kwa ajili ya kutenda kila kazi njema.

4 Ninakupa agizo hili lenye uzito mbele za Mungu
na Kristo Yesu, atakaye wahukumu walio hai
na wafu, na kwa sababu ya kufunuliwa kwake na
Ufalme wake: 2 Hubiri Neno. Uwe tayari kwa wakati
ufaao na usiofaa. Waambie watu dhambi zao, kemea,
himiza, kwa uvumilivu wote na mafundisho. 3 Kwa
maana wakati utakuja ambao watu hawatachukuliana
na mafundisho ya kweli. Badala yake, watajitafutia
walimu wa kufundisha kulingana na tamaa zao. kwa
njia hii masikio yao yatakuwa yametekenywa. 4
Wataacha kusikiliza mafundisho ya kweli, na kugeukia
hadithi. 5 Lakini wewe uwe mwaminifu katika mambo
yote, vumilia magumu, fanya kazi ya mwinjilisti; timiza
huduma yako. 6 Kwa maana mimi tayari nimekwisha
kumiminwa. Muda wa kuondoka kwangu umewadia.
7 Nimeshindana katika haki, Mwendo nimeumaliza,
Imani nimeilinda. 8 Taji ya haki imewekwa kwa ajili
yangu, ambayo Bwana, anayehukumu kwa haki,
atanipa siku ile. Na siyo kwangu tu bali pia kwa
wote wanaongojea kwa shauku kuonekana kwake.
9 Jitahidi kuja kwagu haraka. 10 Kwa kuwa Dema
ameniacha. Anaupenda ulimwengu wa sasa na
amekwenda Thesalonike, Kreseni alikwenda Galatia,
na Tito alikwenda Dalmatia. (aiōn g165) 11 Luka tu
ndiye yuko pamoja nami. Umchukue Marko uje naye
kwani yeye ni muhimu kwangu katika huduma. 12

Nimemtuma Tikiko Efeso. **13** Lile joho ambalo nililiacha
Troa kwa Karpo, utakapokuja lilete, pamoja na vile
vitabu hasa vile vya ngozi. **14** Alekizanda mfua chuma
alinitendea maovu mengi. Bwana atamlipa kulingana
na matendo yake. **15** Nawe pia jihadhari naye, kwani
aliyapinga sana maneno yetu. **16** Katika utetezi wangu
wa kwanza, hakuna mtu yeyote aliyesimama pamoja
nami, badala yake, kila mmoja aliniacha. Mungu
asiwahesabie hatia. **17** Lakini Bwana alisimama
pamoja nami, akanitia nguvu ili kwamba kupitia
kwangu, neno linenwe kwa ukamilifu na mataifa
wapate kusikia. Niliokolewa katika kinywa cha Simba.
18 Bwana ataniepusha na matendo yote maovu na
kuniokoa kwa ajili ya ufalme wake wa mbinguni.
Utukufu uwe kwake milele na milele. Amen **(aiōn g165)**
19 Msalimie Priska, Akila na nyumba ya Onesiforo. **20**
Erasto alibaki huko Korintho, lakini Trifimo nilimuacha
Mileto akiwa mgonjwa. **21** Fanya hima uje kabla ya
kipindi cha baridi. Eubulo anakusalimu, pia Pude,
Lino, Claudia na ndugu wote. **22** Mungu awe pamoja
na roho yako, Neema iwe nawe.

Tito

1 Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu
Kristo, kwa imani ya wateule wa Mungu na maarifa
ya kweli iletayo utauwa. **2** Wapo katika tumaini la
uzima wa milele ambao Mungu asiyeweza kusema
uongo aliuahidi tangu milele. **(aiōnios g166)** **3** Kwa
wakati muafaka, alilifunua neno lake katika ujumbe
alionipa mimi kuhubiri. Ilinipasa kufanya hivi kwa
amri ya Mungu mwokozi wetu. **4** Kwa Tito, mwana
wa kweli katika imani yetu. Neema, huruma na
amani kutoka kwa Mungu Baba na Yesu Kristo
mwokozi wetu. **5** Kwa sababu hii nalikuacha Krete,
kwamba uyatengeneze mambo yote yaliyokuwa
hayajakamilika na kuweka wazee wa kanisa kwa
kila mji kama nilivyokuagiza. **6** Mzee wa kanisa
lazima asiwe na lawama, mme wa mke mmoja, aliye
na watoto waaminifu wasioshuhudiwa mabaya au
wasio na nidhamu. **7** Ni muhimu kwa mwangalizi,
kama msimamizi wa nyumba ya Mungu, asiwe na
lawama. Asiwe mtu wa kelele au asiye jizuia. Lazima
asiwe mwepesi wa hasira, asiwe mlevi, asiwe mtu wa
kusababisha ugomvi, na asiwe mwenye tamaa. **8**
Badala yake: awe mtu mkaribishaji, apendaye wema.
Lazima awe mtu mwenye akili timamu, mwenye haki,
mcha Mungu, anayejitawala mwenyewe. **9** Awezaye
kusimamia mafundisho ya kweli yaliyofundishwa, ili
aweze kuwatia moyo kwa mafundisho mazuri na
awezaye kuwarekebisha wote wanaompinga. **10** Kwa
kuwa kuna waasi wengi, hasa wale wa tohara. Maneno
yao ni ya upuuzi. Wanadanganya na kuwaongoza
watu katika upotovu. **11** Ni lazima kuwazuia watu
kama hao. Wanafundisha yale wasiyopaswa kwa
faida za aibu na kuharibu familia zote. **12** Mmoja wao,
mtu mwenye busara, alisema, “Wakrete wana uongo
usio na mwisho, wabaya na wanyama wa hatari,
wavivu na walafi.” **13** Haya maelezo ni ya kweli, kwa
hiyo uwazuie kwa nguvu ili kwamba waweze kusema
kweli katika imani. **14** Wewe usijihusishe na hadithi
zisizo za kweli za Kiyahudi au amri za watu, ambao
hurudisha nyuma ukweli. **15** Kwa wote walio safi, vitu
vyote ni visafi. Lakini kwa wote walio wachafu na
wasioamini, hakuna kilicho kisafi. Kwa kuwa mawazo
yao na dhamira zao zimechafuliwa. **16** Wanakiri
kumjua Mungu, lakini kwa matendo yao wanamkana.
Wao ni waovu na wasiotii. Hawakuthibitishwa kwa
tendo lolote jema.

2 Lakini wewe yaseme yale yanayoendana na
maelekezo ya kuaminika. **2** Wazee wawe na
kiasi, heshima, busara, imani safi, katika upendo,
na katika uvumilivu. **3** Vilevile wanawake wazee
lazima daima wajioneshe wao wenyewe kama wenye
kujiheshimu, na sio wasengenyaji. Lazima wasiwe
watumwa wa pombe. **4** Wanapaswa kufundisha
yaliyo mazuri ili kuwaandaa wasichana kwa busara
kuwapenda waume zao na watoto wao. **5** Wanapaswa
kuwafundisha kuwa na busara, wasafi, watunzaji
wazuri wa nyumba zao, na watii kwa waume zao
wenyewe. Inawalazimu kufanya mambo haya ili
kwamba neno la Mungu lisitukanwe. **6** katika namna
iyo hiyo, watieni moyo vijana wa kiume wawe na
busara. **7** Katika njia zote jiwekeni wenyewe kuwa
mfano katika kazi nzuri; na mfundishapo, onesheni
uadilifu na heshima. **8** Ongeeni ujumbe wenye
afya na usio na dosari, ili kwamba yeyote apingaye
aaibishwe kwa sababu hana baya la kusema juu
yetu. **9** Watumwa na wawatii mabwana zao katika kila
kitu. Wanapaswa kuwafurahisha na sio kubishana
nao. **10** Hawapaswi kuiba. Badala yake, wanapaswa
kuonesha imani yote nzuri ili kwamba katika njia
zote wayapambe mafundisho yetu kumhusu Mungu
mwokozi wetu. **11** Kwa kuwa neema ya Mungu
imeonekana kwa watu wote. **12** Inatufundisha kukataa
mambo yasiyo ya kimungu na tamaa za kidunia.
Inatufundisha kuishi kwa busara, kwa haki, na katika
njia za kimungu kwa wakati huu. **(aiōn g165)** **13**
Wakati tunatarajia kupokea tumaini letu lenye baraka,
mwonekano wa utukufu wa Mungu wetu mkuu na
Mwokozi wetu Yesu Kristo. **14** Yesu alijitoa mwenyewe
kwa ajili yetu ili kutukomboa kutoka katika uasi na
kutufanya wasafi, kwa ajili yake, watu maalumu
walio na hamu ya kufanya kazi nzuri. **15** Yaseme na
kuyasisitiza mambo haya. Kemea kwa mamlaka yote.
Usikubali mtu yeyote akupuuze.

3 Uwakumbushe kuwanyenyekea viongozi na
mamlaka, kuwatii na kuwa tayari katika kila kazi
njema. **2** Wakumbushe kutokumtendea mtu yeyote
ubaya, waepuke majibizano, wawape nafasi watu
wengine katika kufanya maamuzi, na kuonesha
unyenyekevu kwa watu wote. **3** Kwa kuwa sisi pia

tulikuwa na mawazo potofu na wakaidi. Tulikuwa
upotevuni na tulifanywa watumwa kwa tamaa nyingi
na starehe. Tuliishi katika wivu na uovu. Tulichukiza
na kuchukiana. **4** Lakini wakati huruma ya Mungu
mwokozi wetu na upendo wake kwa wanadamu
ulipoonekana, **5** haikuwa kwa matendo yetu ya
haki tuliyofanya, bali alituokoa kwa neema yake.
Alituokoa kwa kutuosha kwa kuzaliwa upya na
katika kufanywa upya kwa Roho Mtakatifu. **6** Mungu
alimwaga Roho Mtakatifu kwa wingi juu yetu kupitia
Yesu Kristo mwokozi wetu. **7** Alifanya hivi ili kwamba,
tukiwa tumehesabiwa haki kwa neema yake, tuwe
washirika katika uhakika wa maisha ya milele. **(aiōnios
g166)** **8** Huu ni ujumbe wa kuaminika. Ninawataka
myanene kwa ujasiri mambo haya, ili kwamba wale
wanaomwamini Mungu wawe na dhamira juu ya
kazi nzuri ambayo aliiweka mbele yao. Mambo haya
ni mazuri na yanafaida kwa ajili ya watu wote. **9**
Lakini jiepusheni na mijadala ya kipumbavu, nasaba,
mashindano, na migongano kuhusu sheria. Mambo
hayo hayana maana wala faida. **10** Mkataeni yeyote
anayesababisha migawanyiko kati yenu. Baada ya
onyo moja ama mawili, **11** jueni kwamba mtu wa jinsi
hiyo ameiacha njia iliyo sahihi na anatenda dhambi
na kujihukumu mwenyewe. **12** Nitakapomtuma kwako
Artemi au Tikiko, harakisha uje kwangu huku Nikopoli
ambapo nimeamua kukaa kipindi cha baridi. **13**
Harakisha na umtume Zena mtaalamu katika sheria,
na Apolo, pasipo kupungukiwa na kitu. **14** Watu wetu
lazima wajifunze kujishughulisha katika kazi nzuri
ambazo zinagusa mahitaji muhimu ili kwamba wasije
wakawa wasiozaa matunda. **15** Wote walio pamoja
nami wanakusalimu. Wasalimu wale watupendao
katika imani. Neema iwe nanyi nyote.

Filemoni

1 Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu, na ndugu
Timotheo kwa Filemoni, mpendwa rafiki yetu na
mtenda kazi pamoja nasi, 2 na kwa Afia dada yetu,
na kwa Arkipas askari mwenzetu, na kwa kanisa lile
linalokutana nyumbani kwako. 3 Neema iwe kwenu na
amani itokayo kwa Mungu Baba yetu na kwa Bwana
Yesu Kristo. 4 Wakati wote namshukuru Mungu.
Ninakutaja katika maombi yangu. 5 Nimesikia upendo
na imani uliyonayo katika Bwana Yesu na kwa ajili ya
waumini wote. 6 Ninaomba kwamba ushirika wa imani
yenu iwe na ufanisi katika ujuzi wa kila jambo jema
lililoko kati yetu katika Kristo. 7 Kwa kuwa nimekuwa
na furaha na faraja kwa sababu ya upendo wako, kwa
sababu mioyo ya waumini imekuwa ikitulizwa nawe,
ndugu. 8 Kwa hiyo, ingawa nina ujasiri wote katika
Kristo kukuamuru wewe kufanya kile unachoweza
kufanya, 9 lakini kwa sababu ya upendo, badala
yake nakusihi - mimi, Paulo niliye mzee, na sasa
ni mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu. 10 Ninakusihi
kuhusu mwanangu Onesmo, niliyemzaa katika vifungo
vyangu. 11 Kwa kuwa mwanzoni hakukufaa, lakini
sasa anakufaa wewe na mimi. 12 Nimemtuma- yeye
ambaye ni wa moyo wangu hasa - kurudi kwako.
13 Nataraji angeendelea kubaki pamoja nami, ili
anitumikie badala yako, wakati niwako kifungoni kwa
ajili ya injili. 14 Lakini sikutaka kufanya jambo lolote
bila ruhusa yako. Nilifanya hivi ili kwamba jambo
lolote zuri lisifanyike kwa sababu nilikulazimisha, bali
kwa sababu ulipenda mwenyewe kulitenda. 15 Labda
ni sababu alitengwa nawe kwa muda, ilikuwa hivyo ili
uwe pamoja naye milele. (aiōnios g166) 16 Ili kwamba
asiwe tena mtumwa, bali bora zaidi ya mtumwa, kama
ndugu mpendwa, hasa kwangu, na zaidi sana kwako,
katika mwili na katika Bwana. 17 Na hivyo kama
wanichukulia mimi mshirika, mpokee kama ambavyo
ungenipokea mimi. 18 Lakini kama amekukosea
jambo lolote, au unamdai kitu chochote, kidai hicho
kutoka kwangu. 19 Mimi Paulo, ninaandika kwa mkono
wangu mwenyewe: mimi nitakulipa. Sisemi kwako
kwamba nakudai maisha yako hasa. 20 Naam ndugu,
acha nipate furaha ya Bwana toka kwako: uburudishe
moyo wangu katika Kristo. 21 Nikiwa na imani kuhusu
utii wako, nakuandikia nikijua kwamba utafanya hata
zaidi ya vile ninavyokuomba. 22 Wakati huo huo
andaa chumba cha wageni kwa ajili yangu, kwa kuwa
ninatumaini kupitia maombi yako nitakutembelea hivi
karibuni. 23 Epafra, mfungwa mwenzangu katika
Kristo Yesu anakusalimu, 24 na kama afanyavyo
Marko, Aristarko, Dema, Luka, watendakazi pamoja
nami. 25 Neema ya Bwana Yesu Kristo iwe pamoja
na roho yako. Amina.

Wahebrania

1 Nyakati zilizopita Mungu alizungumza na mababu
zetu kupitia manabii mara nyingi na kwa njia
nyingi. **2** Lakini katika siku hizi tulizonazo, Mungu
ameongea nasi kupitia Mwana, ambaye alimweka
kuwa mrithi wa vitu vyote, na ambaye kupitia yeye
pia aliumba ulimwengu. **(aiōn g165)** **3** Mwanawe ni
nuru ya utukufu wake, tabia pekee ya asili yake, na
anayeendeleza vitu vyote kwa neno la nguvu zake.
Baada ya kukamilisha utakaso wa dhambi, aliketi chini
mkono wa kulia wa enzi huko juu. **4** Amekuwa bora
kuliko malaika, kama vile jina alilolirithi lilivyo bora
zaidi kuliko jina lao. **5** Kwa maana ni kwa malaika gani
aliwahi kusema, "Wewe ni mwanangu, leo nimekuwa
baba yako?" Na tena, "Nitakuwa baba kwake, naye
atakuwa mwana kwangu?" **6** Tena, wakati Mungu
alipomleta mzaliwa wa kwanza ulimwenguni, husema,
"Malaika wote wa Mungu lazima wamwabudu." **7**
Kuhusu malaika asema, "Yeye ambaye hufanya
malaika zake kuwa roho, na watumishi wake kuwa
ndimi za moto." **8** Lakini kuhusu Mwana husema,
"Kiti chako cha enzi, Mungu, ni cha milele na milele.
Fimbo ya ufalme wako ni fimbo ya haki. **(aiōn g165)**
9 Umependa haki na kuchukia uvunjaji wa sheria,
kwa hiyo Mungu, Mungu wako, amekupaka mafuta
ya furaha kuliko wenzako." **10** Hapo mwanzo, Bwana,
uliweka msingi wa dunia. Mbingu ni kazi za mikono
yako. **11** Zitatoweka, lakini wewe utaendelea. Zote
zitachakaa kama vazi. **12** Utazikunjakunja kama koti,
nazo zitabadilika kama vazi. Lakini wewe ni yuleyule,
na miaka yako haitakoma." **13** Lakini ni kwa malaika
yupi Mungu alisema wakati wowote, "Keti mkono
wangu wa kulia mpaka nitakapowafanya adui zako
kuwa kiti cha miguu yako"? **14** Je, malaika wote siyo
roho zilizotumwa kuwahudumia na kuwatunza wale
watakaourithi wokovu?

2 Kwa hiyo ni lazima tuweke kipaumbele zaidi kwa
yale tuliyosikia, ili kwamba tusije tukatengwa mbali
nayo. **2** Kwa maana ikiwa ujumbe uliozungumzwa na
malaika ni halali, na kila kosa na uasi hupokea adhabu
tu, **3** tutapataje kuepuka kama tusipojali wokovu huu
mkuu? —wokuvu ambao kwanza ulitangazwa na
Bwana na kuthibitishwa kwetu na wale waliousikia. **4**
Mungu pia aliuthibitisha kwa ishara, maajabu, na kwa
matendo makuu mbalimbali, na kwa zawadi za Roho
Mtakatifu alizozigawa kulingana na mapenzi yake
mwenyewe. **5** Mungu hakuuweka ulimwengu ujao,
ambao tunaongelea habari zake, chini ya malaika. **6**
Badala yake, mtu fulani ameshuhudia mahali fulani
akisema, "Mtu ni nani, hata uweze kumkumbuka? Au
mwana wa mtu, hata umtunze? **7** mtu kuwa mdogo
kuliko malaika; umemvika taji ya utukufu na heshima.
(Zingatia: Katika nakala halisi za kwanza, mstari huu
haupo. "Na umemuweka juu ya kazi ya mikono yako.)
8 Umeweka kila kitu chini ya miguu yake." Kwa hiyo
Mungu ameweka kila kitu chini ya mtu. Hakuacha
kitu chochote ambacho hakiko chini yake. Lakini
sasa hivi hatuoni bado kila kitu kikiwa chini yake.
9 Hata hivyo, tunaona ambaye alikuwa amefanywa
kwa muda, chini kuliko malaika—Yesu, ambaye, kwa
sababu ya mateso yake na kifo chake, amevikwa
taji ya utukufu na heshima. Hivyo sasa kwa neema
ya Mungu, Yesu ameonja kifo kwa ajili ya kila mtu.
10 Ilikuwa sahihi kwamba Mungu, kwa sababu kila
kitu kipo kwa ajili yake na kupitia yeye, alipaswa
kuwaleta watoto wengi katika utukufu, na kwamba
alipaswa kumfanya kiongozi katika wokovu wao
kuwa mkamilifu kupitia mateso yake. **11** Kwa maana
wote wawili yule anayeweka wakfu na wale ambao
wanawekwa wakfu, wote wanatoka kwenye asili moja,
Mungu. Kwa sababu hii yule anayewaweka wakfu
kwa Mungu haoni aibu kuwaita ndugu. **12** Anasema,
"Nitatangaza jina lako kwa ndugu zangu, nitaimba
kuhusu wewe kutoka ndani ya kusanyiko." **13** Tena
asema, "Nitaamini katika yeye." Na tena, "Tazama,
hapa nipo na watoto ambao Mungu amenipa." **14**
Kwa hiyo, kwa kuwa watoto wa Mungu wote hushiriki
mwili na damu, kadhalika Yesu alishiriki vitu vilevile,
ili kwamba kupitia kifo apate kumdhohofisha yule
ambaye ana mamlaka juu ya mauti, ambaye ni ibilisi.
15 Hii ilikuwa hivyo ili awaweke huru wale wote ambao
kupitia hofu ya kifo waliishi maisha yao yote katika
utumwa. **16** Kwa hakika siyo malaika anaowasaidia.
Badala yake, anawasaidia wazao wa Abraham. **17**
Kwa hiyo, ilikuwa lazima yeye awe kama ndugu zake
katika njia zote, ili aweze kuwa kuhani mkuu mwenye
huruma na mwaminifu kwa vitu vya Mungu, na ili
kwamba awe na uwezo wa kutoa msamaha kwa
dhambi za watu. **18** Kwa sababu Yesu mwenyewe

ameteseka, na kujaribiwa, ana uwezo wa kuwasaidia
wale wanaojaribiwa.

3 Kwa hiyo, ndugu watakatifu, washiriki wa wito
wa mbinguni, mumfikiri Yesu, Mtume na Kuhani
Mkuu wa ukiri wetu. **2** Alikuwa mwaminifu kwa
Mungu aliyemteua, kama Musa alivyokuwa mwaminifu
pia katika nyumba yote ya Mungu. **3** Kwa kuwa
Yesu amehesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko
aliyokuwa nayo Musa, kwa sababu yule anayejenga
nyumba anahesabiwa kuwa na heshima kubwa kuliko
nyumba yenyewe. **4** Kwa kuwa kila nyumba hujengwa
na mtu fulani, lakini yule anayejenga kila kitu ni Mungu.
5 Hakika Musa alikuwa mwaminifu kama mtumishi
katika nyumba yote ya Mungu, akitoa ushuhuda
kuhusu mambo yatakayosemwa wakati ujao. **6**
Lakini Kristo ni Mwana katika usimamizi wa nyumba
ya Mungu. Sisi ni nyumba yake kama tutashikilia
haraka katika kujiamini na fahari ya kujiamini. **7**
Kwa hiyo, ni kama Roho Mtakatifu asemavyo, “Leo,
kama utasikia sauti yake, **8** Usiufanye moyo wako
kuwa mgumu kama Waisraeli walivyofanya katika
uasi, katika wakati wa kujaribiwa nyikani. **9** Huu
ulikuwa wakati ambao baba zenu waliniasi kwa
kunijaribu, na wakati, kwa miaka arobaini, waliona
matendo yangu. **10** Kwa hiyo sikufurahishwa na
kizazi hicho. Nilisema, 'Wanapotea kila mara katika
mioyo yao, na hawajui njia zangu. **11** Ni kama vile
nilivyoapa katika hasira yangu: hawataiingia raha
yangu.” **12** Muwe waangalifu, ndugu, ili kwamba
usije ukawepo moyo mwovu wa kutokuamini kwa
mmoja wenu, moyo ambao utakwenda mbali na
Mungu aliye hai. **13** Badala yake, mhamasishane
kila siku kila mmoja na mwenzie, ili kila iitwapo leo
mtamani, ili kwamba mmoja kati yenu asifanywe kuwa
mgumu kwa udanganyifu wa dhambi. **14** Kwa maana
tumekuwa washiriki wa Kristo ikiwa tutashikamana na
uthabiti wetu kwa nguvu katika yeye kutoka mwanzo
hadi mwisho. **15** Kuhusu hili imekwisha kusemwa,
“Leo kama mtaisikiliza sauti yake, msiifanye mioyo
yenu kuwa migumu, kama Waisraeli walivyofanya
wakati wa uasi.” **16** Ni akina nani hao waliomsikia
Mungu na kuasi? Hawakuwa wale wote ambao Musa
alikuwa amewaongoza kutoka Misri? **17** Na kina nani
ambao Mungu aliwakasirikia kwa miaka arobaini?
Siyo pamoja na wale waliotenda dhambi, ambao
miili yao iliyokufa ililala jangwani? **18** Ni akina nani
aliowaapia Mungu kwamba hawataingia katika raha
yake, kama siyo wale ambao hawakumtii yeye? **19**
Tunaona kwamba hawakuweza kuingia katika raha
yake kwa sababu ya kutokuamini.

4 Kwa hiyo, tunapaswa kuwa makini ili kwamba
kati yenu asiwepo hata mmoja atakayeonekana
kushindwa kufikia ahadi endelevu ya kuingia katika
pumzika la Mungu. **2** Kwani tumekuwa na habari
njema kuhusu pumziko la Mungu lililotangazwa kwetu
kama Waisrael walivyokuwa nayo, lakini ujumbe
huo haukuwasaidia wale ambao waliusikia bila
kuunganisha imani kwa hilo. **3** Kwa sisi, ambao
tumekwisha amini-sisi ndio miongoni tutakaoingia
katika lile pumuziko, Kama inavyosema, “Kama
nilivyoapa kwa hasira yangu, Hawataingia katika
pumziko mwangu.” Alisema hili, ingawa kazi zote
alizotengeneza zilikuwa zimekamilika tangu mwanzo
wa ulimwengu. **4** Kwani ameshasema sehemu fulani
kuhusu siku ya saba, “Mungu alipumzika siku ya
saba katika yote aliyoyafanya.” **5** Tena ameshasema,
“Hawataingia kwenye pumziko langu.” **6** Kwa sababu
hiyo, tangu pumziko la Mungu bado ni akiba kwa
ajili ya baadhi kuingia, na tangu Waisraeli wengi
ambao walisikia habari njema kuhusu pumziko lake
hawakuingia kwa sababu ya kutotii, **7** Mungu aliweka
tena siku fulani, iitwayo “Leo.” Yeye aliiongeza siku hii
alipozungumza kupitia Daudi, ambaye alisema kwa
muda mrefu baada ya yaliyosemwa kwanza, “Leo
kama mtasikia sauti yake, msifanye mioyo yenu kuwa
migumu.” **8** Kwani kama Yoshua aliwapatia pumziko,
Mungu asingelisema juu ya siku nyingine. **9** Kwa hiyo
bado kuna Sabato ya pumziko iliyotunzwa kwa ajili ya
watu wa Mungu. **10** Kwani anayeingia katika pumziko
la Mungu yeye mwenyewe pia amepumzika kutokana
na matendo yake, kama Mungu alivyofanya katika
yeye. **11** Kwa hiyo tuweni na shauku ya kuingia katika
lile pumziko, ili kwamba asiwepo atakayeanguka
katika aina ya uasi waliofanya. **12** Kwa maana neno la
Mungu li hai na lina nguvu na linaukali kuliko upanga
wowote wenye makali kuwili. Na huchoma hata
kufikia kugawanya nafsi na roho, na viungo kutika
uboho. Na lenye kuweza kufahamu fikira za moyo nia
yake. **13** . Hakuna kilichoumbwa kilichojificha katika
uso wa Mungu. Badala yake, kila kitu ni dhahiri na
wazi kwa macho ya mmoja ambaye ni lazima tutoe
hesabu. **14** Baadaye kuwa na kuhani mkuu aliyeingia

katika mbingu, Yesu Mwana wa Mungu, kwa uimara
tushikilie imani zetu. 15 Kwa kuwa hatuna kuhani
mkuu ambaye hawezi kuhisi huruma kwa ajili udhaifu
wetu, lakini yeye ambaye kwa njia zote amekuwa
akijaribiwa kama sisi, isipokuwa yeye ambaye hana
dhambi. 16 Na tuje kwa ujasiri katika kiti cha enzi
cha neema, ili kwamba tupokee rehema na kupata
neema ya kutusaidia wakati wa hitaji.

5 Kwani kila kuhani mkuu, aliyechaguliwa kutoka
miongoni mwa watu, amechaguliwa kusimama
badala yao katika vitu vinavyohusiana na Mungu, ili
aweze kutoa kwa pamoja zawadi na dhabihu kwa ajili
ya dhambi. 2 Anaweza kujishughulisha kwa upole na
wajinga na wabishi kwa kuwa yeye mwenyewe pia
amezungukwa na udhaifu. 3 Kwa sababu ya hili, ana
wajibu wa kutoa sadaka kwa ajili ya dhambi zake
kama afanyavyo kwa dhambi za watu. 4 Na hakuna
mtu achukuaye heshima hii kwa ajili yake mwenyewe,
lakini badala yake, lazima aitwe na Mungu, kama
alivyokuwa Haruni. 5 Hata Kristo hakujipa heshimu
mwenyewe kwa kujifanya mwenyewe kuwa kuhani
mkuu. Badala yake, Mungu alisema kwake, “Wewe ni
mwanangu, leo nimekuwa Baba yako.” 6 Ni kama
asemavyo pia sehemu nyingine, “Wewe ni kuhani
milele baada ya mfumo wa Melkizedeki.” (aiōn g165)
7 Wakati wa kipindi chake katika mwili, aliomba na
kuombea, alimwomba Mungu kwa machozi, kwa
yeye awezaye kumwokoa kutoka kwenye kifo. Kwa
sababu ya unyenyekevu wake kwa Mungu, alisikiwa.
8 Ijapokuwa alikua mwana, alijifunza kutii kwa mambo
yaliyomtesa. 9 Alikamilishwa na kwa njia hii alifanyika
kwa kila mtu amwaminiye kuwa sababu ya wokovu
wa milele, (aiōnios g166) 10 kwa kutengwa na Mungu
kama kuhani Mkuu baada ya zamu ya Melkizedeki.
11 Tuna mengi ya kusema kuhusu Yesu, lakini ni
vigumu kuwaelezea kwa kuwa ninyi ni wavivu wa
kusikia. 12 Ijapokuwa kwa kipindi hiki mlipaswa kuwa
walimu, bado kuna umuhimu wa mtu kuwafundisha
mafundisho ya awali ya kanuni za neno la Mungu.
Mnahitaji maziwa na si chakula kigumu. 13 Kwa kuwa
yeyote anywaye maziwa tu hana uzoefu katika ujumbe
wa haki, kwa kuwa bado ni mtoto. 14 Kwa upande
mwingine, chakula kigumu ni cha watu wazima, wale
ambao kwa sababu ya uzoefu wao katika kutofautisha
haki na ubaya wamefundishwa kutambua jema na
ovu.

6 Kwa hiyo, tukiacha tulichojifunza kwanza kuhusu
ujumbe wa Kristo, twapaswa kuwa na juhudi
kuelekea kwenye ukomavu, tusiweke tena misingi ya
toba kutoka katika kazi zisizo na uhai na imani katika
Mungu, 2 wala misingi ya mafundisho ya ubatizo, na
kuwawekea mikono, ufufuo wa wafu, na hukumu ya
milele. (aiōnios g166) 3 Na tutafanya hivi ikiwa Mungu
ataruhusu. 4 Kwa kuwa haiwezekani kwa wale ambao
waliipata nuru awali, ambao walionja kipawa cha
mbinguni, na kufanywa kuwa washirika wa Roho
Mtakatifu, 5 na ambao walionja uzuri wa neno la
Mungu na kwa nguvu za wakati ujao, (aiōn g165) 6
na kisha wakaanguka - haiwezekani kuwarejesha
tena katika toba. Hii ni kwa sababu wamemsulubisha
Mwana wa Mungu mara ya pili kwa nafsi zao,
wakimfanya kuwa chombo cha dhihaka hadharani. 7
Kwa kuwa ardhi iliyopokea mvua inyeshayo mara
kwa mara juu yake, na ikatoa mazao muhimu kwa
hao waliofanya kazi katika ardhi, hupokea baraka
kutoka kwa Mungu. 8 Lakini ikiwa huzaa miiba na
magugu, haina tena thamani na ipo katika hatari ya
kulaaniwa. Mwisho wake ni kuteketezwa. 9 Ijapokuwa
tunazungumza hivi, rafiki wapenzi, tunashawishiwa
na mambo mazuri yawahusuyo ninyi na mambo
yahusuyo wokovu. 10 Kwa kuwa Mungu si dhalimu
hata asahau kazi yenu na kwa upendo mliouonesha
kwa ajili ya jina lake, katika hili mliwatumikia waamini
na bado mngali mnawatumikia. 11 Na tunatamani
sana kwamba kila mmoja wenu aweze kuonesha
bidii ile ile mpaka mwisho kwa uhakika wa ujasiri. 12
Hatutaki muwe wavivu, lakini muwe wafuasi wa wale
warithio ahadi kwa sababu ya imani na uvumilivu.
13 Kwa maana Mungu alipompa Abrahamu ahadi,
aliapa kwa nafsi yake, kwa kuwa asingeliapa kwa
mwingine yeyote aliye mkubwa kuliko yeye. 14
Alisema, “Hakika nitakubariki, na nitauongeza uzao
wako zaidi.” 15 Kwa njia hii, Abrahamu alipokea
kile alichoahidiwa baada ya kusubiria kwa uvumilivu.
16 Maana wanadamu huapa kwa yeye aliye mkuu
kuliko wao, na kwao ukomo wa mashindano yote ni
kiapo kwa kuyathibitisha. 17 Wakati Mungu alipoamua
kuonesha kwa uwazi zaidi kwa warithi wa ahadi kusudi
lake zuri lisilobadilika, alilithibitisha kwa kiapo. 18
Alifanya hivyo ili kwa vitu viwili visivyoweza kubadilika,
ambavyo katika hivyo Mungu hawezi kusema uongo,
sisi tulioikimbilia hifadhi tupate kutiwa moyo kushikilia

kwa nguvu tumaini lililowekwa mbele yetu. 19 Tunao
ujasiri huu kama nanga imara na ya kutegemea ya
roho zetu, ujasiri ambao unaingia sehemu ya ndani
nyuma ya pazia. 20 Yesu aliingia sehemu ile kama
mtangulizi wetu, akisha kufanyika kuhani mkuu hata
milele baada ya utaratibu wa Melkizedeki. (aiōn g165)

7 Ilikuwa hivi Melkizedeki, mfalme wa Salemu,
Kuhani wa Mungu aliye juu, aliyekutana na
Abrahamu akirudi kutoka kuwaua wafalme na
akambariki. 2 Abrahamu alimpa moja ya kumi ya kila
kitu alichokuwa amekiteka. Jina lake "Melkizedeki
"maana yake" mfalme wa haki" na pia "mflame wa
Salemu" ambayo ni "mfalme wa amani." 3 Hana
baba, hana mama, hana wazazi, hana mwanzo wa
siku wala mwisho wa maisha yake. Badala yake,
anabakia kuhani milele, kama mwana wa Mungu. 4
Sasa fikiria jinsi huyu mtu alivyokuwa mkuu. Mzazi
wetu Abrahamu alimpa moja ya kumi ya vitu vizuri
alivyovichukua vitani. 5 Na hakika, ukoo wa Walawi
waliopokea ofisi za kikuhani walikuwa na amri kutoka
kwenye sheria kukusanya moja ya kumi kutoka kwa
watu, ambayo ni, kutoka kwa Wairaeli wenzao, pamoja
na kwamba wao, pia, ni ukoo kutoka kwa Abrahamu.
6 Lakini Melkizedeki, ambaye hakuwa wa ukoo kutoka
kwa Walawi, alipokea moja ya kumi kutoka kwa
Abrahamu, na akambariki, yeye aliyekuwa na ahadi.
7 Hapo haikataliwi kwamba mtu mdogo hubarikiwa
na mkubwa. 8 Kwa jambo hili mtu apokeaye moja
ya kumi atakufa siku moja, lakini kwa jambo jingine
mmoja aliyepokea moja ya kumi kwa Abrahamu
ikaelezwa kama anayeishi. 9 Na kwa namna ya
kuzungumza, Lawi aliyepokea moja ya kumi, pia
alilipa moja ya kumi kwa Abrahamu, 10 kwa sababu
Lawi alikuwa katika viuno vya baba yake Abrahamu
wakati Melkizedeki alipokutana na Abrahamu. 11 Sasa
kama ukamilifu uliwezekana kupitia ukuhani wa Lawi,
(hivyo chini yake watu hupokea sheria), kulikuwa
na hitaji gani zaidi kwa kuhani mwingine kuinuka
baada ya mfumo wa Melkizedeki, na siyo kuitwa
baada ya mpangilio wa Haruni? 12 Kwa hiyo ukuhani
ukibadilika, hapana budi sheria nayo kubadilika. 13
Kwa mmoja ambaye mambo haya yalisemwa kuhusu
kabila jingine, kutoka kwake hakuna aliyehudumu
madhabahuni. 14 Sasa ni wazi kwamba Bwana wetu
alitoka katika Yuda, kabila ambalo Musa hakutaja
kuhusu makuhani. 15 Na haya tusemayo ni wazi
hasa ikiwa kuhani mwingine atatokea kwa mfano
wa Melkizedeki. 16 Kuhani huyu mpya siyo mmoja
ambaye amekuwa kuhani juu ya msingi wa sheria
zinazohusiana na uzao wa mtu, lakini katika msingi
wa nguvu ya maisha yasiyoweza kuharibika. 17 Hivyo
maandiko yanashuhudia kuhusu yeye: "Wewe ni
kuhani milele baada ya mfumo wa Melkizedeki." (aiōn
g165) 18 Kwa kuwa amri iliyotangulia iliwekwa pembeni
kwa sababu ilikuwa dhaifu na haifai. 19 Hivyo sheria
haikufanya chochote kikamilifu. Isipokuwa, kulikuwa
na ujasiri mzuri kwa hayo tunamsogelea Mungu. 20
Na Ujasiri huu mzuri haukutokea pasipo kuzungumzia
kiapo, kwa hili makuhani wengine hawakuchukua
kiapo chochote. 21 Lakini Mungu alichukua kiapo
wakati aliposema kuhusu Yesu, "Bwana ameapa na
hatabadilisha mawazo yake.' wewe ni kuhani milele."
(aiōn g165) 22 Kwa hili Yesu pia amekuja kuwa dhamana
ya agano bora. 23 Kwa hakika, kifo huzuia makuhani
kuhudumu milele. Hii ni kwa sababu walikuwapo
makuhani wengi, mmoja baada ya mwingine. 24
Lakini kwa sababu Yesu anaishi milele, ukuhani wake
haubadiliki. (aiōn g165) 25 Kwa hiyo yeye pia anaweza
kwa ukamilifu kukamilisha kuwaokoa wanaomkaribia
Mungu kupitia kwake, kwa kuwa yeye anaishi daima
kwa kuomba kwa ajili yao. 26 Kwa hiyo kuhani mkuu
wa namna hii anastahili kwetu. Asiye na dhambi,
hatia, msafi, aliyetengwa kutoka kwa wenye dhambi,
na amekuwa juu kuliko mbingu. 27 Yeye hakuwa na
uhitaji, mfano wa makuhani wakuu, kutoa dhabihu
kila siku, kwanza kwa dhambi yake mwenyewe, na
baadaye kwa dhambi za watu. Alifanya hivi mara moja
kwa wote, alipojitoa yeye mwenyewe. 28 Kwa sheria
huwateua watu dhaifu kuwa makuhani wakuu, lakini
neno la kiapo, lililokuja baada ya sheria, alimteua
Mwana, aliyefanywa kuwa mkamilifu milele. (aiōn g165)

8 Sasa jambo ambalo tunasema ni hili: tunaye
kuhani mkuu aliyekaa chini katika mkono wa
kulia wa kiti cha enzi Mbinguni. 2 Yeye ni mtumishi
katika mahali patakatifu, hema la kweli ambalo
Bwana ameliweka, siyo mtu yeyote wa kufa. 3 Kwa
maana kila kuhani mkuu huwekwa kutoa zawadi
na dhabihu; kwa hiyo ni muhimu kuwa na kitu cha
kutoa. 4 Sasa kama Kristo alikuwa juu ya nchi,
yeye asingekuwa kuhani zaidi ya hapo. Kwa kuwa
walikuwa tayari wale waliotoa vipawa kulingana na
sheria. 5 Walihudumu kitu ambacho kilikuwa nakala

na kivuli cha vitu vya mbinguni, sawa kama Musa
alipoonywa na Mungu wakati alipotaka kujenga hema.
"Ona," Mungu akasema, "kwamba tengeneza kila kitu
kulingana na muundo ulioonyeshwa juu ya mlima".
6 Lakini sasa Kristo amepokea huduma bora zaidi
kwa sababu yeye pia ni mpatanishi wa agano zuri,
ambalo limekwisha kuimarishwa kwa ahadi nzuri. 7
Hivyo kama agano la kwanza lisingekuwa na makosa,
ndipo hakungekuwa na haja kutafuta agano la pili. 8
Kwa kuwa wakati Mungu alipogundua makosa kwa
watu alisema, "Tazama, siku zinakuja, 'asema Bwana,
'wakati nitakapotengeneza agano jipya pamoja na
nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda. 9 Halitakuwa
kama agano nililofanya pamoja na baba zao siku
ambayo niliwachukua kwa mkono kuwaongoza kutoka
nchi ya Misri. Kwa kuwa hawakuendelea katika agano
langu, nami sikuwajali tena,' asema Bwana. 10 Kwa
kuwa hili ndilo agano nitafanya kwa nyumba ya Israeli
baada ya siku hizo,' asema Bwana. 'nitaweka sheria
zangu mawazoni mwao, na nitaziandika mioyoni
mwao. Nitakuwa Mungu wao, nao watakuwa watu
wangu. 11 Hawatafundishana kila mmoja na jirani
yake, na kila mmoja na ndugu, yake, akisema, "Mjue
Bwana," hivyo wote watanijua mimi, kutoka mdogo
hadi mkubwa wao. 12 Hivyo nitaonyesha rehema
kwa matendo yao yasiyo ya haki, na sizitazikumbuka
dhambi zao tena." 13 Kwa kusema "Mpya," amelifanya
agano la kwanza kuwa kuukuu. Na hilo ambalo
amelitangaza kuwa kuukuu liko tayari kutoweka.

9 Sasa hata agano la kwanza lilikuwa na sehemu ya
ibada hapa duniani na taratibu za ibada. 2 Kwani
katika hema kulikuwa na chumba kimeandaliwa,
chumba cha nje, paliitwa mahali patakatifu. Katika
eneo hili palikuwa na kinara cha taa, meza na mikate
ya wonyesho. 3 Na nyuma ya pazia la pili kulikuwa
na chumba kingine, paliitwa mahali patakatifu zaidi. 4
Mlikuwemo madhabahu ya dhahabu kwa kuvukizia
uvumba. Pia mlikuwemo sanduku la agano, ambalo
lilikuwa limejengwa kwa dhahabu tupu. Ndani yake
kulikuwa na bakuli la dhahabu lenye manna, fimbo
ya Haruni iliyoota majani, na zile mbao za mawe
za agano. 5 Juu ya sanduku la agano maumbo ya
maserafi wa utukufu wafunika mabawa yao mbele
ya kiti cha upatanisho, ambacho kwa sasa hatuwezi
kuelezea kwa kina. 6 Baada ya vitu hivi kuwa
vimekwisha andaliwa, Makuhani kawaida huingia
chumba cha nje cha hema kutoa huduma zao. 7
Lakini kuhani mkuu huingia kile chumba cha pili pekee
mara moja kila mwaka, na pasipo kuacha kutoa
dhabihu kwa ajili yake binafsi, na kwa dhambi za watu
walizozitenda pasipo kukusudia. 8 Roho Mtakatifu
anashuhudia kwamba, njia ya mahali patakatifu zaidi
bado haijafunuliwa kwa vile ile hema la kwanza bado
linasimama. 9 Hili ni kielelezo cha muda huu wa sasa.
Vyote zawadi na dhabihu ambavyo vinatolewa sasa
haviwezi kukamilisha dhamiri ya anayeabudu. 10 Ni
vyakula na vinywaji pekee vimeunganishwa katika
namna ya taratibu za ibada ya kujiosha. Vyote hivi
vilikuwa taratibu za kimwili vilivyokuwa vimeandaliwa
hadi ije amri mpya itakayowekwa mahali pake. 11
Kristo alikuja kama kuhani mkuu wa mambo mazuri
ambayo yamekuja. kupitia ukuu na ukamilifu wa
hema kuu ambayo haikufanywa na mikono ya watu,
ambayo si wa ulimwengu huu ulioumbwa. 12 Ilikuwa
si kwa damu ya mbuzi na ndama, bali kwa damu yake
mwenyewe kwamba Kristo aliingia mahali patakatifu
zaidi mara moja kwa kila mmoja na kutuhakikishia
ukombozi wetu wa milele. **(aiōnios g166)** 13 Kama kwa
damu ya mbuzi na mafahari na kunyunyiziwa kwa
majivu ya ndama katika hao wasiosafi walitengwa
kwa Mungu na kufanya miili yao safi, 14 Je si zaidi
sana damu ya Kristo ambaye kupitia Roho wa milele
alijitoa mwenyewe bila mawaa kwa Mungu, kuosha
dhamiri zetu kutoka matendo mafu kumtumikia Mungu
aliye hai? **(aiōnios g166)** 15 Kwa sababu hiyo, Kristo
ni mjumbe wa agano jipya. Hii ndiyo sababu mauti
imewaacha huru wote walio wa agano la kwanza
kutoka katika hatia ya dhambi zao, ili kwamba wote
walioitwa na Mungu waweze kupokea ahadi ya urithi
wao wa milele. **(aiōnios g166)** 16 Kama kuna agano
linadumu, ni lazima kuthibitishwa kwa kifo cha mtu
yule aliyelifanya. 17 Kwani agano linakuwa na nguvu
mahali kunatokea mauti, kwa sababu hakuna nguvu
wakati mwenye kulifanya akiwa anaishi. 18 Hivyo hata
si lile agano la kwanza lilikuwa limewekwa pasipo
damu. 19 Wakati Musa alipokuwa ametoa kila agizo
la sheria kwa watu wote, alichukua damu ya ng'ombe
na mbuzi, pamoja na maji, kitambaa chekundu, na
hisopo, na kuwanyunyizia gombo lenyewe na watu
wote. 20 Kisha alisema, "Hii ni damu ya agano
ambayo Mungu amewapa amri kwenu". 21 Katika
hali ileile, aliinyunyiza damu juu ya hema na vyombo

vyote vilivyotumiwa kwa huduma ya ukuhani. 22 Na
kulingana na sheria, karibu kila kitu kinatakaswa kwa
damu. Pasipo kumwaga damu hakuna msamaha.
23 Kwa hiyo ilikuwa lazima kwamba nakala za vitu
vya mbinguni sharti visafishwe kwa hii dhabihu ya
wanyama. Hata hivyo, vitu vya mbinguni vyenyewe
vilipaswa kusafishwa kwa dhabihu iliyo bora zaidi.
24 Kwani Kristo hakuingia mahali patakatifu sana
palipofanywa na mikono, ambayo ni nakala ya kitu
halisi. Badala yake aliingia mbingu yenyewe, mahali
ambapo sasa yuko mbele za uso wa Mungu kwa ajili
yetu. 25 Hakuingia kule kwa ajili ya kujitoa sadaka kwa
ajili yake mara kwa mara, kama afanyavyo kuhani
mkuu, ambaye huingia mahali patakatifu zaidi mwaka
baada ya mwaka pamoja na damu ya mwingine,
26 kama hiyo ilikuwa kweli, basi ingekuwa lazima
kwake kuteswa mara nyingi zaidi tangu mwanzo wa
ulimwengu. Lakini sasa ni mara moja hadi mwisho
wa miaka aliyojifunua kuiondoa dhambi kwa dhabihu
yake mwenyewe. (aiōn g165) 27 Kama ilivyo kwa kila
mtu kufa mara moja, na baada ya hiyo huja hukumu,
28 ndivyo hivyo Kristo naye ambaye alitolewa mara
moja kuziondoa dhambi za wengi, atatokea mara ya
pili, si kwa kusudi la kushughulikia dhambi, bali kwa
ukombozi kwa wale wamgojeao kwa saburi.

10 Kwa vile sheria ni kivuli cha mambo mema
yajayo, si yale yaliyo halisi. Sheria kamwe
haiwezi kuwakamilisha wale ambao wanaomkaribia
Mungu kwa njia ya dhabihu zilezile ambazo makuhani
waliendelea kutoa mwaka baada ya mwaka. 2
Au vinginevyo dhabihu hizo zisingeweza kukoma
kutolewa? Kwa kigezo hicho waabuduo, wakiwa
wamesafishwa mara moja, wasingelikuwa na utambuzi
zaidi wa dhambi. 3 Bali katika dhabihu hizo kuna
ukumbusho wa dhambi zilizotendwa mwaka baada
ya mwaka. 4 Kwa kuwa haiwezekani kwa damu ya
mafahari na mbuzi kuziondoa dhambi. 5 Wakati Kristo
alipokuja duniani, alisema, “Hamkutamani matoleo
au dhabihu, badala yake, mliandaa mwili kwa ajili
yangu. 6 Hamkuwa na thamani katika matoleo yote
ya kuteketezwa au dhabihu kwa ajili ya dhambi. 7
Kisha nilisema, “Ona, hapa ninayafanya mapenzi
yako, Mungu, kama ilivyoandikwa kunihusu mimi
katika gombo”. 8 Alisema kama ilivyo semwa hapo
juu: “Hamkutamani dhabihu, matoleo, au sadaka ya
kuteketezwa kwa ajili ya dhambi, wala hukuona furaha
ndani yake” dhabihu ambazo zinatolewa kulingana na
sheria. 9 Kisha alisema, “Ona, niko hapa kufanya
mapenzi yako”. Ameweka pembeni taratibu zilizo za
awali ili kuimarisha zile za pili. 10 Katika taratibu za pili,
tumekwisha tengwa kwa Mungu kwa mapenzi yake
kupitia kujitoa kwa mwili wa Yesu Kristo mara moja
kwa nyakati zote. 11 Ni kweli, kila kuhani husimama
kwa huduma siku kwa siku, akitoa dhabihu ile ile,
ambayo, kwa vyovyote, kamwe isingeweza kuziondoa
dhambi. 12 Lakini baada ya Kristo kutoa dhabihu mara
moja kwa dhambi milele yote, aliketi mkono wa kuume
wa Mungu, 13 akisubiri mpaka maadui zake watiwe
chini na kufanywa kiti kwa ajili ya miguu yake. 14 Kwa
kuwa kwa njia ya toleo moja amewakamilisha milele
wale ambao wametengwa kwa Mungu. 15 Na Roho
Mtakatifu pia ashuhudia kwetu. Kwa kuwa kwanza
alisema, 16 “Hili ni agano nitakalofanya pamoja nao
baada ya siku hizo; asema Bwana: nitaweka sheria
zangu ndani ya mioyo yao, na nitaziandika katika
akili zao”. 17 Kisha alisema, “Hawatazikumbuka tena
dhambi na matendo yao mafu”. 18 Sasa mahali palipo
na msamaha kwa hawa, hakuna tena dhabihu yoyote
kwa ajili ya dhambi. 19 Kwa hiyo, ndugu, tunao ujasiri
wa kuingia mahali patakatifu zaidi kwa damu ya Yesu.
20 Hiyo ni njia ambayo ameifungua kwa ajili yetu kwa
njia ya mwili wake, mpya na hai inayopitia kwenye
pazia. 21 Na kwa sababu tunaye kuhani mkuu juu ya
nyumba ya Mungu, 22 na tumkaribie na moyo wa
kweli katika utimilifu wa uhakika wa imani tukiwa na
mioyo iliyonyunyiziwa safi kutoka uovu wa dhamiri na
kuwa na miili yetu iliyooshwa kwa maji safi. 23 Basi
na tushikilie kwa uthabiti katika ungamo la ujasiri wa
tumaini letu, bila ya kugeuka, kwa sababu Mungu
aliyeahidi ni mwaminifu. 24 Na tuzidi kutafakari namna
ya kumtia moyo kila mmoja kupenda na matendo
mema. 25 Na tusiache kukusanyika pamoja, kama
wafanyavyo wengine. Badala yake, kutiana moyo
kila mmoja zaidi na zaidi, kama muonavyo siku
inakaribia. 26 Kama tukifanya makusudi kuendelea
kutenda dhambi baada ya kuwa tumepokea elimu
ya ukweli, Dhabihu nyingine ya dhambi haisalii tena.
27 Badala yake, kuna tarajio pekee la hukumu ya
kutisha, na ukali wa moto ambao utawateketeza
maadui wa Mungu. 28 Yeyote ambaye ameikataa
sheria ya Musa hufa bila rehema mbele ya ushuhuda
wa mashahidi wawili au watatu. 29 kiwango gani zaidi

cha adhabu unafikiri kinamstahiri kilammoja ambaye
amemdharau mwana wa Mungu, yeyote aliyeitendea
damu ya agano kama kitu kisicho kitakatifu, damu
ambayo kwayo aliiweka wakfu kwa Mungu - yeyote
ambaye amemtukana Roho wa neema? 30 Kwakuwa
tunajua mmoja ambaye aliyesema, “Kisasi ni changu,
nitalipa”. Na tena, “Bwana atawahukumu watu wake”.
31 Ni jambo la kuogofya mtu kuangukia katika mikono
ya Mungu aliye hai! 32 Lakini kumbuka siku zilizopita,
baada ya kutiwa kwenu nuru, ni jinsi gani mliweza
kuvumilia maumivu makali. 33 Mlikuwa mmewekwa
wazi katika dhihaka ya matukano na mateso, na
mlikuwa washiriki pamoja na wale waliopitia mateso
kama hayo. 34 Kwa kuwa mlikuwa na moyo wa
huruma kwa hao waliokuwa wafungwa, na mlipokea
kwa furaha adhabu ya urithi wenu, mkijua kwamba
ninyi wenyewe mlikuwa na urithi bora na wa kudumu
milele. 35 Kwa hiyo msiutupe ujasiri wenu, ulio na
zawadi kuu. 36 Kwa kuwa mnahitaji uvumilivu, ili
kwamba mpate kupokea ambacho Mungu amekiahidi,
baada ya kuwa mmekwisha yatenda mapenzi yake.
37 Kwa kuwa baada ya kitambo kidogo, mmoja
anayekuja, atakuja hakika na hatakawia. 38 Mwenye
haki wangu ataishi kwa imani. Kama atarudi nyuma,
sitapendezwa naye.” 39 Lakini sisi si kama wale
warudio nyuma kwa kuangamia. Badala yake, sisi ni
baadhi ya wale tulio na imani ya kuzilinda roho zetu.

11 Sasa imani ni hakika aliyo nayo mtu wakati
atarajiapo kitu fulani kwa ujasiri. Ni hakika ya
kitu ambacho bado hakijaonekana. 2 Kwa sababu
hii mababu zetu walithibitika kwa imani yao. 3 Kwa
imani tunafahamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa
amri ya Mungu, ili kwamba kile kinachoonekana
hakikutengenezwa kutokana na vitu ambavyo vilikuwa
vinaonekana. (aiōn g165) 4 Ilikuwa kwa sababu ya
imani kwamba Habili alimtolea Mungu sadaka ya
kufaa kuliko alivyofanya Kaini. Ilikuwa ni kwa sababu
hii kwamba alisifiwa kuwa mwenye haki. Mungu
alimsifu kwa sababu ya zawadi alizoleta. Kwa sababu
hiyo, Habili bado ananena, ingawa amekufa. 5
Ilikuwa kwa imani kwamba Enoko alichukuliwa juu
na hakuona mauti. “Hakuonekana, kwa sababu
Mungu alimchukua” kwa vile ilinenwa juu yake kuwa
alimpendeza Mungu kabla ya kuchukuliwa juu. 6
Pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu, kwa
kuwa ajaye kwa Mungu lazima aamini kwamba
Mungu anaishi na kwamba huwapatia zawadi wale
wamtafutao. 7 Ilikuwa ni kwa imani kwamba Nuhu,
akiwa ameonywa na Mungu kuhusiana na mambo
ambayo hayakuwa yameonekana, kwa heshima ya ki
Mungu alitengeneza safina kwa ajili ya kuiokoa familia
yake. Kwa kufanya hivi, aliuhukumu ulimwengu na
akawa mrithi wa haki ambayo huja kupitia imani.
8 Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahimu, alipoitwa
alitii na kwenda mahali ambapo alipaswa kupokea
kama urithi. Alitoka bila kujua mahali gani alikuwa
anakwenda. 9 Ilikuwa ni kwa imani kwamba aliishi
katika nchi ya ahadi kama mgeni. Aliishi katika
mahema pamoja na Isaka na Yakobo, warithi wenzake
wa ahadi ile ile. 10 Hii ni kwa sababu alitarajia
kuupata mji ambao mwenye kuubuni na mjenzi wake
angelikuwa ni Mungu. 11 Ilikuwa ni kwa imani kwamba
Ibrahimu, na Sara mwenyewe, walipokea nguvu ya
kutunga mimba ingawa walikuwa wazee sana, kwa
kuwa walimuona Mungu kuwa mwaminifu, ambaye
aliwaahidia mtoto wa kiume. 12 Kwa hiyo pia kutoka
kwa mtu huyu mmoja ambaye alikuwa amekaribia
kufa wakazaliwa watoto wasiohesabika. Walikuwa
wengi kama nyota za angani na wengi kama mbegu
za mchanga katika ufukwe wa bahari. 13 Hawa
wote walikufa katika imani pasipo kupokea ahadi.
Isipokuwa, wakiwa wameziona na kuzikaribisha kwa
mbali, walikiri kwamba walikuwa wageni na wapitaji
juu ya nchi. 14 Kwa wale wasemao mambo kama
haya wanaweka bayana kuwa wanatafuta nchi yao
wenyewe. 15 Kwa kweli, kama wangekuwa wakiifikiria
nchi ambayo kwayo walitoka, wangelikuwa na nafasi
ya kurejea. 16 Lakini kama ilivyo, wanatamani nchi iliyo
bora, ambayo, ni ya kimbingu. Kwa hiyo Mungu haoni
aibu kuitwa Mungu wao, kwa kuwa ametayarisha
mji kwa ajili yao. 17 Ilikuwa ni kwa imani kwamba
Ibrahimu baada ya kujaribiwa, alimtoa Isaka. Ndiyo,
yeye ambaye alipokea kwa furaha ahadi, alimtoa
mwanawe wa pekee, 18 ambaye juu yake ilinenwa,
“Kutoka kwa Isaka uzao wako utaitwa.” 19 IbrahImU
alijua kwamba Mungu alikuwa na uwezo wa kumfufua
Isaka kutoka katika wafu, na kwa kuzungumza kwa
lugha ya maumbo, alimpokea. 20 Ilikuwa ni kwa imani
kwamba Isaka alimbariki Yakobo na Esau kuhusu
mambo yajayo. 21 Ilikuwa ni kwa imani kwamba
Yakobo alipokuwa katika hali ya kufa, alimbariki kila
mmoja wa watoto wa Yusufu. Yakobo akaabudu,

akiegemea juu ya fimbo yake. 22 Ilikuwa ni kwa imani
kwamba Yusufu wakati wake wa mwisho ulipokaribia,
alinena juu ya kutoka kwa wana wa Israel Misri na
akawaagiza kuchukua pamoja nao mifupa yake. 23
Ilikuwa ni kwa imani kwamba Musa, alipozaliwa,
alifichwa kwa miezi mitatu na wazazi wake kwa
sababu walimuona kuwa ni mtoto mchanga aliyekuwa
mzuri, na hawakutishwa na amri ya mfalme. 24 Ilikuwa
ni kwa imani kwamba Musa, alipokuwa mtu mzima,
alikataa kuitwa mtoto wa binti Farao. 25 Badala yake,
alichagua kushiriki mateso pamoja na watu wa Mungu
badala ya kufurahia anasa za dhambi kwa kitambo.
26 Alifikiri aibu ya kumfuata Kristo kuwa ni utajiri mkuu
kuliko hazina za Misri kwa kuwa alikaza macho yake
katika zawadi ya wakati wake ujao. 27 Ilikuwa ni
kwa imani kwamba Musa alitoka Misri. Hakuhofia
hasira ya Mfalme, kwa kuwa alivumilia kwa kutazama
kwa asiyeonekana. 28 Ilikuwa ni kwa imani kwamba
aliishika pasaka na kunyunyiza damu, ili kwamba
mharibu wa mzaliwa wa kwanza asiweze kuwagusa
wazaliwa wa kwanza wa kiume wa waisrael. 29
Ilikuwa ni kwa imani kwamba walipita katika bahari
ya shamu kama katika nchi kavu. Wakati wamisri
walipojaribu kupita, walimezwa. 30 Ilikuwa ni kwa
imani kwamba ukuta wa Yeriko ulianguka chini, baada
ya kuuzunguka kwa siku saba. 31 Ilikuwa ni kwa imani
kwamba Rahabu yule kahaba hakuangamia pamoja
na wale ambao hawakuwa watiifu, kwa sababu alikuwa
amewapokea wapelelezi na kuwahifadhi salama.
32 Na niseme nini zaidi? Maana muda hautoshi
kusimulia ya Gideoni, Barak, Samsoni, Yeftha, Daudi,
Samwel na za manabii, 33 ambao kupitia imani
walizishinda falme, walitenda haki, na wakapokea
ahadi. Walizuia vinywa vya simba, 34 walizima nguvu
za moto, walikwepa ncha ya upanga, waliponywa
kutoka katika magonjwa, walikuwa mashujaa vitani,
na walisababisha majeshi wageni kukimbia. 35
Wanawake walipokea wafu wao kwa njia ya ufufuo.
Wengine waliteswa, bila kukubali kuachwa huru ili
kwamba waweze kupata uzoefu wa ufufuo ulio bora
zaidi. 36 Wengine waliteswa kwa dhihaka na kwa
vichapo, naam, hata kwa vifungo na kwa kutiwa
gerezani. 37 Walipondwa mawe. Walikatwa vipande
kwa misumeno. Waliuawa kwa upanga. Walikwenda
kwa ngozi za kondoo na ngozi za mbuzi walikuwa
wahitaji, wakiendelea katika maumivu na wakitendewa
mabaya 38 (ambayo ulimwengu haukustahili kuwa
nao), wakitangatanga nyikani, milimani, katika
mapango na katika mashimo ya ardhini. 39 Ingawa
watu wote hawa walikubaliwa na Mungu kwa sababu
ya imani yao, hawakupokea alichoahidi. 40 Mungu
alitangulia kutupatia kitu kilichobora, ili kwamba bila
sisi wasingeweza kukamilishwa.

12 Kwahiyo, kwa kuwa tumezungukwa na wingu
kubwa la mashaidi, na tutupe kila kitu kinacho
tulemea pamoja na dhambi ambayo inatuzingira kwa
urahisi. Tupige mbio kwa saburi katika mashindano
yaliyowekwa mbele yetu. 2 Tuyaelekeze macho yetu
kwa Yesu, aliye mwanzilishi na mwenye kutimiliza
imani yetu, ambaye kwa ajili ya furaha iliyowekwa
mbele yake alistahmili msalaba, akiidharau aibu
yake, na akakaa chini mkono wa kulia wa kiti
cha enzi cha Mungu. 3 Maana mtafakarini yeye
aliye stahimili maneno ya chuki kutoka kwa wenye
dhambi, dhidi yake mwenyewe ili kwamba msije
mkachoka au kuzimia mioyo yenu. 4 Hamjataabika
au kuteseka mkishindana na dhambi kiasi cha
kuishiwa damu. 5 Tena mmesahau kule kutiwa moyo
ambako kunawaelekeza kama watoto wa kiume:
“Mwanangu, usiyachukuwe kwa wepesi marudia ya
Bwana, wala usikate tamaa unapo rekebishwa na
yeye.” 6 Kwa kuwa Bwana humrudi yeyote ambaye
anampenda, na humwadhibu kila mwana ambaye
humpokea. 7 Stahimili majaribu kama kurudiwa.
Mungu hushughulika nanyi kama anavyoshughulika
na watoto, maana ni mtoto yupi ambaye baba yake
hawezi kumrudi? 8 Lakini kama hakuna kurudiwa,
ambako sisi sote tunashiriki, basi ninyi ni haramu
na si watoto wake. 9 Zaidi ya yote, tulikuwa na
baba zetu kidunia wa kuturudi, na tuliwaheshimu.
Je haitupasi hata zaidi kumtii Baba wa kiroho na
kuishi? 10 Kwa hakika baba zetu walituadhibu kwa
miaka michache kama ilivyoonekana sawa kwao,
lakini Mungu hutuadhibu kwa faida yetu ili tushiriki
utakatifu wake. 11 Hakuna adhabu inayofurahisha
kwa wakati huo. Huwa na maumivu. Hata hivyo,
baadaye huzaa tunda la amani ya utauwa kwa
wale waliofundishwa nayo. 12 Kwa hiyo inueni
mikono yenu iliyolegea na kufanya magoti yenu yaliyo
dhaifu kuwa yenye nguvu tena; 13 nyosheni mapito
ya nyayo zenu, ili kwamba yeyote aliye mlemavu
hataongozwa upotevuni lakini apate kuponywa. 14

Tafuteni amani na watu wote, na pia utakatifu ambao
bila huo hakuna atakayemwona Bwana. 15 Muwe
waangalifu ili kwamba asiwepo atakayetengwa mbali
na neema ya Mungu, na kwamba lisije shina la
uchungu litakalochipuka na kusababisha shida na
kukengeusha wengi. 16 Angalieni kuwa hakuna
zinaa au mtu asiye mtauwa kama vile Esau, ambaye
kwa sababu ya mlo mmoja aliuza haki yake ya
kuzaliwa. 17 Kwa kuwa mnajua kwamba baadaye,
alipotamani kurithi baraka, alikataliwa, kwa sababu
hakupata fursa ya kutubu pamoja na baba yake, hata
ingawa alitafuta sana kwa machozi. 18 Kwa kuwa
hamkuja katika mlima ambao unaweza kuguswa,
Mlima unaowaka moto, giza, kukatisha tamaa na
dhoruba. 19 Hamkuja kwa sauti za tarumbeta, au kwa
maneno yatokanayo na sauti ambayo ilisababisha kila
wasikiao wasiombe neno lolote kusemwa kwao. 20
Kwa kuwa hawakuweza kuvumilia kile kilichoamuliwa:
"Ikiwa hata mnyama agusaye mlima, lazima apigwe
kwa mawe." 21 Ya kutisha zaidi aliyoyaona Musa
alisema, "Nimeogopa sana kiasi cha kutetemeka". 22
Badala yake, mmekuja mlima Sayuni na katika mji
wa Mungu aliye hai, Yerualem ya mbinguni, na kwa
malaika elfu kumi wanaosherehekea. 23 Mmekuja
katika kusanyiko la wazaliwa wa kwanza wote
waliosajiliwa mbinguni, kwa Mungu hakimu wa wote,
na kwa roho za watakatifu ambao wamekamilishwa.
24 Mmekuja kwa Yesu mpatanishi wa agano jipya,
na kwa damu iliyonyunyizwa ambayo hunena mema
zaidi kuliko damu ya Habili. 25 Angalia kuwa usije
ukamkataa mmoja ambaye anenaye. Kwa kuwa
kama hawakuepuka walipomkataa mmoja aliye
waonya duniani, kwa hakika hatutaepuka ikiwa
tutageuka mbali kutoka kwa yule atuonyaye kutoka
mbinguni. 26 Kwa wakati huo sauti yake ilitikisa
dunia. Lakini sasa ameahidi na kunena, "Bado mara
nyingine tena sitatikisa dunia pekee, bali mbingu
pia." 27 Maneno haya, "Mara moja tena," inaonesha
kutoweshwa kwa vitu vile vitetemeshwavyo, hivi ni,
vitu vile ambavyo vimeumbwa, ili kwamba vile vitu
visivyotetemeshwa vibakie. 28 Kwa hiyo, tupokee
ufalme ambao hautetemeshwi, tufurahi katika hali
ya kumwabudu Mungu kwa kukubali pamoja na
kunyenyekea katika kicho, 29 kwa maana Mungu
wetu ni moto ulao.

13 Basi upendo wa ndugu na uendelee. 2 Msisahau
kuwakaribisha wageni, maana kwa kufanya
hivi, baadhi wamewakaribisha malaika pasipo kujua.
3 Kumbuka wote waliomo gerezani, kana kwamba
mulikuwa nao kule pamoja nao, na kama miili yenu
ilitendewa kama wao. 4 Basi ndoa na iheshimiwe
na wote na basi kitanda cha ndoa kifanywe kuwa
safi, kwa maana Mungu atawahukumu waasherati
na wazinzi. 5 Basi njia zenu za maisha ziwe huru
katika upendo wa pesa. Muwe wanoridhika na vitu
mulivyonavyo, kwani Mungu mwenyewe alisema,
"Sitawaacha ninyi kamwe, wala kuwatelekeza ninyi."
6 Basi tulidhikeni ili tusema kwa ujasiri, "Bawa ni
msaidizi wangu; Sitaogopa. Mwanadamu aweza
kunifanya nini?" 7 Wafikirieni wale walio waongoza,
wale waliongea neno la Mungu kwenu, na kumbukeni
matokeo ya mienendo yao; igeni imani zao. 8 Yesu
Kristo ni yeye jana, leo, na ata milele. (aiōn g165) 9 Usije
ukaongozwa na mafundisho mbalimbali ya kigeni
kwani ni vizuri kwamba moyo ujengwe kwa neema, na
siyo kwa sheria kuhusu chakula hayo hayatawasaidia
wale wanaoishi kwa hayo. 10 Tunayo madhabau
ambayo wale wanaotumika ndani ya hekalu hawana
haki ya kula. 11 Kwa kuwa damu za wanyama,
zilizotolewa dhabihu kwa ajili ya dhambi, ililetwa na
kuhani mkuu ndani ya sehemu takatifu, lakini miili
yao ilichomwa nje ya kambi. 12 Kwa hiyo Yesu naye
aliteseka nje ya lango la mji, hili kwamba kuweka
wakfu watu kwa Mungu kupitia damu yake. 13 Na kwa
hiyo twendeni kwake nje ya kambi, tukizibeba fadheha
zake. 14 Kwani hatuna makao ya kudumu katika
mji huu. Badala yake tutafute mji ambao unakuja.
15 Kupitia Yesu mnapaswa mara kwa mara kujitoa
sadaka ya kumtukuza Mungu, kumsifu kwamba tunda
la midomo yetu likili jina lake. 16 Na usisahau kufanya
mazuri na kusadiana ninyi kwa ninyi, kwa kuwa ni
kwa sadaka kama hiyo ndiyo Mungu hupendezwa
sana. 17 Tiini na kujishusha kwa viongozi wenu,
kwani wanaendelea kuwalinda kwa ajili ya nafsi zenu,
kama wale watakaotoa hesabu. Tiini ili kwamba
viongozi wenu waweze kuwatunza kwa furaha, na sio
kwa huzuni, ambayo haitawasaidia. 18 Tuombeni,
kwani tuna uhakikwa kwamba tuna dhamira njema,
tunatamani kuishi maisha ya heshima katika mambo
yote. 19 Na nyote ninawatia moyo zaidi mfanye hivi, ili
kwamba niweze kurudi kwenu hivi karibuni. 20 Sasa

Mungu wa amani, ambaye aliwaleta tena kutoka kwa
wafu mchungaji mkuu wa kondoo, Bwana wetu Yesu,
kwa damu ya agano la milele, **(aiōnios g166)** **21** Atawapa
uwezo kwa kila jambo zuri kufanya mapenzi yake,
akifanya kazi ndani yetu iliyo njema ya kupendeza
machoni pake, kupitia Yesu Kristo, kwake uwe utukufu
milele na milele. Amina. **(aiōn g165)** **22** Sasa ninakutia
moyo, ndugu, kuchukualiana na neno la kutia moyo
ambalo kwa ufupi nililiandika kwenu. **23** Fahamu
kwamba ndugu yetu Timotheo ameshaachiwa huru,
ambaye pamoja naye nitawaona kama atakuja hivi
karibuni. **24** Salimia viongozi wako wote na waumini
wote. Wale wanaotoka Italia wanakusalimia. **25** Na
neema iwe nanyi nyote.

Yakobo

1 Yakobo, mtumwa wa Mungu na wa Bwana Yesu
Kristo, kwa makabila kumi na mbili yaliyotawanyika,
salaam. **2** Hesabuni kuwa ni furaha zaidi, ndugu
zangu, mnapopita katika matatizo mbali mbali, **3**
mkijua kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huwapa
uvumilivu. **4** Acheni uvumilivu uikamilishe kazi
yake, kwamba muweze kukomaa kikamilifu, bila
kupungukiwa katika lolote. **5** Lakini kama mtu kati
yenu anahitaji hekima, aiombe kutoka kwa Mungu,
ambaye hutoa kwa ukarimu na pasipo kukemea kwa
wote wamwombao, na atawapa hekima. **6** Lakini
omba kwa imani, bila shaka, kwa kuwa mwenye kutia
shaka ni kama mawimbi katika bahari, huchukuliwa
na upepo na kutupwa huku na huko. **7** Kwa hakika
mtu huyu asifikirie kwamba atapokelewa ombi lake
kutoka kwa Bwana; **8** mtu huyu ana nia mbili, si imara
katika njia zake zote. **9** Ndugu maskini anapaswa
kujivuna katika kusimama kwake juu, **10** wakati
huo huo ndugu tajiri katika unyenyekevu wake, kwa
sababu atatoweka kama ua la kondeni katika shamba
analopita. **11** Jua huchomoza na joto la kuunguza
kukausha mimea, na maua huanguka na uzuri wake
hufa. Vivyo hivyo watu matajiri watachakaa katikati
ya kazi zao. **12** Amebarikiwa mtu yule anayevumilia
majaribu, kwa kuwa baada ya kushinda jaribu hilo,
atapokea taji ya uzima, ambayo imeahidiwa kwa wale
wampendao Mungu. **13** Mtu yeyote hapaswi kusema
anapojaribiwa, “Jaribu hili linatoka kwa Mungu,”
kwa sababu Mungu hajaribiwi na uovu, na Mungu
mwenyewe hamjaribu yeyote. **14** Kila mtu hujaribiwa
na tamaa zake mbaya zinazomshawishi na kumvuta
mbali. **15** Ndipo baada ya tamaa ya dhambi kubeba
mimba, dhambi huzaliwa, na baada ya dhambi
kukomaa sawasawa, huishia katika mauti. **16** Ndugu
zangu wapendwa, msidanganyike. **17** Kila zawadi iliyo
nzuri na kila zawadi iliyokamilika hutoka juu, hushuka
chini kutoka kwa Baba wa nuru. Kamwe habadiliki
kama kivuli kibadilikavyo. **18** Mungu alichagua kutupa
sisi uzima kwa Neno la kweli, ili kwamba tuweze kuwa
kama uzao wa kwanza miongoni mwa viumbe vyake.
19 Mnajua hili, ndugu zangu wapendwa. Kila mmoja
anapaswa kuwa mwepesi wa kusikia, siyo mwepesi
wa kuongea wala kukasirika, **20** kwa kuwa hasira ya
mwanadamu haiwezi kutenda haki ya Mungu. **21** Kwa
hiyo wekeni mbali uchafu wa dhambi na ubaya wote
ulio mahali popote, na kwa unyenyekevu lipokeeni
neno lililopandwa ndani yenu, ambalo lina uwezo
wa kuokoa roho zenu. **22** Litiini neno, msilisikie tu,
mkijidanganya nafsi zenu wenyewe. **23** Kwa kuwa
kama yeyote alisikiaye neno bila kulitendea kazi ni
sawa na mtu ajiangaliaye uso wake halisi katika
kioo. **24** Hujitathimini uso wake, na huenda zake na
baada ya muda mfupi husahau anavyofanana. **25** Bali
mtu yule anayeiangalia kwa uangalifu sheria kamili,
sheria ya uhuru, na kuendelea kuitii, si kwa sababu
yeye ni msikilizaji anayesahau, huyu mtu atabarikiwa
anapoitenda. **26** Ikiwa mtu yeyote atafikiri mwenyewe
kuwa ni mtu wa dini, lakini hawezi kuutawala ulimi
wake, huudanganya moyo wake na dini yake ni bure.
27 Dini iliyo safi na isiyoharibiwa mbele za Mungu
wetu na Baba ni hii: kuwasaidia yatima na wajane
katika mateso yao, na kujilinda wenyewe na ufisadi
wa dunia.

2 Ndugu zangu msiifuate imani ya Bwana Yesu
Kristo, Bwana wa utukufu, kwa kupendelea watu
fulani. **2** Kama mtu fulani akiingia kwenye mikutano
yenu amevaa pete za dhahabu na mavazi mazuri,
pia akaingia masikini mwenye mavazi machafu, **3**
na mkaonyesha kumjali zaidi yule mwenye mavazi
mazuri na kusema, “Tafadhari wewe keti hapa mahali
pazuri” lakini mkamwambia yule masikini, “Wewe
simama pale,” au “Kaa chini ya miguu yangu.” **4** Je,
hamuhukumiani ninyi wenyewe, na kuwa waamuzi
wenye mawazo mabaya? **5** Sikilizeni, ndugu zangu
wapendwa, je, Mungu hakuwachagua masikini wa
dunia kuwa matajiri katika imani na kurithi ufalme
aliowaahidia wampendao? **6** Lakini mmewadharau
masikini! Je, sio matajiri wanaowatesa ninyi, na sio
wao wanaowaburuta mahakamani? **7** Je, si matajiri
wanaolitukana jina lile zuri ambalo kwalo mnaitiwa? **8**
Hata hivyo, kama mwaitimiza ile sheria ya kifalme
kama ilivyoandikwa katika maandiko, “Utampenda
jirani yako kama wewe mwenyewe,” mwafanya vyema.
9 Lakini kama mkipendelea baadhi ya watu, mnatenda
dhambi, mwahukumiwa na sheria kuwa ni wavunja
sheria. **10** Kwa kuwa yeyote atiiye sheria yote, na bado
akajikwaa katika nukta moja tu, amekuwa na hatia ya
kuvunja sheria yote! **11** Kwa kuwa Mungu aliyesema,
“Usizini,” ndiye pia aliyesema, “Usiue.” Kama hauzini,
lakini una uwa, umekwishavunja sheria ya Mungu.

12 Kwa hiyo zungumzeni na kutii kama wale ambao
mko karibu kuhukumiwa na sheria ya uhuru. 13 Kwa
kuwa hukumu huja pasipo huruma kwa wale wasio
na huruma. Huruma hujitukuza juu ya hukumu. 14
Kuna uzuri gani, ndugu zangu, kama mtu anasema
ninayo imani, lakini hana matendo? Je, imani hiyo
yaweza kumwokoa? 15 Kama ndugu wa kiume au
wa kike ni muhitaji wa mavazi au chakula cha kila
siku, 16 na mmoja wenu akawaambia, “Nendeni kwa
amani, mkaote moto na mle vizuri,” lakini hamuwapi
mahitaji muhimu ya mwili, hiyo yafaaa nini? 17
Hali kadhalika, imani pekee, kama haina matendo,
imekufa. 18 Bado mtu fulani anaweza kusema, “Una
imani, na mimi ninayo matendo.” Nionyeshe imani
yako pasipo matendo, nami nitakuonyesha imani
yangu kwa matendo yangu. 19 Waamini kuwa kuna
Mungu mmoja; uko sahihi. Lakini mapepo nayo
yanaamini hivyo na kutetemeka. 20 Je, unataka
kujua, ewe mtu mpumbavu, namna ambavyo imani
hiyo pasipo matendo isivyofaa? 21 Je, si baba yetu
Abrahamu alihesabiwa haki kwa matendo alipomtoa
mwanawe Isaka juu ya madhabahu? 22 Mnaona
kuwa imani yake ilifanya kazi na matendo yake,
na kwa matendo yake, imani yake ilifikia kusudio
lake. 23 Maandiko yalitimizwa yasemayo, “Abrahamu
alimwamini Mungu, na akahesabiwa kuwa ni mwenye
haki.” Hivyo Abrahamu aliitwa rafiki wa Mungu.
24 Mwaona kuwa kwa matendo mtu huhesabiwa
haki, na si kwa imani tu. 25 Hali kadhalika, je,
hakuwa Rahabu yule kahaba alihesabiwa haki kwa
matendo, alipowakaribisha wajumbe na kuwapeleka
kwa barabara nyingine? 26 Kwa kuwa kama vile mwili
usipokuwa na roho umekufa, vivyo hivyo imani pasipo
matendo imekufa.

3 Ndugu zangu, siyo wengi wenu mnapaswa kuwa
walimu, mkijua kwamba tutapokea hukumu kubwa
zaidi. 2 Kwa kuwa wote tunakosea katika njia nyingi.
Kama yeyote huwa hajikwai katika maneno yake,
huyo ni mtu mkamilifu, aweza kudhibiti mwili wake
wote pia. 3 Sasa kama tunaweka lijamu za farasi
katika vinywa vyao wanatutii, na tunaweza kuigeuza
miili yao yote. 4 Tambua pia kwamba meli, ingawa ni
kubwa na husukumwa na upepo mkali, zinaongozwa
kwa usukani mdogo sana kwenda popote anakotaka
nahodha. 5 Vivyo hivyo, ulimi ni kiungo kidogo cha
mwili, lakini hujisifia makuu sana. Angalia msitu
mkubwa unavyoweza kuwashwa kwa cheche ndogo
ya moto! 6 Ulimi pia ni moto, ni ulimwengu wa uovu,
umewekwa miongoni mwa viungo vya mwili wetu,
ambao hunajisi mwili wote na huiweka juu ya moto njia
ya maisha, na wenyewe kuchomwa moto wa kuzimu.
(Geenna g1067) 7 Kila aina ya mnyama wa polini, ndege,
kitambaacho na kiumbe cha baharini kinadhibitiwa na
wanadamu. 8 lakini hakuna mwanadamu hata mmoja
ambaye anaweza kudhibiti ulimi; ni uovu usiotulia,
umejaa sumu ya kufisha. 9 Kwa ulimi twamtukuza
Bwana na Baba yetu, na kwa huo twawalaani watu
ambao wameumbwa kwa mfano wa Mungu. 10 Katika
kinywa hichohicho husema maneno ya baraka na
laana. Ndugu zangu mambo haya hayapaswi kuwa.
11 Je, kisima kimoja huweza kutoa maji matamu
na machungu? 12 Ndugu zangu, Je, mti wa mtini
unaweza kuzaa matunda ya mzeituni, au mzabibu
unazaa matunda ya mtini? Wala chemchemi ya
maji chumvi haitoi maji yasio na chumvi. 13 Ni nani
miongoni mwenu aliye na hekima na ufahamu? Hebu
mtu huyo na aoneshe maisha mema katika kazi zake
kwa unyenyekevu utokanao na hekima. 14 Lakini
kama mnao wivu mkali na nia ya ubinafsi mioyoni
mwenu, msijivune na kusema uongo mkiupinga
ukweli. 15 Hii siyo hekima ile ishukayo kutoka juu,
lakini badala yake ni ya kidunia, si ya kiroho, na ni ya
kipepo. 16 Kwa kuwa palipo na wivu na ubinafsi upo,
kuna vurugu na kila matendo maovu 17 Lakini hekima
itokayo juu, kwanza ni safi, kisha kupenda amani,
upole na ukarimu, yenye kujaa rehema na matunda
mema, bila kupendelea watu fulani, na kweli. 18
Na tunda la haki hupandwa katika amani kwa wale
ambao wanatenda mambo ya amani.

4 Ugonvi na migogoro miongoni mwenu vyatoka
wapi? Haviinuki kutoka katika tamaa zenu mbaya
zinazoleta vita ndani ya washirika wenu? 2 Mnatamani
kile msichokuwa nacho. Mnauwa na mnafukuzia kile
msichoweza kuwa nacho. Mnapigana na kugombana,
na bado hampati kwa sababu hamumwombi Mungu.
3 Mnaomba na hampokei kwa sababu mnaomba
kwa ajili ya mambo mabaya, ili kwamba muweze
kuvitumia kwa tamaa zenu mbaya. 4 Enyi wazinzi!
Hamjui kwamba urafiki na ulimwengu ni uadui dhidi
ya Mungu? Kwa hiyo, yeyote aamuaye kuwa rafiki wa
ulimwengu hujifanya mwenyewe adui wa Mungu. 5
Au mnadhani maandiko hayana maana yasemapo

kwamba Roho aliyoweka ndani yetu ana wivu sana
kwa ajili yetu? 6 Lakini Mungu hutoa neema zaidi,
ndiyo maana maandiko husema, “Mungu humpinga
mwenye kiburi, lakini humpa neema mnyenyekevu.”
7 Hivyo, jitoeni kwa Mungu. Mpingeni ibilisi na yeye
atakimbia kutoka kwenu. 8 Sogeeni karibu na Mungu,
na yeye atakaribia karibu nanyi. Safisheni mikono
yenu, enyi wenye dhambi, na takaseni mioyo yenu,
enyi wenye nia mbili. 9 Huzunikeni, ombolezeni, na
kuria! Geuzeni kicheko chenu kuwa huzuni na furaha
yenu kuwa maombolezo. 10 Jinyenyekezeni wenyewe
mbele za Bwana, na atawainua juu. 11 Msineneane
kinyume ninyi kwa ninyi, ndugu. Mtu anenaye kinyume
na ndugu yake, au kumhukumu ndugu yake, hunena
kinyume na sheria na huihukumu sheria ya Mungu.
Mkiihukumu sheria, hamuitii sheria, bali mnaihukumu.
12 Ni mmoja tu ambaye ni mtoa sheria na hakimu,
Mungu, yeye ambaye ana uwezo wa kuokoa na
kuangamiza. Wewe ni nani ambaye unamhukumu
jirani yako? 13 Sikilizeni, ninyi msemao, “Leo au
kesho tutakwenda katika mji huu, na kukaa mwaka
huko, na kufanya biashara, na kutengeneza faida.” 14
Ni nani ajuaye nini kitatokea kesho, na maisha yenu
ni nini hasa? Kwa kuwa mnafanana kama ukungu
unaotokea kwa muda mfupi na kisha hupotea. 15
Badala yake mngesema, “kama ni mapenzi ya Bwana,
tutaishi na tutafanya hiki au kile.” 16 Lakini sasa
mnajivuna juu ya mipango yenu. Majivuno yote hayo
ni uovu. 17 Kwahiyo, kwake yeye ajuaye kutenda
mema lakini hayatendi, kwake huyo ni dhambi.

5 Njoni sasa, enyi mlio matajiri, lieni kwa sauti ya juu
kwa sababu ya taabu inayokuja juu yenu. 2 Utajiri
wenu umeharibiwa na mavazi yenu yametafunwa na
wadudu waharibifu. 3 Dhahabu zenu na fedha zenu
zimekosa thamani, na uharibifu wake utashuhudia
dhidi yenu na kuangamiza miili yenu kama moto.
Mmejiwekea hazina yenu katika siku za mwisho.
4 Tazameni, malipo ya watendakazi-wale ambao
hamjawalipa kwa kuvuna katika mashamba yenu-
wanalia! Na kilio cha wale waliovuna mazao yenu
kimeyafikia masikio ya Bwana wa Majeshi. 5 Mmeishi
kwa anasa duniani na kujifurahisha ninyi wenyewe.
Mmejinenepesha mioyo yenu kwa siku ya machinjo.
6 Mmemhukumu na kumuua mwenye haki asiyeweza
kuwapinga. 7 Kwa hiyo vumilieni, ndugu, mpaka
ujio wa Bwana, kama mkulima husubiri mavuno ya
thamani toka katika nchi, akisubiri kwa uvumilivu kwa
ajili yake, mpaka mvua za kwanza na zile za mwisho
zikinyesha. 8 Pia ninyi muwe wavumilivu; kazeni
mioyo yenu, kwa sababu kuja kwake Bwana ni karibu.
9 Ndugu, msinung'unikiane ninyi kwa ninyi, kusudi
msije mkahukumiwa. Tazama, hakimu anasimama
mlangoni. 10 Kwa mfano, ndugu, angalieni mateso
na uvumilivu wa manabii walionena katika jina la
Bwana. 11 Tazama, twawaita wale wanaovumilia,
“heri.” Mmesikia uvumilivu wa Ayubu, na mnalijua
kusudi la Bwana kwa ajili ya Ayubu, ni kwa jinsi
gani Bwana amejaa huruma na rehema. 12 Zaidi ya
yote, ndugu zangu, msiape, aidha kwa mbingu ama
kwa nchi, au kwa kiapo cha aina nyingine. Bali hebu
“ndiyo” yenu na imaanishe “ndiyo” na “hapana” yenu
na imaanishe “hapana,” ili kwamba msije kuangukia
chini ya hukumu. 13 Kuna yeyote miongoni mwenu
ana mateso? Lazima aombe. Je, mtu yeyote ni
mwenye kuchangamka? Na aimbe sifa. 14 Je, kuna
yeyote miongoni mwenu aliye mgonjwa? Na awaite
wazee wa kanisa, nao wazee wa kanisa waombe juu
yake, wakimpaka mafuta katika jina la Bwana, 15 na
maombi ya imani yatamponya mgonjwa, na Bwana
atamwinua. Na kama atakuwa ametenda dhambi,
Mungu atamsamehe. 16 Kwa hiyo ungameni dhambi
zenu ninyi kwa ninyi, na kuombeana kila mmoja
na mwenzake, ili muweze kuponywa. Maombi ya
mwenye haki huzaa matokeo makubwa. 17 Eliya
alikuwa mtu mwenye hisia kama zetu, aliomba kwa
juhudi kwamba mvua isinyeshe, na haikunyesha
katika nchi kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita.
18 Na Eliya aliomba tena, na mbingu zilimwaga mvua
juu ya nchi na nchi ikatoa mavuno. 19 Ndugu zangu,
kama yeyote miongoni mwenu anapotoka kutoka
kwenye ukweli, lakini mtu mwingine akamrejesha, 20
hebu na ajue kuwa yeyote amwongozaye mwenye
dhambi kuondoka katika njia yake ya ukosaji ataponya
nafsi yake kutoka katika mauti na atafunika wingi wa
dhambi.

1 Petro

1 Petro, mtume wa Yesu Kristo, kwa wageni wa
utawanyiko, kwa wateule, katika Ponto yote,
Galatia, Kapadokia, Asia, na Bithinia, 2 kutokana
na ufahamu wa Mungu, Baba, kwa kutakaswa na
Roho Mtakatifu, kwa utiifu wa Yesu Kristo, na kwa
kunyunyuziwa damu yake. Neema iwe kwenu, na
amani yenu iongezeke. 3 Mungu Baba wa Bwana
wetu Yesu Kristo na abarikiwe. Katika ukuu wa
rehema yake, alitupa kuzaliwa upya kwa ujasiri wa
urithi kupitia ufufuo wa Yesu Kristo kutoka katika
wafu, 4 kwa urithi usioangamia, hautakua na uchafu
wala kupungua. Umehihifadhiwa mbinguni kwa ajili
yenu. 5 Kwa uwezo wa Mungu mnalindwa kupitia
imani kwa wokovu ambao upo tayari kufunuliwa katika
nyakati za mwisho. 6 Furahini katika hili, ingawaje
sasa ni lazima kwenu kujisikia huzuni katika majaribu
ya aina mbalimbali. 7 Hii, ni kwa sababu imani
yenu iweze kujaribiwa, imani ambayo ni ya thamani
kuliko dhahabu, ambayo inapotea katika moto ambao
hujaribu imani yenu. Hii hutokea ili imani yenu ipate
kuzaa sifa, utukufu, na heshima katika ufunuo wa
Yesu Kristo. 8 Hamjamuona yeye, lakini mnampenda.
Hamumuoni sasa, lakini mnaamini katika yeye na
mna furaha isiyoweza kuelezeka kwa furaha ambayo
imejawa na utukufu. 9 Sasa mnapokea wenyewe
matokeo ya imani yenu, wokovu wa nafsi zenu. 10
Manabii walitafuta na kuuliza kwa umakini kuhusu
wokovu huu, kuhusu neema ambayo ingekuwa yenu.
11 Walitafuta kujua ni aina gani ya wokovu ambao
ungekuja. Walitafuta pia kujua ni muda gani Roho
wa Kristo aliye ndani yao alikuwa anazungumza nini
nao. Hii ilikua inatokea wakati alipokuwa anawaambia
mapema kuhusu mateso ya Kristo na utukufu ambao
ungemfuata. 12 Ilifunuliwa kwa manabii kwamba
walikua wanayatumikia mambo haya, na si kwa ajili
yao wenyewe, bali kwa ajili yenu - masimulizi ya
mambo haya kupitia wale wanaoleta injili kwenu kwa
njia ya Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni,
mambo ambayo hata malaika wanatamani kufunuliwa
kwake. 13 Kwa hiyo fungeni viuno vya akili zenu.
Muwe watulivu katika fikra zenu. Muwe na ujasiri
mkamilifu katika neema ambayo italetwa kwenu
wakati wa kufunuliwa kwa Yesu Kristo. 14 Kama
watoto watiifu, msifungwe wenyewe na tamaa ambazo
mlizifuata wakati mlipokua hamna ufahamu. 15 Lakini
kama vile aliyewaita alivyo mtakatifu, nanyi, pia,
muwe watakatifu katika tabia yenu yote maishani. 16
Kwa kuwa imeandkwa, “Iweni watakatifu, kwa sababu
Mimi ni mtakatifu.” 17 Na kama mkiita “Baba” yule
ahukumuye kwa haki kulingana na kazi ya kila mtu,
tumia muda wa safari yako katika unyenyekevu. 18
Mnafahamu kwamba haikuwa kwa fedha au dhahabu
- vitu vinavyoharibika- ambavyo mmekombolewa
kutoka kwenye tabia zenu za ujinga ambazo mlijifunza
kutoka kwa baba zenu. 19 Lakini mmekombolewa
kwa damu ya heshima ya Kristo, kama ya kondoo
asiye na hila wala doa. 20 Kristo alichaguliwa kabla
ya misingi ya dunia, lakini sasa siku hizi za mwisho,
amefunuliwa kwenu. 21 Mnamwamini Mungu kupitia
yeye, ambaye Mungu alimfufua toka kwa wafu na
ambaye alimpa utukufu ili kwamba imani yenu na
ujasiri uwe katika Mungu. 22 Mmefanya nafsi zenu
kuwa safi kwa utii wa ile kweli, kwa dhumuni la
pendo la kidugu lililo na unyofu, hivyo pendaneni kwa
bidii toka moyoni. 23 Mmekwisha zaliwa mara ya
pili, si kwa mbegu iharibikayo, lakini kutoka katika
mbegu isiyoharibika, kupitia uzima na neno la Mungu
lililosalia. (aiōn g165) 24 Kwa maana “miili yote ni kama
majani, na utukufu wake wote ni kama ua la jani. Jani
hunyauka, na ua hudondoka, 25 lakini neno la Bwana
hubakia milele.” Huu ni ujumbe ambao ulitangazwa
kama injili kwenu. (aiōn g165)

2 Kwa hiyo wekeni pembeni uovu wote, udanganyifu,
unafiki, wivu na kashifa. 2 Kama watoto wachanga,
mtamani maziwa safi ya kiroho, ili kwamba mweze
kukua ndani ya wokovu, 3 kama mmeonja kwamba
Bwana ni mwema. 4 Njoni kwake aliye jiwe hai
linaloishi ambalo limekataliwa na watu, lakini hilo
limechaguliwa na Mungu na ni la thamani kwake. 5
Ninyi pia ni kama mawe yaliyo hai yanayojengwa juu
kuwa nyumba ya kiroho, ili kuwa ukuhani mtakatifu
ambao hutoa dhabihu za kiroho zinazokubaliwa kwa
Mungu kupitia Yesu Kristo. 6 Andiko husema hivi,
“Tazama, nimeweka katika Sayuni jiwe la pembeni,
kuu na lililochaguliwa na la thamani. Yeyote aaminiye
katika yeye hataona aibu”. 7 Hivyo heshima ni yenu
kwenu ninyi mnaoamini. Lakini, “jiwe lililokataliwa
na wajenzi, hili limekuwa jiwe kuu la pembeni”- 8
na, “jiwe la kujikwaa na mwamba wa kujikwaa.”Wao
hujikwaa, wanaolikataa neno, kwa lile ambalo pia

walikuwa wameteuliwa kwalo. 9 Lakini ninyi ni ukoo
uliochaguliwa, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu
wa miliki ya Mungu, ili kwamba mweze kutangaza
matendo ya ajabu ya yule aliyewaita kutoka gizani kuja
kwenye nuru yake ya ajabu. 10 Ninyi kwanza hamkuwa
watu, lakini sasa ninyi ni watu wa Mungu. Ninyi
hamkupokea rehema, lakini sasa mmepokea rehema.
11 Wapendwa, nimewaita kama wageni na wazurujaji
kujinyima kutoka kwenye tamaa mbaya za dhambi,
ambazo zinapigana vita na roho zenu. 12 Mnapaswa
kuwa na tabia njema kati ya mataifa, ili kwamba,
kama watawasema kama kwamba mmefanya mambo
maovu, wataziangalia kazi zenu njema na kumsifu
Mungu katika siku ya kuja kwake. 13 Tii kila
mamlaka ya mwanadamu kwa ajili ya Bwana, ikiwa
mfalme kama mkuu, 14 ikiwa watawala waliotumwa
kuwaadhibu watenda mabaya na kuwasifu wale
wanaotenda mema. 15 Kwa kuwa ni mapenzi ya
Mungu, kwamba kwa kufanya mema mwanyamazisha
mazungumzo ya kipuuzi ya watu wapumbavu. 16
Kama watu huru, msiutumie uhuru wenu kama
kifuniko kwa maovu, bali muwe kama watumishi
wa Mungu. 17 Waheshimuni watu wote. Wapendeni
ndugu. Mwogopeni Mungu. Mweshimuni mfalme. 18
Watumwa, watiini bwana zenu kwa heshima yote,
siyo tu bwana walio wazuri na wapole, lakini pia
walio waovu. 19 Kwa kuwa ni sifa kama yeyote
atavumilia maumivu wakati anapoteseka pasipo haki
kwa sababu ya dhamiri yake kwa Mungu. 20 Ni faida
gani iliyopo kama mwadumu kutenda dhambi kisha
mwendelee kuadhibiwa? Lakini kama mmefanya
mema na ndipo mteseke kwa kuhukumiwa, hii ni sifa
njema kwa Mungu. 21 Kwa hili mliitwa, kwa sababu
Kristo pia aliteswa kwa ajili yenu, amewaachia mfano
kwa ajili yenu kufuata nyayo zake. 22 Yeye hakufanya
dhambi, wala haukuonekana udanganyifu wowote
kinywani mwake. 23 Wakati yeye alipotukanwa,
hakurudisha matukano, alipoteseka, hakutisha bali
alijitoa mwenyewe kwake Yeye ahukumuye kwa haki.
24 Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika
mwili wake kwenye mti, ili kwamba tusiwe na sehemu
tena katika dhambi, na kwamba tuishi kwa ajili ya
haki. Kwa kupigwa kwake ninyi mmepona. 25 Wote
mliokuwa mkitangatanga kama kondoo aliyepotea,
lakini sasa mmerudi kwa mchungaji na mlinzi wa roho
zenu.

3 Kwa njia hii, ninyi ambao ni wake mnapaswa
kujitoa kwa waume zenu wenyewe, ili, hata
kama baadhi yao hawajalitii neno, kupitia tabia za
wake zao wanaweza kuvutwa pasipo neno, 2 kwa
sababu wao wenyewe watakuwa wameiona tabia
yenu njema pamoja na heshima. 3 Hii ifanyike siyo
kwa mapambo ya nje—kusuka nywele, vito vya
dhahabu, au mavazi ya mtindo. 4 Lakini badala
yake ifanyike kwa utu wa ndani wa moyo, na kuzidi
katika uzuri wa unyenyekevu na utulivu wa moyo,
ambao ni wa thamani mbele za Mungu. 5 Kwa kuwa
wanawake watakatifu walijipamba wenyewe kwa njia
hii. Walikuwa na imani katika Mungu na waliwatii
waume zao wenyewe. 6 Kwa njia hii Sara alimtii
Ibrahamu na kumwita yeye “bwana” wake. Ninyi sasa
ni watoto wake kama mtafanya yaliyo mazuri na
kama hamwogopi mabaya. 7 Kwa njia hiyo hiyo, ninyi
wanaume mnapaswa kuishi na wake zenu mkijua
kuwa wao ni wenzi wa kike dhaifu, mkiwatambua
wao kama wapokeaji wenzenu wa zawadi ya uzima.
Fanyeni hivi ili kwamba maombi yenu yasizuiliwe.
8 Hatimaye, ninyi nyote, muwe na nia moja, wenye
huruma, upendo kama ndugu, wanyenyekevu, na
wapole. 9 Msilipe ovu kwa ovu, au tusi kwa tusi.
Kinyume chake, mwendelee kubariki, kwa sababu hii
mliitwa, ili kwamba muweze kurithi baraka. 10 “Yeye
atakaye kupenda maisha na kuona siku njema lazima
auzuie ulimi wake kwa mabaya na midomo yake
kusema hila. 11 Na ageuke na kuacha mabaya na
kufanya yaliyo mazuri. Atafute amani na kuifuata. 12
Macho ya Bwana humwona mwenye haki na masikio
yake husikia maombi yake. Lakini uso wa Bwana
uko kinyume cha wale watendao uovu.” 13 Ni nani
atakayewadhuru ninyi, ikiwa mwatamani lililo zuri?
14 Lakini kama mkiteseka kwa haki, mmebarikiwa.
Msiogope yale ambayo wao wanayaogopa. Msiwe
na wasiwasi. 15 Badala yake, mmuweke Kristo
Bwana katika mioyo yenu kama mtakatifu. Kila mara
muwe tayari kumjibu kila mtu anayewauliza ninyi kwa
nini mna tumaini katika Mungu. Fanyeni hivi kwa
upole na heshima. 16 Muwe na dhamiri njema ili
kwamba watu wanaotukana maisha yenu mema katika
Kristo waweze kuaibika kwa sababu wanaongea
kinyume dhidi yenu kama kwamba mlikuwa watenda
maovu. 17 Ni vizuri zaidi, ikiwa Mungu anatamani,
kwamba mwateseka kwa kufanya mema kuliko kwa

kufanya mabaya. 18 Kristo pia aliteseka mara moja
kwa ajili ya dhambi. Yeye ambaye ni mwenye haki
aliteseka kwa ajili yetu, ambao hatukuwa wenye haki,
ili kwamba atulete sisi kwa Mungu. Alikufa katika
mwili, lakini alifanywa mzima katika roho. 19 Katika
roho, alikwenda na kuzihubiri roho ambazo sasa
ziko kifungoni. 20 Hazikuwa tiifu wakati uvumilivu
wa Mungu ulipokuwa unasubiri wakati wa Nuhu,
siku za ujenzi wa safina, na Mungu aliokoa watu
wachache—nafsi nane—kutoka katika maji. 21 Hii ni
alama ya ubatizo unaowaokoa ninyi sasa, siyo kama
kuosha uchafu kutoka mwilini, lakini kama ombi la
dhamiri njema kwa Mungu, kupitia ufufuo wa Yesu
Kristo. 22 Yeye yuko mkono wa kuume wa Mungu.
Alikwenda mbinguni. Malaika, mamlaka, na nguvu
lazima vimtii yeye.

4 Kwa hiyo, kwa kuwa Kristo aliteseka katika mwili,
jivikeni silaha za nia ile ile. Yeye aliyeteseka
katika mwili ameondokana na dhambi. 2 Mtu huyu
haendelei tena kuishi katika tamaa za mwili, bali kwa
mapenzi ya Mungu, kwa maisha yake yaliyosalia. 3
Kwa kuwa muda uliopita umetosha kutenda mambo
ambayo wamataifa wanataka kufanya- ufisadi, nia
mbaya, ulevi, ulafi, sherehe za kipagani na ibada
za sanamu zenye machukizo. 4 Wanafikiri ni ajabu
mnapojiepusha kutenda mambo hayo pamoja nao,
hivyo wananena maovu juu yenu. 5 Watatoa hesabu
kwake aliye tayari kuhukumu walio hai na wafu. 6
Kwa kusudi hili injili ilihubiriwa kwao waliokwisha kufa,
kwamba ijapokuwa walikwisha hukumiwa katika miili
yao kama wanadamu, ili waweze kuishi kulingana
na Mungu katika roho. 7 Mwisho wa mambo yote
unakuja. Kwa hiyo, mwe na ufahamu ulio sahihi,
na iweni na nia njema kwa ajili ya maombi yenu. 8
Kabla ya mambo yote, eweni na bidii katika upendo
kwa kila mmoja, kwa kuwa upendo hautafuti kufunua
dhambi za wengine. 9 Onyesheni ukarimu kwa kila
mmoja bila kunung'unika. 10 Kama ambavyo kila
mmoja wenu alivyopokea karama, itumieni katika
kuhudumiana, kama wasimamizi wema wa karama
nyingi zilizotolewa bure na Mungu. 11 Kama mtu
akiongea, na iwe kama mausia ya Mungu, na kama
mtu akihudumu, na iwe kama uwezo aliopewa na
Mungu, ili kwamba kwa kila jambo Mungu apate
kutukuzwa kupitia Yesu Kristo. Utukufu na uweza
vina Yeye milele na milele. Amina. (aiōn g165) 12
Wapendwa, msihesabu jaribu ambalo huja kuwajaribu
kama kitu kigeni, ingawa kuna kitu kigeni kilichokuwa
kinatukia kwenu. 13 Lakini kwa kadri mnavyozidi
kupata uzoefu wa mateso ya Kristo, furahini, ili
kwamba mfurahi pia na kushangilia katika ufunuo wa
utukufu wake. 14 Iwapo mmetukanwa kwa ajili ya
jina la Kristo, mmebarikiwa, kwa sababu ya Roho
wa utukufu na Roho wa Mungu anakaa juu yenu.
15 Lakini asiwepo yeyote mwenye kuteswa kama
muuaji, mwizi, mtenda maovu, au ajishughulishaye
na mambo ya wengine. 16 Lakini ikiwa mtu anateswa
kama Mkristo, asione aibu, bali amtukuze Mungu
katika jina hilo. 17 Kwa kuwa wakati umefika kwa
hukumu kuanzia katika nyumba ya Mungu. Na kama
inaanzia kwetu, itakuwaje kwa wale wasioitii injili
ya Mungu? 18 Na kama “mwenye haki anaokolewa
kupitia magumu, itakuwaje kwa mtu asiyehaki na
mwenye dhambi?” 19 Kwa hiyo wote wanaoteseka
kutokana na mapenzi ya Mungu wakabidhi nafsi zao
kwa Muumba mwaminifu ili hali wakitenda mema.

5 Ninawasihi wazee waliomo miongoni mwenu,
mimi, niliye mzee mwenzao na shahidi wa mateso
ya Kristo, na ambaye vile vile ni mshirika katika
utukufu utakaodhihirika. 2 Kwa hiyo, ninawatia moyo
ninyi wazee, lichungeni kundi la Mungu lililo miongoni
mwenu. Liangalieni, sio kwa sababu mnapaswa, lakini
kwa sababu mnatamani hivyo, kulingana na Mungu.
Liaangalieni, sio kwa kupenda pesa za aibu, lakini
kwa kupenda. 3 Msijifanye mabwana juu ya watu
waliyochini ya uangalizi wenu, lakini iweni mfano katika
kundi. 4 Pale Mchungaji Mkuu atakapodhihirishwa,
mtaipokea taji ya utukufu isiyopoteza uthamani wake.
5 Vilevile, nanyi vijana wadogo, nyenyekeni kwa
wakubwa wenu. Ninyi nyote, uvaeni unyenyekevu
na kuhudumiana ninyi kwa ninyi, kwani Mungu
huwapinga wenye kiburi, lakini huwapa neema
wanyenyekevu. 6 Kwa hiyo nyenyekeni chini ya
mkono wa Mungu uliyo hodari ili kwamba awainue
kwa wakati wake. 7 Mwekeeni fadhaa zenu juu
yake, kwa sababu anawajali. 8 Iweni na busara,
iweni waangalifu. Yule adui yenu, ibilisi, kama simba
aungurumaye ananyatia, akisaka mtu wa kumrarua.
9 Simameni kinyume chake. Kuweni na nguvu katika
imani yenu. Mkijua kwamba ndugu zenu walioko
ulimwenguni wanapitia mateso kama hayo. 10 Baada
ya kuteseka kwa muda kitambo, Mungu wa neema

yote, aliyewaita katika utukufu wa milele ndani ya
Kristo, atawakamilisha, atawaimarisha na kuwatia
nguvu. **(aiōnios g166)** **11** Enzi iwe kwake milele na
milele. Amina. **(aiōn g165)** **12** Namthamini Silwano
kama ndugu mwaminifu, na nimewaandikia ninyi kwa
ufupi kupitia kwake. Ninawatia moyo na ninashuhudia
kwamba nilichokiandika ni neema ya kweli ya Mungu.
Simameni ndani yake. **13** Waamini waliloko Babeli,
waliochaguliwa pamoja nanyi, wanawasalimu, na
Marko mwanangu, anawasalimu. **14** Salimianeni kila
mmoja kwa busu la upendo. Na amani iwe kwenu
mliondani ya Kristo.

2 Petro

1 Simon Petro, Mtumwa na Mtume wa Yesu Kristo,
Kwa wale walioipokea imani ile ile ya thamani
kama tulivyoipokea sisi, imani iliyo ndani ya haki
ya Mungu na mwokozi wetu Yesu Kristo. **2** Neema
iwe kwenu; amani iongezeke kupitia maarifa ya
Mungu na Bwana wetu Yesu. **3** Kupitia maarifa ya
Mungu tumepata mambo yake yote kwa ajili ya uchaji
wamaisha, Toka kwa Mungu aliyetuita kwa ajili ya
uzuri wa utukufu wake. **4** Kwa njia hii alitutumainishia
ahadi kuu za thamani. Alifanya hili ili kutufanya
warith wa asili ya Mungu, kwa kadiri tunavyoendelea
kuuacha uovu wa dunia hii. **5** Kwa sababu hii, fanyeni
bidii kuongeza uzuri kwa njia ya imani yenu, kwa
sababu ya uzuri, maarifa. **6** Kupitia maarifa, kiasi,
na kupitia kiasi saburi, na kupitia saburi, utauwa. **7**
Kupitia utauwa upendo wa ndugu na kupitia upendo
wa ndugu, upendo. **8** Kama mambo haya yamo
ndani yenu, yakiendelea kukua ndani yenu, basi
ninyi hamtakuwa tasa au watu msiozaa matunda
katika maarifa ya Bwana wetu Yesu Kristo. **9** Lakini
yeyote asiyekuwa na mambo haya, huyaona mambo
ya karibu tu; yeye ni kipofu. amesahau utakaso wa
dhambi zake za kale. **10** Kwa hiyo, ndugu zangu,
fanyeni juhudi ili kujihakikishia uteule na wito kwa
ajili yenu. Kama mtayafanya haya, hamtajikwaa. **11**
Hivyo mtajipatia wingi wa lango la kuingilia katika
ufalme wa milele wa Bwana wetu na mwokozi Yesu
Kristo. **(aiōnios g166)** **12** Kwa hiyo mimi nitakuwa
tayari kuwakumbusha mambo haya kila mara, hata
kama mnayafahamu, na sasa mmekuwa imara katika
kweli. **13** Nafikiria kuwa niko sahihi kuwaamsha na
kuwakumbusha juu ya mambo haya, ningali nimo
katika hema hii. **14** Kwa maana najua kuwa si muda
mrefu nitaiondoa hema yangu, kama Bwana Yesu
Kristo alivyonionyesha. **15** Nitajitahidi kwa bidii kwa
ajili yenu ili mkumbuke mambo haya baada ya mimi
kuondoka. **16** Kwa kuwa sisi hatukufuata hadthi
zilizoingizwa kwa ustadi pale tulipowaeleza juu ya
nguvu na kujidhihirisha kwa Bwana wetu Yesu Kristo,
bali sisi tulikuwa mashahidi wa utukufu wake. **17** Yeye
alipokea Utukufu na heshima toka kwa Mungu baba
pale sauti iliposikika toka katika utukufu mkuu ikisema,
"Huyu ndiye mwanangu, mpendwa wangu ambaye
nimependezwa naye." **18** Tuliisikia sauti hii ikitokea
mbinguni pale tulipokuwa naye kwenye ule mlima
mtakatifu. **19** Tunalo hili neno la unabii lililothibitika,
ambalo kwalo mwafanya vyema kulitekeleza. Ni kama
taa ing'aayo gizani mpaka kuchapo na nyota za
mawio zionekanazo katika mioyo yenu. **20** Tambueni
haya ya kwamba, hakuna unabii unaoandikwa kwa
sababu ya kujifikirisha kwa nabii mwenyewe. **21**
Kwa kuwa hakuna unabii uliokuja kwa mapenzi ya
mwanadamu, isipokuwa wanadamu waliwezeshwa
na Roho Mtakatifu aliyeongea toka kwa Mungu.

2 Manabii wa uongo walijitokeza kwa Waisraeli, na
walimu wa uongo watakuja pia kwenu. Kwa siri
wataleta mafundisho ya uongo nao watamkana Bwana
aliyewanunua. Wanajiletea uharibifu wa haraka juu
yao wenyewe. **2** Wengi watafuata njia zao za aibu na
kupitia wao wataikufuru njia ya ukweli. **3** Kwa uchoyo
watawanyonya watu wakitumia maneno ya uongo
Hukumu yao haitachelewa, uharibifu utawafuata. **4**
Maana Mungu hakuwaacha malaika waliokengeuka.
Bali aliwatupa kuzimu ili wafungwe minyororo mpaka
hukumu itakapowajilia. **(Tartaroō g5020)** **5** Wala Mungu
hakuuvumilia ulimwengu wa zamani. Bali, alimhifadhi
Nuhu, mwenye wito wa haki, pamoja na wengine
saba, wakati alipoachila gharika juu ya ulimwengu
ulioasi. **6** Mungu aliihukumu miji ya Sodoma na
Gomora kiasi cha kuwa majivu na uharibifu ili iwe
mfano kwa ajili ya waovu katika siku za usoni
7 Lakini alipofanya hilo, alimwokoa Lutu mtu wa
haki, aliyekuwa amehuzunishwa na tabia chafu za
wasiofuata sheria za Mungu. **8** Kwa kuwa huyo mtu
wa haki, aliyeishi nao siku kwa siku akiitesa nafsi
yake kwa ajili ya yale aliyoyasikia na kuyaona. **9** Kwa
hiyo Bwana anajua jinsi ya kuwaokoa watu wake
wakati wa mateso na jinsi ya kuwavumilia waovu kwa
ajili ya hukumu katika siku ya mwisho. **10** Kwa hakika
huu ndio ukweli kwa wale wanoendelea kuishi katika
tamaa za mwili huu na kuyadharau mamlaka. Watu
wa jinsi hii wana ujasiri katika dhamiri zao, Hawaogopi
kuwakufuru watukufu. **11** Ingawa malaika wana
uwezo na nguvu kuliko wanadamu, lakini hawawezi
kuleta hukumu dhidi yao kwa Bwana **12** Lakini hawa
wanyama wasio na akili wametengenezwa kwa asili
ya kukamatwa na kuangamizwa. **13** Wanaumizwa kwa
ujira wa maovu yao. Mchana kutwa huishi kwa anasa.
Wamejaa uchafu na maovu. Hufurahia anasa za
udanganyifu wanaposherehekea na wewe. **14** Macho

yao yamefunikwa na uzinzi; hawatosheki kutenda
dhambi. Huwalaghai na kuwaangusha waumini
wachanga katika dhambi. Wana mioyo iliyojaa tamaa,
ni watoto waliolaaniwa. 15 Wameiacha njia ya kweli.
wamepotoka na wameifuata njia ya Balaam mwana wa
Beori, aliyependa kupata malipo ya udhalimu. 16 Lakini
alikemewa kwa ajili ya ukosai wake. Punda aliyekuwa
bubu akiongea katika sauti ya binadamu, alizuia
wazimu wa nabii. 17 Watu hawa ni kama chemichemi
zisizo na maji. Ni kama mawingu yanayotoweshwa
na upepo. Wingu zito limehifadhiwa kwa ajili yao. 18
Huongea kwa majivuno matupu. Huwaangusha watu
kwa tamaa ya mwili. Huwalaghai watu wanaojaribu
kuwakimbia wale waishio katika ukosaji. 19 Huwaahidi
watu uhuru wakati wao wenyewe ni watumwa wa
dhambi ya ufisadi. Maana mwanadamu hufanywa
kuwa mtumwa wa kile kinachomtawala. 20 Yeye
ajiepushaye na uchafu wa ulimwengu kwa kutumia
maarifa ya Bwana na mwokozi Yesu Kristo, na kisha
akarudia uchafu huo tena, hali yake huwa mbaya
kuliko ile ya mwanzo. 21 Ingefaa watu hao kama
wasingeifahamu njia ya haki kuliko kuifahamu na
kisha tena kuziacha amri takatifu walizopewa. 22
Mithali hii huwa na ukweli kwao. “mbwa huyarudia
matapishi yake. Na nguruwe aliyeoshwa hurudi tena
kwenye matope.”

3 Ssa, ninakuandikia wewe, mpendwa hii barua
ya pili ili kukuamsha katika akili, 2 ili kwamba
uweze kukumbuka maneno yaliyosemwa kabla na
manabii watakatifu na kuhusu amri ya Bwana wetu
na mwokozi kwa kutumia mitume. 3 Ujue ili kwanza,
kwamba wasaliti watakuja katika siku za mwisho
kuwasaliti ninyi, wakienenda sawasawa na matakwa
yao. 4 Na wakisema “Iko wapi ahadi ya kurudi?
Baba zetu walikufa, Lakini vitu vyote vilikuwa hivyo
tangu mwanzo wa uumbaji. 5 Wakajifanya kusahau
kwamba nchi na mbingu vilianza kutokana na maji na
kupitia maji zamani za kale, kwa neno la Mungu, 6 na
kwamba kupitia neno lake na maji yakawa ulimwengu
kwa kipindi hicho, ikiwa imejaa maji, iliharibiwa. 7
Lakini sasa mbingu na dunia zimetunzwa kwa neno
hilo hilo kwa ajili ya moto. Vimehifadhiwa kwa ajili
ya siku ya hukumu na maangamizi ya watu wasio
wa Mungu 8 Hii haiwezi kuchenga ujumbe wako,
wapendwa, kwamba siku moja kwa bwana ni kama
miaka elfu moja. Na miaka elfu moja ni kama siku
moja. 9 Si kwamba Bwana anafanya pole pole
kutimiza ahadi, kama inavyofikiriwa kuwa, Lakini
yeye ni mvumilivu kwa ajili yenu, yeye hatamani
hata mmoja aangamie, Lakini hutamani kutoa muda
ili wote wapate kutubu. 10 Ingawa, siku ya Bwana
itakuja kama mwizi, mbingu itapita kwa kupaza kelele.
Vitu vitateketezwa kwa moto. Nchi na vitu vyote
vilivyomo vitafunuliwa wazi. 11 Kwa kuwa vitu vyote
vutateketezwa kwa njia hii. Je utakuwa mtu wa aina
gani? Uishi kitakatifu na maisha ya kimungu. 12
Inakupasa kujua na kutambua haraka ujio wa siku ya
Mungu. Siku hiyo mbingu itateketezwa kwa moto. Na
vitu vitayeyushwa katika joto kali. 13 Lakini kutokana
na ahadi yake, tunasubiri mbingu mpya na nchi mpya,
ambapo wenye haki wataishi 14 Hivyo wapendwa
kwa kuwa tunatarajia vitu hivi, jitahidi kuwa makini na
kutolaumika na kuwa na amani pamoja naye. 15 Na
zingatia uvumilivu wa Bwana wetu katika wokovu,
kama mpendwa kaka yetu Paulo, alivyowaandikia
ninyi, kutokana na hekima ambayo alipewa. 16
Paulo anaongelea hayo yote katika barua zake, kuna
vitu ambavyo ni vigumu kuvielewa. Watu wasio na
adabu na uimara wameviharibu vitu hivyo, Na kama
wanavyofanya kwa maandiko. Kuelekea maangamizi
yao. 17 Hivyo, wapendwa kwa kuwa mnayafahamu
hayo. Jilindeni wenyewe ili kwamba msipotoshwe na
udanganyifu wa walaghai na kupoteza uaminifu. 18
Lakini mkue katika neema na ufahamu wa Bwana na
mwokozi Yesu Kristo. Na sasa utukufu una yeye sasa
na milele. Amina. **(aiōn g165)**

1 Yohana

1 Kile kilichokuwapo tangu mwanzo-kile
tulichokisikia, kile tulichokiona kwa macho yetu,
kile tulichokitazama, na mikono yetu imekishika-
kuhusu Neno la uzima. **2** Na ule uzima ulifanywa
kujulikana wazi, na tumeuona, na kuushuhudia, na
kuwatangazia uzima wa milele, ambao ulikuwa kwa
Baba na ulifanywa kujulikana kwetu. **(aiōnios g166)** **3**
Kile tulichokiona na kukisikia twakitangaza kwenu
pia, ili kwamba muweze kujumuika pamoja nasi, na
ushirika wetu pamoja na Baba na Mwanae Yesu
Kristo. **4** Na tunawandikia mambo haya ninyi ili
kwamba furaha yetu iwe timilifu. **5** Huu ndio ujumbe
tuliousikia kutoka kwake na kuwatangazia: Mungu ni
nuru na ndani yake hakuna giza hata kidogo. **6** Kama
tukisema kwamba tunaushirika naye na twatembea
gizani, twadanganya na hatutendi kweli. **7** Lakini
tukitembea katika nuru kama alivyo katika nuru,
twashirikiana sisi kwa sisi, na damu ya Yesu Kristo,
mwanae yatutakasa kutoka dhambi zote. **8** Kama
tukisema hatuna dhambi, twajidanganya wenyewe,
na kweli haimo ndani yetu. **9** Lakini tukizitubu dhambi
zetu, yeye ni mwaminifu na haki kutusamehe dhambi
zetu na kututakasa na uovu wote. **10** Tukisema
kwamba hatujatenda dhambi, twamfanya yeye kuwa
muongo, na neno lake halimo ndani yetu.

2 Watoto wangu wapendwa, nawaandikia mambo
haya kwenu ili msitende dhambi. Lakini kama
mmoja wenu akitenda dhambi, tunaye wakili aliye
pamoja na Baba, Yesu Kristo- ambaye ni mwenye
haki. **2** Yeye ni mpatanishi kwa dhambi zetu, na si kwa
dhambi zetu pekee, lakini pia kwa ulimwengu mzima.
3 Kwa hili twajua kwamba twamjua yeye, kama
tukizitunza amri zake. **4** Yeye asemaye, “Namjua
Mungu,” lakini hazishiki amri zake, ni mwongo, na
kweli haimo ndani yake. **5** Lakini yeyote ashikaye
neno lake, kweli katika mtu yule upendo wa Mungu
umekamilishwa. Katika hili twajua kwamba tuko ndani
yake. **6** Yeye asemaye anaishi ndani ya Mungu
anapaswa mwenyewe pia kuenenda kama vile Yesu
Kristo alivyoenenda. **7** Wapenzi, siwaandikii ninyi
amri mpya, bali amri ya zamani ambayo mmekwisha
kuwa nayo tangu mwanzo. Amri ya zamani ni neno
ambalo mlilolisikia. **8** Hata hivyo ninawaandikia
ninyi amri mpya, ambayo ni kweli katika Kristo
na kwenu, kwa sababu giza linapita, na nuru ya
kweli iko tayari inaangaza **9** Yeye asemeye yuko
kwenye nuru na amchukia ndugu yake yuko katika
giza hata sasa. **10** Yeye ampendaye ndugu yake
anaishi katika nuru na hakuna jambo lolote liwezalo
kumkwaza. **11** Lakini yeye amchukiaye ndugu yake
yuko gizani na anatembea gizani; Yeye hajui wapi
aendako, kwa sababu giza limeyapofusha macho
yake. **12** Nawaandikia ninyi, watoto wapendwa,
kwa sababu mmesamehewa dhambi zenu kwa ajili
ya jina lake. **13** Nawaandikia ninyi, akina baba,
kwa sababu mnamjua yeye aliye tangu mwanzo.
Nawaandikia ninyi, vijana, kwa sababu mmemshinda
yule mwovu. Nimewaandikia ninyi, watoto wadogo,
kwa sababu mnamjua Baba. **14** Nimewaandikia ninyi,
akina baba, kwa sababu mnamjua yeye aliye tangu
mwanzo. Nimewaandikia ninyi, vijana, kwa sababu
mko imara, na neno la Mungu linakaa ndani yenu,
na mmemshinda yule mwovu. **15** Msiipende dunia
wala mambo ambayo yaliyo katika dunia. Iwapo
yule ataipenda dunia, upendo wa kumpenda Baba
haumo ndani yake. **16** Kwani kila kitu kilichomo katika
dunia- tamaa ya mwili, tamaa ya macho, na kiburi
cha uzima- havitokani na Baba lakini vinatokana na
dunia. **17** Dunia na tamaa zake zinapita. Bali yeye
afanyaye mapenzi ya Mungu huyo adumu milele. **(aiōn
g165)** **18** Watoto wadogo, ni wakati wa mwisho. Kama
ambavyo mmesikia kwamba mpinga kristo anakuja,
hata sasa wapinga kristo wamekuja, kwa hali hii
tunajua kwamba ni wakati wa mwisho. **19** Walikwenda
zao kutoka kwetu, kwani hawakuwa wa kwetu.
Kama vile wangekuwa wa kwetu wangeendelea
kuwa pamoja nasi. Lakini wakati walipo kwenda
zao, hicho kilionyesha hawakuwa wa kwetu. **20**
Lakini mumetiwa mafuta na yule Mtakatifu, nanyi
nyote mnaijua kweli. **21** Sikuwaandikia ninyi kwa
sababu hamuijui kweli, bali kwa sababu mnaijua na
kwa sababu hakuna uongo wa ile kweli **22** Nani ni
mwongo bali ni yeye anayepinga kwamba Yesu ni
Kristo? Huyu mtu ni mpinga kristo, pale anapo mpinga
Baba na Mwana. **23** Hakuna anaye mpinga Mwana
akawa na Baba. Yeyote anaye mkiri Mwana anaye
Baba pia. **24** Kama kwa ajili yenu, kile mlichosikia
toka mwanzo acha kiendelee kuwa ndani yenu.
Kama kile mlichosikia toka mwanzo kitakaa ndani
yenu, pia, mtakaa ndani ya Mwana na Baba. **25**

Na hii ni ahadi aliyotupatia sisi: uzima wa milele. (aiōnios g166) 26 Nimewaandikia haya ninyi kuhusu
wale ambao wangewaongoza ninyi katika upotevu.
27 Na kwa ajili yenu, yale mafuta mliyoyapokea
kutoka kwake yanakaa ndani yenu, na hamtahitaji
mtu yeyote kuwafundisha. bali kama mafuta yake
yanawafundisha kuhusu mambo yote na ni kweli na
siyo uongo, na hata kama yameshawafundisha, kaeni
ndani yake. 28 Na sasa, watoto wapendwa, kaeni
ndani yake, ili wakati atakapotokea, tuweze kuwa na
ujasiri na siyo kujisikia aibu mbele yake katika kuja
kwake. 29 Kama mnajua kuwa yeye ni mwenye haki,
mnajua kwamba kila mmoja atendaye haki amezaliwa
na yeye.

3 Oneni ni pendo la namna gani ametupatia Baba,
kwamba tunaitwa watoto wa Mungu, na hivi ndivyo
tulivyo. Kwa sababu hii ulimwengu haututambui
kwa kuwa haukumtambua yeye. 2 Wapendwa
sisi sasa ni watoto wa Mungu, na haijadhihirika
bado jinsi tutakavyokuwa. Twajua kwamba Kristo
atakapoonekana, tutafanana naye, kwani tutamuona
kama alivyo. 3 Na kila mmoja ambaye ana ujasiri huu
kuhusu wakati ujao ulioelekezwa kwake, hujitakasa
mwenyewe kama yeye alivyo mtakatifu. 4 Kila
mtu anayeendelea kutenda dhambi huvunja sheria.
Kwa sababu dhambi ni uvunjaji sheria. 5 Mnajua
Kristo alidhihilishwa ili kuziondoa dhambi kabisa. Na
ndani yake hamna dhambi. 6 Hakuna hata mmoja
adumue ndani yake na kuendelea kutenda dhambi.
Hakuna mtu hata mmoja adumuye katika dhambi
ikiwa amemuona au kumfahamu yeye. 7 Watoto
wapendwa, msikubali kupotoshwa na mtu yeyote.
Atendaye haki ni mwenye haki, kama vile Kristo naye
alivyo mwenye haki. 8 Atendaye dhambi ni wa ibilisi,
kwa sababu ibilisi ni mtenda dhambi tangu mwanzo.
Kwa sababu hii Mwana wa Mungu alidhihilishwa ili
aweze kuziharibu kazi za ibilisi. 9 Yeyote aliyezaliwa
na Mungu hatendi dhambi, kwa sababu mbegu
ya Mungu hukaa ndani yake. Hawezi kuendelea
kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa na Mungu.
10 Katika hili watoto wa Mungu na watoto wa ibilisi
wanafahamika. Yeyote asiyetenda kilicho cha haki,
siyo wa Mungu, wala yule ambaye hawezi kumpenda
ndugu yake. 11 Kwani huu ndio ujumbe mliousikia
kutoka mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana sisi
kwa sisi, 12 siyo kama Kaini ambaye alikuwa wa
mwovu na alimuua ndugu yake. Na kwa nini alimuua?
Kwa sababu matendo yake yalikuwa maovu, na yale
ya ndugu yake yalikuwa ya haki. 13 Ndugu zangu,
msishangae, endapo ulimwengu utawachukia. 14
Twajua tumekwisha toka mautini na kuingia uzimani,
kwa sababu tunawapenda ndugu. Yeyote ambaye
hana upendo hudumu katika mauti. 15 Mtu yeyote
anaye mchukia ndugu yake ni muuaji. Na mnajua
kuwa uzima wa milele haukai ndani ya muuaji. (aiōnios g166) 16 Katika hili tunalijua pendo, kwa sababu
kristo aliutoa uhai wake kwa ajili yetu. Nasi yatupasa
kuyatoa maisha yetu kwa ajili ya ndugu. 17 Lakini
yeyote aliye na vitu, na anamuona ndugu yake
mwenye uhitaji, lakini huuzuia moyo wake wa huruma
kwa ajili yake; je, upendo wa Mungu unakaaje ndani
yake? 18 Watoto wangu wapenzi, tusipende kwa
midomo wala kwa maneno matupu bali katika vitendo
na kweli. 19 Katika hili tunajua kwamba sisi tuko
katika kweli, na mioyo yetu inathibitika katika yeye. 20
Ikiwa kama mioyo yetu yatuhukumu, Mungu ni mkuu
kuliko mioyo yetu, na yeye hujua mambo yote. 21
Wapenzi, kama mioyo yetu haituhukumu, tunao ujasiri
kwa Mungu. 22 Na chochote tuombacho tutakipokea
kutoka kwake, kwa sababu tunazishika amri zake na
tunafanya mambo yanayopendeza mbele zake. 23
Na hii ndiyo amri yake- ya kwamba yatupasa kuamini
katika jina la Mwanaye Yesu Kristo na kupendana sisi
kwa sisi-kama alivyotupatia amri yake. 24 Anayezitii
amri zake hudumu ndani yake, na Mungu hukaa
ndani yake. Na kwa sababu hii twajua kuwa hukaa
ndani yetu, Kwa yule Roho aliyetupa.

4 Wapendwa, msiiamini kila roho, lakini zijaribuni
roho muone kama zinatokana na Mungu, kwa
sababu manabii wengi wa uongo wametokea duniani.
2 Kwa hili mtamjua Roho wa Mungu - kila roho
itakayokiri kuwa Yesu Kristo amekuja katika mwili ni
ya Mungu, 3 na kila roho isiyomkiri Yesu si ya Mungu.
Hii ni roho ya mpinga kristo, ambayo mliyoisikia kuwa
inakuja, na sasa tayari iko duniani. 4 Ninyi ni wa
Mungu, watoto wapendwa, na mmekwisha washinda
kwa sababu yeye aliye ndani yenu ni mkuu kuliko yeye
aliye katika ulimwengu. 5 Wao ni wa ulimwengu, kwa
hiyo wanachokisema ni cha ulimwengu, na ulimwengu
unawasikiliza. 6 Sisi ni wa Mungu. Yeye amjuaye
Mungu hutusikiliza sisi. Yeye asiye wa Mungu hawezi
kutusikiliza. Katika hili tunajua roho wa kweli na roho

wa uongo. 7 Wapendwa, tupendane sisi kwa sisi, kwa
vile upendo ni wa Mungu, na kila mmoja apendaye
amezaliwa na Mungu na kumjua Mungu. 8 Yeye
asiyependa hamjui Mungu, kwa sababu Mungu ni
upendo. 9 Katika hili pendo la Mungu lilifunuliwa
miongoni mwetu, kwamba Mungu alimtuma Mwanae
wa pekee ulimwenguni ili tuishi kupitia yeye. 10 Katika
hili pendo, si kwamba tulimpenda Mungu, lakini yeye
alitupenda, na akamtuma Mwanawe awe fidia ya
dhambi zetu. 11 Wapendwa, ikiwa Mungu alitupenda
sisi, vile vile tunapaswa kupendana sisi kwa sisi.
12 Hakuna hata mmoja aliyemuona Mungu. Kama
tukipendana sisi kwa sisi, Mungu anakaa ndani yetu
na pendo lake limekamilika ndani yetu. 13 Katika hili
tunajua kuwa tunakaa ndani yake na yeye ndani yetu,
kwa sababu ametupa Roho wake. 14 Na tumeona
na kushuhudia kuwa Baba amemtuma Mwana kuwa
mwokozi wa ulimwengu. 15 Kila anayekiri kwamba
Yesu ni Mwana wa Mungu, Mungu anakaa ndani yake
na yeye ndani ya Mungu. 16 Na tunajua na kuamini
upendo alio nao Mungu ndani yetu. Mungu ni pendo,
na yeye anayekaa ndani ya upendo anakaa ndani ya
Mungu, na Mungu hukaa ndani yake. 17 Katika pendo
hili limekwisha kamilishwa kati yetu, ili tuwe na ujasiri
siku ya hukumu, kwa sababu kama yeye alivyo, na
sisi ndivyo tulivyo katika ulimwenngu huu. 18 Hakuna
hofu ndani ya pendo. Lakini pendo kamili huitupa
hofu nje, kwa sababu hofu huhusiana na hukumu.
Lakini yeye aogopaye hajakamilishwa katika pendo.
19 Tunapenda kwa sababu Mungu alitupenda kwanza.
20 Ikiwa mmoja atasema, “Nampenda Mungu” lakini
anamchukia ndugu yake, ni mwongo. Kwa sababu
asiyempenda ndugu yake, anayemuona, hawezi
kumpenda Mungu ambaye hajamuona. 21 Na hii ndiyo
amri tuliyo nayo kutoka kwake: Yeyote ampendaye
Mungu, anapaswa kumpenda ndugu yake pia.

5 Yeyote anayeamini kuwa Yesu ni Kristo amezaliwa
na Mungu. Na yeyote ampendaye yeye ambaye
ametoka kwa Baba pia huwapenda watoto wake.
2 Kwa hili twajua kwamba twawapenda watoto wa
Mungu — tunapompenda Mungu na kutekeleza amri
zake. 3 Hivi ndivyo tunavyompenda Mungu kwamba
twazishika amri zake. Na amri zake ni nyepesi. 4 Kwa
kuwa kila aliyezaliwa na Mungu huushinda ulimwengu.
Na huu ndio ushindi wa kuushinda ulimwengu, imani
yetu. 5 Ni nani aliyeushinda ulimwengu? Ni yule
aaminiye kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. 6 Huyu
ndiye aliyekuja kwa maji na damu- Yesu Kristo. Hakuja
tu kwa maji bali kwa maji na damu. 7 Kwa kuwa
kuna watatu washuhudiao: 8 Roho, maji na damu.
Hawa watatu hukubaliana. (Zingatia: Maneno haya
“Baba, Neno, na Roho Mtakatifu” hayaonekani katika
nakala bora za kale). 9 Kama tunaupokea ushuhuda
wa wanadamu ushuhuda wa Mungu ni mkuu kuliko
huo. Kwa kuwa ushuhuda wa Mungu ni huu- kwamba
anao ushuhuda kuhusiana na Mwanawe. 10 Yeye
amwaminiye Mwana wa Mungu ana ushuhuda ndani
yake mwenyewe. Na yeyote asiye mwamini Mungu
amemfanya kuwa mwongo, kwa kuwa hakuuamini
ushuhuda ambao Mungu ameuleta kuhusu Mwanawe.
11 Na ushuhuda ndio huu — kwamba Mungu alitupa
uzima wa milele, na uzima huu umo ndani ya
Mwanawe. **(aiōnios g166)** 12 Aliye naye Mwana ana
uzima. Asiyekuwa naye Mwana wa Mungu hana
uzima. 13 Nimewaandikia haya mweze kujua kwamba
mnao uzima wa milele — ninyi mnaoamini katika
jina la Mwana wa Mungu. **(aiōnios g166)** 14 Na huu
ndio ujasiri tulionao mbele zake, kwamba kama
tukiomba kitu chochote sawa sawa na mapenzi yake,
hutusikia. 15 Na kama tunajua kwamba hutusikia —
chochote tumwombacho tunajua kwamba tunacho
hicho tulichomwomba. 16 Kama mtu amwonaye ndugu
yake anatenda dhambi isiyopelekea kifo, yampasa
kuomba na Mungu atampa uzima. Ninasema kwa
wale ambao dhambi yao ni ile isiyopelekea kifo —
Kuna dhambi ipelekeayo kifo — sisemi kwamba
anapaswa kuomba kwa ajilli ya dhambi hiyo. 17 Uasi
wote ni dhambi — lakini kuna dhambi isiyopelekea
kifo. 18 Tunajua ya kuwa aliyezaliwa na Mungu hatendi
dhambi. Bali aliyezaliwa na Mungu hutunzwa naye
salama daima, na yule mwovu hawezi kumdhuru. 19
Tunajua kuwa sisi ni wa Mungu na tunajua kwamba
ulimwengu wote uko chini ya utawala wa yule mwovu.
20 Lakini twajua kwamba Mwana wa Mungu amekuja
na ametupatia ujuzi, kwamba tunamjua yeye aliye
kweli na kwamba tumo ndani yake yeye aliye kweli,
hata katika Mwanawe Yesu Kristo. Ni Mungu wa kweli
na uzima wa milele. **(aiōnios g166)** 21 Watoto wapenzi,
jiepusheni na sanamu.

2 Yohana

1 Kutoka kwa mzee kwenda kwa mwanamke mteule
na watoto wake, ambao niwapendao katika kweli
na si mimi tu, bali na wote wale wanao ifahamu
kweli, **2** kwa sababu ya kweli iliyomo ndani yetu na
itakayodumu pamoja nasi milele. **(aiōn g165)** **3** Neema,
rehema, amani zitakuwa nasi kutoka kwa Mungu
Baba na kutoka kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba,
katika kweli na pendo. **4** Ninafurahi sana kwamba
nimegundua baadhi ya watoto wanaenenda katika
kweli, kama vile tu tulivyoipokea amri hii kutoka kwa
Baba. **5** Na sasa nakusihi wewe, mwanamke, siyo
kwamba nakuandikia amri mpya, bali ile tuliyokuwa
nayo tokea mwanzo, kwamba tunapaswa kupendana
sisi kwa sisi. Na huu ndiyo upendo, tunaopaswa
kuenenda, kulingana na amri yake. **6** Hii ndiyo ile
amri, kama mlivyoisikia tokea mwanzo, kwamba
mnapaswa kuenenda katika hiyo. **7** Kwa kuwa
wadanganyifu wengi wamesambaa katika ulimwengu,
na hawakiri kwamba Yesu Kristo alikuja katika
mwili. Huyu ndiye mdanganyifu na mpinga Kristo.
8 Jiangalieni wenyewe kwamba hampotezi mambo
yale tuliyokwisha fanyia kazi, lakini ili kwamba mweze
kuipokea tuzo kamili. **9** Yeyote aendeleae mbele na
hadumu katika fundisho la Kristo, hana Mungu. Yeye
adumuye katika fundisho anaye Baba na Mwana pia.
10 Kama mtu anakuja kwenu na haleti fundisho hili,
msimkaribishe katika nyumba zenu na msimsalimie.
11 Kwa kuwa amsalimuye hushiriki katika matendo
yake maovu. **12** Ninayo mambo mengi ya kukuandikia,
na sikutaka kuyaandika kwa karatasi na wino. Lakini
natumaini kuja kwenu na kuongea uso kwa uso,
kwamba furaha yetu ipate kufanywa kamili. **13** Watoto
wa dada yenu mteule wanawasalimia.

3 Yohana

1 Mzee, kwa Gayo mpenzi, ninayempenda katika
kweli. 2 Mpendwa, nakuombea ufanikiwe katika
mambo yote na kuwa na afya njema, kama vile
roho yako inavyofanikiwa. 3 Maana nilifurahi sana
wakati nilipoambiwa na ndugu waliokuja na kutoa
ushuhuda juu ya kweli yako, kama vile unavyoenenda
katika kweli. 4 Sina furaha kubwa zaidi ya hii, kusikia
kwamba watoto wangu wanatembea katika kweli. 5
Mpendwa, unaenenda kwa uaminifu unapowahudumia
ndugu na wageni, 6 ambao wametoa ushuhuda
wa upendo wako mbele ya kanisa. Unafanya vizuri
kuwasafirisha katika safari zao kwa namna ambayo
inampendeza Mungu. 7 Kwa sababu kwa ajili ya Jina,
walienda bila kuchukua kitu chochote kutoka kwa
watu wa Mataifa. 8 Hivyo, tunatakiwa kuwakaribisha
watu kama hawa, ili tuwe watenda kazi wenza
kwa ajili ya kweli. 9 Nililiandikia kusanyiko jambo
fulani, lakini Diotrofe, anayependa kuwa wa kwanza
miongoni mwao, hakubaliani na sisi. 10 Hivyo, kama
nikija nitayakumbuka matendo yake anayoyafanya,
jinsi anavyosema maneno mabaya kinyume nasi.
Hajaridhika na matendo haya, yeye mwenyewe
hawapokei ndugu. Hata huwakataza wengine ambao
wanatamani kuwakaribisha hao ndugu na kuwafukuza
watoke kwenye kusanyiko. 11 Mpenzi, usiige kilicho
kibaya, bali iga kilicho chema. Yeye atendaye mema
ni wa Mungu; na yeye atendaye mabaya hajamwona
Mungu. 12 Demetrio ameshuhudiwa na wote na
kweli yenyewe. sisi pia ni mashahidi, na unajua kuwa
ushahuhuda wetu ni wa kweli. 13 Ninayo mambo
mengi ya kukuandikia, lakini sipendi kukuandikia kwa
kalamu na wino. 14 Bali ninatarajia kukuona hivi
karibuni, na tutaongea nawe ana kwa ana. Amani
iwe pamoja nawe. Marafiki wanakusalimu. Wasalimu
marafiki kila mmoja kwa jina lake.

Yuda

1 Yuda, mtumwa wa Yesu Kristo, na ndugu yake
Yakobo, kwa wale ambao wameitwa, wapendwao
katika Mungu Baba, na waliotunzwa kwa ajili ya Yesu
Kristo: **2** rehema na amani na upendo viongezwe
kwenu. **3** Wapenzi, wakati nilipokuwa nikifanya kila
juhudi kuwaandikia ninyi kuhusu wokovu wetu sote,
ilinilazimu kuwaandikia kwa ajili ya kuwashauri ili
mshindanie kwa uaminifu imani ambayo ilikuwa
imekabidhiwa mara moja tu kwa waamini. **4** Kwa
sababu watu fulani wamejiingiza kwa siri kati yenu
- watu ambao walitiwa alama kwa ajili ya hukumu
- watu wasio wataua ambao hubadili neema ya
Mungu wetu kuwa ufisadi, na kumkana Bwana wetu
pekee na Bwana Yesu Kristo. **5** Sasa napenda
kuwakumbusha ninyi ingawa kuna wakati mlijua kwa
ukamilifu kwamba Bwana aliwaokoa watu kutoka nchi
ya Misri, lakini baadaye kuwaangamiza wale ambao
hawakuamini. **6** Na malaika ambao hawakuilinda enzi
yao wenyewe lakini wakaacha makao yao maalum
Mungu amewaweka katika minyororo ya milele, ndani
ya giza, kwa ajili ya hukumu ya siku ile kuu. **(aïdios g126)**
7 Kama vile Sodoma na Gomora na miji iliyoizunguka,
ambayo pia ilijiingiza yenyewe katika uasherati na
wakafuata tamaa isiyo ya asili. Walioneshwa kama
mifano ya wale ambao huteseka katika hukumu ya
moto wa milele. **(aiōnios g166)** **8** Hali kadhalika, kwa
njia ile ile waota ndoto hawa pia huchafua miili yao,
na hukataa mamlaka, na wananena uongo dhidi
ya mtukufu. **9** Lakini hata Mikaeli malaika mkuu,
wakati alipokuwa akishindana na ibilisi na kuhojiana
naye kwa ajili ya mwili wa Musa, hakuthubutu kuleta
hukumu ya uongo dhidi yake, lakini badala yake
alisema, “Bwana akukemee!” **10** Lakini watu hawa
huleta uongo dhidi ya chochote wasicho kifahamu. Na
kile wasicho kifahamu- kile ambacho wanyama wasio
na akili hujua kwa silika- haya ndiyo yaliyo waharibu.
11 Ole wao! Kwa kuwa wametembea katika njia ya
Kaini, na kulifuata kosa la Balaamu. Wameangamia
katika uasi wa Kora. **12** Hawa ni miamba katika
sherehe zenu za upendo, wakisherehekea bila aibu,
wakijilisha tu wenyewe. Ni mawingu yasiyo na maji,
yanayobebwa na upepo, ni miti iliyopukutika isiyo na
matunda iliyo kufa mara mbili, iliyong'olewa mizizi **13**
Ni mawimbi ya bahari yenye kelele yakitoa aibu yao
wenyewe, Ni nyota zinazorandaranda ambazo weusi
wa giza umetunzwa kwa ajili yao milele. **(aiōn g165)** **14**
Enoko, wa saba katika orodha ya Adamu, alitabiri
kuhusu wao, akisema, “Tazama! Bwana anakuja na
maelfu kwa maelfu ya watakatifu wake, **15** ili afanye
hukumu juu ya kila mtu, na kutia hatia wote wasiomcha
Mungu juu ya matendo yao yote waliyokwishafanya
katika njia zisizo za kitauwa, na kwa maneno yote
ya ukali ambayo wasio watauwa wameyanena dhidi
yake.” **16** Hawa ni wale wanung'unikao, walalamikao
ambao hufuata tamaa zao za uovu, wajivunao mno,
ambao kwa faida yao hudanganya wengine. **17**
Lakini ninyi, wapenzi, kumbukeni maneno ambayo
yalinenwa zamani na mitume wa Bwana Yesu Kristo.
18 Walisema kwenu, “Katika wakati wa mwisho
kutakuwa na watu wanaodhihaki ambao hufuata
tamaa zao zisizo za kitauwa.” **19** Watu hawa ni
watenganishaji, wanatawaliwa na tamaa za asili,
na hawana Roho. **20** Lakini ninyi, wapenzi, kama
mjijengavyo katika imani yenu takatifu sana, na kama
muombavyo katika Roho Mtakatifu, **21** jitunzeni katika
upendo wa Mungu, na msubiri rehema ya Bwana
wetu Yesu Kristo ambayo huwapatia uzima wa milele.
(aiōnios g166) **22** Onesheni rehema kwa wale walio
na shaka. **23** Waokoeni wengine kwa kuwanyakua
kutoka katika moto. Kwa wengine onesheni huruma
kwa hofu, mkichukia hata vazi lililotiwa doa na mwili.
24 Sasa kwake awezaye kuwalinda msijikwae, na
kuwasababisha msimame mbele ya utukufu wake,
bila mawaa na kuwa na furaha kuu, **25** kwake Mungu
pekee mwokozi kupitia Yesu Kristo Bwana wetu,
utukufu uwe kwake, ukuu, uwezo na nguvu kabla ya
nyakati zote, na sasa na hata milele. Amina. **(aiōn g165)**

Ufunuo

1 Huu ni ufunuo wa Yesu Kristo ambao Mungu alimpa
ili kuwaonesha watumishi wake mambo ambayo
lazima yatokee karibuni. Aliyafanya yajulikane kwa
kumtuma malaika wake kwa mtumishi wake Yohana.
2 Yohana alitoa ushuhuda wa kila kitu alichoona
kuhusiana na neno la Mungu na kwa ushuhuda
uliotolewa kuhusu Yesu Kristo. **3** Amebarikiwa yeye
asomaye kwa sauti na wale wote wanaoyasikia
maneno ya unabii huu na kutii kilichoandikwa humo,
kwa sababu muda umekaribia. **4** Yohana, kwa
makanisa saba yaliyoko Asia: neema iwe kwenu
na amani kutoka kwake aliyepo, aliyekuwepo, na
atakayekuja, na kutoka kwa roho saba walio mbele
ya kiti chake cha enzi, **5** na kutoka kwa Yesu Kristo
ambaye ni shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza
wa waliokufa, na mtawala wa wafalme wa dunia hii.
Kwake yeye atupendaye na ametuweka huru kutoka
katika dhambi zetu kwa damu yake, **6** ametufanya
kuwa ufalme, makuhani wa Mungu na Baba yake -
kwake kuwa utukufu na nguvu milele daima. Amina.
(aiōn g165) **7** Tazama, anakuja na mawingu; kila jicho
litamwona, pamoja na wote waliomchoma. Na kabila
zote za dunia wataomboleza kwake. Ndiyo, Amina.
8 "Mimi ni Alfa na Omega," asema Bwana Mungu,
"Yeye aliyepo, na aliyekuwepo, na ambaye anakuja,
Mwenye nguvu." **9** Mimi, Yohana - ndugu yenu na
mmoja anayeshiriki pamoja nanyi katika mateso na
ufalme na uvumilivu thabiti ulio katika Yesu; nilikuwa
katika kisiwa kiitwacho Patimo kwa sababu ya neno la
Mungu na ushuhuda kuhusu Yesu. **10** Nilikuwa katika
Roho siku ya Bwana. Nilisikia nyuma yangu sauti ya
juu kama ya tarumbeta, **11** ikisema, "andika katika
kitabu unayo yaona, na uyatume kwa makanisa saba,
kwenda Efeso, kwenda Smirna, kwenda Pergamo,
kwenda Thiatira, kwenda Sardi, kwenda Philadelphia,
na kwenda Laodikia." **12** Nikageuka kuona ni sauti
ya nani aliyekuwa akiongea nami, na nilipogeuka
niliona kinara cha dhahabu cha taa saba. **13** Katikati
ya kinara cha taa alikuwemo mmoja kama Mwana
wa Adamu, amevaa kanzu ndefu iliyofika chini ya
miguu yake, na mkanda wa dhababu kuzunguka kifua
chake. **14** Kichwa chake na nywele zake zilikuwa
nyeupe kama sufu nyeupe kama theluji, na macho
yake yalikuwa kama mwali wa moto. **15** Nyayo zake
zilikuwa kama shaba iliyosuguliwa sana, kama shaba
ambayo imekwisha pitishwa katika moto, na sauti
yake ilikuwa kama sauti ya maji mengi yanayotiririka
kwa kasi. **16** Alikuwa ameshikilia nyota saba katika
mkono wake wa kuume, na kutoka kinywani mwake
kulikuwa na upanga mkali wenye makali kuwili. Uso
wake ulikuwa uking'aa kama mwanga mkali wa jua.
17 Nilipomwona, nikaanguka miguuni pake kama
mtu aliyekufa. Akaweka mkono wake wa kulia juu
yangu na kusema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza
na wa Mwisho, **18** na ambaye ninaishi. Nalikuwa
nimekufa, lakini tazama, ninaishi milele! Na ninazo
funguo za mauti na kuzimu. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19**
Kwa hiyo, yaandike uliyoyaona, yaliyopo sasa, na
yale yatakayotokea baada ya haya. **20** Kwa maana
iliyojificha kuhusu nyota saba ulizoziona katika mkono
wangu wa kuume, na kile kinara cha dhahabu cha taa
saba: nyota saba ni malaika wa yale makanisa saba,
na kinara cha taa saba ni yale makanisa saba."

2 "Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika: 'Haya
ni maneno ya yule anayeshikilia zile nyota saba
katika mkono wake wa kuume. Yeye atembeaye
kati ya vinara vya dhahabu vya taa saba asema
hivi, " **2** '"Najua ambacho umetenda na bidii yako
ya kazi na uvumilivu wako thabiti, na kwamba
huwezi kuhusiana nao walio waovu, na umewajaribu
wote wanaojiita kuwa mitume na kumbe siyo, na
wameonekana kuwa waongo. **3** Najua una subira
na uvumilivu, na umepitia mengi kwa sababu ya
jina langu, na haujachoka bado. **4** Lakini hili ndilo
nililonalo dhidi yako, umeuacha upendo wako wa
kwanza. **5** Kwa hiyo kumbuka ulipoanguka, ukatubu
na kufanya matendo uliyofanya tangu mwanzo.
Usipotubu, nitakuja kwako na kukiondoa kinara
chako kutoka mahali pake. **6** Lakini wewe una hili,
unachukia yale ambayo Wanikolai wameyatenda,
ambayo hata mimi nayachukia. **7** Kama una sikio,
sikiliza yale ambayo Roho anayaambia makanisa.
Na kwa yeye ashindaye nitampa kibali cha kula
kutoka katika mti wa uzima ulio katika paradiso
ya Mungu.' **8** "Kwa malaika wa kanisa la Smirna
andika: 'Haya ni maneno ya yule ambaye ni mwanzo
na mwisho ambaye alikufa na kuwa hai tena: **9**
'"Nayajua mateso yako na umasikini wako (lakini
wewe ni tajiri), na uongo wa wale wanaojiita ni
wayahudi (lakini siyo - wao ni sinagogi la Shetani).

10 Usiogope mateso yatakayokupata. Tazama! Ibilisi
anataka kuwatupa baadhi yenu gerezani ili mpate
kujaribiwa, na mtateseka kwa siku kumi. Iweni
waaminifu hadi kufa, na nitawapa taji ya uzima.
11 Kama una sikio, sikiliza Roho anavyoyaambia
makanisa. Yeye ashindaye hatapata madhara ya
mauti ya pili.' 12 “Kwa malaika wa kanisa la Pergamo
andika: 'Haya ndiyo anenayo yeye aliye nao huo
upanga mkali, wenye makali kuwili. 13 '“Najua mahali
unapoishi -mahali kilipo kiti cha enzi cha shetani.
Hata hivyo wewe walishika sana jina langu, na
hukuikana imani yako iliyo kwangu, hata siku zile za
Antipasi shahidi wangu, mwaminifu wangu, aliyeuawa
miongoni mwenu, hapo ndipo Shetani anaishi. 14
Lakini nina mambo machache dhidi yako: unao
huko watu washikao mafundisho ya Balaamu, yeye
aliyemfundisha Balaki kuweka vikwazo mbele ya
wana wa Israel, ili wale vyakula vilivyotolewa sadaka
kwa miungu na kuzini. 15 Katika hali iyo hiyo, hata
wewe unao baadhi yao wanaoshika mafundisho ya
Wanikolai. 16 Basi tubu! Na usipofanya hivyo, naja
upesi, na nitafanya vita dhidi yao kwa upanga utokao
katika kinywa changu. 17 Kama una sikio, sikiliza Roho
anachowaambia makanisa. Yeye ashindaye, nitampa
baadhi ya ile mana iliyofichwa, pia nitampa jiwe
jeupe lililoandikwa jina jipya juu ya jiwe, jina ambalo
hakuna alijuaye isipokuwa yeye alipokeaye.' 18 “Kwa
malaika wa kanisa la Thiatira andika: “Haya ndiyo
maneno ya Mwana wa Mungu, yeye aliye na macho
yake kama mwali wa moto, na nyayo kama shaba
iliyosuguliwa sana: 19 '“Najua ambacho umefanya -
upendo wako na imani na huduma na uvumilivu wako
thabiti, na kwamba kile ulichofanya hivi karibuni ni
zaidi ya kile ulichofanya mwanzo. 20 Lakini ninalo
hili dhidi yako: unamvumilia mwanamke Yezebeli
anayejiita mwenyewe nabii mke. Kwa mafundisho
yake, anawapotosha watumishi wangu kuzini na kula
chakula kilichotolewa sadaka kwa sanamu. 21 Nilimpa
muda wa kutubu, lakini hayuko tayari kuutubia uovu
wake. 22 Angalia! Nitamtupa kwenye kitanda cha
maradhi, na wale watendao uasherati naye kwenye
mateso makali, vinginevyo watubu kwa alichofanya.
23 Nitawapiga wanawe wafe na makanisa yote watajua
kwamba mimi ndiye niyachunguzaye mawazo na
tamaa. Nitampa kila mmoja wenu kadiri ya matendo
yake. 24 Lakini kwa baadhi yenu mliosalia katika
Thiatira, kwa wale wote msioshika fundisho hili, na
msiojua kile ambacho baadhi huita mafumbo ya
Shetani, nasema kwenu, 'sitaweka juu yenu mzigo
wowote.' 25 Kwa jambo lolote, lazima muwe imara
mpaka nitakapokuja. 26 Yeyote ashindaye na kufanya
kile nilichofanya hadi mwisho, kwake yeye nitampa
mamlaka juu ya mataifa. 27 'Atawatawala kwa fimbo
ya chuma, kama mabakuli ya udongo, atawavunja
vipande vipande.' 28 Kama nilivyopokea kutoka kwa
Baba yangu, nitampa pia nyota ya asubuhi. 29 Ukiwa
na sikio, sikiliza kile ambacho Roho anayaambia
makanisa.'

3 Kwa malaika wa kanisa la Sardi andika: 'Maneno
ya yule anayeshikilia zile roho saba za Mungu na
nyota saba. “Najua ambacho umefanya. Una sifa
ya kuwa hai, lakini u-mfu. 2 Amka na kuimarisha
yaliyosalia, lakini yako karibu kufa, kwa sababu
sikuyaona matendo yako yamekamilika machoni
pa Mungu wangu. 3 Kwa hiyo, kumbuka, yale
uliyoyapokea na kusikia. Yatii na kutubu. Lakini
usipoamka, nitakuja kama mwivi, na hutajua saa
ipi nitakayokuja juu yako. 4 Lakini kuna majina
machache ya watu katika Sardi ambao hawakuchafua
nguo zao. Watatembea pamoja nami, wamevaa nguo
nyeupe, kwa sababu wanastahili. 5 Yeye ashindaye
atavikwa mavazi meupe, na kamwe sitalifuta jina
lake kutoka katika kitabu cha uzima, na nitalitaja jina
lake mbele ya Baba yangu, na mbele ya malaika. 6
Ukiwa na sikio, sikiliza Roho ayaambiavyo makanisa.”
7 “Kwa malaika wa kanisa la Philadefia andika:
Maneno ya aliye mtakatifu na kweli - aliye na
funguo za Daudi, hufungua na hakuna afungaye,
hufunga na hakuna awezaye kufungua. 8 Najua
ambacho umetenda. Tazama, nimekuwekea mbele
yako mlango uliofunguliwa ambao hakuna awezaye
kuufunga. Najua unazo nguvu kidogo, lakini umelitii
neno langu na hujalikana jina langu. 9 Angalia!
Wote walio wa sinagogi la shetani, wale wasemao
wao ni Wayahudi na kumbe siyo, badala yake
wanadanganya. Nitawafanya waje na kusujudu mbele
ya miguu yako, na watajua ya kuwa nilikupenda. 10
Kwa kuwa umetunza amri yangu kwa uvumilivu wa
uthabiti, nitakulinda pia katika saa yako ya kujaribiwa
ambayo inakuja katika ulimwengu wote, kuwajaribu
wale wote wanaoishi katika nchi. 11 Naja upesi.
Shikilia sana kile ulichonacho ili asiwepo mtu wa

kuitwaa taji yako. 12 Nitamfanya yeye ashindaye kuwa
nguzo katika hekalu la Mungu wangu, na hatatoka nje
kamwe. Nitaliandika kwake jina la Mungu wangu, jina
la mji wa Mungu wangu (Yerusalemu mpya, ushukao
chini toka mbinguni kwa Mungu wangu), na jina langu
jipya. 13 Yeye aliye na sikio, na asikie ambacho
Roho anasema kwa makanisa.' 14 "Kwa malaika wa
kanisa la Laodikia andika: 'Maneno yake aliye Amina,
wakutegemewa na shahidi mwaminifu, mtawala juu
ya uumbaji wa Mungu. 15 Najua ambacho umefanya,
na kwamba wewe si baridi wala moto, natamani
kwamba ungekuwa wa baridi au moto! 16 Hivyo,
kwa sababu wewe ni vuguvugu, si moto wala baridi,
nitakutapika utoke kinywani mwangu. 17 Kwa kuwa
unasema, "Mimi ni tajiri, nimekuwa na mali nyingi,
na sihitaji chochote." Lakini hujui kwamba wewe ni
duni sana, wakuhuzunikiwa, maskini, kipofu na uchi.
18 Sikiliza ushauri kwangu: Nunua kwangu dhahabu
iliyosafishwa kwa moto ili upate kuwa tajiri, na nguo
nyeupe za kumetameta ili ujivike mwenyewe na
usioneshe aibu ya uchi wako, na mafuta ya kupaka
katika macho yako upate kuona. 19 Kila nimpendaye,
namwelekeza na kuwafundisha namna iwapasavyo
kuishi; kwa hiyo, kuwa mkweli na kutubu. 20 Tazama
nasimama katika mlango na kubisha. Yeyote asikiaye
sauti yangu na kufungua mlango, nitakuja na kuingia
nyumbani kwake, na kula chakula naye na yeye
pamoja nami. 21 Yeye ashindaye, nitampa haki ya
kukaa chini pamoja nami juu ya kiti changu cha enzi,
kama vile mimi nilivyoshinda na kukaa chini pamoja
na Baba yangu juu ya kiti chake cha enzi. 22 Yeye
aliye na sikio, na asikilize ambacho Roho ayaambia
makanisa."

4 Baada ya mambo haya nilitazama, nikaona kuwa
mlango ulikuwa umefunguliwa mbinguni. Ile sauti
ya kwanza, ikizungumza nami kama tarumbeta,
ikisema, "Njoo hapa, nitakuonesha yatakayotokea
baada ya mambo haya." 2 Mara moja nilikuwa katika
Roho, niliona kulikuwa na kiti cha enzi kimewekwa
mbinguni, na mtu amekikalia. 3 Mmoja aliyekuwa
amekikalia alionekana kama jiwe la yaspi na akiki.
Kulikuwa na upinde wa mvua umekizunguka kiti cha
enzi. Upinde wa mvua ulionekana kama zumaridi. 4
Kukizunguka kiti cha enzi kulikuwa na viti vya enzi
vingine ishirini na vinne, na waliokaa kwenye viti vya
enzi walikuwa wazee ishirini na wanne, wamevikwa
mavazi meupe na taji za dhahabu vichwani mwao.
5 Kutoka katika kiti cha enzi kulitoka miale ya radi,
muungurumo na radi. Taa saba zilikuwa zikiwaka
mbele ya kiti cha enzi, taa ambazo ni roho saba za
Mungu. 6 Tena mbele ya kiti cha enzi kulikuwa na
bahari, iliyowazi kama kioo. Wote kuzunguka kiti cha
enzi kulikuwa na wenye uhai wanne, waliojaa macho
mbele na nyuma. 7 Kiumbe wa kwanza mwenye
uhai alikuwa kama simba, kiumbe wa pili mwenye
uhai alikuwa kama ndama, kiumbe wa tatu mwenye
uhai alikuwa na uso kama wa mwanadamu, na yule
mwenye uhai wa nne alikuwa kama tai apaaye. 8
Viumbe wenye uhai wanne kila mmoja alikuwa na
mabawa sita, wamejaa macho juu na chini yake. Usiku
na mchana hawakomi kusema, "Mtakatifu, mtakatifu,
mtakatifu ni Bwana Mungu, mtawala juu ya wote,
aliyekuwepo, na aliyepo na atakayekuja." 9 Kila wakati
viumbe wenye uhai walipotoa utukufu, heshima, na
kushukuru mbele za aliyekuwa ameketi kwenye hicho
kiti cha enzi, yeye aishiye milele na daima, (aiōn g165)
10 wazee ishirini na wanne walisujudu wenyewe mbele
yake aliyekikalia kiti cha enzi. Waliinama chini kwake
aishiye milele na daima na kutupa chini taji zao mbele
ya kiti cha enzi wakisema, (aiōn g165) 11 "Wastahili
wewe, Bwana wetu na Mungu wetu, kupokea utukufu
na heshima na nguvu. Kwa kuwa uliviumba vitu vyote,
na kwa mapenzi yako, vilikuwepo na viliumbwa."

5 Kisha nikaona katika mkono wa kulia wa yule
aliyekuwa amekaa katika kiti cha enzi, gombo
lililoandikwa mbele na nyuma, na lilikuwa limetiwa
mihuri saba. 2 Nilimwona malaika mwenye nguvu
akihubiri kwa sauti kubwa, "Nani astahiliye kulifungua
gombo na kuzivunja mihuri yake?" 3 Hakuna mtu
mbinguni au duniani au chini ya dunia aliyeweza
kulifungua gombo au kulisoma. 4 Nililia kwa uchungu
kwa kuwa hakupatikana yeyote aliyestahili kulifungua
gombo au kulisoma. 5 Lakini mmoja wa wazee
akaniambia, "Usilie. Tazama! Simba wa kabila ya
Yuda, shina la Daudi, ameshinda, na anaweza
kulifungua gombo na mihuri yake saba." 6 Kati ya
kiti cha enzi na wenye uhai wanne na miongoni
mwa wazee, niliona mwanakondoo amesimama,
akionekana kama aliye uawa. Alikuwa na pembe
saba na macho saba - hizi ni roho saba za Mungu
zilizotumwa duniani kote. 7 Akaenda akalichukua
gombo kutoka katika mkono wa kuume wa yule aliye

kaa katika kiti cha enzi. 8 Alipolichukua gombo,
wenye uhai wanne na wazee ishirini na wanne
wakainama hadi nchi mbele ya mwanakondoo. Kila
mmoja alikuwa na kinubi na bakuli ya dhahabu
iliyojaa uvumba ambayo ni maombi ya waamini. 9
Waliimba wimbo mpya: “Unastahili kulitwaa gombo
na kuzifungua muhuri zake. Kwa kuwa ulichinjwa, na
kwa damu yako ukamnunulia Mungu watu wa kila
kabila, lugha, jamaa na taifa. 10 Ukawafanya ufalme
na makuhani kwa ajili ya kumtumikia Mungu wetu,
nao watatawala juu ya nchi.” 11 Kisha nilitazama na
nikasikia sauti ya malaika wengi kuzunguka kiti cha
enzi - idadi yao ilikuwa 200, 000, 000 na wenye uhai
na wazee. 12 Wakasema kwa sauti kuu, “Astahili
mwanakondoo ambaye amechinjwa kupokea uwezo,
utajiri, hekima, nguvu, heshima, utukufu, na sifa.” 13
Nikasikia kila kilichoumbwa kilichokuwa mbinguni na
duniani na chini ya nchi na juu ya bahari, kila kitu
ndani yake kikisema, “Kwake yeye aketiye juu ya kiti
cha enzi na kwa mwanakondoo, kuwe sifa, heshima,
utukufu na nguvu ya kutawala milele na milele.” (aiōn
g165) 14 Wenye uhai wanne wakasema, “Amina!” na
wazee wakainama chini na kuabudu.

6 Nikatazama wakati mwanakondoo alipofungua
moja ya zile muhuri saba, nikasikia mmoja wa wale
wenye uhai wanne akisema kwa sauti iliyofanana
na radi, “Njoo!” 2 Nikatazama na palikuwa na farasi
mweupe! Aliyempanda alikuwa na bakuli, na akapewa
taji. Alitokea kama mshindi ashindaye ili ashinde. 3
Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri wa pili,
nikasikia mwenye uhai wa pili akisema, “Njoo!” 4
Kisha farasi mwingine akatokea - mwekundu kama
moto. Aliye mpanda alipewa ruhusa ya kuondoa
amani duniani, ili kwamba watu wachinjane. Huyu
aliye mpanda alipewa upanga mkubwa. 5 Wakati
mwanakondoo alipofungua ule muhuri wa tatu,
nikasikia mwenye uhai wa tatu akisema, “Njoo!”
Nikaona farasi mweusi, na aliyempanda ana mizani
mkononi mwake. 6 Nikasikia sauti iliyoonekana kuwa
ya mmoja wa wale wenye uhai ikisema, “kibaba
cha ngano kwa dinari moja na vibaba vitatu vya
shayiri kwa dinari moja. Lakini usiyadhuru mafuta na
divai.” 7 Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri
ya nne, nilisikia sauti ya mwenye uhai wa nne
ikisema, “Njoo!” 8 Kisha nikaona farasi wa kijivu.
Aliye mpanda aliitwa jina lake mauti, na kuzimu
ilikuwa ikimfuata. Walipewa mamlaka juu ya robo ya
nchi, kuua kwa upanga, kwa njaa na kwa ugonjwa,
na kwa wanyama wa mwitu katika nchi. (Hadēs
g86) 9 Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri
ya tano, niliona chini ya madhabahu roho za wale
waliokuwa wameuawa kwa sababu ya neno la
Mungu na kutokana na ushuhuda walioushika kwa
uthabiti. 10 Wakalia kwa sauti kuu, “mpaka lini,
Mtawala wa vyote, mtakatifu na mkweli, utahukumu
wakaao juu ya nchi, na kulipiza kisasi damu yetu?”
11 Kisha kila mmoja alipewa kanzu nyeupe na
wakaambiwa kuwa wanapaswa kusubiri kidogo hata
itakapotimia hesabu kamili ya watumishi wenzao na
ndugu zao wa kike na wa kiume itakapotimia ambao
watauawa, kama vile ambavyo wao waliuawa. 12
Wakati mwanakondoo alipofungua muhuri ya sita,
nilitazama na palikuwa na tetemeko kuu. Jua likawa
jeusi kama gunia la singa, na mwezi mzima ukawa
kama damu. 13 Nyota za mbinguni zikaanguka
katika nchi, kama mtini upukutishavyo matunda yake
ya wakati wa baridi unapotikiswa na kimbunga.
14 Anga ilitoweka kama gombo lililoviringishwa.
Kila mlima na kisiwa vilihamishwa mahali pake.
15 Kisha wafalme wa nchi na watu maarufu na
majemadari, matajiri, wenye nguvu, na kila mmoja
aliye mtumwa na huru, wakajificha katika mapango
na katika miamba ya milima. 16 Wakaiambia milima
na miamba, “Tuangukieni! Tuficheni dhidi ya uso
wake aketiye kwenye kiti cha enzi na kutoka hasira
ya mwanakondoo. 17 Kwa kuwa siku kuu ya gadhabu
yao imewadia, na ni nani awezaye kusimama?”

7 Baada ya haya niliona malaika wanne
wamesimama kwenye kona nne za dunia,
wamezuia pepo nne za nchi kwa nguvu ili kwamba
pasiwe na upepo unaovuma katika nchi, juu ya bahari
au dhidi ya mti wowote. 2 Nikaona malaika mwingine
akija kutoka mashariki, aliyekuwa na muhuri wa
Mungu aliye hai. Akalia kwa sauti kuu kwa malaika
wanne ambao walipewa ruhusa ya kudhuru nchi na
bahari: 3 “Msiidhuru nchi, bahari, au miti mpaka
tutakapokuwa tumekwishaweka muhuri katika paji za
vichwa vya watumishi wa Mungu wetu.” 4 Nikasikia
idadi ya wale waliotiwa muhuri: 144, 000, ambao
walitiwa muhuri kutoka kila kabila ya watu wa Israel:
5 12, 000 kutoka katika kabila ya Yuda walitiwa
muhuri, 12, 000 kutoka katika kabila ya Rubeni,

12, 000 kutoka katika kabila ya Gadi. 6 12, 000
kutoka katika kabila ya Asheri, 12, 000 kutoka katika
kabila ya Naftali, 12, 000 kutoka katika kabila ya
Manase. 7 12, 000 kutoka kabila ya Simioni, 12,
000 kutoka kabila ya Lawi, 12, 000 kutoka kabila ya
Isakari, 8 12, 000 kutoka kabila ya Zebuloni, 12, 000
kutoka kabila ya Yusufu, na 12, 000 kutoka kabila ya
Benyamini walitiwa muhuri. 9 Baada ya mambo haya
nilitazama, na kulikuwa na umati mkubwa ambao
hapana mtu angeweza kuuhesabu - kutoka kila taifa,
kabila, jamaa, na lugha - wamesimama mbele ya
kiti cha enzi na mbele ya Mwanakondoo. Walikuwa
wamevaa kanzu nyeupe na wana matawi ya mitende
mikononi mwao, 10 na walikuwa wakiita kwa sauti ya
juu: "Wokovu ni kwa Mungu ambaye ameketi katika
kiti cha enzi, na kwa Mwanakondoo!" 11 Malaika
wote waliokuwa wamesimama kuzunguka kiti cha
enzi na kuwazunguka wale wazee pamoja na wenye
uhai wanne, wakainama chini ardhini na wakaweka
nyuso zao juu ya ardhi mbele ya kiti cha enzi na
wakamwabudu Mungu, 12 wakisema, "Amina! Sifa,
utukufu, hekima, shukurani, heshima, uwezo na nguvu
viwe kwa Mungu wetu milele na milele! Amina!" (aiōn
g165) 13 Kisha mmoja wa wale wazee akaniuliza, "hawa
ni akina nani waliovaa kanzu nyeupe, na wametoka
wapi? 14 Nikamwambia, "Bwana mkubwa, unajua
wewe," na akaniambia, "Hawa ni wale waliotoka
katika dhiki kuu. Wamezifua kanzu zao na kuzifanya
nyeupe kwa damu ya Mwanakondoo. 15 Kwa sababu
hii, wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu, na
wanamwabudu yeye usiku na mchana katika hekalu
lake. Yeye aliye keti juu ya kiti cha enzi atasambaza
hema yake juu yao. 16 Hawataona njaa tena, wala
kiu tena. Jua halitawachoma, wala joto la kuunguza.
17 Kwa kuwa Mwanakondoo aliye katikati ya kiti cha
enzi atakuwa mchungaji wao, na atawaongoza katika
chemchemi ya maji ya uzima, na Mungu atafuta kila
chozi katika macho yao."

8 Wakati Mwanakondoo alipofungua muhuri ya
saba, kukawa na ukimya mbinguni takribani nusu
saa. 2 Kisha nikaona malaika saba wasimamao
mbele za Mungu, na wakapewa tarumbeta saba.
3 Malaika mwingine akaja, ameshikilia bakuli ya
dhahabu yenye uvumba, amesimama madhabahuni.
Akapewa uvumba mwingi ili kwamba autoe pamoja
na maombi ya waamini wote katika madhabahu ya
dhahabu mbele ya kiti cha enzi. 4 Moshi wa ule
uvumba, pamoja na maombi ya waamini, ukapanda
juu mbele za Mungu kutoka mkononi mwa malaika. 5
Malaika akatwaa bakuli la uvumba na akalijaza moto
kutoka kwenye madhabahu. Kisha akalitupa chini juu
ya nchi, na kukatokea sauti za radi, miale ya radi
na tetemeko la nchi. 6 Wale malaika saba ambao
walikuwa na tarumbeta saba wakawa tayari kuzipiga.
7 Malaika wa kwanza akaipiga tarumbeta yake, na
kukatokea mvua ya mawe na moto uliochanganyikana
na damu. Vikatupwa chini katika nchi ili kwamba
theluthi yake iungue, theluthi ya miti ikaungua na nyasi
zote za kijani zikaungua. 8 Malaika wa pili akaipiga
tarumbeta yake, na kitu kama mlima mkubwa uliokuwa
unaungua kwa moto ukatupwa baharini. Theluthi ya
bahari ikawa damu, 9 theluthi ya viumbe hai katika
bahari vikafa, na theluthi ya meli zikaharibiwa. 10
Malaika wa tatu akaipiga tarumbeta yake, na nyota
kubwa ikaanguka kutoka mbinguni, ikimulika kama
kurunzi, juu ya theluthi ya mito na chemichemi za
maji. 11 Jina la nyota ni pakanga. Theluthi ya maji
ikawa pakanga, na watu wengi wakafa kutokana na
maji yaliyokuwa machungu. 12 Malaika wa nne alipiga
tarumbeta yake, na theluthi ya jua ikapigwa, pamoja
na theluthi ya mwezi na theluthi ya nyota. Kwa hiyo
theluthi ya vyote ikageuka kuwa giza; theluthi ya
mchana na theluthi ya usiku havikuwa na mwanga.
13 Nilitazama, na nikasikia tai aliye kuwa anaruka
katikati ya anga, akiita kwa sauti kuu, "Ole, ole, ole,
kwa wale wakaao katika nchi, kwa sababu ya mlipuko
wa tarumbeta iliyosalia ambayo imekaribia kupigwa
na malaika watatu."

9 Kisha malaika wa tano alipiga tarumbeta yake.
Niliona nyota kutoka mbinguni iliyokuwa imeanguka
kwenye dunia. Nyota ilipewa ufunguo wa shimo
linaloelekea kwenye shimo lisilo na mwisho. (Abyssos
g12) 2 Alifungua shimo lisilo na kikomo, na moshi
ukapanda juu kwa safu kutoka ndani ya shimo kama
moshi kutoka katika tanuru kubwa. Jua na anga
vilibadilika vikawa giza kwa sababu ya moshi uliotoka
shimoni. (Abyssos g12) 3 Ndani ya moshi nzige walitoka
kuja juu ya dunia, nao walipewa nguvu kama ile
ya nge juu ya dunia. 4 Waliambiwa kutokudhuru
majani katika nchi au mmea wowote wa kijani au
mti, isipokuwa tu watu ambao hawakuwa na muhuri
wa Mungu katika paji za nyuso zao. 5 Hawakupewa

ruhusa ya kuwaua hao watu, bali kuwatesa tu kwa
miezi mitano. Uchungu wao ulikuwa kama ule wa
kuumwa na nge amwumapo mtu. 6 Katika siku hizo
watu watatafuta kifo, lakini hawatakipata. Watatamani
kufa, lakini kifo kitawakimbia. 7 Nzige walifanana na
farasi walioandaliwa kwa vita. Kwenye vichwa vyao
kulikuwa na kitu kama taji ya dhahabu na nyuso zao
zilikuwa kama za binadamu. 8 Walikuwa na nywele
kama za wanawake na meno yao yalikuwa kama ya
simba. 9 Walikuwa na vifua kama vifua vya chuma na
sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya magari
mengi ya vita na farasi wakimbiao kwenda vitani.
10 Walikuwa na mikia inayouma kama nge; katika
mikia yao walikuwa na nguvu ya kudhuru watu kwa
miezi mitano. 11 Walikuwa naye kama mfalme juu yao
malaika wa shimo lisilokuwa na mwisho. Jina lake
katika Kiebrania ni Abadoni, na katika Kiyunani ana
jina Apolioni. **(Abyssos g12)** 12 Ole ya kwanza imepita.
Angalia! Baada ya hili kuna maafa mawili yaja. 13
Malaika wa sita alipiga tarumbeta yake, na nikasikia
sauti ikitoka katika pembe ya madhabahu ya dhahabu
ambayo iko mbele za Mungu. 14 Sauti ilimwambia
malaika wa sita aliyekuwa na tarumbeta, "Waachie
malaika wanne ambao wamefungwa katika mto
mkubwa Efrata." 15 Malaika wale wanne waliokuwa
wameandaliwa kwa saa hiyo maalumu, siku hiyo,
mwezi huo, na mwaka huo, waliachiwa wawaue
theluthi ya wanadamu. 16 Idadi ya maaskari waliokuwa
juu ya farasi ilikuwa 200, 000, 000. Nilisikia idadi yao.
17 Hivi ndivyo nilivyoona farasi katika maono yangu
na wale waliopanda juu yao: Vifua vyao vilikuwa
vyekundu kama moto, bluu iliyoiva na njano isiyoiva.
Vichwa vya farasi vilifanana na vichwa vya simba,
na midomoni mwao ulitoka moto, moshi na salfa. 18
Theluthi ya wanadamu waliuawa na haya mapigo
matatu: moto, moshi, na salfa iliyotoka katika midomo
yao. 19 Kwa kuwa nguvu ya farasi ilikuwa katika
midomo yao na katika mikia yao—kwa kuwa mikia yao
ilikuwa kama nyoka, na walikuwa na vichwa ambavyo
walitumia kuwatia majeraha wanadamu. 20 Watu
waliobaki, wale ambao walikuwa hawajauawa na
mapigo haya, hawakutubia matendo yao waliyokuwa
wamefanya, wala hawakuacha kuabudu mapepo na
miungu ya dhahabu, fedha, shaba, mawe na miti—vitu
ambavyo haviwezi kuona, kusikia au kutembea. 21
Wala hawakutubia uuaji wao, uchawi wao, uasherati
wao au njia zao za wizi.

10 Kisha nikaona malaika mwingine mkuu akishuka
chini kutoka mbinguni. Alikuwa amefungwa
katika wingu, na kulikuwa na upinde wa mvua juu ya
kichwa chake. Uso wake ulikuwa kama jua na miguu
yake ilikuwa kama nguzo za moto. 2 Alishikilia gombo
dogo katika mkono wake lililokuwa limefunuliwa,
naye aliweka mguu wake wa kulia juu ya bahari na
mguu wake wa kushoto juu ya nchi kavu. 3 Kisha
alipaza sauti ya juu kama simba aungurumapo, na
wakati alipopaza sauti radi saba ziliunguruma. 4
Wakati radi saba zilipounguruma, nilikuwa nakaribia
kuandika, lakini nilisikia sauti kutoka mbinguni ikisema,
"Tunza iwe siri kile ambacho radi saba zimesema.
Usiiandike." 5 Kisha malaika niliyemwona amesimama
juu ya bahari na nchi kavu, aliinua mkono wake juu
mbinguni 6 na kuapa kwa yule aishiye milele na
milele —aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, dunia
na vyote vilivyomo, na bahari na vyote vilivyomo:
"Hakutakuwepo kuchelewa tena. **(aiōn g165)** 7 Lakini
katika siku ile, wakati malaika wa saba atakapokaribia
kupiga tarumbeta yake, ndipo siri ya Mungu itakuwa
imetimizwa, kama alivyotangaza kwa watumishi wake
manabii." 8 Sauti niliyosikia kutoka mbinguni iliniambia
tena: "Nenda, chukua gombo dogo lililofunuliwa
ambalo kiko katika mkono wa malaika aliyesimama
juu ya bahari na juu ya nchi kavu." 9 Kisha nilikwenda
kwa malaika na kumwambia anipe gombo dogo.
Aliniambia, "Chukua gombo na ule. Litalifanya tumbo
lako liwe na uchungu, lakini katika mdomo wako
litakuwa tamu kama asali." 10 Nilichukua gombo
dogo kutoka mkononi mwa malaika na kulila. Lilikuwa
kitamu kama asali katika mdomo wangu, lakini baada
ya kula, tumbo langu lilikuwa na uchungu. 11 Kisha
baadhi ya sauti ziliniambia, "Unapaswa kutabiri tena
kuhusu watu wengi, mataifa, lugha, na wafalme."

11 Nilipewa mwanzi wa kutumia kama fimbo ya
kupimia. Niliambiwa, "Ondoka na ukapime
hekalu la Mungu na madhabahu, na wale wanaoabudu
ndani yake. 2 Lakini usipime eneo la ua wa nje
ya hekalu, kwa kuwa wamepewa watu wa Mataifa.
Wataukanyaga mji mtakatifu kwa muda wa miezi
arobaini na miwili. 3 Nitawapa mashahidi wangu
wawili mamlaka ya kutabiri kwa muda wa siku 1,

260, wakiwa wamevaa magunia.” 4 Hawa mashahidi
ni miti miwili ya mizeituni na vinara viwili ambavyo
vimesimama mbele ya Bwana wa dunia. 5 Kama mtu
yeyote ataamua kuwadhuru, moto hutoka vinywani
mwao na kuwadhuru adui zao. Yeyote anayetaka
kuwadhuru lazima auawe kwa njia hii. 6 Hawa
mashahidi wana uwezo wa kufunga anga ili kwamba
mvua isinyeshe wakati wanatabiri. Wana nguvu ya
kubadili maji kuwa damu na kuipiga nchi kwa kila
aina ya pigo wakati wowote wakitaka. 7 Wakati
watakapokuwa wamemaliza ushuhuda wao, yule
mnyama anayetoka kwenye shimo lisilo na mwisho
atafanya vita dhidi yao. Atawashinda na kuwaua.
(Abyssos g12) 8 Miili yao italala katika mtaa wa mji
mkuu (ambao kimfano unaitwa Sodoma na Misri)
ambapo Bwana wao alisulubiwa. 9 Kwa siku tatu na
nusu baadhi kutoka katika jamaa za watu, kabila,
lugha na kila taifa watatazama miili yao na hawatatoa
kibali kuwekwa katika kaburi. 10 Wale wanaoishi
katika nchi watafurahi kwa ajili yao na kushangilia,
hata kutumiana zawadi kwa sababu hao manabii
wawili waliwatesa wale walioishi katika nchi. 11 Lakini
baada ya siku tatu na nusu pumzi ya uhai kutoka kwa
Mungu itawaingia nao watasimama kwa miguu yao.
Hofu kuu itawaangukia wale wanaowaona. 12 Kisha
watasikia sauti kuu kutoka mbinguni ikiwaambia,
“Njoni huku!” Nao watakwenda juu mbinguni katika
wingu, wakati adui zao wakitazama. 13 Katika saa
hiyo kutakuwepo na tetemeko kuu la ardhi na moja
ya kumi ya mji itaanguka. Watu elfu saba watauawa
katika tetemeko na watakaobaki hai wataogopeshwa
na kumpa utukufu Mungu wa mbinguni. 14 Ole ya
pili imepita. Angalia! Ole ya tatu inakuja upesi. 15
Kisha malaika wa saba alipiga tarumbeta yake, na
sauti kubwa zilinena mbinguni na kusema, “Ufalme
wa dunia umeshakuwa ufalme wa Bwana wetu na
wa Kristo wake. Atatawala milele na milele.” (aiōn
g165) 16 Kisha wazee ishirini na wanne waliokuwa
wameketi kwenye viti vya enzi mbele ya Mungu
walianguka wenyewe chini kwenye ardhi, nyuso
zao zimeinama chini, nao walimwabudu Mungu. 17
Walisema, “Twatoa shukrani zetu kwako, Bwana
Mungu, mtawala juu ya vyote, ambaye upo na ambaye
ulikuwepo, kwa sababu umetwaa nguvu yako kuu
na kuanza kutawala. 18 Mataifa walikasirika, lakini
gadhabu yako imekuja. Wakati umefika kwa wafu
kuhukumiwa na wewe kuwazawadia watumishi wako
manabii, waamini na wale walio na hofu ya jina
lako, wote wawili wasiofaa kitu na wenye nguvu. Na
wakati wako umefika wa kuwaharibu wale ambao
wamekuwa wakiiharibu dunia.” 19 Kisha hekalu la
Mungu mbinguni lilifunuliwa na sanduku la agano
lake lilionekana ndani ya hekalu lake. Kulikuwa na
miali ya mwanga, kelele, ngurumo za radi, tetemeko
la ardhi na mawe ya mvua.

12 Ishara kuu ilionekana mbinguni: mwanamke
aliyefunikwa na jua, na akiwa na mwezi chini ya
miguu yake; na taji ya nyota kumi na mbili ilikuwa juu
ya kichwa chake. 2 Alikuwa na mimba na alikuwa
analia kwa ajili ya maumivu ya kuzaa—katika uchungu
wa kujifungua. 3 Na ishara nyingine ilionekana
mbinguni: Tazama! Kulikuwa na joka mwekundu
mkubwa ambaye alikuwa na vichwa saba na pembe
kumi, na kulikuwa na taji saba kwenye vichwa vyake.
4 Mkia wake ulikokota theluthi moja ya nyota mbinguni
na kuzitupa chini duniani. Joka alisimama mbele ya
mwanamke aliyekuwa anakaribia kuzaa, ili kwamba
wakati anazaa, apate kummeza mtoto wake. 5 Alimzaa
mwana, mtoto wa kiume, ambaye atayatawala mataifa
yote kwa fimbo ya chuma. Mtoto wake alinyakuliwa
juu kwa Mungu na kwenye kiti chake cha enzi, 6 na
mwanamke alikimbilia nyikani, mahali ambapo Mungu
alikuwa ameandaa eneo kwa ajili yake, ili aweze
kuhudumiwa kwa siku 1, 260. 7 Sasa kulikuwa na
vita mbinguni. Mikaeli na malaika zake wakapigana
na yule joka; naye joka mkubwa na malaika zake
wakapigana nao. 8 Lakini joka hakuwa na nguvu za
kutosha kushinda. Kwa hiyo haikuwepo tena nafasi
mbinguni kwa ajili yake na malaika zake. 9 Joka
mkubwa—yule nyoka wa zamani aitwaye ibilisi au
Shetani ambaye hudanganya - dunia nzima akatupwa
chini katika dunia, na malaika zake wakatupwa
chini pamoja naye. 10 Kisha nikasikia sauti kubwa
kutoka mbinguni: “Sasa wokovu umekuja, nguvu—na
ufalme wa Mungu wetu, na mamlaka ya Kristo
wake. Kwa kuwa mshitaki wa ndugu zetu ametupwa
chini—ambaye aliwashitaki mbele za Mungu wetu
mchana na usiku. 11 Walimshinda kwa damu ya
Mwanakondoo na kwa neno la ushuhuda wao, kwa
maana hawakupenda sana maisha yao, hata kufa. 12
Kwa hiyo, shangilieni, ninyi mbingu, na wote mnaokaa
ndani yake. Lakini ole wa nchi na bahari kwa sababu

mwovu ameshuka kwenu. Amejawa na hasira kali,
kwa sababu anajua kwamba ana muda mchache tu.
13 Wakati joka alipotambua kuwa ametupwa chini
kwenye nchi, alimfuata mwanamke ambaye alikuwa
amezaa mtoto wa kiume. 14 Lakini mwanamke
alipewa mabawa mawili ya tai mkubwa, ili kwamba
aweze kuruka hadi kwenye eneo lililoandaliwa kwa
ajili yake kule jangwani, eneo ambalo angeweza
kutunzwa, kwa wakati, nyakati na nusu wakati-mahali
asipoweza kupafikia huyo nyoka. 15 Nyoka alimwaga
maji kutoka mdomoni mwake kama mto, ili afanye
gharika ya kumgharikisha. 16 Lakini ardhi ilimsaidia
mwanamke. Ilifunua kinywa chake na kuumeza mto
alioutema joka kutoka kinywani mwake. 17 Kisha
joka akamkasirikia mwanamke naye aliondoka na
kufanya vita na uzao wake wote—wale wanaotii amri
za Mungu na kushikilia ushuhuda kuhusu Yesu.

13 Kisha joka alisimama juu ya mchanga ufukwe
wa bahari. Kisha nikaona mnyama akitoka
kwenye bahari. Alikuwa na pembe kumi na vichwa
saba. Katika pembe zake kulikuwa na taji kumi, na
katika kichwa chake kulikuwa na maneno ya kufuru
kwa Mungu. 2 Huyu mnyama niliyemuona ni kama
chui. Miguu yake ilikuwa kama ya dubu, na mdomo
wake ulikuwa kama wa simba. Yule joka akampa
nguvu, na katika kiti chake cha enzi, na mamlaka
yenye nguvu sana ya kutawala. 3 Kichwa cha mnyama
mmojawapo kilionekana kuwa na jeraha kubwa
ambalo lingesababisha mauti yake. Lakini jeraha lake
likapona, na dunia yote ikashangazwa na ikamfuata
mnyama. 4 Pia wakamwabudu joka, maana alimpa
mamlaka yule mnyama. Wakamwabudu mnyama
pia, na wakaendelea kusema, “Nani kama mnyama?
na “Nani atapigana naye?” 5 Mnyama akapewa
mdomo ili azungumze maneno ya kujisifu na matusi.
Aliruhusiwa kuwa na mamlaka kwa miezi arobaini
na miwili. 6 Hivyo mnyama alifungua mdomo wake
kuongea matusi dhidi ya Mungu, akalitukana jina
lake, eneo alililokuwa akiishi na wale wanaoishi
mbinguni. 7 Mnyama aliruhusiwa kufanya vita na
waamini na kuwashinda. Pia, alipewa mamlaka juu
ya kila kabila, watu, lugha na taifa. 8 Wote walioishi
duniani watamwabudu yeye, kila mmoja ambaye jina
lake halijaandikwa, toka uumbaji wa dunia, katika
kitabu cha uzima, ambacho ni cha Mwana Kondoo,
ambaye alichinjwa. 9 Ikiwa yeyote ana sikio, na
asikilize. 10 Ikiwa mmojawapo amechukuliwa mateka,
na kwenye mateka ataenda. Ikiwa mmojawapo ataua
kwa upanga, kwa upanga atauawa. Huu ni mwito
wa utulivu na uvumilivu na imani kwa hao walio
watakatifu. 11 Tena nikaona mnyama mwingine
anakuja kutoka katika nchi. Alikuwa mwenye pembe
mbili kama kondoo na akazungumza kama joka.
12 Alionyesha mamlaka yote katika mnyama yule
wa kwanza katika uwepo wake, na kufanya katika
dunia na wale walioishi wakimuabudu yule mnyama
wa kwanza, yule ambaye jeraha lake limepona. 13
Akafanya miujiza yenye nguvu, hata akafanya moto
ushuke katika dunia kutoka mbinguni mbele ya watu,
14 na kwa ishara aliruhusiwa kufanya, akawadanganya
hao wakaao katika dunia, akiwaambia kutengeneza
sanamu kwa heshima ya mnyama ambaye alikuwa
amejeruhiwa kwa upanga, lakini bado aliishi. 15
Aliruhusiwa kutoa pumzi katika ile sanamu ya mnyama
ili sanamu iweze kusema na kusababisha wale
wote waliokataa kumwabudu mnyama wauawe. 16
Pia akalazimisha kila mmoja, asiye na thamani na
mwenye nguvu, tajiri na maskini, huru na mtumwa,
kupokea alama katika mkono wa kuume au katika paji
la uso. 17 Ilikuwa haiwezekani kwa kila mtu kuuza au
kununua isipokuwa mwenye alama ya mnyama, na hii
ni namba yenye kuwakilisha jina lake. 18 Hii inahitaji
busara. Ikiwa yeyote ana ufahamu, mwache aweze
kufanya hesabu ya namba ya mnyama. Maana ni
namba ya kibinadamu. Namba yake ni 666.

14 Nilitazama na nikaona Mwana Kondoo
amesimama mbele yangu juu ya Mlima Sayuni.
Pamoja naye walikuwa 144, 000 wenye jina lake na
jina la Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso
zao. 2 Nikasikia sauti kutoka mbinguni ikisikika kama
ngurumo za maji mengi na sauti kubwa ya radi. Sauti
niliyoisikia ni kama wapiga vinubi wapigao vinubi vyao.
3 Wakiimba wimbo mpya mbele za kiti cha enzi na
mbele za wenye uhai wanne na wazee. Hakuna hata
mwenye uwezo wa kujifunza huo wimbo isipokuwa
kwa 144, 000 ambao wamekombolewa kutoka duniani.
4 Hawa ni wale ambao hawakujichafua wenyewe
kwa wanawake, maana walijitunza wenyewe dhidi ya
matendo ya zinaa. Ni hawa ambao walimfuata Mwana
Kondoo popote alipoenda. Hawa walikombolewa
kutoka kwa wanadamu wakiwa matunda ya kwanza
kwa Mungu na kwa Mwana Kondoo. 5 Hakuna uongo

uliopatikana katika vinywa vyao; hawalaumiwi. 6 Nikaona malaika mwingine akiruka katikati ya mbingu, ambaye mwenye ujumbe wa mbinguni wa habari njema kwa kuwatangazia wenye kuishi duniani kwa kila taifa, kabila, lugha, na watu. (aiōnios g166) 7 Akawaita kwa sauti kuu, "Mwogopeni Mungu na mpeni utukufu. Kwa maana muda wa hukumu umekaribia. Mwabuduni yeye, yeye aliyeumba mbingu, na dunia, na bahari, na chemchemi za maji." 8 Malaika mwingine - malaika wa pili - akafuata akisema, "Umeanguka, umeanguka Babeli mkuu, ambaye uliwanywesha mataifa divai ya ukahaba, divai ambayo ilileta ghadhabu juu yake." 9 Malaika mwingine - malaika wa tatu - aliwafuata, akasema kwa sauti kuu, "Yeyote atakayemwabudu huyo mnyama na sanamu yake, na kupokea alama katika paji lake la uso au mkononi, 10 yeye pia atakunywa divai ya ghadhabu ya Mungu, divai ambayo imeandaliwa na kumwagwa bila kuchanganywa katika kikombe cha hasira yake. Mtu atakayekunywa atateswa kwa moto na moto wa kiberiti mbele za malaika zake watakatifu na mbele za Mwana Kondoo. 11 Na moshi wa maumivu yao ukaenda milele na milele, na hawakuwa na mapumziko mchana au usiku - hao waabuduo mnyama na sanamu yake, na kila mtu aliyepokea alama ya jina lake. (aiōn g165) 12 Huu ni wito wa subira na uvumilivu kwa waamini, wale ambao hutii amri za Mungu na imani katika Yesu." 13 Nilisikia sauti kutoka mbinguni ikisema, "Andika haya: Heri wafu wafao katika Bwana." "Ndiyo," asema Roho, "ili waweze kupumzika kutoka kwenye kazi zao, maana matendo yao yatawafuata." 14 Nilitazama na nikaona kulikuwa na wingu jeupe, na aliyeketi kwenye wingu ni mmoja aliyekuwa na mfano wa Mwana wa Mtu. Alikuwa na taji ya dhahabu katika kichwa chake na mundu mkali katika mkono wake. 15 Malaika mwingine tena alikuja kutoka kwenye hekalu na aliita kwa sauti kuu kwenda kwa yule aliyekaa katika wingu: "Chukua mundu wako na uanze kuvuna. Kwa kuwa muda wa mavuno umeshawadia, maana mavuno yaliyo katika dunia yameshaiva." 16 Tena yule aliyekuwa kwenye wingu aliupitisha mundu wake juu ya dunia, na dunia ikavunwa. 17 Na malaika mwingine akaja kutoka kwenye hekalu la mbinguni; naye alikuwa na mundu mkali. 18 Na bado malaika mwingine akaja kutoka kwenye madhabahu, na malaika aliyekuwa na mamlaka juu ya moto. Akamwita kwa sauti kuu malaika ambaye alikuwa na mundu mkali, "Chukua mundu mkali na uyakusanye matawi ya mzabibu kutoka kwenye mzabibu wa nchi, kwa kuwa zabibu sasa zimeiva." 19 Malaika alipeleka mundu wake katika dunia na alikusanya mavuno ya zabibu ya dunia na alirusha katika pipa kubwa la divai ya ghadhabu ya Mungu. 20 Chujio la divai lilipondwapondwa nje ya mji na damu ikamwagika kutoka katika hicho kimo cha hatamu ya farasi, kwa stadia 1, 600.

15 Tena nikaona ishara nyingine mbinguni, kubwa na yenye kushangaza; Kulikuwa na malaika saba wenye mapigo saba, ambayo yalikuwa mapigo ya mwisho (katika hayo hasira ya Mungu ilikuwa imetimilika). 2 Niliona kile kilichotokea kuwa bahari ya bilauri iliyochanganywa na moto, na ikasimama pembeni mwa bahari ambapo wale waliokuwa washindi dhidi ya mnyama na sanamu yake, na juu ya namba inayowakilisha jina lake. Walikuwa wameshikilia vinubi walivyopewa na Mungu. 3 Walikuwa wakiimba wimbo wa Musa, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwana Kondoo: "Kazi zako ni kubwa na zenye kushangaza, Bwana Mungu, utawalaye vyote. Mwaminifu na njia zako ni za kweli, Mfalme wa mataifa. 4 Nani atashindwa kukuhofu wewe Bwana na kulitukuza jina lako? Kwa kuwa wewe peke yako ni mtakatifu. Mataifa yote yatakuja na kukuabudu mbele zako kwa sababu u mwema na matendo yako yamejulikana." 5 Baada ya mambo hayo nilitazama, na sehemu takatifu sana, ambapo palikuwa na hema ya ushuhuda, iliyofungukia mbinguni. 6 Kutoka mahali patakatifu sana wakaja malaika saba wenye mapigo saba, wamevaa mavazi safi, kitani yenye kung'aa na mshipi wa dhahabu kuzunguka vifua vyao. 7 Mmoja wa wale wenye uhai wanne akatoa kwa malaika saba mabakuli saba ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya Mungu mwenye kuishi milele na milele. (aiōn g165) 8 Mahali patakatifu sana kulijawa moshi kutoka kwenye utukufu wa Mungu na kutoka kwenye uwezo wake. Hakuna hata mmoja aliyeweza kuingia mpaka mapigo saba ya malaika saba yalipokamilika.

16 Nikasikia sauti kubwa ikiita kutoka kwenye sehemu ya patakatifu na ikasema kwa wale malaika saba, "Nenda na ukamwage juu ya dunia mabakuli saba ya ghadhabu ya Mungu." 2 Malaika

wa kwanza alienda na kumwaga bakuli lake katika
dunia; majeraha mabaya na yenye maumivu makali
yalikuja kwa watu wenye alama ya mnyama, kwa
wale ambao waliabudu sanamu yake. 3 Malaika
wa pili alimwaga bakuli lake katika bahari; ikawa
kama damu ya mtu aliyekufa, na kila kiumbe hai
katika bahari kilikufa. 4 Malaika wa tatu akamwaga
bakuli lake katika mito na katika chemichemi za maji;
zikawa damu. 5 Nikasikia malaika wa maji akisema,
"Wewe ni mwaminifu - mmoja uliyepo na uliyekuwako,
Mtakatifu - kwa sababu umezileta hukumu hizi. 6 Kwa
sababu walimwaga damu za waamini na manabii,
umewapa wao kunywa damu; ndicho wanachostahili."
7 Nikasikia madhabahu ikijibu, "Ndiyo! Bwana Mungu
mwenye kutawala juu ya vyote, hukumu zako ni
kweli na za haki." 8 Malaika wa nne akamwaga
kutoka kwenye bakuli lake juu ya jua, na likapewa
ruhusa kuunguza watu kwa moto. 9 Waliunguzwa kwa
joto lenye kutisha, na wakalikufuru neno la Mungu,
mwenye nguvu juu ya mapigo yote. Hawakutubu wala
kumpa yeye utukufu. 10 Malaika wa tano akamwaga
kutoka kwenye bakuli lake katika kiti cha enzi cha
mnyama, na giza likaufunika ufalme wake. Walisaga
meno katika maumivu makali. 11 Wakamtukana
Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu yao
na majeraha yao, na bado waliendelea kutokutubu
kwa kile walichotenda. 12 Malaika wa sita alimwaga
kutoka kwenye bakuli lake katika mto mkubwa, Frati,
na maji yake yakakauka ili kuweza kuandaa njia kwa
wafalme watakaokuja kutoka mashariki. 13 Nikaona
roho tatu chafu zilizoonekana kama chura watokao
nje ya mdomo wa yule joka, yule mnyama, na yule
nabii wa uongo. 14 Ni roho za pepo zitendazo ishara
na miujiza. Walikuwa wakienda kwa wafalme wa
dunia yote ili kuweza kuwakusanya pamoja kwa vita
katika siku kuu ya Mungu, mwenye kutawala juu ya
vyote. 15 ("Tazama! Ninakuja kama mwizi! Heri yule
adumuye katika kukesha, atunzaye mavazi yake ili
asiweze kwenda nje uchi na kuiona aibu yake.") 16
Waliwaleta pamoja katika sehemu iliyoitwa katika
kiebrania Amagedoni. 17 Malaika wa saba alimwaga
kutoka kwenye bakuli lake katika anga. Kisha sauti
kuu ikasikika kutoka pakatifu na kutoka kwenye kiti
cha enzi, ikisema, "Imekwisha!" 18 Kulikuwa na miale
ya mwanga wa radi, ngurumo, vishindo vya radi,
na tetemeko la kutisha - tetemeko kubwa la ardhi
ambalo halijawahi kutokea duniani tangu wanadamu
wamekuwepo duniani, hivyo ni tetemeko kubwa zaidi.
19 Mji mkuu uligawanyika katika sehemu tatu, na miji
ya mataifa ikaanguka. Kisha Mungu akamkumbusha
Babeli mkuu, na akaupa mji huo kikombe kilichokuwa
kimejaa divai kutoka kwenye ghadhabu yake iliyo
kali. 20 Kila kisiwa kikapotea na milima haikuonekana
tena. 21 Mvua kubwa ya mawe, ikiwa na uzito wa
talanta, ikashuka kutoka mbinguni juu ya watu, na
wakamlaani Mungu kwa mapigo ya mvua ya mawe
kwa sababu lile pigo lilikuwa baya sana.

17 Mmoja wa malaika saba aliyekuwa na vitasa
saba alikuja na kuniambia, "Njoo, nitakuonesha
hukumu ya kahaba mkuu akaaye juu ya maji mengi,
2 ambaye wafalme wa nchi wamefanya mambo ya
uzinzi naye na juu ya mvinyo wa uzinzi wake wakaao
duniani wameleweshwa." 3 Malaika akanichukua
katika Roho mpaka nyikani, na nilimwona mwanamke
amekaa juu ya mnyama mwekundu aliyejaa majina
ya matukano. Mnyama alikuwa na vichwa saba na
pembe kumi. 4 Mwanamke alivikwa nguo ya zambarau
na nyekundu na amepambwa kwa dhahabu, mawe ya
thamani, na lulu. Alikuwa ameshikilia mkononi mwake
kikombe cha dhahabu kilichojaa vitu vya machukizo
ya uchafu wa uasherati wake. 5 Juu ya paji la uso
wake limeandikwa jina la siri: "BABELI MKUU, MAMA
WA MAKAHABA NA YA VITU VYA MACHUKIZO YA
NCHI." 6 Nikaona ya kuwa mwanamke huyo alikuwa
amelewa kwa damu ya waumini na damu ya waliokufa
kwa ajili ya Yesu. Wakati nilipomwona, nilikuwa na
mshangao mkuu. 7 Lakini malaika akaniambia, "Kwa
nini unashangaa? Nitakueleza maana ya mwanamke
na mnyama amchukuaye (mnyama huyo mwenye
vichwa saba na zile pembe kumi). 8 Mnyama
uliyemwona alikuwepo, hayupo tena sasa, lakini yuko
tayari kupanda kutoka katika shimo lisilo na mwisho.
Kisha ataendelea na uharibifu. Wale wakaao juu
ya nchi, wale ambao majina yao hayakuandikwa
kwenye kitabu cha uzima tangu kuwekwa misingi
ya ulimwengu - watashangaa wamwonapo mnyama
aliyekuwepo, kwamba hayupo sasa, lakini yupo
karibu kuja. **(Abyssos g12)** 9 Wito huu ni kwa ajili ya
akili zilizo na hekima. Vichwa saba ni milima saba
ambapo mwanamke alikaa juu yake. 10 Nayo pia ni
wafalme saba. Wafalme watano wameanguka, mmoja
yupo, na mwingine hajaja bado; wakati atakapokuja,

atakaa kwa muda mfupi tu. 11 Mnyama aliyekuwepo,
lakini sasa hayupo, yeye pia ni mfalme wa nane;
lakini ni mmoja wa wale wafalme saba, na anaenda
kwenye uharibifu. 12 Zile pembe kumi ulizoziona ni
wafalme kumi ambao hawajapokea ufalme, lakini
watapokea mamlaka kama wafalme kwa saa moja
pamoja na mnyama. 13 Hawa wana shauri moja,
na watampa nguvu zao na mamlaka yule mnyama.
14 Watafanya vita baina yao na Mwana kondoo.
Lakini Mwana kondoo atawashinda kwa sababu ni
Bwana wa mabwana na Mfalme wa wafalme - na
katika yeye tuliitwa, tulichaguliwa, waaminifu." 15
Malaika akaniambia, "Yale maji uliyoyaona, hapo
alipoketi yule kahaba ni watu, makutano, mataifa na
lugha. 16 Zile pembe kumi ulizoziona - hizo na yule
mnyama watamchukia yule kahaba. Nao watamfanya
kuwa mpweke na uchi, watamla mwili wake, na
watauteketeza kwa moto. 17 Maana Mungu ameweka
mioyoni mwao kubeba kusudi lake kwa makubaliano
ya kumpa mnyama nguvu zao kumtawala mpaka
maneno ya Mungu yatakapotimia. 18 Yule mwanamke
uliyemwona ni mji ule mkubwa utawalao juu ya
wafalme wa nchi."

18 Baada ya vitu hivi nilimwona malaika mwingine
akishuka chini kutoka mbinguni. Yeye alikuwa
na mamlaka kuu, na nchi iliangazwa kwa utukufu
wake. 2 Alilia kwa sauti kuu, akisema, "Umeanguka,
umeanguka, ule mji mkuu Babeli! Umekuwa sehemu
yakaapo mapepo, na sehemu ikaapo kila roho chafu,
na sehemu akaapo kila mchafu na ndege achukizaye.
3 Kwa kuwa mataifa yote yamekunywa mvinyo ya
tamaa ya uasherati wake ambayo humletea ghadhabu.
Wafalme wa nchi wamezini naye. Wafanyabiashara
wa nchi wamekuwa matajiri kwa nguvu ya maisha
yake ya anasa." 4 Kisha nilisikia sauti nyingine kutoka
mbinguni iikisema, "Tokeni kwake watu wangu, ili msije
mkashiriki katika dhambi zake, na ili msije mkapokea
mapigo yake yoyote. 5 Dhambi zake zimerundikana
juu kama mbingu, na Mungu ameyakumbuka matendo
yake maovu. 6 Mlipeni kama alivyowalipa wengine,
na mkamlipe mara mbili kwa jinsi alivyotenda; katika
kikombe alichokichanganya, mchanganyishieni mara
mbili kwa ajili yake. 7 Kama alivyojitukuza yeye
mwenyewe, na aliishi kwa anasa, mpeni mateso
mengi na huzuni. Kwa kuwa husema moyoni mwake,
'Nimekaa kama malkia; wala siyo mjane, na wala
sitaona maombolezo.' 8 Kwa hiyo ndani ya siku moja
mapigo yake yatamlemea: kifo, maombolezo, na njaa.
Atateketezwa kwa moto, kwa kuwa Bwana Mungu ni
mwenye nguvu, na ni mhukumu wake." 9 Wafalme
wa nchi waliozini na kuchanganyikiwa pamoja naye
watalia na kumwombolezea watakapouona moshi
wa kuungua kwake. 10 Watasimama mbali naye,
kwa hofu ya maumivu yake wakisema, "Ole, ole kwa
mji mkuu, Babeli, mji wenye nguvu! Kwa saa moja
hukumu yako imekuja." 11 Wafanyabiashara wa nchi
lieni na kuomboleza kwa ajili yake, kwa kuwa hakuna
hata mmoja anunuaye bidhaa zake tena - 12 bidhaa
za dhahabu, fedha, mawe ya thamani, lulu, kitani
nzuri, zambarau, hariri, nyekundu, aina zote za miti
ya harufu nzuri, kila chombo cha pembe za ndovu,
kila chombo kilichotengenezwa kwa miti ya thamani,
shaba, chuma, jiwe, 13 mdalasini, viungo, uvumba,
manemane, ubani, mvinyo, mafuta, unga mzuri,
ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari, na
watumwa, na roho za watu. 14 Matunda uliyoyatamani
kwa nguvu zako yameondoka kutoka kwako. Anasa
zako zote na mapambo yametoweka, hayatapatikana
tena. 15 Wafanyabiashara wa vitu hivi waliopata
utajiri kwa mapenzi yake watasimama mbali kutoka
kwake kwa sababu ya hofu ya maumivu yake, wakilia
na sauti ya maombolezo. 16 Wakisema, "Ole, ole
mji ule mkuu uliovikwa kitani nzuri, zambarau, na
nyekundu, na kupambwa kwa dhahabu, na vito vya
thamani na lulu!" 17 Ndani ya saa moja utajiri wote
huo ulitoweka. Kila nahodha wa meli, kila baharia,
na wote wanamaji, na wote wafanyao kazi baharini,
walisimama mbali. 18 Walilia walipouona moshi wa
kuungua kwake. Walisema, "Ni mji gani unafanana na
mji huu mkubwa?" 19 Walitupa mavumbi juu ya vichwa
vyao, na walilia, wakitokwa machozi na kuomboleza,
"Ole, ole mji mkubwa mahali wote waliokuwa na meli
zao baharini walikuwa matajiri kutokana na mali zake.
Ndani ya saa moja umeangamizwa." 20 "Furahini juu
yake, mbingu, ninyi waumini, mitume, na manabii,
kwa maana Mungu ameleta hukumu yenu juu yake!"
21 Malaika mwenye nguvu aliinua jiwe kama jiwe kuu
la kusagia na alilitupa baharini, akisema, "Kwa njia
hii, Babeli, ule mji mkuu, utatupwa chini kwa ukatili na
hautaonekana tena. 22 Sauti ya vinanda, wanamuziki,
wacheza filimbi, na tarumbeta hawatasikika tena
kwenu. Wala fundi wa aina yoyote hataonekana

kwenu. Wala sauti ya kinu haitasikika tena kwenu. 23
Mwanga wa taa hautaangaza ndani yako. Sauti ya
bwana harusi na bibi harusi hazitasikiwa tena ndani
yako, maana wafanyabiashara wako walikuwa wakuu
wa nchi, na wa mataifa, wamedanganywa kwa uchawi
wako. 24 Ndani yake damu ya manabii na waamini
ilionekana, na damu ya wote waliouawa juu ya nchi."

19 Baada ya mambo haya nilisikia sauti kama ya
mlio mkubwa wa kundi kubwa la watu mbinguni
ikisema, "Haleluya. Wokovu, utukufu, na nguvu ni vya
Mungu wetu. 2 Hukumu zake ni kweli na za haki,
kwa kuwa amemhukumu kahaba mkuu aliyeiharibu
nchi kwa uzinzi wake. Amefanya kisasi kwa damu ya
watumishi wake, ambayo aliimwaga yeye mwenyewe."
3 Kwa mara ya pili walisema, "Haleluya! Moshi hutoka
kwake milele na milele." **(aiōn g165)** 4 Wale wazee
ishirini na wanne na viumbe hai wanne wakasujudu
na kumwabudu Mungu akaaye kwenye kiti cha enzi.
Walikuwa wakisema, "Amina. Haleluya!" 5 Ndipo sauti
ilitoka kwenye kiti cha enzi, ikisema, "Msifuni Mungu
wetu, enyi watumishi wake wote, ninyi mnaomcha
yeye, wote wasio na umuhimu na wenye nguvu."
6 Ndipo nilisikia sauti kama sauti ya kundi kubwa
la watu, kama sauti ya ngurumo ya maji mengi, na
kama ngurumo ya radi, ikisema, "Haleluya! Bwana
ni Mungu wetu, mtawala juu ya wote, hutawala.
7 Na tushangilie na kufurahi na kumpa utukufu
kwa sababu harusi na sherehe ya Mwana Kondoo
imekuja, na bibi harusi yuko tayari." 8 Aliruhusiwa
kuvalishwa kitani safi na yenye kung'aa (kitani safi ni
matendo ya haki ya waumini). 9 Malaika akasema
nami, "Yaandike haya: Wamebarikiwa walioalikwa
kwenye sherehe ya harusi ya Mwana kondoo." Vilevile
akaniambia, "Haya ni maneno ya kweli ya Mungu."
10 Nilisujudu mbele ya miguu yake nikamwabudu,
lakini akaniambia, "Usifanye hivi! Mimi ni mtumishi
mwenzako na wa ndugu zako mwenye kuushika
ushuhuda wa Yesu. Mwabudu Mungu, kwa kuwa
ushuhuda wa Yesu ni roho ya unabii." 11 Kisha
niliona mbingu zimefunguka, na tazama kulikuwa
na farasi mweupe! Na yule aliyekuwa amempanda
anaitwa Mwaminifu na wa Kweli. Huhukumu kwa
haki na kufanya vita. 12 Macho yake ni kama mwali
wa moto, na juu ya kichwa chake ana taji nyingi.
Ana jina lililoandikwa juu yake asilolifahamu mtu
yeyote isipokuwa yeye mwenyewe. 13 Amevaa vazi
lililochovywa katika damu, na jina lake aliitwa Neno la
Mungu. 14 Majeshi ya mbinguni yalikuwa yakimfuata
juu ya farasi weupe, walivalishwa kitani nzuri, nyeupe
na safi. 15 Kinywani mwake hutoka upanga mkali
ambao huyaangamiza mataifa, naye atawatawala
kwa fimbo ya chuma. Naye hukanyaga vyombo vya
mvinyo kwa hasira kali ya Mungu, hutawala juu ya
wote. 16 Naye ameandikwa juu ya vazi lake na katika
paja lake jina, MFALME WA WAFALME NA BWANA
WA MABWANA. 17 Niliona malaika amesimama
katika jua. Aliwaita kwa sauti kuu ndege wote warukao
juu, "Njoni, kusanyikeni pamoja kwenye chakula kikuu
cha Mungu. 18 Njoni mle nyama ya wafalme, nyama
ya majemedari, nyama ya watu wakubwa, nyama ya
farasi na wapanda farasi, na nyama ya watu wote,
walio huru na watumwa, wasio na umuhimu na wenye
nguvu." 19 Nilimwona mnyama na wafalme wa nchi
pamoja na majeshi yao. Walikuwa wamejipanga kwa
ajili ya kufanya vita na mmoja aliyepanda farasi na
jeshi lake. 20 Mnyama alikamatwa na nabii wake wa
uongo aliyezifanya ishara katika uwepo wake. Kwa
ishara hizi aliwadanganya wale walioipokea chapa ya
mnyama na walioisujudia sanamu yake. Wote wawili
walitupwa wangali hai katika ziwa la moto liwakalo
kwa kiberiti. **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 21 Wale waliobaki
waliuawa kwa upanga uliotoka kinywani mwa mmoja
aliyepanda juu ya farasi. Ndege wote walikula mizoga
ya miili yao.

20 Kisha niliona malaika akishuka kutoka mbinguni,
akiwa na ufunguo wa shimo lisilo na mwisho
na mnyororo mkubwa mkononi mwake. **(Abyssos g12)**
2 Alimshika yule joka, nyoka wa zamani, ambaye
ni ibilisi au Shetani, na kumfunga miaka elfu. 3
Alimtupa kwenye shimo lisilo na mwisho, akalifunga
na kulitia mhuri juu yake. Hii ilikuwa hivyo ili kwamba
asiwadanganye mataifa tena mpaka miaka elfu
itakapoisha. Baada ya hapo, ataachiwa huru kwa
muda mchache. **(Abyssos g12)** 4 Kisha niliona viti vya
enzi. Waliokuwa wamevikalia ni wale ambao walikuwa
wamepewa mamlaka ya kuhukumu. Vilevile niliona
nafsi za wale ambao walikuwa wamekatwa vichwa kwa
ajili ya ushuhuda kuhusu Yesu na kwa neno la Mungu.
Walikuwa hawajamwabudu mnyama au sanamu yake,
na walikataa kupokea alama juu ya paji za nyuso zao
au mkono. Walikuja uzimani, na wakatawala pamoja
na Kristo kwa miaka elfu. 5 Wafu waliobaki hawakuja

uzimani mpaka miaka elfu ilipokuwa imeisha. Huu
ndio ufufuo wa kwanza. 6 Mbarikiwa na mtakatifu
ni mtu yeyote ambaye achukua nafasi katika ufufuo
wa kwanza! Mauti ya pili haina nguvu juu ya watu
kama hawa. Patakuwa na makuhani wa Mungu na
wa Kristo na watatawala na yeye kwa miaka elfu.
7 Wakati miaka elfu itakapofikia mwisho, Shetani
atafunguliwa kutoka gerezani mwake. 8 Atakwenda
nje kuwadanganya mataifa katika kona nne za dunia
-Gogu na Magogu - kuwaleta pamoja kwa ajili ya
vita. Watakuwa wengi kama mchanga wa bahari.
9 Walikwenda juu kwenye tambarare ya nchi nao
walizunguka kambi ya waumini, mji upendwao. Lakini
moto ulikuja kutoka mbinguni na kuwaangamiza. 10
Shetani, ambaye aliwadanganya, alitupwa ndani ya
ziwa liwakalo kiberiti, ambamo mnyama na nabii wa
uongo walikuwa wameshatupwa. Watateswa mchana
na usiku milele na milele. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041
g4442)** 11 Kisha niliona kiti cha enzi kikubwa cheupe
na yule ambaye alikaa juu yake. Dunia na mbingu
zilikimbia mbali kutoka katika uwepo wake, lakini
hapakuwako nafasi ya wao kwenda. 12 Niliwaona
waliokufa - hodari na wasio wa muhimu wamesimama
katika kiti cha enzi, na vitabu vilifunuliwa. Kisha
kitabu kingine kilifunguliwa - Kitabu cha Uzima. Wafu
walihukumiwa kwa kile kilichoandikwa ndani ya vitabu,
matokeo ya kile walichokifanya. 13 Bahari iliwatoa
wafu ambao walikuwa ndani yake. Kifo na kuzimu
viliwatoa wafu ambao walikuwa ndani yake, na wafu
walihukumiwa kulingana na walichofanya. **(Hadēs g86)**
14 Kifo na kuzimu zilitupwa ndani ya ziwa la moto. Hii
ni mauti ya pili - ziwa la moto. **(Hadēs g86, Limnē Pyr
g3041 g4442)** 15 Kama jina la yeyote halikupatikana
limeandikwa ndani ya Kitabu cha Uzima, alitupwa
ndani ya ziwa la moto. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Kisha nikaona mbingu mpya na nchi mpya, kwa
kuwa mbingu ya kwanza na nchi ya kwanza
zimekwishapita, na bahari haikuwepo tena. 2 Niliona
mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, ambao ulikuja chini
kutoka mbinguni kwa Mungu, ulioandaliwa kama
bibi harusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe. 3
Nilisikia sauti kubwa kutoka kwenye kiti cha enzi
ikisema, “Tazama! Makao ya Mungu yapo pamoja
na wanadamu, naye ataishi pamoja nao. Watakuwa
watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa nao na
atakuwa Mungu wao. 4 Atafuta kila chozi kutoka
katika macho yao, na hapatakuwa na kifo tena, au
kuomboleza, au kulia, au maumivu. Mambo ya zamani
yamekwishakupita. 5 Yeye ambaye alikuwa ameketi
juu ya kiti cha enzi alisema, “Tazama! Nafanya mambo
yote kuwa mapya.” Alisema, “Andika hili kwa sababu
maneno haya ni ya hakika na kweli.” 6 Aliniambia,
“Mambo haya yalikwisha kupita! Mimi ni Alfa na
Omega, mwanzo na mwisho. Kwa yeyote aonaye
kiu nitampatia kinywaji bila gharama kutoka katika
chemchemi za maji ya uzima. 7 Yeye ashindaye
atayarithi mambo haya, na nitakuwa Mungu wake,
naye atakuwa mwanangu. 8 Lakini kama ilivyo kwa
waoga, wasioamini, wachukizao, wauaji, wazinzi,
wachawi, waabudu sanamu, na waongo wote, sehemu
yao itakuwa katika ziwa la moto wa kiberiti uunguzao.
Hiyo ndiyo mauti ya pili.” **(Limnē Pyr g3041 g4442)** 9 Mmoja
wa malaika saba alikuja kwangu, mmoja ambaye
alikuwa na mabakuli saba yaliyojaa mapigo saba ya
mwisho na alisema, “Njoo hapa. Nitakuonesha bibi
harusi, mke wa mwana kondoo.” 10 Kisha alinichukua
mbali katika Roho kwenye mlima mkubwa na mrefu
na alinionesha mji mtakatifu, Yerusalemu, ukishuka
chini kutoka mbinguni kwa Mungu. 11 Yerusalemu
ulikuwa na utukufu wa Mungu, na uzuri wake ulikuwa
kama kito cha thamani, kama jiwe la kioo safi la yaspi.
12 Ulikuwa na ukuta mkubwa, mrefu wenye milango
kumi na miwili, pamoja na malaika kumi na wawili
milangoni. Juu ya milango palikuwa pameandikwa
majina ya makabila kumi na mawili ya wana wa
Israeli. 13 Upande wa mashariki palikuwa na milango
mitatu, upande wa kusini milango mitatu, upande wa
kaskazini milango mitatu, na upande wa magharibi
milango mitatu. 14 Kuta za mji zilikuwa na misingi
kumi na miwili, na juu yake palikuwa na majina kumi
na mawili ya mitume kumi na wawili wa Mwana
Kondoo. 15 Mmoja aliyeongea nami alikuwa na
kipimo cha fimbo iliyotengenezwa kwa dhahabu kwa
ajili ya kupima mji, milango yake na kuta zake. 16
Mji uliwekwa ndani ya mraba; urefu wake ulikuwa
sawa na upana wake. Alipima mji kwa kipimio cha
fimbo, stadia 12, 000 kwa urefu (urefu wake, upana,
na kimo vilifanana). 17 Vilevile alipima ukuta wake,
unene wake ulikuwa dhiraa 144 kwa vipimo vya
kibinadamu (ambavyo pia ni vipimo vya malaika). 18
Ukuta ulikuwa umejengwa kwa yaspi na mji wenye
dhahabu safi, kama kioo safi. 19 Misingi ya ukuta

ilikuwa imepambwa na kila aina ya jiwe la thamani. La
kwanza lilikuwa yaspi, la pili lilikuwa yakuti samawi,
la tatu lilikuwa kalkedon, la nne zumaridi, **20** la
tano sardoniki, la sita akiki, la saba krisolitho, la
nane zabarajadi, la tisa yakuti ya manjano, la kumi
krisopraso, la kumi na moja hiakintho, la kumi na
mbili amethisto. **21** Milango kumi na miwili ilikuwa
lulu kumi na mbili, kila mlango ulitengenezwa kutoka
kwenye lulu moja. Mitaa ya mji ilikuwa dhahabu safi,
ikionekana kama kioo safi. **22** Sikuona hekalu lolote
ndani ya mji, kwa kuwa Bwana Mungu, ambaye
anatawala juu ya vyote, na Mwana Kondoo ni hekalu
lake. **23** Mji haukuhitaji jua au mwezi ili kungaza juu
yake kwa sababu utukufu wa Mungu uliangaza juu
yake, na taa yake ni Mwana Kondoo. **24** Mataifa
watatembea kwa mwanga wa mji huo. Wafalme wa
dunia wataleta fahari zao ndani yake. **25** Milango yake
haitafungwa wakati wa mchana, na hapatakuwa na
usiku pale. **26** Wataleta fahari na heshima ya mataifa
ndani yake, **27** na hakuna kichafu kitakachoingia
ndani yake. Wala yeyote ambaye afanyaye jambo
lolote la aibu au udanganyifu hataingia, bali ni wale tu
ambao majina yao yameandikwa katika kitabu cha
uzima cha Mwana Kondoo.

22 Kisha malaika akanionesha mto wa maji ya
uzima, maji yalikuwa ya mng'ao kama wa bilauri.
Yalikuwa yakitiririka kutoka katika kiti cha enzi cha
Mungu na cha Mwana Kondoo **2** Kupitia katikati ya
mtaa wa mji. Katika kila pembe ya mto palikuwa na mti
wa uzima, unaozaa aina kumi na mbili za matunda, na
huzaa matunda kila mwezi. Majani ya mti ni kwa ajili
ya uponyaji wa mataifa. **3** Wala hapatakuwa na laana
yoyote tena. Kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwana
Kondoo kitakuwemo ndani ya mji, na watumishi
wake watamtumikia. **4** Watamuona uso wake, na
jina lake litakuwa juu ya vipaji vya nyuso zao. **5**
Hapatakuwa na usiku tena; wala hapatakuwa na hitaji
la mwanga wa taa au jua kwa sababu Bwana Mungu
ataangaza juu yao. Nao watatawala milele na milele.
(aiōn g165) **6** Malaika akaniambia, "Maneno haya ni ya
kuaminika na kweli. Bwana Mungu wa roho za manabii
alimtuma malaika wake kuwaonesha watumishi wake
kitakachotokea hivi karibuni." **7** "Tazama! Ninakuja
upesi! Amebarikiwa yeye anayeyatii maneno ya unabii
wa kitabu hiki." **8** Mimi, Yohana, ndiye niliyesikia
na kuona mambo haya. Nilipoyasikia na kuyaona,
nilianguka chini mwenyewe mbele ya miguu ya
malaika kumwabudu, malaika aliyenionesha mambo
haya. **9** Akaniambia, "Usifanye hivyo! Mimi ni mtumishi
mwenzako, pamoja na ndugu zako manabii, pamoja
na wale wanaotii maneno ya kitabu hiki. Mwabudu
Mungu!" **10** Akaniambia, "Usiyatie muhuri maneno
ya unabii wa kitabu hiki, maana wakati umekaribia.
11 Asiye mwenye haki, aendelee kutokuwa mwenye
haki. Ambaye ni mchafu kimaadili, na aendelee kuwa
mchafu kimaadili. Mwenye haki, na aendelee kuwa
mwenye haki. Aliye mtakatifu, na aendelee kuwa
mtakatifu." **12** "Tazama! Naja upesi. Ujira wangu
uko pamoja nami, kumlipa kila mmoja kulingana na
alichokifanya. **13** Mimi ni Alfa na Omega, wa Kwanza
na wa Mwisho, Mwanzo na Mwisho. **14** Wamebarikiwa
wale waoshao mavazi yao ili kwamba wapate haki
ya kula kutoka katika mti wa uzima na kuuingia mji
kupitia malangoni. **15** Nje kuna mbwa, wachawi,
wazinzi, wauwaji, waabudu sanamu, na kila apendaye
na ashuhudiaye ushahidi wa uongo. **16** Mimi, Yesu,
nimemtuma malaika wangu kuwashuhudia kuhusu
mambo haya kwa makanisa. Mimi ni mzizi wa uzao
wa Daudi, Nyota ya Asubuhi ing'aayo." **17** Roho
na Bibi harusi asema, "Njoo!" Na yeye asikiaye
aseme, "Njoo!" Yeyote aliye na kiu, na aje, na yeyote
anayetamani, na apate maji ya uzima bure. **18**
Namshuhudia kila mtu asikiaye maneno ya unabii
wa kitabu hiki: Kama yeyote ataongeza katika hayo,
Mungu atamuongezea mapigo yaliyoandikwa katika
kitabu hiki. **19** Kama mtu yeyote atayaondoa maneno
ya kitabu hiki cha unabii, Mungu ataondoa sehemu
yake katika mti wa uzima na katika mji mtakatifu,
ambayo habari zake zimeandikwa ndani ya kitabu
hiki. **20** Yeye ashuhudiaye mambo haya asema,
"Ndiyo! Naja upesi." Amina! Njoo, Bwana Yesu! **21**
Neema ya Bwana Yesu iwe na kila mtu. Amina.

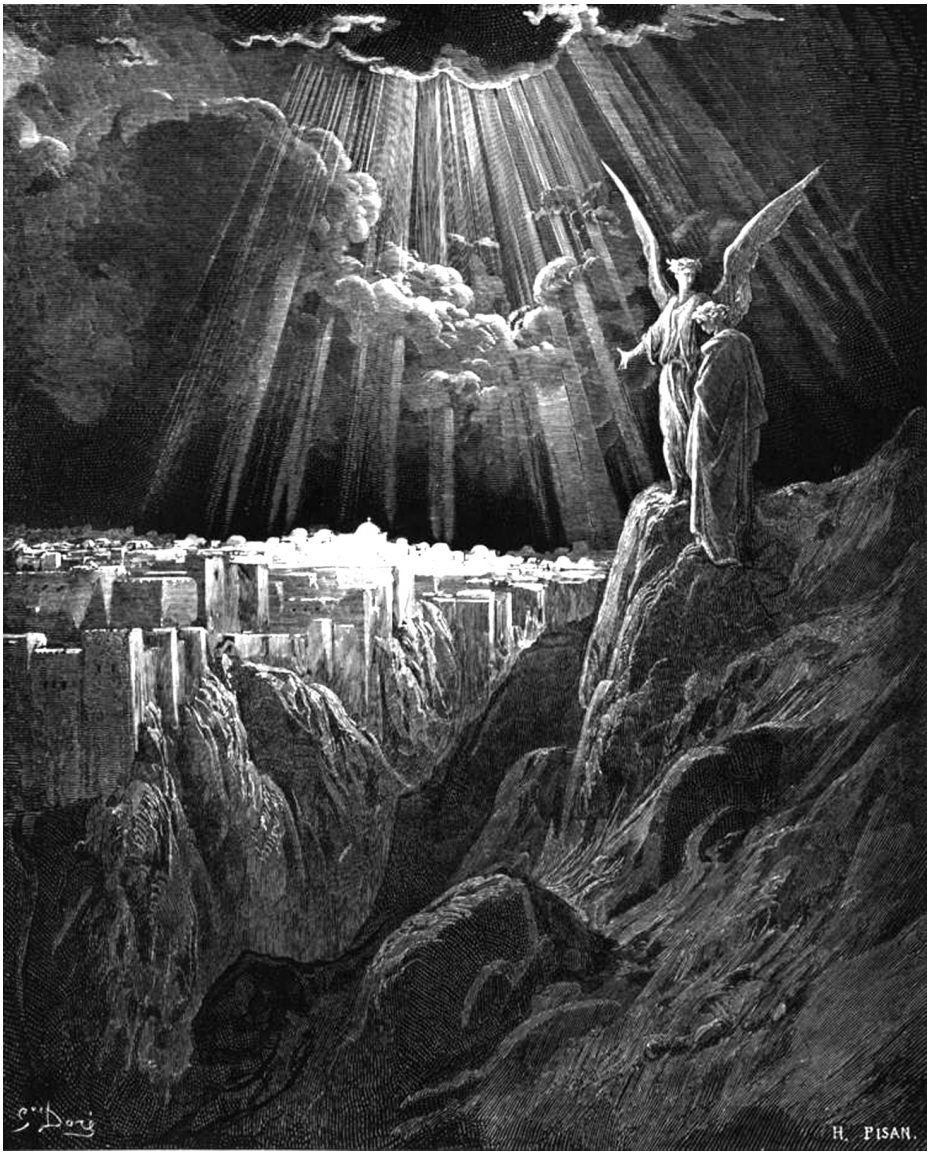

Niliona mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, ambao ulikuja chini kutoka mbinguni kwa Mungu, ulioandaliwa kama bibi harusi aliyepambwa kwa ajili ya mumewe. Nilisikia sauti kubwa kutoka kwenye kiti cha enzi ikisema, "Tazama! Makao ya Mungu yapo pamoja na wanadamu, naye ataishi pamoja nao. Watakuwa watu wake, na Mungu mwenyewe atakuwa nao na atakuwa Mungu wao."

Ufunuo 21:2-3

Mwongozo kwa Msomaji

Kiswahili at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Kamusi

Kiswahili at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Kamusi +

AionianBible.org/Bibles/Swahili---New-Swahili-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Warumi 10:7
Ufunuo 9:1
Ufunuo 9:2
Ufunuo 9:11
Ufunuo 11:7
Ufunuo 17:8
Ufunuo 20:1
Ufunuo 20:3

aïdios

Warumi 1:20
Yuda 1:6

aiōn

Mathayo 12:32
Mathayo 13:22
Mathayo 13:39
Mathayo 13:40
Mathayo 13:49
Mathayo 21:19
Mathayo 24:3
Mathayo 28:20
Marko 3:29
Marko 4:19
Marko 10:30
Marko 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohana 4:14
Yohana 6:51
Yohana 6:58
Yohana 8:35
Yohana 8:51
Yohana 8:52
Yohana 9:32
Yohana 10:28
Yohana 11:26
Yohana 12:34
Yohana 13:8
Yohana 14:16
Matendo 3:21
Matendo 15:18
Warumi 1:25
Warumi 9:5
Warumi 11:36
Warumi 12:2
Warumi 16:27
1 Wakorintho 1:20
1 Wakorintho 2:6
1 Wakorintho 2:7
1 Wakorintho 2:8
1 Wakorintho 3:18
1 Wakorintho 8:13
1 Wakorintho 10:11
2 Wakorintho 4:4
2 Wakorintho 9:9
2 Wakorintho 11:31
Wagalatia 1:4
Wagalatia 1:5
Waefeso 1:21
Waefeso 2:2
Waefeso 2:7
Waefeso 3:9
Waefeso 3:11
Waefeso 3:21
Waefeso 6:12
Wafilipi 4:20
Wakolosai 1:26
1 Timotheo 1:17
1 Timotheo 6:17
2 Timotheo 4:10
2 Timotheo 4:18
Tito 2:12
Wahebrania 1:2
Wahebrania 1:8
Wahebrania 5:6
Wahebrania 6:5
Wahebrania 6:20
Wahebrania 7:17
Wahebrania 7:21
Wahebrania 7:24
Wahebrania 7:28
Wahebrania 9:26
Wahebrania 11:3
Wahebrania 13:8
Wahebrania 13:21
1 Petro 1:23
1 Petro 1:25
1 Petro 4:11
1 Petro 5:11
2 Petro 3:18
1 Yohana 2:17
2 Yohana 1:2
Yuda 1:13
Yuda 1:25
Ufunuo 1:6
Ufunuo 1:18
Ufunuo 4:9
Ufunuo 4:10
Ufunuo 5:13
Ufunuo 7:12
Ufunuo 10:6
Ufunuo 11:15
Ufunuo 14:11
Ufunuo 15:7
Ufunuo 19:3
Ufunuo 20:10
Ufunuo 22:5

aiōnios

Mathayo 18:8
Mathayo 19:16
Mathayo 19:29
Mathayo 25:41
Mathayo 25:46
Marko 3:29
Marko 10:17
Marko 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohana 3:15
Yohana 3:16
Yohana 3:36
Yohana 4:14
Yohana 4:36
Yohana 5:24
Yohana 5:39
Yohana 6:27
Yohana 6:40
Yohana 6:47
Yohana 6:54
Yohana 6:68

Yohana 10:28
Yohana 12:25
Yohana 12:50
Yohana 17:2
Yohana 17:3
Matendo 13:46
Matendo 13:48
Warumi 2:7
Warumi 5:21
Warumi 6:22
Warumi 6:23
Warumi 16:25
Warumi 16:26
2 Wakorintho 4:17
2 Wakorintho 4:18
2 Wakorintho 5:1
Wagalatia 6:8
2 Wathesalonike 1:9
2 Wathesalonike 2:16
1 Timotheo 1:16
1 Timotheo 6:12
1 Timotheo 6:16
2 Timotheo 1:9
2 Timotheo 2:10
Tito 1:2
Tito 3:7
Filemoni 1:15
Wahebrania 5:9
Wahebrania 6:2
Wahebrania 9:12
Wahebrania 9:14
Wahebrania 9:15
Wahebrania 13:20
1 Petro 5:10
2 Petro 1:11
1 Yohana 1:2
1 Yohana 2:25
1 Yohana 3:15
1 Yohana 5:11
1 Yohana 5:13
1 Yohana 5:20
Yuda 1:7
Yuda 1:21
Ufunuo 14:6

eleēsē

Warumi 11:32

Geenna

Mathayo 5:22
Mathayo 5:29
Mathayo 5:30
Mathayo 10:28
Mathayo 18:9
Mathayo 23:15
Mathayo 23:33
Marko 9:43
Marko 9:45
Marko 9:47
Luka 12:5
Yakobo 3:6

Hadēs

Mathayo 11:23
Mathayo 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Matendo 2:27
Matendo 2:31
1 Wakorintho 15:55
Ufunuo 1:18
Ufunuo 6:8
Ufunuo 20:13
Ufunuo 20:14

Limnē Pyr

Ufunuo 19:20
Ufunuo 20:10
Ufunuo 20:14
Ufunuo 20:15
Ufunuo 21:8

Sheol

Mwanzo 37:35
Mwanzo 42:38
Mwanzo 44:29
Mwanzo 44:31
Hesabu 16:30
Hesabu 16:33
Torati 32:22
1 Samweli 2:6
2 Samweli 22:6
1 Wafalme 2:6
1 Wafalme 2:9
Ayubu 7:9
Ayubu 11:8
Ayubu 14:13
Ayubu 17:13
Ayubu 17:16
Ayubu 21:13
Ayubu 24:19
Ayubu 26:6
Zaburi 6:5
Zaburi 9:17
Zaburi 16:10
Zaburi 18:5
Zaburi 30:3
Zaburi 31:17
Zaburi 49:14
Zaburi 49:15
Zaburi 55:15
Zaburi 86:13
Zaburi 88:3
Zaburi 89:48
Zaburi 116:3
Zaburi 139:8
Zaburi 141:7
Mithali 1:12
Mithali 5:5
Mithali 7:27
Mithali 9:18
Mithali 15:11
Mithali 15:24
Mithali 23:14
Mithali 27:20
Mithali 30:16
Mhubiri 9:10
Wimbo wa Sulemani 8:6
Isaya 5:14
Isaya 7:11
Isaya 14:9
Isaya 14:11
Isaya 14:15
Isaya 28:15
Isaya 28:18
Isaya 38:10
Isaya 38:18
Isaya 57:9
Ezekieli 31:15
Ezekieli 31:16
Ezekieli 31:17
Ezekieli 32:21
Ezekieli 32:27
Hosea 13:14
Amosi 9:2
Yona 2:2
Habakuki 2:5

Tartaroō

2 Petro 2:4

Questioned

None yet noted

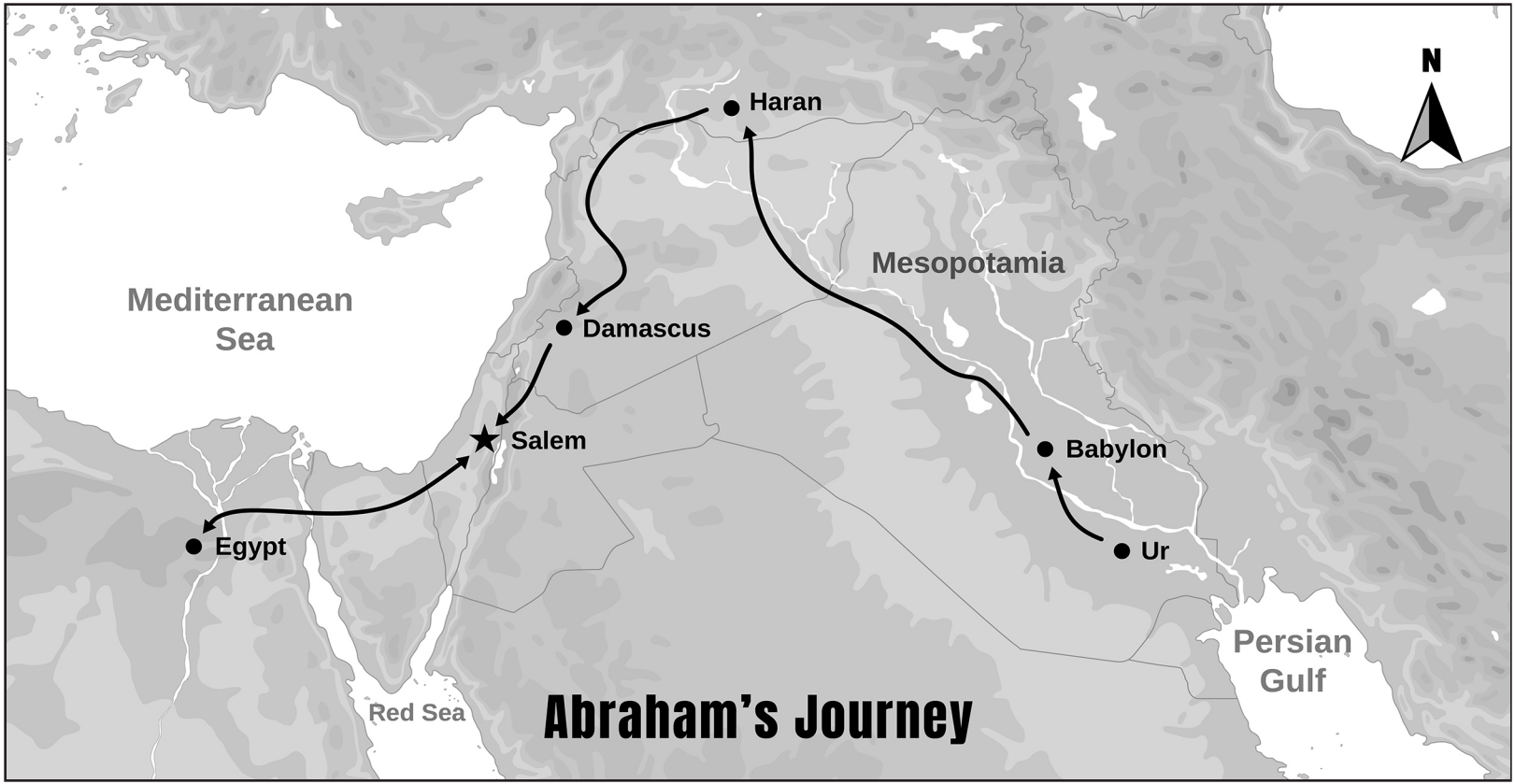

Ilikuwa ni kwa imani kwamba Ibrahimu, alipoitwa alitii na kwenda mahali ambapo alipaswa kupokea kama urithi. Alitoka bila kujua mahali gani alikuwa anakwenda.

- Wahebrania 11:8

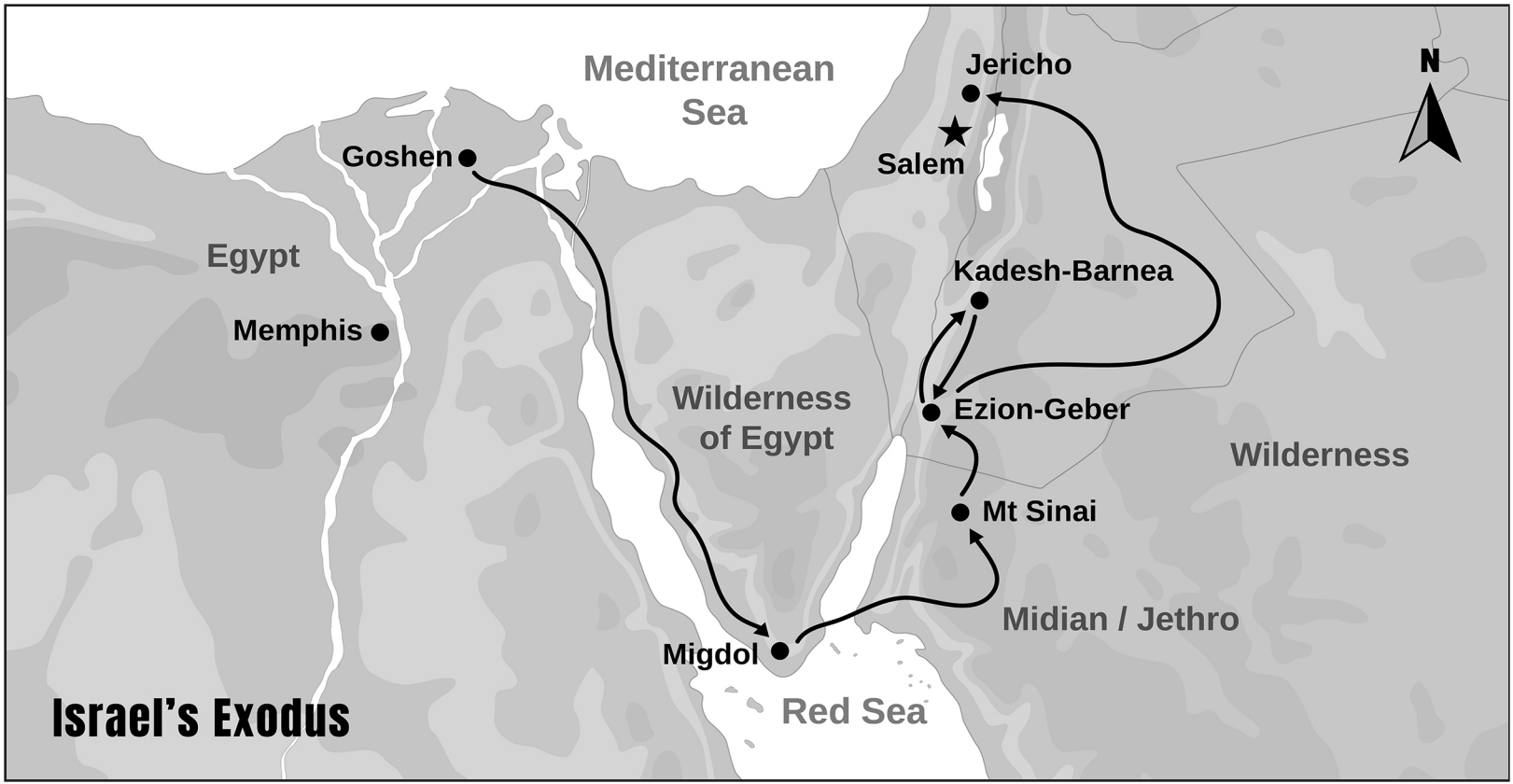

Farao alipo waachia watu waende, Mungu akuwaongoza kwa njia ya Wafilisti, japo hiyo njia ilikuwa karibu. Kwa kuwa Mungu alisema, "Labda watu watabadili nia zao watakapo ona vita na watarudi Misri." - Kutoka 13:17

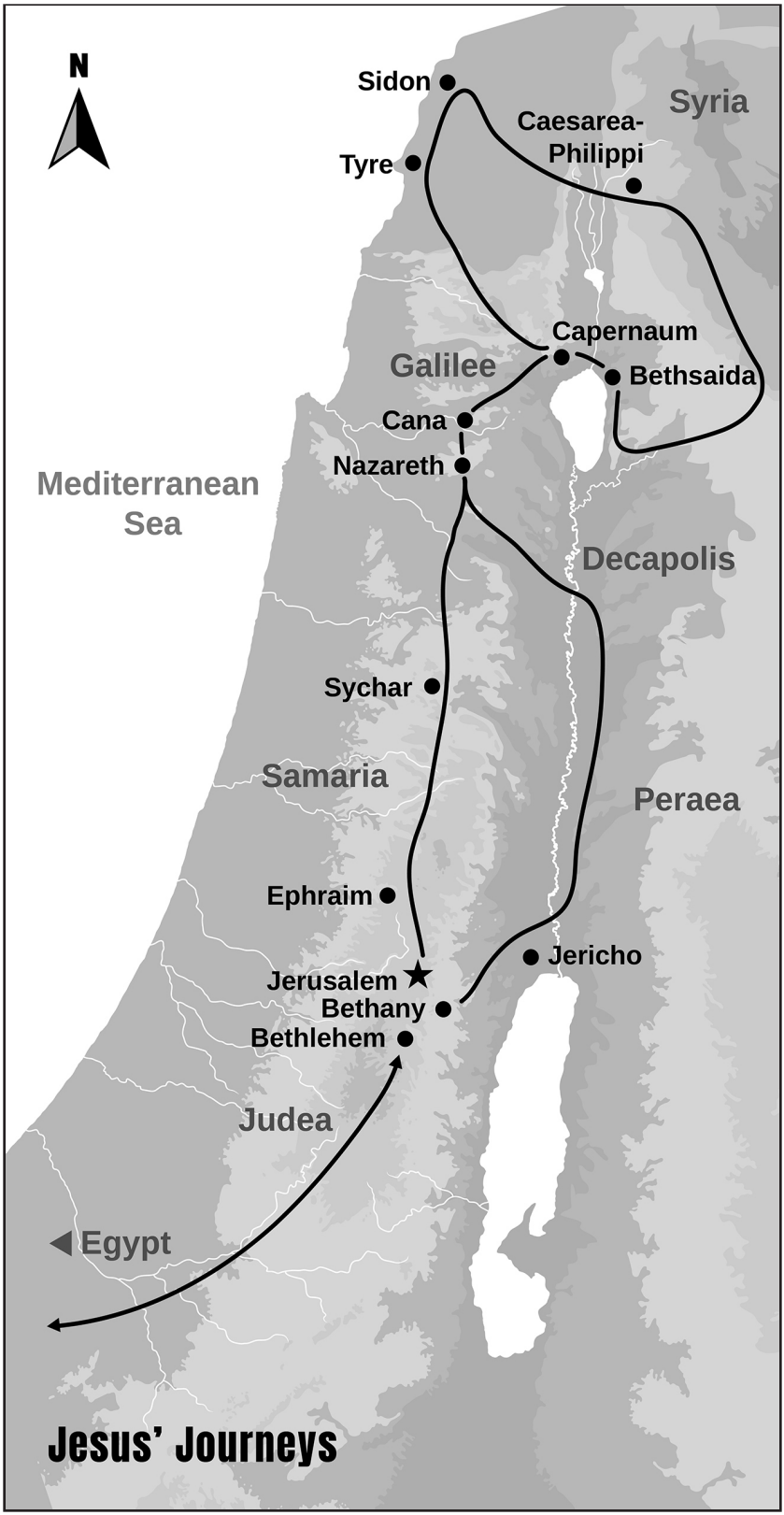

Kwa kuwa Mwana wa Adamu hakuja kutumikiwa bali kutumika, na kuyatoa maisha yake kuwa fidia kwa wengi. - Marko 10:45

Paulo, mtumishi wa Yesu Kristo, aliyeitwa kuwa mtume, na kutengwa kwa ajili ya Injili ya Mungu. - Warumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Hatima

Kiswahili at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

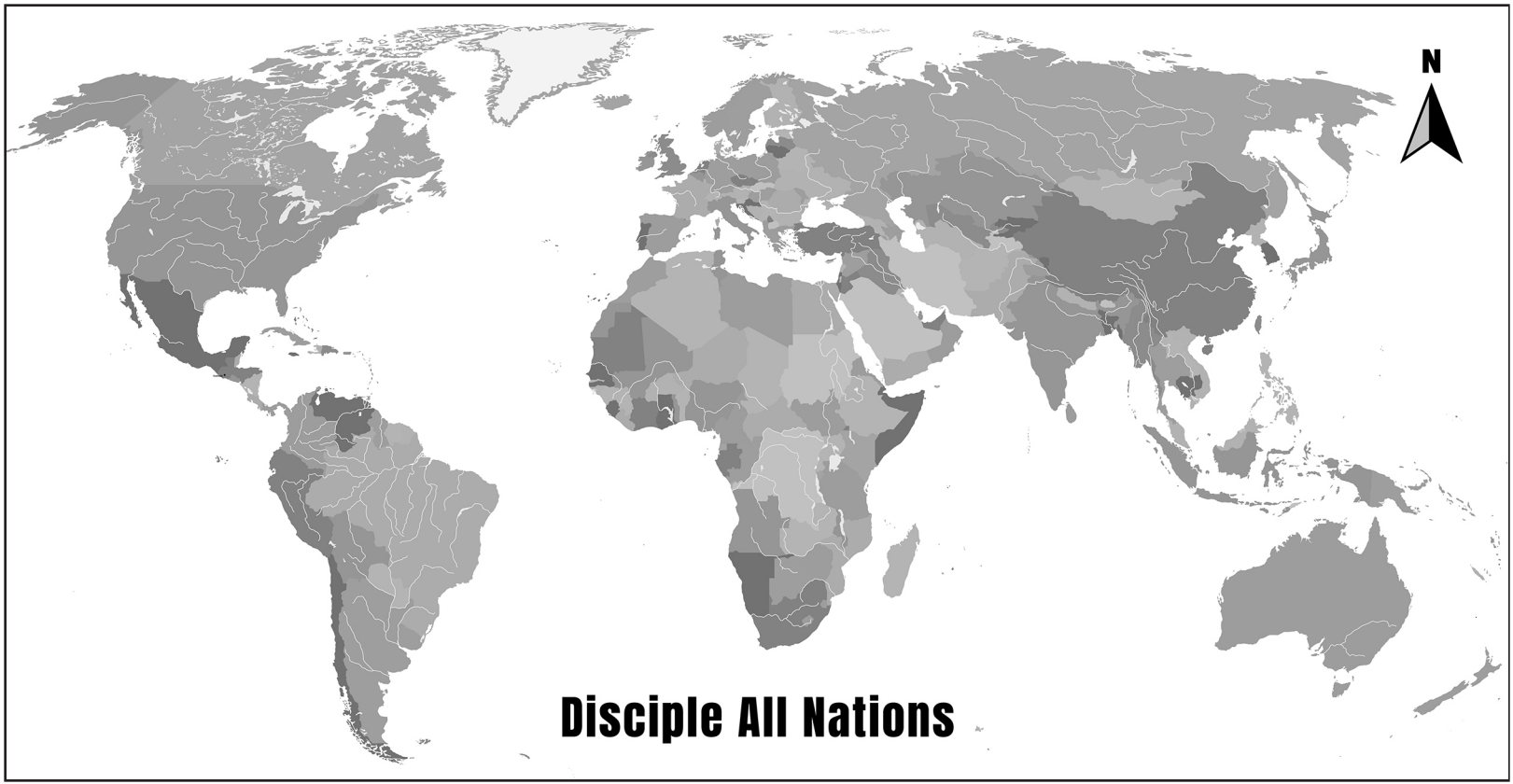

Kwa hiyo enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi. Wabatizeni katika jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtatkatifu. - Mathayo 28:19